

วารสารวิจัยธรรมศึกษา

JOURNAL OF DHAMMASUKSA RESEARCH

ISSN 2730-1753 ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2566

ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม

วารสารวิจัยธรรมศึกษา

JOURNAL OF DHAMMASUKSA RESEARCH

ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2566)

Vol. 6 No. 2 (July – December 2023)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นวารสารตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย บทความหนังสือ และบทความวิชาการประเภทอื่นๆ
2. เพื่อเป็นสื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิชาการของนักวิจัยและนักวิชาการทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นวารสารเสนอองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานุรักษ์ตามหลักการศึกษายุทธศาสตร์ศาสนาและศาสตร์ต่างๆ
4. เพื่อพัฒนาวารสารให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาและเป็นการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผลงานการวิจัยและบทความทางวิชาการทางพระพุทธศาสนาและศาสนาต่างๆ รวมทั้งปรัชญาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน TCI

เจ้าของ

ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม (RESEARCH CENTER FOR DHAMMASUKSA PHRAPARIYATTIDHAMMA OF WATAWUTWIKASITARAM SCHOOL) ฤๅ๓ิ๓ุณแม่๓าลั๓๓ ห้๓อง 305 เลขที่ 137 วัดอาวุธวิกสิตาราม ถนนจรัล๓นิต๓ว๓งศ์ 71 บางพลัด กรุงเทพฯ 10700 โทร 0860864258

ที่ปรึกษา

พระธรรมวชิรสุธี	รองแม่กองบาลีสนามหลวง ประจำคณะธรรมยุต เจ้าอาวาส/เจ้าสำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม
พระราชติลก, ดร.	ผู้ช่วยแม่กองบาลีสนามหลวง ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดอาวุธวิกสิตาราม ประธานกรรมการบริหารการศึกษา
พระศรีวินยาภรณ์, ดร.	รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดอาวุธวิกสิตาราม เจ้าคณะแขวงบางพลัด
พระมหาพรภวิทย์ จิรวิฑู	อาจารย์ใหญ่สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม
พระศรีวิชราที, ผศ.ดร.	รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระครูศรีวิฑูคุณสุนทร, ผศ.ดร.	คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมหาพรชัย สิริวิโร, ผศ.ดร.	รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.เนตร หงษ์ไกรเลิศ	มหาวิทยาลัยสยาม
นาวาเอก ดร.นพดล บงกชกาญจน์	กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
ดร.วิลาสินี วัฒนมงคล	ผู้พิพากษาสมทบ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสงคราม

บรรณาธิการวารสาร

พระมหามหวินทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ.ดร.

กองบรรณาธิการวารสาร

พระบุญฤทธิ์ อภิปัญโญ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.มนัสวี ศรีนนท์	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.ธเนศ เกษศิลป์	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.สุณี เวชประสิทธิ์	มหาวิทยาลัยนวมินทราชินา
พ.ต.ท.หญิง ดร.ปิยะนุช ศรีสรานุกรม	โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
นายครรชิต มีซอง	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความ

พระครูวินัยธรบุญศรี ญาณวุฑโฒ, ผศ.ดร	อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระวินัยธรสุขุม สุขวฑฒโก, ผศ.	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมหาไพจิตร อุตตมธมโม, ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย
พระมหาภาณุวิชญ์ ภาณุวิชญ, ดร.	คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รศ.ดร.ศรชัย ท้าวมิตร	พนักงานเกษียณอายุ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รศ.พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก	พนักงานเกษียณอายุ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รศ.วิรัตน์ กางทอง	พนักงานเกษียณอายุ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.ณัฐธพงษ์ มะลิซ้อน	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผศ.ดร.เกรียงไกร พินยารัก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
ดร.กฤตพิศิษฐ์ ปุณณภัทร์ธนากุล	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.กฤตสุขชิน พลเสน	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.ประเวช วัฒนาแก้ว	คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.ประชัน ชะชีกุล	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ดร.จักรี ศรีจารุเมธีญาณ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ดร.ธนรัฐ สะอาดเอี่ยม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์
ดร.พูนศักดิ์ กมล	วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ดร.กำธร เพี้ยเอี่ยม	นักวิชาการอิสระ ด้านศาสนาและปรัชญา
ดร.ขวลิต ไหลรินทร์	พนักงานเกษียณอายุ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.มนัสวี ศรีนนท์	มหาวิทยาลัยมหิดล
ดร.ศรุตานนท์ ชอบประดิษฐ์	วิทยาลัยทองสุข
ดร.สมเจต หลวงกัน	วิทยาลัยสงฆ์สุพรรณบุรีศรีสุวรรณภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ฝ่ายจัดรูปเล่ม/สมาชิกวารสาร

นายอริย์ธัช เลิศอมรไชยกิจ	นายสุขขาน มักสัน
นางสาวพรทิพย์ พุทธิกิตติวงศ์	นางสาวสุนี อามาศย์มนตรี

พิมพ์ที่

จี คลาส (G CLASS) เลขที่ 26/19 ศาลาป่า พุทธมณฑล นครปฐม 73170
โทร 028892223 โทรสาร 028893204 อีเมลล์ g_class@hotmail.com

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจัยธรรมศึกษา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 ปีที่ 6 กองบรรณาธิการได้บริหารจัดการทุกบทความในวารสารให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน TCI อย่างเข้มข้นเหมือนเดิม ทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณให้เป็นที่เรียบร้อยและให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุดจากผู้ทรงคุณวุฒิจากหลายหน่วยงานที่ได้ให้ความร่วมมือรับเชิญเป็นผู้ตรวจประเมิน โดยเป็นการประเมิน 3 รูป/คน ในทุกบทความที่ได้รับการเผยแพร่ในครั้งนี้

วารสารวิจัยธรรมศึกษานี้ได้นำเสนอผลงานของนักวิชาการจากหน่วยงานต่างๆ ที่น่าสนใจดังนี้

1. RESEARCH ON ARCHITECTURAL EDUCATION BASED ON TRADITIONAL ARCHITECTURAL CULTURE PROTECTION by SunTianze Dalian Minzu Sutida Howattanakul and Sataporn Pruettikul, University School of Architecture, Traditional villages record the collective nostalgia of the people and are also carriers of traditional culture. In the context of rural revitalization, discovering the genetic code chain hidden in the soul of traditional villages, revitalizing the natural vitality and vitality of the village, making it a support point for rural revitalization, is to protect the "engine" that never goes out of human civilization, and is to inherit the soul of local culture is to truly realize the goal of "new rural construction" that is culturally textured and ecologically livable. This paper studies the protection and utilization of traditional villages from the perspectives of pedagogical theory, architectural theory, traditional culture theory, etc., and discusses the form, inheritance and development of traditional villages, so as to explore the development strategies and innovative methods of traditional villages for traditional architectural education.

2. THE MANAGEMENT OF STUDENT AFFAIRE IN FRUSTRATION QUOTIENT OF ART COLLEGE by Ai Shuzhou Sutida Howattanaku and Sataporn Pruettikul, Educational Administration, Faculty of Education, Bangkokthonburi University, The purpose of this study is three more: to investigate and analyze the types and causes of frustration among students in art colleges. Discuss the composition of current frustration education in the frustration of art college students. This paper proposes and verifies the effectiveness of frustration quotient education on the frustration of art college students. This study starts from the frustration quotient of art college students in the new era, and takes the characteristics, performance and frustration quotient education of art college students in the new era as the research center. By means of means, combined with his years of educational work practice and field research, he conducted an experimental study on the frustration quotient of art college students in the new era. Strive to express the relevant research on the frustration quotient

of art college students in the new era to have both an experience level and a theoretical level, and then explore the methods and approaches to improve the frustration quotient of art college students in the new era and improve the educational methods of frustration quotient.

3. CULTIVATION OF CULTURAL AND CREATIVE INDUSTRY TALENTS TO ART DESIGN MAJORS IN COLLEGES AND UNIVERSITIES UNDER LIAONING PROVINCE by Zhang Jian Kamolmal Chaisirithanya and Chuanchom Chinatangkul, Faculty of Education, Bangkokthonburi University, The research findings revealed that: (1) there were seven components of cultivation of cultural and creative industry talents to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province; and (2) there were total of 23 managerial guidelines of cultivation of cultural and creative industry talents to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province.

4. การบูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการเรียนการสอน (The Integration of innovation and educational technology into teaching) โดย ปฎิธรรม สำเนียง พิมพ์ปวีณ์ นิธิ จิรชาติ และพระมหาอุดร อุตตโร (มากติ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ สรุปว่า บูรณาการ คือ การเชื่อมโยงองค์ความรู้ ตั้งแต่ 2 เรื่องขึ้นไปมาจัดกระทำให้เป็นเนื้อเรื่องเดียวกันจนเกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวางและครอบคลุมความรู้ทั้งสามด้าน คือ พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย โดยการนำนวัตกรรม ใหม่ ๆ หรือปรับปรุงจากสิ่งดั้งเดิมทำให้ดีขึ้นเหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อนำมาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติทางการศึกษา การใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนที่เป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว มาปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนให้ทันกับยุคที่เทคโนโลยีเปลี่ยนไป เพื่อจะได้สร้างผู้เรียนให้มีทักษะต่าง ๆ ที่สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ นำองค์ความรู้ไปสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น และสามารถดำรงอยู่ในยุคดิจิทัลได้ สอนให้มีทักษะชีวิตที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตเอาตัวรอดอยู่ในยุคนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลนั่นเอง

5. ทำตามลำดับขั้น: การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน (Follow Steps: An Analytic, Appreciative, and Applicative Study) โดย เมธา หริมเทพาธิป ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์ และวัชรารัตน์ สุนทรwanaเวศ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการวิเคราะห์ พบว่า ในการทรงงานของพระองค์จะทรงเริ่มต้นจากสิ่งที่จำเป็นของประชาชนที่สุดก่อน ได้แก่ สาธารณสุข เมื่อมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงแล้วก็จะสามารถทำประโยชน์ด้านอื่น ๆ ต่อไปได้ จากนั้นจะเป็นเรื่องสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และสิ่งจำเป็นในการประกอบอาชีพ อาทิ ถนน แหล่งน้ำ เพื่อการเกษตร การอุปโภค บริโภค ที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนโดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการให้ความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีที่เรียบง่าย เน้นการปรับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ราษฎรสามารถนำไปปฏิบัติได้และเกิดประโยชน์สูงสุด 2. ผลการวิจัย พบว่า การทำตามลำดับขั้นก่อให้เกิดการจัดลำดับความสำคัญของงาน ช่วยสร้างพื้นฐานการทำงานที่มั่นคงที่สามารถ

รองรับการขยายผลของงานในอนาคต ช่วยให้เกิดความประหยัด ดำเนินงานได้อย่างเรียบง่าย ไม่ซับซ้อนจนเกินไป ทำให้งานดำเนินไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้ ช่วยลดอุปสรรคต่าง ๆ ในระหว่างการทำงาน และช่วยให้ทุกหน่วยงานรู้ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกิดขึ้น เกิดการทำงานที่ประสานสอดคล้อง ไม่ก้ำก๋ายงานของกันและกัน แต่ช่วยเสริมกันและกันตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานรับผิดชอบ 3. ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการนำหลักการทรงงานข้อนี้ไปประยุกต์ใช้ สามารถประยุกต์ใช้ได้ดังนี้ 1) เริ่มต้นจากสิ่งจำเป็นพื้นฐาน 2) สำรวจความคิดเห็นก่อนการดำเนินงาน 3) วิเคราะห์ความเป็นไปได้จากทุกทาง 4) วางแผนอย่างรอบคอบและรัดกุม 5) ดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบ 6) ติดตามและประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนา

6. ภูมิสังคม: การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน (Geosocial: An Analytic, Appreciative, and Applicative Study) โดย เมธา หริมเทพาธิป ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์ และวัชรารัตน์ สุนทรwanaเวศ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการวิเคราะห์ พบว่า ภูมิสังคมสามารถแบ่งออกได้ 2 ส่วน คือ ภูมิศาสตร์ ได้แก่ ภูมิประเทศ ลักษณะของพื้นที่ และสังคมศาสตร์ในสังคมวิทยา ได้แก่ ลักษณะของประชากร พฤติกรรมการอยู่ร่วมกันของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ต่าง ๆ 2. ผลการวิจัย พบว่า ทำให้ทราบถึงจุดร่วมของแต่ละพื้นที่ และระหว่างพื้นที่ว่ามีความต้องการสิ่งใด ทำให้ทราบถึงจุดต่างของแต่ละพื้นที่ที่ควรมีทิศทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของแต่ละภูมิสังคม เกิดการส่งเสริมจุดแข็งของแต่ละพื้นที่สู่ความเป็นเลิศเพื่อประโยชน์สุขส่วนรวม และช่วยทำให้แต่ละภูมิสังคมเกิดความสมดุลความพอดี เข้ากันได้กับวิถีการดำเนินชีวิตของคนซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความสุขของคนในสังคมนั้น ๆ 3. ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการนำหลักการทรงงานข้อนี้ไปประยุกต์ใช้ สามารถประยุกต์ใช้ได้ดังนี้ 1) สำรวจข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพของสังคมนั้น ๆ 2) นำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ “แสวงหาจุดร่วม สงวนจุดต่างอย่างสร้างสรรค์” ในส่วนที่เป็นจุดร่วมนั้นให้ทุกคนนำมาปฏิบัติร่วมกันเพื่อคุณภาพชีวิตหรือความสุขมวลรวมของทุกคน

7. RISK MANAGEMENT OF ART MASTER EDUCATION IN COLLEGES AND UNIVERSITIES IN LIAONING PROVINCE by Yanpeng Li Kamolmal Chawasirithanya and Chuanchom Chinatangkul Educational Administration Faculty of Education, Bangkokthomburi University, The results show that: (1) the components of education risk management of art masters in Colleges and universities in Liaoning Province are education risk assessment system, project operation risk management, organizational and administrative process management risk, education quality risk and risk internal control; (2) The verification of the effectiveness of risk management of art master education in Colleges and universities in Liaoning Province meets the standards of practicality, feasibility, ownership and accuracy.

8. A NEW PARADIGM OF ELDERLY EDUCATION MANAGEMENT FOR THE NEXT DECADE IN ZHUHAI CITY UNDER GUANGDONG PROVINCE by Li Jinze Kamolmal Chaisirithanya and Chuanchom Chinatangkul, Educational Administration, Faculty of Education, Bangkokthonburi University, The research results were revealed as follows (1) there were seven dimensions of a new paradigm of elderly education management for the next decade in Zhuhai City under Guangdong Province namely as follows: the future development direction of education for the elderly, education and management functions for the elderly, the elderly The establishment mechanism of the education system, the financial management and funding for the education of the elderly, the education teachers for the elderly, the curriculum and teaching methods of the elderly education, and the international cooperation in the education of the elderly; and (2) the future wheels for elderly education management for the next decade in Zhuhai City under Guangdong Province were developed, based on the analysis results of the feasibility trends of new paradigms from a group of 17 experts. The researcher used the results of analysis to develop the future wheels.

9. THE TRAINING MODE OF INDIVIDUALIZED TALENTS IN FIRST-CLASS UNIVERSITIES by Chenfeng Sutids Howattanakul and Sataporn Pruettikul, Educational administration, faculty of education, Bangkokthonburi University, The research results show that: (1) Components of the effectiveness of personalized talent training in first-class universities The effectiveness has eight components, including the concept of talent training, the mode of professional setting, the method of curriculum setting, the teaching system, the teaching organization form, and the teaching management mode, invisible course form, teaching evaluation method. (2) There are 18 guidelines for the effectiveness of personalized talent training in first-class universities, including 4 guidelines for the effectiveness of talent training concepts; 2 guidelines for the effectiveness of professional setting models; guidelines for the effectiveness of curriculum setting methods; There are 2 effectiveness guidelines for the teaching system; 2 effectiveness guidelines for the teaching organization form; 2 effectiveness guidelines for the teaching management model; 1 effectiveness guide for the invisible course form; 3 effectiveness guidelines for teaching evaluation methods.

10. INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF ART DESIGN ADMINISTRATORS IN COLLEGES AND UNIVERSITIES UNDER SHENYANG CITY by Zhao Ying Kamolmal Chaisirithanya and Chuanchom Chinatangkul, Faculty of Education, Bangkokthonburi University, The research findings revealed that: (1) there were six components of instructional leadership of art design administrators in

colleges and universities under Shenyang which consisted of curriculum and instruction management, supportive work environment, teacher's professional development, instructional process management, evaluation of instructional process, and communication of mission and objectives; (2) there were 18 guidelines as follows: strengthen the management of all courses and the instruction of courses; provide resources and support for instructional practice; improve the supervision system of instructional process; strengthen the construction of instructional environment; strengthen home-school cooperation; perfect the psychological consultation mechanism of students; strengthen instructional reform and curriculum construction; strengthen the construction of teachers; strengthen the construction of experimental base; establish a instructional quality assurance system; establish instructional evaluation and monitoring system; regularly carry out instructional and research activities; establish a diversified instructional evaluation system; formulate systematic social practice standards; formulate standards for the growth of teachers and students; establish a correct educational concept; strengthen support for teacher training; strengthen support for students' professional development.

11. The Effectiveness of Massive Open Online Course for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province by Shuangnan Liu Chuanchom Chinatangkul and Kamolmal Chaisirithanya, Leadership In Educational Administration, Faculty of Education, Bangkokthonburi University, The research was a mixed methodology research. The population includes 54 college leaders and 426 instructors from 20 colleges and universities, with a total number of 480. Using multi-stage random sampling technology, the sample size of 300 university leaders and instructors was determined. The nine key informants were deans of art colleges, deans of academic affairs, directors of basic teaching departments of art colleges and other relevant administrators, and lecturers of relevant majors in art colleges and universities. obtained by purposive sampling method. The instruments used for data collection were semi structured interview, a five-level rating scale questionnaire, and note taking by Focus Group Discussion. Major findings: (1) Strengthen organizational management and standardize the learning management system included four components: build a learning organization in universities, establish a MOOC public education service platform, improve the construction of an evaluation system for MOOC learning performance, establish the construction, evaluation and assessment mechanisms for the improvement of MOOC for fine arts education.(2) Establish and improve the quality assurance system of MOOC education and establish a sound mechanism for MOOC development included five

components: Set up a special MOOC project team , Financial security , mutual course selection and credit recognition, design and implementation and evaluation mechanisms for MOOC development , Innovate the MOOC teaching mode .(3) Organise and carry out MOOC-based education and teaching reforms within the university, and comprehensively integrate education resources integration included five components: settings of teaching institutions, policy support, educational management links, educational resources, teaching reform and research. (4) Develop a management system in line with MOOC Features to promote the construction of MOOCs in universities included seven components: the convenience of MOOC learning, the construction of an evaluation system for MOOC learning performance, management support and supervision of MOOCs, the platform's service-oriented functions, online and offline hybrid teaching, MOOC promotion strategy, the fairness of MOOC learning, (5) Optimise Learning Platform Management included four components: infrastructure construction plans, the timeliness of the MOOC platform, real-time updating of courses and in-depth development, MOOC platform should own style and paradigm, teaching on the platform. (6) Strengthen Platform Education Quality Assurance and promote Platform Education Quality enhancement included four components: a sound quality assurance mechanism for Platform Education, a credit conversion mechanism, and a mechanism for mutual recognition of credits, students' personalised learning management, adapt various functions and features to the learners' way of thinking, a dynamic MOOC teaching quality evaluation system.

12. The Future Professional Development of Young Teachers in China's Fine Arts Academies by Xiaokun Yin Chuanchom Chinatangkul and Kamolmal Chaisirithanya, Leadership in Educational Administration, Faculty of Education, Bangkokthonburi University, The research findings revealed that: (1) There were five dimensions of the future professional development of young teachers in China's fine arts academies, namely: Development of Professional Capacity as a Teacher Specializing in Fine Arts, Improvement of Teaching Competence, Enhancement of Professional Ethics and Morality, Sustainability of Professional Development, Management of Future Professional Development; and (2) The future wheels for the future professional development of young teachers in China's fine arts academies were developed based on an analysis of the feasibility trends of the future professional development of young teachers in China's fine arts academies conducted by a group of experts. The researcher used the analysis results to create a picture of the future wheels.

13. RESILIENT LEADERSHIP MODEL FOR ADMINISTRATORS OF HIGHER ART SCHOOLS IN LIAONING PROVINCE by Li Yuezhu Peerapong Tipanark and Pornthep Mengman, Educational Administration, Faculty of Education, Bangkokthonburi University, The research findings revealed that: (1) there were 7 components and 22 indicators of resilient leadership required by administrators, it consisted of: adaptability and control, mindfulness, interpersonal relationships and support, cooperation and communication, organizational innovation, learning and professional growth, and strategy and decision. (2) The resilient leadership model for administrators of Higher Art Schools in Liaoning Province that developed was consistent with the empirical data. The value of Relative Chi-square (χ^2/df) = 2.00, Degree of Freedom (df) = 121, Goodness of Fit Index (GFI) = 0.95, Tucker-Lewis Index (TLI) = 0.98, and Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.05, all in line with specified criteria. And the key components had the weight between 0.82-0.98 higher than 0.70.

14. แก้ปัญหาที่จุดเล็ก: การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน (Solving of Small Problems: An Analytic, Appreciative and Applicative Study) โดย เมธา หริมเทพาธิป ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์ และวัชรรัตน์ สุนทรวนาเวช ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการวิเคราะห์ พบว่า “จุดเล็ก” ในบริบทของการทำงาน คือ ส่วนประกอบของความสำเร็จที่เราวางไว้ แม้ว่าแต่ละองค์ประกอบจะเกิดขึ้นจากจุดเล็ก ๆ ที่เป็นองค์ประกอบย่อยมารวมกัน แต่ทุกองค์ประกอบนั้นล้วนสำคัญในหน้าที่แห่งตน หากองค์ประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งเกิดความบกพร่องเสียหายไป ย่อมส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบอื่น ๆ ตามไปด้วย 2. ผลการวิจัย พบว่า การแก้ปัญหาที่จุดเล็กช่วยลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน และได้มีโอกาสทบทวนรายละเอียดของประเด็นหลักและประเด็นรองในระดับโครงสร้างย่อย ส่งเสริมให้เกิดการคิดอย่างมีเหตุผล สร้างนิสัยความใส่ใจในรายละเอียด ช่วยลดความเสี่ยงในการรื้อทำลายโครงสร้างงานทั้งหมดโดยไม่จำเป็น 3. ผลการวิธาน พบว่า แนวทางการนำหลักการทรงงานข้อนี้ไปประยุกต์ใช้ อาจสามารถประยุกต์ใช้ได้ ดังนี้ 1) วางใจไม่คาดหวัง 2) ถอดส่วนประกอบ และ 3) สำนวญจุดอ่อน นอกจากนี้ การแก้ปัญหาที่จุดเล็กยังมีประโยชน์ต่อการนำไปต่อยอดทางความคิดเพื่อสร้างนวัตกรรมในการแก้ปัญห่อื่น ๆ ต่อไปได้

15. Mechanism Training Management of Innovative Talents In Higher Education Under Liaoning Province by Liu Guoqing Sutida Howattanakul and Sataporn Pruettikul, Bangkokthonburi University, The research results showed that: (1) there were four components of Mechanism training management of innovative talents in higher education under Liaoning Province which consisted of management of innovative education process, the internal management of innovative talent training, the innovative talent training mode in colleges and universities, and the improvement of students' innovative ability; and (2) There are 14 strategies for the management system of innovative talents cultivation in colleges and universities under Liaoning Province: there were four strategies for the management of innovative education process, three strategies for the internal management of innovative

talents cultivation, three strategies for the innovative talents cultivation mode in colleges and universities, and four strategies for improving students' innovative ability. The research results were aimed at promoting and improving the development of innovative talent training management system in colleges and universities under Liaoning Province.

16. กระบวนทัศน์ใหม่ทางนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา (Innovation Paradigm and Educational Information Technology) โดย รังสิวุฒิ พุ่มเกิด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัชฌมศึกษานครสวรรค์ และพระมหาอุดร อุตตโร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยา เขตนครสวรรค์ ผลการศึกษา พบว่า การบริหารจัดการยุคใหม่เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์จำเป็นต้องจริงจัง โดยมีการ ปรับปรุงโครงสร้างและมีการประสานงานให้เกิดความชัดเจน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตาม เป้าหมายตั้งแต่การวางแผน การเตรียมการเพื่อกำหนดเป้าหมายกลยุทธ์ต่าง ๆ ให้บรรลุความสำเร็จตาม เป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลครบถ้วน

17. การวางใจเป็นกลางกับปรัชญากระบวนทรรศน์ (Equanimity and The Philosophy of Paradigm) โดย อัคริน ฉิมตะวัน และรวิข ตาแก้ว มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผลการวิจัย พบว่า การ วางใจเป็นกลางมีการเสนอแนวทางปฏิบัติมาตั้งแต่ยุคโบราณจนถึงหลังนยุค กระบวนทรรศน์โบราณเน้นให้ การวางใจเป็นกลางตั้งอยู่บนฐานของการเชื่อมั่นในกฎธรรมชาติ กระบวนทรรศน์ยุคกลางเสนอว่า การวางใจ เป็นกลางคือการทำให้บริสุทธิ์จากกิเลส มีความยุติธรรม ไม่เอนเอียง กระบวนทรรศน์นยุค เสนอว่าการ วางใจเป็นกลางจะเกิดขึ้นได้จากการรู้ความจริง จึงต้องแสวงหาข้อเท็จจริง และตัดสินใจเป็นกลางบน ข้อเท็จจริงนั้น กระบวนทรรศน์หลังนยุคสายกลาง เสนอให้การวางใจเป็นกลางด้วยการยอมรับในภาพปรากฏ และความเป็นจริงในขณะนั้น ผลการวิจัยสามารถเป็นแนวทางในการสอนเนื้อหาเกี่ยวกับการวางใจเป็นกลางใน การดำเนินชีวิตที่ถูกต้องต่อไป

18. การวิเคราะห์การจัดการเรียนการสอนไตรสิกขาตามแนวคิดปรัชญาหลังนยุคสายกลาง (An Analysis of Teaching and Learning Approach According to Tri- Sikkha Based on Moderate Postmodern Philosophy) โดย ใจกลั่น นาวาบุญนัย รวิข ตาแก้ว และกิริติ บุญเจือ บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผู้วิจัยพบว่า หลักการไตรสิกขาเมื่อนำมาการจัดการเรียนการสอน แล้ว วิธีสอนตามหลักการไตรสิกขา มีแนวคิดเบื้องหลังที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาหลังนยุคสายกลาง ซึ่ง สามารถจำแนกวิเคราะห์ตามองค์ประกอบของไตรสิกขาได้คือ การสอนศีลเพื่อพัฒนาคนให้เป็นปกติ อยู่ รวมกันอย่างสงบสุข สอดคล้องกับการปรัชญาหลังนยุคสายกลางเรื่องการเสริมสร้างสันติภาพ เอกภาพบน ความหลากหลาย การสอนสมาธิเพื่อความตั้งมั่นในความสงบใจ สอดคล้องกับปรัชญาหลังนยุคสายกลาง เรื่อง การเกิดสันติภาพภายใน การสอนปัญญาเพื่อได้ความรู้ ความทรงจำ ความเข้าใจ และสามารถเลือก ตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆโดยใช้หลักธรรมและคุณธรรมในการแก้ปัญหา สอดคล้องปรัชญาหลังนยุคสาย กลางคือความไม่ยึดมั่นถือมั่น เปิดรับความคิดต่างๆด้วยใจเปิดกว้าง และแสวงหาความรู้และคำตอบเพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิต การประยุกต์ใช้ไตรสิกขาเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนโดยผ่านกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน พัฒนาคุณภาพชีวิตของครูผู้สอนผ่านกิจกรรมการอบรมครู ผู้วิจัยได้สรุป

ความเข้าใจในการนำหลักการไตรสิกขามาใช้ร่วมกับปรัชญาหลังนวยุคสายกลางเป็นรูปแบบของตาราง เพื่อความสะดวกในการนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

19. การจัดการเรียนการสอนตามหลักการไตรสิกขาตามทรรศนะปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง (Teaching and Learning Approach According to Tri- Sikkha Based on Moderate Postmodern Philosophy) โดย ใจกลั่น นาวาบุญนิยม วริช ตาแก้ว และกิริติ บุญเจือ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผลการวิจัย พบว่า หลักการไตรสิกขาตามทรรศนะปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง สามารถจำแนกความหมายไตรสิกขาได้คือ 1. อธิศีลสิกขา เป็นการฝึกอบรมตนให้มีศีลเป็นปกติสามารถจำแนกอธิศีลได้ 3 ระดับคือ ระดับกายคือ มีกายที่ปกติไม่ผิดในศีลและวินัย ระดับใจคือมีจิตใจสงบในขณะที่ปฏิบัติศีลและ ระดับจิต คือมีจิตใจสงบเป็นปกติและมีความรู้ความเข้าใจว่าปฏิบัติศีลเพื่ออะไร 2. อธิจิตสิกขา เป็นการฝึกอบรมตนให้มีความสงบหรือมีสมาธิแล้วนำเอาสมาธิมาใช้ประโยชน์ในทางปัญญา จำแนกเป็น 3 ระดับคือ ระดับกายคือมีกายสงบ ระดับใจคือมีใจที่สงบ นิ่ง ว่าง และระดับจิต คือ มีความละเอียดความใสใจเข้าไปรู้อารมณ์ขณะประพาสศีลแต่ละข้อ 3. อธิปัญญา การฝึกอบรมตนให้มีปัญญา จำแนกเป็น 3 ระดับคือ ระดับกายเป็นความฉลาดทางสมอง ได้แก่ความรู้ความจำของสมอง ระดับใจเป็นความฉลาดทางอารมณ์ และระดับจิตเป็นความฉลาดทางด้านศีลธรรม รวมถึงคุณธรรมและจริยธรรม การจำแนกไตรสิกขาเพื่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักไตรสิกขาตามกระบวนทรรศน์ปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง ผลการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ในการศึกษาในระดับต้น ควรสอนไตรสิกขาเฉพาะระดับกาย ในระดับการศึกษาระดับที่สูงขึ้นสามารถใช้ระดับจิตใจได้ ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนสำหรับกลุ่มที่มีความถนัดทางการคิดควรเริ่มด้วยอธิปัญญาสิกขา ส่วนผู้เรียนที่มีความถนัดทางด้านการปฏิบัติ สามารถเรียงลำดับใหม่ได้ตามความพร้อมและความสนใจของผู้เรียน ข้อเสนอแนะในการวิจัยควรนำหลักการไตรสิกขามาขยายความรู้การจัดการเรียนการสอนในแต่ละระดับชั้นเรียน

20. สิ้นน้ำใจกับการเลื่อนความหมาย (Remuneration and the Meaning Shift) โดย สิริกร อมฤตวาริน และพจนา มาโนช มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผลการวิจัย พบว่า สิ้นน้ำใจมาจากคำว่าสิ้นและน้ำใจ ซึ่งมีภพวิทยาของน้ำใจบนความสัมพันธ์ของการรู้จักกันและการมีกิจเกี่ยวข้องกัน และมีสิ้นน้ำใจเป็นการตอบแทนน้ำใจซึ่งแบ่งเป็นสิ้นน้ำใจสีขาวและสิ้นน้ำใจสีดำ และได้ถูกเลื่อนความหมายเป็นสิ้นบนตามภพวิทยาของผลประโยชน์ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง แต่เมื่อสิ้นบนนั้นเป็นคำที่ได้แสดงคุณค่าในเชิงลบไปเสียแล้ว สิ้นน้ำใจก็ถูกเลื่อนความหมายจนเกิดความเข้าใจในระดับเดียวกับสิ้นบนนั้นคือ เป็นรากเหง้าของการคอร์รัปชัน การวิจัยนี้เสนอว่า เมื่อความหมายของคำถูกเลื่อนไปในทางที่ลบก็ควรคืนความหมายเดิมของคำๆ นั้นด้วยการชี้แจงความหมายเดิมเพื่อรักษาความหมายของคำให้ตรงกับสภาพหรือสถานะของคำ “สิ้นน้ำใจ” มีขอบเขตความหมายแท้ที่ใช้หรือไม่ใช้อย่างชัดเจน ส่วนใดที่ไม่ใช่ความหมายแท้และทำให้ความหมายเดิมเสียไปก็ใช้วิธีนี้รื้อฟื้นคือ ตัดส่วนที่ผิดเพี้ยนออกไปทีละส่วนๆ เพื่อให้เหลือแต่ส่วนที่ตรงกับความหมายแท้เพื่อให้เห็นคุณค่าของคำว่า “สิ้นน้ำใจ” บนพื้นฐานของน้ำใสใจจริงอันเป็นความ “ดีงาม” แบบไทยแท้ และเห็นภัยที่เกิดขึ้นจากการเลื่อนความหมายหรือทำลายความหมายที่ดีแต่เดิมให้เสียไปที่เกิดในสังคมไทย

21. พฤติกรรมความเชื่อการสวดมนต์ข้ามปีในสังคมไทย (The belief behavior of praying across the years in Thai society) โดย ณัฐรพงษ์ มะลิซ้อน สมพร เหลาฉลาด ขจิตพรรณ อมรปาน และสว่างบุญ วงศ์ฟ้าเลื่อน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร สรุปว่า บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมความเชื่อการสวดมนต์ข้ามปีในสังคมไทย ในการศึกษาครั้งนี้ได้จากการวิเคราะห์และทบทวนวรรณกรรมสามารถนำเสนอแนวทางให้เกิดแนวทางประยุกต์สวดมนต์นำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดสิริมงคลแก่ชีวิต พฤติกรรมความเชื่อการสวดมนต์ข้ามปีในสังคมไทยเชื่อว่าการสวดมนต์เป็นสิ่งที่ดีที่ต้องสวดด้วยความศรัทธา และเชื่อว่ามีคุณค่าทางด้านจิตใจที่จะเกิดผลดีต่อตนเอง พฤติกรรมความเชื่อการสวดมนต์ข้ามปีในสังคมไทยส่วนใหญ่ขอพรให้ครอบครัวเป็นลำดับแรก การสวดมนต์ทำให้เกิดความสุข ความสบายใจ และมีสุขภาพจิตที่ดีได้มากกว่าผู้ที่ไม่ได้สวดมนต์ ยิ่งสวดมนต์บ่อยครั้ง ยิ่งทำให้มีโอกาสที่จะเกิดความสุข ความสบายใจ และมีสุขภาพจิตที่ดีมากยิ่งขึ้น กิจกรรมสวดมนต์ข้ามปีเป็นกิจกรรมทางเลือก เพื่อให้ประชาชนหันมาสวดมนต์ข้ามปีเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต แทนการไปสังสรรค์ซึ่งมักจะมีการดื่มสุราและของมีเมาในช่วงเทศกาลปีใหม่

22. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี (MOTIVATION FOR THE PERFORMANCE OF LOCAL GOVERNMENT PERSONNEL IN NONG SAENG DISTRICT UDON THANI PROVINCE) โดย รุ่งรัตน์ จงบุญ และบุญเหลือ บุบผามาลา คณะรัฐศาสตร์ วิทยาลัยพินิจบัณฑิต ผลการวิจัย พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$) และเมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมและความมั่นคงในการทำงาน ($\bar{X} = 3.70$) รองลงมา คือ ด้านนโยบายและการบริหาร ($\bar{X} = 3.67$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเท่ากัน คือด้านความก้าวหน้า ($\bar{X} = 3.29$) และด้านประโยชน์ตอบแทน ($\bar{X} = 3.29$) การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง และรายได้ต่อเดือน โดยพบว่าบุคลากรที่มีเพศต่างกัน อายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ส่วนบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ประเภทตำแหน่งต่างกัน และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ ควรมีการส่งเสริม และสนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่บุคลากรอย่างเพียงพอ

23. ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลโพรงาม อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี (QUALITY OF LIFE OF THE ELDERLY IN PHON NGAM SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION NONG HAN DISTRICT, UDON THANI PROVINCE) โดย ชนกานต์ สุกัลป์ และสุปัน สมสาร คณะรัฐศาสตร์ วิทยาลัยพินิจบัณฑิต ผลการวิจัย พบว่า 1. ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลโพรงาม พบว่า มีคุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาผลของแต่ละด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือด้าน ความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านจิตใจ และด้านร่างกาย 2. ผลการเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในองค์การ

บริหารส่วนตำบลโพรงาม พบว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา สถานที่อยู่อาศัย จำนวนสมาชิกในครอบครัว และรายได้ที่ต่างกัน มีคุณภาพชีวิตโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ผลเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุใน องค์การบริหารส่วนตำบลโพรงาม จากแบบสอบถามปลายเปิด ต้องให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ แจกยารักษาโรค และตรวจสุขภาพฟรีประจำปี ให้แก่ผู้สูงอายุที่บ้าน/จัดสรรเบี้ยยังชีพให้ทั่วถึง เพิ่มอัตราเงินเบี้ยยังชีพ/มีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ/ชมรมฌาปนกิจสงเคราะห์จัดกิจกรรมให้มีโอกาสพบปะสังสรรค์กัน เข้าวัด ฟังธรรม/ให้มีการส่งเสริมการประกอบอาชีพเพื่อการยังชีพโครงการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ/ต้องการเครื่องออกกำลังกาย

24. พุทธธรรมปริวรรตศาสตร์ว่าด้วยอนัตตาเพื่อการสร้างเสริมสังคมพหุวัฒนธรรม (The Buddhist Hermeneutics on Selflessness for Strengthening the Multicultural Society) โดย พระปลัดบุญมี คุณากโร (โพธิศรีสม) สวัสดิ์ อโณทัย และสมบุญ บัญโท มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ผลการวิจัย พบว่า สังคมพหุวัฒนธรรม เป็นสังคมที่มีลักษณะรวมศูนย์อย่างหลากหลายของชาติพันธุ์และแหล่งกลืนกันทางวัฒนธรรมมนุษย์ ทั้งนี้ เกิดจากความต้องที่สอดคล้องกันในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมที่ดีกว่าจึงไหลรวมเข้าหากัน โดยคงความเป็นอัตลักษณ์เฉพาะตนสำนักร่วมหนึ่งเดียวไว้จึงเกิดกระแสความขัดแย้งแบ่งแยกขึ้น แม้จะมีแนวคิดพหุวัฒนธรรมร่วมแก้ไขแต่ก็ไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร เพราะความขัดแย้งดังกล่าวเกิดจากกิเลสความยึดถือในตัวตน อัตลักษณ์ของมนุษย์ แนวทางการแก้ไขจึงต้องอาศัยพุทธธรรมปริวรรตศาสตร์ว่าด้วยอนัตตา เพื่อสร้างความเข้าใจในความเห็นต่างเรื่องตัวตนที่ถูกต้อง และเสริมสังคมพหุวัฒนธรรมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรูปแบบเครื่องมือวิชาการเกี่ยวกับปรัชญาหลังนวยุคเพื่ออธิบายเจตนาที่แท้จริงในโครงสร้างของภาษาศาสตร์ เพื่อให้มนุษย์ได้เข้าใจความจริงตามกฎแห่งธรรมชาติว่า สรรพสิ่งล้วนเป็นอนัตตา คือ ไม่ใช่ตัวตน โดยแบ่งตามหลักวิภวาทและอุปมา ความเป็นจริงเรื่องตัวตนสากลและหลักความสุขในปัจจุบัน สามารถสร้างความเข้าใจในทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติด้วยปัญญา เพื่อให้คนจากหลากหลายวัฒนธรรมได้รับรู้สู่การปฏิบัติร่วมกัน เพื่อขจัดความขัดแย้งและแบ่งแยกทางวัฒนธรรมพื้นฐานสี่ประการ คือ ด้านชาติพันธุ์ ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ และด้านความเชื่อทางศาสนาที่เกิดจากความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ ซึ่งจะช่วยสร้างเสริมให้สังคมมีทัศนคติที่ถูกต้อง มีระเบียบสังคมอย่างเท่าเทียมทางวัฒนธรรมด้วยความเคารพกัน อยู่ร่วมกันอย่างรู้จักสามัคคี มีเมตตา เอื้ออาทร เป็นสังคมอุดมคติสร้างสันติสุขในการร่วมกันสืบไป รูปแบบองค์ความรู้ใหม่ ผู้วิจัยได้กำหนดสูตรว่า $C+S+M = M+S$ Model

25. การบูรณาการปรัชญาการศึกษาหลังนวยุคเพื่อเสริมสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (The Integration of Postmodern Philosophy of Education for Reconstructing the Desired Outcomes of Education of the Ecclesiastical Secondary School) โดย พระมหาณรณกร ภัทรเมธังกร สวัสดิ์ อโณทัย และสมบุญ บัญโท มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ผลการวิจัย พบว่า แนวคิดและทฤษฎีด้านการศึกษาเพื่อเสริมสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ได้แก่ การจัดการศึกษา การเรียนการสอน ผู้สอน ผู้เรียน การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ปรัชญาการศึกษาหลังนวยุค ได้แก่ 1) ปรัชญาการศึกษาสารัตถนิยม 2) ปรัชญาการศึกษาพัฒนาการนิยม 3) ปรัชญาการศึกษาปฏิรูปนิยม

4) ปรัชญาการศึกษาอัตถิภาวนิยม 5) พุทธปรัชญาการศึกษา การบูรณาการปรัชญาการศึกษาหลังนวยุคในการแก้ปัญหาการเรียนด้วยการเพิ่มทักษะการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ด้วยการถ่ายทอดทำให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจ ด้านสารสนเทศด้วยทักษะการวิเคราะห์อย่างรู้เท่าทันสารสนเทศเทคโนโลยีที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อและพฤติกรรม เสริมด้วยพุทธปรัชญาการศึกษาด้วยการนำไตรสิกขามาเป็นหลักในการพัฒนา 3 ด้าน กาย จิต ปัญญาและหลักพละ 4 มาพัฒนาเพื่อเสริมทักษะในการดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จ และองค์ความรู้ที่ได้จากวิจัย คือ CCMW Model

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทบรรณาธิการ	ง
สารบัญ	ณ
RESEARCH ON ARCHITECTURAL EDUCATION BASED ON TRADITIONAL ARCHITECTURAL CULTURE PROTECTION	1
SunTianze Dalian Minzu Sutida Howattanakul and Sataporn Pruettikul	
THE MANAGEMENT OF STUDENT AFFAIRE IN FRUSTRATION QUOTIENT OF ART COLLEGE	16
Ai Shuzhou Sutida Howattanakul and Sataporn Pruettikul,	
CULTIVATION OF CULTURAL AND CREATIVE INDUSTRY TALENTS TO	24
ART DESIGN MAJORS IN COLLEGES AND UNIVERSITIES UNDER LIAONING PROVINCE	
Zhang Jian Kamolmal Chaisirithanya and Chuanchom Chinatangkul	
การบูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการเรียนการสอน	42
(The Integration of innovation and educational technology into teaching)	
ปฐวีธรรม สำเนียง พิมพ์ปวิณ์ นิธิจิรัชชาติ และ พระมหาอุดร อุตตโร (มากติ)	
ทำตามลำดับขั้น: การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน	54
(Follow Steps: An Analytic, Appreciative, and Applicative Study)	
เมธา หริมเทพาธิป ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์ และ วัชรารัตน์ สุนทรนาเวศ ณ	
ภูมิสังคม: การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน	64
(Geosocial: An Analytic, Appreciative, and Applicative Study)	
เมธา หริมเทพาธิป ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์ และ วัชรารัตน์ สุนทรนาเวศ ณ	
RISK MANAGEMENT OF ART MASTER EDUCATION IN COLLEGES AND UNIVERSITIES	73
IN LIAONING PROVINCE	
Yanpeng Li Kamolmal Chawasirithanya and Chuanchom Chinatangkul	
A NEW PARADIGM OF ELDERLY EDUCATION MANAGEMENT FOR THE NEXT DECADE	88
IN ZHUHAI CITY UNDER GUANGDONG PROVINCE	
Li Jinze Kamolmal Chaisirithanya and Chuanchom Chinatangkul	
THE TRAINING MODE OF INDIVIDUALIZED TALENTSIN FIRST-CLASS UNIVERSITIES	95
Chenfeng Sutids Howattanakul and Sataporn Pruettikul	
INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF ART DESIGN ADMINISTRATORS	123
IN COLLEGES AND UNIVERSITIES UNDER SHENYANG CITY	

Zhao Ying Kamolmal Chaisirithanya and Chuanchom Chinatangkul	
The Effectiveness of Massive Open Online Course for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province	138
Shuangnan Liu Chuanchom Chinatangkul and Kamolmal Chaisirithanya	
The Future Professional Development of Young Teachers in China's Fine Arts Academies	152
Xiaokun Yin Chuanchom Chinatangkul and Kamolmal Chaisirithanya,	
RESILIENT LEADERSHIP MODEL FOR ADMINISTRATORS OF HIGHER ART SCHOOLS IN LIAONING PROVINCE	173
Li Yuezhu Peerapong Tipanark and Pornthep Mengman	
แก้ปัญหาที่จุดเล็ก: การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน (Solving of Small Problems: An Analytic, Appreciative and Applicative Study)	191
เมธา หริมเทพาธิป ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์ และ วัชรารัตน์ สุนทรนาเวศ ฌ	
Mechanism Training Management of Innovative Talents In Higher Education Under Liaoning Province	200
Liu Guoqing Sutida Howattanakul and Sataporn Pruettikul	
กระบวนทัศน์ใหม่ทางนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา (Innovation Paradigm and Educational Information Technology)	219
รังสิวุฒิ พุ่มเกิด และ พระมหาอุดร อุตโตโร	
การวางใจเป็นกลางกับปรัชญากระบวนทรรศน์ (Equanimity and The Philosophy of Paradigm)	231
อัศวิน นิมิตะวัน และ รวิข ตาแก้ว	
การวิเคราะห์การจัดการเรียนการสอนไตรสิกขา ตามแนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง (An Analysis of Teaching and Learning Approach According to Tri- Sikkha Based on Moderate Postmodern Philosophy)	239
ใจกลั่น นาวาบุญนีย รวิข ตาแก้ว และ กิรติ บุญเจือ	
การจัดการเรียนการสอนตามหลักการไตรสิกขาตามทรรศนะปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง (Teaching and Learning Approach According to Tri- Sikkha Based on Moderate Postmodern Philosophy)	247
ใจกลั่น นาวาบุญนียม รวิข ตาแก้ว และ กิรติ บุญเจือ	
สินน้ำใจกับการเลื่อนความหมาย (Remuneration and the Meaning Shift)	254
สิริกร อมฤตวาริน และ พจนา มาโนช	

พฤติกรรมความเชื่อการสวดมนต์ข้ามปีในสังคมไทย (The belief behavior of praying across the years in Thai society) ณัฐพงษ์ มะลิซ้อน สมพร เหลาฉลาด ขจิตพรรณ อมรปาน และ สว่างบุญ วงศ์ฟ้าเลื่อน แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี (MOTIVATION FOR THE PERFORMANCE OF LOCAL GOVERNMENT PERSONNEL IN NONG SAENG DISTRICT UDON THANI PROVINCE) รุ่งรัตน์ จอญบุญ และ บุญเหลือ บุญพามาลา	267
ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี (QUALITY OF LIFE OF THE ELDERLY IN PHON NGAM SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION NONG HAN DISTRICT, UDON THANI PROVINCE) ชนกานต์ สุกัลป์ และ สุปิ่น สมสาร	292
พุทธอรรถปริวรรตศาสตร์ว่าด้วยอนัตตาเพื่อการสร้างเสริมสังคมพหุวัฒนธรรม (The Buddhist Hermeneutics on Selflessness for Strengthening the Multicultural Society) พระปลัดบุญมี คุณากโร (โพธิศรีสม) สวัสดิ์ อโณทัย และสมบุญ บุญโท	306
การบูรณาการปรัชญาการศึกษาหลังนวยุคเพื่อเสริมสร้างผลลัพธ์การศึกษา ที่พึงประสงค์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (The Integration of Postmodern Philosophy of Education for Reconstructing the Desired Outcomes of Education of the Ecclesiastical Secondary School) พระมหาณรรณกร ภัทรเมธังกร สวัสดิ์ อโณทัย และสมบุญ บุญโท	318
จริยธรรมการตีพิมพ์บทความในวารสารวิจัยธรรมศึกษา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม	329
การเตรียมต้นฉบับเพื่อการเสนอจัดพิมพ์ในวารสารวิจัยธรรมศึกษา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม	331

RESEARCH ON ARCHITECTURAL EDUCATION BASED ON TRADITIONAL ARCHITECTURAL CULTURE PROTECTION

SunTianze

Dalian Minzu

Sutida Howattanakul

Sataporn Pruettikul

University School of Architecture

Faculty of Education, Bangkokthonburi University

Email: sutida.how@bkkthon.ac.th

Received : 7 July 2022

Revised : 30 December 2023

Accepted : 30 December 2023

ABSTRACT

Traditional villages record the collective nostalgia of the people and are also carriers of traditional culture. In the context of rural revitalization, discovering the genetic code chain hidden in the soul of traditional villages, revitalizing the natural vitality and vitality of the village, making it a support point for rural revitalization, is to protect the "engine" that never goes out of human civilization, and is to inherit The soul of local culture is to truly realize the goal of "new rural construction" that is culturally textured and ecologically livable. This paper studies the protection and utilization of traditional villages from the perspectives of pedagogical theory, architectural theory, traditional culture theory, etc., and discusses the form, inheritance and development of traditional villages, so as to explore the development strategies and innovative methods of traditional villages for traditional architectural education.

Keywords: Traditional village, Traditional culture, Rural revitalization, Traditional architectural education

1. Introduction

The development of Chinese architecture is constantly traced back by many scholars, exploring the development of architectural culture in the "gene" of exploring

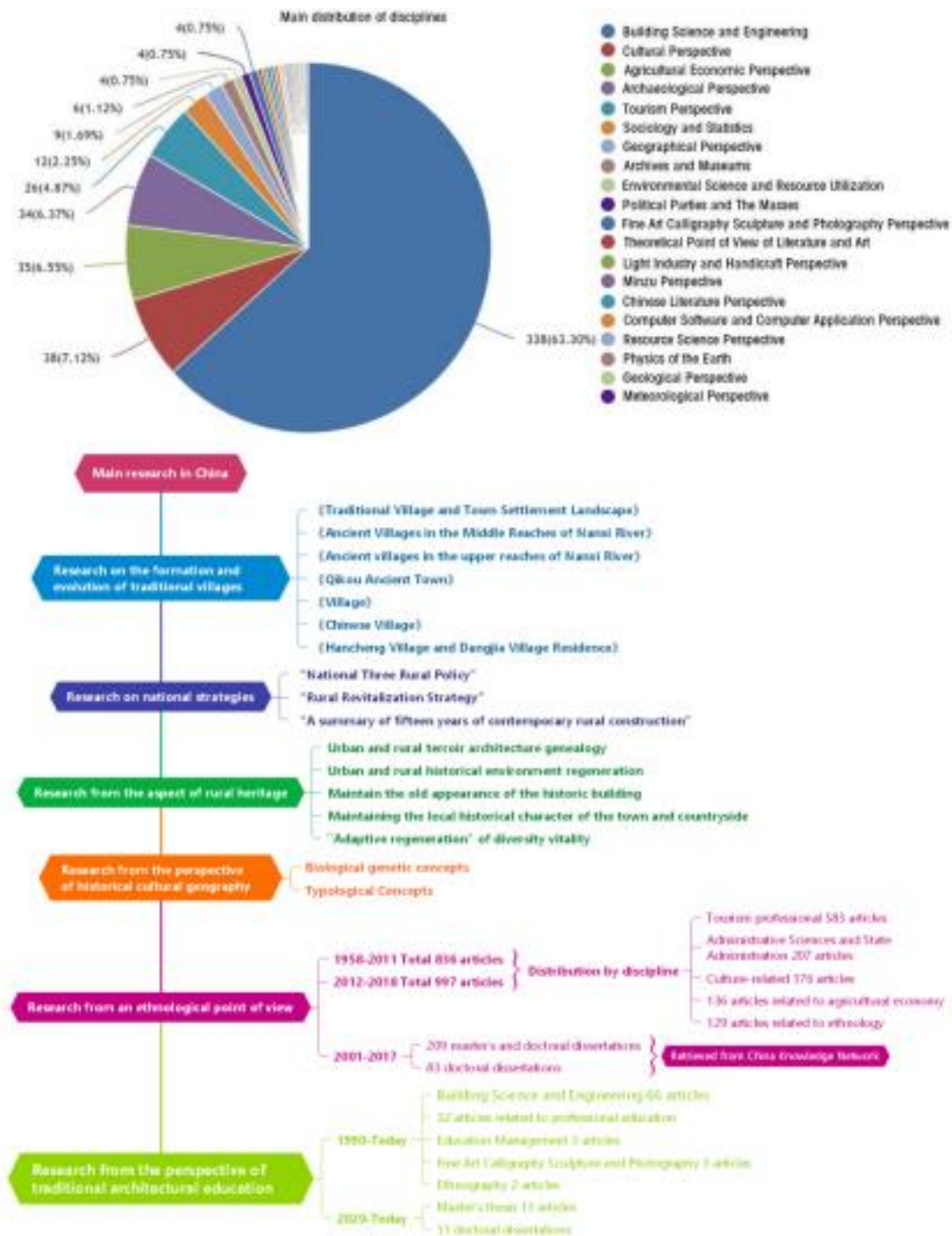
traditional architectural culture. Architectural construction behavior is not only the completion of the materialization of the phenomenon itself, but also the cultural content carried by the building is one of the core contents of architectural construction.

This kind of research based on traditional architectural culture can better teach students in architectural colleges. Through the cross-study of art morphology theory and national architectural morphology theory, the evolution and development of traditional villages in China are explored, so that village culture can be effectively inherited and developed in the revitalization of rural areas, while meeting the educational and teaching requirements of architectural colleges, bringing new opportunities for traditional architectural education.

Although the most intuitive cultural phenomenon of villages is reflected in 1 morphology, the formation of villages is ultimately humanistic, the core function of villages is production life, all functional configurations, space composition source, farming life forms a characteristic farming culture, farming culture is characterized by environmental personality and specific life scenarios, so each village in the process of evolutionary evolution has a certain factor of personality inheritance. We can recognize the identity of the cultural foundation of traditional Chinese villages from a macroscopic perspective, which is essential in traditional architectural teaching.

2. Related Research

Since the end of the last century, the architectural education research focusing on the protection of traditional villages has the characteristics of multi-angle and multi-disciplinary integration: from the perspective of ecology, pedagogy, economics, culture, human sociology, policy The perspectives of institutional perspective, organic renewal perspective, urban and rural planning and architectural ontology are very broad. The author sorts out the rich previous research as a starting point, and finds that the research direction of architectural education development focusing on the protection of traditional villages mainly focuses on 1. Research on the formation and evolution of traditional villages. 2. Research on national strategies. 3. Research from the aspect of rural heritage. 4. Research from the perspective of historical and cultural geography. 5. Research from an ethnological point of view. 6. Research from the perspective of traditional architectural education.

Since December 1926, "Miao Yao Simple school" was put forward, the work of ethnic culture education has been continued up to now. In 1980, Ethnic classes and preparatory classes were established in colleges and universities. In 2002, the Ministry of Education issued the Measures for the Administration of Ethnic Minority Preparatory Classes and Ethnic Minority Classes in Ordinary Institutions of Higher Learning (Trial). Since then, ethnic minority education has been transferred from ethnic minority areas to

institutions of higher learning, and the research and development of integrating ethnic minority education with general education with special orientation has begun. Nowadays, the education of national architecture in China has become normal.

Whether it is ethnic colleges and universities in ethnic minority areas, or ordinary colleges and universities have a certain number of ethnic education transfer or courses, However, it is still in the development stage in the field of ethnic architectural education. And the development of ethnic architectural education must rely on the existing ethnic minority characteristic villages and ethnic cultures, that is, while developing ethnic architectural education, the architectural culture of ethnic minority traditional villages should be protected, and China has relevant policies for protecting traditional architectural culture:

After the General Office of the State Civil Affairs Commission and the General Office of the Ministry of Finance jointly issued the Guiding Opinions on Doing a Good Job in the Pilot Program of the Protection and Development of Villages with Ethnic Minority Characteristics in September 2009, the protection of ethnic minority villages has received great attention from the society. Academic circles have also paid high attention to it from the dual perspective of national strategy and national traditional architectural cultural value.

Under this framework, the implementation of protection/recovery projects requires the simultaneous role of the 3 pillars (reason, purpose), which are: 1) to protect the physical form and functional attributes of space; 2) to protect the local national culture; and 3) to push socioeconomic development. In practice, the three pillars can sometimes coexist and sometimes contradict each other.

3. Research Methodology

Starting with the specific curriculum practice research and village practice research, third part uses qualitative data, descriptive research, investigation and in-depth interview to achieve the research goal. Using this method is convenient to study the viewpoints of participants, and architectural education satisfaction is constructed by quantitative analysis method, and the variable indexes are designed. Through questionnaire survey, students' perception and satisfaction of architectural education are known, and based on the first-level variables of teaching quality, teaching content and teaching effectiveness, the definition of the course is extended concretely Statistical analysis and quantitative research were carried out on the questionnaire data, and a credible test was carried out

for satisfaction. Through SPSS analysis, analysis of the three levels of variables and students' teaching satisfaction correlation.

(1) Population and sample

The population and samples of the first part of the survey are 10 architectural experts, 300 architectural students and 5 architectural experts or teachers from the School of Architecture, Dalian University for Minzu. Faculty of Architecture, Dalian Ethnographic University. A comprehensive ethnic university in China for solving ethnic problems. The school is recruiting students from 31 provinces, autonomous regions, directly controlled cities and Hong Kong / Macau / Taiwan areas nationwide. The establishment of the department is comprehensive, and emphasizes the education and transmission of the excellent traditional culture of the nation to students, and mainly develops applied human resources. Students come from different ethnic groups in China, and questionnaire surveys of the students can better understand the quality of the lessons, the content of the lessons, and the satisfaction of the students with the level of educational computerization, and this satisfaction was more reliable. Then, was highly representative.

(2) Instrumentation

The main collection method of the research is questionnaires, and statistical software is used for research and analysis.

(3) Data collection

The collection of expert interviews and questionnaire surveys will be expanded mainly to students of each ethnic group and architectural experts.

Statistical analysis and quantitative research were carried out on the questionnaire data, and reliability and validity tests were carried out for satisfaction. Through SPSS analysis, the correlation between three-level variables and students' teaching satisfaction was analyzed.

Demographic Information Frequency Percentage Gender

Male 9 90% Female 1 10% Job Title: Professor 7 % Associate Professor 2 % Lecturer 1 10% Educational Degree Doctor 8 80% Master 2 20% Work Experience (Years). Under 20 years 30% Over 20 years 70% For this qualitative research, the researcher conducted purposive sampling. For this qualitative studied, the researchers conducted a purposeful sampling. The samples came from professors and experts from the School of Architecture, a total of 10 people. In the expert interview part, collected basic information such as the

expert's name, age, title, unit, years of work experience, and job description. The direction of talent training based on the protection and inheritance of the inheritance of national architectural culture discussed in this thesis was one of its directions, and it could also understood as how to build a directional architectural education that conformed to the national strategy. As a talent training orientation with special orientation, architectural education was aimed at specific architectural cultural needs, emphasizing the diversified and diversified theories, skills and knowledge framework of architectural education based on national architectural culture, in other words , These special-oriented architectural education were different from emphasizing the architectural cultural cognition and values generated by individuals in different practices, but talents with common value cognition and awareness of the development of the Chinese nation's architectural career.

4. Data analysis, Conclusion and Discussion:

Section 1 Data Analysis on Research Objective

Design questionnaires 1-5 entitled Personal Information Collection and Mastery Data Collection for Architectural Education. Questionnaire 6-13 mainly collects data on students' satisfaction with universal teaching courses based on professional basic courses, including data collection on stimulating personal interest in learning, improving skills, teaching level, teaching methods, overall teaching, interaction with teachers and comprehensive ability training. Questions 14-31 collected data on student satisfaction with the design of a special curriculum centered primarily on traditional architectural design. The content of the course was tasteful, encouraged individual learning, comprehensive ability training, teaching method, teaching mode was quality, teacher's interactive situation and training of social service ability, the educational effect were the student's traditional architecture improving the cognitive side of culture, the direction of students' traditional cognitive side of community and history, the direction of transmitting increasing theoretical knowledge, the direction of combining universal basic expertise in special education, a small number satisfaction data collection such as understanding the contents of the construction of the national culture, changing the educational idea, the effectiveness of the education, and the overall evaluation. Data collection of 32 students' employment orientation choices. Questions 6-31 set the satisfaction from low to high as 1 point, 2 points, 3 points, 4 points and 5 points, so as to collect data on the satisfaction of undergraduate curriculum and education and teaching of architecture major.

Frequency Analysis Results				
Name	Options	Frequency	Percentage	Cumulative Percentage (%)
Are the teaching contents and arrangements of the professional basic courses satisfactory?	1	5	1.67	1.67
	2	45	15	16.67
	3	149	49.67	66.33
	4	67	22.33	88.67
	5	34	11.33	100
Are you satisfied with the professional foundation courses in stimulating personal interest in learning?	1	10	3.33	3.33
	2	45	15	18.33
	3	137	45.67	64
	4	73	24.33	88.33
	5	35	11.67	100
Are you satisfied with the skill improvement of professional basic courses?	1	1	0.33	0.33
	2	50	16.67	17
	3	134	44.67	61.67
	4	79	26.33	88
	5	36	12	100
Are you satisfied with the teaching level of professional basic courses?	1	1	0.33	0.33
	2	46	15.33	15.67
	3	137	45.67	61.33
	4	74	24.67	86
	5	42	14	100
Are you satisfied with the teaching form and teaching method of theory and practice in professional basic courses?	1	1	0.33	0.33
	2	41	13.67	14
	3	135	45	59
	4	76	25.33	84.33
	5	47	15.67	100
Are you satisfied with the overall teaching of professional basic courses?	1	1	0.33	0.33
	2	49	16.33	16.67
	3	128	42.67	59.33
	4	81	27	86.33
	5	41	13.67	100
Are you satisfied with the interaction with teachers in professional basic classes?	1	9	3	3
	2	42	14	17
	3	119	39.67	56.67
	4	84	28	84.67
	5	46	15.33	100
Are you satisfied with the comprehensive ability training of professional basic courses?	1	3	1	1
	2	37	12.33	13.33
	3	127	42.33	55.67
	4	91	30.33	86
	5	42	14	100
Do you think the content and arrangement of the course design focusing on traditional architectural design are satisfactory?	1	2	0.67	0.67
	2	25	8.33	9
	3	117	39	48
	4	99	33	81
	5	57	19	100
Are you satisfied that the curriculum design based on traditional architectural design stimulates personal interest in learning?	1	3	1	1
	2	24	8	9
	3	104	34.67	43.67
	4	105	35	78.67
	5	64	21.33	100
Are you satisfied with the comprehensive ability training of curriculum design based on traditional architectural design?	1	3	1	1
	2	21	7	8
	3	103	34.33	42.33
	4	111	37	79.33
	5	62	20.67	100
Are you satisfied with the theory and practice teaching method of curriculum design based on traditional architectural design?	1	4	1.33	1.33
	2	21	7	8.33
	3	92	30.67	39
	4	119	39.67	78.67
	5	64	21.33	100
Are you satisfied with the "problem-oriented" teaching mode of course design based on traditional architectural design?	1	4	1.33	1.33
	2	15	5	6.33
	3	78	26	32.33
	4	124	41.33	73.67
	5	79	26.33	100

Frequency Analysis Results(1)

Frequency Analysis Results				
Name	Options	Frequency	Percentage	Cumulative Percentage (%)
Are you satisfied with the teaching level of the curriculum design based on traditional architectural design?	1	4	1.33	1.33
	2	9	3	4.33
	3	80	26.67	31
	4	125	41.67	72.67
	5	82	27.33	100
Are you satisfied with the interaction with teachers after class in the course design class focusing on traditional architectural design?	1	3	1	1
	2	12	4	5
	3	79	26.33	31.33
	4	124	41.33	72.67
	5	82	27.33	100
Are you satisfied with the ability of the curriculum design based on traditional architectural design to cultivate social service ability?	1	7	2.33	2.33
	2	18	6	8.33
	3	72	24	32.33
	4	123	41	73.33
	5	80	26.67	100
Are you satisfied with the teaching effect of the curriculum design based on traditional architectural design?	1	3	1	1
	2	11	3.67	4.67
	3	76	25.33	30
	4	127	42.33	72.33
	5	83	27.67	100
Are you satisfied with the traditional architectural design-based curriculum design in improving students' awareness of traditional architectural culture?	1	2	0.67	0.67
	2	13	4.33	5
	3	75	25	30
	4	132	44	74
	5	78	26	100
Are you satisfied with the effect of traditional architectural design-based curriculum design in improving students' knowledge of traditional village-related social culture, regional history and culture, and folk culture?	1	4	1.33	1.33
	2	10	3.33	4.67
	3	83	27.67	32.33
	4	122	40.67	73
	5	81	27	100
Are you satisfied with the traditional architectural design-based curriculum design in cultivating students' awareness of the protection and development of traditional national architecture?	1	3	1	1
	2	10	3.33	4.33
	3	67	22.33	26.67
	4	136	45.33	72
	5	84	28	100
Do you think it is satisfactory to increase the teaching of more professional theoretical knowledge in the course design teaching?	1	3	1	1
	2	9	3	4
	3	70	23.33	27.33
	4	133	44.33	71.67
	5	85	28.33	100
Are you satisfied with the addition of Chinese architectural history, ethnic architecture and other theories in the course design focusing on traditional architectural design?	1	2	0.67	0.67
	2	9	3	3.67
	3	70	23.33	27
	4	126	42	69
	5	93	31	100
Are you satisfied with the mastery of architectural content and methods in minority areas in the course design focusing on traditional architectural design?	1	2	0.67	0.67
	2	12	4	4.67
	3	59	19.67	24.33
	4	136	45.33	69.67
	5	91	30.33	100
Are you satisfied with the teaching idea that the traditional architectural design focuses on the "spatial and functional" and turns to the "social and cultural" of architecture?	1	3	1	1
	2	7	2.33	3.33
	3	85	28.33	31.67
	4	121	40.33	72
	5	84	28	100
Are you satisfied with the method of increasing the effectiveness of teaching through the four-year three-stage studio model for curriculum design based on traditional architectural design?	1	2	0.67	0.67
	2	7	2.33	3
	3	88	29.33	32.33
	4	120	40	72.33
	5	83	27.67	100
Are you satisfied with the overall evaluation of the courses covered in this major?	1	2	0.67	0.67
	2	8	2.67	3.33
	3	83	27.67	31
	4	130	43.33	74.33
	5	77	25.67	100

Frequency Analysis Results(2)

Cronbach Reliability Analysis

Project	Correction Term Total Correlation (CITC)	Term Removed Alpha Coefficient	Cronbach's Alpha Coefficient
Have you been exposed to professional education in architecture before enrolling?	-0.091	0.967	
Have you been exposed to Chinese traditional architectural culture before entering school?	0.131	0.966	
Are the teaching contents and arrangements of the professional basic courses satisfactory?	0.661	0.963	
Are you satisfied with the professional foundation courses in stimulating personal interest in learning?	0.64	0.964	
Are you satisfied with the skill improvement of professional basic courses?	0.659	0.963	
Are you satisfied with the teaching level of professional basic courses?	0.69	0.963	
Are you satisfied with the teaching form and teaching method of theory and practice in professional basic courses?	0.71	0.963	
Are you satisfied with the overall teaching of professional basic courses?	0.692	0.963	
Are you satisfied with the interaction with teachers in professional basic classes?	0.697	0.963	
Are you satisfied with the comprehensive ability training of professional basic courses?	0.713	0.963	
Do you think the content and arrangement of the course design focusing on traditional architectural design are satisfactory?	0.747	0.963	
Are you satisfied that the curriculum design based on traditional architectural design stimulates personal interest in learning?	0.756	0.963	
Are you satisfied with the comprehensive ability training of curriculum design based on traditional architectural design?	0.808	0.962	
Are you satisfied with the theory and practice teaching method of curriculum design based on traditional architectural design?	0.778	0.963	
Are you satisfied with the "problem-oriented" teaching mode of course design based on traditional architectural design?	0.763	0.963	
Are you satisfied with the teaching level of the curriculum design based on traditional architectural design?	0.73	0.963	
Are you satisfied with the interaction with teachers after class in the course design class focusing on traditional architectural design?	0.738	0.963	
Are you satisfied with the ability of the curriculum design based on traditional architectural design to cultivate social service ability?	0.756	0.963	
Are you satisfied with the teaching effect of the curriculum design based on traditional architectural design?	0.767	0.963	
Are you satisfied with the traditional architectural design-based curriculum design in improving students' awareness of traditional architectural culture?	0.768	0.963	
Are you satisfied with the effect of traditional architectural design-based curriculum design on improving students' knowledge of traditional village-related social culture, regional history and culture, and folk culture?	0.758	0.963	
Are you satisfied with the traditional architectural design-based curriculum design in cultivating students' awareness of the protection and development of traditional national architecture?	0.728	0.963	
Do you think it is satisfactory to increase the teaching of more professional theoretical knowledge in the course design teaching?	0.698	0.963	
Are you satisfied with the addition of Chinese architectural history, ethnic architecture and other theories in the course design focusing on traditional architectural design?	0.707	0.963	
Are you satisfied with the mastery of architectural content and methods in minority areas in the course design focusing on traditional architectural design?	0.755	0.963	
Are you satisfied with the teaching idea that the traditional architectural design focuses on the "spatial and functional" and turns to the "social and cultural" of architecture?	0.725	0.963	
Are you satisfied with the method of increasing the effectiveness of teaching through the four-year three-stage studio model for curriculum design based on traditional architectural design?	0.689	0.963	
Are you satisfied with the overall evaluation of the courses covered in this major?	0.733	0.963	0.965

Remarks: Standardized Cronbach's alpha coefficient: 0.961

Section 2 Result of Data Analysis for Research Objective

Reliability analysis of the questionnaire data, Cronbach Reliability Analysis, Cronbach's Alpha Coefficient, the reliability above 0.9 was very ideal. When the questionnaire designed in this paper was tested for SPSS reliability, Cronbach's Alpha Coefficient reaches 0.965, and the reliability was very ideal, so the questionnaire data is reliable and scientific.

Validity analysis of the questionnaire data, using exploratory factor analysis, Bartlett's sphere test and KMO value. The KMO value was 0.959 and the Bartlett's sphere test was less than 0.05 in the SPSS validity test, so the validity of the questionnaire was very ideal.

Cronbach Reliability Analysis				
Number of Items	Number of samples	Cronbach's Alpha Coefficient		
28	300	0.965		
		Factor Loading		
		Factor 1	Factor 2	Factor 3
Eigenvalues (before rotation)		14.703	3.054	1.367
Variance explained rate % (before rotation)		52.510%	10.907%	4.883%
Cumulative variance explained rate % (before rotation)		52.510%	63.417%	68.301%
Eigenvalues (after rotation)		10.853	6.902	1.37
Variance explained rate % (after rotation)		38.760%	24.648%	4.892%
Cumulative variance explained rate % (after rotation)		38.760%	63.408%	68.301%
KMO and Bartlett's Test				
KMO value		0.959		
Bartlett's Sphericity Test		Approximate Chi-square	7552.256	
		df	378	
		p-value	0.000	

Conclusion and Discussion:

Conclusion of Data Analysis Results for Research Objective

Among the students who received specialized education in architecture before enrollment, the highest percentage did not receive it, with 239 at 79.67% and 53 who received basic education at 16.67%. Eight people who received a lot of architectural education account for 16.67%. 2.67% or more. Whether or not they had been exposed to traditional Chinese architectural culture before enrolling in school, the highest percentage was unexposed, with 201 accounting for 67% and 91 exposed to the foundation. 30.33%; 8 people account for 2.67%, who touched many people of traditional architectural culture. This indicates that most students had not lifted their professional education in architecture and had not been exposed to the traditional architectural culture of our country before enrolling in school. Education before entering university lacks education on traditional architecture and culture, which was one of the

fundamental history origin of China, should widen the spread and reduce the age of exposure to traditional culture. Regarding the content of education and the placement of specialized basic courses, 1. 67% were completely dissatisfied, 15% were not very satisfied, most were generally satisfied, accounting for 49. 67% and 22. 33% were satisfied. As the researcher, very satisfied with it. It accounted for 11. 33%. 3. 33% were completely dissatisfied, 15% were not very satisfied, 45. 67% were generally satisfied, and 4. 33% were completely dissatisfied with stimulating personal learning interest in specialized basic courses. For satisfaction, 15% very satisfied and 11. 67% satisfied or more. Professional basic courses accounted for 0. 33% of overall dissatisfaction with improving individual skills. 16. 67% were not very satisfied, 44. 67% were generally satisfied, 26. 33% were satisfied, and 12% were very satisfied. Overall Satisfied, 24. 67% satisfied, 14% very satisfied 0. 33% were completely discontented with the theoretical and functional instruct and instruct manner of the professional basic course, 13. 67% were not very satisfied, 45% were very satisfied. Overall satisfied, 25. 33%, very satisfied, accounting for 15. 67%. Regarding the overall educational satisfaction of the specialized basic course, 0. 33% are completely dissatisfied, 16. 33% were not very satisfied, 42. 67% were generally satisfied, 27% were satisfied, and 13. 67% were very satisfied.

Regarding interaction with teachers in professional basic courses, 3% were completely dissatisfied, 14% were not very satisfied, 39. 67% were generally satisfied, 28% were satisfied and 15. 33% were very satisfied. I was satisfied. The basic course was completely dissatisfied with 1%, was not very satisfied with 12. 33%, overall satisfied with 42. 33%, satisfied with 30. 33% and very satisfied with 14%. In design, there were 117 and 99 students who were generally satisfied and students who were satisfied, accounting for 39% and 33% respectively, and some were completely dissatisfied. Compared to 0. 67%, 8. 33% were less satisfied and 19% were very satisfied. When it came to satisfaction that stimulates an interest in personal learning, design courses based on traditional architectural design generally had the highest percentage of people who were satisfied and satisfied. , 104 and 105, accounting for 34. 67% and 35%, respectively, who were completely dissatisfied. 1% was not completely satisfied, 8% were not very satisfied, 21. 33% are very satisfied. In the comprehensive ability training of the design course focusing on traditional architectural design, 111 people were satisfied with 37% in total, 103 were generally satisfied with 34. 33%, and completely dissatisfied with 1%. 7% were not very satisfied and 20. 67% were very satisfied.

Design courses focused on traditional architectural design were most satisfied with the teaching methods of theory and practice, with 119 students accounting for 39.67% and 92 students accounting for 30.67%, completely satisfied. Dissatisfied 1.33%, dissatisfied 7.00%, and very satisfied 21.33%. Satisfaction with the "problem-oriented" education method of the design course was 124 people, 41.33%, followed by 78 people. Generally, 26% are satisfied, 1.33% are completely dissatisfied, 5% are not very satisfied, and 26.33% are very satisfied.

In the data frequency results of questions 6-13, which mainly focus on the students' satisfaction with the general teaching courses mainly in professional foundation courses, the percentage of "not very satisfied" is relatively high. In contrast, the frequency of "not very satisfied" is lower in questions 14-31, which mainly focus on students' special design-oriented courses with traditional architectural design, and the frequency of "satisfied" is relatively low, indicating that there are aspects in the universal basic courses that need improvement. Especially in the professional basic courses (such as architectural drawing, introduction to architecture, basic architectural art expression, etc.), "not satisfied" is relatively high in terms of stimulating own interest and interaction with teachers in class. Regarding the personal interests of the professional basic courses mainly based on universal teaching courses, 3.33% are completely dissatisfied, 15% are very dissatisfied, 45.67% were generally satisfied, 24.33% were satisfied, and 11.67% were very satisfied. However, in the special course-oriented design mainly based on traditional architectural design, 1% are completely dissatisfied, 8% were very dissatisfied, 34.67% were generally satisfied, 35% were satisfied, and 21.33% were very satisfied. In a specialized basic course, mostly the logic of theory and the principle of knowledge, the course had a certain degree of difficulty in stimulating the interest of a person. In the special-oriented courses based on architectural design, they were mainly based on practical research, and students were learning architectural theory. Students could learn the theory of architecture and at the same time understand and recognize the history and form of ethnic architecture. And in the design, the students themselves mainly understood the building. The interpretation of, can enable students to design their own more recognized buildings, although there were some unreasonable, but could greatly stimulate the individual's interest in special-oriented architectural design, thereby increasing the teaching effectiveness of the entire course.

The results of the comprehensive expert interviews show that the terms "talent training", "practical teaching", "traditional architectural techniques" and "traditional architectural culture" appear more frequently. Among them, experts who mainly focus on practical teaching mainly think that practical teaching could increase the understanding and knowledge of theoretical knowledge, and established an innovative integration of social and technical attributes of traditional architecture culture, combine the social and technical aspects of architecture, and make it dominant and decisive, and integrate "nurturing talent" and "nurturing people" in ethnic institutions. The basic strategy for the future was to synchronize the development of "nurturing talents" and "nurturing people".

Therefore, in view of the expert opinions and the contents discussed in this paper, the following aspects of research were established: 1) exploring diversified teaching objectives, 2) constructing an education system of ethnic architecture culture, and 3) constructing an architectural teaching management model based on ethnic architecture culture. And the curriculum reform of Architectural Design 3 (national level course) would be used as a template for practical teaching.

5. Discussion

After a long history of China, architectural design from traditional architectural design to modern architectural design was mainly influenced by Chinese traditional culture, technology, humanities and art. In fact, both the development of architectural education system in China and the evolution of architectural education system in other countries had experienced an evolution process from spontaneous to conscious, and the role of architecture has become more diversified, which not only has basic material functions, but also meets the requirements of human emotions, needs and activities. It was precisely because of these objective needs of human society that the all-round development of architectural education had been promoted directly or indirectly, and specific rules and systems had been gradually formed in the teaching practice of architectural education. Although this system might not perfect, as alternated, it reflects that Chinese architectural education, especially traditional architectural education, should be combined with educational management. This imperfect architectural theory system in China was bound to look for it from traditional villages with a long history in China, while absorbing the experience of architectural education system in other countries.

Ignore the diversified characteristics of educational practice. The essence of multicultural architecture education was to seek common ground while reserving differences, and the directivity brought by universal architecture education and general architecture education brought by special architecture education would achieved the requirements and effects of seeking common ground while reserving differences after being combined. The research on the combination of universality and special orientation was the diversified theoretical knowledge and multicultural cognition produced by the nation in a pluralistic environment, and it was the construction of inheriting national history and cultural values.

Bibliography

- Celestia Kudichengpeng. (2018). **The investigation of mountain village colonies, the preservation of mountain village, the preservation of mountain village, the study of mountain village, the preservation of mountain village, the study of mountain village.** Proceedings of Japanese Architectural Accounting Painting Department, 04.
- De Rossi. (2005). **Architettura alpina moderna in Piemonte e Valle d'Aosta/DE ROSSI A-STAMPA.** (2005), pp. 1-80.
- Fu Jiming. (2003). **Settlement Visits.** China Construction Industry Press (JPN).
- Leanza, P. M. , Porto, S. M. C. , Sapienza, V. , & Cascone, S. M. (2016). **Enhancement a Heritage Interpretation-Based Itinerary to Enhance Tourism Use of Traditional Rural Buildings.** (November 2015), 1-19.
- Peilin Liu. (2011). Construction and Application of Genetic Map of Traditional Chinese Settlements. **Peking University Doctoral thesis.**
- Zhang Xiaochun. (1999). **A Preliminary Study on Architectural Anthropology Research Framework.** New building, 12: (25-29).

THE MANAGEMENT OF STUDENT AFFAIRE IN FRUSTRATION QUOTIENT OF ART COLLEGE

Ai Shuzhou

Sutida Howattanaku

Sataporn Pruettikul

Educational Administration, Faculty of Education,

Bangkokthonburi University

Email: 527444555@qq.com

Received : 7 July 2022

Revised : 30 December 2023

Accepted : 30 December 2023

ABSTRACT

The purpose of this study is three more: to investigate and analyze the types and causes of frustration among students in art colleges. Discuss the composition of current frustration education in the frustration of art college students. This paper proposes and verifies the effectiveness of frustration quotient education on the frustration of art college students.

This study starts from the frustration quotient of art college students in the new era, and takes the characteristics, performance and frustration quotient education of art college students in the new era as the research center. By means of means, combined with his years of educational work practice and field research, he conducted an experimental study on the frustration quotient of art college students in the new era. Strive to express the relevant research on the frustration quotient of art college students in the new era to have both an experience level and a theoretical level, and then explore the methods and approaches to improve the frustration quotient of art college students in the new era and improve the educational methods of frustration quotient.

Keywords: Art College Students, Setback Quotient, Setback Quotient Education

1. Research Background and Significance

In recent years, many college students' psychological endurance and ability to deal with setbacks have gradually declined, and they will react excessively when faced with some extraordinary situations. In addition, the neglect of psychological education in colleges and universities in recent years has made such a situation increasingly aggravated. At the same time, in the daily education, the psychological education level of college students appears to be separated from the knowledge education level, and the psychological education sometimes lags far behind the knowledge education; this situation is particularly significant in art colleges and universities.

This research can provide an educational management orientation in student affairs for the direction of art student frustration citations.

In this study, the concept of frustration quotient was introduced to summarize the psychological resilience of college students and their coping styles to setbacks. cognition. In response to this cognition, the research will be able to conduct research and exploration on its educational methods in a targeted manner.

2. Research Problem

The current focus of this research is: 1. Investigate and analyze the types and causes of frustration among art college students. 2. Discuss the composition of current frustration education in art college students' frustration. 3. Propose and verify the effectiveness of frustration quotient education on the frustration of art college students.

3. Research Methods

For these three different research purposes, different research methods were used in the research. In the investigation and analysis of the first research question, the interview method and the literature method are mainly used. In the investigation and analysis of the second research question, the questionnaire survey method was mainly used, and the case method was used in the research of the last research question.

4. Research Process and Results

4.1. interview method

The main purpose of the interview method is to use the interview method to study the related issues of frustration quotient education from the perspectives of students, teachers and experts, in order to jointly analyze the related issues of the frustration quotient of art

college students from multiple perspectives.

The data display of the interview method is mainly carried out in the form of an interview form. The objects of this interview are 20 college students majoring in art, 2 in-service counselors and teachers, and 1 psychology expert. The interview places are all on-campus places, such as school cafes, restaurants, etc., so that students and teachers can conduct interviews in familiar places, which is more conducive to the conduct of interviews.

From the interview records of different art college students, teachers and experts, it can be seen that:

The interviews with art college students confirmed our previous findings that family factors, interpersonal relationships and employment have become the primary problems encountered by art college students. For the education of setback quotient, experts, teachers and students all think that the development of setback quotient education is very necessary. Moreover, setback quotient education plays a huge role in students' psychological counseling, venting, and teachers' management of students. The deep-seated reason lies in the fact that setback quotient education can adjust students' personality and psychology.

4.2. Survey

Before the questionnaire was written, a group discussion was held with relevant teachers and experts, some options in the questionnaire were modified, and some special questions in Chinese universities were added. For example: whether you are an only child, whether you have encountered setbacks when you go to school and use public transportation when you go home during the holidays, etc. Make the questionnaire more detailed and targeted.

The following formulas are mainly used in the questionnaire: response rate = summary/n penetration rate = total number/n

The questionnaire is divided into two questionnaires, and the survey population is: students from Luxun Academy of Fine Arts, students from the Art Department of Dalian University for Nationalities, the Art Department of Dalian University of Technology, and the Dalian Art Institute. The number of questionnaires issued are: AQ frustration quotient (anti-frustration ability) survey of college students - 215 copies, and college students' frustration ability survey - 255 copies. Among them, 215 questionnaires of AQ frustration quotient (anti-frustration ability) of college students were recovered, of which 210 were valid, and the effective rate was 97.67%. There were 255 questionnaires on the frustration ability of college students, with 251 valid scores, and the effective rate was 98.43%. In the summary column of

the response rate and penetration rate summary table, because the questionnaire is an indefinite choice (multiple options can be selected), the penetration rate in the summary column exceeds 100%.

Frustration education is not only in a single school, but in a wide range of colleges and universities, there is a lack of problems. In terms of the way of setback education, there is also a problem of low evaluation of setback education, which is rare in schools. At the same time, most of the teachers' teaching methods for frustration education are accepted by college students, but the general population is large, which means that more kinds of frustration teaching methods can be researched to adapt to various student groups. For the direction of setback education, the needs in the direction of awareness of setbacks, education on life concepts, ideals, healthy personality, survival skills and anti-frustration education, improvement of self-understanding ability, and cultivation of communication skills are relatively balanced. In a series of questions and answers about frustration scenarios, the tolerance of mild frustration scenarios is acceptable, but when encountering problems such as interpersonal relationships, economic status, etc., college students tend to have a deep influence on their choices.

4.3 case law

The case method in the project is mainly used for students who have suffered great setbacks at the current stage. Take it as a research example to analyze the influence of setback education to get it out of setbacks. Here, two typical cases in the questionnaire are selected as cases for analysis and research. The details of the two cases are as follows:

Case 1: "Golden Phoenix" in the mountains.

Li, a third-year student majoring in visual communication at Dalian University for Nationalities, comes from a remote mountain village. In college, what troubled Li most was not only financial embarrassment, but also psychological inferiority and confusion. These two questions have been bothering me since I was a freshman. Li also had the idea of dropping out of school. He is about to start his senior year. The family cannot afford the heavy tuition during the summer vacation. With the assistance of the school and the government, Xiao Li's tuition was solved through an emergency student loan. However, the family's poverty, psychological inferiority and confusion remain. Pressed on Xiao Li's body. As a result, Xiao Li has basically been unable to focus on his studies since he entered his senior year. He has taken four tutoring jobs and some other part-time jobs.

Case 2: Postgraduate entrance examination or employment, difficult to choose?

About to enter the senior year, a very real question troubled Chen: Is it the postgraduate entrance examination or the employment? Chen's major is architectural design, with excellent employment quality, high salary, and good expectations. At the beginning of the school, state-owned enterprises and large enterprises came to the school to recruit. However, Chen believes that his professional ability is poor and his practice is insufficient, and his career prospects as an undergraduate are under great pressure. Choosing to take the postgraduate entrance examination after being admitted to 211 and 985 colleges can on the one hand make up for the regret of the college entrance examination, and on the other hand lay the foundation for future employment. Worry that the effort is not proportional to the gain! Chen was deeply entangled in the entanglement of the two and could not make a decision, which made him lose his motivation in daily learning and live a muddled life.

In addition to the inherent difficulties, the following reasons are also important reasons for its poor anti-frustration ability:

(1) The influence of social factors

Art college students are a relatively sensitive group among college students, and they have a strong pursuit of economic development. Even some students make full use of their own strengths and enter the economic field during their studies. The temptation of interests makes them have a great desire for professional knowledge. Therefore, most students pay attention to improving their professional ability and invest more in it. a lot of time and energy. But at the same time, art college students ignore the shaping of their social image to varying degrees. Moreover, due to the positioning of the major in the society and the comparison among classmates, the study life in the university is far from the ideal. In addition, in recent years, the competition of art majors has intensified, which has caused a change in the relationship between occupational supply and demand, resulting in a psychological gap.

(2) The influence of family factors

Physical and mental stress is much higher than that of ordinary students. With a lot of money invested, you often want to get more returns. Under this concept of "high investment and high return", there are also more expectations and care for children. This invisibly makes students feel pressure, increases their sensitivity to external stimuli, and makes students prone to extreme emotions, usually manifested as being more confident or conceited. It is more difficult to extricate oneself after encountering setbacks.

(3) Influence of professional characteristics

The study of art majors is different from that of students of other majors, and the study

of their majors is often individual or group-based. Whether it is the content of its learning or the effect of learning, it has a strong pursuit of personalization. In this way, students are trained to start from themselves and consider the gains and losses of personal interests. This habit of thinking and behavior leads to students being self-centered in learning and life and focusing on the realization of personal values. The influence of majors makes students face setbacks blindly in accordance with the thinking habits formed in professional creation and according to their own ideas in the process of facing setbacks, which will make the students themselves sink deeper and deeper into setbacks.

(4) The influence of the college entrance examination method

They did not form good study habits in high school, they lacked self-control during their studies in the university. In the relaxed educational environment of the university, the progress of personal professional skills would be far behind others, which further caused Due to the difficulty in the job search process in the future, the lack of self-esteem higher than professional skills is often an important reason for employment setbacks.

Through the case of students, it can be seen that the frustration quotient index of most art college students is far lower than expected, and they cannot effectively and accurately reflect the setbacks in the face of setbacks. From the perspective of students Expose the inadequacy of school setbacks and quotient education.

5. Conclusion

First of all, on the whole, from the perspective of data, there is a certain gap in the overall frustration quotient of art college students in the new era compared with the previous ones. There are both their own reasons and school reasons, and it may also be the reasons for social development and material sufficiency.

As for the education of frustration quotient, we cannot deny that although the education system is becoming more and more perfect, the importance of knowledge education is far higher than that of students' psychological quality and the education of frustration quotient in the increasingly perfect education. This is evident from the survey data. Nearly 45% of students in the questionnaire that mentioned whether you had received formal education about frustration had no formal education about frustration. As for the frustration education organized by tutors and teachers after class, although the coverage rate is very high, the data shows that the students surveyed have more or less received this kind of informal

frustration quotient education, but the satisfaction of education and About 40% of the students choose to meet the psychological tolerance. From the interviews with students, teachers and experts, it can be seen that students have an urgent need for FQ education, and teachers are also in favor of introducing FQ education. Experts also hold a supportive attitude towards setback quotient education. This proves that there is still a long way to go for art students' frustration quotient education.

In the new era, art college students' ability to cope with setbacks and setback quotient will definitely improve with the progress of setback quotient education. On the other hand, it can also be seen that major colleges and universities are now paying more and more attention to setback business education. The research on setback quotient education is also getting deeper and deeper. With the improvement of the theory and system, in the future, setback quotient education for art college students will be more and more on the right track, ushering in a brighter tomorrow!

Bibliography

- Che Wenbo, Zhang Xudong. (2005). **Setback coping and mental health of college students**.
Chen Xiaoli. (2016). **Research on frustration education of college students from the perspective of ideological and political education** (Chongqing Normal University).
Chen Jiali. (2017). Research on the current situation and countermeasures of mental health education for contemporary college students. **Reform and Opening**, (20): 106-107.
Fang Zhongjun. (2018). A Brief Analysis of A.Amsel's ABC Frustration Theory. **New Theory of Teaching**, 2018 (12): 35.
Hu Yunan & Luo Yingguang. (2013). A Brief Discussion on the Cultivation of Sunshine Mentality of Contemporary College Students. **Ideological and Theoretical Education Guide**, (06): 116-119.
Jian Hongyan, Zhu Yanbing & He Jin. (2011). Research on Frustration Education of Contemporary College Students. **Economic Research Guide**, (11): 256-257.
Jiang Chen. (2019). A New Theory of Frustration Education for College Students: A Seneca Perspective. **Modern Education Science**, (11): 31-35.
Kong Haowei. (2015). The necessity and countermeasures of frustration education for college students. **Knowledge Guide**, (05): 37-38.

- Liu Zhijun & Xie Yingying. (2013). An Analysis of Frustration Education from the Perspective of Positive Psychology. **Journal of Hunan University of Science and Technology (Social Science Edition)**, (02): 174-175.
- Liu Yanan. (2010). How to carry out ideological and political education for college students in the Internet age. **Legal System and Society**, (36): 234.
- Yang Fan. (2009). An Analysis of the Implementation Principles of Frustration Education. **China Electric Power Education**, (14): 175-176.

**CULTIVATION OF CULTURAL AND CREATIVE INDUSTRY TALENTS
TO ART DESIGN MAJORS IN COLLEGES AND UNIVERSITIES
UNDER LIAONING PROVINCE**

Zhang Jian

Kamolmal Chaisirithanya

Chuanchom Chinatangkul

Faculty of Education, Bangkokthonburi University

Email: 1309584625@qq.com

Received : 21 December 2022

Revised : 30 December 2023

Accepted : 30 December 2023

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to explore the components of cultural and creative industry talents to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province; and (2) to develop guidelines to cultivate cultural and creative industry talents to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province.

The research was a mixed methodology research, including qualitative and quantitative research. The population of the research consisted of 131 college leaders, 902 instructors in 40 colleges and universities under Liaoning Province, with a total of 1033. The sample size was determined by Krejcie and Morgan's Table (1970), and obtained by stratified random sampling technique, totalling 321. The key informants were composed of 16 key informants, including senior administrators of art design major in colleges and universities, graduates of art design majors, leaders of cultural and creative enterprises, policy makers of government cultural and creative industry departments, senior leaders of colleges and universities, mentors of cultural and creative industry teams of colleges and universities, practitioners of cultural and creative industry, and legal adviser of intellectual property protection, obtained by purposive sampling method. The instruments used for data collection were a semi-structured interview form, a five-point rating scale questionnaire, and a focus group discussion form. The statistics used for the data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation and Exploratory Factor Analysis, as well as the content analysis was employed.

The research findings revealed that: (1) there were seven components of cultivation

of cultural and creative industry talents to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province; and (2) there were total of 23 managerial guidelines of cultivation of cultural and creative industry talents to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province.

Keywords: Cultivation of Cultural and Creative Industry Talent, Art Design Majors, Liaoning Province

1. Introduction

Cultural and creative industries are emerging industries with creativity at their core, which have emerged in the context of economic globalization. It has been described as one of the most promising industries in the world in the 21st century. The cultural and creative industries reflect the cultural needs and perceptions of a country's citizens, as well as a country's cultural soft power and international influence. In fact, the cultural and creative industries are among the fastest growing in the global economy. Currently, it has become a pillar industry for the economic development of many countries and regions. The cultural and creative industries integrate and innovate cultural resources, protect and operate intellectual property rights, and then create high-added-value cultural and creative products with huge economic value and far-reaching cultural impact, while also promoting the country's cultural inheritance. (Xiao Yuan, 2021, p.56).

The development of cultural and creative industries cannot be separated from the strong support of colleges and universities in personnel training, scientific research, social services, cultural inheritance and other aspects (Zhu Guanghao, 2017, p.74). The cultural and creative industries of colleges and universities, which rely on deep historical and cultural resources to develop cultural and creative products, have become an effective way for colleges and universities to build campus brand culture. At the same time, the development of cultural and creative industries in colleges and universities will feed back into the arts profession and provide strong support to the design and practice capabilities of professional talents in colleges and universities. It can be assumed that the integration model of cultural and creative industries in colleges and universities is the main trend of the future. For example, through cooperation between cultural and creative industries in colleges and universities and production and sales enterprises, not only research and development and design of cultural and creative products, but also further integration into production, sales and other links through mutual assistance and cooperation. Exploring cultural and creative industries in various forms plays a vital role in promoting their vigorous development and

the training of cultural and creative professionals. Its practical implications include the cultivation of talent in cultural and creative industries by establishing and adjusting the structure of disciplines and specialties; promote the development of cultural and creative industries through scientific research results; promote the marketization and socialization of cultural and creative industries in colleges and universities through the combination of industry-university-research; promote the development of cultural and creative industries through cultural inheritance and innovation.

Although Liaoning's cultural and creative industries have broad prospects in this sub-sector of colleges and universities, art and design majors in numerous colleges and universities still face various difficulties in talent cultivation, management and operation of cultural and creative industries, as well as in building brands of cultural and creative industries on campus: such as (1) the cultivation of cultural creative talents in colleges and universities is not reasonable in knowledge structure and hierarchy; (2) the scientific research strength of cultural creative industry in colleges and universities needs to be improved, and the construction of cultural creative design teams is insufficient; (3) the transformation of achievements of cultural creative industry in colleges and universities is not dynamic enough, and the transformation of achievements of cultural creative product design is gradual, which makes it difficult to form innovative advantages; (4) the development of cultural creative industry in colleges and universities is not closely connected with society, the initiative of university-enterprise cooperation is not strong, and the matching degree of collaborative innovation is not excellent, so it is difficult to achieve sustainable cooperation. (Zhou Sheng, 2020, p.212-213)

As the researchers for cultural creative industries, have profoundly realized that colleges and universities as the source of creative industry talents cultivation culture, is absolutely necessary to explore college art design majors culture creative industry benign development path, and improve the existing evaluation system of talents cultivation, establish the mechanism of protection of intellectual property, Under the mode of industry-university-research integration and university-enterprise cooperation integration of cultural creative industry in colleges and universities, the cultivation of talents in cultural creative industry can be realized.

Therefore, the questions of this research were: (1) what the components of cultural and creative industry talents cultivation to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province are; moreover, (2) how to cultivate cultural and creative industry talents to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province. The

objectives of this research were: (1) to explore the components of cultural and creative industry talents to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province; moreover, (2) to develop guidelines to cultivate cultural and creative industry talents to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province.

Through this research, the expected benefits include: (1) the development of cultural and creative industries in colleges and universities will benefit the cultivation of talents in cultural and creative industries in Liaoning Province; (2) the development path of the cultural creative industry in colleges and universities in Liaoning will considerably improve the social practice ability of art design students in colleges and universities in Liaoning; (3) the development path of the cultural and creative industries in colleges and universities in Liaoning will provide convenient conditions for cultural and creative enterprises to achieve win-win cooperation; (4) the development of cultural and creative industries in colleges and universities will help build the campus brand culture of colleges and universities in Liaoning Province and enhance their cultural awareness and social influence; (5) the cultivation of cultural creative industry talents in colleges and universities in Liaoning Province will promote the development of the national cultural creative industry.

2. Methodology

The research was mixed methodology design which were comprised of quantitative and qualitative research. There were three processes of research which were research proposal preparation, research procedures, and research report. The research procedures consisted of three steps:

1. Determining the variables of cultural and creative industry talents cultivation to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province.

The design of the research was qualitative. The researcher studied related literature on concepts, principles and theories, related research on the cultivation of cultural and creative industry talent into art design majors at colleges and universities, and in-depth interviews with key informants. The key informants were comprised of eight key informants, including two senior administrators of art design majors at colleges and universities, two art design graduates, two leaders of cultural and creative enterprises, and two policy makers from the government's department of cultural and creative industries. The selection criteria were sufficient understanding and relevance of cultural and creative industry talent cultivation in art design majors at colleges and universities, most of the key informants were senior leaders with excellent administrative skills, and a purposeful sampling method was

used. The researchers employed a semi-structured interview form. Data collection was performed by the researcher and the collected data was analyzed by content analysis.

2. Exploring the components of cultural and creative industry talents cultivation to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province.

The design of the research was quantitative. The researcher used the variables of cultivation of cultural and creative industry talents to art design majors in colleges and universities from step (1) to prepare a questionnaire as an instrument to collect data from samples in order to identify components of cultural and creative industry talents cultivation to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province. The scope of the questionnaire survey is mainly for the faculty and staff of 40 art and design undergraduate colleges and universities in Liaoning Province. The population includes 131 college leaders, 902 instructors in 40 colleges and universities, with a total of 1033 (total number). The sample size was determined by Krejcie and Morgan's Table (1970), totaling 292. The researcher added 10% of sample to be 321 and obtained by stratified random sampling technique, proportional sampling technique, and simple random sampling technique.

The researcher employed a questionnaire which composed of three parts; Part I: Demographic variables (Checklist), Part II: Variables of cultivation of cultural and creative industry talents to art design majors in colleges and universities (Five-level rating scale), and Part III: Suggestion (Open Ended). Instrument was developed from step (1) as a questionnaire. The quality of questionnaires was assessed by content validity and reliability. For the content validity, it was checked by five experts and analyzed by Item-Objective Congruence (IOC). The item value was ≥ 0.60 . For the reliability, it was analyzed by Cronbach's Alpha at ≥ 0.80 . The instrument, the cultivation of cultural and creative industry talents to art design majors required the respondents to determine the degree to which each statement reflecting the Components of Effectiveness. Each statement was to measure on a 5-point Likert's scale (1932): 5 = Strongly Agree, 4 = Agree, 3 = Neutral, 2 = Disagree, and 1 = Strongly Disagree.

High score on the scale indicated the positive levels of cultivation of cultural and creative industry talents to art design majors. As for measuring the items, cultivation of cultural and creative industry talents to art design majors was considered from the mean score of the answer arranged into five perception levels. The mean score was calculated by using the evaluation criteria of Best (1977), which was classified into five levels. Therefore, the range of the measurement score and the mean of the cultivation of cultural and creative industry talents to art design majors scale was classified into five perception levels

of cultivation of cultural and creative industry talents to art design majors. For the interpretation criteria to classify the mean score, the researcher used the measurement criteria according to the concept of Best (John W. Best, 1997: 190).

The questionnaires were sent by online, mail, and researcher. The data of demographic variables was analyzed by descriptive statistics; frequency, and percentage. The variables of Cultivation of Cultural and Creative Industry Talents to Art Design Majors in Colleges and Universities were analyzed by descriptive statistics; arithmetic mean ($\bar{X}$) and Standard Deviation ($\overline{S.D.}$). The components of Cultivation of Cultural and Creative Industry Talents to Art Design Majors in Colleges and Universities were analyzed by Exploratory Factor Analysis (EFA).

3. Developing the managerial guidelines on cultural and creative industry talents cultivation to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province.

The design of the research was qualitative. The researcher used each component of cultivation of cultural and creative industry talents to art design majors in colleges and universities from step (2) to develop the managerial guidelines on cultural and creative industry talents cultivation to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province by using Focus Group Discussion. The key informants were comprised of eight key informants, including two senior leaders of colleges and universities, two mentors of the cultural and creative industries team of colleges and universities, three practitioners of the cultural and creative industries, and one legal adviser for intellectual property protection. The criteria for selection were sufficient understanding and relevance of the cultural and creative industry talent cultivation of art design students in colleges and universities, and familiarity with the development and operation of the cultural and creative industry, and purposive sampling method was used. The researcher was a facilitator for Focus Group Discussion form. The data from focus group discussion was analyzed by content analysis.

3. Results and discussion

The result of data analysis from research instruments were presented in 3 sections as follows:

Section 1: Result of content analysis on variables cultivation of cultural and creative industry talents to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province.

From review of literature, the researcher has studied the scope of content from related concepts, principles, theories, and related research concerning with cultivation of cultural and creative industry talents to art design majors in colleges and universities. From the outline of the

scope of content from review of literature and related research, there were seven main variables, and quite a number of sub-variables generated therefrom. Then, the research has prepared semi-structured interview from to conduct interview from eight key informants who were senior administrators of art design major in colleges and universities, graduates of art design major, leaders of cultural and creative enterprises, and policy makers of government cultural and creative industry departments, obtained by purposive sampling method. There were 114 variables from interview of key informants. The researcher has employed content analysis. As result, total 114 variables were found and prepared a research instrument as a five-point rating scale questionnaire. The quality of instruments has been verified by Content Validity and Reliability. For Content Validity of questionnaire, the researcher has sent a questionnaire to five experts for verification. The Item-Objective Congruence (IOC) was used to evaluate the items of the questionnaire based on the score range from 0 -1 +1. The items that had scores lower than 0.6 were revised. On the other hand, the items that had scores higher than or equal to 0.6 were reserved. As a result, it was found that there were 110 items of questionnaire. For Reliability of questionnaire is a way of assessing the quality of the measurement procedure used to collect data. The researcher has sent out 30 questionnaires to collect data from non-samples in order to consider a result of reliability. Cronbach's alpha coefficient on or above 0.80 means adequate reliability to determine the internal consistency or average correlation of items in a research instrument to measure reliability of the questionnaire. As a result, Cronbach's alpha coefficient was at 0.944 which can be used to describe the reliability of questionnaire.

Section 2: Result of data analysis to examine the components of cultural and creative industry talents cultivation to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province for research objectives 1.

In this step, 321 questionnaires were distributed and all questionnaires were effectively recovered, with an effective response rate of 100%.

Part I: Result of Data Analysis on Questionnaire: Demographic Information

According to the location distribution and discipline structure of colleges and universities in Liaoning Province, the respondents of this research come from educational administration leaders and instructors of 40 colleges and universities in Liaoning Province.

Part II: Result of Data Analysis on Questionnaire: Variable analysis of components of cultural and creative industry talents cultivation to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province.

The researchers analyzed the arithmetic mean ($\bar{x}$) and Standard Deviation (S.D.) by comparing the derived arithmetic mean to the criteria based on Best's concepts. It showed

the arithmetic mean, standard deviation, and level of each variable that was a variable of cultural and creative industry talents cultivation to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province. It was summarized that overall, 110 questions the arithmetic mean ($\bar{x}$) was between 3.75-4.33, indicating that the respondents have an opinion on the level value of the variable by the arithmetic mean ($\bar{x}$) was all high, Standard Deviation (S.D.) was between 0.75-1.02, indicating that respondents have quite different opinions on the variable. Perform descriptive statistical analysis on all scale questions, the maximum and minimum values were between 1-5, indicating that there were no extreme values, and the average of arithmetic mean ($\bar{x}$) was 4.04, indicating that the agreement was high. The average of Standard Deviation (S.D.) was 0.89, indicating that it basically conformed to the normal distribution.

Part III: Result of Data Analysis on Questionnaire: Exploratory Factor Analysis of cultural and creative industry talents cultivation to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province.

1. KMO-Meyer-Olkin and Bartlett's Test

Table 1: Shows KMO-Meyer-Olkin and Bartlett's Test

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.947
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	27805.318
	df	5995
	Sig.	.000

It was summarized that the KMO test results of the data collected from the research were .947. Kaiser and Rice studied KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) to measure the suitability of the data on whether factor analysis techniques should be used and concluded that if KMO values ≥ 0.8 , then the data set could use factor analysis well. Therefore, this set of data was suitable for good Factor Analysis. Testing the relationship between variables by statistical values, Bartlett's Sphericity Test at statistical significance (Sig $0.000 \leq 0.05$) indicated that there was the coefficient matrix of variables. Therefore, the resulting information was appropriate to conduct further factor analysis.

2. Data Analysis Result on Questionnaire: Eigenvalues, Percentage of Variance, Percentage of Cumulative Variance.

This phase of analysis used factor extraction by Principle Component Analysis (PCA) with orthogonal rotation et.al and varimax rotation. The used criterial for consider factors were as follows; (1) 0.70 or higher was a practically significant factor loading, (2) eigenvalues greater than 1 according to Kaiser's Criterion, and (3) there were more than three components (Hatcher). When considering the above criteria, the number of components and the variance of the variables were obtained as shown in Table 2.

Table 2: Shows Data Analysis Result on Questionnaire: Eigenvalues, Percentage of Variance, Percentage of Cumulative Variance

Components	Rotation Sums of Squared Loadings		
	Eigenvalues	Percentage of Variance	Percentage of Cumulative
1	29.172	12.542	12.542
2	7.225	9.826	22.368
3	6.028	9.559	31.927
4	5.551	8.890	40.817
5	5.348	7.959	48.776
6	4.650	7.360	56.137
7	3.830	5.667	61.804

From Table 2, it was summarized that the number of components of cultivation of cultural and creative industry talents to art design majors in colleges and universities under Liaoning province. It was found that there were seven components with an Eigenvalues greater than 1. When rotating the axis, it explained a total variance of 61.804 percent. It was generally believed that the total variance interpretation rate of the extracted factors was greater than 60%, indicating that sufficient information has been extracted. The validity of the scale was considered to be good.

3. The factor loading, variables described in each of the main components after rotating the axis.

Table 3: Shows components of cultural and creative industry talents cultivation to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province.

Order	Components	Number of Variables	Factor Loading
1	Component 1	19	0.705-0.789
2	Component 2	15	0.702-0.743

Order	Components	Number of Variables	Factor Loading
3	Component 3	14	0.702-0.755
4	Component 4	14	0.703-0.774
5	Component 5	14	0.702-0.771
6	Component 6	11	0.709-0.767
7	Component 7	9	0.702-0.775
	Total	96	0.702-0.789

Based on the results of the analysis of components of cultivation of cultural and creative industry talents to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province using Exploratory Factor Analysis.

Component 1: Cultural and creative industry talents cultivation system. The major findings were revealed as such because of the level of development of the cultural and creative industries, talent was the decisive factor. The cultivation of talent in the cultural and creative industries was a complex and ambitious project. Colleges and universities were essential bases for the development of cultural and creative talent. Therefore, colleges and universities need to build an all-round, multi-faceted and systematic talent cultivation system for the cultural and creative industries. This research finding was in accordance with the theories or research of Liu Jianni & Zhang Yunxiang (2020, p.44) and Zhang Baosheng & Wang Xiaomin (2017, p.80) which was found that the talent cultivation mode to be systematic and operable, facing specific cultivation objects, through certain cultivation approaches and methods, following certain cultivation mechanisms.

Component 2: Intellectual Property protection. The major findings were revealed as such because with the development of science and technology and the rise of the cultural and creative industries, the field of application of intellectual property rights has become more and more extensive, and the protection of intellectual property rights has played an increasingly significant role in the development of the cultural and creative industries. Until now, the protection and utilization of intellectual property rights has been the foundation for the existence and development of cultural and creative industries. This research finding was in accordance with the theories or research of Wu Wangyun (2020, p.2) which was found that the cultural creative industry, the identification and protection of the originality of cultural products is an important prerequisite and foundation for the development of the industry. Moreover, from the research of Zhang Jin (2021, p.159), it was found that

enhance the awareness of intellectual property protection in cultural and creative industries, improve relevant intellectual property laws and regulations, corresponding to the research of Zhang Baosheng & Wang Xiaomin (2017, p.81).

Component 3: Incubation of cultural and creative industries. The major findings were revealed as such because the incubation of cultural and creative industries can provide a favorable environment for their development, and help cultural and creative enterprises, including those in colleges and universities, withstand external risks and develop rapidly. The incubation of cultural and creative industries was also an influential way to strategically locate cultural and creative industries in the future. This research finding was in accordance with the theories or research of Bu Xiting & Li Wei, 2019 (p.105) which was found that cultural and creative industry incubator is an important carrier to speed up the construction of cultural and creative industry bases and regional characteristic cultural and creative industry clusters. Also, the findings were in the same direction with Li Jiao (2021, p.78).

Component 4: Integration of Industry-University-Research. The major findings were revealed as such because the integration of industry-university-research integrates industry, university and research institution together to form the best talent cultivation mode, which can not only strengthen the efforts of colleges and universities to train talents in cultural and creative industries, accelerate the transformation of cultural innovation achievements, but also promote the development of cultural and creative industries in colleges and universities. Thus, it can be said that the integration of industry-university-research has opened up an effective way to cultivate talents in the cultural and creative industries in colleges and universities. This research finding was in accordance with the theories or research of Liu Shuoshuo (2021, p.82) which was found that industry-university-research integration gives full play to the essential characteristics of colleges and universities, deepens the functions of talent cultivation and scientific research. Moreover, from the research of Wang Jian & Li Yue (2016, p.38), it was found that the integration of industry-university-research conforms to the needs of economic and social development, strengthen the efforts of colleges and universities to cultivate talents, and cultivate high-quality talents in cultural and creative industries, corresponding to the research of Xu Li & Liu Meiying (2018, p.73).

Component 5: University-Enterprise Cooperation. The major findings were revealed as such because in the talent cultivation of the university-enterprise cooperation model, universities, enterprises and students promote each other, which helps universities and

enterprises to share resources and complement each other's advantages. The university-enterprise cooperation model provides excellent guarantees for the practical skills and professional qualities of students and plays an irreplaceable role in improving the effectiveness of teaching and the quality of cultural and creative industry talent cultivation. This research finding was in accordance with the theories or research of Zhu Guanghao (2017, p.75) which was found that through university-enterprise cooperation, not only the knowledge output of colleges and universities can be realized, but also the scientific research and technology level of enterprises can be improved to achieve mutual benefit and win-win situation. Moreover, from the research of Su dan (2021, p.118-119), it was found that art design majors can use their own advantages to explore the transformation mode of achievements, and use the platform of university-enterprise cooperation to carry out in-depth practical teaching and transform the application into design products or works of art, corresponding to the research of Wang Lin (2019, p.69).

Component 6: Cultural and creative industry parks or clusters. The major findings were revealed because cultural and creative industrial parks or clusters, as an essential vehicle and form for the development of cultural and creative industries, provide excellent service platforms and industrial-scale aggregation effects. It has a strong attraction for cultural and creative talent and plays a vital role in the development of the cultural and creative industries in colleges and universities. It is also the basis and guarantee for the massive development of the cultural and creative industries. This research finding was in accordance with the theories or research of Wang Ganhou (2015, p.30) which the continuous evolution of urban space, human resources, creative industry, cultural market and the demand for cultural and creative products and services attracts research and development talents and artistic talents to start businesses in cultural and creative industry clusters. Also, the findings were in the same direction with Zhou Yijun (2016, p.271).

Component 7: Evaluation system for project research and development. The major findings were revealed as such because the purpose of the research and development project evaluation system is to study the feasibility of research and development projects, to make comprehensive projections and demonstrations of projects, and to determine the future development prospects of projects. A comprehensive, complete and diversified evaluation system is the basis for ensuring the success of a design and development project, including the positioning of the design and development project and the expected results, as well as the program management of the research and development process. This research finding was in accordance with the theories or research of Wang Lili (2020, p.117)

which was found that the evaluation system should conform to the observation points and data indicators of the evaluation object, and construct a systematic, objective and diversified evaluation system. Also, the findings were in the same direction with Zhang Baosheng & Wang Xiaomin (2017, p.81).

Therefore, the seven components of the research results are important and cause effectiveness for the cultivation of cultural and creative industry talents to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province.

Section 3: Result of data analysis to develop the managerial guidelines on cultural and creative industry talents cultivation to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province for research objectives 2.

The focus group discussion was moderated by the researcher. According to the results of research objective 1, the focus group discussion consisted of seven components. It included the culture and creative industries talent cultivation system, intellectual property protection, incubation of cultural and creative industries, integration of industry-university-research, university-enterprise cooperation, cultural and creative industry parks or clusters, and evaluation system for project research and development. In an atmosphere of equality and relaxation, the experts had a full and detailed discussion and deduced the development direction of research objective 2, the managerial guidelines on cultural and creative industry talents cultivation to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province. In the end, 23 management guidelines were proposed for cultivation of cultural and creative industry talent in art design majors at colleges and universities under Liaoning Province.

5. Conclusion

From the research objectives, major findings were revealed as follows:

1. There were seven components of cultivation of cultural and creative industry talents to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province which consisted of Cultural and creative industry talents cultivation system, Intellectual Property protection, Incubation of cultural and creative industries, Integration of Industry-University-Research, University - Enterprise Cooperation, Cultural and creative industry parks or clusters and Evaluation system for project research and development.

2. There were total 23 managerial guidelines of cultivation of cultural and creative industry talents to art design majors in colleges and universities under Liaoning Province. Details were as follows:

Component 1: Cultural and creative industry talents cultivation system. There were five

managerial guidelines which were (1) strengthen the self-protection consciousness of intellectual property of cultural and creative industries in colleges and universities; (2) pay attention to the cross integration of various disciplines of art design majors; (3) formulate curriculum plans for the cultivation of cultural and creative industry talents in colleges and universities; (4) to build a high-level teaching team of art and design majors; and (5) improve the creative-oriented talent training and evaluation system.

Component 2: Intellectual Property protection. There were three managerial guidelines which were (1) strengthen the self-protection consciousness of intellectual property of cultural and creative industries in colleges and universities; (2) define the scope of intellectual property protection; and (3) to strengthen the standardization of intellectual property protection.

Component 3: Incubation of cultural and creative industries. There were three managerial guidelines which were (1) establish the incubation chain of cultural and creative industries in colleges and universities; (2) to clarify the function of cultural and creative industry incubators in colleges and universities in cultivating talents of art and design majors; and (3) establish incubation programs for cultivating talents of cultural and creative industries in colleges and universities.

Component 4: Integration of Industry-University-Research. There were three managerial guidelines which were (1) explore the cooperation mode of industry-university-research integration; (2) promote innovation and practical teaching of art design major through industry-university-research cooperation; and (3) improve the transformation of scientific research achievements in the integration of industry-university-research.

Component 5: University-Enterprise Cooperation. There were three managerial guidelines which were (1) explore the educational model of university-enterprise cooperation and the practical operation method of the fusion of production and education; (2) explore the transformation mode of the achievements of creative research and development projects in university-enterprise cooperation; and (3) use cultural creative enterprises to indirectly or directly participate in teaching to promote the cultivation of practical and innovative ability of art design majors in colleges and universities.

Component 6: Cultural and creative industry parks or clusters. There were three managerial guidelines which were (1) make effective use of the industrial chain of cultural and creative industry parks or clusters to contribute to the teaching research and talent cultivation of art design majors in colleges and universities; (2) make full use of the demand for cultural and creative industry talents in cultural and creative industry parks or clusters, and increase employment opportunities for art and design professionals in colleges and universities; and (3) make full use of the scale effect and agglomeration effect of cultural and creative industry parks

or clusters to develop cultural and creative industries in colleges and universities.

Component 7: Evaluation system for project research and development. There were three managerial guidelines which were (1) strengthen the supervision and control of cultural and creative product research and development projects in colleges and universities; (2) to establish a comprehensive and systematic evaluation system for research and development projects, as well as a diversified evaluation perspective; and (3) strengthen the communication and cooperation between various departments in the development of cultural and creative products in colleges and universities.

6. Recommendations

1. Recommendation for Policies Formulation

(1) Colleges and universities should establish special research centers for cultural and creative industries, coordinate cultural and creative enterprises, research institutions and relevant government departments, and be responsible for coordinating cultural and creative design and research projects.

(2) Colleges and universities should hire professional legal counsel for intellectual property protection and obtain legal support from relevant government departments to provide security guarantee for the development of cultural and creative industries in colleges and universities.

(3) The Ministry of culture and the provincial department of education should help art design majors of colleges and universities to formulate a culture and creative industry talent cultivation and evaluation system suitable for their own development characteristics.

(4) Strengthen the guiding role of the government in the integration of industry-university-research cooperation, and shift to the coordinated development of "government-customer-industry-university-research".

2. Recommendation for Practical Application

(1) Colleges and universities art design majors should add interdisciplinary and integrated courses, such as "Creativity + practice" and "Creativity + Industry", guided by the cultivation goal of talents in cultural and creative industries.

(2) For the purpose of effectively improving students' professional practice ability, colleges and universities should be encouraged to build university-enterprise cooperation design platforms of different levels, levels and forms.

(3) Colleges and universities should introduce top-level teachers with cross-professional and interdisciplinary teaching ability according to their teaching structure, relax

the proportion of full-time and part-time teachers, and hire mentors from cultural and creative enterprises outside the university to supplement the teaching force.

(4) Make use of the regional development characteristic resources of cultural and creative industry parks and clusters to avoid homogenized development and create a culture and creative industry talent training environment with its own characteristics.

3. Recommendation for Further Research

(1) Pay close attention to the development trend of the cultural and creative industry and the teaching reform and exploration of the art design majors, further improve the talent cultivation system of the cultural and creative industry in colleges and universities of Liaoning Province, and match the scientific, reasonable and diversified evaluation system.

(2) Profoundly understand the characteristics of knowledge integration and interdisciplinary cross of cultural and creative industries, take the cultivation of students' innovative ability and practical ability as the guidance, make full use of the relevant supporting policies of the government, further deepen the dimension and level of industry-university-research integration of colleges and universities in Liaoning Province, and develop more flexible university-enterprise cooperation mode.

Bibliography

- Bu Xiting & Li Wei. (2019). **Aggregation and Radiation of creativity – Research on Incubators of cultural and creative Industries in colleges and universities.** Modern Communication. Journal of Communication University of China, (04): 105.
- Demin, S. S., Lukyanova, A. V., & Vershitsky, A. V. (2019). **Trends in the technology start-ups integration in the educational process of future entrepreneurs.** Journal of Entrepreneurship Education, 22(4): 1-12.
- Fasiello, R., & Adamo, S. (2021). **Sustainability determinants of cultural and creative industries in peripheral areas.** Journal of Risk and Financial Management, 14(9): 438.
- Li Jiao. (2021). **Analysis on the current situation and countermeasures of regional cultural creative industry collaborative development and sharing.** Business & Economy, (03): 78.
- Liu Jianni & Zhang Yunxiang. (2020). **How should colleges and universities build a featured high-end talent training system.** China Higher Education, (10): 44.
- Liu Shuoshuo. (2021). **Research on the practice path of training compound innovative Talents under the mode of industry-university-research cooperation.** Vocational Education Research, (09): 82.

- Osman, B. B. (2020). **From intangible assets to intellectual property: delineating the intellectual property commercialization from the legal perspective.** Lex et scientia, xxvii(2).
- Su dan. (2021). **Research on the transformation of art design achievements in higher vocational colleges based on school-enterprise cooperation.** Art Ocean, (08): 118-119.
- Takaomi, K. (2021). **Current progress of global network strategy through industry-academia collaboration in gigaku technopark network of nagaoka university of technology and oversea bases.** Romanian Economic and Business Review, 16(2): 57-65.
- Wang Jian & Li Yue. (2016). **Analysis on the integration trend of cultural and creative industries in colleges and universities.** Art Science and Technology, 29(10): 38.
- Wang Lili. (2020). **A new objective and diversified evaluation system for the teaching quality of art under the guidance of qualified evaluation for undergraduate colleges and universities.** Art Education Research, 02: 117.
- Wang Lin. (2019). **Cultural creative industry and talent training in colleges and universities.** Fine Arts Literature, (06): 69.
- Wu Wangyun. (2020). **The beneficial experience and reference of cultural and creative industries in developed countries.** Reform & Openning, 2-4.
- Xiao Yuan. (2021). **Research on the development path of university cultural creative industry.** China Higher Education, (01): 56.
- Xie Zhuohua. (2017). **Thinking on the cultivation path of talents in cultural and creative industries in colleges and universities in the era of "Culture +".** Survey of Education, 6(09): 97-98.
- Xu Li & Liu Meiyang. (2018). **Construction of the cultivation ecosystem of innovative and entrepreneurial talents in the cultural and creative industries of colleges and universities.** China Adult Education, (11): 73.
- Zhang Baosheng & Wang Xiaomin. (2017). **Research on the cultivation path of Talents in Cultural and Creative Industries in universities.** Heilongjiang Education (Research and Evaluation of Higher Education), (05): 80-81.
- Zhang Jin. (2021). **Legal protection of cultural and creative industries in the context of big data.** Legal System and Society, (18): 158-159.
- Zhou Sheng. (2020). **Research on creative design collaborative innovation model from the perspective of industry-university-research.** Industrial & Science Tribune, 19(14): 212-213.
- Zhou Yijun. (2016). **The formation reasons of Chinese College cultural creative Industry Park are analyzed.** Art Education, (06): 271.

Zhu Guanghao. (2017). **The main functions and realization ways of colleges and universities serving cultural creative industry.** China Newspaper Industry, (08): 74-75.

การบูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการเรียนการสอน

The Integration of innovation and educational technology into teaching

พิมพ์ปิณณ์ นิธิจิราชาติ

Pimpawee Nitijirachat

พระมหาอุดร อุตตโร (มากดี)

Pramaha Udorn Uttaro (Makdee)

ปฐิธรรม สำเนียง

Patitham Samniang

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakhonsawan Campus

E-mail: Ppimjirachat@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 27 มกราคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 30 ธันวาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 30 ธันวาคม 2566

บทคัดย่อ

บูรณาการ คือ การเชื่อมโยงองค์ความรู้ ตั้งแต่ 2 เรื่องขึ้นไปมาจัดกระทำให้เป็นเนื้อเรื่องเดียวกันจนเกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวางและครอบคลุมความรู้ทั้งสามด้าน คือ พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย โดยการนำนวัตกรรม ใหม่ ๆ หรือปรับปรุงจากสิ่งดั้งเดิมทำให้ดีขึ้นเหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อนำมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติทางการศึกษา การใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนที่เป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว มาปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนให้ทันกับยุคที่เทคโนโลยีเปลี่ยนไป เพื่อจะได้สร้างผู้เรียนให้มีทักษะต่าง ๆ ที่สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ นำองค์ความรู้ไปสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น และสามารถดำรงอยู่ในยุคดิจิทัลได้ สอนให้มีทักษะชีวิตที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตเอาตัวรอดอยู่ในยุคนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลนั่นเอง

คำสำคัญ: การบูรณาการ, นวัตกรรม, เทคโนโลยี

ABSTRACT

Integration was described as the connection among two or more fields of knowledge and merge them into one context, which was filled of knowledge covering all details. This study was the integration of three fields of knowledge: Cognitive Domain, Affective Domain,

and Psychomotor Domain. The study employed innovations or improved fields of knowledge to become appropriate with the current contexts. There were improved in order to reform the educational regulations and to apply technologies for the most benefits of education. Technologies and innovations used in teaching have been rapidly improved. Therefore, the teaching and learning processes should be reformed according to the globalization. This was aimed to develop the learners to be skilled as for creating more fields of knowledge and innovations based on the digital era. The learners were also expected to have life skills as for applying into daily life during the period of digital technology innovation era.

Keywords: integration, innovation, technology

1. บทนำ

โลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 จึงส่งผลต่อวิถีการดำรงชีวิตผู้คนในสังคมอย่างทั่วถึง ด้วยเหตุนี้ครูผู้สอนจึงต้องมีความตื่นตัว และเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ผ่านมา ๆ การเสริมสร้างองค์ความรู้ (Content Knowledge) ทักษะเฉพาะทาง (Specific Skills) ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Expertise) และสมรรถนะของการรู้เท่าทัน (Literacy) จึงเป็นตัวแปรสำคัญที่ต้องเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนในการเรียนรู้ยุคสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 (วิจารณ์ พานิช, 2555, น. 54)

โลกยุคสมัยปัจจุบันและอนาคตที่วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มีความเจริญก้าวหน้าอย่างมากส่งผลกระทบสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดแก่แวดวงการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ของสถาบันการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับมหาวิทยาลัยที่ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสร้างให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนทั่วโลก มีการบูรณาการผสมเชื่อมโยงเทคโนโลยี (Integration of Technology) ตั้งแต่ 2 เทคโนโลยีเข้าด้วยกัน ส่งผลช่วยเพิ่มโอกาสและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาเรียนรู้มากยิ่งขึ้น อาทิ การพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ (Online Course) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองผ่านการบูรณาการผสมเชื่อมโยงเทคโนโลยีร่วมสมัยเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ อาทิ การสนทนาแบบออนไลน์ เป็นต้น ส่งผลทำให้การศึกษาเรียนรู้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น การบูรณาการผสมเชื่อมโยงเทคโนโลยีเข้าด้วยกันดังกล่าวนี้นำสู่ผลลัพธ์ที่มีคุณค่าและสร้างให้เกิดผลกระทบทางด้านการจัดการศึกษาและการเรียนรู้มากกว่าการที่แต่ละเทคโนโลยีทำงานโดยโดดเดี่ยว โดยในที่นี้หากการบูรณาการผสมเชื่อมโยงเทคโนโลยี

2. ความหมายของการบูรณาการ

จากการศึกษาถึงความหมายของการบูรณาการ มีนักวิชาการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายที่น่าสนใจและชัดเจนไว้ดังนี้

เบญจมาศ อยู่เป็นแก้ว (2548) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการ หมายถึงการเชื่อมโยงองค์ความรู้และประสบการณ์ทุกอย่างในสาระวิชาการเรียนรู้ต่าง ๆ ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ด้าน คือ ความรู้ทางด้านพุทธิพิสัย ความรู้ทางด้านทักษะพิสัย และความรู้ทางด้านจิตพิสัย มารวมเข้ากับกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้อย่างสมดุลและยืดหยุ่น จนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข (2548) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการ หมายถึงการทำให้สมบูรณ์ คือ การทำให้หน่วยย่อย ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันมาผสมผสานเป็นหนึ่งอันเดียวกันได้อย่างกลมกลืนและสมบูรณ์ที่สุดในตัวของมันเอง

อรัญญา สุธาธิโนบล (2545) ให้ความหมายของการบูรณาการ หมายถึง การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างข้อเท็จจริง หลักการ และพฤติกรรมชีวิตของคนได้อย่างสมบูรณ์ในทุกด้าน ทำให้ผู้เรียนนั้นเกิดการเรียนรู้ที่ตรงกับชีวิตจริงและสามารถนำการเรียนรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์ (2546) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่หลอมรวมทุกสิ่งทุกอย่างให้เป็นเนื้อเดียวกัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติและมีความหมายต่อชีวิตประจำวันของผู้เรียน

วิเศษ ชินวงศ์ (2544) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการ หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยการเชื่อมโยงและผสมผสานกระบวนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนที่สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้พร้อมกับการสร้างคุณธรรมให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

ชวนีย์ พงศาพิชณ์ และคณะ (2551) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่นำเนื้อหาสาระที่มีความสัมพันธ์ และเกี่ยวข้องกันมารวมเป็นเนื้อเรื่องเดียวกันเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และความเข้าใจที่เป็นความรู้องค์รวมได้และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

พาณี เรืองวิสัย (2549) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการ หมายถึง การนำความรู้ทางด้านศาสตร์ต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันมาเชื่อมโยงผสมผสานความรู้ให้เป็นเรื่องเดียวกัน โดยเน้นเนื้อหาที่เป็นองค์รวมมากกว่าองค์ความรู้ของแต่ละรายวิชา

เอกราช ดีเลิศ (2552) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการ หมายถึงการนำความรู้ทางด้านศาสตร์ต่าง ๆ ตั้งแต่ 2 ศาสตร์ ขึ้นไปมาเชื่อมโยงให้มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกันซึ่งอาจเป็นเนื้อหาหรือกระบวนการก็ได้

สรุปได้ว่า การบูรณาการ หมายถึง การเชื่อมโยงองค์ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ตั้งแต่ 2 เรื่องขึ้นไปที่มีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันมาจัดกระทำให้เป็นเนื้อเรื่องเดียวกันจนเกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวางและครอบคลุมความรู้ทั้งสามด้าน คือ พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

3. ความหมายของนวัตกรรม

จากการศึกษาถึงความหมายของนวัตกรรม มีนักวิชาการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้
นวัตกรรม (Innovation) มีรากศัพท์มาจากภาษาละติน คำว่า Innovare แปลว่า ทำสิ่งใหม่ขึ้นมา

สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (2548) ได้ให้ความหมายของนวัตกรรมไว้ว่า นวัตกรรม คือ สิ่งใหม่ที่เกิดจากการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม

สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ และคณะ (2553) ได้ให้ความหมายของนวัตกรรม หมายถึง สิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นจากการใช้ความรู้ ทักษะประสบการณ์ และความคิดสร้างสรรค์ ในการพัฒนาขึ้น ซึ่งอาจจะมีลักษณะเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ บริการใหม่ หรือกระบวนการใหม่ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม

Yates, J. (2006). ได้ให้ความหมายของนวัตกรรมไว้ว่า เป็นการนำเอาวิธีการใหม่ มาปฏิบัติหลังจากที่ได้ผ่านการทดลองและได้รับการพัฒนามาเป็นลำดับแล้ว และมีความแตกต่างจากการปฏิบัติเดิมที่เคยปฏิบัติมา

สรุปได้ว่า นวัตกรรม คือ การนำความคิดใหม่ ๆ วิธีการปฏิบัติใหม่ ๆ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ หรืออาจจะได้รับการปรับปรุงจากสิ่งดั้งเดิมให้ดีขึ้นเหมาะสมกับสถานการณ์ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้รับการทดลองพิสูจน์และพัฒนาเป็นขั้นเป็นตอน เป็นระบบ จนเชื่อถือว่าให้ผลที่ดีกว่าเดิม นำมาปรับปรุง เปลี่ยน-แปลงแนวปฏิบัติทางการศึกษา เป็นผลทำให้ประสิทธิภาพทางการศึกษาสูงขึ้น รวมถึงการกำเนิดผลิตภัณฑ์ การบริการ กระบวนการใหม่ การปรับปรุงเทคโนโลยีการแพร่กระจายเทคโนโลยี และการใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์และเกิดผลพวงทางเศรษฐกิจและสังคม

4. ความหมายของนวัตกรรมการศึกษา

นวัตกรรมการศึกษา (Educational Innovation) หมายถึง นวัตกรรมที่จะช่วยให้การศึกษา และการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม เกิดแรงจูงใจในการเรียนด้วยนวัตกรรมการศึกษา และประหยัดเวลาในการเรียนได้อีกด้วย ในปัจจุบันมีการใช้นวัตกรรมศึกษามากมายหลายอย่าง ซึ่งมีทั้งนวัตกรรมที่ใช้กันอย่างแพร่หลายแล้ว และประเภทที่กำลังเผยแพร่ เช่น การเรียนการสอนที่ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Aids Instruction) การใช้แผ่นวีดิทัศน์เชิงโต้ตอบ (Interactive Video) สื่อหลายมิติ (Hypermedia) และอินเทอร์เน็ต (Internet) เหล่านี้ เป็นต้น (บรรณปัญญา, 2565)

นวัตกรรมทางการศึกษา (Educational Innovation) หมายถึง การนำเอาสิ่งใหม่ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของความคิดหรือการกระทำ รวมทั้งสิ่งประดิษฐ์ก็ตามเข้ามาใช้ในระบบการศึกษา เพื่อมุ่งหวังที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งที่มีอยู่เดิมให้ระบบการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว เกิดแรงจูงใจในการเรียน และช่วยให้ประหยัดเวลาในการเรียน เช่น การสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การใช้วีดิทัศน์เชิงโต้ตอบ (Interactive Video) สื่อหลายมิติ (Hypermedia) และอินเทอร์เน็ต เหล่านี้เป็นต้น

สรุปได้ว่า นวัตกรรมการศึกษา หมายถึง การนำเอาสิ่งใหม่ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของความคิด สิ่งประดิษฐ์ขึ้นเข้ามาใช้ในระบบการศึกษา ที่มีจุดประสงค์เพื่อจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว เกิดแรงจูงใจในการเรียน

5. ความหมายของเทคโนโลยี

จากการศึกษาค้นคว้าความหมายของเทคโนโลยี ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

กู๊ด (Good, C. V., 1973) ให้ความหมายว่า “เทคโนโลยีในพจนานุกรมทางการศึกษา (Dictionary of Educational) หมายถึง การนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

เดล (Dale, E., 1969) ให้ความหมายว่า “เทคโนโลยีไม่ใช่เครื่องมือแต่เป็นแผนการวิธีการทำงานอย่างมีระเบียบที่ให้อบรมตามแผนการ

ฮาลซี และพาร์สัน (Halsey, Y. D., & Parson, W. W., 1974). ให้ความหมายของคำว่า “เทคโนโลยี” ในพจนานุกรม โรงเรียน 3 ความหมาย ดังนี้

1. เป็นการนำความรู้ที่มีเหตุผลมาใช้เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายในทางปฏิบัติ
2. เป็นระเบียบ วิธีการ ขบวนการ ความคิดหรือการปรับปรุงวิธีการเดิม
3. เป็นการนำเอาวัสดุหรือวัตถุดิบบริการความต้องการของสังคม

เสาวนีย์ สิกขบัณฑิต (2528) กล่าวว่า เทคโนโลยี เป็นคำไทยที่ถูกบัญญัติขึ้นใช้แทนคำว่า Technology ในภาษาอังกฤษ คำ Technology ยังไม่เป็นที่ทราบแน่ชัดว่ามาจากรากศัพท์ภาษาใดกันแน่ เพราะมีใช้ทั้งในภาษาละตินและภาษากรีก ในภาษาละตินมีคำว่า “Texere” หมายถึง การสาน (to weave) หรือการสร้าง (to construct) ที่ไม่เกี่ยวเฉพาะเครื่องมือเท่านั้นแต่รวมถึงศิลปะปฏิบัติ (Practical art) ที่ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เข้าช่วยในภาษากรีกมีคำว่า “Techno logia” หมายถึง การกระทำอย่างมีระบบ (Systematic treatment) ดังนั้นเทคโนโลยีจึงมิได้มีความหมายเฉพาะการใช้เครื่องจักรกลอย่างเดียวเท่านั้น แต่เทคโนโลยียังรวมถึงการปฏิบัติหรือดำเนินการใด ๆ ที่ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ (Any practical art using scientific Knowledge) เขาจึงสรุปและให้ความหมายของคำว่า เทคโนโลยี คือวิธีการหรือเทคนิคทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้ในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุผล

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523) ให้ความหมายว่า เทคโนโลยี คือ แนวคิดหลักปฏิบัติ กระบวนการ ระบบระเบียบ กฎเกณฑ์ วิธีการและสิ่งประดิษฐ์อยู่ในรูปของการจัดระบบงานซึ่งต้องประกอบด้วยองค์ประกอบสามอย่าง คือ

1. ข้อมูลที่ใส่เข้าไป ได้แก่ การกำหนดปัญหา วัตถุประสงค์ รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
2. กระบวนการ ได้แก่ การลงมือแก้ปัญหาแจกแจงวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์
3. ผลลัพธ์ คือ ผลที่ได้จากการแก้ปัญหา หรือสรุปการวิเคราะห์ซึ่งสามารถจะนำไปทดลองประยุกต์ใช้และทำการประเมินผล

ก่อ สวัสดิพานิชย์ (2517) ได้กล่าวว่า เทคโนโลยี หมายถึง การนำวิทยาศาสตร์ประยุกต์มาใช้ในวงการต่าง ๆ หรือมาใช้ในการงานสาขาต่าง ๆ และเมื่อนำมาใช้แล้วทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบต่าง ๆ ด้วย

สมาน ลอยฟ้า (2554) ได้กล่าวว่า เทคโนโลยี หมายถึง การนำความรู้และระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์มาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการทำงาน

ก่อ สวัสดิพานิชย์ (2517) ให้ความหมายของเทคโนโลยีว่า หมายถึง การนำเอาวิทยาศาสตร์ประยุกต์มาใช้ในการงานสาขาต่าง ๆ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในระบบงานในทางที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ลงทุนน้อย แต่ได้ผลมากและมีประสิทธิภาพสูง

สรุปได้ว่า เทคโนโลยี หมายถึง การนำความรู้ ความคิด และวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ในรูปของการจัดระบบงานใช้ในงานสาขาต่าง ๆ อย่างมีระบบเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เพื่อให้การดำรงชีวิตของมนุษย์ง่ายและสะดวกยิ่งขึ้น

6. ความหมายของเทคโนโลยีการศึกษา

จากการศึกษาถึงความหมายของเทคโนโลยีการศึกษา มีนักวิชาการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

กู๊ด (Good, 1963) กล่าวว่า เทคโนโลยีการศึกษา หมายถึง การประยุกต์หลักการทางวิทยาศาสตร์และเครื่องมือของระบบการสอนเพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอน

เคนเนท (Kencth, 1955) เทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อนำมาผลิตอุปกรณ์ เครื่องมือ ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ นำมาใช้เป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จรรยา วงศ์สายัณห์ (2515, น. 31-35) กล่าวถึงเทคโนโลยีทางการศึกษาไว้ว่า เมื่อพูดถึงเทคโนโลยีคนส่วนมากมักนึกถึงสัมภาระต่าง ๆ อันเป็นผลของความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการศึกษามีได้หมายความว่าเฉพาะแต่เพียงสัมภาระเพียงอย่างเดียววิธีการหรือเทคนิคใหม่ๆที่เพิ่มศักยภาพเป็นตัวช่วยนำมาใช้ปรับปรุงให้วิธีการสอนหรือวิธีการจัดการศึกษามีผลดีหรือมีประสิทธิภาพสูงขึ้นก็ถือว่าเป็นเทคโนโลยีทางการศึกษาเหมือนกัน เทคโนโลยีทางการศึกษาที่แท้จริงจึงหมายถึงกรรมวิธีในการกำหนดจุดหมายปลายทางของการศึกษาการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมและทันสมัยการทดลองใช้วิธีการและวัสดุต่าง ๆ การประเมินผลของระบบการศึกษาทั้งระบบ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523) กล่าวถึงเทคโนโลยีการศึกษาไว้ว่า เทคโนโลยีเป็นระบบการประยุกต์ผลิตผลทางวิทยาศาสตร์ (วัสดุ) และผลิตผลทางวิศวกรรม (อุปกรณ์) โดยยึดหลักทางพฤติกรรมศาสตร์ (วิธีการ) มาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพทางการศึกษาทั้งในด้านบริหาร ด้านวิชาการ และด้านบริการหรืออีกนัยหนึ่งเทคโนโลยีการศึกษาเป็นระบบการนำวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการมาใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการศึกษาให้สูงขึ้น

วัสดุ (Materials) หมายถึง ผลิตผลทางวิทยาศาสตร์ สิ่งที่มีการผุพัง สิ้นเปลืองได้ง่าย เช่น ซอล์ ดินสอ กระดาษ ฟิล์ม ฯลฯ

อุปกรณ์ (Equipment) หมายถึง ผลิตผลทางวิศวกรรมที่เป็นเครื่องมือต่าง ๆ เช่น โต๊ะกระดานดำ แก้ว เครื่องฉาย เครื่องเสียง เครื่องรับโทรทัศน์ ฯลฯ

วิธีการ (Techniques) หมายถึง ระบบกระบวนการ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยาหลักสังคมวิทยา ภาษา ฯลฯ ที่นำมาใช้ในการศึกษา เช่น การสาธิต ทดลอง กลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

วาสนา ขาวหา (2522) กล่าวว่า เทคโนโลยีการศึกษา หมายถึง การนำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ แนวความคิด กระบวนการ วิธีการ เทคนิค ตลอดจนอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ มาใช้ร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ในทางการศึกษา ซึ่งครอบคลุมไปถึงด้านบริหารและด้านการเรียนการสอน

วิจิตร ศรีสะอ้าน (2541) ให้ความหมายของ เทคโนโลยีการศึกษาว่าหมายถึง การประยุกต์เอา เทคนิค วิธีการ แนวความคิด อุปกรณ์ และเครื่องมือใหม่ๆ มาใช้เพื่อช่วยแก้ปัญหาทางการศึกษาทั้งด้านการ ขยายงานและด้านการปรับปรุงคุณภาพของการเรียนการสอน ดังนั้น เทคโนโลยีจึงมีขอบข่ายถึงเรื่องสำคัญ ๆ 3 ประการ คือ

1. การนำเอาเครื่องมือและอุปกรณ์ใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งได้แก่การนำเครื่องกลไก ทั้งหลายมาใช้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอน เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง วิทยู และโทรทัศน์ เครื่องช่วยสอน เป็นต้น

2. การผลิตวัสดุการสอนแนวใหม่ (Instructional Materials) ได้แก่ การนำวัสดุการ-สอน เช่น แผนภูมิ รูปภาพ ภาพโฆษณา มาใช้ ตลอดจนการผลิตตำราแบบเรียน เอกสาร วัสดุ สิ่งพิมพ์อื่น ๆ และแบบเรียน สำเร็จรูป เป็นต้น

3. การใช้เทคนิคและวิธีการใหม่ (Innovation) นอกจากการใช้เครื่องมือและวัสดุดังกล่าวแล้ว เทคโนโลยีขอบข่ายครอบคลุมถึงการใช้เทคนิค และวิธีการใหม่ๆในการเรียนการสอนด้วยเช่นชุดการเรียนการ สอนศูนย์การเรียนการเรียนการสอนแบบไม่แบ่งชั้นการสอนเป็นคณะกรรมการจัดตารางสอนแบบยืดหยุ่น เป็นต้น

ดังนั้นเทคโนโลยีทางการศึกษาตามขอบข่ายดังกล่าวคือการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาอัน เนื่องมาจากการนำเอาวัสดุทัศนวัสดุอุปกรณ์และวิธีการใหม่มาใช้ในทางการเรียนการสอนนั่นเอง

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2523) ให้ความหมายว่า เทคโนโลยีทางการศึกษา คือวิธีการนำเอาความรู้ แนวความคิดและกระบวนการ ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ อันเป็นผลิตผลทางวิทยาศาสตร์มาใช้ ร่วมกันอย่างมีระบบเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาการศึกษาให้ก้าวหน้าต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า เทคโนโลยีการศึกษา หมายถึง การนำความรู้ความคิดและวิธีการทางวิทยาศาสตร์มา ประยุกต์ใช้อย่างมีระบบเพื่อแก้ปัญหาในการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการใช้ ทรัพยากรอย่างประหยัด

7. การบูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาในยุคดิจิทัลกับการเรียนการสอน

เทคโนโลยีดิจิทัลส่งผลให้คนในสังคมต้องปรับตัวเข้าสู่แวดลอมดิจิทัล ซึ่งสะท้อนถึงวิธีการเรียนใน ปัจจุบันที่มีอิทธิพลจากเทคโนโลยีดิจิทัล การเรียนการสอนได้สร้างรอยต่อจากห้องเรียนสู่การเรียนรู้ในบริบท จจริงผ่านช่องทางสื่อสารผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์และโลกออนไลน์ และเป็นตัวผลักดันที่สำคัญในการสร้าง แรงจูงใจที่สำคัญในการเรียนรู้ ในมุมมองภาคการศึกษา เทคโนโลยีดิจิทัลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียนของผู้เรียนเป็นอย่างมากโดยตรง สามารถเป็นเครื่องมือในการขยายโอกาสทางการศึกษา ส่งเสริมการ เรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับคนทุกเพศทุกวัย ทุกอาชีพ แต่ถึงแม้ว่าเทคโนโลยีดิจิทัลจะเปลี่ยนรูปแบบวิธีการในการ เรียนรู้ ทำให้งานที่ย่งยากง่ายขึ้น และปรับกระบวนการเรียนรู้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน แต่ก็ยังไม่ สามารถแทนที่ครูได้ในอนาคตอันใกล้ นี้ ดังนั้นการศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงในลักษณะต่าง ๆ ทั้งในด้าน ลักษณะของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไปอันเป็นผลมาจากเทคโนโลยีดิจิทัล รวมไปถึงเทคโนโลยีดิจิทัลส่งผลต่อการ จัดการเรียนการสอนในยุคสมัยปัจจุบันและในอนาคตนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ได้ทราบถึงแนวทางใน การปรับเปลี่ยนวิธีการรูปแบบในการเรียนการสอน และรวมไปถึงการปรับตัวของครูผู้สอนให้เหมาะสมตาม

รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนและทำความเข้าใจนวัตกรรมใหม่ ๆ ตัวผู้สอนเองจำเป็นต้องตระหนักถึงการสอนคุณธรรมจริยธรรมและสร้างเสริมทักษะให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตที่จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตเอาตัวรอดอยู่ในยุคดิจิทัลนั่นเอง

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในยุคสมัยปัจจุบัน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่เกิดความผันผวนอย่างรวดเร็วและรุนแรง โดยมีเทคโนโลยีเป็นตัวกลางชีวิตความเป็นอยู่ของคนกับ ดิจิทัล ประเทศไทยในปัจจุบันก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) ที่นำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศหรืออินเทอร์เน็ตเข้ามาแก้ปัญหาและช่วยอำนวยความสะดวกทางเศรษฐกิจในทุกภาคส่วน ส่งผลโดยตรงกับวิถีชีวิตกับคนในสังคมยุคสมัยใหม่ที่จำเป็นต้องปรับตัวไปพร้อมกับเทคโนโลยีดิจิทัล โดยมีเทคโนโลยีเป็นฐานความรู้คอยอำนวยความสะดวกและปัจจัยสำคัญในการดำเนินชีวิตในสิ่งแวดล้อมดิจิทัล (วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง, และอธิป จิตตฤกษ์, 2554)

การปรับตัวของสังคมแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มที่สำคัญ 2 ประการต่อการเปลี่ยนแปลงที่มีความขัดแย้งกัน ได้แก่ ประการแรกคือ การเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจอุตสาหกรรมไปสู่เศรษฐกิจความรู้ ประการที่สองเทคโนโลยีดิจิทัลจะส่งผลให้คนในสังคมต้องปรับตัวเข้าสู่สิ่งแวดล้อมดิจิทัล การเติบโตมาพร้อมกับอินเทอร์เน็ตสะท้อนถึงวิธีการที่เด็ก ๆ ใช้เรียนในปัจจุบัน จากอิทธิพลของเทคโนโลยีดิจิทัลต่อการเรียนการสอน ที่สร้างรอยต่อจากห้องเรียนสู่การเรียนรู้ในบริบทจริงผ่านช่องทางสื่อสารผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์และโลกออนไลน์เป็นตัวผลักดันและสร้างแรงจูงใจที่สำคัญในการเรียนรู้ ซึ่งในมุมมองภาคการศึกษา เทคโนโลยีดิจิทัลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรเรียนของผู้เรียนเป็นอย่างมาก เช่น พฤติกรรมกรเรียนตามสิ่งที่ตนสนใจ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ตามอัธยาศัย ซึ่งสามารถการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง เทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นเครื่องมือในการขยายโอกาสทางการศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับคนทุกเพศทุกวัย ทุกอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน นิสิตหรือนักศึกษา คนทำงาน ผู้สูงอายุ ผู้ประกอบการธุรกิจ แต่ถึงแม้ว่าเทคโนโลยีดิจิทัลจะเปลี่ยนรูปแบบวิธีการในการเรียนรู้ ทำให้งานที่ย่งยากง่ายขึ้นและปรับกระบวนการเรียนรู้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน แต่ก็ยังไม่สามารถแทนที่ครูได้ในอนาคตอันใกล้ ดังนั้นในบทความนี้จึงเป็นการศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงในลักษณะต่าง ๆ ทั้งในด้านลักษณะของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีดิจิทัลที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนในยุคสมัยปัจจุบันและในอนาคต เพื่อให้ได้แนวทางในการปรับเปลี่ยนวิธีการ รูปแบบในการเรียนการสอนและรวมไปถึงการปรับตัวของครูผู้สอนให้เหมาะสมตามความต้องการและทำความเข้าใจนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้ก้าวทันเทคโนโลยียุคดิจิทัล

เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ช่วยในการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัลและเพิ่มประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียนได้แบบออนไลน์ เป็นรูปแบบ “การศึกษาระบบเปิดเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต” (Lifelong Learning Space) (ปลุกอิดูเคชั่น, 2560) เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาในรูปแบบหนึ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงวิธีเรียนในรูปแบบเดิม ๆ ในห้องเรียน สามารถเป็นตัวช่วยแก่ครูผู้สอนในการจัดการชั้นเรียนให้เหมาะสมของผู้เรียนตามบริบทความต้องการได้อย่างทั่วถึง และทำให้ผู้เรียนเกิดความสะดวกและเข้าถึงความรู้ได้อย่างรวดเร็ว ได้ทุกเวลาและสถานที่ การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันและในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในที่ผู้สอนเองจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ ปรับตัว ปรับแนวคิดทัศนคติของตัวผู้สอนเองและเปลี่ยนรูปแบบวิธีการสอน ปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยน

กระบวนการเรียนการสอนให้ทันกับยุคที่เทคโนโลยีเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วให้ได้ เพื่อจะได้สร้างผู้เรียนให้มีทักษะต่าง ๆ ที่สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ นำองค์ความรู้ไปสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นและสามารถดำรงอยู่ในยุคดิจิทัลได้นั่นเอง

แต่ในขณะเดียวกันผู้สอนควรให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงการรู้เท่าทันในในการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล และทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตในยุคสมัยปัจจุบัน แม้ว่าการแนะนำเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตจะไม่ใช่ว่าเรื่องจำเป็นสำหรับเด็กและเยาวชนยุคดิจิทัล เนื่องจากพวกเขาสามารถพัฒนาทักษะเกี่ยวกับเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตได้อย่างรวดเร็วเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มคนที่มีอายุมากกว่า แต่ทว่าการใช้งานที่ปราศจากคำแนะนำก็ทำให้พวกเขายังคงเป็นเพียงผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมือสมัคร ซึ่งนำไปสู่ข้อกังวลและปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เหมาะสมและถูกต้อง (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2548)

สรุปได้ว่า นอกจากรูปแบบการเรียนการสอนใหม่ที่เกิดขึ้นอย่างหลากหลายตามยุคที่เปลี่ยนไปแล้วสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนที่ใช้ในยุคดิจิทัลก็เป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วมากขึ้นด้วย ซึ่งตัวผู้สอนเองจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ ปรับตัว ปรับแนวคิด ทักษะคติของตัวผู้สอนเองและเปลี่ยนรูปแบบวิธีการสอน ปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนให้ทันกับยุคที่เทคโนโลยีเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วให้ได้ เพื่อจะได้สร้างผู้เรียนให้มีทักษะต่าง ๆ ที่สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ นำองค์ความรู้ไปสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นและสามารถดำรงอยู่ในยุคดิจิทัลได้ โดยสิ่งที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอนคือการตระหนักถึงความแตกต่างของผู้เรียน ที่จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนสามารถตอบสนองต่อการเรียนรู้ของบุคคลไปในทิศทางที่ประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะมีเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัยเกิดขึ้นมากเพียงใด แต่มนุษย์ก็ยังเป็นหัวใจสำคัญหลักในการจัดการเรียนการสอน ยังเป็นผู้สอนให้ผู้เรียนรู้จักถึงคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสาธารณะช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม สอนให้มีทักษะชีวิตที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตเอาตัวรอดอยู่ในยุคดิจิทัลนั่นเอง

8. บทสรุป

การบูรณาการ คือ การเชื่อมโยงองค์ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ตั้งแต่ 2 เรื่องขึ้นไปที่มีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันมาจัดกระทำให้เป็นเนื้อเรื่องเดียวกันจนเกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวางและครอบคลุมความรู้ทั้งสามด้าน คือ พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย และสามารถนำความรู้นั้นไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ส่วนนวัตกรรม คือ การนำความคิดใหม่ ๆ วิธีการปฏิบัติใหม่ ๆ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ หรืออาจจะได้รับการปรับปรุงจากสิ่งดั้งเดิมให้ดีขึ้นเหมาะสมกับสถานการณ์ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้รับการทดลองพิสูจน์และพัฒนาเป็นขั้นเป็นตอน เป็นระบบ จนเชื่อถือได้ว่าให้ผลที่ดีกว่าเดิม นำมาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติทางการศึกษาเป็นผลทำให้ประสิทธิภาพทางการศึกษาสูงขึ้น รวมถึงการกำเนิดผลิตภัณฑ์ การบริการ กระบวนการใหม่ การปรับปรุงเทคโนโลยี การแพร่กระจายเทคโนโลยี และการใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์และเกิดผลพวงทางเศรษฐกิจและสังคม นวัตกรรมการศึกษา นั่นคือ การนำเอาสิ่งใหม่ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของความคิด สิ่งประดิษฐ์ขั้นเข้ามาใช้ในระบบการศึกษา ที่มีจุดประสงค์เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ และทำให้

ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว เกิดแรงจูงใจในการเรียน เทคโนโลยี เป็นการนำความรู้ ความคิด และวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ในรูปของการจัดระบบงานใช้ในงานสาขาต่าง ๆ อย่างมีระบบเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เพื่อให้การดำรงชีวิตของมนุษย์ง่าย และสะดวกยิ่งขึ้น เทคโนโลยีการศึกษา การนำความรู้ ความคิด และวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้อย่างมีระบบเพื่อแก้ปัญหาในการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด นอกจากรูปแบบการเรียนการสอนใหม่ที่เกิดขึ้นอย่างหลากหลายตามยุคที่เปลี่ยนไปแล้วสื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนที่ใช้ในยุคดิจิทัลก็เป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วมากขึ้นด้วย ซึ่งตัวผู้สอนเองจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ ปรับตัว ปรับแนวคิดทัศนคติของตัวผู้สอนเองและเปลี่ยนรูปแบบวิธีการสอน ปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนให้ทันกับยุคที่เทคโนโลยีเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วให้ได้ เพื่อจะได้สร้างผู้เรียนให้มีทักษะต่าง ๆ ที่สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ นำองค์ความรู้ไปสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นและสามารถดำรงอยู่ในยุคดิจิทัลได้ โดยสิ่งที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอนคือการตระหนักถึงความแตกต่างของผู้เรียน ที่จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนสามารถตอบสนองต่อการเรียนรู้ของบุคคลไปในทิศทางที่ประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะมีเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัยเกิดขึ้นมากเพียงใด แต่มนุษย์ก็ยังเป็นหัวใจสำคัญหลักในการจัดการเรียนการสอน ยังเป็นผู้สอนให้ผู้เรียนรู้จักถึงคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสาธารณะช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม สอนให้มีทักษะชีวิตที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตเอาตัวรอดอยู่ในยุคนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลนั่นเอง

เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา คือ การนำความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ทั้งวัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องจักรกลไก รวมทั้งเทคนิควิธีการต่างๆ มาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อมุ่งหวังให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อการเรียนรู้ต่อผู้ศึกษา ตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนั้น ๆ โดยความสัมพันธ์ของเทคโนโลยีและนวัตกรรม คือ การให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยความคิดหรือการกระทำใหม่ ๆ จะถูกนำมาใช้ก่อนจนกว่าจะถูกให้เป็นส่วนหนึ่งของระบบ งานในปัจจุบัน ดังนั้นความคิดหรือการกระทำใหม่ ๆ ที่เรียกว่านวัตกรรมจะกลายเป็นเทคโนโลยีทันที ในการนำเอาเทคโนโลยีทางการศึกษาไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนนั้น เมื่อสถานการณ์ของการใช้เปลี่ยนแปลงไป เช่น ชั้นเรียนที่ผู้เรียนเปลี่ยนไป หรือเวลาที่ต่างกัน สิ่งเหล่านี้ มีผลต่อประสิทธิภาพของวิธีการที่ผู้สอนนำไปใช้ในการเรียนการสอนทั้งสิ้น ในกรณีที่ใช่วิธีการนั้นต่อไป ซึ่งนับว่าเป็นการใช้เทคโนโลยี แต่ในกรณีที่ประสิทธิภาพลดลง ก็มีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงวิธีการนั้น ๆ หรืออาจต้องหาวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ สิ่งใหม่ที่น่ามาใช้หรือวิธีการที่ได้รับนำเอามาปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพนี้เรียกว่า นวัตกรรม (Innovation) ในการดำเนินกิจกรรมด้านต่าง ๆ มักจะเผชิญปัญหาต่าง ๆ มากมาย มนุษย์จึงพยายามสร้างนวัตกรรมขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหา เพื่อเปลี่ยนจากสภาพที่เคยเป็นอยู่ไปสู่สภาพที่อยากเป็น นวัตกรรมจึงเข้าไปเกี่ยวข้องกับวงการต่าง ๆ เช่น นวัตกรรมทางการแพทย์ นวัตกรรมทางการเกษตร นวัตกรรมทางอุตสาหกรรม นวัตกรรมทางการบริหาร นวัตกรรมทางการประมง นวัตกรรมทางการสื่อสาร นวัตกรรมทางการศึกษา ฯลฯ เป็นต้น

บรรณานุกรม

- ก่อ สวัสดิพาณิชย์. (2517). เทคโนโลยีทางการศึกษา, แนวการออกแบบพัฒนากาฟิก ประมวลบทความเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- จรณ วงศ์สายัณห์. (2515). เทคโนโลยีทางการศึกษาประมวลบทความเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- ชวนีย์ พงศาพิชญ์, นพคุณ สุขสถาน, วิมล เหมือนคิด, และสุนทรี ศักดิ์ศรี. (2551). ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการ : กรณีศึกษาวิชามนุษยสัมพันธ์. วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 18(2), 65.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523). นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาการสอน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2523). เทคโนโลยีการสอน การออกแบบและการพัฒนา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- บรรณปัญญา (ม.ป.ป.). นวัตกรรมทางการศึกษา. สืบค้น 22 กันยายน 2565 , จาก <http://www.banpraknfe.com/webboard/index.php?topic>
- เบญจมาศ อยู่เป็นแก้ว. (2548). การสอนแบบบูรณาการ Integrated Instruction (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- พานิธิ เรืองวิสัย. (2549). ผลการสอนแบบบูรณาการวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง การดำรงชีวิตของพืชของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย).
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, และเยาว์ ยินสุขดี. (2548). ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง, และอธิป จิตตฤกษ์. (2554). ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: โอเพ่นเวิลด์ส.
- วาสนา ชาวหา. (2522). เทคโนโลยีทางการศึกษา Educational Technology. กรุงเทพฯ: อักษรสยามการพิมพ์.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี – สฤษดิ์วงศ์.
- วิจิตร ศรีสะอ้าน. (2541). เทคนิควิทยาทางการศึกษา นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ครุสภาลาดพร้าว.
- วิเศษ ชินวงศ์. (2544). การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ. (วารสารวิชาการ, 4 : 28, 2544).
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, พักตร์ผจง วัฒนสินธุ์, อัจฉรา จันทน์ฉาย, และประกอบ คุปรัตน์. (2553). นวัตกรรม: ความหมาย ประเภท ความสำคัญต่อการเป็นผู้ประกอบการ. วารสารบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 33, (128), 49-65.
- สมาน ลอยฟ้า. (2554). ผู้สูงอายุกับเทคโนโลยีสารสนเทศ. วารสารสารสนเทศศาสตร์, 29(2), 57-58.
- สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ. (2548). สุตยอดนวัตกรรมไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. (2548). **วิวัฒนาการระบบนวัตกรรมแห่งชาติของประเทศไทย:อดีต ปัจจุบัน อนาคต**. กรุงเทพฯ: งานนิเทศสัมพันธ์สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- สิริพัชรี เจษฎาวิโรจน์. (2546). **การบูรณาการการเรียนการสอนภาษาไทย: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. (2528). **เทคโนโลยีทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- อรัญญา สุทธาสโนบล. (2545). **การสอนแบบบูรณาการ**. วารสารวิชาการ, 5(12), 20-26.
- เอกราช ดีเลิศ. (2552). **ผลของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โภชนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)**.
- Dale, E. (1969). **Audio-Visual Methods in Teaching** (3rd ed.). New York: Holt, Rinehart & Winston.
- Good, C. V. (1973). **Dictionary of education**. New York: McGraw-Hill.
- Good, I. J. (1963). **Maximum entropy for hypothesis formulation, especially for multidimensional contingency tables**. The Annals of Mathematical Statistics, 34(3), 911-934.
- Halsey, Y. D., & Parson, W. W. (1974). **Identification of ubiquinone as the secondary electron acceptor in the photosynthetic apparatus of Chromatium vinosum**. Biochimica et Biophysica Acta (BBA)-Bioenergetics, 347(3), 404-416.
- Knecht, W. S., Kuhlman, C. W., & Piper, R. D. (1955). **Production of Ionium from a Pitchblende Residue** (No. MCW-1379). St. Louis: Mallinckrodt Chemical Works.
- Yates, J. (2006). **The Social Construction of Technological Systems: New Directions in the Sociology and History of Technology**. Business History Review, 80(1), 144-147.

ทำตามลำดับขั้น : การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน

Follow Steps: An Analytic, Appreciative, and Applicative Study

เมธา หริมเทพาธิป

Metha Harimtepathip

ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์

Chairoj Nopchalermroj

วัชรารัตน์ สุนทรนาเวศ ฌ

Wachararasamee Suntornwanawes Shaw

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Suan Sunandha Rajabhat University

E-mail: metha.ang@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 31 มกราคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 30 ธันวาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 30 ธันวาคม 2566

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ วิจัย และวิธานหลักการทรงงานข้อทำตามลำดับขั้น วิธีการศึกษาเป็นแบบเชิงคุณภาพ โดยศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์ พบว่า ในการทรงงานของพระองค์จะทรงเริ่มต้นจากสิ่งที่จำเป็นของประชาชนที่สุดก่อน ได้แก่ สาธารณสุข เมื่อมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงแล้วก็จะสามารถทำประโยชน์ด้านอื่นๆ ต่อไปได้ จากนั้นจะเป็นเรื่องสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและสิ่งจำเป็นในการประกอบอาชีพ อาทิ ถนน แหล่งน้ำ เพื่อการเกษตร การอุปโภค บริโภค ที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนโดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการให้ความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีที่เรียบง่าย เน้นการปรับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ราษฎรสามารถนำไปปฏิบัติได้และเกิดประโยชน์สูงสุด 2. ผลการวิจัย พบว่า การทำตามลำดับขั้นก่อให้เกิดการจัดลำดับความสำคัญของงาน ช่วยสร้างพื้นฐานการทำงานที่มั่นคงที่สามารถรองรับการขยายผลของงานในอนาคต ช่วยให้เกิดความประหยัด ดำเนินงานได้อย่างเรียบง่าย ไม่ซับซ้อนจนเกินไป ทำให้งานดำเนินไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้ ช่วยลดอุปสรรคต่าง ๆ ในระหว่างการทำงาน และช่วยให้ทุกหน่วยงานรู้ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกิดขึ้น เกิดการทำงานที่ประสานสอดคล้อง ไม่ก้าวร้าวงานของกันและกัน แต่ช่วยเสริมกันและกันตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานรับผิดชอบ 3. ผลการวิธาน พบว่า แนวทางการนำหลักการทรงงานข้อนี้ไปประยุกต์ใช้ สามารถประยุกต์ใช้ได้ดังนี้ 1) เริ่มต้นจากสิ่งจำเป็นพื้นฐาน 2) สำรวจความคิดเห็นก่อนการ

ดำเนินงาน 3) วิเคราะห์ความเป็นไปได้จากทุกทาง 4) วางแผนอย่างรอบคอบและรัดกุม 5) ดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบ 6) ติดตามและประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนา

คำสำคัญ: ทำตามลำดับขั้น, หลักการทรงงาน, วิเคราะห์ วิจัย วิธาน

ABSTRACT

The objective of this research article is to analyze, appreciate, and apply a royal working principle in respect with following the steps. The study was based on the qualitative approach by searching and compiling the information from all related documents and research papers regarding the royal working principle used by His Majesty King Bhumibol Adulyadej. The results were the following. 1. From the analytic result, King started his work from what was the most essential for people, that is, public health, when an individual's body was strong, he could make other benefits. The next essential matters were the infrastructure and other necessities for earning a living such as road, water source for agriculture and consumption that would benefit the public without destroying any natural resources. The King also gave the simple technical and technological knowledge with a focus on applying the local wisdom that could be applied for the best interest. 2. From the appreciative result, following the steps resulted to the work prioritization. It helped secure the working foundation that could support the work expansion in the future, cause some saving, simple and uncomplicated operation so the work could be completed pursuant to the established objectives or targets, help reduce some obstacles in working, and make all working units know their duties and responsibilities, have the compromising working, not interfere the work but support with each other based on roles and duties assigned to each unit. 3. From the applicative result, this working principle could be applied as follows: 1) starting from basic necessities; 2) surveying opinions before working; 3) analyzing all possibilities; 4) planning carefully and cautiously; 5) following the plan systematically; and 6) following up and evaluating for further improvement and development.

Keywords: Follow the Steps, Working Principles, Analytic Appreciative Applicative Study

1. บทนำ

“ทำตามลำดับขั้น” เป็นหลักการข้อที่ 4 ในหลักการทรงงาน 23 ข้อ ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 โดยวิธีคิดของหลักการทรงงานข้อนี้จะเน้นในเรื่องการพัฒนาไปตามลำดับขั้น เพื่อให้ราษฎรสามารถนำไปปฏิบัติได้และเกิดประโยชน์สูงสุด ดังพระบรมราโชวาท เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2517 ความตอนหนึ่งว่า “...การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐาน คือ ความพอมีพอกิน พอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและใช้อุปกรณ์ที่ประหยัด แต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อได้พื้นฐานที่มั่นคงพร้อมพอควรและปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญและฐานะเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป หากมุ่งแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญ ยกเศรษฐกิจขึ้นให้รวดเร็วแต่ประการเดียว โดยไม่ให้แผนปฏิบัติการสัมพันธ์กับสภาวะของประเทศและของประชาชนโดยสอดคล้องด้วย ก็จะเกิดความไม่สมดุลในเรื่องต่าง ๆ ขึ้น ซึ่งอาจกลายเป็นความยุ่งยากล้มเหลวได้ในที่สุด ดังเห็นได้ที่อารยประเทศกำลังประสบปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงในเวลานี้...”

ส่วนการศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธานนั้น เป็นแนวทางการศึกษาตีความอย่างมีวิจารณ์ญาณบนพื้นฐานปรัชญาหลังนวยุคสายกลางที่สามารถนำมาศึกษาหลักการทรงงานโดยมุ่งหวังผลอันเลิศ คือ การพัฒนาคุณภาพชีวิต สิ่งสำคัญของการตีความก็คือ ต้องให้ความสำคัญกับปณิธาน อันเป็นเจตนารมณ์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยทรงประกาศพระราชปณิธานในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ซึ่งเรียกว่า พระปฐมบรมราชโองการ ความว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” พระปฐมบรมราชโองการนี้เปรียบเสมือนพระราชปณิธานหรือพระราชสัตยาธิษฐานว่าพระองค์จะไม่ละทิ้งประชาชน

ดังนั้น การศึกษาหลักการทรงงานเพื่อนำไปประยุกต์ใช้จึงต้องให้ความสำคัญกับการทำตามลำดับขั้นซึ่งเป็นหลักการทรงงานอีกข้อหนึ่งที่สำคัญ การลงมือทำเพื่อให้เกิดผลจริง ถือว่าเป็นการทำตามแนวทางปฏิบัตินิยม (pragmatism) เน้นการลงมือทำได้จริง สิ่งที่ได้จริงจึงเป็นสิ่งดี สิ่งปฏิบัติใดๆ ล้วนมีขั้นตอนในการปฏิบัติ มนุษย์จึงต้องวางลำดับขั้นของสิ่งที่จะต้องทำ แล้วค่อยๆ ลงมือทำไปทีละขั้น ระหว่างที่ทำก็พิจารณาผลที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปตามที่ควรจะเป็นหรือไม่ ถ้าเป็นไปตามสิ่งที่คาดไว้ ก็ลงมือทำขั้นถัดไป ถ้าไม่เป็นดังที่คาดก็ต้องพิจารณาหาข้อผิดพลาดเพื่อที่จะเรียนรู้และหาทาง แก้ไขโดยอาจมีการปรับขั้นตอนได้ การทำงานอย่างเป็นระบบย่อมเกิดขึ้นได้จากคนที่คิดสิ่งต่างๆ อย่างเป็นระบบ (systemic thinking) ส่วนคนที่พิจารณาผลที่เกิดขึ้น (output) ว่าเป็นประสิทธิภาพ หรือผลลัพธ์ (outcome) ว่าเป็นประสิทธิผลย่อมเป็นคนๆ ที่คิดทุกอย่างในเชิงระบบที่มีความสัมพันธ์กัน (systematic thinking) กระบวนการคิดได้และได้ความรู้อย่างเป็นระบบนี้ถือว่าเป็น scientific learning เป็นการเรียนรู้เพื่อให้ได้ความรู้ และมองสิ่งที่เกิดขึ้นว่ามีผลต่อสิ่งอื่นในทางดีอย่างไร (impact) เพราะสิ่งที่ทำจะต้องมุ่งไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้ดีขึ้น สำหรับการพัฒนางานจึงมุ่งสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับต่างๆ ของสังคม สำหรับการลงมือพัฒนาประเทศนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพิจารณาถึงปัจจัยพื้นฐานของประชาชน คือ การอยู่รอดได้ (survival) นั่นคือ ประชาชนมีสุขภาพที่ดี ไม่เจ็บป่วย ดังนั้นจึงทรงประทานความช่วยเหลือด้านสาธารณสุข ในสมัยก่อนการแพทย์และการรักษามีค่าใช้จ่ายสูง และไม่ได้จัดให้มีบริการได้ทั่วถึงเช่นในปัจจุบันที่มีระบบสาธารณสุขที่ดีกว่ามาก แนวคิด

สำคัญคือมนุษย์ที่มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงแล้วก็มีร่างกายพอที่จะทำงานต่างๆ และสามารถทำประโยชน์ด้านอื่นๆ ต่อไปได้ การพัฒนาขั้นถัดไปคือการคุณภาพชีวิตที่ดีในการดำรงชีวิตปกติ คือการมีบ้านอยู่อาศัย มีน้ำประปาไว้ใช้ มีไฟฟ้าแสงสว่าง ซึ่งเป็นสาธารณูปโภคพื้นฐานที่รัฐได้มีสัญญาประชาคมไว้ในการจัดให้แก่ประชาชน ต่อจากนั้นในการประกอบอาชีพ ย่อมต้องการปัจจัยช่วยเหลือ เช่น ทำเกษตรย่อมต้องการน้ำ ต้องการถนนเพื่อขนส่งสินค้าทางการเกษตร หากแต่ในการจัดหาแหล่งน้ำ เช่นการสร้างเขื่อน หรือการทำถนน ย่อมต้องมีการรบกวนหรือจัดการกับธรรมชาติ จึงต้องมีการศึกษา พิจารณาผลในเชิงวิชาการ ในการนี้จะต้องพิจารณาภูมิปัญญาท้องถิ่นรวมถึงเทคโนโลยีทางเลือกอื่นที่ เทาที่เป็นไปได้ เพื่อนำมาร่วมปรับใช้ ที่ราษฎรสามารถนำไปปฏิบัติได้และมุ่งให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาหลักการทรงงานข้อที่ 4 ได้แก่ ทำตามลำดับขั้น เพื่อเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ วิจัย วิชาน หลักการทรงงานในข้อต่อไป เพื่อที่จะได้มีโอกาสแนะนำเอาสมบัติอันล้ำค่าซึ่งถือได้ว่าเป็นหลักการของปรัชญาไทยที่คิดค้นโดยพระมหากษัตริย์ไทยมาใช้โดยสำนักในพระมหากษัตริย์คุณอันหาที่สุดมิได้ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีประชาชนส่วนรวมต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ วิจัย และวิชานหลักการทรงงานข้อทำตามลำดับขั้น

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปรัชญา โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ซึ่งแบ่งเอกสารเป็นเอกสารปฐมภูมิและเอกสารทุติยภูมิ

3.1 เอกสารปฐมภูมิ ประกอบด้วยเอกสารแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (2560) จัดพิมพ์โดยสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

3.2 เอกสารทุติยภูมิ ประกอบด้วย ก) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการทรงงาน และ ข) บทความ ทรรศนะที่เกี่ยวข้องกับหลักการทรงงาน

เมื่อรวบรวมเอกสารเสร็จสิ้นแล้ว นำเอกสารมาเรียบเรียง จากนั้นวิเคราะห์ วิจัย และวิชานหลักการทรงงานข้อ “ทำตามลำดับขั้น” เพื่อนำไปสรุปผล อภิปรายผล และเสนอแนะในบทสุดท้าย

4. สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์หลักการทรงงานข้อทำตามลำดับขั้น พบว่า ในการทรงงานของพระองค์จะทรงเริ่มต้นจากสิ่งที่เป็นของประชาชนที่สุดก่อน ได้แก่ สาธารณสุข เมื่อมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงแล้วก็สามารถทำประโยชน์ด้านอื่น ๆ ต่อไปได้ จากนั้นจะเป็นเรื่องสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและสิ่งจำเป็นในการประกอบอาชีพ อาทิ ถนน แหล่งน้ำ เพื่อการเกษตร การอุปโภค บริโภค ที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนโดยไม่

ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการให้ความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีที่เรียบง่าย เน้นการปรับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ราษฎรสามารถนำไปปฏิบัติได้และเกิดประโยชน์สูงสุด

2. ผลการวิจัยหลักการทรงงานข้อทำตามลำดับขั้น พบว่า คุณค่าที่ได้จากการทำตามลำดับขั้น ได้แก่

1) ทำให้เกิดการจัดลำดับความสำคัญของงาน ช่วยสร้างพื้นฐานการทำงานที่มั่นคงที่สามารถรองรับการขยายผลของงานในอนาคต

2) ช่วยให้เกิดความประหยัด ดำเนินงานได้อย่างเรียบง่าย ไม่ซับซ้อนจนเกินไป

3) ทำให้งานดำเนินไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้

4) ช่วยลดอุปสรรคต่าง ๆ ในระหว่างการทำงาน

5) ช่วยให้ทุกหน่วยงานรู้ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกิดขึ้น เกิดการทำงานที่ประสานสอดคล้อง ไม่ก้าวถ่างงานของกันและกัน แต่ช่วยเสริมกันและกันตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานรับผิดชอบ

3. ผลการวิธานหลักการทรงงานข้อทำตามลำดับขั้น พบว่า แนวทางการนำหลักการทรงงานข้อนี้ไปประยุกต์ใช้ อาจสามารถประยุกต์ใช้ได้ดังนี้

1. เริ่มต้นจากสิ่งจำเป็นพื้นฐาน

สิ่งจำเป็นพื้นฐานที่สุดต่อการพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นระดับใดก็ตาม ล้วนต้องเริ่มต้นจากการมีสุขภาพที่แข็งแรง เพื่อให้มีศักยภาพในการขับเคลื่อนงานเพื่อสร้างประโยชน์สุขต่าง ๆ ให้เกิดขึ้น ดังนั้น การรู้จักรับผิดชอบต่อและดูแลสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ ให้เป็นปกติหรือสมดุลจึงเป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็ก เมื่อสามารถรับผิดชอบต่อและดูแลตนเองได้แล้ว ก็เริ่มขยายความรับผิดชอบต่อและการดูแลไปยังคนรอบข้าง ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน สังคมหรือประเทศชาติ

เมื่อเห็นถึงความสำคัญพื้นฐานนี้ ในลำดับถัดไปก็จะคำนึงถึงเหตุปัจจัยแวดล้อมที่ช่วยสนับสนุนให้เกิดสุขภาวะที่ดีต่อตนเอง ผู้อื่น และสิ่งแวดล้อมโดยรวม ดังนั้น จึงมีการวางแผนและวางระบบสาธารณสุขไปภาคพื้นฐานเพื่อให้เอื้อต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพอย่างมีคุณภาพ โดยเฉพาะการทำงานที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของคนในสังคมที่มีความหลากหลาย จำเป็นต้องมีความเข้าใจถึงความต้องการของผู้ร่วมงาน เพื่อวางแผนในการสร้างสิ่งแวดล้อมหรือพื้นที่การทำงานให้ตอบโจทย์ในทุกระดับเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกิจกรรมที่ทำร่วมกัน โดยคำนึงถึงคุณภาพชีวิต ความปลอดภัยหรือสุขภาพที่ดีของทุก ๆ คน

2. สำรวจความคิดเห็นก่อนการดำเนินงาน

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงศึกษาโดยเริ่มจากการสำรวจ (survey) ความสุขทุกข์ในวิถีชีวิตของราษฎรในแต่ละ “ภูมิสังคม” ด้วยหลักการ “ระเบิดจากข้างใน” ดังนั้น พระองค์จึงตรัสว่า “ฉันครองราชย์ 2 ปีแรก ฉันไม่มีผลงาน เพราะฉันยังไม่รู้ว่าราษฎรต้องการอะไร” นั่นก็เพราะพระองค์ต้องการเห็น “องค์กรวม” ของสิ่งที่เกิดขึ้นที่มาจากความต้องการอันแท้จริงของประชาชน ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดีของการสำรวจความคิดเห็นก่อนการดำเนินงาน

การสำรวจความคิดเห็นก่อนการดำเนินงานสามารถทำได้หลากหลายวิธี ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ในเชิงปริมาณ เช่น การแจกแบบสอบถามให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในงานได้ช่วยกันประเมินและทำสถิติประมวลผลออกมา เป็นต้น ในเชิงคุณภาพ เช่น การจัดประชุมปรึกษาหารือ การจัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทั้ง

แบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เป็นต้น หัวใจสำคัญคือ การมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องในงานทั้งหมด ทุกความคิดเห็นที่ได้รับทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพจะช่วยเป็นฐานข้อมูลในการวางแผน กำหนดทิศทาง และช่วยในการตัดสินใจต่อการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ตรงตามความต้องการที่แท้จริง และลดข้อผิดพลาดเสียหายในงานที่ไม่จำเป็นที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต

3. วิเคราะห์ความเป็นไปได้จากทุกทาง

การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ (Feasibility) หรือการวิเคราะห์ความเป็นไปได้จากทุกทางในการดำเนินงาน ต้องผ่านกระบวนการคิดอย่างเป็นขั้นตอน เช่น ทำเพื่อใคร หรือทำไมต้องทำโครงการนี้ จากนั้นจึงตั้งคำถามว่า “ได้ไหม” เช่น

ทำไมต้องทำวิธีนี้ ทำวิธีอื่นได้ไหม?

ทำไมต้องทำเวลานี้ ทำเวลาอื่นได้ไหม?

ทำไมต้องซับซ้อน ทำให้เรียบง่ายกว่านี้ได้ไหม?

ทำไมได้ประโยชน์แค่นี้ ทำให้เกิดประโยชน์มากกว่านี้ได้ไหม?

ทำไมต้องทำพื้นที่นี้ ทำพื้นที่อื่นได้หรือไม่?

กระบวนการคิดเช่นนี้จะนำไปสู่การสร้างทางเลือกที่เป็นไปได้ในหลาย ๆ ทาง จากนั้นจึงเลือกทางที่คุ้มค่าที่สุดต่อการดำเนินงาน ณ เวลานั้น คุ้มค่าในที่นี้ ได้แก่ ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุดนั่นเอง

การจะเลือกแนวทางใด ๆ การตัดสินใจเป็นเรื่องที่สำคัญ ในทางธุรกิจทั่วไปนั้น คุ้มค่าอยู่ที่ผลกำไรต่อการลงทุนในแต่ละครั้ง ทุกการลงทุนที่สร้างผลกระทบเชิงบวกหรือก่อให้เกิดขึ้นกับองค์กร ก่อให้เกิดความพอใจต่อนักลงทุนหรือผู้ถือหุ้น ไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมที่จะส่งผลเสียกลับมายังบริษัทในอนาคต ก็ถือว่าเป็นเรื่องที่คุ้มค่าต่อการลงทุน ดังนั้น การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการจึงคำนึงถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องในเรื่องต่าง ๆ ที่กระทบต่อความคุ้มค่าในทางธุรกิจ เช่น

- การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้านตลาด (Market Feasibility) เช่น ความเป็นไปได้ของสินค้าหรือบริการที่ผลิต มีความเพียงพอต่อความต้องการของลูกค้าหรือผู้ที่เข้ามาใช้บริการ เป็นต้น

- การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้านการเงิน (Financial Feasibility) เช่น ความเป็นไปได้ของจำนวนเงินลงทุนที่สามารถจัดหาได้ หรือความเป็นไปได้ในการบริหารกระแสเงินสดของธุรกิจ หรือแม้แต่ความเป็นไปได้ในแง่ของความคุ้มค่าในการลงทุนต่างๆ ของโครงการ

- การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้านการผลิต (Production Feasibility) เช่น ความเป็นไปได้ของการผลิตสินค้าหรือบริการได้จริง ทั้งในเชิงปริมาณ คุณภาพ ราคา และเวลาในการผลิต เป็นต้นผลิต

- การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้านโมเดลธุรกิจ (Business Model Feasibility) เช่น ความเป็นไปได้และความเหมาะสมของรูปแบบธุรกิจที่จะสามารถสร้างรายได้และกำไร สามารถดำเนินกิจกรรมไปได้อย่างต่อเนื่องและมั่นคง เป็นต้น

- การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้านกฎหมาย (Law & Regulation Feasibility) เช่น ความเป็นไปได้ของสินค้าหรือบริการที่เกิดขึ้นนั้นจะผ่านกฎข้อบังคับตามที่กฎหมายกำหนด หรือมีกฎหมายรับรองสินค้าและบริการที่เกิดขึ้นจริง

หากเป็นโครงการที่ใหญ่หรือเมกะโปรเจกต์ที่มีแนวโน้มในการสร้างผลกระทบกับคนเป็นจำนวนมาก หรือต่อชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม ก็จำเป็นต้องวิเคราะห์โครงการอย่างละเอียด รอบคอบ เพราะโครงการในลักษณะนี้ ไม่เพียงแต่จะต้องใช้เงินลงทุนมหาศาล ยังอาจต้องใช้เวลาเพื่อแลกกับความสำเร็จที่จะเกิดขึ้น หากเสียค่าใช้จ่ายมากและเสียเวลาแต่ไม่คุ้มค่าในการลงทุน ทั้งยังสร้างผลกระทบต่อธรรมชาติสิ่งแวดล้อมในเชิงลบ ในระดับที่คนทั่วไปจับไม่ได้ ก็จะส่งผลเสียต่อการดำเนินโครงการได้ เพราะฉะนั้น จึงจำเป็นต้องศึกษาความเป็นไปได้จากทุกทางเพื่อเลือกทางที่คุ้มค่าที่สุด

4. วางแผนอย่างรอบคอบและรัดกุม หลังจากที่ได้ศึกษาความเป็นไปได้จากทุกทางและตัดสินใจเลือกแนวทางที่คุ้มค่าที่สุดแล้ว จากนั้นจะเข้าสู่ขั้นตอนของการวางแผนอย่างรอบคอบและรัดกุมทั้งในด้านกิจกรรม การดำเนินงานและระยะเวลา (Action Plan & Time Line)

คำว่า “รอบคอบ” หมายถึง ความรอบรู้ถึงเหตุปัจจัยหรือองค์ประกอบสำคัญของงานที่มีผลต่อความสำเร็จและล้มเหลว ผู้วางแผนจะต้องรู้ว่าใคร (Who) ทำอะไร (What) ทำไม (Why) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) อย่างไร (How) มีขั้นตอนอย่างไรบ้าง (How to)

คำว่า “รัดกุม” หมายถึง การนำสิ่งที่รู้ ได้แก่ ข้อมูลหรือสถิติต่าง ๆ มาประเมินค่าเพื่อให้เห็นคุณและโทษ สิ่งที่เป็นประโยชน์และเปล่าประโยชน์ สิ่งที่คุ้มค่าและไม่คุ้มค่า และเลือกเอาสิ่งดีจากทุกทางมาปฏิบัติ ในขณะเดียวกันก็คิดแผนสำรองหรือแผนปฏิบัติการสำหรับป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นเพื่อเป็นมาตรการป้องกันความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้ดำเนินงานที่เกี่ยวข้องทุกคน

5. ดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบ เมื่อโครงการผ่านการพิจารณาเรียบร้อยแล้ว ทราบถึงกิจกรรมการดำเนินงานและระยะเวลาในการทำงานแล้ว ภาระงานจะถูกมอบหมายไปยังผู้รับผิดชอบในแต่ละหน่วยงาน การดำเนินงานที่เป็นระบบจะต้องได้การอนุมัติการใช้แผนในเบื้องต้น เพราะแผนงานเป็นตัวกำหนดกิจกรรมการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณที่เกิดขึ้น หากการดำเนินงานใด ๆ ที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดร่วมกันหรือตามที่ตกลงกันไว้ ย่อมมีความเสี่ยงต่อความล้มเหลวเพราะไม่ตรงประเด็นการทำงาน เนื่องด้วยทุกกิจกรรมมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกันอย่างเป็นองค์รวม ดังนั้น การดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบจึงช่วยรักษาความสมดุลในการทำงานให้เกิดขึ้นในภาพรวม ปราศจากการแข่งขันหรือการทับซ้อนของงานที่ทำ เมื่อแต่ละฝ่ายดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบ พร้อมกำหนดตัวบุคคลเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลอย่างชัดเจน จะช่วยทำให้เกิดความร่วมมือ ไว้วางใจ และเกื้อกูลต่อกัน

6. ติดตามและประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนา (Monitoring & Evaluation)

คำว่า “ติดตาม” และคำว่า “ประเมินผล” ทั้งสองคำดังกล่าวนี้มีวิธีทำงานที่ต่างกัน

การติดตาม (Monitoring) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานตามแผนที่มีการกำหนดไว้แล้ว เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจ แก้ไข ปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน หรือกำหนดวิธีการดำเนินงานให้เกิดผลดียิ่งขึ้น ดังนั้น จุดเน้นที่สำคัญของการติดตาม คือ การปฏิบัติการต่างๆ เพื่อการตรวจสอบ

ควบคุม กำกับการปฏิบัติงานของโครงการ การติดตามจะเกิดขึ้นในขณะที่โครงการกำลังดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้

การประเมินผล (Evaluation) เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ และนำผลมาใช้ในการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการ การประเมินผลจะเกิดขึ้นในทุกขั้นตอนของโครงการ นับตั้งแต่ก่อนตัดสินใจจัดทำโครงการ ในขณะดำเนินงานในช่วงระยะต่างๆ และเมื่อโครงการดำเนินงานเสร็จแล้ว หรือประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ บางมิตินำมาใช้ในการประเมินความสำเร็จของโครงการการว่า บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการที่ตั้งไว้หรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง

ดังนั้น ในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนจะต้องมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตามประเมินผล พร้อมรายงานผลเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าและผลงานต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปด้วยความเรียบร้อยหรือไม่ หากมีอุปสรรคใดเกิดขึ้นจะได้หาแนวทางแก้ปัญหาที่นั้น ๆ ได้ทันท่วงที เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีในทุกอุปสรรค

5. อภิปรายผล

1. จากผลการวิเคราะห์หลักการทรงงานข้อห้าตามลำดับขั้น อภิปรายผลได้ว่า สอดคล้องกับคำอธิบายจาก **สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (2560)** ความว่า “...การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐาน คือ ความพอมีพอกิน พอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและใช้อุปกรณ์ที่ประหยัด แต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อได้พื้นฐานที่มั่นคงพร้อมพอควรและปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญและฐานะเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป หากมุ่งแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญ ยกเศรษฐกิจขึ้นให้รวดเร็วแต่ประการเดียว โดยไม่ให้แผนปฏิบัติการสัมพันธ์กับสภาวะของประเทศและของประชาชนโดยสอดคล้องด้วย ก็จะเกิดความไม่สมดุลในเรื่องต่าง ๆ ขึ้น ซึ่งอาจกลายเป็นความยุ่งยากล้มเหลวได้ในที่สุด ดังเห็นได้ที่อารยประเทศกำลังประสบปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงในเวลานี้...”

2. จากผลการวิจัยหลักการทรงงานข้อห้าตามลำดับขั้น อภิปรายผลได้ว่า สอดคล้องกับแนวคิดของ **เมธา ทธิเมทาธิป (2564, หน้า 47)** ที่กล่าวว่า พระองค์ท่านทรงใช้หลักการทรงงาน ในข้อนี้ด้วยการเริ่มต้นทำในสิ่งที่มีความจำเป็นสำหรับประชาชนก่อน เมื่อสำเร็จแล้วก็เริ่มลงมือสิ่งที่จำเป็นรองลงมาลำดับต่อไป (โดยพิจารณาความจำเป็นจากการเก็บข้อมูลมาวิเคราะห์) เช่น การพัฒนาและการดูแลในเรื่องสาธารณสุข เพราะเมื่อประชาชนมีสุขภาพที่ดี ร่างกายแข็งแรง ก็จะสามารถทำการพัฒนาในเรื่องอื่น ๆ ได้สำเร็จต่อไป ตัวอย่างเช่น การสร้างถนน การสร้างแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อไว้ใช้ทำการเกษตรและการบริโภคในหน้าแล้ง เมื่อมีถนนที่ดี พอผลผลิตในการเพาะปลูกออกมา ประชาชนก็สามารถนำผลผลิตใส่รถเพื่อเดินทางไปจำหน่ายได้ ทำให้ประชาชนมีรายได้มากขึ้น ความเป็นอยู่ของประชาชนก็ดีขึ้นตามรายได้ เมื่อความเป็นอยู่ดี ประชาชนก็ไม่เข้าไปบุกรุกแผ้วถางป่าหรือทำลายธรรมชาติซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำ ทำให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล การเพาะปลูกก็สัมฤทธิ์ผล ต่อมาก็มีการให้ความรู้ประชาชนเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ทำให้ประชาชนมีการจัดการเกษตร

แบบผสมผสาน (ทฤษฎีใหม่) ได้ผลสำเร็จ ความเป็นอยู่ของประชาชนก็เจริญและมั่นคงขึ้นตามไป จนทำให้เกษตรกรทุกครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดี มีสุขกันตลอดไป และสอดคล้องกับแนวคิดของ **ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์** (2558, หน้า 54 - 55) กล่าวว่า ทำตามลำดับขั้น เริ่มต้นจากสิ่งที่จำเป็นของประชาชนที่สุดก่อน ได้แก่ สาธารณสุข เมื่อมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงแล้วก็จะสามารถทำประโยชน์ด้านอื่น ๆ ต่อไปได้ จากนั้นจะเป็นเรื่องสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและสิ่งจำเป็นในการประกอบอาชีพ อาทิ ถนน แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร การอุปโภคบริโภคที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนโดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการให้ความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีที่เรียบง่าย เน้นการปรับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ราษฎรสามารถนำไปปฏิบัติได้ และเกิดประโยชน์สูงสุด

3. จากผลการวิธานหลักการทรงงานข้อทำตามลำดับขั้น อภิปรายผลได้ว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์** (2565, หน้า 111) เรื่อง “การคิดนวัตกรรมด้วยหลักการทรงงานตามหลักปรัชญาหลังนวยุค” ที่กล่าวว่า การคิดนวัตกรรมด้วยหลักการทรงงานตามหลักปรัชญาหลังนวยุคเริ่มต้นจากการตั้งคำถามว่า คิดเพื่อใคร คำตอบอยู่ท้าย พระปฐมบรมราชโองการที่ว่า “...เพื่อประโยชน์สุขของมหาชนชาวสยาม” เมื่อนำมาคิดนวัตกรรมจึงต้องคำนึงถึงประโยชน์สุขส่วนรวม เป็นสำคัญเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามเป้าหมายของปรัชญาหลังนวยุค และสอดคล้องกับแนวคิดของ **เมธา ทธิเมทาธิป** (2566, ออนไลน์) ที่กล่าวว่า หลักการทรงงาน 23 ข้อในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ เมื่อนำมาใช้ในปรัชญาการศึกษา ผู้ประยุกต์จำเป็นต้องใช้วิจารณ์ญาณสำหรับวิเคราะห์ ประเมินค่า และปรับใช้ให้เหมาะสมกับตนเองและผู้อื่น คือเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต มีความสุขบนความสุขของตนเองและผู้อื่น โดยอาจนำหลักการบางส่วนมาประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมที่เห็นว่ามีมีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาและประยุกต์ใช้บนพื้นฐานปรัชญาที่ทันสมัยที่สุดในเวลานี้คือปรัชญาหลังนวยุคนิยมสายกลาง

6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ทำตามลำดับขั้น เป็นหลักการทรงงานข้อที่ 4 ซึ่งเป็นข้อที่มีความสำคัญในเรื่ององค์ประกอบย่อยของการทำงาน เป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการทบทวนระบบงานในแต่ละขั้นตอน เป็นพื้นฐานต่อการย้อนคิดเพื่อต่อยอดให้เกิดการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาต่อไป ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไว้ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้งาน

ในเรื่องการทำตามลำดับขั้นนี้ หากมองในเชิงการพัฒนาจะเห็นได้ว่า พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงมุ่งเน้น “การพัฒนานคน” ซึ่งจะต้องเริ่มจากการสร้างรากฐานให้มั่นคง ตั้งแต่ระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว หมู่บ้าน ชุมชน ให้มีความเข้มแข็ง มีโอกาสเตรียมตัว ตั้งตัว พร้อมจะรับการพัฒนาเสียก่อน แล้วจึงค่อยนำความเจริญก้าวหน้าจากสังคมภายนอกเข้าไปพัฒนานคนภายในหมู่บ้านหรือชุมชนเป็นลำดับต่อไป โดยคำนึงถึงความจำเป็นและความเหมาะสม เพื่อให้ราษฎรเหล่านั้นพึ่งตนเองได้ และสามารถออกมาสู่สังคมภายนอกได้อย่างไม่ลำบาก

ดังนั้น เมื่อจะนำหลักการทรงงานข้อนี้ไปใช้งานจึงควรคำนึงถึงความจำเป็นพื้นฐานที่สามารถทำให้เกิดการพึ่งพาตัวเองได้ พออยู่พอกิน เป็นเบื้องต้นเสียก่อน จากนั้นจึงพัฒนาไปตามลำดับดังที่กล่าวมาแล้วเพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกัน และเกิดความเข้มแข็งทั้งในระดับบุคคล องค์กร ชุมชน และสังคมต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ผู้วิจัยจึงเสนอแนะพอเป็นตัวอย่างเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การทำตามลำดับขั้นบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. การทำตามลำดับขั้นบนพื้นฐานปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง

บรรณานุกรม

- ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์. (2558). “หลักคุณภาพในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริกับปรัชญาหลังนวยุค : การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน”. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์. (2564). คิดอย่างไรให้ได้นวัตกรรม. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- _____. (2565). “การคิดนวัตกรรมด้วยหลักการทรงงานตามหลักปรัชญาหลังนวยุค”. วารสารการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร. ปีที่ 15 ฉบับที่ 2. (เมษายน – มิถุนายน).
- เมธา หริมเทพาธิป. (2564). สังคมแห่งการแบ่งปันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน. รายงานการวิจัย. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- _____. (2566). “การศึกษาตามหลักปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง : วิเคราะห์จากหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (ตอนที่ 1)”. สถาบันความพอเพียง. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2566 จาก <http://porpeang.net/>
- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. (2560). แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ : หจก. อรุณการพิมพ์.

ภูมิสังคม : การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน

Geosocial: An Analytic, Appreciative, and Applicative Study

เมธา หริมเทพาธิป

Metha Harimtepathip

ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์

Chairoj Nopchaleromroj

วัชรารัตน์ สุนทรนาเวศ ฌ

Wachararasamee Suntornwanawes Shaw

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Suan Sunandha Rajabhat University

E-mail: metha.ang@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 31 มกราคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 30 ธันวาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 30 ธันวาคม 2566

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ วิจัย และวิธานหลักการทรงงานข้อภูมิสังคม วิถีการศึกษาเป็นแบบเชิงคุณภาพ โดยศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์ พบว่า ภูมิสังคมสามารถแบ่งออกได้ 2 ส่วน คือ ภูมิศาสตร์ ได้แก่ ภูมิประเทศ ลักษณะของพื้นที่ และสังคมศาสตร์ในสังคมวิทยา ได้แก่ ลักษณะของประชากร พฤติกรรมการอยู่ร่วมกันของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ต่าง ๆ 2. ผลการวิจัย พบว่า ทำให้ทราบถึงจุดร่วมของแต่ละพื้นที่ และระหว่างพื้นที่ที่มีความต้องการสิ่งใด ทำให้ทราบถึงจุดต่างของแต่ละพื้นที่ที่ควรมีทิศทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของแต่ละภูมิสังคม เกิดการส่งเสริมจุดแข็งของแต่ละพื้นที่สู่ความเป็นเลิศเพื่อประโยชน์สุขส่วนรวม และช่วยทำให้แต่ละภูมิสังคมเกิดความสมดุล ความพอดี เข้ากันได้กับวิถีการดำเนินชีวิตของคนซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความสุขของคนในสังคมนั้น ๆ 3. ผลการวิธาน พบว่า แนวทางการนำหลักการทรงงานข้อนี้ไปประยุกต์ใช้ สามารถประยุกต์ใช้ได้ดังนี้ 1) สืบหาข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพของสังคมนั้น ๆ 2) นำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ “แสวงหาจุดร่วม สงวนจุดต่างอย่างสร้างสรรค์” ในส่วนที่เป็นจุดร่วมนั้นให้ทุกคนนำมาปฏิบัติร่วมกันเพื่อคุณภาพชีวิตหรือความสุขมวลรวมของทุกคน

คำสำคัญ: ภูมิสังคม, หลักการทรงงาน, วิเคราะห์ วิจัย, วิธาน

ABSTRACT

The objective of this research article is to analyze, appreciate, and apply a royal working principle in respect with geosocial. The study was based on the qualitative approach by searching and compiling the information from all related documents and research papers regarding the royal working principle used by His Majesty King Bhumibol Adulyadej. The results were the following. 1. From the analytic result, geosocial could be divided into 2 parts: geography, e.g., landscape, area characteristics; and social science in sociology, e.g., demography, behavior, living of each ethnic in various areas. 2. From the appreciative result, geosocial could make us know the point of parity of each area and between areas, know points of difference of each area where should have the development direction to be relevant to each geosocial identity, drive the strength of each area to excellence for public benefit and happiness, and help each geosocial have balance, and get along with people's living that caused happiness of people in that society. 3. From the applicative result, this royal working principle could be applied as follows: 1) surveying both quantitative and qualitative information of that society; and 2) Analyzing and synthesizing all information in order to "find out points of parity, and set aside points of difference constructively". For the points of parity, it would be applied together for all people's quality of life and happiness.

Keywords: Geosocial, Working Principles, Analytic Appreciative Applicative Study

1. บทนำ

มนุษย์ย่อมเป็นสิ่งอยู่ในโลก (being in the world) เมื่ออยู่ในโลก จึงมีโลกแวดล้อมและมีอิทธิพลต่อความคิด ความเชื่อและการดำรงชีวิต ในอดีตสนใจด้านสังคม การปกครอง ระบบเศรษฐกิจและเทคโนโลยีการผลิต ในปัจจุบันจึงขยายเป็น สังคม เศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยไม่ลืมที่จะคิดถึงวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม รวมไปถึงภูมิประเทศและภาวะการข้ามพรมแดน (beyond frontier) นำไปสู่กระแสโลกาภิวัตน์ที่โอบกอบโลกทั้งใบไว้ในกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงและการยอมรับโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ การพัฒนาจึงมีภาวะไล่ตามกระแสนี้ โดยแบ่งออกเป็น กลุ่มที่ไล่ทัน กลุ่มเรียกร้องให้ช่วย และกลุ่มสร้างเอง ทำให้เกิดภาวะแรงกดดันต่อการพัฒนาประเทศเพื่อให้ได้สังคมคุณภาพที่ดีในระดับ ที่ดีกว่าเดิม การพัฒนาใดๆ ต้องคำนึงถึงสภาพภูมิประเทศของบริเวณนั้นว่าเป็นอย่างไร จะพัฒนาเรื่องใดต้องสนใจกายภาพของสถานที่ ดิน น้ำ อากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ ความใกล้เคียงสถานที่อื่น ย่อมเป็นสิ่งที่ต้องสืบค้นให้รู้เพื่อจะได้บริหารจัดการได้เบื้องต้น หากติดขัดต่อปัญหานี้เสียแล้วย่อมทำให้ การมุ่งมั่นพัฒนาสะดุดลง หลังจากนั้นต้องสนใจสังคมวิทยา จิตวิทยา ประเพณี วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกันกับลักษณะนิสัยใจคอของคนทั้งในระดับภาพรวมและ

ความเป็นท้องถิ่นเพื่อแสวงหาการมีส่วนร่วม (participation) การเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนา (engagement) และการมีพันธะที่จะต้องกระทำด้วยใจอย่างจิตอาสา (commitment) การพัฒนาที่ดำเนินการโดยสนใจในผู้อื่น (concerning in the other) ย่อมเป็นการพัฒนาที่ต้องใช้พลังแห่งการสร้างสรรค์ การปรับตัว การร่วมมือและการแสวงหาสิ่งใหม่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม เพราะผู้อื่นในที่นี้ไม่ใช่เพียงเรื่องของคน แต่ยังรวม คน สัตว์ สิ่งของ ธรรมชาติ และโลกใบนี้ อันเป็นสิ่งที่รายล้อมและบีบกรอบ (enflame) การดำรงชีวิตของมนุษย์ให้มุ่งไปในทิศทางหนึ่งทิศทางใด หากแต่สังคมโลกปัจจุบันมุ่งหวังให้อารยธรรมของมนุษยชาติอยู่ร่วมกันกับโลกอย่างสันติสุข (ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์, 2564, หน้า 164-165)

หลักการทรงงานข้อ “ภูมิสังคม” นี้ มีความเชื่อมโยงกับหลักการทรงงานข้อ “ระเบิดจากข้างใน” ต่างกันตรงที่ “ภูมิสังคม” วางอยู่บนรากฐานปรัชญาสังคม ที่ครอบคลุมทั้งส่วนของสังคมวิทยา ประวัติศาสตร์ และภูมิประเทศ ที่จำเป็นต้องประสานการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนา ส่วนระเบิดจากข้างในนั้น วางอยู่บนรากฐานปรัชญามนุษยศาสตร์ ที่ครอบคลุมทั้งส่วนบุคคล ครอบครัว และ เศรษฐศาสตร์

หากมองผ่านวิธีคิดเชิงระบบ หลักการทรงงานข้อ “ระเบิดจากภายใน” จะอยู่ในส่วนของปรากฏการณ์ (event) แต่มีความลุ่มลึกไปจนถึงขั้นระดับความเชื่อ (mental model) แต่ หลักการทรงงานข้อ “ภูมิสังคม” จะอยู่ในส่วนของแบบแผนหรือแนวโน้ม (pattern) ซึ่งเกิดจากการถอดปรากฏการณ์เฉพาะหน่วยเชิงปัจเจกบุคคล เพื่อหา “ส่วนร่วม” ของทุกปรากฏการณ์ ในทางปรัชญาเรียกว่า “การถอดสิ่งสากล” (abstraction) เพื่อหาสิ่งที่เป็นลักษณะร่วมบางอย่างของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นซ้ำๆ

เมื่อต้องการกำหนดโครงสร้างของระบบ (structure) จึงนำเอา “แบบแผนหรือแนวโน้ม” ของแต่ชุมชน มาค้นหาลักษณะร่วมบางอย่างอีกครั้งหนึ่ง สิ่งเหล่านี้จะนำมาซึ่งการกำหนดนโยบายชาติ กฎหมาย การออกแบบโครงสร้างทางกายภาพทั้งประเทศ เพื่อการแก้ปัญหาและพัฒนาในทุกชุมชนทั่วประเทศ

นอกจากนี้ หลักภูมิสังคม ยังเกี่ยวข้องกับปรัชญาการพัฒนาชุมชน ที่มีรากฐานมาจากความเชื่อที่ว่า คน เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสามารถ มีศักยภาพและพลังอันซ่อนเร้นแฝงอยู่ ทานได้แก่ กำลังความคิด แรงงาน ฝีมือหรือทักษะ ซึ่งพลังเหล่านี้ถ้าได้รับการขุดค้นและนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ชุมชน ก็จะสามารถบันดาลความสำเร็จทั้งปวงให้แก่ชุมชนได้ ความเชื่อพื้นฐานเกี่ยวกับมนุษย์ อาจสามารถแบ่งออกเป็น 5 ประการดังนี้

1) ความเชื่อและการเคารพในความแตกต่างระหว่างบุคคล คือเชื่อว่า มนุษย์ทุกคนต่างมีความสำคัญ และมีลักษณะเฉพาะตัว ซึ่งแตกต่างกันไป แต่ละคนจึงควรได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม ได้รับเกียรติในฐานะที่เป็นมนุษย์คนหนึ่ง

2) ความเชื่อในสิทธิของมนุษย์ที่ว่า มนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิ และสามารถกำหนดวิถีการดำรงชีวิตของตนตามที่ตนต้องการ

3) ความเชื่อในความสามารถในการเรียนรู้ของมนุษย์ว่า มนุษย์ทุกคนถ้าได้รับโอกาสย่อมสามารถเรียนรู้ เปลี่ยนแปลงเจตคติและพฤติกรรมตลอดจนสามารถพัฒนาขีดความสามารถในการรับผิดชอบต่อสังคมของตนให้สูงขึ้น แต่แต่ละบุคคลจึงควรได้รับโอกาสในการศึกษาเพื่อการเรียนรู้

4) ความเชื่อในความสามารถเป็นผู้นำของบุคคลว่า มนุษย์ทุกคนมีความสามารถในการคิดริเริ่มการเป็นผู้นำ และทุกคนมีศักยภาพ (potential) ที่ซ่อนเร้นอยู่ ซึ่งความสามารถเหล่านี้ ถ้าได้รับการพัฒนาให้ถูกทาง จะสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ซึ่งการพัฒนาเรื่องดังกล่าว เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม วิธีที่ดีที่สุดคือ การใช้กระบวนการกลุ่ม

5) ความเชื่อในพลังชุมชน และความสามารถของชุมชนว่า พลังขีดความสามารถของชุมชนมีความสำคัญต่อบุคคล ชุมชนและประเทศโดยรวมจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาพลังและขีดความสามารถของชุมชนในทุกๆ ด้าน

จากความเชื่อดังกล่าวนี้นำให้เกิดหลักการพึ่งพาตนเองของประชาชน หลักการนี้เน้นให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักช่วยตนเอง (self - help) หรือพึ่งตนเอง self - reliance) ได้ ซึ่งมีความหมายว่าชุมชนแต่ละชุมชนจะต้องอาศัยทรัพยากรของตนเองเป็นหลักไม่ว่าจะเป็นเรื่องของกำลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติ หรือทรัพยากรทางวัฒนธรรมทางภูมิสังคม การพึ่งตนเองนี้ไม่ใช่เป็นเรื่องของใครคนใดคนหนึ่งในชุมชน แต่เป็นเรื่องของส่วนรวม (collective self - reliance) และมีเรื่องของ การแยกตัวโดดเดี่ยวด้วยการปิดหมู่บ้าน เพราะยังต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันกับชุมชนอื่นๆ ด้วย

หลักการช่วยตนเองนี้มาจากแนวคิดที่ว่า วิธีการช่วยเหลือคนที่ดีที่สุด คือ การช่วยให้คนมีความสามารถที่จะช่วยตนเองไปได้ โดยไม่ต้องคอยพึ่งคนอื่นเสมอไป หมายความว่า รัฐบาลยังต้องคอยช่วยเหลืออยู่เรื่อย ๆ แล้ว การช่วยเหลือก็ปราศจากประสิทธิภาพ รัฐบาลทำหน้าที่แค่เพียงให้การสนับสนุนบางอย่างที่เกินขีดความสามารถของประชาชนในท้องถิ่น เช่น ด้านวิชาการและการเงิน เป็นต้น

การสนับสนุนให้ประชาชนมีความสามารถที่จะพัฒนาชุมชนตนเองได้นั้น ควรคำนึงถึงขีดจำกัดของประชาชนด้วยเช่นกัน การดำเนินงานพัฒนาควรเริ่มจากสิ่งเล็กๆ น้อยๆ และจากสิ่งง่ายๆ ไปหายาก เช่น การพัฒนาตัวเองและครอบครัวก่อน จึงออกไปร่วมในกิจกรรมชุมชน เช่นเดียวกัน การดำเนินโครงการใดๆ ก็ตามควรทำแบบค่อยเป็นค่อยไป เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนแสวงหาข้อมูลประกอบการพิจารณาตัดสินใจและดำเนินงาน ซึ่งเป็นการเรียนรู้จากการทำงานนั้นๆ นอกจากนั้นจะต้องเตรียมความพร้อมประชาชน เพื่อให้เขาเหล่านั้นสามารถช่วยเหลือตนเองต่อไปได้ ด้วยการให้ความรู้ พัฒนาทักษะจากการฝึกอบรมในด้านต่าง ๆ (จรัส นวลนิ่ม, 2540)

ส่วนการศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธานนั้น เป็นแนวทางการศึกษาที่มีความอย่างมีวิจารณ์ญาณบนพื้นฐานปรัชญาหลังนวยุคสายกลางที่สามารถนำมาศึกษาหลักการทรงงานโดยมุ่งหวังผลอันเลิศ คือ การพัฒนาคุณภาพชีวิต สิ่งสำคัญของการตีความก็คือ ต้องให้ความสำคัญกับปณิธาน อันเป็นเจตนารมณ์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยทรงประกาศพระราชปณิธานในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ซึ่งเรียกว่า พระปฐมบรมราชโองการ ความว่า “เราจะครองแผ่นดินโดย

ธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” พระปฐมบรมราชโองการนี้เปรียบเสมือนพระราชปณิธานหรือพระราชสัตยาธิษฐานว่าพระองค์จะไม่ละทิ้งประชาชน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาหลักการทรงงานข้อที่ 5 ได้แก่ ภูมิสังคม เพื่อเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ วิจัย วิชาน หลักการทรงงานในข้อต่อๆ ไป เพื่อที่จะได้มีโอกาสได้นำเอาสมบัติอันล้ำค่าซึ่งถือได้ว่าเป็นหลักการของปรัชญาไทยที่คิดค้นโดยพระมหากษัตริย์ไทยมาใช้โดยสำนักในพระมหากษัตริย์คุณอันหาที่สุคติได้ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีประชาชนส่วนรวมต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ วิจัย และวิธานหลักการทรงงานข้อภูมิสังคม

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปรัชญา โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ซึ่งแบ่งเอกสารเป็นเอกสารปฐมภูมิและเอกสารทุติยภูมิ

3.1 เอกสารปฐมภูมิ ประกอบด้วยเอกสารแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (2560) จัดพิมพ์โดยสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

3.2 เอกสารทุติยภูมิ ประกอบด้วย ก) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการทรงงาน และ ข) บทความ ทศนะที่เกี่ยวข้องกับหลักการทรงงาน

เมื่อรวบรวมเอกสารเสร็จสิ้นแล้ว นำเอกสารมาเรียบเรียง จากนั้นวิเคราะห์ วิจัย และวิธานหลักการทรงงานข้อ “ภูมิสังคม” เพื่อนำไปสรุปผล อภิปรายผล และเสนอแนะในบทสุดท้าย

4. สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์หลักการทรงงานข้อภูมิสังคม พบว่า ภูมิ คือ ความสุขมวลรวมของชุมชนหรือสังคมนั้นๆ ส่วน “ภูมิสังคม” คือ ความแตกต่างของแต่ละพื้นที่ทั้งทางด้านภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ชีวภาพ วิถีชีวิต ประเพณี ขนบธรรมเนียม และวัฒนธรรม

ภูมิสังคมสามารถแบ่งออกได้ 2 ส่วน คือ

ภูมิศาสตร์ ได้แก่ ภูมิประเทศ ลักษณะของพื้นที่ พระองค์ท่านมักคำนึงถึงภูมิศาสตร์อย่างจริงจัง เช่น แผนที่ การบันทึกต่าง ๆ ซึ่งในปัจจุบันเราหาได้จากแผนที่ความสูงต่ำ (คอนทัวร์) ของพื้นที่ ดูอากาศ ดูทรัพยากรดิน น้ำ ลม ไฟ เกษตรกรรม ระบบโครงข่าย ถนนหนทาง คีอมองอย่างเป็นองค์รวม

สังคมศาสตร์ในสังคมวิทยา ได้แก่ ลักษณะของประชากร พฤติกรรมการอยู่ร่วมกันของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ต่าง ๆ

2. ผลการวิจัยหลักการทรงงานข้อภูมิสังคม พบว่า คุณค่าที่ได้จากการทำตามลำดับขั้น ได้แก่

1) ทำให้ทราบถึงจุดร่วมของแต่ละพื้นที่ และระหว่างพื้นที่ว่ามีความต้องการสิ่งใด โดยคำนึงถึง ความสำคัญที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตที่มีความสุข มีสุขภาวะทางกายและจิตใจที่แข็งแรง สามารถสร้าง ภูมิคุ้มกันเพื่อพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรู้เท่าทัน ทำให้เกิดการพึ่งพาตนเองได้ เกิดความ ร่วมมือร่วมแรงร่วมใจในการทำงานร่วมกันได้ด้วยความรู้สึกสามัคคี

2) ทำให้ทราบถึงจุดต่างของแต่ละพื้นที่ที่ควรมีทิศทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของแต่ละ ละภูมิสังคม ไม่ทำลายรากฐานทางวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่ เกิดการส่งเสริมพรสวรรค์หรือจุดแข็งของแต่ละ พื้นที่สู่ความเป็นเลิศเพื่อประโยชน์สุขส่วนรวม

3) ช่วยทำให้แต่ละภูมิสังคมเกิดความสมดุล ความพอดี เข้ากันได้กับวิถีการดำเนินชีวิตของคนซึ่ง เป็นเหตุให้เกิดความสุขของคนในสังคมนั้น ๆ

3. ผลการวิจัยหลักการทรงงานข้อภูมิสังคม พบว่า แนวทางการนำหลักการทรงงานข้อนี้ไป ประยุกต์ใช้ อาจสามารถประยุกต์ใช้ได้ดังนี้

1. สสำรวจข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพของสังคมนั้น ๆ

ในเชิงปริมาณ ศึกษาถึงภูมิประเทศ สภาพแวดล้อม จำนวนประชากร ประเพณี อาชีพ วัฒนธรรม เป็นต้น ในเชิงคุณภาพเป็นเรื่องของการพูดคุย สอบถาม สังเกตพฤติกรรม ศึกษาเป้าหมายความสุขของคนในพื้นที่ และนำข้อมูลเหล่านั้นมาวางแผนในลำดับต่อไป

เครื่องมือที่เป็นประโยชน์ต่อการสำรวจข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพของชุมชนหรือสังคมต่าง ๆ ก็คือ การจัดเวทีพูดคุย เช่น การสานเสวนา หรือการมีส่วนร่วมในการศึกษาวิจัยวิจัยกับชุมชนในรูปแบบของประชา พิจัย ซึ่งเป็นวิธีการช่วยกันคิด (directive) ไม่ยัดเยียด ซึ่งแตกต่างจากงานพัฒนาที่ใช้วิธีการสั่งการ (directive) การจัดเวทีพูดคุยแบบช่วยกันคิดนี้ ต้องให้ประชาชนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูล จนกระทั่งเสนอ แนวทางว่า ควรจะทำอะไรที่จะแก้ไขปัญหาชุมชนของเขา หรือเป็นการทำให้ชุมชนของเขาดีขึ้น การที่ ประชาชนไม่มีโอกาสคิดนี้เอง ทำให้เขาขาดโอกาสในการให้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่จะเกิดการพัฒนาค้นในชุมชน อย่างตรงประเด็น เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินงานตามโครงการจะต้องเข้าหาประชาชนด้วยความเคารพ ให้เกียรติ ผลักดันให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมอย่างจริงจัง (Active participation) กระตุ้นหรือสร้างแรงจูงใจให้ประชาชน ได้คิดพิจารณาถึงสภาพความเป็นอยู่ของตนว่าตนมีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรในการดำเนินชีวิต หรือขณะนี้มีความ สะดวกสบายดีอยู่แล้ว แต่อยากพัฒนาต่อ ขยายผลออกไป เพื่อแบ่งปันสู่ชุมชนหรือสังคมอื่น ๆ ประโยชน์ ที่ได้จากการสำรวจข้อมูลอย่างมีส่วนร่วมเช่นนี้เป็นวิธีการที่จะได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่น ความ ต้องการ และเจตคติของประชาชน เมื่อมีโอกาสได้ดำเนินงานเพื่อพัฒนาชุมชน ประชาชนจะให้การยอมรับ แผนงานหรือโครงการนั้น ๆ เป็นการสร้างประชาธิปไตยขั้นพื้นฐาน คือ การที่ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการ พัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

2. นำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์และสังเคราะห์

โดยให้ข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นตัวนำ ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณเป็นตัวตาม คุณภาพในที่นี้คือความสุขและ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนหรือสังคมนั้น ๆ ซึ่งจะส่งผลถึงความสมดุล ความพอดี เข้ากันได้กับ วิถีการดำเนินชีวิตของคนซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความสุขของคนในสังคมนั้น ๆ

ในส่วนของการวิเคราะห์นั้น คือ กระบวนการแยกแยะสิ่งต่าง ๆ องค์ประกอบหรือเหตุปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้ทราบถึงจุดสำคัญต่าง ๆ ของแต่ละพื้นที่ โดยเฉพาะเมื่อนำไปวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบกับพื้นที่อื่น ๆ หรือพื้นที่ใกล้เคียง จะพบจุดสำคัญที่น่าสนใจ เช่น

- “จุดเหมือน” หรือจุดที่คล้ายคลึงที่เป็นข้อเท็จจริงทั่วไป ซึ่งเป็นประโยชน์ในการวางโครงสร้างการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการในทุกพื้นที่
- “จุดต่าง” ที่เป็นอัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ หรือเป็นพรสวรรค์ของแต่ละกลุ่มคน
- “จุดเชื่อมโยง” ที่สามารถก่อให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลกันได้
- “จุดเสริม” ที่สามารถเพิ่มเข้าไปได้เพื่อช่วยสนับสนุนหรืออำนวยความสะดวกต่อการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับรากวัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่

ในส่วนการสังเคราะห์ สามารถทำได้โดยการนำเอาสิ่งที่ได้วิเคราะห์มาแล้วนั้นมาบูรณาการเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการเกื้อกูลซึ่งกันและกัน โดยยึดหลักการ “แสวงหาจุดร่วม สงวนจุดต่างอย่างสร้างสรรค์” ในส่วนที่เป็นจุดร่วมนั้นให้ทุกคนนำมาปฏิบัติร่วมกันเพื่อคุณภาพชีวิตหรือความสุขมวลรวมของทุกคน และในส่วนที่ต่างกันนั้นให้ถือว่าเป็นพรสวรรค์ของแต่ละฝ่าย โดยให้แต่ละฝ่ายรับผิดชอบพรสวรรค์ของตนเพื่อไม่ให้เกิดการเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น แต่เอาพรสวรรค์นั้นมาช่วยเสริมจุดบกพร่องของแต่ละฝ่าย หรือช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานของแต่ละฝ่ายลุล่วงไปด้วยดีและมีความมั่นคงมากขึ้น เช่น บางคนหาเงินเก่ง เป็นเศรษฐี แต่ขาดเครือข่ายหรือบริวาร ส่วนอีกคนหาเงินไม่เก่ง แต่เก่งในเรื่องการสร้างเครือข่าย หากสองคนนี้เอาพรสวรรค์ของแต่ละคนมาช่วยสนับสนุนกันก็สามารถเกิดการเกื้อกูลกันได้ โดยมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตร่วมกัน เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาแบบการมีส่วนร่วมนี้ หากจะให้ประสบความสำเร็จอย่างแท้จริง ต้องอาศัยความร่วมมือและสนับสนุนจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และตัวประชาชนเอง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนในแต่ละภูมิสังคม จะช่วยให้เขาได้เรียนรู้และฝึกฝนการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ รู้จักพิจารณาข้อดีข้อเสียของโครงการ การบูรณาการภูมิปัญญาหรืออัตลักษณ์ของคนในชุมชน วิธีการดำเนินการต่างๆ รู้จักตัดสินใจ และดำเนินงานพัฒนาตามความต้องการของตนเองและชุมชน ที่เหมาะสมต่อภูมิสังคมนั้นๆ รวมทั้งทำให้มีการจัดตั้งกลุ่มและองค์กรที่มีพลังและอำนาจในการต่อรอง ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการพัฒนาชุมชนด้วยหลักภูมิสังคมนี้

5. อภิปรายผล

1. จากผลการวิเคราะห์หลักการทรงงานข้อภูมิสังคม อภิปรายผลได้ว่า สอดคล้องกับคำอธิบายจากสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (2560) ความว่า การพัฒนาใด ๆ ต้องคำนึงถึงสภาพภูมิประเทศของบริเวณนั้นว่าเป็นอย่างไร และสังคมวิทยาเกี่ยวกับนิสัยใจคอของคนตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีในแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน ดังพระราชดำรัสความตอนหนึ่งว่า “...การพัฒนาจะต้องเป็นไปตามภูมิประเทศทางภูมิศาสตร์ และภูมิประเทศทางสังคมศาสตร์ในสังคมวิทยา คือนิสัยใจคอของคนเราจะไปบังคับให้คนอื่นคิดอย่างอื่นไม่ได้ เราต้องแนะนำ เราเข้าไป ไปช่วยโดยที่จะคิดให้เขา

เข้ากับเราไม่ได้ แต่ถ้าเราเข้าไปแล้ว เราเข้าไปดูว่าเค้าต้องการอะไรจริง ๆ แล้วก็อธิบายให้เขาเข้าใจหลักการของการพัฒนานี้ก็จะเกิดประโยชน์อย่างยิ่ง...”

2. จากผลการวิจัยหลักการทรงงานข้อภูมิสังคม อภิปรายผลได้ว่า สอดคล้องกับแนวคิดของ **เมธา ทธิมเทพาธิป** (2564, หน้า 47) ที่กล่าวว่า ก่อนจะทำการพัฒนาเรื่องใดในองค์การหรือหน่วยงาน ท่านต้องคำนึงถึงภูมิประเทศทางภูมิศาสตร์และภูมิประเทศทางสังคมศาสตร์ของพื้นที่ที่ท่านจะทำการพัฒนาก่อน โดยต้องทำการศึกษาลงไปในรายละเอียดเพื่อให้เข้าใจถึงหลักการทางสังคมวิทยาที่เกี่ยวข้องกับอุปนิสัยของคนหรือพนักงาน/ลูกค้าว่ามีอุปนิสัยเป็นเช่นไร วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีแบบดั้งเดิมที่มีอยู่เดิมของบุคคลในแต่ละกลุ่มในพื้นที่เป็นอย่างไรบ้าง และในแต่ละพื้นที่ที่จะทำการพัฒนานั้นมีความเหมือน คล้ายคลึง หรือแตกต่างกันอย่างไร หลังจากนั้นจึงนำทั้งข้อดีและข้อเสียของข้อมูลที่ได้มาจากสภาพโดยรวมมาทำการวิเคราะห์/สังเคราะห์ แยกแยะเอาสิ่งที่ดีและสิ่งที่ไม่ดีออกมา เพื่อนำหลักการและวิธีการใหม่ที่ดีเข้าไปพัฒนาและแก้ไขปรับปรุง และสอดคล้องกับแนวคิดของ **ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์** (2558, หน้า 56) กล่าวว่า การพัฒนาใด ๆ ต้องคำนึงถึงสภาพภูมิประเทศของบริเวณนั้นว่าเป็นอย่างไร และสังคมวิทยาเกี่ยวกับลักษณะนิสัยใจคอของคน ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณี ในแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน

3. จากผลการวิจักษณ์หลักการทรงงานข้อภูมิสังคม อภิปรายผลได้ว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์** (2565, หน้า 111) เรื่อง “การคิดนวัตกรรมด้วยหลักการทรงงานตามหลักปรัชญาหลังนวยุค” ที่กล่าวว่า การคิดนวัตกรรมด้วยหลักการทรงงานตามหลักปรัชญาหลังนวยุคเริ่มต้นจากการตั้งคำถามว่าคิดเพื่อใคร คำตอบอยู่ท้าย พระปฐมบรมราชโองการที่ว่า “...เพื่อประโยชน์สุขของมหาชนชาวสยาม” เมื่อนำมาคิดนวัตกรรมจึงต้องคำนึงถึงประโยชน์สุขส่วนรวม เป็นสำคัญเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามเป้าหมายของปรัชญาหลังนวยุค และสอดคล้องกับแนวคิดของ **เมธา ทธิมเทพาธิป** (2566, ออนไลน์) ที่กล่าวว่า หลักการทรงงาน 23 ข้อในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ เมื่อนำมาใช้ในปรัชญาการศึกษา ผู้ประยุคต์จำเป็นต้องใช้วิจารณ์ญาณสำหรับวิเคราะห์ ประเมินค่า และปรับใช้ให้เหมาะสมกับตนเองและผู้อื่นคือเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต มีความสุขบนความสุขของตนเองและผู้อื่น โดยอาจนำหลักการบางส่วนมาประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมที่เห็นว่ามีมีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาและประยุกต์ใช้บนพื้นฐานปรัชญาที่ทันสมัยที่สุดในเวลานี้คือปรัชญาหลังนวยุคนิยมสายกลาง

6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ภูมิสังคม เป็นหลักการทรงงานข้อที่ 5 ซึ่งเป็นข้อที่มีความสำคัญในเรื่ององค์ประกอบย่อยของการทำงาน เป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการทบทวนระบบงานในแต่ละขั้นตอน เป็นพื้นฐานต่อการย้อนคิดเพื่อต่อยอดให้เกิดการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาต่อไป ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไว้ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้งาน

งานอย่างเดียวกันในสถานการณ์หรือสถานที่ที่ต่างกัน การทำงานหรือการแก้ปัญหาอาจไม่เหมือนกัน เราไม่อาจนำวิธีการเดียวไปใช้กับปัญหาทุกปัญหา ต้องศึกษาว่าคนที่ทำงานร่วมกับเราเป็นอย่างไร จะทำอย่างไรเพื่อให้เขาร่วมมือกับเราจนงานสำเร็จได้

หากต้องการการมีส่วนร่วมต้องศึกษาถึงสังคมศาสตร์ในสังคมวิทยาอย่างถ่องแท้ อย่าเปลี่ยนเร็ว ค่อย ๆ เปลี่ยนตามความจำเป็น ให้การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นด้วยความเต็มใจ ไม่บังคับ

ดังนั้น เมื่อจะนำหลักการทรงงานข้อนี้ไปใช้งานจึงต้องศึกษาถึงสังคมศาสตร์ในสังคมวิทยาอย่างถ่องแท้ อย่าเปลี่ยนเร็ว ค่อย ๆ เปลี่ยนตามความจำเป็น ให้การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นด้วยความเต็มใจ ไม่บังคับ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ผู้วิจัยจึงเสนอแนะพหุเป็นตัวอย่างเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ภูมิสังคมบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ภูมิสังคมบนพื้นฐานปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง

บรรณานุกรม

จรัส นวลนิม, ผศ. (2540). **การศึกษากับการพัฒนาประเทศ**. โอ.เอส. พรีนติ้ง เฮ้าส์.

ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์. (2558). “หลักคุณภาพในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริกับปรัชญาหลังนวยุค : การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน”. **วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

_____. (2564). **คิดอย่างไรให้ได้นวัตกรรม**. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.

_____. (2565). “การคิดนวัตกรรมด้วยหลักการทรงงานตามหลักปรัชญาหลังนวยุค”. **วารสารการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน**. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร. ปีที่ 15 ฉบับที่ 2. (เมษายน – มิถุนายน).

เมธา หริมเทพาธิป. (2564). สังคมแห่งการแบ่งปันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน. **รายงานการวิจัย**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

_____. (2566). “การศึกษาตามหลักปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง : วิเคราะห์จากหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (ตอนที่ 1)”. **สถาบันความพอเพียง**. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2566 จาก <http://porpeang.net/>

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. (2560). **แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว**. กรุงเทพฯ : หจก. อรุณการพิมพ์.

RISK MANAGEMENT OF ART MASTER EDUCATION IN COLLEGES AND UNIVERSITIES IN LIAONING PROVINCE

Yanpeng Li

Kamolmal Chawasirithanya

Chuanchom Chinatangkul

Educational Administration Faculty of Education,

Bankokthonburi University

Email: 6263110006.edu@bkkthon.ac.th

Received : 20 July 2022

Revised : 30 December 2023

Accepted : 30 December 2023

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) To investigate the composition of risk management of art master education in Colleges and universities in Liaoning Province. (2) To determine the guiding principles of risk management of art master education in Colleges and universities in Liaoning Province.

The research was a mixed methodology research. The population included 58 college leaders and 469 lecturers from 14 universities, with a total number of 527. Using multi-stage random sampling technology, the sample size of 330 university leaders and lecturers was determined. The key informants were administrative personnel of colleges and universities, Dean of Art Design College and lecturer of Art Design, obtained by purposive sampling method. The instruments used for data collection were semi structured interview form, a five-level rating scale questionnaire and validation checklist. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, exploratory factor analysis.

The results show that: (1) the components of education risk management of art masters in Colleges and universities in Liaoning Province are education risk assessment system, project operation risk management, organizational and administrative process management risk, education quality risk and risk internal control; (2) The verification of the effectiveness of risk management of art master education in Colleges and universities in Liaoning Province meets the standards of practicality, feasibility, ownership and accuracy.

Keywords: Education risk management, Effectiveness, Master of Arts, Liaoning Province

1. Introduction

In recent years, the art master education in Liaoning Province is expanding in both scale and quantity. However, it was reported that the problems existing in the training of master of arts are becoming increasingly prominent, especially restricted by the educational concept, training mode and school running conditions, resulting in unscientific and unreasonable training objectives, curriculum and training mode, which affect the quality of master of arts training. Therefore, the current management status of art major master students in China, as well as the repositioning of training objectives, curriculum, quality evaluation and other aspects should be reflected. With the advent of the era of knowledge economy, the competition of comprehensive national strength among countries in the world is becoming increasingly fierce. However, the most important thing is the competition of science and technology. The core competition of science and technology is mainly the competition of high-level talents. With the development of art, the master of arts education, which focuses on cultivating high-level applied talents, has attracted wide attention. With the continuous expansion of the cultivation scale of master of Arts in China, the enrollment scale of colleges and universities is expanding year by year, and the number of master of Arts is increasing year by year. Therefore, the scale of higher education in China is also expanding. However, with the expansion of the educational scale of master of Arts, the contradiction in the management of master of Arts has become increasingly prominent. With the passage of time, these contradictions will move from behind the scenes to the front stage, which will bring various potential risks to the future study, life, work and other aspects of art masters, making them fall into a "dangerous situation". This paper combines the problems existing in the education and management of master of Arts in Liaoning Province, draws lessons from foreign advanced experience, reconstructs the training and management mode of master of Arts in China, and believes that China should establish its own characteristic master of Arts Education and management mode, which is of great significance to improve the quality of master of Arts Education and training in Colleges and universities. In the old idea of most people, they think there is no risk in college. Even if there are risks, they are mainly concentrated in school finance and audit, rather than the risk management of master of Arts.

2. Research Questions

The following questions were set to guide this study:

(1) What is the composition of risk management of art master education in Colleges and universities in Liaoning Province?

(2) Are the constituent elements of risk management of art master education in Colleges and universities in Liaoning Province effective?

3. Research Objectives

(1) To determine the components of risk management of art master education in Colleges and universities in Liaoning Province.

(2) To verify the effectiveness of risk management of art master education in Colleges and universities in Liaoning Province.

4. Research Method

The research methods are mixed research methods, including qualitative research and quantitative research. The research process is divided into three stages: the formulation of the research plan, the research procedure and the research report. The research process includes three steps: (1) examining concepts and variable of risk management on student affairs in master of fine art program in universities under Liaoning Province; (2) investigating components of risk management on student affairs in master of fine art program in universities under Liaoning Province; (3) determining the guiding principles of risk management on student affairs in master of fine art program in universities under Liaoning Province. Qualitative research, through the concept, principles, theories and other relevant literature and research of risk management, and in-depth interviews with 6 key information providers, to determine the variables of the effectiveness of risk management in master of arts education. Finally, semi-structured interviews were used to collect data and analyze the content. Determine the components of the effectiveness of risk management in master of arts education. Quantitative study. First of all, using the risk management variables in step (1) as a tool, the researcher compiled a questionnaire and collected sample data to determine the constituent factors of the effectiveness of risk management in art master education in Colleges and universities in Liaoning Province. The second part is a questionnaire survey, mainly for the tutors of master of Arts in Liaoning Province. The population includes 58 college leaders and 469 lecturers from 14 universities, with a total number of 527. A total of 330 samples (cluster, simple random and stratified random sampling) were determined by multi-stage sampling technique. The third is the questionnaire design, which consists of three parts: demographic variables (checklwest), risk management variables (five level

evaluation scale) and recommendations (open-ended questionnaire). The tool is a questionnaire prepared according to step (1). Finally, data analysis. Descriptive statistics, mean value and standard deviation (S.D.) are used to analyze the variables of risk management of art master education in Colleges and universities, and exploratory factor analysis (EFA) is used to analyze the constituent elements of risk management of art master education in Colleges and universities. Verify the effectiveness of risk management of art master education in Colleges and universities. The effectiveness of risk management of art master education in Colleges and universities in Liaoning Province has been verified by six major insiders. The verification standard includes four aspects: practicality, feasibility, appropriateness and accuracy. Data collection: obtain identification data through content analysis. After data collection, content analysis method is used to analyze the identification data, and descriptive statistics (such as frequency and percentage) are used to analyze the collected data.

Table 1: Shows the reliability statwastics of 30 unreal samples

Reliability Statwastics			
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items	N
.968	.969	79	30

5. Research Results

The study found that, in general, the average value of 79 questions was between 4.12-4.29, indicating that the respondents had opinions on the level value of the average value, from low to high, and the standard deviation (S.D.) was between 0.686-0.862, indicating that the respondents had different views on the variable. In addition, the correlation was based on the test values of KMO and Bartlett, Kawaser Meyer Olkin sampling adequacy measurement (MSA) was between 0-1, Bartlett's sphericity test, and test statwastical test variables to see whether they were related, as shown in the standard.

Table 2: Shows the tests of KMO Meyer Olkin and Bartlett

KMO and Bartlett's Test		
Kawaser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.930
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Squwere	43382.897
	df	3081

	Sig.	.000
--	------	------

As can be seen from table 2, the KMO test result of the data collected from the study was .930, which was greater than 0.8, so the data set can use factor analysis well. Therefore, this set of data was suitable for good factor analysis. The relationship between variables was tested by statistical values. Bartlett sphericity test has statistical significance ($SIG\ 0.000 \leq 0.05$), indicating that there was a correlation coefficient matrix of variables. Therefore, the information obtained was suitable for further factor analysis.

Principal component analysis (PCA), orthogonal rotation and varimax rotation extraction factors were used in this stage of analysis. The criteria used to consider factors were as follows: (1) 0.55 or higher was a actually important factor load; (2) According to Kaiser standard, the eigenvalue was greater than 1; (3) There were more than three components (Hatcher). When considering the above criteria, the number of components and variable variance were obtained. When considering the above criteria, it was found that the eigenvalues of seven components were greater than 1. When rotating the axis, it explains 75.809% of the total variance, but considering the selection criteria, components with a factor load of 0.55 or higher. The components that meet some criteria were components 1-5, which can explain the total variance of 65.741. In addition, the load factors and variables described in each main component after rotating the shaft were shown in Table 3.

Table 3: Shows the components of quality management of art design education

Order	Components	Number of Variables	Factor Loading
1	Component 1	18	0.606-0.974
2	Component 2	18	0.518-0.885
3	Component 3	15	0.611-0.823
4	Component 4	14	0.527-0.848
5	Component 5	14	0.495-0.81
	Total	79	0.495-0.974

Through exploratory factor analysis, table 3 explains the effectiveness of risk management in art master education in Colleges and universities in Liaoning Province. It includes five parts: Education risk assessment system, project operation, organizational administration, education quality risk and risk internal control.

In order to verify the effectiveness of these five components, through the

appreciation of 8 experts, it is generally believed that the names of the second dimension "project operation" and the third dimension "organization administration" need to be modified. According to the evaluation opinions of 8 experts, the constituent elements of the effectiveness of art design education quality management in Colleges and universities in Liaoning Province are adjusted: Education risk assessment system, project operation risk management, organizational and administrative process management risk, education quality risk and risk internal control.

6. Cussion results

From the perspective of research objectives, the main findings were as follows:

The risk management of master of arts education consists of five components: Education risk assessment system, project operation risk management, organizational and administrative process management risk, education quality risk and risk internal control.

According to the research objectives, the dwascussion contents were as follows:

Key findings of objective (1), The effectiveness of education risk management for masters of Arts Majors in Colleges and universities in Liaoning Province has five components, namely, education risk assessment system, project risk management, organizational process management risk, education quality risk and risk internal control. The disclosure of this survey result is because, under the background of the popularization of higher education, in the face of the requirements of the development of the new era and the high quality of talent training, to run the master's education of art major well, we must first do a good job in preventing and resolving the risk management of the master's education of art major in Colleges and universities, and the guarantee of risk management needs to establish a set of scientific, reasonable and effective risk management system of master's education of art major from many aspects and dimensions. From the results, the five components are the main components of constructing the risk management of master of arts education. The education risk assessment system is the fundamental guarantee of master of Arts Education and the quality of master of arts talent training; Project risk management is an activity of identifying and analyzing project risks and taking countermeasures in the organization and management of master of arts education; Organizational process management risk is to predict and solve the risk in each link of the management process of master of Arts, and it is also an important part of comprehensive risk management; The education quality risk is the risk management of the master tutors and teaching staff in the teaching process, and it is also the test of the ability of the master tutors and teaching staff; Risk internal control is to

control or guide the uncertainties that affect the effectiveness of internal control and the achievement of objectives or lead to the failure of internal control, so as to minimize internal risks. It can be seen that these five components are important elements for constructing the risk management of master of arts education, an important guarantee for improving the quality of master of arts education, and an important means and foundation for doing a good job of master of arts education management. The results of this study are consistent with the research of Gui Hua (2008:108-111). His research found that establishing and improving the risk management system for the master of Arts Education in Colleges and universities is helpful to optimize the teaching quality, master the macro management data, achieve scientific, reasonable and effective education and management, and achieve the common progress and mutual benefit of colleges, teachers, students and enterprises. In addition, this research result is consistent with the research direction of linxiaodan (2008) and Liu Jing (2016:51-57). The research result is that to establish a sound internal control system for the risk management of master of arts education, we should take the risk management theory as the benchmark, control the risk as the goal, grasp the risk points of the core links, comprehensively sort out the existing systems, and then amend, supplement or abolish the original system. At the same time, Colleges and universities should revise the management system as needed or regularly to adapt to the changes of internal and external policies and procedures, so as to keep pace with the times. According to Liu Hui (2016), the normal operation of daily quality assurance and monitoring procedures in higher education is the premise and foundation of quality risk management in higher education. To establish a quality risk management system in higher education, it is necessary to ensure the normal operation of the daily quality assurance monitoring procedures. In the research on the practice of the construction of the internal guarantee system for the teaching quality of newly-built applied art majors, it is found that the improvement and guarantee of the quality of art majors should be based on the establishment of an education risk management system in the whole process, the whole system and the whole direction of the education of art majors, the introduction of risk management from the educational implementation of school orientation, talent training and specialty construction, to the teaching quality guarantee system, educational administration, personnel management. Establish a risk management guarantee system for masters of Arts in the whole process and all aspects of service quality, evaluation system, feedback standards and systems. This research result corresponds to the research of Yu Xin (2014:39-40) and Ni Juan (2020:42-46). It is proposed that the best way to introduce risk management methods into the field of

higher education is to combine risk management theory with management practice of colleges and universities, so as to improve the ability of colleges and universities to defend against and deal with risks, Maintain the stable situation of colleges and universities, ensure the smooth progress of education and teaching activities in Colleges and universities, and promote the sustainable development of higher education. However, the research of Chen Tingting (2021:252-256) and Song Jinghua (2017:220) found that to ensure and build the quality of master of arts education, from the aspects of student source market competition risk, brand effect risk, multi campus management risk, financing risk, charging risk, higher education quality risk and so on, they focused on the analysis, summary and research at the government level, university level and social level. The focus of this research The research field, research questions and research objectives are different from the objectives, problems and results of this study.

Key findings of objective (2), It is found that the constituent elements of the effectiveness of the education risk management of masters of Arts in Colleges and universities in Liaoning Province are five components: Education risk assessment system, project operation risk management, organizational and administrative process management risk, education quality risk and risk internal control. This verification result is slightly different from the components of objective 1, because the constituent elements of project operation risk management are more specific than project risk management, and can better reflect the management system at the project operation level in the risk management of master of arts education; The risk elements of organizational administrative process management are more comprehensive than those embodied in organizational process management, including human resource risk management, specialty setting risk management, facility operation risk management, financial risk management and other administrative factors. It can be seen that the constituent elements of determining the effectiveness of education risk management for masters of Art Majors in Colleges and universities in Liaoning Province are: five constituent elements: Education risk assessment system, project operation risk management, organizational and administrative process management risk, education quality risk and risk internal control. These five elements will comprehensively reflect the elements of the education risk management of the master of Arts. From the strategic decision-making risk, human resources risk, physical assets risk, financial risk, moral (responsibility) risk, teaching and scientific research risk, administrative management risk, enrollment and employment risk, academic risk, health and safety risk, reputation risk and other all-round and multi-dimensional construction of the education risk management system, It plays an

important role in improving the risk management of master of arts education. The research results are consistent with the research of Li Wangping (2009:37-39). The research found that to build an education risk management system for masters of Arts Majors in Colleges and universities, we should build an education risk management system for masters of Arts Majors from the aspects of education risk management evaluation system, project operation risk management, organizational and administrative process risk management, evaluation risk management, institutionalized risk management, and verify this result, The conclusion of the feasibility, scientificity and necessity of the risk management of the master of arts education is drawn. In addition, this research result is consistent with the research direction of Xu Hui (2018:46-47) and Tang Ning (2017:93-98). It discusses the construction of the constituent elements of the risk management of the master of arts education. It should explore the basic theory, mode and framework of the risk assessment of the master of Arts in colleges and universities by using the principles and methods of risk management and internal control, It is proposed that the risk assessment management system for art majors in Colleges and universities should mainly include the organization guarantee subsystem, the standard subsystem, the risk assessment subsystem, the implementation subsystem and other components, and establish a systematic, complete and continuously improved risk management system for art majors in Colleges and universities. In addition, from the research of Sun Xiaowen (2017: 86-90+123), the risk control of art major master education in Colleges and universities mainly includes risk information disclosure, risk grade analysis, risk process control and other strategies. This research result corresponds to the research of Liu Qingxiu (2018:37-39) and Hu Jianbo (2008:172-175). It verifies that the constituent elements of education risk management are six dimensions: student quality risk management, education risk assessment system, project operation risk management, organizational and administrative process management risk, education quality risk and risk internal control. It also verifies the feasibility, practicality and Identification of professionalism and accuracy. However, Gao Juan (2015:43-46) found that the constituent elements of risk management of master of arts education are financial risk management, development risk management, talent risk management, health and safety risk management and integrity risk management. The verification results are different from the constituent elements of this study. In addition, Jiang Hongping (2013:288) found that the constituent elements of education quality management are external environment change risk, financial risk, teaching and scientific research risk, enrollment risk and internal management risk, and its verification results are also different from this study.

7. Recommendation for Practical Application

(1) Build a scientific, reasonable and effective risk assessment system for master of Arts Education

In recent years, most of the plans to build the master of arts education system are universal. There is no clear overall framework for the risk guarantee of education quality, the scheme is complex, and there is no possibility of practical operation. Therefore, at this stage, the master's education of art majors needs to be further innovated. To establish a sound education system, we can start from the following three points. First, independent guarantee and systematic comprehensiveness, establish and improve the quality awareness and comprehensive quality of all education and management personnel, ensure that everyone is responsible, check at all levels, control education risks from the source, timely grasp the development trends and trends of things, and give play to the individual role of quality assurance. Improve the teaching quality and implement it in every detail of the talent training process. The second is to establish a quality system for master of arts education, promote education to diversified development, adapt to popular art higher education, and meet the social demand for master of Arts graduates. Third, student-centered, focusing on work related to students. Finally, we will achieve the management goal of high-quality art higher education. Establish a high-quality development concept of master of arts education, pay attention to the development of students, increase the input of teachers, refine the content of professional courses, carry out targeted curriculum design, improve excellent resource conditions, enrich the management of various works, increase the student quality evaluation system, and constantly carry out teaching quality reform to provide more employment opportunities for master of Arts graduates.

(2) Establish a high-quality project operation risk management leading team

Establish a leading group with high professional quality to make decisions on the risks of the master of arts education project and face the risks as a whole; Give full authorization and high trust to the leading group, and give full play to the role of the leading group. Clarify the training objectives of master of Arts and establish a comprehensive and targeted reasonable model, so as to gradually improve the teaching management system. Establish the performance appraisal system of administrative personnel, formulate the corresponding reward mechanism, and improve the enthusiasm and work efficiency of administrative personnel; Promote the leadership to improve the training structure of master of Arts, and effectively promote the refinement of the education mode of master of Arts. Each work is

refined, the relationship between each project is sorted out, and the corresponding supervision plan and control are formulated. We should improve the atmosphere supervision and management system, realize the sustainable development of education and school running, improve the information disclosure system of school running, accept social supervision, and promote the standardization of cooperation between colleges and institutions.

(3) Establish a scientific, effective and feasible risk management mechanism for organizational administrative process

In the training process of master's education of art major in Colleges and universities, we can't rely on unilateral efforts alone, but more importantly, we should cooperate with each other from the three aspects of government, school and society to establish a scientific, effective and feasible risk management mechanism of organizational administrative process. First of all, the government should actively affirm the important value of master of Arts Education and innovative teaching ideas. We will control the education research, overall management, master enrollment, employment and other related issues of master of arts as a whole, and give more attention and support to colleges and universities that train master of Arts. Including policy support, resource input, standard construction, channel docking, etc. Second, colleges and universities should clarify the scientific, competitive and continuous development goals. We should make full use of our own resources, give full play to our own characteristics, highlight the advantages of disciplines, and provide support in education and teaching, teachers, employment guidance, and management personnel. Through standardized enrollment, paying attention to the quality of students, strengthening education management and other measures, we will steadily promote the project construction of master's education in art majors. Third, the social level should give the greatest understanding and tolerance to the problems in the master of arts education, and reserve more time for the research of master of Arts Education in Colleges and universities to explore, so as to improve the quality of education. The most important thing is to improve the influence and credibility of masters of Arts in society, affirm the ability of graduates and improve employment benefits .

(4) Establish and improve the prevention and control mechanism of education quality risks

First, adhere to the controllable enrollment of master of Arts and resolutely maintain the baseline of student quality

High quality students are the key factor to ensure the quality of education. According to the data released by the Ministry of education, the number of applicants for postgraduate entrance examination in 2021 was 3.77 million, an increase of 360000 compared with 2020, with an increase rate of 17.60%. Such a large number of people has increased the examination competition and adjustment competition, so it is urgent to pay attention to the changes in the source market when recruiting masters of Arts, adhere to the admission principles and bottom line, and conduct a comprehensive evaluation of the research ability, ideological and moral character and professional level of the source of students.

Second, strengthen risk supervision and firmly maintain the quality baseline of running colleges and universities

Strictly abide by the quality baseline of colleges and universities, control the risk of education quality within an acceptable range, and avoid the risk of quality out of control. The impact of the epidemic has forced the transformation of education methods from offline to online, as well as management and supervision. The forced transformation of methods has brought pressure and challenges to the transformation of supervision mode and supervision content. Among them, the supervision content determines the supervision mode to a certain extent, so the supervision content should be flexibly controlled and moderately changed according to various factors such as the task volume of education courses, the operation of teaching system and the psychological construction of students. These aspects need to rely on a variety of data analysis to further understand and control, such as students' academic completion rate, the number of complaints and students' psychological survey questionnaire. In this way, strengthening the content of risk monitoring of college education quality can ensure the stability of education quality.

Third, we should adopt a flexible regulatory mechanism to create a space for independent development of colleges and universities

The master of arts education mode follows the loose supervision of higher education. In order not to affect the quality of education and avoid the risk of education quality, schools should intervene in the supervision of teaching quality according to the situation, but pay attention to the ways and limits. The development of master of arts education needs more space for teachers and students to give full play to themselves, so as to avoid encouraging others.

Fourth, the supervision power of education quality risks continues to be decentralized

Decentralization is an effective means to release the vitality of systems, policies and audience groups. The power of risk supervision of education quality should be delegated to teachers and students, and the awareness of supervision and management and ownership should be cultivated, which is more conducive to the comprehensive development of master of Arts. At the same time, it also increases the information feedback channel of education quality risk supervision.

(5) Practical application measures of internal risk control in the construction of Art Higher Education

First, establish a risk assessment and early warning mechanism. Art higher education system should strengthen awareness, focus on risk early warning, and comprehensively carry out risk early warning and evaluation mechanism. Second, university leaders need to strengthen the awareness of communication with lower levels, and grasp the establishment of internal control system from the leadership. Third, optimize the risk control environment and strategically improve the loose management environment. Practical work is an indispensable part of the cultivation of master of Arts. In view of the loose internal control of risks, both inside and outside the school should be used as the information feedback and information processing mechanism. Fourth, refine the accountability system and emphasize internal control and supervision. The establishment and good operation of risk internal control institutions need a strong supervision and accountability system. Fifth, strengthen control activities. Regularly carry out internal risk discussion activities to cultivate the awareness and ability of risk internal control of managers. The sixth is to set about establishing an information platform for internal risk control, taking information publicity, file backup, cloud upload and other functions as the platform functions, making full use of modern facilities and knowledge, and enhancing the internal information communication and coordination ability of colleges and universities.

8. Recommendation for Further Research

(1) Further in-depth study of the relevant theories and Research on the risk management of art major master education, combing the relevant literature and successful cases at home and abroad, and more accurate and in-depth study of the components and factors of the risk management of art major master education in Colleges and universities in Liaoning Province. Establish a sense of risk and strengthen the leadership of the risk management of art master education in Colleges and universities in Liaoning Province.

Strictly implement the spirit of the government documents on risk management in Colleges and universities, attach great importance to and strengthen the leadership of risk management in the education of master of Arts in Colleges and universities in Liaoning Province, and bring risk management in Colleges and universities into the important agenda of educational reform and development. Urge colleges and universities that have not yet established risk management institutions to set up risk management institutions.

(2) Further improve the questionnaire design and data collection, and conduct multi-level and comprehensive risk assessment and management. The effective sample size of this study is 330. In the future research, we will expand the number and scope of population samples in the questionnaire survey, examine the risks from the overall environment, and organize various specific factors that may bring risks, so as to make the research more persuasive and build an effective risk management system for the quality of education of art majors. Only by accurately identifying all kinds of risks, can we provide a practical and powerful basis for managers to make decisions and which management technology to adopt, so as to reduce decision-making errors, reduce the investment cost of colleges and universities, and improve and verify the components and factors of risk management research on master's education of Art Majors in Colleges and universities in Liaoning Province.

(3) In the future research, we should establish an effective risk management information system. Based on the existing research methods and research results, strengthen the internal risk management audit, adopt CIPP theoretical model and relevant theories of risk management education and teaching, build a scientific, reasonable, systematic and effective risk management system for master's education of Art Majors in Colleges and universities through analytic hierarchy process and empirical research method, and implement the promotion. Make continuous improvement in the implementation process to ensure the effectiveness and integrity of the risk management information system.

Bibliography

- Gui Hua. (2018). On British higher education management system. **Journal of Guizhou University (SOCIAL SCIENCE EDITION)**, (04):108-111.
- Lin, Xiaodan. (2018). **Research on risk management in Colleges and universities in China** (Master's thesis, Fujian Normal University).
- Liu, Jing. (2016). **Case analysis of quality risk management of scientific research projects.**

- China Engineering Consulting, (04): 62-63.
- Liu, Hui. (2016). **Analysis on the causes of higher education quality risk and its management countermeasures** (Master's thesis, Wuhan University of Technology).
- Yu, Xin. (2014). The application of comprehensive risk management framework in Higher. **Education in China College Education**, (04): 39-40.
- Ni, Juan. (2020). **Identification, prevention and governance of educational risks**. People's education, (08): 42-46.
- Chen, Tingting. (2021). **The core theme and research progress of risk management research in Colleges and universities in China -- knowledge map analysis based on core journals and CSSCI data**. Information and computer (theoretical Edition), (19): 252-256.
- Song, Jinghua. (2017). **New achievements of risk management research in Colleges and Universities -- Review and introduction of "college operation risk evaluation and prevention and control strategies"**. Knowledge library, (13): 220.
- Li, Wangping. (2009). **Review of domestic university risk management research**. Contemporary Education Forum (first half of the month), (12): 37-39.
- Xu, Hui. (2018). **Analysis of main risk factors in Colleges and universities**. Adult education in China, (21): 46-47.
- Tang, Ning. (2017). **Build a comprehensive risk management framework for colleges and Universities Based on development strategy**. Journal of Xiamen Institute of Technology (03): 93-98.
- Sun, Xiaowen. (2017). **The representation and control strategy of risk preference in Colleges and universities**. Higher education development and evaluation, (04):86-90+123.
- Liu, Qingxiu & Xiong, Feng. (2018). **The current situation analysis and Countermeasures of risk management in Colleges and universities**. Education and occupation, (06): 37-39.
- Hu, Jianbo. (2008). **On the construction of comprehensive risk management system in Colleges and universities**. Journal of Northwestern University, (06): 172-175.
- Gao, Juan. (2015). **A summary of risk management research in Colleges and universities**. Accounting newsletter, (16): 43-46.
- Jiang, Hongping & Zhou, Rui. (2013). **Analysis of the causes of risk and risk management countermeasures in Colleges and universities**. Heilongjiang Science and technology information, (31): 288.

A NEW PARADIGM OF ELDERLY EDUCATION MANAGEMENT FOR THE NEXT DECADE IN ZHUHAI CITY UNDER GUANGDONG PROVINCE

Li Jinze

Kamolmal Chaisirithanya

Chuanchom Chinatangkul

Educational Administration, Faculty of Educationl,

Bangkokthonburi University

Email: 564960767@qq.com

Received : 20 July 2022

Revised : 30 December 2023

Accepted : 30 December 2023

ABSTRACT

The objectives of the research were :(1) propose a new paradigm of elderly education management for the next decade in Zhuhai City under Guangdong Province; (2) to develop a future wheels for a new paradigm of elderly education management for the next decade in Zhuhai City under Guangdong Province. The research methodology was: Delphi method, a total of 17 experts were identified to conduct interviews. Key information: The experts used for interviews were mainly from the person in charge of the elderly education institution in Zhuhai City, Guangdong Province, the teachers of Zhuhai University for the Elderly, and the elderly education staff of Zhuhai Municipal Government. The instruments and tools used were: literature research, round table forums, questionnaire research and expert interviews. Statistical data: Median, (interquartile range; IQR) prevalence (mode; Mo) and absolute values were analyzed using the data analysis software SPSS. The research results were revealed as follows (1) there were seven dimensions of a new paradigm of elderly education management for the next decade in Zhuhai City under Guangdong Province namely as follows: the future development direction of education for the elderly, education and management functions for the elderly, the elderly The establishment mechanism of the education system, the financial management and funding for the education of the elderly, the education teachers for the elderly, the curriculum and teaching methods of the elderly education, and the international cooperation in the education of the elderly; and (2) the future wheels for elderly education

management for the next decade in Zhuhai City under Guangdong Province were developed, based on the analysis results of the feasibility trends of new paradigms from a group of 17 experts. The researcher used the results of analysis to develop the future wheels.

Keywords: Elderly Education, Elderly Education Management, New Paradigm of Education

1. Introduction

The continuous impact of global aging had brought new development opportunities for Elderly education. Jiang Yan (2022, P58) mentioned that "the use of education for the elderly as an important measure to actively respond to aging had its theoretical and empirical basis, and this theory comes from "active aging." The meeting proposed a policy framework and action plan to promote "Active Ageing." Specifically, Active Ageing refers to "providing the best opportunities for health, participation and security in old age to improve the quality of life", Continued urban aging and the impact of national aging will gradually make the development of social and cultural welfare services not suitable for the aging of the population. Improving their skills and physical fitness will create even more serious social problems. Elderly education was an educational activity formulated according to the elderly's own psychology or physiology. It was a systematic education system and management method of continuing education for the elderly, and it was also an important part of the entire lifelong education. The elderly learn to enhance their cognition of new things, which was more helpful for the elderly to avoid derailment from society, gain friendship and realize the value of life for the elderly again.

The latest demographic results show that in 2020, the official website of Zhuhai Municipal Bureau of Statistics, Guangdong Province, China announced the results of the seventh national census: "At 0:00 on November 1, 2020, the population of Zhuhai City, Guangdong Province, China, aged 60 and above was 244,013. , accounting for 10.00%, and the population aged 65 and above was 161,888, accounting for 6.64%. Compared with the sixth national census in 2010, the proportion of the population aged 60 and above increased by 2.33 percentage points, and the proportion of the population aged 65 and above increased 1.63 percentage points." The data shows that the elderly population in Zhuhai was on the rise. This had laid the population foundation to a certain extent for the development of education for the elderly.

2. Research Questions

What will be the New Paradigm of Elderly Education Management for the Next Decade in Zhuhai City under Guangdong Province?

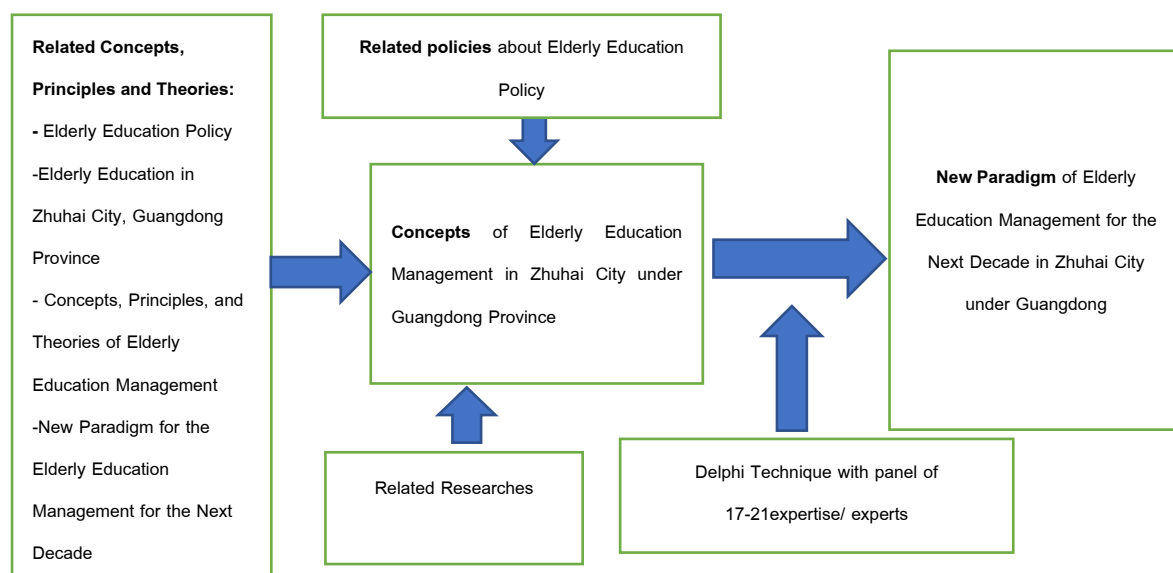
3. Research Objectives

(1) propose a new paradigm of elderly education management for the next decade in Zhuhai City under Guangdong Province;

(2) to develop a future wheel for a new paradigm of elderly education management for the next decade in Zhuhai City under Guangdong Province

4. Qualitative research with Delphi technique

This study used a combination of qualitative and quantitative research. Qualitative part: Taking the elderly education institutions in Zhuhai City, Guangdong Province, China as the main research object, the researchers firstly used Vosviewer software to search and analyze the core keywords "elderly education" and "elderly education management" in the CNKI database of China. The time was May 26, 2022, and the data realization and co-occurrence analysis of the above literatures were carried out to determine the research trends and research hotspots. Quantitative part: Delphi method was used. A roundtable forum and two rounds of interview surveys (due to a combination of face-to-face and email during the COVID-19 pandemic) were used, with a sample size of 17 expert interview questionnaires. The key information comes from the staff of elderly education institutions in Zhuhai City, Guangdong Province, teachers of elderly colleges, and government-related elderly education management personnel. The questionnaire received a 100% response rate. The following diagram shows the research framework.

5. based on objective

1) there were 7 Dimension

Dimension 1: The future development direction of education for the elderly; Dimension 2: Education and management functions for the elderly; Dimension 3: Mechanism of education system for the elderly; Dimension 4: Financial management and funding of education for the elderly; Dimension 5: Education Teachers for the Elderly; Dimension 6: Curriculum Setting and Teaching Methods of Geriatric Education; Dimension 7: International cooperation in education for the elderly ;

2) the future wheels were developed

The main findings were revealed as the researchers laid out the wheels of the future for a new paradigm of education management for the elderly in Zhuhai, Guangdong province for the next decade. The Wheel of the Future was a way for organizations to think about and question the future as a structured ability for elderly education. Thus, the wheel of the future can help develop multiple concepts about what the future might look like by providing a future-conscious perspective. After two rounds of Delphi analysis and data analysis, 88 projects were identified from seven dimensions to provide a foundation for the next round to develop their own educational paradigms for their own organizations. Future wheels were able to provide rich visual data for abstract capability feature extraction. In addition, the wheel of the future can make decisions to provide organizational strategies.

3) Interview analysis

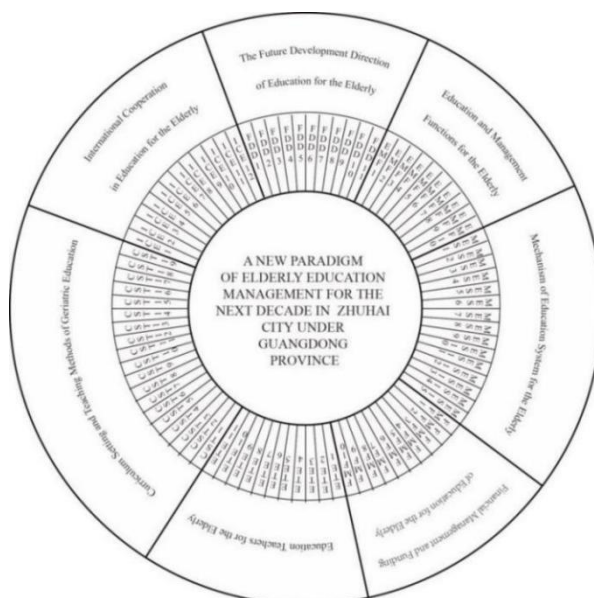
The interview part was divided into two rounds. In the first round of the questionnaire, the researchers used an open-ended question form. Data collection was performed by the investigator. The collected data was analyzed using a content analysis method, and the following survey was the first round of questions in Delphi. Q1 The future development direction of elderly education Q2 elderly education management function Q3 elderly education system mechanism Q4 elderly education financial management and funding Q5 elderly education teachers Q6 elderly education curriculum and teaching methods Q7 elderly education international cooperation. Afterwards, the researchers made statistical analysis and content analysis of the interviews of the experts, and sorted out 88 core suggestions. The researchers anonymously distributed questionnaires to 17 experts based on these 88 core suggestions.

4) Research conclusion

Based on the feasibility trend of the analysis results, the researchers concluded that (1) a new paradigm of education management for the elderly in the next decade in Zhuhai, Guangdong Province can use the analysis results to create a new paradigm with 88 paradigms in seven dimensions:

Dimension 1 (FDD): The future development direction of education for the elderly (11 items); Dimension 2 (EMF) Education and management functions for the elderly (10 items); Dimension 3 (MES) Mechanism of education system for the elderly (15 items); Dimension 4 (FMF) Financial management and funding of education for the elderly (10 items); Dimension 5 (ETE) Education Teachers for the Elderly (11 items); Dimension 6 (CST) Curriculum Setting and Teaching Methods of Geriatric Education (12 items); Dimension 7 (ICE) International cooperation in education for the elderly (12 items);

(2) the future wheels of A new paradigm of elderly education management for the next decade in Zhuhai City under Guangdong Province consisted of seven dimensions

6. Conclusion, Discussion and Recommendations

This study adopts a combination of qualitative and quantitative research methods, and uses the Delphi method to conduct expert interviews to propose a new paradigm of education management for the elderly in Zhuhai City, Guangdong Province in the next decade. It was divided into seven dimensions and 88 items. It was recommended that further research take

advantage of the advantages of pedagogy and management to integrate multi-disciplinary cross-collaboration, systematically analyze the systematic causes of elderly education management, and use more advanced education and teaching management concepts and the latest academic achievements to explore the systemic problems of elderly education, increase Aiming at the visits and investigations of elderly education institutions, solve the key problems hindering the development of elderly education, conduct systematic research on future advanced educational concepts and teaching methods, and carry out rich and colorful teaching life and education management methods for elderly students. Scientific and systematic management methods were adopted in management and human resources management to promote the healthy development of China's elderly education. Based on this motivation and vision, the researchers suggest to strengthen the following systematic research work in the next research:

(1) In the teaching and curriculum construction of geriatric education, the researchers hope that as leaders of elderly universities, they should give more consideration to the elderly's enthusiasm for learning new things and the ever-changing social needs, and adopt more flexible teaching methods for the elderly. Accepted teaching methods, attract their enthusiasm for learning, and integrate new technology and new curriculum content in the curriculum to enrich the learning and life of elderly.

(2) In the infrastructure construction of elderly education, the researchers suggest that more funds and strength should be invested to meet the growing educational needs of the elderly in China and the education coverage of elderly education institutions, so that more elderly people can learn new Technology and new courses in order to be able to integrate into society and participate in the construction of society. In the development and application of new technologies, the simulation of teaching scenarios and the simulation of teachers can be realized by combining the currently popular AI and other technical means, but the specific application and practice was a long process, and the application of new technologies needs to be fully considered. to the receptivity of the elderly.

(3) In terms of the recommendations of the elderly education system, the rapid development of elderly education was inseparable from the continuous innovation and development of the education system, which includes the construction of education systems and mechanisms. Currently, due to the continuous impact of the new coronavirus, researchers believe that elderly education Institutions should have a certain emergency response

mechanism to deal with emergencies in education. At the same time, the education system and mechanism should be continuously innovated and developed, and new concepts should be integrated. At the same time, it was necessary to focus on analyzing the characteristics of the elderly in China, and adopting measures according to local conditions. Methods The optimization and improvement of the education system should be carried out in a targeted manner, and at the same time, the interests of the elderly and the fundamental interests of teachers in geriatric education should be fully considered, and the continuous promotion of related work such as teacher employment and training should be improved.

(4) According to the researcher, China has established a relatively complete legal protection system for the elderly, but on the basis of education for the elderly, due to the continuous increase in age, the ability of the elderly to respond and understand was better than that of the young. Say, there was a certain delay. Therefore, the researchers suggest that the laws and policies on education for the elderly should be more detailed and simplified, and the specific terms and relevant education guidelines should be easier to understand.

Bibliography

Communiqué of the Seventh National Census of Zhuhai City. (2021.5.18). Retrieved from <http://tjj.zhuhai.gov.cn/attachment/0/264/264167/2865647.pdf>

Jiang Yan. (2022.3). **Research on the Development of Elderly Education in the Background of Active Aging.** Journal of Guangxi Radio and Television University, Page 58.

Shen Hua. (2022.6.15). **Analysis on the Dilemma of Curriculum Setting and Solving Strategies in elderly Education.** Journal of Shaanxi Open University, Page 46.

Wu Jie. (2022.3.15). **The existence of the elderly and the value function of elderly education.** Journal of Guangzhou City Vocational College, Page 44.

Yang Lina and Shen Xiaofang. (2022.3.31). **Research Review and Prospects of my country's Elderly Education.** Journal of Guizhou Open University, Page 45.

THE TRAINING MODE OF INDIVIDUALIZED TALENTS IN FIRST-CLASS UNIVERSITIES

Chenfeng

Sutids Howattanakul

Sataporn Pruettikul

Educational administration, faculty of education,

Bangkokthonburi University

E-mail: 173398786@qq.Com

Received : 29 September 2022

Revised : 30 December 2023

Accepted : 30 December 2023

ABSTRACT

The purpose of this study is to: (1) Determine the components of the effectiveness of the personalized talent training model of first-class universities (2) Formulate effective guidance methods for personalized talent training in first-class universities.

The research method is a mixed methods research design, including quantitative research and qualitative research. Obtained by stratified random sampling technique. The research results show that: (1) Components of the effectiveness of personalized talent training in first-class universities The effectiveness has eight components, including the concept of talent training, the mode of professional setting, the method of curriculum setting, the teaching system, the teaching organization form, and the teaching management mode, invisible course form, teaching evaluation method. (2) There are 18 guidelines for the effectiveness of personalized talent training in first-class universities, including 4 guidelines for the effectiveness of talent training concepts; 2 guidelines for the effectiveness of professional setting models; guidelines for the effectiveness of curriculum setting methods; There are 2 effectiveness guidelines for the teaching system; 2 effectiveness guidelines for the teaching organization form; 2 effectiveness guidelines for the teaching management model; 1 effectiveness guide for the invisible course form; 3 effectiveness guidelines for teaching evaluation methods.

Keywords: First-class Universities, Personalized talent training, constituent elements, effective guidance

1. Introduction

Any kind of research is in a certain era background, and is inevitably affected by the era background, reflecting the characteristics and appearance of the era. The function of first-class universities to cultivate individual talents is increasingly valued by countries all over the world. In order to win the initiative and take the lead in the fierce international competition, the cultivation of individual talents and the reform of undergraduate education have been promoted to the national strategic level. When China is actively promoting the reform of the undergraduate talent training model, how to build and improve the personalized talent training model for first-class universities to promote the cultivation of individualized talents is an urgent topic to be studied.

Researches related to personalized talent training in first-class universities include (Cassirer, E. 1985; Jaspers, K. T. 1991; Newman, J. H. 2001; UNESCO, 1996; Zhao, X. L., & Wang, C. X. 1980; Cha, Y. L. 1998; Lu, J. 2001; Jin, Y. J. 2008; Wang, D. J, 2009; Wang, D. J, 2005; Lin, C. D, 1996; Dong, Z. F. 2009; Wang, H. C. 2004; Amabile, T. M. 1983; Anieo, J. A. 2003; Ashby, E. 1958; Bell, R. E. 2005; Bentinek-Smith, W. 1986; Wu Genzhou, 2006; Pan Maoyuan, 2007; Deng Yonghong, 2005; Mike Fulan, 2005; Zhou Guangli, 2009; ; Bruce. Johnstone, 2002; John L. Campbell, 2010; Yuan Zhenguo, 2016; Hu Jianhua, 2013; Liu Gonghui, 2008; Hu Tianyou, 2013;) In addition, the literature also studies the personalized talent cultivation of six first-class universities. (Berlin I, 1991; Boyei, E. L. 1987; Clark, B. 1992; Conant, J. B, 1945; General, 2011; Realising, 22-31; Fanelli A, 1997; General, 1993; Creating Minds, 1992)

The talent team is cultivated by education, and the quality of talents is determined by the training mode. At a time when the country and society are increasingly concerned about the improvement of the quality of undergraduate education and the cultivation of individual talents, and many first-class universities have begun to explore the construction of individualized talent cultivation models for undergraduates, the theoretical research on individualized talent cultivation models in China's first-class universities should be strengthened, and the reform of undergraduate talent cultivation models should be strengthened. Provide practical strategies, with important theoretical significance and practical value. The development of this research offers the possibility to scientifically

answer these two questions: (1) Identify the components of the effectiveness of the personalized talent training model of the top universities. (2) Formulate guidelines for the effectiveness of personalized talent training in first-class universities.

2. Method

The research methods, sampling methods, data collection tools, and data analysis techniques are described below.

3. Research methods

Research methods are mixed methods, including qualitative and quantitative research. The study population came from first-class universities and was obtained by stratified random sampling technique. The sampling method of random sampling was adopted, and the main subjects of the survey were students in five public colleges and universities. The tools used for data collection were semi-structured interview forms, questionnaire stars and focus group discussion forms.

4. Research samples

The sampling method of random sampling is adopted, and the research objects are students in five first-class universities, with a sample size of 550 people.

Table 1: Demographic frequency analysis results

Demographic frequency analysis results

name	Options	Frequency	Percent (%)	Cumulative percentage (%)
gender	A. Male	248	47.69	47.69
	B. female	272	52.31	100.00
grade	A. Freshman	128	24.62	24.62
	B. Sophomore	140	26.92	51.54
	C. Junior year	148	28.46	80.00
	D. senior year	104	20.00	100.00
Professional category	A. Philosophy	16	3.08	3.08
	B. Legal studies	24	4.62	7.69

Demographic frequency analysis results

name	Options	Frequency	Percent (%)	Cumulative percentage (%)
	c. medical	52	10.00	17.69
	D. Economics	60	11.54	29.23
	E. Literature	32	6.15	35.38
	F. Agronomy	44	8.46	43.85
	G. Science and Engineering	188	36.15	80.00
	H. History	40	7.69	87.69
	I. Management	24	4.62	92.31
	J. Economics	32	6.15	98.46
	K.Other	8	1.54	100.00
Whether the school has carried out personalized training of talents	A. Yes	480	92.31	92.31
	B. No	40	7.69	100.00
total		520	100.0	100.0

In this survey, after excluding invalid questionnaires, 520 valid samples were finally left. Among them, the number of males in the survey group was 248, accounting for 47.69%, and the number of females was 272, accounting for 52.31%. In the distribution of grades, there are 128 freshmen, accounting for 24.62%, 140 sophomores, accounting for 26.92%, 148 juniors, accounting for 28.46%, and seniors The number of people is 104, accounting for 20%. In the professional category of the surveyed group, the number of science and engineering students is 188, accounting for 36.15%, accounting for the highest proportion, the number of economics is 60, accounting for 11.54%, and the number of medical students is 52, accounting for 10%. In the survey on whether schools carry out personalized training, 92.31% of them have personalized training, and 7.69% think that there is no personalized training.

5. Data collection tools

The author of this paper consulted a large number of literatures, and decided to use a combination of semi-structured interviews and questionnaires to collect data with

reference to previous survey forms on this research. Key informants include 8 key informants from universities with more than 20 years of experience (deans of colleges and universities, heads of departments of various colleges and universities, provincial leaders, directors of academic affairs, and deans of graduate schools). Knowing that the interviewees indicated a total of 90 variable indicators, the researchers used content analysis. As a result, a total of 90 variables were found as research tools, namely the five-point quantitative questionnaire. The quality of the instrument has been validated through content validity and reliability. By combining the data provided by the interviewers with the previous research on talent cultivation in first-class universities, the variables used in this paper are extracted. Taking talent training concept, professional setting mode, curriculum setting method, teaching system system, teaching organization form, teaching management mode, recessive curriculum form, teaching evaluation method as independent variables, and taking training mode satisfaction as dependent variable for linear regression analysis.

6. Data Analysis

The data analysis results of the research tool are divided into the following three parts:-

The first part: the effectiveness variables that affect the personalized talent training of first-class universities.

The second part: the elements that affect the effectiveness of individualized talent training in first-class universities.

Part III: Data analysis results of the construction of the personalized talent training model of first-class universities

(1) Factor analysis: Use factor analysis to analyze and screen the initially determined 33 indicators, find out the main influencing factors of talent training in first-class universities, and determine the index structure according to the results of factor analysis. (2) Descriptive statistical analysis: This study uses SPSS 26.0 software to analyze descriptive statistics (mean, standard deviation, skewness, kurtosis, etc.) in order to effectively understand the distribution characteristics of sample data. (3) Model building: This paper studies the impact of talent training methods on satisfaction, and introduces mediating and moderating variables. In order to test the hypothesis, this paper mainly adopts the multiple linear regression model. In the multi-element environmental system, there are also mutual

influences and correlations between multiple (more than two) elements. Therefore, the multiple regression model is more general.

7. Discovery

Based on the existing literature at home and abroad, this research combs and analyzes the measurement methods of the key variables of personalized talent training in first-class universities in the existing literature, and redesigns the measurement items based on the actual situation of personalized talent training in colleges and universities. 's first draft. On the basis of the first draft of the questionnaire, semi-structured interviews (open expert interviews) were conducted with experts in the relevant fields. Finally, the wording and content of the questions were further revised to form the second draft of the questionnaire. Combined with the formed questionnaires, the questionnaire consistency (IOC) test was carried out on experts in related fields (8 experts), and the questionnaires were revised to form the third draft questionnaire. The survey object of this study is mainly college students, a total of 550 questionnaires were collected, and 520 valid questionnaires were obtained in the formal analysis stage of the final survey, with a questionnaire effectiveness rate of 94.55%.

trust level analysis

In basic research, the reliability should be at least 0.80 to be acceptable, and in exploratory research, the reliability should be acceptable as long as 0.70, between 0.70-0.98 is high reliability, and less than 0.35 is low reliability,

Table 2: Tables and Research Scales

variable name	item	Correction Term Total Correlation (CITC coefficient)	after item has been deleted Cronbach's alpha coefficient	Cronbach's alpha coefficient
Talent training concept	Q1	0.970	0.857	0.927
	Q2	0.793	0.916	
	Q3	0.770	0.924	

variable name	item	Correction Term Total Correlation (CITC coefficient)	after item has been deleted Cronbach's alpha coefficient	Cronbach's alpha coefficient
Professional setting mode	Q4	0.793	0.916	0.935
	Q5	0.958	0.878	
	Q6	0.812	0.925	
	Q7	0.815	0.925	
Course setting method	Q8	0.804	0.928	0.927
	Q9	0.961	0.860	
	Q10	0.811	0.911	
	Q11	0.794	0.917	
teaching system	Q12	0.763	0.929	0.911
	Q13	0.951	0.830	
	14	0.771	0.895	
	Q15	0.728	0.908	
teaching organization	Q16	0.751	0.900	0.906
	Q17	0.950	0.821	
	Q18	0.767	0.886	
	Q19	0.740	0.896	
Teaching managemen t mode	Q20	0.709	0.906	0.908
	Q21	0.955	0.822	
	Q22	0.760	0.893	
	Q23	0.762	0.892	
Hidden	Q24	0.706	0.913	0.928
	Q25	0.866	-	

variable name	item	Correction Term Total Correlation (CITC coefficient)	after item has been deleted Cronbach's alpha coefficient	Cronbach's alpha coefficient
Course Form				
	Q26	0.866	-	
Teaching				0.938
evaluation	Q27	0.972	0.880	
methods	Q28	0.831	0.926	
	Q29	0.817	0.930	
	Q30	0.797	0.937	

Exploratory factor analysis

The validity of the measured data is the validity. Generally speaking, the validity is related to the results obtained by the measurement. The more consistent the results, the higher the validity. This paper uses SPSS26.0 to conduct KMO and Bartlett sphericity tests on the structural variables of the questionnaire: According to the research analysis, when the KMO value is less than 0.6, it is not suitable for factor analysis, and if it is greater than 0.6, it is suitable for factor analysis. It can be seen that the KMO value is 0.702, the approximate chi-square value is 16659.258, and the degree of freedom is 435. The validity test is reasonable, so the data collected in this survey is suitable for subsequent analysis.

Table 3: KMO and Bartlett's test

KMO and Bartlett's test	
KMO Sampling Suitability Quantity.	.702
Bartlett's sphericity test	approximate
	chi-square
	degrees of freedom
	salience
	16659.258
	435
	.000

The following table analyzes the factor extraction and the amount of information

extracted from the factors. It can be seen from the above table that a total of 8 factors are extracted from the factor analysis, and the eigenvalues are all greater than 1. The variance explanation rates after the rotation of these 8 factors are 11.443%, 11.203%, 11.188%, 11.085%, 10.775%, 10.749%, 10.743%, 6.130%, the cumulative variance explanation rate after rotation is 83.317%.

Table 4: Total variance explained

Total variance explained									
Element	Extract the load sum of								
	initial eigenvalues			squares			Rotational load sum of squares		
	total	percent variance	accumulation%	total	percent variance	accumulation%	total	percent variance	accumulation%
1	7.729	25.764	25.764	7.729	25.764	25.764	3.433	11.443	11.443
2	3.069	10.230	35.994	3.069	10.230	35.994	3.361	11.203	22.646
3	2.925	9.749	45.744	2.925	9.749	45.744	3.356	11.188	33.834
4	2.867	9.558	55.301	2.867	9.558	55.301	3.326	11.085	44.919
5	2.634	8.780	64.081	2.634	8.780	64.081	3.233	10.775	55.694
6	2.420	8.066	72.147	2.420	8.066	72.147	3.225	10.749	66.444
7	1.895	6.317	78.465	1.895	6.317	78.465	3.223	10.743	77.186
8	1.456	4.852	83.317	1.456	4.852	83.317	1.839	6.130	83.317
9	.517	1.725	85.042						
10	.500	1.667	86.709						
11	.449	1.497	88.205						
12	.394	1.314	89.520						
13	.381	1.270	90.790						
14	.359	1.197	91.987						
15	.340	1.134	93.121						
16	.309	1.030	94.151						
17	.274	.912	95.063						
18	.266	.888	95.951						
19	.244	.815	96.766						
20	.218	.726	97.491						
21	.198	.659	98.150						
22	.143	.476	98.626						
23	.100	.334	98.960						
24	.073	.243	99.203						

Total variance explained									
Element	Extract the load sum of								
	initial eigenvalues			squares			Rotational load sum of squares		
	total	percent variance	accumulation%	total	percent variance	accumulation%	total	percent variance	accumulation%
25	.059	.195	99.398						
26	.051	.168	99.566						
27	.040	.134	99.700						
28	.034	.113	99.813						
29	.030	.102	99.915						
30	.026	.085	100.000						

Extraction method: principal component analysis.

According to the rotation factor analysis of the maximum variance method on the variable relationship, the eight factors of the questionnaire rotation can be named as talent training concept, professional setting mode, curriculum setting method, teaching system, teaching organization form, teaching management mode, implicit Course format and teaching evaluation method.

Table 5: The rotated component matrix

The rotated component matrix								
	Element							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Your school adheres to the people-oriented philosophy			.969					
Your school places a high value on the individual ideas and individual development of students			.869					
Your school values the innovative ability of students			.846					

The rotated component matrix

	Element							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Your school emphasizes the comprehensive development of students			.874					
The professional curriculum of your school is reasonable	.958							
Your school's professional stream can meet student needs)	.883							
Your school respects students' personal wishes in the choice of majors	.876							
The major of your school can fully cover the needs of students	.868							
The curriculum of your school matches your learning needs)		.951						
The curriculum at your school focuses on combining theory with practice		.874						
The curriculum at your school is rich in content		.862						

The rotated component matrix

	Element							
	1	2	3	4	5	6	7	8
The development of your school's curriculum significantly improves students' humanistic quality and professional knowledge)		.864						
Your school develops a teacher's teaching effect evaluation system					.959			
Your school regularly develops a feedback system for students on the quality of teaching					.874			
Students at your school can participate in the formulation of the teaching system					.805			
The teaching system of your school can be changed at any time according to the basic situation of the students)					.862			
Your school often invites celebrities to give lectures on learning mode							.956	

The rotated component matrix

	Element							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Your primary school often cooperates with social organizations to carry out social practice courses)							.834	
Your school is rich in community activities							.830	
Your school often uses Internet devices to carry out teaching)							.812	
Your school's teaching management system is reasonable						.948		
The decision-making power of teaching management in your school is concentrated in the hands of school leaders						.856		
You think your school's teacher recruitment meets student development requirements						.866		
You believe that your school has a high level of overall professional knowledge competency						.789		
Your school often has some extracurricular activities								.884

The rotated component matrix								
	Element							
	1	2	3	4	5	6	7	8
The overall cultural atmosphere of your school is good and promotes your enthusiasm for learning								.937
The teaching evaluation of your school focuses on the opinions of students				.923				
You are satisfied with how your school's teaching is evaluated				.814				
Your school's teaching evaluation method is consistent with most schools, nothing new				.839				
Your school's teaching evaluation is in the form of anonymity				.866				

Extraction method: principal component analysis.

Rotation method: Caesar's normalized maximum variance method.

a. The rotation has converged after 5 iterations.

The final factor scores of eight different factors are displayed in the component matrix. According to the scores of the component transformation matrix, the following comprehensive weight coefficients and final weight ratios can be further calculated.

Table 6: Component Transformation Matrix

Component Transformation Matrix								
Element	1	2	3	4	5	6	7	8

1	.356	.355	.341	.482	.290	.339	.384	.227
2	.682	.034	-.132	-.181	.234	-.645	.007	.112
3	-.345	-.441	.059	-.005	.809	-.098	.138	.033
4	.115	-.412	.827	.037	-.215	-.150	-.246	.058
5	-.425	.674	.374	-.228	.106	-.398	.032	-.056
6	.112	.234	-.024	.056	.353	.243	-.863	.024
7	.160	.011	.142	-.815	.079	.444	.132	.262
8	.238	.018	.139	-.117	.140	.148	.098	-.927

Extraction method: principal component analysis.

Rotation method: Caesar's normalized maximum variance method.

Analysis of Means

Table 7: Talent training concept

name	Average	S.D.	Sort_
Your school places a high value on the individual ideas and individual development of students	3.375	1.353	1
Your school adheres to the people-oriented philosophy	3.327	1.302	2
Your school values the innovative ability of students	3.319	1.355	3
Your school emphasizes the comprehensive development of students	3.252	1.336	4

Table 8: Professional etting mode

name	Average	S.D.	Sort
The professional curriculum of your school is reasonable	3.394	1.301	1
Your school's professional stream can meet student needs	3.373	1.321	2
The major of your school can fully cover the needs of students	3.348	1.341	3
Your school respects students' personal wishes in the choice of majors	3.317	1.376	4

Table 9: Course setting method

name	Average	S.D.	Sort
The development of your school's curriculum significantly improves students' humanistic quality and professional knowledge	3.408	1.358	1
The curriculum at your school is rich in content	3.365	1.214	2
The curriculum at your school matches your learning needs	3.363	1.281	3
The curriculum at your school focuses on combining theory with practice	3.279	1.271	4

Table 10: Teaching system

name	Average	S.D.	Sort
Your school develops a teacher's teaching effect evaluation system)	3.265	1.270	1
Students in your school can participate in the formulation of the teaching system)	3.250	1.285	2
The teaching system of your school can be changed at any time according to the basic situation of the students)	3.233	1.271	3
Your school regularly develops a feedback system for students on the quality of teaching)	3.231	1.342	4

Table 11: Teaching organization

name	Average	S.D.	Sort
Your school often invites celebrities to give lectures on learning mode	3.312	1.195	1
Your primary school often cooperates with social organizations to carry out social practice courses	3.273	1.269	2
Your school is rich in community activities	3.246	1.265	3
Your school often uses Internet devices for teaching	3.231	1.236	4

Table 12: Teaching management mode

name	Average	S.D.	Sort
Your school's teaching management system is reasonable	3.367	1.256	1
The decision-making power of teaching management in your school is concentrated in the hands of school leaders	3.358	1.294	2
You believe that your school has a high level of overall professional knowledge competency	3.296	1.317	3
You think your school's teacher recruitment meets student development requirements	3.269	1.234	4

Table 13: Hidden Course Form

name	Average	S.D.	sort
The overall cultural atmosphere of your school is good and promotes your enthusiasm for learning	3.331	1.318	1
Your school often has some extracurricular activities	3.312	1.322	2

Table 14: Teaching evaluation methods

name	Average	S.D.	sort
The teaching evaluation of your school focuses on the opinions of students	3.262	1.335	1
Your school's teaching evaluation is in the form of anonymity	3.258	1.344	2

name	Average	S.D.	sort
Your school's teaching evaluation method is consistent with most schools, nothing new	3.208	1.324	3
You are satisfied with how your school's teaching is evaluated	3.196	1.370	4

Table 15: Gender t-test analysis results

Gender t-test analysis results				
	Sex (mean $\pm$ SD)		t	p
	Male (n=248)	Female (n=272)		
Talent training concept	3.23 $\pm$ 1.24	3.40 $\pm$ 1.17	-1.630	0.104
Professional setting mode	3.43 $\pm$ 1.29	3.30 $\pm$ 1.16	1.230	0.219
Course setting method	3.45 $\pm$ 1.20	3.27 $\pm$ 1.12	1.813	0.071
teaching system	3.39 $\pm$ 1.21	3.11 $\pm$ 1.08	2.722	0.007**
teaching organization	3.33 $\pm$ 0.97	3.20 $\pm$ 1.20	1.390	0.165
Teaching management mode	3.45 $\pm$ 1.04	3.20 $\pm$ 1.19	2.514	0.012*
Hidden Course Form	3.41 $\pm$ 1.23	3.24 $\pm$ 1.31	1.507	0.133
Teaching evaluation methods	3.26 $\pm$ 1.23	3.20 $\pm$ 1.24	0.553	0.581
Cultivation model satisfaction	3.38 $\pm$ 1.13	3.56 $\pm$ 1.16	-1.800	0.072

*p<0.05 **p<0.01

Table 16: Grade Anova Results

Grade ANOVA Results						
	Grade (mean $\pm$ SD)				F	p
	Freshman (n=128)	Sophomore (n=140)	Junior year (n=148)	Senior year (n=104)		
Talent training concept	3.43 $\pm$ 1.29	3.38 $\pm$ 1.23	3.26 $\pm$ 1.17	3.18 $\pm$ 1.14	1.087	0.354
Professional setting mode	3.42 $\pm$ 1.22	3.33 $\pm$ 1.11	3.38 $\pm$ 1.22	3.29 $\pm$ 1.37	0.228	0.877

Grade ANOVA Results

	Grade (mean $\pm$ SD)				F	p
	Freshman (n=128)	Sophomore (n=140)	Junior year (n=148)	Senior year (n=104)		
Course setting method teaching system	3.46 $\pm$ 1.05	3.27 $\pm$ 1.25	3.12 $\pm$ 1.24	3.67 $\pm$ 0.97	5.327	0.001**
teaching system	3.52 $\pm$ 1.06	3.08 $\pm$ 1.09	3.15 $\pm$ 1.22	3.25 $\pm$ 1.18	3.845	0.010**
teaching organization	3.18 $\pm$ 1.15	3.17 $\pm$ 1.10	3.39 $\pm$ 0.97	3.33 $\pm$ 1.17	1.332	0.263
Teaching management mode	3.36 $\pm$ 1.26	3.62 $\pm$ 1.17	3.35 $\pm$ 0.91	2.84 $\pm$ 1.04	10.241	0.000**
Hidden Course Form	3.48 $\pm$ 1.24	3.11 $\pm$ 1.14	3.30 $\pm$ 1.27	3.43 $\pm$ 1.45	2.226	0.084
Teaching evaluation methods	3.19 $\pm$ 1.35	3.08 $\pm$ 1.23	3.55 $\pm$ 1.06	3.03 $\pm$ 1.24	4.989	0.002**
Cultivation model satisfaction	3.73 $\pm$ 1.05	3.50 $\pm$ 1.16	3.48 $\pm$ 1.07	3.10 $\pm$ 1.26	6.098	0.000**

* p<0.05 ** p<0.01

Related analysis

Correlation refers to the consistency of the change trend between two variables. If the change trend of the two variables is consistent, then it can be considered that there is a certain relationship between the two variables. If the correlation coefficient of the two variables is positive, it indicates that there is a positive correlation between the two variables, and if it is negative, it proves that there is a negative correlation between the two variables. In this study, the pearson coefficient was used to verify the correlation between variables.

Table 17: Pearson related

Pearson related											
	average value	standard deviation	Talent training concept	Professional setting mode	Course setting method	teaching system	teaching organization	Teaching management mode	Hidden Course Form	Teaching evaluation methods	Cultivation model satisfaction
Talent training concept	3.318	1.210	1								
Professional setting mode	3.358	1.221	0.154**	1							
Course setting method	3.354	1.161	0.151**	0.188**	1						
teaching system	3.245	1.148	0.126**	0.121**	0.118**	1					
teaching organization	3.265	1.096	0.171**	0.190**	0.223**	0.197**	1				
Teaching management mode	3.323	1.130	0.157**	0.092*	0.185**	0.103*	0.199**	1			
Hidden Course Form	3.321	1.275	0.222**	0.294**	0.192**	0.217**	0.229**	0.201**	1		
Teaching evaluation methods	3.231	1.233	0.290**	0.285**	0.261**	0.234**	0.331**	0.360**	0.280**	1	
Cultivation model satisfaction	3.471	1.150	0.409**	0.374**	0.368**	0.407**	0.418**	0.366**	0.440**	0.584*	1

*p<0.05**p<0.01

Among them, the teaching evaluation method has the highest degree of correlation, with a correlation coefficient of 0.584, followed by the implicit curriculum form, with a correlation coefficient of 0.440. The correlation coefficient between the concept of talent training and the teaching system is also above 0.4.

Regression analysis

Regression analysis is a widely used quantitative analysis method, which is used to analyze the statistical relationship between things, focusing on the change of quantitative relationship. This paper uses data analysis software to carry out regression analysis on the influencing factors of different talents' personalized training, and explores the influencing factors of talent training satisfaction.

Table 18: Linear regression analysis results

Linear regression analysis results			
	Regression coefficients	95% CI	VIF
constant	-0.848** (-4.876)	-1.189 ~ -0.507	-
Talent training concept	0.176** (6.159)	0.120 ~ 0.231	1.130
Professional setting mode	0.125** (4.356)	0.069 ~ 0.182	1.171
Course setting method	0.134** (4.511)	0.076 ~ 0.192	1.131
teaching system	0.214** (7.226)	0.156 ~ 0.272	1.101
teaching organization	0.145** (4.497)	0.082 ~ 0.209	1.195
Teaching management mode	0.122** (3.914)	0.061 ~ 0.183	1.182
Hidden Course Form	0.139** (4.933)	0.084 ~ 0.194	1.227
Teaching evaluation methods	0.256** (8.131)	0.195 ~ 0.318	1.435
sample size		520	
R 2		0.593	
Adjust R2		0.586	
F value	F (8,511)= 93.001,p=0.000		

Dependent variable: training mode satisfaction

DW value: 1.860

* p<0.05 ** p<0.01 t value in parentheses

The final analysis shows that:

The regression coefficient value of the talent training concept is 0.176 ($t=6.159$, $p=0.000<0.01$), which means that the talent training concept has a significant positive impact on the satisfaction of the training model.

The regression coefficient value of the professional setting mode is 0.125 ($t=4.356$, $p=0.000<0.01$), which means that the professional setting mode has a significant positive impact on the satisfaction of the training mode.

The regression coefficient value of the curriculum setting method is 0.134 ($t=4.511$, $p=0.000<0.01$), which means that the curriculum setting method has a significant positive impact on the satisfaction of the training mode.

The regression coefficient value of the teaching system is 0.214 ($t=7.226$, $p=0.000<0.01$), which means that the teaching system has a significant positive impact on the satisfaction of the training model.

The regression coefficient value of the teaching organization form is 0.145 ($t=4.497$, $p=0.000<0.01$), which means that the teaching organization form has a significant positive impact on the satisfaction of the training mode.

The regression coefficient value of the teaching management model is 0.122 ($t=3.914$, $p=0.000<0.01$), which means that the teaching management model will have a significant positive impact on the satisfaction of the training model.

The regression coefficient value of the implicit curriculum form is 0.139 ($t=4.933$, $p=0.000<0.01$), which means that the implicit curriculum form has a significant positive impact on the satisfaction of the training model.

The regression coefficient value of the teaching evaluation method is 0.256 ($t=8.131$, $p=0.000<0.01$), which means that the teaching evaluation method has a significant positive impact on the satisfaction of the training model.

8. Results, Conclusions and Recommendations

This article explores the components of effectiveness and development guidelines that influence individualized talent training in first-class universities. The research shows: the factors influencing the effectiveness of individualized talent training in first-class universities

According to the semi-structured interviews and questionnaires used in this research, the collected data results show that the current situation of the personalized talent training

policies of first-class universities is described, and relative suggestions for improvement are put forward. From the perspective of research objectives, first-class universities Personalized talent training methods mainly include eight aspects: talent training concept, professional setting mode, curriculum setting method, teaching system, teaching organization form, teaching management mode, implicit course form, and teaching evaluation method.

There are a total of 18 guidelines for the effectiveness of personalized talent training in first-class universities, including: (2) adhere to the "people-oriented" concept; (2) attach importance to students' personalized development; (3) cultivate students' innovative ability; (4) emphasize comprehensive development; (5) Reasonable setting of majors and clear division of majors; (6) Pay attention to the personal wishes of students. ;(7) Reasonably set up courses; (8) Enrich course content and form; (9) Improve teaching management system; (10) Enrich teaching rating methods; (11) Carry out social practice; (12) Improve basic intelligent equipment; (13)) Introducing high-quality talents; (14) Streamlining administration and delegating power (15) Enriching hidden courses and promoting cultural atmosphere; (16) Evaluation of curriculum knowledge (17) Evaluation of innovative research findings (18) Evaluation of learning practice.

Policy and Practice Recommendations

1. Give full play to its own positioning and characteristics, and condense the concept of talent training
2. Interdisciplinary and inter-professional learning, broaden students' professional adaptability, and improve the professional setting model.
3. Increase the proportion of general education courses to achieve personalized development
4. Establish a working group, build a top-level design, and improve the teaching system
5. Expand the proportion and quality of small-class courses, and improve the personality of college students
6. Improve the management system of departments and guide students to participate in some management modes
7. Improve the functional status of hidden courses and form the cultural self-confidence of colleges and universities
8. Pay attention to process evaluation, and evaluate a reasonable combination of

basic knowledge, innovative thinking and practical ability.

9. Outlook

In the future, colleges and universities should further strengthen the relevant theories and research on the cultivation of personalized talents in first-class universities, sort out relevant domestic and foreign literature and successful cases, and conduct more accurate and in-depth research on the elements and influencing factors of the effectiveness of personalized talent cultivation in first-class universities; further improve the questionnaire design. and data collection. The valid sample size for this study was 520. In the future research, we will expand the number and scope of the population sample of the questionnaire survey to make the research more convincing, build an effective first-class university personalized talent training system, and improve the constituent elements. To verify the influencing factors and structure of the effectiveness of personalized talent training in first-class universities; in future research, on the basis of existing research methods and research results, using CIPP theoretical model and relevant theories such as effective education and teaching, through AHP and empirical research methods and build a scientific, rational, systematic and effective talent training system.

Bibliography

- Amabile, T. M. (1983). **The Social Psychology of Creativity**. New York: Cambridge University.
- Anieo, J. A. (2003). **Teacher and student relationships for improvements in creativity**. Nashville: Peabody College of Widerbilt University.
- Ashby, E. (1958). **Technology and the academics**. London: Macmillan.
- Bell, R. E. (2005). **Present and future in higher education**. London: Tavistock.
- Bentinek-Smith, W. (1986). **The Harvard Book. 350 Anniversary Edition**. Harvard: Harvard University Press.
- Berlin, I. (1991). **The Crooked Timber of Humanity: Chapters in the history of Ideras**. New York: Princeton University Press.
- Boyei, E. L. (1987). **College: The Undergraduate Experience in America**. New York: Harper and Row.
- Cassirer, E. (1985). **Theory of Man**. Y. Gan, Trans. Shanghai: Shanghai Translation Publishing House.

- Cha, Y. L. (1998). **Educational Modeling**. Nanning: Guangxi Education Press.
- Clark, B. (1992). **The encyclopedia of higher education**. Oxford: Pergamon Press.
- Conant, J. B. (1945). **General Education in a Free society, Report of the Harvard Committee with an Introduction**. Harvard: Harvard University Press.
- Dong, Z. F. (2009). **Sociology of Education**. Wuhan: Central China Normal University Press.
- Dong, Z. F., & Tao, N. X. (2010). **Theory and Practice of Higher Education Diversion**. Wuhan: Central China Normal University Press.
- Davis, C. (2011). Realizing Our Potential. **Higher Education Review**, (5), 22-31.
- Fanelli, A. (1997). **General education in the America college**. The state university of New Jersey.
- Gardner, H. (1993). **Creating Minds: An anatomy of creativity seen through the lives of Freud, Einstein, Picasso, Seravinsk Eliot, Graham, and Ghandi**. New York: Basic Books.
- Gordon, V. N., & Steele, G. E. (1992). Advising major-changers: Students in transition. **NACADA Journal**, 12(1), 22-27.
- Guilford, J. P. (1967). **The Nature of Human Intelligence**. New York: McGraw-Hill.
- Harvard University. (1994). **Introduction to the Core Curriculum: a Guide for Freshmen**. Cambridge University Press.
- Howard, C. (1992). **Theories of general education**. New York: Macmillan
- Jaspers, K. T. (1991). **What is Education**. J. Zou, Trans. Beijing: Sanlian Publishing House.
- Jin, Y. J. (2008). **The concept of university**. Beijing: Sanlian Publishing.
- Lu, J. (2001). **Transcendence and Innovation**. Beijing: People's Education Press.
- Lin, C. D., & Shen, D. L. (1996). **Psychology of Creativity**. Hangzhou: Zhejiang People's Publishing House.
- Livingstone, R. (1945). **The future in education**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Maritain, J. (1960). **Education at the Crossroads**. New Haven: Yale university Press.
- Moberly, W. H. (1995). **The University and Cultural Leadership**. London: Oxford University Press.
- Morison, S. E. (1994). **Three Centuries of Harvard: 1636-1936**. New York: Harvard University Press.
- Newman, J. H. (2001). **The ideal of the university**. H. Xu, Trans. Hangzhou: Zhejiang Education Press.

- Noil, R. G. (1997). **Challenges to Research universities**. Washington: Brooking Institution Press.
- Pratt, M. I. (1992). **Humanities for the future: reflections on the western culture debate at Stanford**. Duke: Duke University Press.
- Rowe, S. C. (1994). **Claiming a liberal education: resources for realizing the college experience**. Needham Heights: Ginn Press.
- Segal, M. (2001). **Creativity and personality type: Tools for understanding and inspiring the many voices of creativity**. Bromley: Telos Publications.
- Smith K. Making an Good Art of Assessment Form [J]. **Higher education review**, 2012 (I).
- Soares, J. A. (1999). **The Decline of the Privilege: the Modernization of the Oxford University**. Stanford: Stanford University Press.
- Trow, M. (1973). **Problems in the transition from elite to mass higher education**. Berkeley: Carnegie Commission on Higher Education.
- UNESCO International Commission on Education for the 21st Century. (1996). **Education-the wealth in it**. Beijing: Education Science Press.
- UNESCO International Commission for Educational Development. (1996). **Learning to Survive-Today and Tomorrow in the Educational World**. Beijing: Education Science Press, 1996.
- Veysey, L. R. (1974). **The Emergence of the American University**. Chicago: University of Chicago Press.
- Wang, H. C. (2004). **Theory of Mass Higher Education: A Study of Cultural Individuality of Higher Education Popularization**. Guangzhou: Guangdong Education Press.
- Wang, D. J., & Guo, W. A. (2009). **Pedagogy**. Beijing: People's Education Press.
- Wang, D. J., & Guo, W. A. (2005). **Theory of Subject Education**. Beijing: People's Education Press.
- Weinhua, N. (2003). **Individual and environment influences on Chinese student creativity**. Yates: Yates University.
- Zhao, X. L., & Wang, C. X. (1980). **Selected Works on Dewey Education**. Shanghai: East China Normal University Press.

INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF ART DESIGN ADMINISTRATORS IN COLLEGES AND UNIVERSITIES UNDER SHENYANG CITY

Zhao Ying

Kamolmal Chaisirithanya

Chuanchom Chinatangkul

Faculty of Education, Bangkokthonburi University

Email: 327844027@qq.com

Received : 7 February 2023

Revised : 31 December 2023

Accepted : 31 December 2023

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to explore the components of instructional leadership of art design administrators in colleges and universities under Shenyang City. (2) to develop the managerial guidelines for components of instructional leadership of art design administrators in colleges and universities under Shenyang City.

The research was mixed methodology design which were comprised of quantitative research and qualitative research. The population included instructors and administrators in art design under Shenyang City, with a total of 1037. The sample size was determined by Krejcie and Morgan's Table (1970), and obtained by stratified random sampling technique, totalling 314. The key informants were composed of 9 key informants, deans, directors, instructors of art design in colleges and universities in Shenyang. The instruments used for data collection included a semi-structured interview, a five-level rating scale questionnaire, and note taking by Focus Group Discussion. The statistics used for data analysis was descriptive statistics and Exploratory Factor Analysis as well as content analysis was employed.

The research findings revealed that: (1) there were six components of instructional leadership of art design administrators in colleges and universities under Shenyang which consisted of curriculum and instruction management, supportive work environment, teacher's professional development, instructional process management, evaluation of instructional process, and communication of mission and objectives; (2) there were 18 guidelines as follows: strengthen the management of all courses and the instruction of courses; provide resources and support for instructional practice; improve the supervision system of

instructional process; strengthen the construction of instructional environment; strengthen home-school cooperation; perfect the psychological consultation mechanism of students; strengthen instructional reform and curriculum construction; strengthen the construction of teachers; strengthen the construction of experimental base; establish a instructional quality assurance system; establish instructional evaluation and monitoring system; regularly carry out instructional and research activities; establish a diversified instructional evaluation system; formulate systematic social practice standards; formulate standards for the growth of teachers and students; establish a correct educational concept; strengthen support for teacher training; strengthen support for students' professional development.

Keywords: Instructional Leadership, Art Design Administrators, Colleges and Universities, Shenyang City

1. Introduction

With the development of society and the continuous improvement of people's living standards, the application of art design is more and more widely. The demand for relevant talents in various majors of art design is increasing. The development of art design major in colleges and universities are paid more and more attention. A good development of art design specialty is inseparable from the instructional leadership of administrators, which is conducive to improving the instructional quality of art design specialty. Therefore, the research on the instructional leadership of art design specialty in colleges and universities is becoming more and more important. Improving the level of instructional leadership of art design major in colleges and universities is conducive to the construction and development of various majors of art design, improving students' ability, improving students' working ability in employment and shortening the adaptation time of work practice; The school can output better design talents for the society and better serve the society.

As far as the management of the art college is concerned, the most active factor in the management is people, and the president is the soul of the college. The president's leadership, management philosophy and leadership behavior are directly related to the survival and development of the college. The quality of the college depends on the collective efforts of the teacher team under the leadership of the president. In addition to undertaking the heavy administrative work, the Dean should also be aware of his teaching leadership role, improve his instructional leadership quality, and practice his instructional leadership responsibility will relate to the successful implementation of the new curriculum reform (Wang, 2019: 7).

With the development of society, the research on the instructional leadership of art design specialty in colleges and universities is particularly important. Through the reflection on the research and current situation of instructional leadership of art design specialty in colleges and universities, this research focuses on the methods of instructional leadership of art design specialty in colleges and universities, enriches the dimensions of instructional leadership of art design specialty, so as to expand the research scope of instructional leadership of design specialty in colleges and universities and improve the management research of instructional quality, It provides new dimensions and theoretical possibilities for the instructional leadership, development and innovation of design major in art colleges. The instructional leadership of university administrators directly affects the teaching quality. Art design major in colleges and universities has its own characteristics, which requires managers to study instructional leadership according to the characteristics of art design major. This is very important for improving the instructional quality of design discipline. The research direction is in line with the needs of national conditions and the development of art design industry, which can promote the development of design education in art colleges and universities. Deeply understand the actual situation of the construction of art design specialty in colleges and universities, examine and reflect on the current educational leaders, analyze the actual situation and influence of various dimensions of instructional leadership to improve the instructional quality of art design specialty in colleges and universities, and explore its reasons. Accordingly, this research puts forward targeted thinking and suggestions on how to effectively lead the art design specialty in colleges and universities and improve the instructional leadership of administrators, so as to provide a new practical path for the educational development of art design specialty in Colleges and universities.

For the college of art and design, the realization of the training goal in education cannot be separated from the basic way of instructional leadership. The focus of education and instruction has begun to shift from the pursuit of quantity and efficiency to the pursuit of quality and quality. High quality education is inseparable from high-quality education leaders, and high-quality schools are inseparable from high-level college leaders(Wang, 2019, p. 23).

In 1982, Canadian scholars Leithwood and Montgomery formally put forward the concept of instructional leadership in the article "improving the role of primary and secondary school principals". They believed that "instructional leadership was usually regarded as a unique way of leadership in primary schools". Since then, instructional leadership had become a focus topic in the field of educational leadership research. Different scholars had different views on the connotation of instructional leadership. Deborah King pointed out that instructional leadership referred to "setting clear objectives, allocating instructional resources, managing school curricula

and instructional plans, supervising teachers' instructional plans and evaluating teachers". Benberg and Ander believe that the most important role of instructional leaders in the school was to "coordinate, monitor and develop the school's curriculum and instruction".

Hallinger and Murphy (Hallinger & Murphy, 1985, p. 217-247) defined instructional leadership as the behavior of principals leading and managing school instruction and promoting teachers' teaching and students' learning. Greenfield understands instructional leadership from a broad perspective. He believed that the essence of instructional leadership was that the principal creates a good teaching and learning atmosphere. Smith and Andrews pointed out that when principals were engaged in instructional leadership, they should play four roles: resource provider, instructional helper, communicator and visible existential.

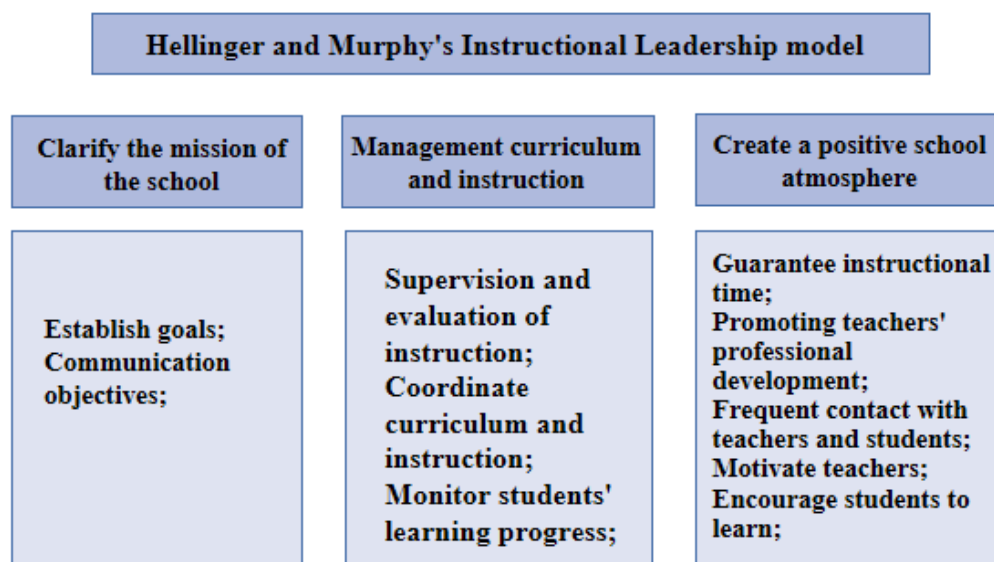

Figure 1: Hellinger and Murphy's Instructional Leadership model

(Source: Hellinger and Murphy's Instructional Leadership model)

In 1990, after consulting the literature on school effectiveness, school improvement, employee development and organizational change, Murphy modified the three-dimensional model of instructional leadership to a certain extent and proposed a four-dimensional model of instructional leadership. Namely, "clear mission and objectives", "manage instructional process", "improve school learning atmosphere" and "establish a supportive working environment". Among them, "clear mission" still constitutes the basic characteristics of instructional leadership. However, he added "improving instructional quality" to the role of "managing instructional process". In addition, he also expanded "improving good school atmosphere" proposed in the previous four-dimensional model to "improving school learning atmosphere" and "building a supportive

instructional environment". The four dimensions were specifically divided into 16 different role behaviors (Murphy, 1990: 200).

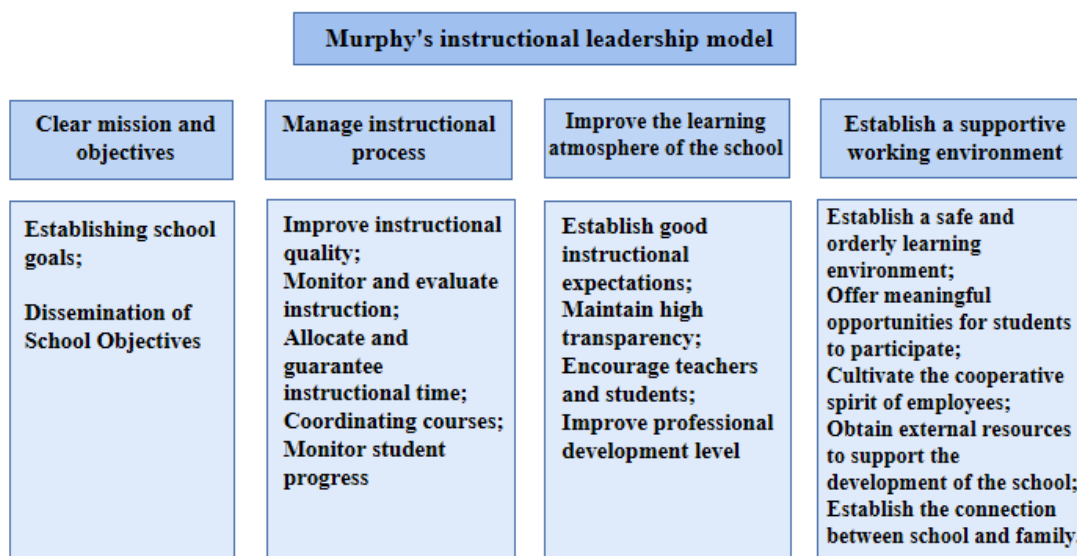

Figure 2: Murphy's instructional leadership mode

(Source: Murphy's instructional leadership mode)

Based on the instructional leadership model proposed by western scholars and China's education and instructional practice, many Chinese scholars had also put forward operational definitions and action guidelines on instructional leadership. More and more scholars were studying instructional leadership, which showed its importance. The objectives of this research were: (1) to explore the components of instructional leadership of Art Design Administrators in colleges and universities under Shenyang City. (2) to develop the managerial guidelines for components of instructional leadership of Art Design Administrators in colleges and universities under Shenyang City.

2. Methodology

The objective of research were: (1) to explore the components of instructional leadership of art design administrators in colleges and universities under Shenyang City and (2) develop relevant management guidelines, the research steps were as follows:

Step 1. Determining the variables of instructional leadership of art design administrators in colleges and universities, the researcher studied the concepts, principles, theories and other relevant literature of instructional management, and use the semi- structured interview for in-depth interview with three deans, three directors, three art and design teachers and nine key

principals of four art design in colleges and university under Shenyang City.

Step 2. Exploring the components of instructional leadership of art design administrators in colleges and universities under Shenyang City, the researcher used the instructional leadership variables in step 1 to compile a questionnaire as a instrument to collect data from the sample to determine the constituent components of the instructional leadership of art design administrator in colleges and universities under Shenyang City.

The questionnaire consisted of three parts ; Part I: demographic variables (Checklist) e. g. gender, age range, education level, working experience, position level, university attribute; Part II: instructional leadership variables (five-point rating scale)(65 items), and Part III: suggestions (open-ended). The Exploratory Factor Analysis was analyzed that instructional leadership of art design administrators in Colleges and Universities under Shenyang City mainly included six components: curriculum and instruction management; supportive work environment; teacher's professional development; instructional process management; evaluation of the instructional process; and communication of mission and objectives.

Step 3. Developing the managerial guidelines for components of instructional leadership of art design administrators in colleges and universities under Shenyang City, by qualitative research: the researcher used the components of instructional leadership in step 2 to develop managerial guidelines for the components of art design instructional leadership in colleges and universities in Shenyang City through Focus Group Discussion.

3. Results and discussion

The research finding revealed that:

(1) There were six components of instructional leadership of art design administrators in colleges and universities under Shenyang City which consisted of Curriculum and Instruction Management, Supportive Work Environment, Teacher's Professional Development, Instructional Process Management, Evaluation of Instructional Process and Commnication Of Mission And Objectives.

The researcher analyzed the arithmetic mean ($\bar{x}$) and Standard Deviation (S. D.) by comparing the derived arithmetic mean to the criteria based on Best's concepts. It showed the arithmetic mean, Standard Deviation, and level of each variable that was a variable of instructional leadership of art design administrators in colleges and universities under Shenyang City. It was summarized that overall, 65 ifems the arithmetic mean ($\bar{x}$) was between 3. 39-3. 82, indicating that the respondents have an opinion on the level value of the variable by the arithmetic mean ($\bar{x}$) was above the middle level, Standard Deviation (S. D.) was between 0. 816-1.

225, indicating that respondents have quite different opinions on the variable. Perform descriptive statistical analysis on all scale questions, the maximum and minimum values were between 1-5, indicating that there were no extreme values, and the average of arithmetic mean ($\bar{x}$) was 3.584, indicating that the agreement was high. The average of Standard Deviation (S. D.) was 1.098, indicating that it basically conformed to the normal distribution.

Result of Data Analysis on Questionnaire: Exploratory Factor Analysis of components of instructional leadership of art design administrators in colleges and universities under Shenyang City.

1. KMO-Meyer-Olkin and Bartlett's Test

Table 1: Shows KMO-Meyer-Olkin and Bartlett's Test

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.909
Approx. Chi-Square		15767.121
Bartlett's Test of Sphericity	df	2080
	Sig.	0.000

It was summarized that the KMO test results of the data collected from the research were .909. Kaiser and Rice studied KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) to measure the suitability of the data on whether factor analysis techniques should be used and concluded that if KMO values ≥ 0.8 , then the data set could use factor analysis well. Therefore, this set of data was suitable for good Factor Analysis. Testing the relationship between variables by statistical values, Bartlett's Sphericity Test at statistical significance ($\text{Sig } 0.000 \leq 0.05$) indicated that there was the coefficient matrix of variables. Therefore, the resulting information was appropriate to conduct further factor analysis.

2. Data Analysis Result on Questionnaire: Eigenvalues, Percentage of Variance, Percentage of Cumulative Variance.

This phase of analysis used factor extraction by Principle Component Analysis (PCA) with orthogonal rotation et. al and varimax rotation. The used criteria for consider factors were as follows; (1) 0.70 or higher was a practically significant factor loading, (2) eigenvalues greater than 1 according to Kaiser's Criterion, and (3) there were more than three components (Hatcher). When considering the above criteria, the number of components and the variance of the variables were obtained as shown in Table 2.

Table 2: Shows Data Analysis Result on Questionnaire: Eigenvalues, Percentage of Variance, Percentage of Cumulative Variance

Components	Rotation Sums of Squared Loadings		
	Eigenvalues	Percentage of Variance	Percentage of Cumulative
1	9.184	14.129	14.129
2	8.026	12.348	26.477
3	7.602	11.695	38.172
4	6.824	10.498	48.671
5	5.354	8.237	56.907
6	4.175	6.423	63.330

From Table 2, it was summarized that the number of components of instructional leadership of art design administrators in colleges and universities under Shenyang City. It was found that there were six components with an Eigenvalues greater than 1. When rotating the axis, it explained a total variance of 63.330 percent. It was generally believed that the total variance interpretation rate of the extracted factors was greater than 60%, indicating that sufficient information has been extracted. The validity of the scale was considered to be good.

3. The factor loading, variables described in each of the main components after rotating the axis.

Table 3: Shows components of components of instructional leadership of art design administrators in colleges and universities under Shenyang City

Order	Components	Number of Variables	Factor Loading
1	Component1	15	0.730-0.820
2	Component2	12	0.738-0.833
3	Component3	12	0.724-0.778
4	Component4	10	0.733-0.824
5	Component5	9	0.691-0.823
6	Component6	7	0.609-0.823
Total		65	0.609-0.833

Based on the results of the analysis of components of instructional leadership of art design administrators in colleges and universities under Shenyang City using Exploratory Factor Analysis. It can be summarized as shown in Figure 3.

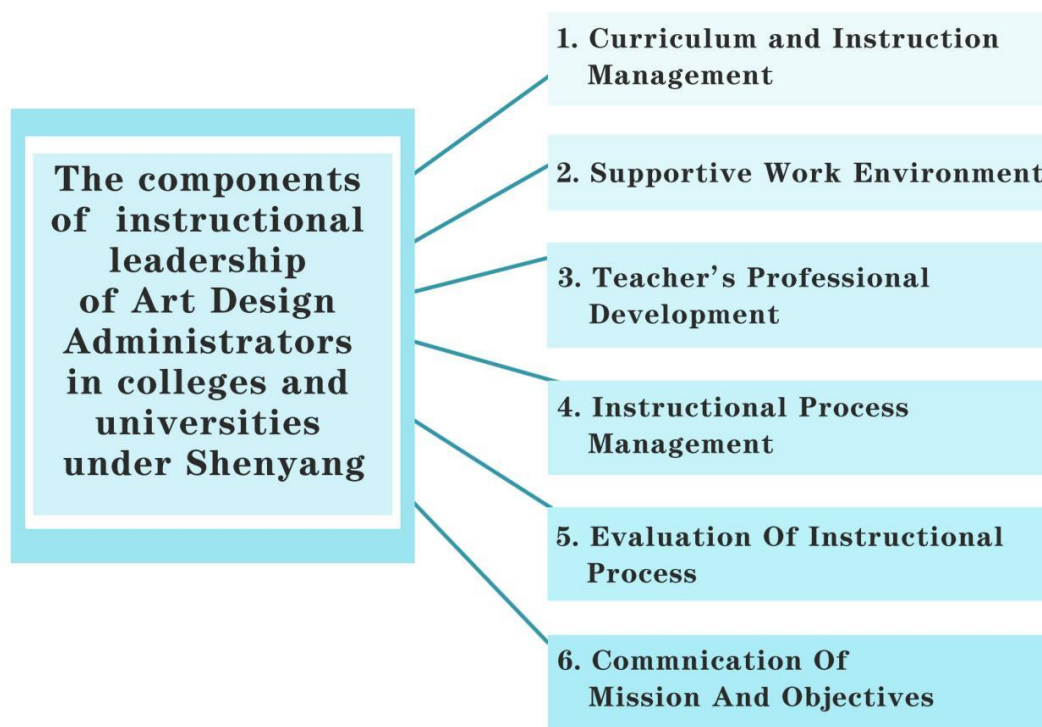

Figure 3: Shows the components of instructional leadership of art design administrators in colleges and universities under Shenyang City

(2) There are 18 guidelines: strengthen the management of all courses and the instruction of courses; Provide resources and support for instructional practice; Improve the supervision system of instructional process; Strengthen the construction of instructional environment; Strengthen home-school cooperation; Perfect the psychological consultation mechanism of students; Strengthen instructional reform and curriculum construction; Strengthen the construction of teachers; Strengthen the construction of experimental base; Establish a teaching quality assurance system; Establish instructional evaluation and monitoring system; Regularly carry out instructional and research activities; Establish a diversified instructional evaluation system; Formulate systematic social practice standards; Formulate standards for the growth of teachers and students; Establish a correct educational concept; Strengthen support for teacher training; Strengthen support for students' professional development.

Discussion

Because instructional leadership should return to the educational essence of college

management. As an educational organization to cultivate people, education is the fundamental attribute of the colleges and universities. Instruction was the central work of the colleges and universities. What students could learn in the classroom was very important. Therefore, management courses and instruction are very important. This research finding was that , strengthening management courses and instruction was conducive to improving instructional quality. It was also very important whether students could use what they have learned. Art design itself serves people. It was not only about learning design theory, but also about transforming it into its own design ability through learning and applying it to practice. Therefore, practical courses were very important, which could better train students' practical ability. Strengthen the management of management courses and instruction, including the management of practical courses, so that students could really strengthen their theoretical learning and practical ability, which was also the basis of education, achieve the purpose of running a college, and improve the reputation of the colleges and universities.

This research finding was that, the establishment of college supportive working environment had a subtle impact on teachers' thoughts and teaching behaviors. How could teachers build community awareness in the college working environment, became the subject of self-conscious development and cooperate widely? The most fundamental motivation lied in teachers' sense of belonging to their college. The establishment of supportive working environment would enable teachers to have a sense of identity with learning. A good instructional environment and a resource-rich external environment were conducive to teachers' development, improve teachers' professional identity and work efficiency, and provide excellent teachers' guarantee for training new talents. Loving and dedicated teachers and good college environment can cultivate students with all-round development and healthy growth.

This research finding was that, professional level was the fundamental foundation for the development of colleges and universities, and teachers were the important academic resources of colleges and universities. The professional level of colleges and universities and the comprehensive quality and level of teachers determine the development level of all aspects of colleges and universities, which seriously affects the academic activities of colleges and universities, the overall quality of professional talent training and education, the level of comprehensive services for the society, and the level of resources obtained by colleges and universities through various ways and channels. Therefore, improving the professional development of colleges and universities was one of the key tasks of colleges and universities, refining the characteristics of running schools, improving the quality of education and instruction, and building a high-quality professional teacher team is an important task of the development of

colleges and universities.

This research finding was that , the management of instructional process in colleges and universities could start from the core process to avoid the confusion of management caused by the unclear working process of instructional management, unclear responsibilities and rights, and serious interference of human factors. It was the inevitable trend of instructional management reform in colleges and universities. To strengthen the management of instructional process was to improve the level of instructional management in colleges and universities and did a good job in service. By implementing the management instructional process, we could establish a human resources management and control system for teachers, and effectively control the implementation process of teachers' personal potential, personal satisfaction and motivation, honesty and ethics, faculty competence and human resources policy. By using modern management methods and principles, and through the management of instructional processes, we could fundamentally change the old way of traditional instructional management and improve work efficiency. In order to improve the level of instructional management and promote the development of colleges and universities.

This research finding was that , instructional evaluation was the baton of classroom instructional. It guided the behavior of teaching and learning in the classroom, scientifically establishes the content and standard of classroom instructional evaluation, and was helpful for implementing the new instructional concept. Evaluating the instructional process could guide the classroom instructional behavior, which played a key role in improving the instructional quality, and it promoted the all-round development of students.

This research finding was that, Commnication Of Mission And Objectives was very important. Peter Drucker, an American management scientist, first defined the concept of management by objectives (MBO) in 1954. He believed that objectives are prior to plans, and the real meaning of management is to set objectives. Only after establishing organizational objectives could various plans be formulated, could we determine what can be done to achieve objectives. Management by objectives was to take "objectives" as the starting point and destination of all activities of the organization and management. It required that the whole activity should be goal-oriented, and the results of the activity should be evaluated by the degree of completion of the objectives. Clarifying the mission, determining and disseminating the college objectives are conducive to the realization of the collegel objectives, the overall improvement of the college, and the mobilization of the enthusiasm of the instructional staff.

4. Conclusion

The research finding were six components of instructional leadership of art design administrators in colleges and universities under Shenyang City which consisted of Curriculum and Instruction Management, Supportive Work Environment, Teacher's Professional Development, Instructional Process Management, Evaluation Of Instructional Process and Commnication Of Mission And Objectives.

5. Recommendation

With the continuous development of society, modern education has made continuous progress. Based on the theory of instructional leadership in colleges and universities, combined with the actual development of education in China and the characteristics of art design, this paper puts forward the following recommendations:

1. Improve the management curriculum and instructional system.

(1) Formulate a complete instructional system. Each art design specialty includes basic courses, professional courses, practical instructional activities and practical activities.

(2) Standardize all instructional documents and supervise the instructional objectives, contents, instructional methods, instructional plans, instructional evaluation, class hour allocation and other instructional documents of each course.

(3) Improve the supervision and management system of instructional process. Set up a course supervision team to supervise the instruction of teachers and students. Standardize the course review record file.

2. Strengthen the establishment of supportive work environment.

(1) Strengthen the construction of instructional environment. Strengthen the construction of internal hardware environment and formulate corresponding environmental management system.

(2) Strengthen the construction of external resources, strengthen cooperation with all sectors of society, and establish long-term and effective cooperative relations.

(3) Strengthen home-school cooperation. Establish student family information files, keep in touch with parents, and feed back students' college situation.

(4) Improve the psychological counseling mechanism of students, and set up courses and activities of psychological counseling.

3. Strengthen the professional development of the colleges and universities.

(1) Strengthen instructional reform and curriculum construction. According to the characteristics of the art design specialty, it should come in with the times and serve the society.

According to the social development, it should constantly update the instructional concept, carry out instructional reform, and build new courses according to the social needs.

(2) Strengthen the construction of teachers. Provide teachers with multi-dimensional instructional resources and related industries, encourage teachers to continue learning, improve teachers' professional development level, and give teachers appropriate learning subsidies.

(3) Strengthen the construction of experimental bases. Formulate perfect rules and regulations for the experimental base. It includes rules and regulations on the use and protection of equipment in the experimental base, the maintenance of the environment of the experimental base, the use time of the experimental base, and the safety of the experimental base.

4. Strengthen the management of instructional process.

(1) Strengthen the construction of instructional management team, make a good plan for the construction of instructional management team, reasonably allocate instructional management personnel at all posts, strengthen the professional ability of instructional management team, and take incentive measures to stabilize the instructional management team.

(2) Establish a humanized instructional management system, simplify the instructional management process, emphasize the participation of teachers and students in instructional management, increase satisfaction and improve service quality.

(3) Establish a instructional quality assurance system, and the instructional management team urge the instructional units to improve the evaluation standards of education quality. According to the college's instructional quality monitoring and evaluation index system and evaluation standards, carry out the evaluation of instructional, management and learning.

(4) Establish a instructional evaluation and monitoring system to monitor whether the instructional quality assurance system of the instructional unit is perfect, and whether the instructional unit improves the instructional process according to the standards, including the input process and output process of instruction.

5. Strengthen the evaluation instructional process.

(1) Establish a diversified instructional evaluation system, including curriculum evaluation, instructional achievement evaluation, practice activity evaluation, as well as expert, social and student feedback, and comprehensively evaluate the instructional process to test instruction.

(2) Develop teacher and student growth evaluation. The evaluation of teachers' growth includes: first, the evaluation of teachers' morality and style; Second, teacher evaluation under the curriculum model (curriculum objectives, curriculum content, instructional design,

instructional methods, and teachers' basic qualities); Third, the evaluation of scientific research projects (the evaluation of the development ability of project courses, including professionalism, integrity and expansibility. The evaluation of the implementation ability of project courses, including the design ability of instruction, the implementation ability of instruction, and the evaluation ability of instruction). Student growth evaluation includes: moral evaluation, cultural quality evaluation, professional quality evaluation, and practical activity evaluation.

6. Clarify the mission, determine and disseminate the objectives of the colleges and universities.

(1) Clarify the mission of the colleges and universities, formulate the long-term development planning objectives and phased work objectives of the university, formulate the professional construction plan of the university, and check and understand the completion in time.

(2) Through the democratic participation of teachers, improve the level of management by objectives, and establish and improve the constraint and incentive mechanism of management by objectives.

(3) The objectives of colleges and universities should be adjusted appropriately with the development of society.

Bibliography

- Alig, Mielcarek, J. M. A. (2003). **Model School Success: Instructional Leadership**. Academic Press, and Student Achievement[D]. The Ohio State University.
- Chen, Congwang. (2015). **Instructional Leadership of Principals**. "Instructional and educating people-reference for principals".
- Chen, Lei. (2021). **Research on characteristic curriculum management under Fayol's theory-take Suzhou A School as an example**. East China Normal University.
- Hallinger, P. & Murphy, J. (1985). Assessing the Instructional Management Behaviors of Principals[J]. **The Elementary School Journal**, 86(2): 217-247.
- Murphy, J. (1990). **Principal Instructional Leadership**[J]. *Advances in Educational Administration*, 1 (B: Changing Perspectives on the School).
- Weber, J. (1996). Leading the instructional Program [M]//S. Smith&P. Piele(Eds.), *School leadership*. **Clearinghouse of Educational Management**. Eugene, Oregon.
- Wang, Mingyu, Lv Lijie. (2019). **Review and reflection on the development of curriculum management in basic education in China for 70 years**. Educational theory and practice.

- Zhao, Decheng, Song Hongpeng, Su Ruihong (2014). **Construction of the competency model of instructional leadership of principals in compulsory education schools.** [J] Educational research.
- Zhang, Bijuan. (2000). **Theory and Implementation of Principal's Teaching Leadership.** [A] Tamkang University, Taiwan. Educational Reform and Transformation - Leadership Role, Teacher Cultivation, Partnership Symposium Proceedings [C].
- Zhang, Jiani. (2021). **Research on teacher education practice curriculum and management of the National Institute of Education of Singapore.** Hunan Normal University.
- Zheng, Jinzhou. (2012). A Preliminary Study of the Principal's Instructional Leadership [J] **Journal of Hebei Normal University.**
- Zhao Qian & Liu Jing. (2010). **Research on the model of Chinese principals' instructional leadership.** [J] Primary and secondary school management, .

The Effectiveness of Massive Open Online Course for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province

Shuangnan Liu

Chuanchom Chinatangkul

Kamolmal Chaisirithanya

Leadership In Educational Administration, Faculty of Education,
Bankokthonburi University

E-mail: Kamolmal.cha@bkkthon.ac.th

Received : 28 February 2023

Revised : 31 December 2023

Accepted : 31 December 2023

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to examine components of the effectiveness of Massive Open Online Course for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province; (2) to verify the components of the Effectiveness of Massive Open Online Course for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province.

The research was a mixed methodology research. The population includes 54 college leaders and 426 instructors from 20 colleges and universities, with a total number of 480. Using multi-stage random sampling technology, the sample size of 300 university leaders and instructors was determined. The nine key informants were deans of art colleges, deans of academic affairs, directors of basic teaching departments of art colleges and other relevant administrators, and lecturers of relevant majors in art colleges and universities. obtained by purposive sampling method. The instruments used for data collection were semi structured interview, a five-level rating scale questionnaire, and note taking by Focus Group Discussion. Major findings: (1) Strengthen organizational management and standardize the learning management system included four components: build a learning organization in universities, establish a MOOC public education service platform, improve the construction of an evaluation system for MOOC learning performance, establish the construction, evaluation and assessment mechanisms for the improvement of MOOC for fine arts education.(2) Establish and improve the quality assurance system of MOOC education and establish a sound

mechanism for MOOC development included five components: Set up a special MOOC project team , Financial security , mutual course selection and credit recognition , design and implementation and evaluation mechanisms for MOOC development , Innovate the MOOC teaching mode .(3) Organise and carry out MOOC-based education and teaching reforms within the university, and comprehensively integrate education resources integration included five components: settings of teaching institutions, policy support, educational management links, educational resources, teaching reform and research. (4) Develop a management system in line with MOOC Features to promote the construction of MOOCs in universities included seven components: the convenience of MOOC learning, the construction of an evaluation system for MOOC learning performance, management support and supervision of MOOCs, the platform's service-oriented functions, online and offline hybrid teaching, MOOC promotion strategy, the fairness of MOOC learning, (5) Optimise Learning Platform Management included four components: infrastructure construction plans, the timeliness of the MOOC platform, real-time updating of courses and in-depth development, MOOC platform should own style and paradigm, teaching on the platform. (6) Strengthen Platform Education Quality Assurance and promote Platform Education Quality enhancement included four components: a sound quality assurance mechanism for Platform Education, a credit conversion mechanism, and a mechanism for mutual recognition of credits, students' personalised learning management, adapt various functions and features to the learners' way of thinking, a dynamic MOOC teaching quality evaluation system.

Keywords: Massive Open Online Course (MOOC), Effectiveness, Education, Management

1. Introduction

On April 13, 2015, the Ministry of Education issued "Opinions on Strengthening the Application and Management of Online Open Courses in Higher Education" with the number [2015].¹ The Opinions were divided into three parts: general requirements, key tasks, and organization and management. The key tasks are: to build a number of high-quality online open courses represented by MOOC, which were integrated with course applications and teaching services; to recognize a number of national high-quality online open courses; to build a public service platform for online open courses; to promote the wide application of online open courses; to standardize the promotion and introduction of online open courses.

In recent years, the construction of MOOC in China has seen a spurt in growth, and their applications have continued to penetrate all walks of life, becoming an important force in

building a lifelong learning society. With the increasing number of universities involved in the development and construction of MOOC, the number of courses was growing rapidly, some new problems have arisen as well, such as duplicate development of courses, some MOOC teams unable to take courses that meet the requirements due to their own insufficient skills, high dropout rates, and so on. Encouraging the development and application of MOOC construction has become a national-level policy, and it was a long process to solve the problems arising from it. The current situation of MOOC construction and application in colleges and universities will be analyze the effectiveness, combined with case studies, and feasible suggestions will be made for the problems that have not been solved yet, in order to provide useful references for research on MOOC construction and application in colleges and universities.

The construction of MOOC was an important way to promote higher education teaching reform in the context of information technology, and it was also a teaching method that adapts to the personalized development of learners. The investigation of the management situation reveals the problems in the implementation and provides suggestions for its continuous improvement. This research investigates the implementation effect of MOOC through a combination of theoretical analysis and empirical investigation.

At present, China's Massive Open Online Course was entered a new stage of comprehensive construction and management. There are many problems in the construction of MOOCs in colleges and universities, leading to major shortcomings in the selection of teaching methods, changes in management modes, and the construction and use of teaching platforms. Analyzing the current situation of MOOC construction and management in colleges and universities can help solve the current problems under the guidance of more perfect policies. Strengthening the management of MOOC construction enables the standardization of various course changes in colleges and universities and promotes the scientific development of course reform.

2. Research questions

1. What are the components of the effectiveness of Massive Open Online Course for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province?
2. What are the verification results of the components of effectiveness of Massive Open Online Course for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province?

3. Research objectives

1. To examine components of the effectiveness of Massive Open Online Course for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province.
2. To verify the components of the Effectiveness of Massive Open Online Course for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province.

4. Research method

The research methodology was mixed methodology, including qualitative and quantitative research. There were three processes of research which were research proposal preparation, research procedures, and research report. The research procedures consisted of three steps; (1) qualitative research: The researcher has studied related kinds of literature about the concept, principles, and theories, related research on Massive Open Online Course for Fine Arts Education as well as an in-depth interview with key informants. Key informants consisted of nine key informants from three outstanding universities under Liaoning Province with more than 5 years experience. Purposive sampling methods and semi-structured interviews were used. Data collection was done by the researcher and the collected data was analyzed by Content Analysis. (2) examining Components of Effectiveness of Massive Open Online Course for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province; and (3) Verifying Effectiveness of Massive Open Online Course for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province. This is a quantitative Research: The researcher used the concepts from step (1) to prepare a questionnaire as an instrument to collect data from samples in order to examine components of concepts of Effectiveness of MOOC for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province. The population consisted of 480 Professors, instructors, and administrators involved in MOOCs in universities under Liaoning Province. They came to 20 colleges and universities of MOOC education and management in Liaoning Province, which were classified according to the scale and professional skills of universities. The researcher determined sample size with Krejcie and Morgan's Table (1970) to determine the sample size, which was increased to 300. The researchers used a three-part questionnaire; Part ONE: Demographic variables (checklist) Part two: Effectiveness of Massive Open Online Course for Fine Arts Education variables (five-point rating scale), Part three: Recommendation (open-ended questionnaire). This tool is developed from the questionnaire developed in step (1) as a questionnaire. The quality of questionnaires was assessed by content validity and reliability. For the content validity, it was checked by five experts and analyzed by Item-Objective Congruence (IOC). The item value was ≥ 0.60 . For the reliability, it was analyzed by Cronbach's

Alpha at ≥ 0.90 . The questionnaires were sent by online, mail, and researcher. The data of demographic variables were analyzed by descriptive statistics; frequency, and percentage. The variables of MOOC were analyzed by descriptive statistics; mean, Standard Deviation (S.D.). The components of effectiveness for MOOC Management were analyzed to reduce irrelevant variables. Use the Exploratory factor analysis. step (3) Verifying Effectiveness of Massive Open Online Course for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province. This is a qualitative Research, The researcher used each component of Effectiveness of MOOC for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province from step (2) to verify Effectiveness by using Connoisseurship with 9 key informants with less than 10 years' experience, They have reasonable experience or certain achievements in MOOC, and their success in MOOC management has been widely recognized. They were professionals with MOOC. Key informants were selected by purposive sampling technique with the above criteria. Checklist concerning four areas; utility, feasibility, propriety, and accuracy. The questionnaires were sent by online, mail, and researcher. The data from Connoisseurship was analyzed by Content Analysis. After the completion of data collection, statistics used to analyze the collected data were frequency and percentage. Procedure for Connoisseurship review and evaluation of data results by nine informants.

5. Research results

1. Result of Data Analysis for Research Objective 1

It was found that overall, the arithmetic mean ($\bar{x}$) of the 76 questions ranged from 3.477 to 4.453, indicating that the respondents had different opinions about the level value (from low to high, while the standard deviation (S.D.) ranged from 0.247 to 0.995, indicating that the respondents had different opinions about the variable. In addition, Bartlett's Test of Sphericity, test statistics testing variables to see if they were related as shown in Table 1.

Table 1 Showed KMO-Meyer-Olkin and Bartlett's Test.

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.911
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	32671.329
	df	2850
	Sig.	.000

As could be seen from table 1, the KMO test result of the data collected from the research was 0.911. Kaiser and rice studied KMO (Kaiser Meyer Olkin sampling adequacy

measurement) to measure the data applicability of whether factor analysis technology should be used, and concluded that if KMO value ≥ 0.8 , factor analysis could be well used in the data set. Therefore, this set of data was suitable for good factor analysis. The relationship between variables was tested by statistical values. Bartlett sphericity test had statistical significance (SIG 0.000 :S 0.05), indicating that there was a correlation coefficient matrix of variables. Therefore, the information obtained was suitable for further factor analysis. Principal component analysis (PCA), orthogonal rotation and varimax rotation extraction factors were used in this stage of analysis. The criteria used to consider factors were as follows: (1) 0.6 or higher was a practically important factor load; (2) According to Kaiser standard, the eigenvalue was greater than 1; (3) There were more than 3 components (Hatcher). When considering the above criteria, the number of components and variable variance were shown in table 2.

Table 2 shows the effectiveness of Massive Open Online Course for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province's components

Order	Components	Number of variables	Factor loadings
1	Components 1	12	0.605-0.781
2	Components 2	7	0.641-0.844
3	Components 3	8	0.69-0.854
4	Components 4	4	0.732-0.791
5	Components 5	6	0.608-0.672
6	Components 6	6	0.612-0.742
Total		43	0.605-0.854

Researcher based on the Exploratory Factor Analysis, according to the table 2, it was explained that the effectiveness of Massive Open Online Course for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province. Consisted of 6 components: Organization and Learning Management System of MOOC education, Quality Management of MOOC Education, MOOC Education Resource Management, Features of MOOC Education Management, Management of MOOC education platform, MOOC platform education quality management.

2. Result of Data Analysis for Research Objective 2

The researcher used a mixed online and offline model and invited nine key informations, for verification, the components of the Effectiveness of Massive Open Online Course for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province were adjusted to: Organization and

learning management system; Education quality assurance; Education resource integration; MOOC features management; Learning platform management; Platform education quality assurance.

6. Conclusion / Discussion

1. Conclusion

From the research objectives, major findings were revealed as follows: (1) The Effectiveness of Massive Open Online Course for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province has six components. (2) To verify the components of the Effectiveness of Massive Open Online Course for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province. The nine key informants were unanimous in their opinions and considered that all six components met the criteria in terms of utility, feasibility, propriety, and accuracy. The names of the dimensions were also changed and refined.

2. Discussion

(1) Discussion about major findings of the Effectiveness of Massive Open Online Course for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province.

There were six components of the Effectiveness of Massive Open Online Course for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province. Namely Organization and learning management system of MOOC education; Quality Management of MOOC Education; MOOC Education Resource Management; Features of MOOC Education Management; Management of MOOC education platform; MOOC platform education quality management. these six components reflected the effectiveness of MOOC for fine arts education comprehensively in terms of management system, quality management, resource management, characteristic management, platform management, etc. The division was meticulous and each component has more profound discussions and views in its own field, which was conducive to the establishment of an all-round and multi-dimensional MOOC for fine arts education management system, and played an important role in improving the quality and level of MOOC education. In addition, the findings of this research were in line with Sangeeta Trehan, Janesh Sanzgiri and Chenxi Li, Rongsheng Wang Rakesh Mohan Joshi (2017:141-165), Mingzhuo Liu, Shenghua Zha, & Wu He (2019:621-630) have the same research direction. The findings were that to improve the quality of MOOC education and build an effective MOOC for fine arts education, the issues of MOOC design, teaching, delivery, and accreditation need to be improved. Miller, T. (2010:612-701) found some information and social media literacies, capabilities and behaviours on the part of learners were needed for 'best

outcomes' with MOOCs. "the learners were needed capabilities and behaviours such as information processing, working with online tools, managing one's digital identity, relationship building, self-expression, participation, self-direction, way finding and taking responsibility of one's own learning." proposed by Sangeeta Trehan(2017:141-165). Shi, Jinghuan, Liu, Lulu.(2021:1-9) presented it was necessary to go beyond the technical-rational evaluation paradigm, which was mainly based on quantitative indicators, and realize a shift in evaluation perspective. At the same time, T. Oriordan, DE. Millard, JB. Schulz, (2016) also presents a hierarchical and multidimensional assessment system must be constructed to facilitate accurate learning performance assessment. The focus, research field, research problems and research objectives of this research were consistent with the objectives, problems and conclusions of this research.

(2) Discussion about verify the components of the Effectiveness of Massive Open Online Course for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province.

It was found that the components of the effectiveness of Massive Open Online Course for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province were composed of six components: Organization and learning management system; Education quality assurance; Education resource integration; MOOC features management; Learning platform management; Platform education quality assurance. The results of this validation differ slightly from the components of Objective 1, with some components being simplified and some component names being adjusted. The research findings have been reveal as such because a simplified or adapted name can more accurately summarise the meaning of the components and make the name more representative. For example, Organization and Learning Management System of MOOC education was simplified to Organization and learning management system, Simplify Features of MOOC Education Management to MOOC features management; The constituent components of Education quality assurance were more comprehensive than those embodied in Quality Management of MOOC Education, including Education resource integration, Learning platform management and Platform education quality assurance. It can be seen that, the components of the Effectiveness of Massive Open Online Course for Fine Arts Education in Universities under Liaoning Province: Organization and learning management system; Education quality assurance; Education resource integration; MOOC features management; Learning platform management; Platform education quality assurance. These six components provide a comprehensive picture of the components of the effectiveness of MOOC for fine arts education in universities under Liaoning Province. Building an all-round and multi-dimensional MOOC for fine arts education in terms of education quality assurance, education

resource construction and quality improvement plays an important role in improving the quality and level of education. The results were consistent with Zhao Lei (2017), and the research found that building a MOOC for Fine Arts Education should be built in terms of resource utilisation, teaching innovation, establishing a sound quality assurance system, establishing a MOOC public service education platform, and teaching support services. This result was verified and a MOOC for Fine Arts Education was scientifically and comparatively concluded to be feasible. In addition, the results of this research were consistent with Wang Deji, Feng Yingying, Wang Ying (2014:104-111) who explored the effectiveness of MOOC for fine arts education in terms of building the constituent components of the course content, course structure, learning objectives and employment needs should be We should consider the course content, course structure, learning objectives and employment needs, establish a set of systematic and complete MOOC course assessment criteria, and combine with field assessment to ensure the effectiveness of credits. Rodríguez M F, Correa J H, Pérez-Sanagustín M, et al (2017:102-112) explored the effectiveness of MOOC for fine arts education in line with the construction of the constituent components of MOOC for fine arts education, which should be established from aspects such as MOOC pre-school training services A set of systematic, complete and continuously improved MOOC for fine arts education construction in universities. The results of this research were consistent with the findings of Yuan Luqi. (2018) on the pre-school training of MOOC, in addition, from Yuan Luqi. (2018), to improve the effectiveness of MOOC for fine arts education in universities, the MOOC management system, the construction of MOOC courses, the management and supervision of the Learning platform, the evaluation of MOOC, and the management and motivation of teachers all need to be improved. From the research of Jemni, M., Kinshuk & Khribi, M.K. (2016: 269-270), the development of MOOC courses requires the cooperation of all departments, and Learning and Teaching Solutions can provide suggestions for course development. chen Ling. (2019) from the platform of Learning management system, Platform Management, verified the feasibility, practicality and accuracy of its constituent components identified.

7. Recommendations

1. Recommendation for Practical Application.

(1) Strengthen organizational management and standardize the learning management system.

Build a learning organization in universities, innovate course teaching and learning mode through MOOC, and reform teaching management based on big data learning analysis technology. Improve MOOC intellectual property protection mechanism. Establish a MOOC public education service platform, improve the physical facilities and technical environment, and provide MOOC pre-learning training to students and teaching assistants. Improve the construction of an evaluation system for MOOC learning performance, and broaden the channels for students to understand and provide feedback. Establish the construction, evaluation and assessment mechanisms for the improvement of MOOC for fine arts education.

(2) Establish and improve the quality assurance system of MOOC education and establish a sound mechanism for MOOC development.

Set up a special MOOC project team, with sub-management. Financial security in the form of special funding from the university and responsibility for applying to the government for special funding for MOOC production. Strengthen and improve the mechanism for mutual course selection and credit recognition between schools. Establish and improve the design, implementation and evaluation mechanisms for MOOC development. Pay more attention to the course implementation process. In the process of developing and implementing MOOC courses, pay attention to learners' learning needs and increase interaction and teaching interaction. Optimise training programmes and course systems, control the number of courses and reasonably adjust delivery methods. Innovate the MOOC teaching mode, focus on the combination of online and offline, and consider how to achieve a learner-centred interface between MOOC and traditional classroom.

(3) Organise and carry out MOOC-based education and teaching reforms within the university, and comprehensively integrate education resources integration.

Adjust the settings of teaching institutions according to needs, create more teaching information posts and improve the assessment system for students' performance. Policy support from universities was focused on two areas: course funding and achievement awards. Introduce scientific methods of course funding and reward outstanding MOOC and construction teams for their achievements.

Strengthen a series of links such as teacher team building, talent training, teaching support services, performance evaluation and result feedback, including online course quality evaluation standards, teacher team selection and training system, course teaching team building system, course development mechanism, information-based teaching support services, funding mechanism, online education information consulting services and digital learning resources optimization system, intellectual property rights and other observation

indicators. Promote peer review and teaching observation among teachers through training, teaching and research activities, cultivate the concept of information-based teaching and thinking habits, and enhance the consciousness of teaching innovation and participation in teaching reform. To gather and share quality educational resources, improve teachers' teaching standards and the quality of talent training, raise the level of informatization in school education, and conduct research on informatized teaching based on big data. Provide appropriately sized, alternative curriculum resources to meet the individual teaching and learning needs of teachers and students. To carry out teaching reform and teaching research with the help of MOOC and other information-based teaching resources and management platforms, manage the school's educational and teaching affairs, and improve teachers' ability to apply information technology.

(4) Develop a management system in line with MOOC Features to promote the construction of MOOCs in universities.

Enhance the convenience of MOOC learning and create convenient learning conditions based on customer needs, with learners as users. Set up time-based planning and reminders to promote learning efficiency. Increase the timeliness of MOOC operations to improve teaching and operational efficiency. Improve the construction of an evaluation system for MOOC learning performance. According to the evaluation criteria, technical and financial support and rewards will be given to units that make breakthroughs in personalised teaching and independent student learning. Strengthen management support and supervision of MOOCs, introduce policies to encourage and support them, and at the same time, strengthen the management of supervision information technology, use information technology to promote innovation in supervision concepts, realise the process of supervision and high precision, and ensure the comprehensiveness and accuracy of supervision. Tap into the platform's service-oriented functions to provide learners with multi-functional educational services. Enhance the intelligence of the MOOC platform and strengthen the establishment of post-course tracking and evaluation mechanisms. Optimise the platform's course recommendation algorithm, focus on the creation of a participatory learning environment, and help teachers' teaching and research through data mining. Give full play to the advantages of online and offline hybrid teaching. Develop a reasonable MOOC promotion strategy, strengthen the promotion and demonstration of MOOC course learning, reduce the complexity of platform operation, advocate the operation mode of school-enterprise cooperation, and suggest that it be operated by an independent third-party platform operator. Improve the fairness of MOOC learning and promote the construction of a learning society.

(5) Optimise Learning Platform Management

Develop infrastructure construction plans, plan the quantity and quality of facilities, and complete the construction of online teaching infrastructure in phases. Strengthen the construction of virtual interactive intelligent analysis and emotion recognition facilities for virtual classrooms to provide an efficient teaching environment for online teaching. Improve the timeliness of the MOOC platform in order to enhance teaching efficiency. Develop an information management system for online education to integrate education management and teaching management systems. Emphasis on real-time updating of courses and in-depth development based on learners' individual needs. The platform supports meeting the needs of the course and the learning needs of the learners. Establish and optimise the discussion forum of the MOOC to facilitate the establishment of an online learning space for learners, maintain peer "relationships" and increase the depth of learner interaction. Use information technology to present the teaching design and enhance the functionality and effectiveness of the course. The MOOC platform should develop its own style and paradigm, focus on upgrading the teaching management system, and provide universities with the supporting technology and services they need. Schools were encouraged to use the relevant platforms for teaching in accordance with the rules for using learning platforms. Encourage teaching units to develop their own professional teaching platforms according to the characteristics of their specialties, and provide financial support and incentives. Improve the platform resource procurement standards, teaching units to procure teaching resources according to the standards, and encourage teachers to write quality teaching resources and give incentives.

(6) Strengthen Platform Education Quality Assurance and promote Platform Education Quality enhancement.

Establish a sound quality assurance mechanism for Platform Education, a credit conversion mechanism, and a mechanism for mutual recognition of credits between universities of different academic levels. Promote the recognition of online course credits, carry out innovation in the credit management system, optimize the reciprocity of course learning volume and credits, and ensure the quality of credits. Unify MOOC course standards, consider course content, course structure, learning objectives, employment needs and other aspects, and ensure the validity of credits. Pay attention to students' personalised learning management, organise students' online learning rationally and effectively, and ensure that the online Q&A sessions for the courses run smoothly. Inform students to take online exams on time. The MOOC platform needs to make use of technology to adapt various functions and features to the learners' way of thinking in order to improve the learning experience. Establish

mechanisms for students to learn on their own and increase their initiative and motivation to learn. Encourage teaching units to develop a dynamic MOOC teaching quality evaluation system based on market demand and the teaching environment, and urge teaching units to improve education quality evaluation standards.

2. Recommendation for Further Research.

Further research on theories and studies related to MOOC for fine arts education in universities. Improve the questionnaire design and data collection. The valid sample size of this research was 300. In future research, the number and scope of the population sample for the questionnaire will be expanded to make the research more convincing. In future research, increase qualitative research by selecting outstanding universities that have been successful in MOOCs to do interviews to find out what factors contribute to the success of MOOCs, those factors that make MOOC platforms run more successfully, and further study the construction and development of MOOCs. on the basis of the existing research methods and findings, a scientific, rational, systematic and effective MOOC for fine arts education in universities education management system will be constructed, implemented and promoted by applying relevant theories such as effective education and teaching.

Bibliography

- chen Ling. (2019). **Usability Research of Learning Analytics and Evaluation of. MOOC Platform.** China Academic Journal Electronic Publishing House.
- Jemni, M., Kinshuk & Khribi, M.K. (2016: 269-270). **Open Education: from OERs to. MOOCs.** Springer Berlin, Heidelberg.
- Miller, T. (2010). **Social Media Literacies and Perceptions of Value in Open Online. Courses Bonnie Stewart.** Social Media Literacies and Perceptions of Value
- Mingzhuo Liu, Shenghua Zha, & Wu He. (2019). **Digital Transformation Challenges: a. Case Study Regarding the MOOC Development and Operations at Higher Education Institutions in China.** Original Paper.
- Sangeeta Trehan, Janesh Sanzgiri and Chenxi Li, Rongsheng Wang Rakesh Mohan Joshi. (2017). **Critical discussions on the Massive Open Online Course (MOOC) in India and China.** International Journal of Education and Development using Information and Communication Technology.
- Shi Jinghuan, Liu Lulu. (2021:1-9). **A shift in perspective worthy of attention in university evaluation.** Journal of Hebei Normal University (Education Science Edition)

- Tim O’Riordana, David E. Millarda and John Schulz. (2016). **How should we measure. online learning activity?** Research in Learning Technology.
- Wang Deji, Feng Yingying, Wang Ying. (2014). **The Cold Thinking Behind the MOOC Craze.** Educational Research.
- Yuan Luqi. (2018). **The study of MOOC teaching management in university.** China. Academic Journal Electronic Publishing House.
- Zhao Lei. (2017). **Research on the Innovation Diffusi on Motivation and Paths of. MOOCs of Universities.** Dalian University of Technology.

The Future Professional Development of Young Teachers in China's Fine Arts Academies

Xiaokun Yin

Chuanchom Chinatangkul

Kamolmal Chaisirithanya

Leadership in Educational Administration, Faculty of Education,

Bankokthonburi University

E-mail: kamolmal.cha@bkkthon.ac.th

Received : 28 February 2023

Revised : 31 December 2023

Accepted : 31 December 2023

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) To propose the future professional development of young teachers in China's fine arts academies; and (2) To develop the future wheels of Future Professional Development of Young Teachers in China's Fine Arts Academies. The research methodology employed was a qualitative research using the Delphi technique. The population of the study were the young teachers of ten fine arts academies in China, with a sample size of 20 people determined by the research methodology using the Delphi technique. The data collection instruments used were an open-ended interview form and a five-point rating scale questionnaire. The data analysis methods used were Mode, Median, Interquartile Range, and content analysis. The research findings revealed that: (1) There were five dimensions of the future professional development of young teachers in China's fine arts academies, namely: Development of Professional Capacity as a Teacher Specializing in Fine Arts, Improvement of Teaching Competence, Enhancement of Professional Ethics and Morality, Sustainability of Professional Development, Management of Future Professional Development; and (2) The future wheels for the future professional development of young teachers in China's fine arts academies were developed based on an analysis of the feasibility trends of the future professional development of young teachers in China's fine arts academies conducted by a group of experts. The researcher used the analysis results to create a picture of the future wheels.

Keywords: Teacher Professional Development, Future Professional Development, Management of Future Professional Development

1. Introduction

Teachers bear the historical mission of spreading knowledge, ideas, and truth, and shoulder the heavy responsibility of shaping souls, lives, and people of the times. They were the first resource for educational development. In 2018, the Central Committee of the Communist Party of China and the State Council drafted the Opinions on Comprehensively Deepening the Reform of Teacher Team Construction in the New Era. The document put forward an education reform program under the new era and new changes from various aspects such as the hundred-year plan and the establishment of moral education. The aim was to strengthen the teacher team and rationalize the reform pulse from the institutional mechanism, so as to better serve education and the mission to serve the establishment of moral education. In 2021, the Ministry of Education and six other departments jointly issued a document calling for a sound teacher development system in colleges and universities to promote the improvement of teachers' professional quality and capacity. The document aims to improve the teacher development system in colleges and universities and promote the enhancement of teachers' professional quality and ability (Ministry of Education, 2021). The Outline of the Fourteenth Five-Year Plan for National Economic and Social Development of the People's Republic of China and the Vision 2035 states that a high-level modern teacher education system should be established. It also emphasizes the need to strengthen the construction of teacher ethics and style, improve the policy system for teacher management and development, and enhance the quality of teachers' ability to teach and educate. Additionally, it calls for supporting high-level comprehensive universities to carry out teacher education and establishing a mechanism for joint training of "dual-teacher" teachers by higher education institutions, vocational schools, and industrial enterprises. The plan focuses on young teachers and innovation teams to build a high-quality college and university teaching staff. Furthermore, it aims to vigorously improve the teaching level, scientific research and innovation, and social service ability of university teachers (Outline of the Fourteenth Five-Year Plan for National Economic and Social Development of the People's Republic of China and the Vision 2035, 2021). Among them, young teachers were the fresh blood of university institutions, and their professional development ability, ideological quality, overall view, and situational awareness directly impact the quality of university education. As the main force of

teaching and research in China's fine arts academies, and the backbone of teaching, research, and management in the next decade, the professional development of young teachers needs effective planning and management. The core of education reform was curriculum reform, and the core of curriculum reform was classroom reform, which centers around teacher professional development. Development was the nature of teachers, and they were the subjects of development. The history of exploring teacher development and professional development was extensive in Teachers' Professional Development. In the future development of the Academy of Fine Arts, it was necessary to focus on training young teachers. This study proposes the future professional development of young teachers in China's fine arts academies, including developing the future wheels of their professional development.

2. Research questions

1. What was the Future Professional Development of Young Teachers in China's fine arts academies?

2. What were the future wheels of Future Professional Development of Young Teachers in China's Fine Arts Academies?

3. Research objective

1. To propose the future professional development of young teachers in China's fine arts academies.

2. To develop the future wheels of Future Professional Development of Young Teachers in China's Fine Arts Academies.

4. Research method

The research methodology used in this study was qualitative research with the Delphi Technique. The research design consisted of two steps: (1) studying the concepts of professional development for young teachers in China's fine arts academies. The researchers used in-depth interviews with an open-ended interview format to collect data from a panel of experts to study the concepts of professional development for young teachers. (2) proposing future professional development requirements for young teachers in China's fine arts academies. The population of this study was the young teachers of ten fine arts academies in China, including the Central Academy of Fine Arts, China Academy of Art, Lu Xun Academy

of Fine Arts, Tsinghua University Academy of Arts & Design, Fine Arts College Shanghai University, Guangzhou Academy of Fine Arts, Xi'an Academy of Fine Arts, Sichuan Academy of Fine Arts, Tianjin Academy of Fine Arts, and Hubei Institute of Fine Arts. The researchers established a project research team, identified consulting experts, and formed an expert working group. They conducted research on "the future professional development of young teachers in China's Fine Arts Academy" using the Delphi method. After obtaining opinions from experts on the predicted issues, the researchers sorted, summarized, and tabulated the data. They then anonymously provided feedback to the experts, asked for their opinions, and repeated the process. The first round of research included a literature review, analysis of relevant research, and acquisition of pertinent concepts, principles, and theories. The researchers developed the outline for the next open-ended interview and created the first round's open-ended interview form. The study included interviews with 20 experts from ten art academies. The interviews were conducted by telephone, WeChat, and in-person. The researchers conducted a detailed analysis of the content from the first round of open-ended interviews and developed a list of variables for the future professional development of young teachers. The researchers developed the next round of questionnaires based on the list of variables, which were coded using the Likert scale. The second round of questionnaires consisted of two parts: (I) Demographics and (II) Variables. The questionnaires were distributed via WeChat and email. Descriptive statistics were performed on the demographics of the 20 key informants, and the frequency and percentage of each item were analyzed. The researchers analyzed the mode, median, and quartile range of each variable and obtained the results of the Second Round Results of Each Item in the Questionnaires from Key Informants, identifying items of consensus and disagreement. In the third round, the researchers conducted new interviews with the key informants to confirm the items of disagreement and reach a consensus.

5. Research results

1. Descriptive Statistics of the Sample

Table 1 presents the demographics and characteristics of the participants. Thirteen key informants were female and seven were male. Six key informants were under the age of 35, nine key informants were between the ages of 36-40, and five key informants were between 41-45 years old. Twelve participants held a master's degree, while eight held a doctoral degree. Eleven participants held the current title of lecturer, seven held the current

title of associate professor, and two held the title of professor. Seven had 5-7 years of teaching experience, seven had 8-10 years of teaching experience, and six had more than 10 years of teaching experience. Fifteen were teachers of professional courses, and five held both professional courses and management positions.

Table 1 Frequencies and percent of personal of respondents.

Variables	Status	Frequency	Percentage
Gender	Female	13	65%
	Male	7	35%
Age	Blow 30	6	30%
	36 ~ 40	9	45%
	41 ~ 45	5	25%
Educational Level:	Bachelor's degree or equivalent	0	0%
	Master's degree or equivalent	12	60%
	Doctor's degree or equivalent	8	40%
Title	Lecturer	11	55%
	Associate Professor	7	35%
	Professor	2	10%
Years of Experience in that position Year (s)	5 – 7 years	7	35%
	8 - 10 years	7	35%
	More than 10 years	6	30%
Any Study Abroad or International Academic Exchange Experience	Have	7	35%
	Have not	13	65%
Position	Teachers	15	75%
	Administrators	5	25%
Total		20	

2. Result of Data Analysis for Research Objective

The Delphi method was used to analyze "the future professional development of young teachers in China's Fine Arts Academy," and relevant variables were determined. The

study aimed to analyze the future professional development of young teachers in China Academy of Fine Arts and identified five dimensions of future professional development:

Dimension 1. Development of Professional Capacity (DPC) as a Teacher Specializing in Fine Arts.

DPC 1: The inner professional structure of young teachers was constantly renewed, evolving, and enriched.

DPC 2: Promoting research and thinking on practical techniques for the fine arts major.

DPC 3: Young teachers enhancing the skills and aesthetic character of their profession in future professional development.

DPC 4: Having a high level of professionalism and a correct attitude towards future professional development.

DPC 5: Young teachers should improve the theoretical level of the profession in their future professional development and closely integrate theoretical research with creative practice.

DPC 6: They should establish their own future professional development goals and realize their artistic aspirations.

DPC 7: They should do academic work with the attitude and method of "deep, real, knowledgeable, and disciplined" and have a diverse professional knowledge structure.

DPC 8: They should form their own professional language and establish their own academic characteristics in future development.

DPC 9: They should become an "expert" in future professional development, forming core propositions for their own future professional development.

DPC 10: They should present a diversified creative landscape and form their own historical development of art.

DPC 11: They should activate their own cultural genes and symbols and make their professional works part of modern civilization and contemporary art.

DPC 12: They should absorb the spirit of the roots of national traditions in future professional development, gaining strength through the journey between the present and tradition and being able to integrate and master it.

DPC 13: They should establish the concept of professional disciplinary integration, cross-disciplinary study, and break professional barriers.

DPC 14: They should integrate art and science for artistic creation of fusion and innovation.

DPC 15: They should integrate personal insights with the teaching philosophy

of a large institute and develop their own system.

DPC 16: They should keep an eye on new trends and future ideas in world art development and keep up with the digital age in future development.

Dimension 2. Improvement of Teaching Competence (ITC)

ITC 1: Young teachers need to implement "reflective" teaching practices and strategies to improve teaching effectiveness.

ITC 2: Improve the ability to teach theoretical knowledge and the ability to "practice" fine arts in teaching.

ITC 3: Acquire teaching skills outside of traditional teaching were as to become a "well-rounded" teacher who can teach multiple specialized courses.

ITC 4: Observe students' responses during the teaching process, grasp their psychological activities, and stimulate their motivation and interest in learning, initiative, and creativity.

ITC 5: Improve "oral language skills" and the art of teaching language in the teaching process, and expand body language expression.

ITC 6: Adopt online and offline hybrid teaching, with networked, intelligent, and digital modes, to innovate the teaching curriculum.

ITC 7: Give full play to the advantages of "youth," continue to practice, explore, and extend teaching methods, and change the content and methods of education and teaching with the times.

ITC 8: Young teachers need to continuously update their teaching philosophy and "think critically" about their teaching practice in their future professional development.

ITC 9: Student-centered teaching, targeted educational experiments based on the basic scope of education, where "teaching" and "learning" complement each other and promote each other.

ITC 10: Clarify own philosophical view of teaching and integrate teaching philosophy with contemporary development, practicing the "art of education" in the future of art education.

ITC 11: In actual teaching, respect the different backgrounds and traits of students, and control the education of commonality and cultivation of individuality.

ITC 12: Establish good communication and cooperation with co-professionals, share and discuss teaching ideas with fellow teachers, and be able to communicate.

ITC 13: Actively carry out Aesthetic Education teaching reform and innovation, and explore the future of art education in an autonomous development path.

ITC 14: With the vision and care of the "community of human destiny," have a self-critical spirit and breakthrough innovation spirit.

ITC 15: Have a wide range of knowledge beyond one's "specialty" and build a rich, broad, and deep knowledge structure.

ITC 16: Enhance future educational design and monitoring skills and educational activity organization skills.

ITC 17: Have an awareness of scientific research, able to solve problems encountered in the process of educational practice through scientific research.

ITC 18: Expand one's inner pattern of connotation and have a "Big Picture View," establish an independent personal spiritual life, and expand the dimension of reflecting on the current social situation.

ITC 19: Maintain mental health and improve physical fitness now and in the future, have good social adaptability, and strengthen the sense of "service to society."

ITC 20: Keep up with changes in the supply and demand for education in the country and changes in the educational environment at home and abroad.

ITC 21: Have the ability to transform traditional culture and the mission spirit of cultural revitalization.

ITC 22: Be at the forefront of the times, with an international perspective, be concerned about the development of the country and society and the common problems facing human development.

Dimension 3. Enhancement of Professional Ethics and Morality (EPEM)

EPEM 1: In addition to being "teachers" and "artists", young teachers should also have the goal of developing as ethical, well-rounded people in their future professional development.

EPEM 2: Both virtue and art require practice, so work on strengthening moral cultivation.

EPEM 3: Art education was also the education of people, and the fundamental task of art education was to cultivate individuals.

EPEM 4: Young teachers need to establish a correct view of education in their future professional development; "Establishing moral values and educating people" was as important as "teaching and educating people."

EPEM 5: Establish educational ideals and beliefs, be passionate about education, identify oneself as a teacher, and build belief in the "profession" of teaching.

EPEM 6: Maintain an amiable attitude towards students, making them feel

at ease.

EPEM 7: Have a spirit of love for students, and focus on the intrinsic and holistic development of each individual student.

EPEM 8: Cultivate a self-concept and pattern connotation, and have a "compassionate care" spirit.

EPEM 9: Promote the spirit of "aesthetic education" in education, and provide aesthetic, emotional, and spiritual education.

EPEM 10: Young teachers should establish the responsibility and commitment of teachers, and have the dedication and service spirit of a teacher.

EPEM 11: Study the spirit of documents on teacher ethics and professional ethics, and develop humanistic qualities.

EPEM 12: Reinforce professional ethics and professional morality, establish the right values, professional attitudes, and behaviors.

EPEM 13: Expand and transcend the traditional scope of teacher ethics.

EPEM 14: Resonate with the spirit of the college, have continuity with the inherited spirit of the college, and strengthen the emotional connection to the college.

EPEM 15: Adhere to the spirit of "professional technology and moral practice together."

Dimension 4. Sustainability of Professional Development (SPD)

SPD 1: Continuing professional development accompanies teachers throughout their lifelong growth process.

SPD 2: Establish the "direction" or "goal" of your future professional development, set your own academic aspirations, and plan for future professional development.

SPD 3: Continuously create new artworks and improve your professional attainment.

SPD 4: Continuously increase a broad range of knowledge related to the profession, extensively acquire profession-related information, and enrich the development of your professional "connotation."

SPD 5: Enhance your awareness of proactive development in the future and take the initiative to further your studies.

SPD 6: Continuously enrich, replenish, and improve your understanding of "professionalism," have your own discernment and foresight in the academic development of your field of expertise.

SPD 7: Continuously engage in self-renewal and development in the process of education, optimize your knowledge structure, and update your professional framework.

SPD 8: Establish the concept of lifelong learning and develop a sense of conscious and voluntary development.

SPD 9: Be open to accepting new technology and new media in the profession, finding a place for art in the new collision of science and art.

SPD 10: Pass on local culture and spirit in continuous development, and independently innovate based on the inheritance of traditional culture.

SPD 11: Pass on the traditional culture and academic lineage of the Academy, the artistic achievements and experience accumulated over generations.

SPD 12: Clarify your personal mission and responsibility based on heritage, change in continuous inheritance, and innovate in holding.

SPD 13: Consciously improve yourself, develop insight in the workplace, and develop the ability to autonomously develop.

SPD 14: Clearly define the goals of your future professional development, and come up with a path of your own independent development.

SPD 15: Teachers need to spend a lifetime in continuous reflection and improvement; it takes many "decades" of accumulation.

SPD 16: Look at the global art dynamics and define the goals and momentum for positive development.

SPD 17: Give birth to a new professional awareness and pedagogical form within the framework of the current era and the institute where you were located.

SPD 18: Increase your basic knowledge and keep the profession updated and iterative in development.

Dimension 5. Management of Future Professional Development (MFPD)

MFPD 1: Foster the spirit of innovation and struggle, creative thinking qualities, and thinking skills of young teachers.

MFPD 2: Enhance young teachers' sense of professional identity and responsibility, and strengthen their perception of professional values.

MFPD 3: Establish a mentorship system for young teachers and give full play to the role of senior professors in "teaching, helping, and driving" the professional development of young teachers.

MFPD 4: Research and promote emerging science and technology products applicable to teaching, and provide opportunities and support for young teachers to record online courses.

MFPD 5: Foster a collaborative culture among young faculty, create an atmosphere of professional cooperation, and build interdisciplinary teams of young faculty.

MFPD 6: Establish partnerships with internationally renowned institutions to

develop international perspectives and dialogue skills of young teachers.

MFPD 7: Strengthen cooperation between young teachers and the community and enterprises and enable them to participate in effective social practice.

MFPD 8: Guide young teachers to follow the development of the times, participate in the highly disruptive technological revolution and cognitive change of the current era.

MFPD 9: Balance the teaching tasks of young teachers and middle-aged and older teachers to avoid overloading young teachers with teaching workload.

MFPD 10: Give some academic exchange, training, and research opportunities of "famous teachers" or "leaders" to young teachers.

MFPD 11: Provide opportunities for young teachers to participate in policy decisions related to teacher professional development.

MFPD 12: Base the evaluation criteria for young teachers on a generally suitable basis with references to their personal characteristics.

MFPD 13: Provide instructional support to teachers and ask participants to provide feedback for improvement for the next instructional support.

MFPD 14: Increase the importance of "quality of teaching" in the evaluation and enhance the attention of young teachers to "quality of teaching."

MFPD 15: Focus on teaching and research ability in the evaluation of young teachers' titles, emphasizing professionalism, practice, and innovation.

MFPD 16: Subsidize young teachers to carry out professional improvement programs and provide financial and policy support for teachers to participate in social practice and academic communication activities.

MFPD 17: Establish an incentive-based compensation system to increase the motivation of young teachers.

MFPD 18: Hold exhibitions and teaching competitions for young teachers' artworks to promote their teaching ability through exhibitions and competitions.

MFPD 19: Establish a professional development center for young teachers to identify new problems and improve them in the process of management.

MFPD 20: Appropriately "de-administrate" and explore ways to manage the future professional development of young teacher members in a more humane way than at comprehensive universities.

MFPD 21: Provide work-life balance for young teachers that does not overstretch their limited energy and put an end to the phenomenon of "emphasizing the use of young teachers and neglecting their cultivation."

MFPD 22: Transform the narrow sense of "management" of young teachers

into "service and support" and "implicit management" to guide the future professional development of young teachers.

MFPD 23: Establish a new partnership between the government and the college and create more opportunities for the future professional development of young teachers.

These five dimensions can be divided into two perspectives: "teachers' own professional development" and "management of young teachers' professional development." The future professional development of young teachers was a two-way construction process in which "teachers' own" and "management of young teachers" interact with each other

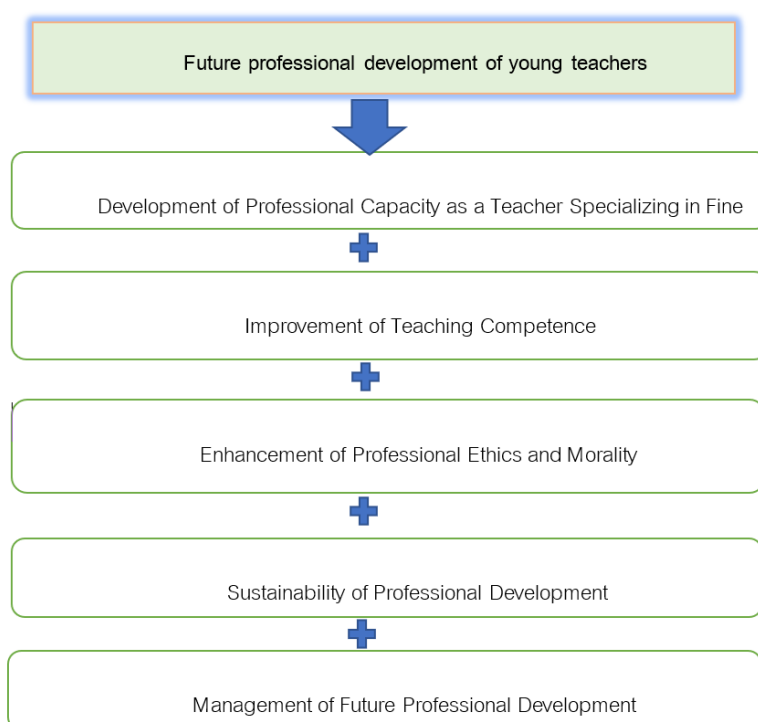

Figure 1. Five dimensions of the future professional development of young teachers

(2) The future wheels for the future professional development of young teachers in China's fine arts academies were developed based on an analysis of the feasibility trends of the future professional development of young teachers in China's fine arts academies conducted by a group of experts. The researcher used the analysis results to create a picture of the future wheels.

6. Conclusion and discussion

1. Conclusion

This study draws on the theory of the future professional development of young teachers to define the content and composition of future professional development in the Academy of Fine Arts and to explore the future professional development of young teachers in the Academy based on various factors. The main conclusions were as follows:

(1) Propose what was the future professional development of young teachers in China's Academy of Art. The future professional development of young teachers in China's Academy of Fine Arts involves the development of their professional abilities as art teachers, improvement of their teaching abilities, enhancement of their professional ethics and moral standards, and continuous professional development. The management of young teachers' future professional development was a collaborative effort to build the "Future Professional Development of Young Teachers in the Academy of Fine Arts".

(2) The future wheels for the Future Professional Development of Young Teachers in China's

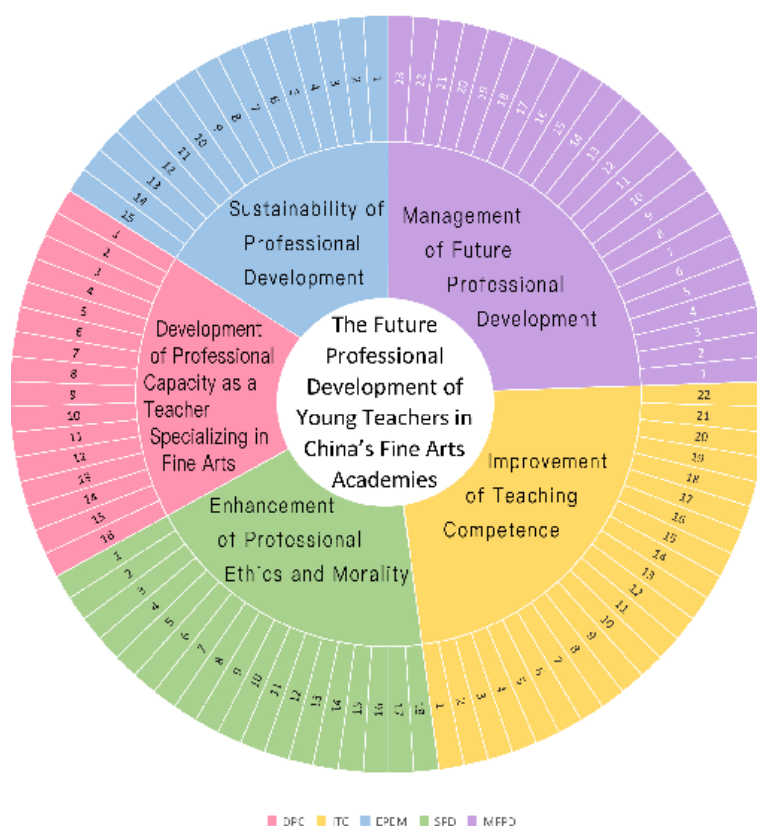

Figure 2. Shows the future wheels: The Future Professional Development of Young Teachers in China's Fine Arts Academies

Fine Arts Academies were developed. After three rounds of the Delphi Technique method, and by combining the results of data analysis, 94 future professional development contents were identified in five dimensions (Figure 2). These five dimensions provide an intuitive understanding of the future professional development content of young teachers in China's fine arts academies. Based on the analysis results from 20 key informants on the "Future Professional Development of Young Teachers in China's Fine Arts Academies," the researchers created "the future wheels of Future Professional Development of Young Teachers in China's Fine Arts Academies," which included the following five aspects: Development of Professional Capacity (DPC) as a Teacher Specializing in Fine Arts, consisting of 16 items; Improvement of Teaching Competence (ITC), consisting of 22 items; Enhancement of Professional Ethics and Morality (EPEM), consisting of 15 items; Sustainability of Professional Development (SPD), consisting of 18 items; and Management of Future Professional Development (MFPD), consisting of 23 items.

2. Discussion

The research findings have revealed the following: (1) There were five dimensions of the future professional development of young teachers in China's fine arts academies, which were Development of Professional Capacity as a Teacher Specializing in Fine Arts, Improvement of Teaching Competence, Enhancement of Professional Ethics and Morality, Sustainability of Professional Development, and Management of Future Professional Development. (2) The future wheels for the professional development of young teachers in China's fine arts academies were developed based on an analysis of the feasibility trends of their future professional development by a group of experts. The researchers used the analysis results to create a picture of the future wheels.

According to the researcher, young teachers in fine arts academies should develop their professional competence as teachers of fine arts. The results of this study encompass the content of professional training for art teachers proposed by Luo Kai (2017: 145-146), which includes building a complete art subject knowledge system, developing theory and professional practice collaboratively, creating a pluralistic and three-dimensional learning community, and developing self-learning and self-reflection skills. Additionally, the results of this study align with the definition of professional development proposed by Jia Yajuan (2021: 13-14), which involves enhancing professional knowledge, improving professional competence, and improving professionalism. The study suggests that professional development was a dynamic process of specialization and a process of integrating multiple disciplines. The

professional competencies derived from this study include: (a) practical ability in the art major, (b) academic level in the art major, (c) accumulation of connotations of the fine arts major, (d) correct attitude towards the development of the fine arts major, (e) creating art works that follow the times, and (f) integrating disciplines.

The future professional development of young teachers, which aims to enhance their teaching abilities, can be summarized as follows: (a) transformation of teaching strategies; (b) improvement of teaching philosophy and awareness; (c) becoming all-round teachers; (d) innovative teaching curriculum with technology; (e) caring for students; (f) continuous exploration of teaching; (g) critical reflection on teaching; (h) establishing peer teaching collaboration; (i) following the development of the times. Jin and Li (2014: 8-19) proposed that teaching involves the development of teachers' cognition and cultivation of quality, which covers both teachers' knowledge accumulation and preparation for teaching, as well as judgment of classroom conditions during the process of teaching and post-lesson reflections. Liu and Li (2013: 110) constructed a structural model of teacher educators' teaching competencies, covering the competencies of carrying out teaching activities, researching and developing teaching, and focusing on the influential competencies of teaching. The researcher's findings on young teachers' teaching competencies from the perspective of future professional development basically covered the findings of the above-mentioned researchers. However, the expert content analysis of the interviews and questionnaire results made this study a more practical and comprehensive indication of the connotation of the improvement of young teachers' teaching competence in future professional development than the findings of the above-mentioned researchers.

The improvement of professional ethics and moral standards was a fundamental element of the future professional development of young teachers in China's fine arts academies. Morality was generally considered the highest goal of humanity, and therefore, of education. Teachers and education have a moral connotation, and teachers, as the "human" element in educational activities, were "educating people." Due to the specificity of educational activities, teachers also have an important influence on students as a community. The researcher concludes that the "Enhancement of Professional Ethics and Morality" in the future professional development of young teachers in fine arts academies contains the following elements: (a) Being ethical, (b) Equally valuing virtue and art, (c) Establishing moral values, (d) Being just and loving towards students, (e) Promoting the spirit of "aesthetic education", (f) Having a spirit of dedication and service, and (g) Strengthening professional ethics and morality. Zhu Shuiping (2014: 58) suggests that the professional ethics of teachers

were based on the core of "how to treat students," which includes caring, understanding, encouragement, fairness, responsibility, tolerance, patience, respect, and sincerity. Xu Ye (2014: 63) proposed that the professional ethical category of college teachers contains basic ethical principles such as educational responsibility, educational conscience, educational justice, educational honor, and educational care. The researcher's findings were consistent with the above study. The professional ethics of college teachers, as a rationale for dealing with various social relationships of college teachers, reflect the expectations and requirements of society for college teachers and serve as a guideline for college teachers "as teachers." The content of the research was more relevant in the context of fine arts academies and was more practical and instructive for young teachers in fine arts academies.

Continuing Professional Development (CPD) was similar to Lifelong Learning, Lifelong Education, and Continuing Professional Education (CPE), as all concepts revolve around the sustainability of professional development. The Chinese proverb "Live till old, learn till old" also advocates lifelong learning, reflecting the need for continuous learning in the continuous professional development of "teachers as human beings". In 2015, the British Council published the Continuing Professional Development Framework for Teachers (CPD Framework), which provides guidance on the CPD of teachers teaching English abroad in the UK. The Framework focuses on Planning Lessons and Courses, Understanding Learners, Managing the Lesson, Knowing The Subject, Managing Resources, Assessing Learning, Integrating ICT, Taking Responsibility For Personal Development, Using Inclusive Practices, Using Multilingual Approaches, Promoting 21st Century Skills, and Understanding Educational Policies and Practice, all of which focus on the quality of teaching and learning in the classroom. It provides comprehensive guidance for teachers' continuous professional development, from the awareness stage, understanding stage, participation stage, to the integration stage. Zhu Xiaohong (2011: 74-84,111-119) discussed the continuous professional development of teachers in terms of "building professional learning organizations" and "building a reflective personal growth model of teachers". The strategies and models for teachers' continuous professional development were discussed at two levels. The professional learning organization includes workshops, research groups, immersion activities, action research, coaching, and mentoring; the reflective teacher growth model includes "improving teachers' self-awareness," "encouraging and supporting teachers to design their own careers," and "developing a model for teachers' professional self-development." The reflective teacher personal growth model includes "improving teachers' self-awareness," "encouraging and supporting teachers to engage in self-design," "developing and implementing independent teacher professional development

plans," and "creating an atmosphere and system for independent learning." All the previously mentioned studies were conducted within a broader context of teacher development. The researcher combined specific research with the reality of young teachers in fine arts academies and concluded that, for the continuous professional development of these young teachers in China, they should: (a). Clarify their professional development goals. (b). Continuously enrich their professional knowledge. (c). Develop their own learning in the future. (d). Update their professional structure in education. (e). Establish the concept of lifelong learning. (f). Be receptive to new ideas. (g). Innovate while building upon their heritage. (h). Enhance their information literacy. (i). Update their iterative development. Young teachers must update their professional structure in education, embrace the concept of lifelong learning, be open to new ideas, innovate based on their heritage, and update their iterative development.

The researcher combined the results of experts and literature to identify aspects of young teachers' future professional development management. The study concludes that this management can be divided into the following elements: (a) providing care and assistance to young teachers' professional development, (b) fostering a culture of cooperation among young teachers, (c) enhancing young teachers' network and information literacy, (d) coordinating young teachers' teaching and research, (e) creating an external environment to drive young teachers' professional development, (f) driving young teachers' future professional development from within, (g) turning stereotypical management into service and support, (h) establishing young teachers' professional development centers, (i) improving training systems for young teachers, (j) developing reasonable evaluation mechanisms, (k) establishing new partnerships with the government, and (l) enhancing young teachers' capacity for social service. These results coincide with those of Yang Xiao, Zhang Linlin, and Zheng Xiang (2022: 86-90), who put forward the following countermeasures for young teachers' professional development: formulating a professional development plan to clarify the path of young teachers' professional development; improving the performance evaluation system to enhance young teachers' belief in professional development; and reforming the title evaluation system to activate the motivation of young teachers' professional development. Additionally, the study recommends establishing a professional development center to lead the direction of young teachers' professional development; building a diversified training system to meet the needs of young teachers' professional development; and cultivating a new campus culture to guarantee the environment for young teachers' professional development. The research results of this study also align with those of Zhang Xiaoxi (2018: 118-121), who summarized the teacher management system developed in Singapore to

improve the quality of teachers into the following two aspects: first, flexible and diverse promotion paths, which provide a broad space for teachers with different career plans to develop; and second, clearly defining the responsibilities of teachers at different levels of development, and having fair and perfect incentive and assessment policies to give full play to teachers' professional autonomy. The teacher management system includes clear responsibilities and tasks for teacher positions and specialist positions, rich and diverse teacher incentive policies, targeted teacher training activities, and flexible and concise teacher evaluation policies.

During the open-ended interview phase of the questionnaire, experts provided rich feedback, influenced by individual differences such as upbringing, field of expertise, and level of openness and inclusiveness of consciousness. However, the future of professional development cannot be confined to these five dimensions alone, as they require continuous updates with the evolution of time and people's understanding of professional development. While the five dimensions were presented separately, they were not independent of each other but were closely interconnected in the future professional development of young teachers.

7. Recommendations

1. Recommendation for Practical Application

According to the specific content of the future professional development of young teachers in China's fine arts academies, the Academy of Fine Arts and its administrators may establish corresponding service measures and management policies, an extended study of teachers' professional development may also be undertaken on this basis. The professional development of young teachers in the specific context of the Academy of Fine Arts was a multi-layered and complex system. This study found through interviews and research that the future professional development of young teachers was influenced by different faculty environments and social contexts in addition to individual differences. Promoting the future professional development of young teachers in fine arts academies requires changes in both young teachers and management policies, and the policies developed need to be acceptable to both young teachers and administrators.

It was recommended that young teachers develop both their competencies as art professionals and as teachers in this new era, improve their professional ethics and morals, and engage in sustainable professional development, renewing iterative development in their

own future professional development. The Academy of Fine Arts should provide comprehensive care and assistance for the professional development of young teachers in the future, create an external environment that drives the professional development of young teachers, and turn stereotypical management into service and support. The academy should foster a culture of cooperation among young teachers, improve their online and information literacy, coordinate their teaching and research, establish a professional development center for young teachers, improve the training system for young teachers, develop a reasonable evaluation mechanism, and establish a new partnership with the government to enhance their social service capabilities.

2. Recommendation for Further Research.

Based on the researcher's study of this topic, the following suggestions have been made for future research: (1) How to improve the effectiveness of the future professional development of young teachers in the Academy of Fine Arts. The researcher proposes expanding the scope of the study to include separate interviews and surveys of professional teaching staff and non-teaching staff administrators in the Academy of Fine Arts. Additionally, increasing the total number of studies and enriching the study structure will ultimately lead to a more comprehensive understanding of the future professional development of young teachers. This will help young teachers recognize what they need to develop and how administrators of the Academy of Fine Arts can better manage and support young teachers in their professional development. (2) Research on the future professional development of older faculty members in the Academy of Fine Arts.

Bibliography

- British Council. (2015). **Continuing Professional Development Framework for Teachers.** (p. 18).
- Central Committee of the Communist Party of China, & State Council. (2018). **Opinions of the Central Committee and the State Council on comprehensively deepening the reform of the construction of the teaching force in the new era** (State Council Bulletin No. 5, 2018). State Council of the Central People's Government of the People's Republic of China.
- Chen, X. (2019). **Research on professional development strategies of higher vocational teachers based on school management perspective.** Journal of Yanbian Education College, 33(06), 59-61+65.

- Douglas, M., Joel, C.-G., & Han, H. (2017). **The human side of enterprise**. Hangzhou: Zhejiang People's Publishing House.
- Elizabeth Campbell. (2011). **The Ethical Teacher**. East China Normal University Press.
- Furlong, A. (2013). **Youth studies: An introduction**. New York: Routledge.
- He, M., & Li, X. (2015). **Faculty Development Mechanism of American Public Universities: Taking University of Michigan as an Example**. *Studies in Foreign Education*, 42(01), 109–117.
- Jia, Y. (2021). **Research on the professional development of young teachers in colleges and universities**. *Agriculture of Henan*, (06), 13–14.
- Jin, L. (2014). **Research on the development of teaching ability of teachers in local undergraduate colleges and universities** (Doctor, Southwest University). Southwest University.
- Laughton, D. (2012). **Work-Based Learning Versus Work-Related Learning—An Exploration of the Possibilities of Work-Related Learning Through a Review of the Venture Matrix at Sheffield Hallam University**. UK. In P. Van den Bossche, W. H.
- Li, X., Yan, W., & Xie, X. (2013). **American Faculty Development in the Age of Networker: Multiple Interpretations and Practical Strategies**. *Teacher Education Research*, 25(01), 81-85+96.
- Liu, L. (2013). **Research on teacher educators' teaching competencies** (Doctor, Shaanxi Normal University). Shaanxi Normal University.
- Luo, D. (2014). **Analysis of professional development of higher education teachers**. *Jiangsu Higher Education*, (05), 139–141.
- Luo, K. (2017). **Exploring the cultivation and development of exceptional teachers in art studies**. (03), 145–146.
- Ministry of Education. (2021, January 4). **Guiding Opinions of the Ministry of Education and Six Other Departments on Strengthening the Reform of College Teachers' Team Construction in the New Era**.
- Office of the Working Group on the National Medium- and Long-term Education Reform and Development Plan. **National Program for Medium and Long-term Talent Development (2010—2020)**, (2010).
- Outline of the Fourteenth Five-Year Plan for National Economic and Social Development of the People's Republic of China and the Vision 2035, § Chapter 43 Section 4** (2021).

- Pan, M. (2017). **The Outline of Faculty Development: The Concept, Connotation, Method, Organization and Motivation.** *Journal of Higher Education*. 38(01), 62–65.
- Qu, Z. (2013). **Ways to realize the connotative development of higher education.** *Chinese Higher Education*, (2), 12–13.
- Rui, Y. (2011). **An Empirical Study on College Teachers’ Professional development—From the Perspectives of Teaching Practice & Reflections** (Doctor, Shanghai International Studies University). Shanghai International Studies University.
- Song, W., & Zou, W. (2013, June). **The experience and enlightenment of teachers’ professional development of British university—Taking the center for staff and learning development of Oxford Brookes University as an example.** *Journal of Qingdao University of Science and Technology (Social Sciences)*, pp. 81–86.
- Teacher Professional Development Research Center established.** (2017, January 16). Retrieved January 8, 2023, from Teacher Professional Development Research Center established
- Wu, H., & Wang, W. (2014). **A study on the construction of an ecological environment for teachers’ professional development in Japan.** *Education Exploration*, (05), 152–154.
- Xie, Y. (2015). **Professional development community: The ideal realm for professional development of young teachers in universities.** *Jiangsu Higher Education*, (06), 88–90.
- Xu, J. (2013). **A Study on the Structural Model of Faculty’s Teaching Capacity** (Doctor, Northeast Normal University). Northeast Normal University.
- Xu, Y. (2014). **The contemporary university teacher occupation ethics and construction research** (Doctor, Hunan University). Hunan University.
- Yang, X., Zhang, L., & Zheng, X. (2022). **Professional development of young secondary school teachers in the context of public management and countermeasures.** *China-Arab States Science and Technology Forum*, (02), 86–90.
- Yun, M. (2017). **Teacher professional development in the era of “Internet+”: Support and management.** *Ethnic Education of China*, (Z1), 24–27.
- Zhang, X. (2018). **Singapore’s teacher professional development management system and its inspiration.** *Journal of Teaching and Management*, (15), 118–121.
- Zhu, S. (2014). **Teacher Ethics: Reality and Future Reconstruction** (Doctor, Nanjing Normal University). Nanjing Normal University.
- Zhu, X. (2011). **A Study on Continuing Teacher Professional Development of University** (Doctor, Tianjin University). Tianjin University.

RESILIENT LEADERSHIP MODEL FOR ADMINISTRATORS OF HIGHER ART SCHOOLS IN LIAONING PROVINCE

Li Yuezhu

Peerapong Tipanark

Pornthep Mengman

Educational Administration, Faculty of Education, Bangkokthonburi University

Email: 1144092919@qq.com

Received : 28 February 2023

Revised : 31 December 2023

Accepted : 31 December 2023

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to determine the components and indicators of resilient leadership required by administrators; and (2) to develop the model of resilient leadership for administrators of Higher Art Schools in Liaoning Province.

The research was a mixed methodology, including qualitative and quantitative research. The population of the research consisted of 4,494 who were administrators, staff and full-time teachers of Higher Art Schools in Liaoning Province. A proportional stratified random sampling method was used to sample, totaling 324 persons. The instruments used for data collection were semi-structured interview and a five-level rating scale questionnaire. The statistical used for data analysis were descriptive statistics and Confirmative Factor Analysis.

The research findings revealed that: (1) there were 7 components and 22 indicators of resilient leadership required by administrators, it consisted of: adaptability and control, mindfulness, interpersonal relationships and support, cooperation and communication, organizational innovation, learning and professional growth, and strategy and decision. (2) The resilient leadership model for administrators of Higher Art Schools in Liaoning Province that developed was consistent with the empirical data. The value of Relative Chi-square (χ^2/df) = 2.00, Degree of Freedom (df) = 121, Goodness of Fit Index (GFI) = 0.95, Tucker-Lewis Index (TLI) = 0.98, and Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.05, all in line with specified criteria. And the key components had the weight between 0.82-0.98 higher than 0.70.

Keywords: Resilient Leadership Model, Administrators, Higher Art Schools, Liaoning Province

1. Introduction

At present, the People's Republic of China is in a period of social transformation and economic transition, social contradictions, risks and hidden dangers are constantly emerging, and various risks are accumulated and superimposed, showing a trend of diversification and compounding. General Secretary Xi Jinping pointed out: "Party members and cadres at all levels must adhere to bottom-line thinking, focus on preventing and defusing major risks, and must be highly vigilant not only against 'black swan' incidents, but also against 'grey rhinoceros' incidents. There are good ways to deal with and defuse risks and challenges. It is necessary to fight the preparedness war to prevent and resist risks, and also to fight the strategic initiative war to avert danger and turn crisis into opportunity." Uriel Rosenthal, a Dutch crisis management expert, believes that industrialized society is extremely vulnerable to a large number and variety of catastrophic events, including technological disasters, social and political crises, etc. The COVID-19 outbreak in early 2020 has the basic characteristics of a crisis such as "uncertainty, suddenness, and variability" (James, 2011; Kahn, 2013; Bundy & Pfarrer, 2015), and it is not only a challenge to the country's public governance capabilities. The severe test is also a test of the enterprise's crisis management ability, prompting entrepreneurs to think seriously about organizational survival and crisis management. At the same time, organizational resilience, as a topic highly related to corporate crisis management, has also received extensive attention from the industry and scholars (Lu Jiangyong & Xiang Peirong, 2021). In this VUCA (Volatility, Uncertainty, Complexity, Ambiguity) era, organizational changes may occur at any time, ranging from mergers and acquisitions, reorganization, or even bankruptcy, to changes in operating methods. Therefore, the ability to respond to and manage change has become a necessary quality for the career and personal development of organizational members.

Resilience is an interactive concept that refers to the relative resistance to the experience of environmental risk, or the ability to overcome stress or adversity. Resilience is a quality of will that leading cadres must possess. Throughout the ages, anyone who has achieved something has been extremely resilient. Adversity can make or destroy a person, it can temper a person's will, and it can also wear down a person's confidence. Today we are in a new era of socialism with Chinese characteristics, facing a new historical development stage, striving towards new development goals, and at the same time facing new major social contradictions, which makes the tasks shouldered by leading cadres and the environment they face more difficult, more onerous, more need to improve resilient leadership (Li Ping, 2019). For an organization to succeed, resilient leadership is the key. It is the core strategic resource

for an organization to get out of crisis and continue to grow. Resilient leadership refers to the ability of leaders to reconstruct organizational resources, processes and relationships in a crisis, quickly recover from the crisis, and use the crisis to achieve growth against the trend when the organization encounters a crisis. This ability is not an inherent characteristic of people, but an ability developed and gradually strengthened by leaders in related activities and experiences. It requires leaders to actively adapt to crises and change their thinking in time to find solutions to crises.

If leaders cannot challenge the inherent sense of self-defense, they will not be able to improve their sensitivity and adaptability to the external environment, let alone build organizational resilience. Resilient leadership is also the wisdom of balancing organizational goals with organizational capabilities. Fragile leaders often lose the ability to see the future because of the lack of this kind of wisdom, resulting in the lack of vision or mediocre vision of the organization (Zhang Hongguo, 2021). The digital information explosion, coupled with technological advancements and societal expectations, has put pressure on organizations, especially higher education institutions, to adapt to the new changing environment. As the modern world changes, higher education is undergoing a dramatic transformation from a stable institution of more than 500 years to a dynamic entity that requires new leadership to meet expectations for innovation and change. This kind of innovation and change is not easy and requires the best leaders to create organizational innovation driven by people who are willing and able to lead. Resilient leaders are a different category of organizational leaders motivated by institutions of higher education that embrace innovation. While the concept of resilience is gaining popularity, empirical research on resilient tissues is actually quite rare (Lane, Kehr, & Richardson, 2009; Shaw, 2012; Walker & Cooper, 2010).

This article will start with the factors of resilient leadership required by administrators, explore the model of resilient leadership for administrators of Higher Art School in Liaoning, and start with research on the identification and confirmation of the model by consulting key informants. After a crisis, risk or accident occurs, whether the organization can quickly recover from it and restore the state of normal operation or achieve the purpose of optimizing operation. This article will develop a resilient leadership model to help organizations, providing problem-solving paths and skills. Developed a model of resilient leadership for the education industry in Liaoning Province and even the whole country, education administrators of higher art schools and related personnel. And enable administrators to fully realize the importance of resilience. Understanding models of resilience in higher education settings will assist current and future managers in their leadership, management, recruitment, and

professional development. It has a relatively wide influence and reference value for the educational development of the country, society and institutions of higher learning, such as administrators, related personnel, teachers and students.

2. Research Objectives

1. To determine the components and indicators of Resilient Leadership required by Administrators.

2. To develop the model of Resilient Leadership for Administrators of Higher Art Schools in Liaoning Province.

3. Research Hypotheses

Resilient leadership model for administrators of Higher Art Schools in Liaoning Province was fit with the empirical data.

4. Research Method

4.1 Research Design

Used mixed method, both qualitative and quantitative, first the qualitative to determine the components and indicators of the resilient leadership model through content analysis from 20 document and research related, included 9 key informants. After that quantitative method was employed to collected the empirical data from the respondent through survey questionnaire

4.2 Population and Sample

The population were administrators, staff and teachers of 40 Higher Art Schools in Liaoning Province, total 4,494 persons. The sample group is used to select respondents by proportional stratified random sampling by using G*Power program. (Set as Chi-square test at: Df = 174, α err prob = .05, Effect size w = 0.4, power = 0.8), totally at least 324 persons.

4.3 Research Instruments

Use the Chinese website “WJX.cn” to create a five-point rating scale questionnaire and manage it on a professional platform for online data collection. It consists of the following three parts.

Part I: Demographic variables, general information of the respondents, totaling 8 items, such as gender, age, education level, position, working years, etc.

Part II: Rating scale questionnaire (Five-point rating scale), which asks about the development of resilient leadership model for administrators of Higher Art Schools in Liaoning Province, totaling 61 items.

Part III: Suggestions and additional comments (Open Ended). All type of questionnaires will be Likert's rating scale with 5 choices (Likert, R. 1932 p. 1-55).

All of these develop are to use the IOC and Cronbach's alpha coefficient to find the validity and reliability.

Validity and Reliability of the instrument. Through the design of the questionnaire, a total of 65 items were obtained. After the IOC conducted by 5 experts, it was found that there were 61 items that were greater than 0.60 and remained.

Scale reliability, refer to the extent that the measurement instrument will consistently yield similar results when administered to the same sample under similar testing conditions. Cronbach's alpha coefficient will be used to measure the degree of the scale reliability. In this study, Cronbach's alpha coefficient above 0.70 is acceptable. In this study, 61 items were statistically analyzed and the data were obtained. All items were higher than 0.80, and the Cronbach's alpha coefficient was 0.99, indicating that the reliability of this questionnaire is very high.

4.4 Data Collection

The steps for data collection will be as follow:

Step 1: Request permission to collect data for research to the BTU Educational Faculty.

Step 2: Request a letter of recommendation for the researcher from the BTU Educational Faculty.

Step 3: Selection the coordinating teachers to help assist in coordinating data collection in each institution. Those will be oriented to understand the details of the questionnaire administration and data collection.

Step 4: Carry out data collection with the selected samples by sending questionnaires to the coordinator teacher who will help for collect data with the selected samples in each school/college/department.

4.5 Data Analysis

4.5.1 Descriptive statistics to describe the demographic variables and to know the characteristics of resilient leadership studied. The analysis was performed using percentage, mean and standard deviation.

Analyzing the model that the resilient leadership of administrators should be developed. The arithmetic mean was used by the researchers in Best' analysis (John W. Best, 1997: 190).

Data analysis for frequency and percentage in order to know the status of the sample group, i.e., gender, age range, educational level, position level, professional title, work experience, professional attribute, etc.

Average data analysis, Standard deviations and coefficients distribution to determine the suitability of the indicators for the selection of indicators in the model. by specifying the following criteria, the mean value is equal to or more than 3.00 and the distribution coefficient (CV.) is equal to or less than 20% (Suthitt Khonkan, 2004).

4.5.2 Inferential statistics, for development model of resilient leadership for administrators. Confirmatory factor analysis (CFA) will be employed for finding and estimate the parameter in this situation as follows:

1) Data analysis to take into account the suitability of variables to be analyzed for further components by analyzing the Pearson correlation coefficient. In order to determine the degree and direction of correlation, if the variables are not correlated then there is no common component. There was a statistically significant correlation at the .01 level ($p < .01$) (Nongluck Wiratchai, 1999). Bartlett's statistical analysis, which is a statistical test of the correlation matrix hypothesis between variables and Identity Matrix, considering the Bartlett's test of Sphericity and the probability that there is an appropriate correlation to be used for further component analysis. By considering the statistical significance and analysis of the Kaiser-Meyer-Olkin index. (Kaiser-Meyer-Olkin Measures of Sampling Adequacy: MSA) Considering the criterion, a value greater than .80 indicates very good, less than .50 indicates invalid (Kim & Mucle, 1978 cited in Somkiat Thanok, 1996)

2) Confirmatory Factor Analysis by testing the conformity of the structural correlation model and weighting the sub variables used to generate the empirical data indicators obtained from the weighted analysis of the data from the questionnaire. The sub variables used to generate the indicators and to verify the coherence of the research model are the theoretical models created by the researcher by analyzing second-order confirmation elements with the empirical data. Thereafter, the coherence of the research model with the empirical data was examined. If the results of the first data analysis do not meet the specified criteria, the researcher must adjust the model to meet the specified criteria. According to the viewpoint of Nongluck Wirachchai (2005), the statistical values to be used as the audit criteria are as follows:

(1) Chi-square Statistics is a statistical value used to test the statistical hypothesis that the function Harmony is zero. The lower the Chi-square Statistics, the closer to zero the model is consistent with the empirical data.

(2) Harmony Level Index (Goodness-of-Fit Index: GFI), which is the ratio of the difference between the harmonious functions from the model before and after the model was adjusted to the harmonization functions before the model was adjusted GFI values from 0.90-1.00 indicate that the model was consistent with the empirical data.

(3) Adjusted Goodness-of-Fit Index (AGFI), in which the GFI is adjusted taking into account the size of freedom (df), which includes the number of variables and the sample size if the AGFI values from 0.90-1.00 indicate that the model is consistent with the empirical data.

(4) Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) error indicates the dissonance of the model generated with the population covariance matrix which is A value of RMSEA less than 0.05 indicates that the model is consistent with the empirical data.

(5) Apply the results of the analysis to verify the consistency of the model. The following criteria were selected for indicators showing Factor Loading: 1) equal to or greater than 0.7 for parent component (Farrell & Rudd, 2011), and 2) equal to or greater than 0.30 for sub-element and identifier (Point Tacq, 1997).

Therefore, the researcher used the statistics based on the opinion of Nongluck Wiratchai (2005) as a criterion to check the consistency between the models developed by the researcher from theory and research to empirical data. The variables used to generate the indicators and to verify the coherence of the research model are the theoretical models created by the researcher by analyzing second-order confirmation components with the empirical data. Thereafter, the coherence of the research model with the empirical data was examined. If the results of the first data analysis do not meet the specified criteria, the researcher must adjust the model to meet the specified criteria.

5. Research Results

The research procedures consisted of two steps;

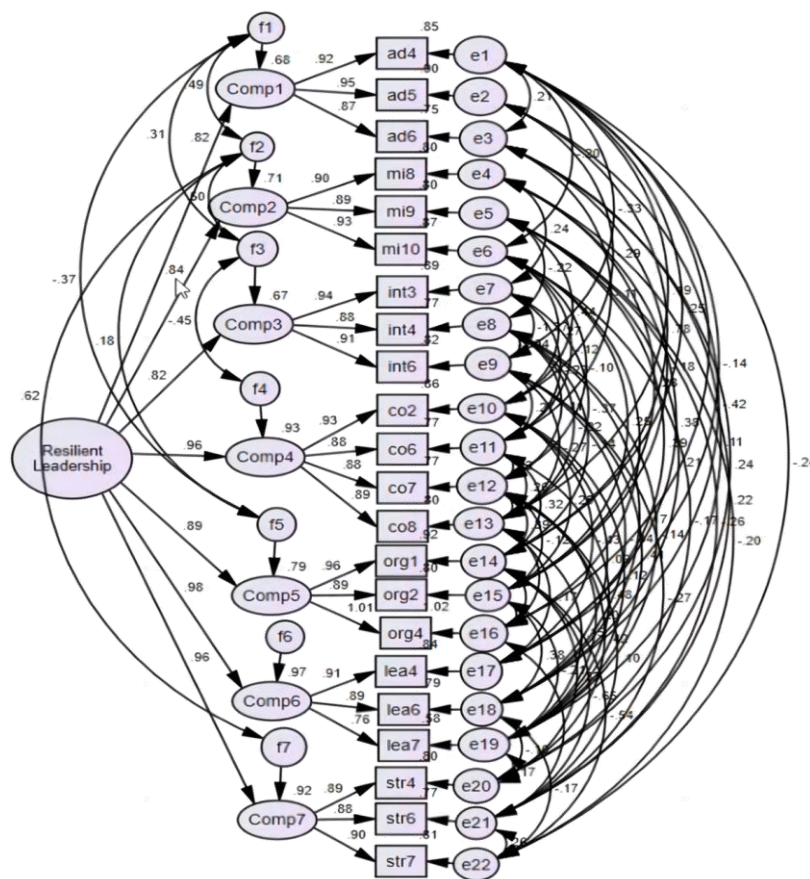
Step (1) Determining the components and variables of Resilient Leadership required by Administrators. It was qualitative research. The researcher has studied related literatures about the concept, principles, and theories, related research on 20 documents as well as in-depth interview from 9 key informants who were deans, department directors and professors in administration from Chinese and Thai Universities, with more than 5 years' experience from

Higher Art Schools in Liaoning Province and Bangkokthonburi University. Snowball sampling method was employed. Semi-structured interview form was used. Data collection was performed by the researcher. The collected data was analyzed by Content Analysis;

Step (2) Developing the model of Resilient Leadership for Administrators of Higher Art Schools in Liaoning Province. It was quantitative research. The researcher used the components and variables of resilient leadership required by administrators from step (1) to prepare an instrument as a questionnaire as to collect data from samples in order to develop the model of administrators' resilient leadership of Higher Art Schools in Liaoning Province. Population consisted of 4494 who were High-Level Administrators (Dean, Deputy Dean, Party Secretary, Deputy Party Secretary), Staff (Assistant Dean, Party and Mass Organizations, Administrative Staff, Director of Teaching and Research Office, Department Head, Academic Committee, Teaching Steering Committee, Lab Technician) and Full-time Teachers. They came to 40 Higher Art Schools in Liaoning Province, which were Higher Art Colleges and Universities classified according to the comprehensive university. The sample size was approximate 324 samples, determined by the G*Power program, with a proportional stratified random sampling technique. In order to make accuracy in Confirmatory Factor Analysis, the researcher has increased the sample size to be approximate 380 samples. The researcher employed a questionnaire which composed of three parts; Part I: General information of the respondents (Checklist), Part II: Questionnaire about development of resilient leadership model for administrators of Higher Art Schools in Liaoning Province (five-level rating scale), and Part III: Suggestions and additional comments (Opened End), there were a total of 69 questions. Instrument was developed from step (2) as a questionnaire. The quality of questionnaires was assessed by content validity and reliability. For the content validity, it was checked by five experts and analyzed by Item-Objective Congruence (IOC). The item value was ≥ 0.60 . For the reliability, it was analyzed by Cronbach alpha at 0.99. The questionnaires were sent by online, mail, and researcher. The data of demographic variables were analyzed by descriptive statistics; frequency, and percentage. The components and variables of administrators' resilient leadership of Higher Art Schools in Liaoning Province were analyzed by descriptive statistics; Arithmetic Mean ($\bar{x}$), Standard Deviation (S.D.), Skewness (Sk.), Kurtosis (Ku.) and Coefficient of Variation (C.V.). The inferential statistics used in the analysis include Pearson Correlation Coefficients and KMO and Bartlett's Test. The components and variables of administrators' resilient leadership were analyzed by Confirmatory Factor Analysis (CFA) to reduce irrelevant variables, with a statistically ready-made program (SPSS) and AMOS program to analyze models. The value of Relative Chi-square (χ^2/df), Degree of Freedom (df), Statistical

Significance (p), Goodness of Fit Index (GFI), Tucker-Lewis Index (TLI), Comparative Fit Index (CFI) and Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA), all in line with specified criteria.

From the research objectives, major findings were revealed as follows:

Relative Chi-square = 2.004; df = 121; P = .000;
GFI = .949; TLI = .979; CFI = .989 ; RMSEA = .051;

Figure 1 Show the second order of resilient leadership model that consistent with the empirical data

Table 1 Show statistical value of administrators' resilient leadership model of Higher Art Schools in Liaoning province

	Latent and observable	Standardized Factor loading	Error	S.E.	C.R.	A.V.E.	p	R ²
Administrator 's Resilient Leadership	Component 1	0.824	0.32	0.05	0.94	0.83	0.00	0.679
	- ad4	0.924	0.15					
	- ad5	0.947	0.10					
	- ad6	0.868	0.25					
	Component 2	0.840	0.29	0.05	0.93	0.82	0.00	0.706
	- mi8	0.897	0.20					
	- mi9	0.892	0.20					
	- mi10	0.932	0.13					

	Latent and observable	Standardized Factor loading	Error	S.E.	C.R.	A.V.E.	p	R ²
	Component 3	0.821	0.33	0.06	0.93	0.83	0.00	0.674
	- int3	0.945	0.11					
	- int4	0.877	0.23					
	- int6	0.907	0.18					
	Component 4	0.963	0.07	0.06	0.94	0.80	0.00	0.927
	- co2	0.929	0.14					
	- co6	0.876	0.23					
	- co7	0.877	0.23					
	- co8	0.895	0.20					
	Component 5	0.887	0.21	0.05	0.97	0.91	0.00	0.787
	- org1	0.960	0.08					
	- org2	0.892	0.20					
	- org4	1.012	-0.02					
	Component 6	0.985	0.03	0.04	0.89	0.74	0.00	0.970
	- lea4	0.915	0.16					
	- lea6	0.891	0.21					
	- lea7	0.759	0.42					
	Component 7	0.958	0.08	0.04	0.92	0.79	0.00	0.918
	- str4	0.893	0.20					
	- str6	0.877	0.23					
	- str7	0.902	0.19					

Note:

- 1: Adaptability and Control, 2: Mindfulness,
 3: Interpersonal Relationships and Support, 4: Cooperation and Communication,
 5: Organizational Innovation, 6: Learning and Professional Growth,
 7: Strategy and Decision.

From Figure and Table above the results of the second order by CFA. With the AMOS, the following confirmative index values were obtained: Relative Chi-square = 2.004, df = 121, p-value = 0.000, GFI = 0.949, TLI = 0.979, CFI = 0.989, RMSEA = 0.051. By this evaluate index meet the specified criteria Relative Chi-square < 0.2, p > 0.05, GFI, TLI, CFI ≥ 0.95 and RMSEA ≤ 0.05.

Therefore, it can be concluded that the Administrator's resilient leadership that have 7 components, there are 1) Adaptability and control, 2) Mindfulness, 3) Interpersonal relationship and support, 4) Cooperation and communication, 5) Organizational innovation, 6) Learning and professional growth, 7) Strategy and decision.

Table 2 Show the rank order of Squared Multiple Correlations

Components	R ²	Rank order
Comp6 Learning and Professional Growth.	0.970	1
Comp4 Cooperation and Communication.	0.927	2
Comp7 Strategy and Decision.	0.918	3
Comp5 Organizational Innovation.	0.787	4
Comp2 Mindfulness.	0.706	5
Comp1 Adaptability and Control.	0.679	6
Comp3 Interpersonal Relationships and Support.	0.674	7

From Table 2 in these components that important listed in the following order were the component 6: Learning and professional growth, the component 4: Cooperation and communication, the component 7: Strategy and decision, the component 5: Organizational innovation, the component 2: Mindfulness, the component 1: Adaptability and control, and the component 3: Interpersonal relationship and support, respectively. And the standardized regression weights or factor loading are 0.985, 0.963, 0.958, 0.887, 0.840, 0.824 and 0.821 respectively.

There was total 22 observed variables of administrators' resilient leadership of Higher Art Schools in Liaoning Province. Details were as follows;

1) Learning and professional growth, it's the latent variable that consisted of 3 observable or indicators: lea4, lea6, and lea7.

2) Cooperation and communication, it's the latent variable that consisted of 4 observable or indicators: co2, co6, co7, and co8.

3) Strategy and decision, it's the latent variable that consisted of 3 observable or indicators: str4, str6, and str7.

4) Organizational innovation, it's the latent variable that consisted of 3 observable or indicators: org1, org2, and org4.

5) Mindfulness, it's the latent variable that consisted of 3 observable or indicators: mi8, mi9, and mi10.

6) Adaptability and control, it's the latent variable that consisted of 3 observable or indicators: ad4, ad5, and ad6.

7) Interpersonal relationship and support, it's the latent variable that consisted of 3 observable or indicators: int3, int4, and int6.

In conclusion the model of resilient leadership for administrator at higher art school in Liaoning province as showed in Figure2

Figure 3 Resilient Leadership model Conceptual Chart for Administrators of Higher Art Schools in Liaoning Province

6. Discussion

Discussion about major findings of determining the components and indicators of Resilient Leadership required by Administrators:

There were 7 components and 22 indicators of Resilient Leadership required by Administrators which consisted of (1) Learning and professional growth, (2) Cooperation and communication, (3) Strategy and decision, (4) Organizational innovation, (5) Mindfulness, (6) Adaptability and control, and (7) Interpersonal relationship and support. The major findings were revealed as such because these components and corresponding indicators can improve the resilient leadership for administrators of Higher Art Schools in Liaoning Province and even the whole country. Administrators' resilient leadership can give full play to the initiative and enthusiasm of everyone in the organization and improve the organization's self-regulation and adaptability, which has become the development trend of management research in the new century. This research finding was in accordance with the theories or research of Li Ping, (2019), Jiang Mengting, (2020), Pang Yu, (2020), and Zhang Yuzhuo & Huang Qiao, (2021), which was found that "Behavioral characteristics of resilient leadership", "Resilience leadership improvement path", "Realistic requirements for improving unit management resilience",

“Logic ideas for improving unit management resilience”, “Five phases characteristics of leader’s resilience”, “Competence composition of leader’s resilience”, “Leaders’ actions to inspire resilience”, “The thinking dimension of creating a resilient organization”, “Practical strategies for building resilient organizations”, “Key factors to enhance the resilience of school leaders”, “Higher education leaders must successfully complete 5 tasks to maximize resilience”, etc. Also, the findings were in the same direction with Hoffman, (2004), Earvolino-Ramirez, (2007), and Lane & Richardson, (2013).

Discussion about major findings of developing the model of Resilient Leadership for Administrators of Higher Art Schools in Liaoning Province:

The major findings were revealed as such because the development of the resilient leadership model of administrators can enable the members of the organization to have the space for self-adjustment, self-selection, self-management and adaptation to environmental changes under certain conditions, and conduct dynamic management. Resilient leadership model is marked by humanization, pays attention to equality, respects innovation and intuition, emphasizes speed and change, and realizes the transformation from tacit knowledge to explicit knowledge based on information sharing, virtual integration, competition and cooperation, so as to create competitive advantages. This research finding was in accordance with the theories or research of Wang Li & Liao Falan, (2013), Li Jiaqiang, (2017), Lu Jiangyong & Xiang Peirong, (2021), and Zhang Hongguo, (2021) which was found that “Flexibility and resilience -- the strategic choice of crisis decision-making of grass-roots leaders”, “The benefits that mindfulness brings to us”, “High reliability organization(HRO)”, “The crisis command system”, “Cultivate balanced thinking”, “Inspire collective wisdom - Extraordinary charisma”, “Personal resilience: A gateway to organizational health and progress”. Also, the findings were in the same direction with Arond-Thomas, (2004), Herrman et al. (2011), Donovan, G. F. (2013) and Farrar, (2017).

7. Recommendations

1. Recommendation for Policies Formulation

After a crisis, risk or accident occurs, can the organization quickly recover from it and restore to normal operation or achieve the purpose of optimizing operation. And they can fully realize the importance of the pre-event behavior, so that the organization can keep alert to the early signals of the crisis under normal conditions. Resilient leadership has also been studied from the perspective of various industries or fields, such as business, politics or

education. Understanding the model of resilience in the higher education environment will help current and future administrators to lead, manage, recruit and develop professionally. Higher education leaders are facing the reality of resilience and need to accept change and maintain survival. In higher education, resilience has two independent structures: the ability to absorb and withstand interference, and the ability to adapt, modify and change when needed. The vulnerability of university external threats forces many university leaders to face huge changes and critically examine their mission. Resilience goes beyond specific response measures and means the existence of organizational resources and capabilities that can be activated when adverse conditions arise. At the basic level, resilience reflects the concept of helping organizational leaders manage the current crisis and build the ability to cope with future interference. Resilience proves that universities are in a changing state, with stronger, more complex and interconnected systems, which require organizational resilience.

2. Recommendation for Practical Application

By sorting out the relevant literature on resilient leadership at home and abroad, and interviewing education key informants. Through content analysis, the components and indicators of resilient leadership required by administrators are obtained. Understand the importance of these indicators, as well as their application and actual effects in different management fields. Design a questionnaire and apply it to a specific population and sample. Through empirical research and statistical data analysis, a resilient leadership model for administrators of Higher Art Schools in Liaoning Province is developed. This model can bring some guidance and influence to the administrators of Higher Education in Liaoning Province and even the whole country. Through statistical data to verify the resilient leadership model for administrators of Higher Art Schools in Liaoning Province. After comparing the corresponding standard value and the hypothesis testing, it is found that the resilient leadership model that developed is consistent with the empirical data. Finally, a set of feasible development model is determined, which can be applied to the practice of administrators in domestic and foreign higher education in management. Leaders can refer to this model to consider their own problems in management and crisis, and improve themselves according to the development model of resilient leadership to make their leadership more resilient. It has practical application and promotion significance for higher education, school development, management of teachers, personnel and students.

3. Recommendation for Further Research

Through systematic and sustained research, this dissertation expects to get a set of development models of resilient leadership with theoretical and practical significance. It aims

to formulate action policies for building a high-quality characteristic university and taking the path of sustainable development. Cultivate a healthy force leading China's development, contribute management ideas and wisdom to mankind, and have senior management talents and leaders with international vision, innovation ability, entrepreneurship and sense of social responsibility. Higher education can benefit from the research of resilient leadership model and how the model can help organizations become more innovative, intelligent, adaptive and successful. Cultivate the resilience and leadership of administrative managers, so that they can diverge their thinking under difficult circumstances, have clear goals, and effectively deal with various problems to obtain the best solution. To comprehensively improve management ability in administrative work, academic, personnel, education and teaching, talent training, etc. So as to develop resilient and visionary leaders, highly dedicated teachers and proactive students. Make contributions to Higher Education in the 21st century.

The results of this study found that 3 of the 7 components had the highest comprehensive statistical values, namely, “Learning and Professional Growth”, “Cooperation and Communication” and “Strategy and Decision”.

1. “Learning and Professional Growth”, it consists of:

(1) Leaders can transform the power of change and positive thoughts into reflective resilience, and learn, grow, and evolve from traumatic experiences.

(2) Leaders use appropriate forms (individual learning and collective learning) to ensure organizational learning and optimize organizational structure to better respond to environmental changes.

(3) Continuous organizational learning is an effective way for organizations to enhance their ability to diagnose crisis, restore normal operation and management, and survive the crisis smoothly.

2. “Cooperation and Communication”, it consists of:

(1) Leaders can establish and maintain an effective leadership team and cultivate resilience and optimism in facing today's challenges.

(2) Leaders can communicate regularly and widely, and understand the situation while helping to build a sense of pride in the smooth progress of the event.

(3) Through peer review, leaders can visit other forces, learn from others and share good practices.

(4) Leaders work with teams to develop communication skills and are good at mediating mutual misunderstandings, confusion, accusations, alienation and hostility.

3. “Strategy and Decision”, it consist of:

(1) Leaders integrate emergency agencies into the standardized organizational system and coordination structure through flexible organizational construction and adjustment.

(2) Leaders are good at sharing short-term decisions, medium-term commitments and future long-term strategies and taking innovations.

(3) Leaders can use technology to improve the ability to discover, identify, manage and control potential risks.

This has pointed out the direction of management for the administrators of Higher Art Schools in Liaoning Province, defined the management objectives, and composed the management guidelines. In the future, the administrators can consciously and effectively manage their own organizations in accordance with the above 3 aspects, so that the leaders of Higher Education in Liaoning Province and even the whole country can maximize their resilient leadership. It has a wide range of influence and reference value for the educational development of the country, society and universities, such as administrators, relevant personnel, teachers and students.

Bibliography

- Arond-Thomas, M. (2004). **Resilient leadership for challenging times**. Physician Executive, 30(4), 18-21.
- Barbara M. Byrne. (2016). **Structural Equation Modeling with AMOS Basic Concepts, Applications, and Programming**, Third Edition. First Published 2016 eBook Published 30 June 2016. Pub. New York: Imprint Routledge.
- Cortina, J. M. (1993). **What is coefficient alpha? An examination of theory and applications**. Journal of Applied Psychology, 78(1), 98-104.
- Connor, K. M., & Davidson, J. R. T. (2003). **Development of a new resilience scale: The Connor-Davidson Resilience Scale (CD-RISC)**. Depression & Anxiety (1091-4269), 18(2), 76-82.
- Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2018). **Designing and Conducting Mixed Methods Research** (3 ed.). Los Angeles: SAGE Publications, Inc.
- Donovan, G. F. (2013). **Personal resilience: A gateway to organizational health and progress**. Frontiers of Health Services Management, 30(2), 36-42.
- Earvolino-Ramirez, M. (2007). **Resilience: A concept analysis**. Nursing Forum, 42(2), 73-82.
- Field, A. (2005). **Discovering statistics using SPSS** (2nd ed.). Thousand Owes CA: Sage.

- Faul, F., Refolded, E., Buchner, A. & Lang, A. G. (2009). **G*Power 3.1: Tests for correlation and regression analysis**. Behavior Research Methods. 41 (4): 1149-1160.
- Farrar, J. J. (2017). **Resilient leadership**. International Journal of Emergency Services, 6(3), 238-246.
- Hoffman, J. N. (2004). **Building resilient leaders**. Leadership, 34(1), 35-38.
- Hermann, H, Distort, D.E, MD; Diaz-Granados, N, MSc.; Berger, E. L, DPhil; Jackson, B, PhD & Yuen, T, BSc. (2011). **What is resilience?**. Canadian Journal of Psychiatry, 56(5), 258-65.
- Hair, J. F., Hult, G. T. M., Ringle, C. M., and Sarstedt, M. (2022). **A Primer on Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM)**, 3rd Ed., Sage: Thousand Oaks.
- Jiang Mengting. (2020). **The Connotation and Enhancement Logic of Unit Management Resilience**. Leadership Science (24), 71-73.
- Kelloway, E.K. (2015). **Using Mplus for Structural Equation Modeling; A Researcher's Guide**. CA: Sage Publications.
- Liu, X. (2010). **Using and developing measurement instruments in science education: A Rasch modeling approach**. Charlotte, NC: Information Age.
- Lane, K. E., McCormack, T. J., & Richardson, M. D. (2013). **RESILIENT LEADERS: ESSENTIAL FOR ORGANIZATIONAL INNOVATION**. International Journal of Organizational Innovation (Online), 6(2), 7-25.
- Li Jiaqiang. (2017). **Mindful Leadership Promotes Organizational Change**. Tsinghua Management Review (04), 66-73.
- Li Ping. (2019). **The Connotation of Resilient Leadership and its Improvement Path**. Decision and Information (11), 97-104.
- Lu Jiangyong & Xiang Peirong. (2021). **Crisis Process Management: How to Improve Organizational Resilience?**. Foreign Economics and Management (03), 3-24.
- Meyers, L. S.; Glenn, G.; & Guarino, A. J. (2006). **Applied Multivariate Research: Design and Interpretation**. Thousand Oaks; London; New Delhi: Sage.
- Nunnally J. C. & Bernstein I. H. (1994). **Psychometric theory**. New York, NY: McGraw- Hill.
- Nonglak Viratchai, (2005). **Statistics Chuan Singh**. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Pang Yu. (2020). **Leadership resilience from the perspective of risk society: representation, concept and framework**. Journal of Shaanxi Administration Institute (01), 20-24.
- Qi Jia, Li Yi & Cao Xiaoxu. (2021). **On the problems and Countermeasures of the development of higher art education in China**. Art Education Research (07), 82-83.

- Shamer, S., Mukherjee, A., Kumar, A. & Dillon, W. R. (2005). **A simulation study to investigate the use of cutoff values for assessing model fit in covariance structure models.** Journal of Business Research, 58, 935-943.
- Sergeant, J., & Laws-Chapman, C. (2012). **CREATING A POSITIVE WORKPLACE CULTURE.** Nursing Management (through 2013), 18(9), 14-9.
- Van Gorder, Christopher D, FACHE. (2013). **Building organizational and personal resilience.** Frontiers of Health Services Management, 30(2), 25-30.
- Wu zhihong. (2001). **Educational administration.** People's Education Press.
- Wang Li & Liao Falan. (2013). **Analysis on the "Elasticity" and "Resilience" of Grassroots Leaders in Crisis Decision-Making.** Leadership Science (05), 59-60.
- Weiner-Friedman, H. (2016). **Resilient leadership and effective school reform (Order No. 10098982).** Available from ProQuest Central.
- Wang Jing & Chen Yu. (2017). **Re-research on the ideas and countermeasures to promote the internationalization of higher art education in Liaoning.** Journal of Dalian University (04), 71-74.
- Wang Yong & Cai Juan. (2021). **Research on the impact mechanism of positive leadership of enterprise managers on organizational resilience.** Journal of Capital University of Economics and Trade (02), 92-102.
- Yu Xiaonan & Zhang Jianxin (2007). **Comparison of the application of the Self-Resilience Scale and the Connor-Davidson Resilience Scale.** Psychological Science (05), 1169-1171.
- Zhang Jing. (2019). **Promote the development of higher art education in the new era with cultural confidence.** Art Education (04), 221-222.
- Zhang Hongguo. (2021). **Leaders' Resilience and Leadership Improvement Ideas.** Leadership Science (02), 88-90.
- Zhang Yuzhuo & Huang Qiao. (2021). **The thinking direction and practical strategy of leaders to build a resilient organization.** Leadership Science (08), 54-57.

แก้ปัญหาที่จุดเล็ก : การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน

Solving of Small Problems: An Analytic, Appreciative and Applicative Study

เมธา หริมเทพาธิป

Metha Harimtepathip

ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์

Chairoj Nopchalermroj

วัชรารัตน์ สุนทรวนาเวช ณ

Wachararasamee Suntornwanawes Shaw

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Suan Sunandha Rajabhat University

E-mail: metha.ang@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 31 มกราคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 31 ธันวาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 31 ธันวาคม 2566

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ วิจัย และวิธานหลักการทรงงานข้อแก้ปัญหาที่จุดเล็ก วิธีการศึกษาเป็นแบบเชิงคุณภาพ โดยศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์ พบว่า “จุดเล็ก” ในบริบทของการทำงาน คือ ส่วนประกอบของความสำเร็จที่เราวางไว้ แม้ว่าแต่ละองค์ประกอบจะเกิดขึ้นจากจุดเล็ก ๆ ที่เป็นองค์ประกอบย่อยมารวมกัน แต่ทุกองค์ประกอบนั้นล้วนสำคัญในหน้าที่แห่งตน หากองค์ประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งเกิดความบกพร่องเสียหายไปย่อมส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบอื่น ๆ ตามไปด้วย 2. ผลการวิจัย พบว่า การแก้ปัญหาที่จุดเล็กช่วยลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน และได้มีโอกาสทบทวนรายละเอียดของประเด็นหลักและประเด็นรองในระดับโครงสร้างย่อยส่งเสริมให้เกิดการคิดอย่างมีเหตุผล สร้างนิสัยความใส่ใจในรายละเอียด ช่วยลดความเสี่ยงในการรื้อทำลายโครงสร้างงานทั้งหมดโดยไม่จำเป็น 3. ผลการวิธาน พบว่า แนวทางการนำหลักการทรงงานข้อนี้ไปประยุกต์ใช้อาจสามารถประยุกต์ใช้ได้ดังนี้ 1) วางใจไม่คาดหวัง 2) ถอดส่วนประกอบ และ 3) สำนวญจุดอ่อน นอกจากนี้การแก้ปัญหาที่จุดเล็กยังมีประโยชน์ต่อการนำไปต่อยอดทางความคิดเพื่อสร้างนวัตกรรมในการแก้ปัญหาอื่น ๆ ต่อไปได้

คำสำคัญ: แก้ปัญหาที่จุดเล็ก, หลักการทรงงาน, วิเคราะห์ วิจัย, วิธาน

ABSTRACT

The objective of this study was to analyze, appreciate, and apply the royal working principle in respect with solving small problems. The study was based on the qualitative approach by studying and compiling the related information from all documents and research papers relating to the royal working principles of His Majesty King Bhumibol Adulyadej. The results were as follows. 1. From the analysis result, it was found that “small point” in the working context was a component of success established although each component came from small points to be combined together, but each had an important function. If either of these components got lost, others would be affected. 2. From the appreciative result, solving small problems helped reduce the working risk. It let us review the details of both main and minor points at the minor structural level, promote the rationale thinking, cultivate the habit of paying attention in details, and help reduce some risk to demolish all work structure unnecessarily. 3. From the applicative result, it was found that this royal working principle could be applied in: 1) reliance with no expectation; 2) remove components; and 3) weak point survey. Solving small problems could be used to develop ideas for solving other problems further.

Keywords: Solving Small Problems, Royal Working Principle, Analytic Appreciative Applicative Study

1. บทนำ

“แก้ปัญหาคือจุดเล็ก” เป็นหลักการข้อที่ 3 ในหลักการทรงงาน 23 ข้อ ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 โดย วิธีคิดของหลักการทรงงานข้อนี้มีทิศทางตรงกันข้ามกับหลักการทรงงานข้อระเบิดจากข้างใน เพราะหลักการทรงงานข้อระเบิดจากข้างในมีทิศทางการมองจากหน่วยเล็กขยายออกไปสู่หน่วยใหญ่ แต่หลักการทรงงานข้อแก้ปัญหาคือจุดเล็ก เป็นการมองจากหน่วยใหญ่ไปสู่หน่วยเล็กที่เป็นหน่วยย่อย ๆ ขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่ต้องการเข้าไปแก้ปัญหาคือจุดเล็ก แต่เป็นลักษณะของการ “ลดทอน” เพื่อวิเคราะห์เฉพาะจุด ไม่ใช่การ “แยกส่วน” รวบรวมว่าจุดเล็ก ๆ หรือหน่วยเล็ก ๆ นี้ไม่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับหน่วยอื่น ๆ ดังนั้น แม้จะเป็นการคิดแก้ปัญหามาจากจุดเล็ก แต่ก็ไม่ได้แยกออกจากทัศนคติแบบองค์รวม จึงไม่ใช่ทัศนคติแบบแยกส่วนที่ให้ความสนใจเฉพาะจุดที่อยากมองเท่านั้น

แม้ว่าหน่วยเล็กจะมีความสัมพันธ์กับหน่วยใหญ่ แต่ไม่ได้หมายความว่า หน่วยเล็กคือความเป็นทั้งหมดของหน่วยใหญ่ อุปมาเหมือนบ้านหลังหนึ่ง ประตูห้องน้ำชำรุด เราคงไม่ทุบบ้านทิ้งหลัง เหมือนกับแนวคิด “รื้อถอนนิยม” (deconstructionism) ที่เคยเกิดขึ้นในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 ที่เน้นการวิพากษ์แบบทำลายโครงสร้าง (ทั้งหมด) โดยไม่เสนอสิ่งใหม่เลย ต่างจากแนวคิดแบบ “รื้อสร้างนิยม” (reconstructionism) ที่ใช้

วิจารณ์ญาณในการวิเคราะห์และประเมินค่าก่อนตัดสินใจ โดยเห็นว่า ส่วนใดที่ชำรุดแล้ว ไม่สามารถใช้งานได้ แล้ว จึงทิ้งแล้วหาสิ่งใหม่มาทดแทน แต่ส่วนใดที่ยังใช้งานได้ก็รักษาดูแลและใช้มันต่อไป หากจำเป็นต้องสร้างบ้านใหม่ ก็จะถอดออกมาทีละชิ้น ชิ้นใดใช้ได้ก็เก็บไว้ ชิ้นใดใช้ไม่ได้ก็ทิ้งไป แล้วหาชิ้นใหม่มาทดแทน

ในการคิดสร้างสรรค์หรือการพัฒนานวัตกรรมบางอย่าง นวัตกรรมนั้นก็อาจจะเหมาะกับการแก้ปัญหาที่จุดเล็ก เพราะปัญหาบางอย่างต้องการนวัตกรรมที่เข้าไปแก้เฉพาะจุด อาจเป็นจุดเล็กๆ แต่เป็นจุดที่สำคัญมาก

แม้ว่าจะเป็น “จุดเล็ก” แต่เป็น “จุดที่ทรงพลัง” หรืออย่างที่นักยุทธศาสตร์เรียกว่า “จุดคานงัด” เป็นจุดที่ถูกกำหนดอย่างแม่นยำแล้วว่า ถ้าแก้ตรงจุดเล็กๆ นี้ได้ ปัญหาที่ต่างที่เกี่ยวข้องจะถูกคลี่คลายลงไปได้อย่างเป็นลูกโซ่ แสดงให้เห็นว่า จุดเล็กๆ ที่กล่าวถึงนี้ เป็นจุด “ต้นเหตุ” เป็นต้นตอของปัญหาหลายๆ อย่างที่เกิดขึ้น และส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นลูกโซ่ อาจเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า “เกาถูกที่คัน” นวัตกรรมที่สามารถแก้ปัญหาที่ต้นตอได้อย่างแม่นยำและทรงประสิทธิภาพเช่นนี้ย่อมส่งผลให้เกิดนวัตกรรมที่ทรงพลัง สามารถเปลี่ยนโลกทัศน์ ชีวิตทัศน์ และวิถีชีวิตในแบบเดิม ๆ เข้าสู่กระบวนการที่ล้ำสมัยอย่างที่คนในอดีตเคยประสบพบเจอกันมาแล้ว

ส่วนการศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธานนั้น เป็นแนวทางการศึกษาตีความอย่างมีวิจารณ์ญาณบนพื้นฐานปรัชญาหลังนวยุคสายกลางที่สามารถนำมาศึกษาหลักการทรงงานโดยมุ่งหวังผลอันเลิศ คือ การพัฒนาคุณภาพชีวิต สิ่งสำคัญของการตีความก็คือ ต้องให้ความสำคัญกับปณิธาน อันเป็นเจตนารมณ์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยทรงประกาศพระราชปณิธานในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ซึ่งเรียกว่า พระปฐมบรมราชโองการ ความว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” พระปฐมบรมราชโองการนี้เปรียบเสมือนพระราชปณิธานหรือพระราชสัตยาธิษฐานว่าพระองค์จะไม่ละทิ้งประชาชน

ดังนั้น การศึกษาหลักการทรงงานเพื่อนำไปประยุกต์ใช้จึงต้องให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาที่จุดเล็ก ซึ่งเป็นหลักการทรงงานอีกข้อหนึ่งที่สำคัญ การแก้ไขปัญหาใดๆ ควรมองให้เห็นปัญหาในภาพรวมเสียก่อน แต่เวลาจะแก้ ให้เริ่มต้นแก้จากจุดเล็ก จุดที่หลายคนมักจะมองข้าม เพราะขาดความตระหนักรู้ต่อเหตุปัจจัยที่เกิดขึ้น หลายครั้ง ปัญหาที่เกิดจากจุดเล็กๆ นี้แหละที่เป็นไฟไหม้ฟางลูกกลมจนใหญ่โต หากแก้ปัญหาดตรงจุดที่เป็นรากเหง้านี้ได้ ปัญหาที่เลวดูว่ายากและใหญ่อาจจะกลายเป็นเรื่องที่แก้ไขได้ง่ายดายมากขึ้น ดังพระราชดำรัสความตอนหนึ่งว่า “ถ้ามีปัญหา แล้วปวดหัว ก็คิดอะไรไม่ออก ก็ต้องแก้ไขอาการปวดหัวก่อน เพื่อให้อยู่สภาพที่คิดได้”

ในเรื่องของการทำงานเพื่อสังคมและประเทศชาติ พระองค์ทรงแนะนำว่า “ลงมือทำในจุดเล็กๆ ก่อนสำเร็จแล้วจึงค่อยขยาย มิใช่สั่งทำพร้อมกันทั่วประเทศ ดูดี แต่ลงทุนสูง ได้ผลน้อย ในที่สุดทุกคนก็จะหมดแรง เพราะมีแต่คนสั่ง คนทำมีอยู่ไม่กี่คน” แนวคิดหรือหลักการทรงงานข้อนี้ มีความน่าสนใจที่สมควรนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตการทำงานเป็นอย่างยิ่ง พระองค์ท่านทรงมองปัญหาในภาพรวมก่อนเสมอ แต่การแก้ปัญหาของพระองค์จะเริ่มจากจุดเล็กๆ คือ การแก้ไขปัญหเฉพาะหน้าที่คนมักมองข้าม “ถ้าปวดหัวคิดอะไรไม่ออก ให้คิดแก้ปวดหัวก่อน” เป็นคำพูดที่ฟังดูธรรมดา แต่ลึกซึ้ง คิดใหญ่ทำเล็ก คิดกว้างทำแคบ คิดละเอียดทำหาย

ลงมือทำในจุดเล็ก ๆ ก่อน สำเร็จแล้วจึงค่อยขยาย มิใช่สั่งทำพร้อมกันทั่วประเทศ ดุติ แต่ลงทุนสูงได้ผลน้อย ในที่สุดทุกคนก็จะหมดแรง เพราะมีแต่คนสั่งคนทำมีอยู่ไม่กี่คน (ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์, 2564, หน้า 91)

ตลอดระยะเวลา 70 ปี พระองค์ได้ทรงงานด้วยความละเอียดรอบคอบ เริ่มทรงงานโครงการพัฒนาจากโครงการขนาดเล็ก โดยระมัดระวังไม่ให้ซ้ำซ้อนกับงานพัฒนาของรัฐบาล ไปจนถึงโครงการระดับใหญ่ พระราชกรณียกิจงานนันทนาการ และครอบคลุมการพัฒนาเกือบทุกแขนง ทั้งในด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ โครงการทางด้านการเกษตร โครงการทางด้านพลังงาน ฯลฯ นับพันโครงการ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาหลักการทรงงานข้อที่ 3 ได้แก่ แก้ปัญหาที่จุดเล็ก เพื่อเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ วิจัย วิชาน หลักการทรงงานในข้อต่อไป เพื่อที่จะได้มีโอกาสแนะนำเอาสมบัติอันล้ำค่าซึ่งถือได้ว่าเป็นหลักการของปรัชญาไทยที่คิดค้นโดยพระมหากษัตริย์ไทยมาใช้โดยสำนักในพระมหากษัตริย์คุณอันหาที่สุดมิได้ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีประชาชนส่วนรวมต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ วิจัย และวิชานหลักการทรงงานข้อแก้ปัญหที่จุดเล็ก

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปรัชญา โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ซึ่งแบ่งเอกสารเป็นเอกสารปฐมภูมิและเอกสารทุติยภูมิ

3.1 เอกสารปฐมภูมิ ประกอบด้วยเอกสารแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (2560) จัดพิมพ์โดยสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

3.2 เอกสารทุติยภูมิ ประกอบด้วย ก) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการทรงงาน และ ข) บทความ ทศนะที่เกี่ยวข้องกับหลักการทรงงาน

เมื่อรวบรวมเอกสารเสร็จสิ้นแล้ว นำเอกสารมาเรียบเรียง จากนั้นวิเคราะห์ วิจัย และวิชานหลักการทรงงานข้อ “แก้ปัญหที่จุดเล็ก” เพื่อนำไปสรุปผล อภิปรายผล และเสนอแนะในบทสุดท้าย

4. สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์หลักการทรงงานข้อแก้ปัญหที่จุดเล็ก พบว่า “จุดเล็ก” ในบริบทของการทำงาน คือ ส่วนประกอบของความสำเร็จที่เราวางไว้ แม้ว่าแต่ละองค์ประกอบจะเกิดขึ้นจากจุดเล็ก ๆ ที่เป็นองค์ประกอบย่อยมารวมกัน แต่ทุกองค์ประกอบนั้นล้วนสำคัญในหน้าที่แห่งตน หากองค์ประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งเกิดความบกพร่องเสียหายไป ย่อมส่งผลต่อองค์ประกอบอื่น ๆ ตามไปด้วย เช่น หัวใจที่เต้นเร็วขึ้นอันเนื่องมาจากการทำงานทางกาย อาจเกิดขึ้นจากสมรรถนะของกล้ามเนื้อที่มีศักยภาพลดลง ดังนั้น ผู้ที่อ่อนซ้อมต่อการออกกำลังกายกล้ามเนื้อจะไม่แข็งแรง จึงเป็นเหตุให้หัวใจและปอดทำงานหนักขึ้นกว่าปกติ ทำให้หัว

ใจเต้นเร็วขึ้น และอาจจะส่งผลต่อระบบอื่น ๆ ในร่างกายต่อไป เป็นต้น ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นก็มักมาจากจุดเล็ก ๆ ที่มักถูกปล่อยปละละเลยนั่นเอง

องค์กรก็เหมือนร่างกาย หากอวัยวะส่วนใดขาดความสมดุล อวัยวะส่วนอื่น ๆ ก็จะเข้ามาแบกรับน้ำหนักเพื่อพยุงให้ร่างกายดำรงอยู่ได้ แต่หากปล่อยไปนาน ๆ โดยขาดความใส่ใจ ขาดการแก้ไขให้ดีขึ้นในระยะยาวนั้น ความสัมพันธ์ในองค์กรย่อมมีผลกระทบต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากความไม่สมดุลของจุดเล็ก ๆ ที่เกิดขึ้นนี้

2. ผลการวิจัยหลักการทรงงานข้อแก้ปัญหาคือจุดเล็ก พบว่า คุณค่าที่ได้จากการแก้ปัญหาคือจุดเล็กได้แก่

1) ช่วยลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน และช่วยให้เกิดการตระหนักว่า ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากการทำงานไม่ว่าจะเป็นความสำเร็จ อุปสรรค ความล้มเหลว ล้วนมีเหตุปัจจัยหลายประการเข้ามาเกี่ยวข้องซึ่งมักเป็นรายละเอียดเล็ก ๆ ที่คนทั่วไปมองข้าม หรือคิดว่าไม่สำคัญจนลืมนึกไป

2) ได้มีโอกาสทบทวนรายละเอียดของประเด็นหลักและประเด็นรองในระดับ micro เพื่อให้เห็นประเด็นย่อยของปัญหาคืออะไร ประเด็นย่อยเหล่านั้นมีอยู่ที่ประเด็น มีเหตุปัจจัยอะไรบ้างเป็นองค์ประกอบที่ทำให้การปฏิบัติงานไม่สมบูรณ์ และหลายครั้งที่จุดเล็ก ๆ กลับกลายเป็นเรื่องของคน เมื่อใจคนยังมีปัญหาการทำงานที่ท้อแท้ไม่สามารถเดินหน้าไปได้

3) ส่งเสริมให้เกิดการคิดอย่างมีเหตุผล สร้างนิสัยความใส่ใจในรายละเอียด ได้ฝึกและทบทวนการคิดวิเคราะห์ให้ละเอียดถี่ถ้วนยิ่งขึ้น

4) ช่วยลดความเสี่ยงในการรื้อทำลายโครงสร้างงานทั้งหมดโดยไม่จำเป็น ช่วยป้องกันความเสียหายหรือความสิ้นเปลือง ทั้งเวลา ทรัพยากร ความรู้สึก และในมิติอื่น ๆ ที่ไม่ก่อให้เกิดค่าน้ำหนักการทำลายทิ้ง

3. ผลการวิเคราะห์หลักการทรงงานข้อแก้ปัญหาคือจุดเล็ก พบว่า แนวทางการนำหลักการทรงงานข้อนี้ไปประยุกต์ใช้ อาจสามารถประยุกต์ใช้ได้ดังนี้

1) วางใจไม่คาดหวัง

งาน 1 อย่าง หรือ ผลงาน 1 ชิ้น ไม่ได้มีความสมบูรณ์แบบเสมอไป จึงควรวางใจไว้ก่อนเป็นเบื้องต้นว่าอย่าคาดหวังถึงความสมบูรณ์แบบที่สุด ไม่เช่นนั้นจะติดกับดักความสำเร็จ หรือความสมบูรณ์แบบจนเกิดความประมาท ไม่แก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จำเป็นต้องใช้ปัญญาวิเคราะห์ทบทวน สถานการณ์วิเคราะห์ข้อดี-ข้อด้อย เพื่อลดการขยายความเสียหายโดยไม่จำเป็น บทเรียนจะช่วยให้เราเห็นว่าเรามีจุดบกพร่องตรงไหน อย่างไร สิ่งที่เราควรระวังจึงได้แก่ อย่าทำตัวเป็น “นักหิวโหยความสำเร็จ” จนพลั้งพลาดรีบด่วนสรุปเพื่อตอบสนองตันท้าทายแห่งตนจนเกิดความประมาท

2) ถอดส่วนประกอบ

โดยเริ่มต้นจากการมององค์กรรวม เพื่อให้เห็นภาพกว้าง ๆ เห็นองค์ประกอบทั้งหมดที่เชื่อมโยงกันอย่างมีนัยยะสำคัญ จากนั้นจึงเริ่มศึกษาวิเคราะห์เจาะลึกในรายละเอียดของประเด็นที่ต้องการศึกษา โดยศึกษาว่าประเด็นเหล่านั้นก่อให้เกิดปัญหาอะไรบ้าง อะไรคือประเด็นหลัก อะไรคือประเด็นรอง อะไรคือประเด็นร่วม

หรือประเด็นเสริม ในประเด็นหลักและประเด็นรองนั้นมียุทธศาสตร์ประกอบย่อย ๆ อะไรบ้างที่เป็นส่วนประกอบของความสำเร็จที่เราวางไว้ ส่วนประเด็นร่วมหรือประเด็นเสริมมีความเชื่อมโยงที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อกันและกันทั้งในด้านบวกและลบในเงื่อนไขใดบ้าง

3) สืบสาวจุดอ่อน

เพื่อปิดช่องว่างของความเสียหายโดยไม่จำเป็น คือ สังเกตดูว่า อะไรคือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ และส่งผลต่อประเด็นปัญหาอย่างต่อเนื่อง จุดอ่อนของปัญหาบางครั้งมาจากพฤติกรรมของคน เช่น จิตสำนึก ความมีอคติ บางครั้งมาจากกระบวนการทำงานที่บกพร่อง เช่น การเลือกปฏิบัติ การปล่อยปละละเลย การขาดความรับผิดชอบ เป็นต้น ในเรื่องของนวัตกรรม/เทคโนโลยี ได้แก่ “เงื่อนไข” ที่ทำให้เกิดปัญหาหรืออุปสรรค ซึ่งการจะเห็นจุดอ่อนตรงนี้ได้จะต้องผ่านการเรียนรู้อย่างซ้ำของ สามารถสำรวจจุดบกพร่อง จุดเล็กๆ จุดเปราะบาง จุดรอยต่อ เพื่อปรับปรุงให้เกิดความมั่นคง สมดุล มีมาตรฐาน สิ่งที่จะช่วยให้การสำรวจจุดอ่อนมีประสิทธิภาพมากขึ้นคือการศึกษารูปแบบเป็นระบบ โดยเน้นศึกษากรณีต่างๆ (case study) ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่เราเผชิญให้มากที่สุดเพื่อปิดช่องว่างของความผิดพลาดเสียหายโดยไม่จำเป็น

ในหลายปัญหาที่เกิดขึ้นในโลก รวมถึงปัญหาที่เราเผชิญนั้น ล้วนมีผู้ที่เคยประสบปัญหาแบบเดียวกันมาแล้ว แม้ว่าแต่ละปัญหาจะมีรายละเอียดย่อยที่แตกต่างกันบ้างตามยุคตามสมัย แต่ก็สามารถเป็นบทเรียนที่ให้ข้อคิดและประโยชน์เพื่อปรับประยุกต์ใช้ให้เกิดความเหมาะสมได้ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นเป้าหมาย

ข้อดีของการเรียนรู้ผ่าน “กรณีศึกษา” หรือ “case study” ต่าง ๆ นี้ จะช่วยให้เราออกจากเงื่อนไขของตรรกะส่วนตัว เปิดโลกทัศน์ให้กว้างขึ้น ดังคำว่า “หลายหัว ดีกว่าหัวเดียว” ยิ่งทำงานเป็นทีม แก้ปัญหาจุดเล็กอย่างมีส่วนร่วมก็ยิ่งเพิ่มประสิทธิภาพ ทำให้ประหยัดเวลา และเกิดประโยชน์สุขร่วมกันได้ เพราะแต่ละคนล้วนมีข้อมูล ความรู้ และประสบการณ์ที่ต่างกันแต่สามารถเกื้อกูลกันได้ เพียงให้วางใจว่า “อย่าแบ่งแยก แข่งขัน” กันเอง แต่ให้ “แบ่งกลุ่ม ช่วยเหลือกัน” ทุกคนล้วนเป็นจุดเล็ก ๆ แต่เป็นจุดที่ทรงพลัง เมื่อเกิดความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจกัน แต่ละคนเป็นเสมือนจิ๊กซอแต่ละตัวที่เมื่อประกอบเข้ากันอย่างสมเหตุสมผลย่อมทำให้เห็นภาพของปัญหาและทางออกของปัญหาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

5. อภิปรายผล

1. จากผลการวิเคราะห์หลักการทรงงานข้อแก้ปัญหาคู่จุดเล็ก อภิปรายผลได้ว่า สอดคล้องกับคำอธิบายจาก สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (2560) ความว่า “พระองค์ทรงเปี่ยมไปด้วยพระอัจฉริยภาพในการแก้ไขปัญหา ทรงมองปัญหาในภาพรวม (Macro) ก่อนเสมอ แต่การแก้ปัญหของพระองค์จะเริ่มจากจุดเล็ก ๆ (Micro) คือการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ที่คนมักจะมองข้าม ดังพระราชดำรัสความตอนหนึ่งว่า “ถ้าปวดหัวก็คิดอะไรไม่ออกเป็นอย่างนั้นต้องแก้ไขการปวดหัวนี้ก่อน... มันไม่ได้เป็นการแก้อาการจริงแต่ต้องแก้ปวดหัวก่อน เพื่อที่จะให้อยู่ในสภาพที่คิดได้... แบบ (Macro) นี้ เขาจะทำแบบรู้ทั้งหมด ฉันไม่เห็นด้วย... อย่างบ้านคนอยู่ เราบอกบ้านนี้มันผุตรงนั้น ผุตรงนี้ ไม่คุ้มที่จะ

ซ่อม ...เอาตกลงรื้อบ้านนี้ ระเบิดเลย เราจะไปอยู่ที่ไหน ไม่มีที่อยู่... วิธีทำต้องค่อยๆ ทำ จะไประเบิดหมดไม่ได้ ...”

2. จากผลการวิจัยหลักการทรงงานข้อแก้ปัญหาที่จุดเล็ก อภิปรายผลได้ว่า สอดคล้องกับแนวคิดของ **เมธา ทธิมเทพาธิป** (2564, หน้า 46) ที่กล่าวว่า พระองค์ทรงใช้หลักการในการที่พระองค์จะทรงมองปัญหาใหญ่ในภาพรวม (macro) ให้ชัดเจนก่อนเสมอ เพราะพระองค์จะต้องมีข้อมูลเพื่อทำให้สามารถมองเห็นภาพรวมใหญ่ รวมทั้งเห็นถึงผลกระทบต่าง ๆ ที่จะมีหรือเกิดขึ้นตามมาจากการแก้ปัญหา แต่เมื่อจะลงมือแก้ปัญหา พระองค์จะทรงเริ่มต้นด้วยการแก้ไขปัญหามicro ในจุดเล็ก ๆ (micro) ซึ่งเป็นปัญหาเฉพาะหน้าที่คนอื่นมักมองข้ามก่อน เมื่อสำเร็จแล้วจึงค่อย ๆ ขยับขยายแก้ไขเรื่อย ๆ ทีละจุด เพราะคนทั่วไป (ข้าราชการ) มักชอบมองและทำอะไรใหญ่ ๆ ก่อนเลยทีเดียว แต่การทำให้ใหญ่ก่อนมักทำไม่สำเร็จและเสียค่าใช้จ่ายเยอะ อีกทั้งเมื่อทำไม่สำเร็จก็หยุดทำ ความเสียหายมากมายก็เกิดตามมา ปัญหาต่าง ๆ ก็ไม่ได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็วทันสถานการณ์ ต่างกับการทรงงานของพระองค์ท่านที่เมื่อพระองค์ทรงเข้าไปดำเนินการก็แก้ได้ตรงจุดเสมอ อย่างรวดเร็วและทันเวลา มีค่าใช้จ่ายน้อยกว่าแต่ได้ผลสำเร็จสูง ทำให้ปัญหาของประชาชนได้รับการแก้ไขให้ผ่อนคลายความตึงเครียดลงได้ จนกระทั่งเกิดการแก้ไขอย่างเป็นระบบและยั่งยืน เช่น ปัญหาภัยแล้ง ปัญหาน้ำท่วม เป็นต้น และสอดคล้องกับแนวคิดของ **ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์** (2558, หน้า 54 - 55) กล่าวว่า แก้ปัญหาที่จุดเล็ก มองปัญหาในภาพรวม (macro) ก่อนเสมอ แต่การแก้ปัญหาก็จะเริ่มจากจุดเล็กๆ (micro) คือ การแก้ไขปัญหามicro เฉพาะหน้าที่คนอื่นมักจะมองข้าม เมื่อมนุษย์มีความสนใจและใฝ่รู้ เขาจะมองเห็นปัญหา ส่วนคนที่ไม่สนใจใฝ่รู้เขาจะยอมรับในสถานภาพ (status) และมองว่าเรื่องต่างๆ เป็นธรรมดาที่เกิดขึ้น เขาย่อมไม่เห็นปัญหาดังนั้นผู้ที่มองเห็นปัญหาย่อมต้องเข้าใจสภาพของปัญหาคือ การจะเข้าใจสภาพของปัญหาย่อมต้องเกิดจากการมองปัญหาในภาพรวม (Macro) ก่อนเสมอ มนุษย์มีปัญญาและการหยั่งรู้ (intuition) ที่จะมองหา รูปแบบความสัมพันธ์และสิ่งต่างๆ ว่ามีความเกี่ยวข้องกันหรือไม่ อย่างไร แล้วจัดเป็นรูปแบบ (pattern/gestalt) เหมือนมองเห็นภาพของตัวต่อ (jigsaw) ทั้งภาพ เมื่อเข้าใจสภาพของปัญหาจึงจะคิดเริ่มแก้ไขปัญหาคือการหาคำตอบหลายๆ คำตอบเท่าที่เป็นไปได้ จากนั้นพิจารณาคำตอบว่าสิ่งใดปฏิบัติได้หรือไม่ได้ จึงเลือกสิ่งที่ปฏิบัติได้อย่างง่ายที่สุดเพื่อลงมือปฏิบัติ หากเลือกปฏิบัติสิ่งยากย่อมต้องใช้เวลาและทรัพยากรจำนวนมากเพื่อแก้ปัญหาที่ไม่สำเร็จโดยง่าย ผู้ลงมือแก้ปัญหามักจะหมดกำลังใจไปเสียก่อน ดังนั้นการเลือกวิธีที่ง่าย ไม่ใช่ทำได้ง่าย แต่เชื่อว่าทำได้และตรงจุดปัญหา การแก้ปัญหามicro ในจุดเล็กๆ (Micro) คือ การแก้ไขปัญหามicro เฉพาะหน้าที่คนอื่นมักจะมองข้าม เมื่อปัญหามicro ถูกชี้ให้เห็นและแก้ไข ผลของปัญหาก็ถูกแก้ไขแล้วจะเชื่อมโยงกับภาพรวม จุดนี้แก้ไขแล้ว จุดไหนถูกแก้ไขตามไปด้วย แล้วจุดไหนยังคงเป็นปัญหาย่อยๆ รวมถึงมีจุดปัญหาจุดใหม่เกิดขึ้นด้วยไหม การมองภาพรวมก็จะทำให้เห็นว่าควรแก้ปัญหามicro อะไรต่อไปเพื่อให้ปัญหาในภาพรวม นั้นได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ ปัญหาย่อมไม่มีวันหมดไปเพราะเราสนใจที่จะเห็นปัญหา และมีความสุขในการใช้ปัญญาในการแก้ปัญหา หากมองไม่เห็นปัญหามนุษย์ก็จะยอมรับอยู่กับสภาพของปัญหาอีกครั้ง จนถึงจุดที่ไม่อาจทนทานได้ เขาย่อมทุกข์ระทมทั้งกายและใจจากปัญหานั้น และมีมโนทัศน์ทางในการคิดแก้ไขปัญหามาของเขา ดังนั้นการเห็นปัญหาและการแก้ปัญหาก็เป็นความสุขอย่างหนึ่งของมนุษย์เช่นกัน

3. จากผลการวิธานหลักการทรงงานข้อแก้ปัญหาคือจุดเล็ก อภิปรายผลได้ว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์** (2565, หน้า 111) เรื่อง “การคิดนวัตกรรมด้วยหลักการทรงงานตามหลักปรัชญาหลังนวยุค” ที่กล่าวว่า การคิดนวัตกรรมด้วยหลักการทรงงานตามหลักปรัชญาหลังนวยุคเริ่มต้นจากการตั้งคำถามว่า คิดเพื่อใคร คำตอบอยู่ที่ท้าย พระปฐมบรมราชโองการที่ว่า “...เพื่อประโยชน์สุขของมหาชนชาวสยาม” เมื่อนำมาคิดนวัตกรรมจึงต้องคำนึงถึงประโยชน์สุขส่วนรวม เป็นสำคัญเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามเป้าหมายของปรัชญาหลังนวยุค และสอดคล้องกับแนวคิดของ **เมธา ทธิเมทาธิป** (2566, ออนไลน์) ที่กล่าวว่า หลักการทรงงาน 23 ข้อในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ เมื่อนำมาใช้ในปรัชญาการศึกษา ผู้ประยุกต์จำเป็นต้องใช้วิจารณ์ญาณสำหรับวิเคราะห์ ประเมินค่า และปรับใช้ให้เหมาะสมกับตนเอง และผู้อื่นคือเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต มีความสุขบนความสุขของตนเองและผู้อื่น โดยอาจนำหลักการบางส่วนมาประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมที่เห็นว่ามีมีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาและประยุกต์ใช้บนพื้นฐานปรัชญาที่ทันสมัยที่สุดในเวลานี้คือปรัชญาหลังนวยุคนิยมสายกลาง

6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

แก้ปัญหาคือจุดเล็ก เป็นหลักการทรงงานข้อที่ 3 ซึ่งเป็นข้อที่มีความสำคัญในเรื่ององค์ประกอบย่อยของการทำงาน เป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการทบทวนระบบงานในแต่ละขั้นตอน เป็นพื้นฐานต่อการย้อนคิดเพื่อต่อยอดให้เกิดการแก้ปัญหาคือจุดเล็กหรือการพัฒนาต่อไป ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไว้ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้งาน

จุดเล็ก ๆ หรือรายละเอียดที่เราค้นพบจากการศึกษา “องค์ประกอบย่อย” มานั้น ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มานี้ถือเป็นข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์และสังเคราะห์มาในระดับหนึ่งแล้ว สามารถพัฒนาเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการหรือการวิจัยในองค์กรเพื่อให้เป็นข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ ทั้งยังมีประโยชน์ต่อการนำไปต่อยอดทางความคิดเพื่อสร้างนวัตกรรมในการแก้ปัญหาคือจุดเล็ก ๆ ต่อไปได้ เช่น การวิจัยจุลินทรีย์ที่สามารถย่อยของเสียให้กลายเป็นปุ๋ยที่มีประโยชน์ สร้างแร่ธาตุในดินและน้ำได้ สามารถนำมาคิดต่อยอดเพื่อแก้ปัญหาคือจุดเล็ก ๆ ได้อีก เช่น เมื่อต้องการแก้ปัญหาน้ำเสียก็สามารถนำข้อมูลสายพันธุ์ของจุลินทรีย์ที่ศึกษาไว้แล้วทั่วโลกมาวิจัยต่อว่าจุลินทรีย์สายพันธุ์ใดที่มีประสิทธิภาพในการย่อยสูงสุด สามารถแก้ปัญหาน้ำเน่าเสียได้มากที่สุด ก็อาจจะคัดมาเพียง 4 สายพันธุ์ที่ดีที่สุด แล้วอัดเป็นเม็ด ๆ หรือเป็นลูกบอลจุลินทรีย์ที่มีความเข้มข้นสูงกว่าการหมักจุลินทรีย์ทั่วไป และหากนำไปผสมไว้กับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น ผงซักฟอก น้ำยาล้างจาน เป็นต้น ก็จะทำให้หน้าที่ใช้จากกิจกรรมดังกล่าวสามารถนำไปบำบัดน้ำเสียต่อได้ เป็นหลักการที่เรียกว่า “ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด” นั่นเอง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ผู้วิจัยจึงเสนอแนะพอเป็นตัวอย่างเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การแก้ปัญหาคือจุดเล็กบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. การแก้ปัญหาคือจุดเล็กบนพื้นฐานปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง

บรรณานุกรม

- ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์. (2558). “หลักคุณภาพในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริกับปรัชญาหลังนวยุค : การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน”. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- _____. (2564). คิดอย่างไรให้ได้นวัตกรรม. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- _____. (2565). “การคิดนวัตกรรมด้วยหลักการทรงงานตามหลักปรัชญาหลังนวยุค”. วารสารการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร. ปีที่ 15 ฉบับที่ 2. (เมษายน – มิถุนายน).
- เมธา หริมเทพาธิป. (2564). สังคมแห่งการแบ่งปันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน. รายงานการวิจัย. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- _____. (2566). “การศึกษาตามหลักปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง : วิเคราะห์จากหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (ตอนที่ 1)”. สถาบันความพอเพียง. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2566 จาก <http://porpeang.net/>
- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. (2560). แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ : หจก. อรุณการพิมพ์.

Mechanism Training Management of Innovative Talents In Higher Education Under Liaoning Province

Liu Guoqing

Sutida Howattanakul

Sataporn Pruettikul

Bangkokthonburi University, Thailand

Email: 6263210035.edu@bkkthon.ac.th

Received : 9 February 2023

Revised : 31 December 2023

Accepted : 31 December 2023

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to examine the composition factors of innovative talents training management in higher education under Liaoning Province; and (2) to propose the management mechanism of innovative talents training in higher education under Liaoning Province.

This research was a mixed method study. The population is administrators, professors, instructors of 20 universities under Liaoning Province. They have many years of experience in innovation education and talent cultivation management. A total of 877. Krejcie and Morgan (Table 1970) obtained a total of 280 samples using stratified sampling technique. There are five key information providers, namely experts and scholars in innovation education and talent cultivation management. Obtained through purposeful sampling. The tools used for data collection include semi-structured interview form, five-level questionnaire and focus group discussion form. The research was divided into three processes: research plan preparation, research procedure and research report. Statistical data used for data analysis include frequency, percentage, average, standard deviation, and combination of exploratory factor analysis and content analysis.

The research results showed that: (1) there were four components of Mechanism training management of innovative talents in higher education under Liaoning Province which consisted of management of innovative education process, the internal management of innovative talent training, the innovative talent training mode in colleges and universities, and the improvement of students' innovative ability; and (2) There are 14

strategies for the management system of innovative talents cultivation in colleges and universities under Liaoning Province: there were four strategies for the management of innovative education process, three strategies for the internal management of innovative talents cultivation, three strategies for the innovative talents cultivation mode in colleges and universities, and four strategies for improving students' innovative ability. The research results were aimed at promoting and improving the development of innovative talent training management system in colleges and universities under Liaoning Province.

Keywords: Innovative talent, Talent training management, Higher education under Liaoning Province

1. Introduction

As an academic concept, innovation was first used by Austrian American scholar Schumpeter in the Book Economic Development Theory in 1912. He believes that innovation was to establish a new production function, that was, to realize a new combination of production factors and production conditions. (Shitian: 2012)

At the same time, with the gradual deepening of human resource management research, the development of "innovative talents" had attracted more and more attention. In the 1970s, American psychologist Gilford's creative Talent and New Theory of Creativity and Innovative Thinking made the research on innovative talents become a hot topic.

At the beginning of the 20th century, the research on innovative talents increased year by year in China, but the corresponding research on the management mechanism of innovative talents was relatively few, especially the articles published in important journals and core journals.

Innovative education had become the focus of theoretical and practical research in China's higher education. Innovative education was the objective need of building an innovative country, improving the quality of education and teaching, and alleviating employment pressure. The era of knowledge economy and the era of industry 4.0 have brought great changes to higher education, and the innovative social form advocating individuation, customization, digitalization and sharing needed a large number of innovative talents. Positions as talents cultivating in university, more need to stand at the height of service national development strategy, the significance of understanding fully to carry out the innovation education, further deepening the reform of education teaching, promote the development of innovation education, accelerate the cultivation of contemporary college

students' innovation spirit and practice ability, to adapt to the economic and social development need. (Qiang,Z&Chengzhong, L.2020: 3)

Higher education under Liaoning Province had the innate advantages of innovative education and had established close relations with social and economic development in the aspects of innovative talent training, technology transfer and achievement transformation. Based on this background, innovation education in higher education under Liaoning Province would be coupled with professional education to form its own distinctive characteristics. However, it was also found that innovation education in higher education under Liaoning Province, especially the cultivation of innovative talents, had encountered many setbacks and challenges in the implementation process. Innovation education in higher education focused on the learning of innovative knowledge, and the integration degree between theoretical learning and practical ability was not high. The problems such as the imperfect management mechanism of innovation-oriented personnel training reflect the deficiencies of higher education under Liaoning Province in carrying out innovative education. For example: talent training mode, talent comprehensive evaluation index system, talent training mechanism, talent training reform, the influence of policy factors on innovative talent training in higher education and cultural construction and innovative talent training in higher education had certain challenges and reform space.

2. Research Objectives

1. To examine the composition factors of innovative talents training management in higher education in Liaoning Province
2. To propose the management mechanism of innovative talents training model in higher education in Liaoning Province.

3. Research Methodology

(1) Population and Sampling

This research was a mixed method of quantitative and qualitative research. Through the professional online questionnaire platform "Questionnaire Star", questionnaires were distributed to administrators, professors, and instructors of 20 colleges and universities in Liaoning Province. Randomly select administrators, professors and instructors for questionnaire survey. From 877 administrators, professors and instructors, 280 samples were taken using the technology of Krejcie and Morgan table (1970), and then the stratified random sampling method was used to select administrators, professors and instructors. The

questionnaire was sent to the interviewees through the network and email, and 7 experts were used to set the appreciation of the discussion and set the optimization of innovation education management.

(2) Research Instrument

The questionnaire uses a five-point Likert scale. Scale from 1 to 5. The content validity of the consistency index IOC is at the level of .80. After five experts rated the target consistency index (IOC) of the project, a preliminary test was conducted on 30 respondents. Cronbach's alpha evaluated the validity and internal consistency reliability of the scale. The overall reliability of the questionnaire is 0.954. After the reliability test, 280 complete answers were collected and analyzed. SPSS 26.0 statistical software was used to analyze the data, and exploratory factor analysis (EFA) was used to evaluate the accuracy and effectiveness of the questionnaire. Through the comprehensive evaluation of the given data, the model fitting quantity is estimated to ensure the effectiveness and reliability of the model.

(3) Data collection procedure

The researcher had three steps of data collection procedure

(3.1) The research used the semi-structured interview, which also provided experts with the background and perspective of talent training optimization in universities in Liaoning Province, so that they could learn in advance and then made an appointment for the interview.

(3.2) Conclusion: The construction of a questionnaire with content validity and Cronbach reliability was a methodology in the cultivation of innovative talents in Liaoning universities and how to optimize management. The researchers sent them to the interviewees by email, telephone and face-to-face.

(3.3) For the last step, the researcher set the connoisseur forum as 7 experts to discuss and summarize how to carry out innovative talent training management in Liaoning, so as to achieve the final objective.

(4) Data analysis

For the first step of the research and for the first objective. The researcher used content analysis for the depth-interview. While the step of verification, arithmetic mean, standard deviation and exploratory were used, the last step was to optimize the training mode of innovative talents in Liaoning comprehensive universities

4. Research Conceptual Framework

In the face of the tide of globalization and the advent of the era of knowledge economy, countries in the world pay more and more attention to the problem of talents. Compared with developed countries, the development of innovative talents in China was relatively backward and there were prominent problems such as unreasonable structure and insufficient innovation ability. Through schools to cultivate innovative talents, innovative talents through research innovative achievements and become innovative products after put into production for social consumption, and then through the social consumption of economic income into innovative talents training and scientific research activities, after such repeated virtuous cycle could form the cultural atmosphere conducive to innovation in the whole society. Innovation education quality promotion, need to build a complete management mechanism, from the results of the researchers, the process of innovation education management, internal management of innovative talent training, innovative talents training mode, improve students' innovation ability four parts was the main component of building innovation education management mechanism.

In the process of innovative education and management, we should be constantly familiar with the national policies, In particular, the policy of cultivating innovative talents, Strengthen the quality control of innovative education, strengthen the internal management system of the organization, the construction of innovative education management system, and the management of innovative education achievements; The internal management of innovative talent training was an important link of innovative education management, It was an important stage of the construction of innovative education evaluation system; Innovative university and innovative talent training mode requires colleges and universities to innovate teaching methods; Innovate the educational practice link and exercise the students' scientific research ability; Innovative talent training program, Develop professional and characteristic talents; Improve students' innovation ability, Cultivate college students' sense of innovation, Innovative ability to apply knowledge, Improve the platform for industry-university-research cooperation, Better to adapt to the development of the society, The development of talent demand.

5. Research Results

5.1 Demographic information

Table 1: Shows Demographic information

demographic information	frequency	percentage
1. Gender		
1.1 Female	100	35.71
1.2 Male	180	64.29
Total	280	100
2. Age		
2.1 Under age 30 years old	46	16.43
2.2 30-45 years old	165	58.93
2.3 Age of 45 years old and above	69	24.64
Total	280	100
3. Education level		
3.1 Undergraduate degree or below	7	2.5
3.2 A Bachelor's degree or an equivalent	11	3.93
3.3 A Master's degree or an equivalent	129	46.07
3.4 PhD degree or equivalent	133	47.5
Total	280	100
4. Job position		
4.1 Professor	82	29.29
4.2 Management personnel	51	18.21
4.3 Teachers	119	42.5
4.4 Others	28	10
Total	280	100
5. Experience in the teaching and management of innovative talents		
5.1 5 Years	45	16.07
5.2 10 Years	133	47.5
5.3 Over 15 years	102	36.43
Total	280	100
6. University attributes		
6.1 Key University of Liaoning Provincial Education Department	89	31.79
6.2 Liaoning Provincial Department of Education, General Universities (Public)	128	45.71

demographic information	frequency	percentage
6.3 Liaoning Provincial Department of Education (Private Universities)	41	14.64
6.4 Others	22	7.86
Total	280	100

5.2 Exploratory factor analysis EFA

(1) KMO-Meyer-Olkin and Bartlett's Test

Table 2: Shows KMO-Meyer-Olkin and Bartlett's Test

KMO Meyer Olkin and Bartlett		
Kaiser -Meyer -Olkin Measure of Sampling Adequacy		.952
Bartlett's Test of Sphericity	Approx Chi -Square	20335.573
	df	2278
	Sig .	.000

(2) Data Analysis Result on Questionnaire: Eigenvalues, Percentage of Variance, Percentage of Cumulative Variance.

According to the principle that the eigenvalue is greater than 1, the number of extracted factors is 4, and the variance contribution rates after factor rotation are 33.361%, 26.32%, 2.601%, and 2.592%, respectively. The cumulative variance contribution rate of the four main factors reached 64.874%, higher than 60%, indicating that these four factors can explain most of the information of the original data.

Table 3: Shows Data Analysis Result on Questionnaire: Eigenvalues, Percentage of Variance, Percentage of Cumulative Variance

Components	Rotation Sums of Squared Loadings		
	Eigenvalues	Percentage of Variance	Percentage of Cumulative
1	35.701	35.701	33.361
2	25.694	25.694	59.681
3	2.431	2.431	62.282
4	2.013	2.013	64.874

(3) The factor loading, variables described in each of the main components after rotating the axis.

First, researchers test the applicability of data and models to see whether the models used are reasonable. Referring to the previous research results, the goodness of fit of the research model and data in this paper is tested, and several key indicators are in line with the recommended values, indicating that the overall goodness of fit of the theoretical model in this paper is good, and the model diagram is acceptable.

Table 4: shows the components of the management of innovative education

Order	Components	Number of Variables	Factor Loading
1	Component 1	41	0.467-0.835
2	Component 2	21	0.864-0.946
3	Component 3	3	0.456-0.570
4	Component 4	3	0.419-0.540
Total		68	0.419-0.946

There are four eligible components as follows;; component 1 contains 41 variables describing components with factor load between 0.467 - 0.835; component 2 contains 21 variables describing component with factor load between 0.864 and 0.946; component 3 contains 3 variables describing component between 0.456 - 0.570; component 4 contains 3 variables with factor load between 0.419 - 0.540. The total number of variables describing the four components was 68 variables, with factor loads ranging between 0.419 - 0.946.

Table 5: Shows Components 1: Innovative process management of education

Variables	Statement	Factor Loading
VAR00044	We will continue to promote policies for cultivating and training innovative talents	0.835
VAR00030	Optimize the teaching team	0.796
VAR00043	Combine innovative education with professional education	0.789
VAR00028	Set up a reasonable major	0.778
VAR00040	The IE education mode of "Internet + Maker education" in colleges and universities	0.768

Variables	Statement	Factor Loading
VAR00050	The university strategy of optimizing the realization form of collaborative innovation	0.762
VAR00052	Reform the structure, form and organizational mode of disciplines in universities, and cultivate scientific research and innovative talents	0.759
VAR00042	We will improve the personnel training mechanism	0.758
VAR00020	Establish a perfect innovative talent evaluation system	0.754
VAR00047	Establish a new concept of collaborative innovation	0.744
VAR00058	Deepen the reform of professional teaching, implement and improve the talent training mode of "practical platform curriculum module"	0.74
VAR00041	Build the application-oriented talent training mode	0.738
VAR00053	We will reform the system, promote the organic integration of scientific research and education, and accelerate the training of innovative personnel	0.734
VAR00037	Enhance the effectiveness of practical teaching innovation	0.731
VAR00039	Take the college system as an opportunity to reform the current training plan of innovative talents	0.730
VAR00018	We will innovate the evaluation mechanism of higher education	0.729
VAR00062	Improve students' personality	0.727
VAR00066	Create an innovative spirit of the campus sports culture atmosphere	0.726
VAR00032	We will accelerate the training of innovative personnel, build an innovative country, and enhance our dynamic innovation capacity	0.723
VAR00046	The national strategy of improving the evaluation and supervision system of university collaborative innovation research	0.717
VAR00056	Optimize the formation process of innovative talent training policy in colleges and universities	0.714

Variables	Statement	Factor Loading
VAR00027	We will improve the construction system of industry-university-research cooperative education in China	0.709
VAR00015	We will strengthen practical education	0.704
VAR00008	Improve teacher teaching	0.703
VAR00049	We will improve the evaluation index system for collaborative innovation	0.700
VAR00026	Establish an innovative talent training mechanism of industry-university-research cooperative education	0.698
VAR00068	The close combination of traditional values and the construction of innovative culture	0.692
VAR00023	Innovate the school-enterprise collaboration model	0.689
VAR00036	Build a college practice and experimental teaching team	0.684
VAR00033	Implement the "double-teacher" teaching mode	0.683
VAR00060	Form a good school spirit, style of study	0.679
VAR00063	We will promote the spirit of innovation and cultivate a sense of innovation	0.675
VAR00021	Establish the index system of innovative talent training ability in colleges and universities	0.674
VAR00031	Explore the students' personality potential	0.671
VAR00025	Construct the evaluation system of the innovation quality of college students	0.668
VAR00064	Explore and innovate the university culture construction	0.666
VAR00014	Reform teaching methods	0.657
VAR00017	We will promote the reform of the evaluation system for higher education	0.636
VAR00016	Expand the dimension of practical education	0.635
VAR00013	Traditional courses and teaching methods are combined with artificial intelligence to cultivate innovative talents	0.616
VAR00005	The content and method of constructing the innovative talent training mode in colleges and universities	0.467

Composition 1 is described by the 41 key variables. After rotating the axis, the variable factor load in the component is between 0.467 and 0.835 with a maximum eigenvalue of 35.701, which could explain 33.361% of the total variance and was found to be the highest priority compared to the variable variance of the other components, i. e., all 41 variables are the variables best combined to this component. The maximum factor load of the variable of "continuously promoting innovative personnel training and education policy" is 0.835. The minimum factor load of the variable of "the content and method of building the innovative talent training mode in universities" is 0.0.467, which the researchers named "the process management of innovative education"

Table 6: Shows Components 2: Internal management of innovative talent training

Variables	Statement	Factor Loading
VAR00051	Increase the investment in scientific research in institutions of higher learning	0.946
VAR00010	The integration of industry and science is an important way for the university to run system and reform the talent training mode	0.942
VAR00035	Innovative research-oriented teaching reform related measures	0.942
VAR00054	We will establish an effective policy support system	0.935
VAR00024	Build the evaluation index system of innovative education comprehensive ability	0.931
VAR00038	Talent training mode of "order-oriented" learning, diversified learning, innovative learning and international learning	0.929
VAR00059	Deepen the reform of professional teaching, implement and improve the talent training mode of "practical platform curriculum module"	0.929
VAR00019	Establish a scientific and perfect educational evaluation system	0.928
VAR00012	Expand the professional field and reconstruct the curriculum system	0.925

Variables	Statement	Factor Loading
VAR00055	Build the benefit and responsibility mechanism of innovative talent training	0.925
VAR00045	To formulate and increase the project approval and support for interdisciplinary research projects	0.924
VAR00007	We will improve the management of colleges and universities	0.924
VAR00022	Establish a collaborative innovation center in colleges and universities	0.921
VAR00011	An interdisciplinary curriculum teaching system with strong relevance	0.919
VAR00034	Innovative experimental teaching reform related measures	0.918
VAR00067	Build a university culture conducive to the cultivation of innovative talents	0.917
VAR00009	Improve the student evaluation	0.909
VAR00048	We will build a benefit distribution mechanism for collaborative innovation	0.906
VAR00006	Innovate the concept of education	0.897
VAR00004	Accelerate the cultivation of knowledge innovation	0.895
VAR00002	We will strengthen the development of innovation and entrepreneurship incubation platform bases	0.864

Composition 2 is described by the 21 key variables. After rotating the axis, the variable factor load in the component is between 0.864 and 0.946 with a maximum eigenvalue of 25.694, which explains 26.32% of the total variance and is found to be the highest priority compared to the variable variance of the other components, i. e., all 21 variables are the variables best combined to this component. The maximum factor load for the variable "increased input to scientific research in institutions of higher learning" was 0.946. The minimum factor load of the variable of "Strengthening the construction of innovation and entrepreneurship incubation platform base" is 0.864, which the researchers named as "internal management of innovative talent training"

Table 7: Shows Components 3: Innovate the innovative talent training mode in higher education

Variables	Statement	Factor Loading
VAR00003	To build a scientific and technological innovation system with local characteristics	0.570
VAR00029	Create a good atmosphere	0.542
VAR00001	Innovate talent training programs and models	0.456

Composition 3 is described by 3 key variables. After rotating the axis, the variable factor load in the component is between 0.456 and 0.570 with a maximum eigenvalue of 2.431, which explains 2.601% of the total variance and was found to be the highest priority compared to the variable variance of the other components, i. e., all 3 variables are the variables best combined to this component. The maximum factor load of the variable of "building a scientific and technological innovation system with local characteristics" is 0.570. The minimum factor load of the variable of "innovative talent training program and mode" is 0.456, which the researchers named as "Innovative the innovative talent training mode in higher education"

Table 8: Shows Components 4: Improve students' innovation ability

Variables	Statement	Factor Loading
VAR00065	Take students as the center, attach importance to students' innovative thinking education	0.540
VAR00057	The establishment of the industry-university-research cooperation system	0.527
VAR00061	Promote the construction of material culture and spiritual culture	0.419

Composition 4 is described by 3 key variables. After rotating the axis, the variable factor load in the component is between 0.419 and 0.540 with a maximum eigenvalue of 2.013, which could explain 2.592% of the total variance and is found to be the highest priority compared to the variable variance of the other components, i. e., all 3 variables are the variables best combined to this component. The maximum factor load of the variable of

"student-centered and emphasizing students' innovative thinking education" was 0.540. The minimum factor load of the "promoting material cultural and spiritual cultural construction" variable was 0.419, which the researchers named "to improve students' innovation ability"

(4) Result of Focus group discussions

In conclusion, there were a total 14 optimization scheme guidelines: Consisted of in table 9

Table 9: Shows the 14 optimization scheme guidelines

Item	Guidelines
1	Strengthen the quality control of innovative education
2	Strengthen the internal management system of the organization
3	Innovate the construction of the education management system
4	Innovation in the management of educational achievements
5	Strengthen the development of innovative teachers
6	Build a harmonious teacher-student relationship
7	Innovate the construction of the education evaluation system
8	Innovative curriculum
9	Innovate teaching methods
10	Innovate educational practice link, exercise students' scientific research ability
11	Innovate talent training programs and develop talents with professional characteristics
12	Innovation consciousness and self-cultivation ability
13	Innovative knowledge application ability
14	Improve platforms for industry-university-research cooperation

6. Discussion and recommendations

(1) Discussion based on research objective:

The four components of the management mechanism of innovative talent training include the process management of innovative education, the internal management of innovative talent training, the innovation of innovative talent training mode in colleges and universities, and the improvement of students' innovation ability.

Component 1: Process management of innovative education

This study found that it is consistent with the theory or research of Guo Yanfeng (2019:72-73), Guo Yanfeng found that China's scientific and technological competitiveness is constantly improving, but there are still many deficiencies compared with developed countries, the fundamental reason lies in the lack of innovation. How to train college students as skilled talents to adapt to the new era is a problem to solve. In addition, the results are consistent with those of Xiao Hongting (2019:96-98 and Li Juan (2019:60). In addition, the research of Ma Ran and Luan Qi (2016:120-122) found that in order to build a new model of cultivating innovative talents in universities, it should be improved from university management, teacher teaching, student evaluation and government support. Corresponding to the studies of Shi Hui (2015), Liu Nan (2017:4-6) and Park Yidan (2017:462-472). However, Cao Aixia (2018:216-217) research found that to be applied colleges and universities innovation talents, we need the government policy support, need to have a higher level of professional ability fusion faculty team, need to have strong associated interdisciplinary course teaching system, need education institutions to education methods of innovation and improve the focus of this research, research field and research purpose is different from this study.

Component 2: Internal management of innovative talent training.

This study found that it is consistent with the theory or research of Hu Haishan, Xu Linmin (2017) and Wu Jijun (2017). They found that with the in-depth implementation of economic globalization and innovation-driven development strategy, changing the concept of talent training, innovating the quality of talent training has become an important direction of higher education reform. In addition, the study results are consistent with those of Li Na, Zong Xiaowei (2018) and Shen Junge and Zhang Guozheng (2015). In addition, through the study of Li Yongzhou, Huang Zhenzhen, Tan Rong and Yang Jingning (2015), the performance evaluation index system of university collaborative innovation center with multi-dimensional scale and structure of collaborative innovation center, collaborative mechanism system, innovation environment and cultural atmosphere was constructed. Corresponding to the studies of Yu Yaojun, Li Hua (2016:3-4) and Ren Xuelian (2018:242-243). However, the research of Liu Bin (2019:5811-5812), Feng Wei (2015) and Liu Xiaoxia (2020:93-95) found that strengthen information sharing between universities and enterprises, rely on the talent pool and funds and experience, and increase support for the reform of university education mode, and provide strong policy guarantee for the cultivation of college students' comprehensive quality, and the focus, research field and research purpose of this research are different from this study.

Component 3: Innovate the training mode of innovative talents in colleges and universities.

The results of this study are consistent with the theory or research of Hu Bin (2019:121-122). Hu Bin found that synergy can seek the maximization of resource utility from the existing resource allocation and achieve the effect of $1 + 1 > 2$. Collaborative talent training mode its fundamental purpose is to integrate all resources, through colleges and universities, society, unit of choose and employ persons interests body synergy, eliminate information asymmetry between interest subjects, deepen cooperation, develop both have solid professional knowledge, and highly social adaptable talents, the scientific knowledge into productivity, to meet the differences in the interest demands. In addition, the study results are consistent with the study results of Li Weiming and Li Chunyan (2015:1-3). In addition, through the Si DongMei, Zhang jing, Liu Chunyuan (2015:127-128) research found that from the update education idea, set up reasonable professional, create a good atmosphere, rigid and soft hand management optimization teachers and mining students' personality potential six aspects, hope for colleges and universities innovation talent training mechanism practice research to provide effective opinions and Suggestions, corresponding to Zhang Jinping, Gao Ziqing (2015:91-93) Zhang Yaguang (2015:35-38) and Wang Haijun, Zhang Ying, Liang Zhishen, Huang Yao, LingShengDong (2019:29) research. However, Wei Wei (2018:199) found that it is of great significance to comprehensively improve the quality of higher education. At the middle level of analysis, comprehensively implement the innovation-driven development strategy, promote collaborative innovation, cultivate innovative talents, and promote open education is an important way for universities to enhance their comprehensive strength, and can provide strong support for universities to improve the quality of talent training.

Component 4: Improve students' innovation ability.

The results are consistent with the theory or research of Shi Yuhuan (2008), which believed that universities should change traditional ideas and advocate the spirit of innovation, and with the results of Pang Jili (2011) and Yuan Chuan (2014), as shown by Feng Wei (2015). It is found that the establishment and improvement of the evaluation system of innovative talents in universities is an important link and means for the training of innovative talents in universities, which corresponds to the research of Hou Lixia (2010). However, in the research of Chen Zhifu (2021:110-116), it was found that the talent training system of "university-enterprise, industry-university-research cooperation and integration of innovation and entrepreneurship" was constructed. The focus, research area and purpose of this study are different from this study.

7. Recommendation

Recommendation for Policies Formulation

- (1) Strengthen the management of innovative education process and strengthen elite education
- (2) Strengthen the internal management of innovative talent training, and improve the work efficiency of innovative education
- (3) Innovate the innovative talent training mode in colleges and universities
- (4) Improve students' innovation ability

Recommendation for practical application

- (1) Accelerate the innovation of concept and system, and continue to improve the quality of innovative talent training
- (2) Build an efficient and innovative education model and effectively promote the development of innovative education
- (3) Strengthen innovative practice and promote the rationalization and scientific development of innovative education
- (4) Strengthen the cultivation of college students' innovation ability and improve the innovation education system

Recommendations for Further Research

- (1) Improve the quality of innovative talents training, make rational use of innovative talents, and better serve the society.
- (2) Further create a free and loose humanistic atmosphere for the development of innovative talents.
- (3) Further promote the development of innovative talent training and management mechanism under Liaoning Province.

Bibliography

- Cao Aixia. (2018). **Analysis of factors affecting the quality of higher education Science weekly.** (35), 8-9 doi:10.16657/j.cnki. issn1673-9132.2018.35.224.
- Chen Zhifu. (2021). **Research on performance evaluation and Countermeasures of innovative talent training in higher education Employment of Chinese college students.** (19): 52-57.
- Feng Wei. (2015). Research on the quality view and employment view of the popularization of Higher Education -- a comment on the theory and policy of the popularization of higher education. **China Science and Technology Management Research.** (01: 207 Doi)

- Guo Yan Feng. (2019). **Research on the training mode of innovative talents in Applied Undergraduate higher education under innovative thinking Modern commerce and industry**. (02): 72-73 doi:10.19311/j.cnki. 1672-3198.2019.02.036.
- Hu Haishan, Xu Linmin (2017). Research on the training mechanism of innovative talents in higher education under the background of "double first class" **construction Curriculum Education Research**, (04): 29.
- Hu Bin. (2019:121-122). **Investigation and Research on the reform of innovative talent training mode in higher education in China**. (Master's thesis, Jiangxi Normal University).
- Hou Lixia. (2010). Research on the training mode of innovative talents in Applied Undergraduate higher education Based on the deep integration of industry and education. **Journal of Jilin Normal University of Engineering and Technology**, (09): 4-6
- Jili. (2011). Research on talent training model of new applied undergraduate colleges. **International Journal of Information and Education Technology**, (09): 652-660.
- Liu Bin. (2019). **The presupposition of cognitivism Henan Social Sciences**, 94-99 doi:10.3969/j.issn. 1007-905X. 2019.09.017
- Liu Xiaoxia. (2020). **Cultivation of innovative talents in higher education from the perspective of culture Educational Research**, (01): 9-13.
- Li Weiming and Li Chunyan. (2015). **Research on the development of innovative talents in contemporary China**. doctoral dissertation, Shandong University) <https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CDFD1214&filename=1012461517.nh>.
- Qiang Chengzhong. (2020). **Theory and practice of innovation and entrepreneurship education in higher education in the new era Science Press**. 2020: 3
- Shi Hui. (2015). Research on the training mechanism of innovative talents in higher education under the collaborative innovation mode. **Journal of Higher Education**, (01): 150-151.
- Shen Junge and Zhang Guozheng. (2015). On the significance of Carlson's theory of scientific epistemology. **Poyang Lake Journal**, (02): 38-48 + 125 doi:10.3969/j.issn. 1674-6848.2015.02.004
- Si DongMei, Zhang jing, Liu Chunyuan. (2015). **Pluralism and generalization: a theoretical analysis of graduate education quality Graduate education**, 6-05.

- Shi Yuhuan. (2008). Comprehensive Evaluation of Talent Growth Factor Index System Based on Hesitant Fuzzy Language. **Journal of Mathematics**.
- Wang Haijun, Zhang Ying, Liang Zhishen, Huang Yao, LingShengDong. (2019). Problems and suggestions on the teaching evaluation system of innovative talent training. **China University of science and Technology**, (04): 69-70 doi:10.16209/j.cnki. cust. 2019.04.021
- Xiao Hongting. (2019:96-98) and Li Juan. (2019:60). **Ideas and methods of quality management to win the great future**. Beijing: China Standards Press,
- Yidan. (2017). Research on the training mode of innovative talents in higher education from the perspective of school enterprise cooperation (eds.) proceedings of the second prize for excellent papers at the 2017. **academic annual meeting of Liaoning society of Higher Education** (pp.462-472)
- Yu Yaojun, Li Hua. (2016). **Higher education quality view based on product quality theory Educational academic monthly**, (09): 50-52 doi:10.16477/j.cnki. issn1674-2311.2016.09.022)
- Yuan Chuan. (2014). The problems and countermeasures of experimental teaching in innovation-oriented talents training. **Research and Exploration in Laboratory**, 4: 23-25.
- Zong Xiaowei. (2018). **Education is the intermediary of human value life -- on value and value in education Educational Research Press**, (3)
- Zhang Jinping, Gao Ziqing. (2015). The concept definition and elements analysis of talent training mode in higher education. **University Education Science**, (03): 30-36.
- Zhang Yaguang. (2015). **Exploration and practice of innovative talent training mode in higher education Intelligence**, (15): 60.

กระบวนทัศน์ใหม่ทางนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา Innovation Paradigm and Educational Information Technology

รังสิวุฒิ พุ่มเกิด

Rungsiwut Phumkerd

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

The Secondary Educational Service Area Office Nakhon Sawan

พระมหาอุดร อุตตโร

Phramaha Udorn Uttaro

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhonsawan Campus

E-mail: johnny53450303@hotmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 17 กุมภาพันธ์ 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 31 ธันวาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 31 ธันวาคม 2566

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนทัศน์ใหม่ทางนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการยุคใหม่เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์จำเป็นต้องจริงจัง โดยมีการปรับปรุงโครงสร้างและมีการประสานงานให้เกิดความชัดเจน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายตั้งแต่การวางแผน การเตรียมการเพื่อกำหนดเป้าหมายกลยุทธ์ต่าง ๆ ให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลครบถ้วน

คำสำคัญ: กระบวนทัศน์, นวัตกรรม, เทคโนโลยีสารสนเทศ

ABSTRACT

This academic paper aims to study the new paradigm of innovation and information technology in education. The results showed that Modern management for success needs to be motivated. The structure has been revised and the coordination is clear. The objectives are to achieve the goals from planning. Preparation to set various strategic goals to achieve the organization's goals effectively and complete effectiveness.

Keywords: Paradigm, Innovation, Information Technology

1. บทนำ

ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของโลก ประเทศไทยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาคุณภาพคนให้มีความรู้ความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี จึงเป็นความรับผิดชอบของสถาบันการศึกษาที่ต้องปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนในศตวรรษที่ 21 (Sujjanun, 2013, pp.139-140) การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งคือครูที่มีคุณภาพ เพราะครูเป็นกลไกสำคัญในพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถในการแข่งขัน (Office of the Education Council, 2016, p.4) สอดคล้องกับ Wattanatorn (2013) ที่ได้ศึกษาปัจจัยในการผลิตครูที่มีคุณภาพ พบว่าตัวบ่งชี้คุณภาพครูดี คือความเป็นมืออาชีพ เป็นครูที่เน้นผู้เรียนเป็นหลักและมีใบประกอบวิชาชีพ ซึ่งครูคุณภาพจะต้องทำหน้าที่ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีความรู้ทั้งด้านวิชาการ และด้านทักษะการใช้ชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนได้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

การพัฒนาคนให้มีความรู้ มีสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เป็นเป้าหมายใหม่ของประเทศและการพัฒนาคนในยุคนี้ ควรนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนสังคม ใช้ความรู้คู่คุณธรรม ร่วมสร้างสรรค์สังคม โดยมีเป้าหมายเพื่อให้สังคมและประเทศชาติเกิดความยั่งยืนและเป็นสุข (Maesincee, 2007, p.52) ทำให้ระบบการศึกษาไทยจะต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตั้งแต่กระบวนการต้นทาง การศึกษาไปจนถึงระบบการบริหารจัดการให้เป็นไปตามยุคสมัย โดยอาศัยการทำความเข้าใจกระบวนการทัศน์เก่าที่มีอยู่ก่อนและกระบวนการทัศน์ใหม่ที่เข้ามาแทนที่ จากการศึกษาความหมายของกระบวนการทัศน์ (Paradigm) หมายถึง การกำหนดกรอบ หรือสิ่งที่ควรปฏิบัติ ประกอบด้วยทฤษฎี หรือชุดแนวความคิด หรือมโนทัศน์ (Concept) ค่านิยม (Values) ความเข้าใจรับรู้ (Perceptions) การปฏิบัติ (Practice) ของคนรวมกัน หรือชุมชนหนึ่ง และได้ก่อตัวเป็นแบบแผนหรือทัศน์เกี่ยวกับความจริง (Reality) เป็นฐานคิดของคนในการจัดการชีวิตคน หรือชุมชนนั้นๆ (Rugpolmuang, 2014, p.1) ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า กระบวนการทัศน์ทางการศึกษา หมายถึงแบบแผน และกรอบโครงสร้างที่กำหนดรูปแบบหรือแนวทางการศึกษาของสถาบันการศึกษา เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่กำหนดไว้ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์ทางการศึกษา จะทำให้จุดมุ่งหมายของการศึกษาเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทและสภาพแวดล้อมของสังคมส่งผลต่อการผลิตและพัฒนาครูที่ต้องนำกระบวนการทัศน์ใหม่ทางการศึกษามาประยุกต์ใช้เพื่อให้ครูไทยยุคใหม่มีสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนไทยในอนาคตและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล (digital technology) ที่มีความสำคัญมากในปัจจุบัน ดังนั้นครูไทยยุคใหม่จึงต้องมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนในยุคดิจิทัล (digital age) ได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และยกระดับการศึกษาไทยให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญที่สุดในการจัดการบริหารโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จมีการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพตอบสนองต่อสังคมโลกและปัจจุบันในยุคที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19) พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญทั้งทางด้านภาวะผู้นำทางวิชาการที่จะสามารถไปสู่ความสำเร็จทั้งนี้จะต้องอาศัยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและทุกภาคส่วนทั้งนี้ควรมุ่งเน้น

การปฏิบัติตามแนวนโยบายภาครัฐรวมถึงการใช้ความร่วมมือของชุมชน ผู้ปกครอง และเครือข่ายในการดูแลนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรเน้นไปที่การบริหารการสร้างคุณค่าให้กับตนเองเพื่อแสดงถึงการเป็นตัวอย่างที่ดีให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ได้บังคับบัญชาทั้งในเรื่องสวัสดิการต่าง ๆ ที่เหมือนกันและความเจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต เป็นสถานการณ์ที่เป็นการกำหนดบทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจและจะส่งผลกระทบต่อการแสดงลักษณะภาวะของผู้นำของผู้บริหารด้วยและผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องเรียนรู้และส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ด้วย Rattana Kanchanaphan (2020 : 545)

คุณภาพผู้เรียนเป็นสิ่งที่สำคัญและถูกกำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ ทั้งยังเป็นเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษาที่ต้องการให้นักเรียนเกิดหลังจากได้รับการศึกษาในหลักสูตร ซึ่งคุณภาพผู้เรียนได้ถูกกำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ประกอบด้วย ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารการคิดคำนวณ การคิดประเภทต่าง ๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรการมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย รวมทั้งสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม Office of the Basic Education Commission (2018 : 25)

ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ต้องอาศัยองค์ความรู้ (knowledge based society) มีผลให้องค์กรทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นภาคธุรกิจ การบริการรวมถึงภาคการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวสร้างความสามารถภายใต้เงื่อนไขของการแข่งขัน และความมุ่งมั่นตามความคาดหวังของสังคม โดยมีเป้าหมายการจัดการศึกษาที่จะสร้างผู้เรียนให้มีสมรรถนะทั้งด้านความรู้และทักษะที่ได้มาตรฐานเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในและนอกประเทศ ดังนั้น ในกระบวนการบริหารการศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ ซึ่งเป็นความจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องสนใจใฝ่รู้ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา เพื่อที่จะทำให้การบริหารจัดการองค์กรอยู่รอดและบรรลุตามวัตถุประสงค์ เช่นเดียวกับคำกล่าวของ Charles Darwin (1809-1882) ที่ว่า “It is not the strongest of the species that survives, nor the most intelligent, but the one most responsive to change.” การที่องค์กรจัดการเรียนรู้ที่แต่เดิมนั้น เน้นการเรียนแยกศาสตร์ก็ได้หันมาให้ความสำคัญกับการบูรณาการความรู้จากศาสตร์อื่นและเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้ผู้เรียนเป็นคนสร้างความรู้ด้วยตนเองส่วนครูก็ได้เปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้สอนมาเป็น “ผู้สนับสนุนการเรียนรู้” (Facilitator) ของผู้เรียน “สะเต็มศึกษา” (STEM Education) ซึ่งเป็นหนึ่งในแนวทางการจัด

การเรียนรู้แบบบูรณาการข้ามศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เกิดขึ้นครั้งแรกในประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนต่ำกว่ามาตรฐานของประเทศ โดยมุ่งเน้นแก้ไขปัญหที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน เพื่อเสริมประสบการณ์ชีวิตและฝึกกระบวนการคิดแบบเชื่อมโยงทฤษฎีเข้ากับการปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์ ด้วยการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม “เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ” (Learning by Doing) หรือใช้ “โครงการเป็นฐาน” (Project – Based Learning) และ “ปัญหาเป็นฐาน” (Problem – Based Learning)

ที่มีการบูรณาการข้ามสาขาวิชา (สุธีระ ประเสริฐสรรพ, หน้า 1-3.) ซึ่งประกอบด้วย “วิทยาศาสตร์” (Science: S) เน้น “กระบวนทัศน์” (Paradigm) ที่เกี่ยวกับความเข้าใจกลไกการทำงานของธรรมชาติด้วย “วิธีการทางวิทยาศาสตร์” (Scientific method) ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของตรรกะและการให้เหตุผลผสมผสานกันทั้งเชิงอุปมาและอุปนัย โดยวิธีนี้จะเริ่มต้นจาก “การตั้งปัญหา” (Problem) ที่เกิดจากการสังเกตปรากฏการณ์รอบตัวซึ่งไม่สามารถอธิบายได้และนำไปสู่ข้อสงสัยเพื่อสร้างคำอธิบายตามมาด้วย “การตั้งสมมติฐาน” (Hypothesis) เพื่อคาดเดาคำตอบล่วงหน้าจากจากประสบการณ์และข้อมูลที่มีอยู่ (Presumption) ถัดจากนั้นก็จะนำการคาดเดาดังกล่าวไปตรวจสอบความสอดคล้องกับปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือไม่ หรือเรียกอีกอย่างว่า “การทดลอง” (Experiment) นั้นเอง หาก (Law) “หลักการ” (Principle) และ “ทฤษฎี” (Theory) ที่จะนำไปใช้อธิบายหรือทำนายปรากฏการณ์ธรรมชาติต่อไป แต่หากไม่สอดคล้องก็ตัดทิ้งแล้วทำการตั้งสมมติฐานใหม่ถัดมา คือ “เทคโนโลยี” (Technology: T) เป็นวิชาที่ว่าด้วยกระบวนการแก้ปัญหาและพัฒนาต่อยอดเพื่อให้เกิดสิ่งใหม่โดยอาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี หรือที่เรียกอีกอย่างว่า “การออกแบบเชิงวิศวกรรม” (Engineering Design) ต่อมาคือ “วิศวกรรมศาสตร์” (Engineer : E) อันเป็นสาขาวิชาแห่งการสร้างสรรค์สร้างใหม่ โดยประยุกต์ใช้ความรู้ทั้งวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและคณิตศาสตร์ในการคิดค้น ออกแบบ และการแก้ปัญหา และสุดท้าย คือ “คณิตศาสตร์” (Mathematics : M) เป็นวิชาที่ว่าด้วยตรรกะและเหตุผล รูปแบบความสัมพันธ์ของตัวแปร การคิดคำนวณหาค่าปริมาณที่มีความแม่นยำและสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ (พรทิพย์ ศิริภักทรชัย , 2556, หน้า 49 – 50.)

ดังนั้นความสำคัญดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งและส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 เพื่อเป็นสารสนเทศในการวางแผนจัดการในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตลอดจนการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคชีวิตวิถีใหม่

2. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

โลกในยุคปัจจุบันมีความรู้เกิดขึ้นใหม่อยู่ตลอดเวลา ทำให้คนต้องเรียนรู้และปรับตัวเพื่อความอยู่รอด โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษาต้องจัดให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก (Thanaphonphan, 2001, p.11) ซึ่งหลักสูตรการศึกษาในปัจจุบันมีแนวโน้มที่ผู้เรียนจะใช้เวลาไม่มากในการศึกษา เพราะผู้เรียนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้ทุกที่ทุกเวลา ผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งถือว่า “เทคโนโลยี” เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการศึกษาในศตวรรษที่ 21 หรือในยุคดิจิทัลมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับโลก และตระหนักถึงปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษา (Kiatchokchai, 2002, pp.27-29) สอดคล้องกับ Kamat (as cited in Sanrattana, 2013) ได้กล่าวว่า “แนวโน้มใหม่ของการศึกษาในศตวรรษที่ 21” เป็นการก้าวสู่ทักษะการคิดสร้างสรรค์ (creative thinking skills) มีทักษะเทคโนโลยี สื่อ และสารสนเทศ (information, media, and technology skills) ในการจัดการศึกษา ซึ่งครูจะต้องนำเอาเทคโนโลยีและสารสนเทศ มาใช้เป็นสื่อในการสอนที่สามารถเข้าถึงผู้เรียนจำนวนมากได้อย่าง

รวดเร็ว ตลอดจนคำนึงถึงบริบทที่เป็นจริง และบูรณาการโดยใช้สหวิทยาการในการสอนแบบร่วมมือ ใช้โครงงานเป็นฐานพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหา และใช้เครื่องมือในการประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสม

การจัดการศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 จะประสบความสำเร็จได้จะต้องอาศัยการเปลี่ยนแปลงแนวคิด รูปแบบความคิด ทฤษฎีและวิธีการ มาตรฐานในการปฏิบัติงานของครู โดยเริ่มจากการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์เก่าไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ มุ่งพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นความท้าทายของครูในศตวรรษที่ 21 ด้วยเช่นกันและการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ใหม่นี้ ประเทศไทยได้รับอิทธิพลมาจากเทคโนโลยีดิจิทัลกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ ส่งผลให้ครูไทยจะต้องเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้กระจายความรู้ไปเป็นผู้ประพันธ์การเรียนรู้ และช่วยให้ผู้เรียนสามารถเปลี่ยนสารสนเทศเป็นความรู้ และเปลี่ยนความรู้เป็นภูมิปัญญาได้ ดังนั้น การผลิตและพัฒนาครูยุคใหม่จะต้องปฏิรูปแนวคิด หรือกระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษาให้สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนในยุคดิจิทัล ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นสังคมยุคนวัตกรรม (innovation society) ที่มุ่งเน้นให้คนมีความสามารถในการผลิตความรู้และสร้างนวัตกรรมมาใช้เพื่อแก้ปัญหาของตนเองและพัฒนาประเทศได้

กระบวนทัศน์ใหม่ในการจัดการศึกษาปัจจุบันมาจากค่านิยม ความเข้าใจรับรู้และการปฏิบัติ ที่มีร่วมกันของคนกลุ่มหนึ่ง ชุมชนหนึ่งและได้ก่อตัวเป็นแบบแผนของทัศนะอย่างเฉพาะแบบหนึ่งเกี่ยวกับความจริง ทำให้เกิด “การเรียนรู้” ตามสภาพจริงการประเมินผลตามสภาพจริง เหตุผลที่ต้องมีการปรับกระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษาเนื่องจาก สถานการณ์ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงจากสังคมยุคเกษตรกรรมในศตวรรษที่ 18 เปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมยุคอุตสาหกรรมในช่วงศตวรรษที่ 19 และ 20 ในปัจจุบันกำลังเปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมยุคความรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ด้วยพลังขับเคลื่อนของเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้น การจัดการศึกษาจะต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เพื่อการอยู่รอดของนักเรียนในยุคใหม่

ในยุคแรก ๆ ของการกำเนิดขึ้นของอารยธรรมมนุษย์ที่ เรียกว่า ยุคระบบเมืองโบราณ ชุดความเชื่อหรือระบบคิดพื้นฐานในสมัยนั้น ก็คือ ศาสนาว่าพหุยุคสมัยนั้นได้เปลี่ยนไปโลกได้ก้าวสู่ยุคทุนนิยมซึ่งเป็นยุคเศรษฐกิจเงินตรา ยุคความคิดแปรเปลี่ยนสู่ระบบคิดที่ เรียกว่า วิทยาศาสตร์และอาจจะกล่าวได้ว่าการเปลี่ยนผ่านกระบวนทัศน์กับการเปลี่ยนผ่านยุคสมัยประวัติศาสตร์เกิดขึ้นสอดคล้องกันเสมอ

การศึกษากระบวนทัศน์ใหม่ในประเทศไทยนั้น เริ่มมีผู้สนใจและการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนทัศน์มากขึ้น โดยได้มีการกำหนดค่านิยมกันขึ้น ค่านิยมของนักปราชญ์ไทยมีความใกล้เคียงกับของ Thomas S. Kuhn คือ ทัศนะอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลากหลายอันนำไปสู่วิธีคิด วิธีปฏิบัติและคุณค่าของชุมชนหนึ่ง ๆ เมื่อทัศนะดังกล่าวข้างต้นเปลี่ยนแปลงไปจะทำให้แบบแผนการคิดและการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย จึงกล่าวได้ว่าเป็นการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm Shift) ซึ่งกระบวนทัศน์ที่เกิดจากการเปลี่ยนกระบวนทัศน์นี้เรียกว่า กระบวนทัศน์ใหม่ (New Paradigm) โดยไม่จำเป็นจะต้องเป็นกระบวนทัศน์ที่ไม่เคยมีมาก่อนก็ได้

กระบวนทัศน์ใหม่ในการจัดการศึกษาปัจจุบันมาจากค่านิยม ความเข้าใจรับรู้และการปฏิบัติที่มีร่วมกันของคนกลุ่มหนึ่งชุมชนหนึ่ง และได้ก่อตัวเป็นแบบแผนของทัศนะอย่างเฉพาะแบบหนึ่ง เกี่ยวกับความจริงทำให้เกิด “การเรียนรู้” ตามสภาพจริงการประเมินผลตามสภาพจริง เหตุผลที่ต้องมีการปรับกระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา เนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงจากสังคมยุคเกษตรกรรมในศตวรรษที่ 18 เปลี่ยน

ผ่านเข้าสู่สังคมยุคอุตสาหกรรมในช่วงศตวรรษที่ 19 และ 20 ในปัจจุบันกำลังเปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมยุคความรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ด้วยพลังขับเคลื่อนของเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้น การจัดการศึกษาจะต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เพื่อการอยู่รอดของนักเรียนในยุคใหม่

โดยแนวคิดที่ผู้ศึกษาได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา) ได้ให้ความหมาย ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ความสามารถในการใช้กลยุทธ์การเป็นผู้นำและการบริหารโดยการนำความรู้ทักษะต่าง ๆ ในการส่งเสริมและสนับสนุนรวมทั้งสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่น่าพอใจเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (Thitaporn Tancharoenrat, 2020 : 19)

1. ความหมายภาวะผู้นำทางวิชาการ ความสามารถในการใช้ศาสตร์และศิลป์ ส่งเสริม สนับสนุน โน้มน้าว จูงใจในการพัฒนางานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดภารกิจของสถานศึกษาอย่างมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างมีประสิทธิภาพสร้างเครือข่ายส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพครู สร้างวัฒนธรรมบรรยากาศที่นำไปสู่การเรียนรู้สร้างขวัญกำลังใจให้กับครูและนักเรียน

2. องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้

ด้านการมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการแสดงวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน มีแนวทางการดำเนินงานที่มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ สามารถวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงปรับเปลี่ยนกลยุทธ์นำไปสู่การปฏิบัติ ถ้าตัดสินใจ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของครูอย่างชัดเจน แสวงหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ มาแก้ไขปัญหาและพัฒนาองค์กรให้ประสบความสำเร็จโดยเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ด้านการนิเทศหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศโดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลายเป็นระบบอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยการช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม ให้คำแนะนำ หรือปรับปรุงคุณภาพผู้เรียน จัดสรรทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ วางแผนจัดทำหลักสูตรที่ทันสมัย การใช้หลักสูตร ส่งเสริมให้มีระบบประกันคุณภาพภายในปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

ด้านการสร้างภาคีเครือข่ายทางวิชาการ หมายถึง การส่งเสริมความสัมพันธ์ทางวิชาการ มีการสื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเพิ่มช่องทางการเชื่อมโยงทางวิชาการที่หลากหลายร่วมกันวางแผนการเรียนรู้ของผู้เรียน ตรวจสอบสะท้อนผลการปฏิบัติงานทั้งในส่วนบุคคลและส่วนรวม สร้างสิ่งจูงใจให้ครูและนักเรียนเกิดการพัฒนาตนเองร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันแบบกัลยาณมิตรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายของผู้บริหาร ครู นักเรียน ทั้งในและนอกสถานศึกษาจนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร

ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ หมายถึง การพัฒนาหรือการจัดบรรยากาศแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ปรับปรุงสถานที่ให้เป็นปัจจุบัน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้มีบรรยากาศที่ดีทำให้เกิดความสบายใจ มีความรู้สึกปลอดภัยในการเรียนและทำงาน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้นอกห้องเรียน สร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูและนักเรียนเพื่อเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร

ด้านเทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม หมายถึง การที่ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการทางการศึกษามีข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบสามารถวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อการบริหารจัดการศึกษา ส่งเสริม ครู บุคลากรทางการศึกษาให้ใช้เทคโนโลยีวิจัยและสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนพัฒนาตนเองและใช้เผยแพร่ข้อมูลในการทำงาน

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ คุณภาพในตัวผู้เรียนที่มีความครอบคลุมในด้านทักษะและด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่ช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร Klongkorn Chaotrakul (2019 : 9)

ความหมายคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ หมายถึง คุณลักษณะที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนที่แสดงออกถึง ความรู้ความสามารถ ทักษะการการคิด วิเคราะห์ อ่าน เขียน มีสมรรถนะที่สำคัญและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

องค์ประกอบคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่สรุปได้ดังนี้

1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน คือ ผลที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน คิดคำนวณ และใช้ภาษาต่างประเทศ ทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

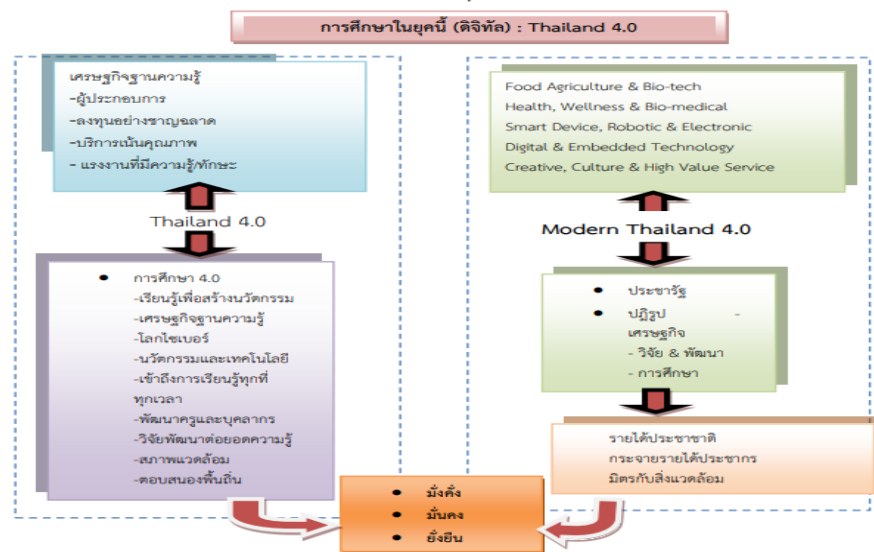
2) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ การที่ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์และค่านิยมที่ดี ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลายมีทักษะชีวิตที่ดีสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยสันติวิธีใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมสิ่งแวดล้อม เป็นคนดีของสังคมสามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3) ด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม คือ ความสามารถใช้และเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมทันสมัยในการเรียนรู้สืบค้นข้อมูลในการทำงาน ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและรับสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาในการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ ความรู้สึก สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมวิธีการปฏิบัติปรับปรุงหรือดัดแปลงต่อยอดประดิษฐ์ที่แปลกใหม่

4) ด้านทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง คือ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยตนเองที่แสวงหาความรู้ ค้นคว้าจากแหล่งทรัพยากรรอบตัวตามความสนใจ ความต้องการ ความถนัด อย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจนอย่างมีวิจารณ์ญาณ พัฒนาตนเองอยู่เสมอประเมินและสร้างข้อสรุปบทเรียนชีวิตของตนเองสามารถปรับเป้าหมายแผนและทิศทางสู่ความสำเร็จวางตัวและกำหนดทำที่ได้เหมาะสมกับสถานการณ์เพื่อให้มีความสุขตามสภาพ

5) ด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี คือ การที่ผู้เรียนมีสุขภาพร่างกายที่มีความสมบูรณ์ ไม่เสพรหรือแสวงหาผลประโยชน์จากสิ่งเสพติด อบายมุข หลีกเลียงสถานการณ์เสี่ยงที่จะนำไปสู่การเกิดอันตราย ภาวะของจิตใจที่มีความสดชื่น แจ่มใส สามารถควบคุมอารมณ์ให้มั่นคงเป็นปกติกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมให้เกียรติผู้อื่น เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมตามความสนใจและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

จากผลการเปรียบเทียบกระบวนทัศน์เก่ากับกระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา จึงสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาในสถานศึกษาของต้นซึ่งมีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้นการปฏิรูปการศึกษาในอนาคตจะต้องปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของคนที่ต้องอาศัยการเรียนรู้ฐานข้อมูล สื่อ แหล่งเรียนรู้ขนาดใหญ่แสวงหาความรู้เพื่อสร้างสิ่งใหม่ ๆ เป็นนวัตกรรมที่นำมาสู่การพัฒนาประเทศ เพื่อสรุปแนวทางการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน เพื่อสถานศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ในบริบทตน และบรรลุเป้าหมายของการศึกษาชาติ ที่มุ่งสู่เป้าหมายการพัฒนาประเทศ Thailand 4.0 ต่อไป ภาพที่ 8.1 การศึกษาในยุคนี้ (ดิจิทัล) : Thailand 4.0

ภาพที่ 1 การศึกษาในยุคนี้ (ดิจิทัล) : Thailand 4.0

ยุค Thailand 4.0 ควรให้ผู้เรียนสามารถ นำองค์ความรู้บนโลกมาบูรณาการ เชิงสร้างสรรค์พัฒนา นวัตกรรมต่าง ๆ ซึ่งมีปัจจัยหลัก ๆ 3 ปัจจัย คือ Internet ความคิดสร้างสรรค์ การปฏิสัมพันธ์กับสังคม ให้ นักเรียนมีโอกาสสร้างนวัตกรรม ยุคดิจิทัล เป็นยุค “โลก คือห้องเรียน” มีการนำสื่อเทคโนโลยี ในการถ่ายทอด ความรู้จากครูผู้สอนไปสู่ผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ สนใจใฝ่เรียนรู้สนุกสนาน กระตือรือร้นในการ เรียนรู้มากขึ้น ครูมีบทบาท ในการเป็นผู้อำนวยความสะดวก และชี้แนะแนวทางเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และบางครั้งอาจจะต้องเป็นผู้ร่วมเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียนด้วย (ศูนย์พัฒนาการนิเทศและเร่งรัดคุณภาพ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559, หน้า 1.)

ครูในยุคดิจิทัลจึงต้องปรับตัวให้เข้ากับการเรียนรู้ ให้เท่าทันยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้ต้องพัฒนาทักษะ บทบาทหน้าที่ มาตรฐานการใช้สื่อในการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถชี้แนะและ ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดเวลา โดยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นการเรียนรู้ใน ห้องเรียนออนไลน์ยุคใหม่ (MOOC) เป็นการศึกษาการศึกษาทางไกล มุ่งส่งเสริม การเรียนรู้ตลอดชีวิต การ จัดการทรัพยากรการเรียนรู้ร่วมกัน และการสื่อสารการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook Google + Twitter หรือ Wikipedia ซึ่งเป็นแหล่งรวมกลุ่มผู้คนในแหล่งของความรู้ที่เปิดสาร

ธารณะ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ทางสังคมในกลุ่มคนที่มีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ ร่วมกัน และรูปแบบการสอนโดยใช้ Google App โดยผ่านแอปพลิเคชันที่ถูกพัฒนาขึ้นมาโดย Google ทำให้ครูผู้สอนมีเวลามากขึ้นในการเตรียมการสอนได้เต็มที่ การสอนง่ายขึ้น ลดเวลาในการสอนน้อยลงสามารถเพิ่มเนื้อหาและจุดมุ่งหมายในการสอนมากขึ้นและการสอนในรูปแบบใหม่ที่ได้มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในการสอนหรือการทำกิจกรรมในรายวิชาทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสอนและได้ทำกิจกรรมร่วมกันมากยิ่งขึ้น

การศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดแก้ปัญหา มีทักษะการทำงานร่วมกัน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการผลิตนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้ และนำไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต สอดคล้องกับ Wagner (as cited in Sanrattana, 2013) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ควรมีทักษะเพื่อความอยู่รอดที่สำคัญ 7 ประการ คือ 1) มีทักษะการคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา 2) มีทักษะการทำงานร่วมกันผ่านเครือข่ายและการนำผู้อื่นโดยอิทธิพล 3) มีทักษะความคล่องแคล่ว และสามารถปรับตัว 4) มีทักษะการริเริ่มและการเป็นผู้ประกอบการ กล้าคิดกล้าทำ 5) มีทักษะการสื่อสารโดยการพูดและการเขียนที่มีประสิทธิภาพ 6) มีทักษะการเข้าถึงและการวิเคราะห์สารสนเทศ 7) มีทักษะความเป็นผู้นำ ยากรู้ยากเห็นและมีจินตนาการ ดังนั้น การศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 ครูไทยยุคใหม่ควร ำภาระบวพทศนัใหม่ทางการศึกษามาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษา ดังนี้ 1) ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตลอดเวลา เพื่อพัฒนาทักษะการคิด และผลิตนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ 2) ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นความร่วมมือและใช้โครงงานเป็นฐาน บูรณาการความรู้สหวิทยาการเกี่ยวกับบริบทของโลกและความเป็นมนุษย์ 3) ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้ครูเป็นเพียงผู้สนับสนุนช่วยเหลือผู้เรียนให้เชื่อมโยงความรู้จากแหล่งเรียนรู้และสารสนเทศทั่วโลก ผลิตเป็นความรู้สร้างสรรค์/นวัตกรรม

สรุปได้ว่า ภาระบวพทศนัใหม่ทางการศึกษา คือ การใช้แนวคิดทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกและได้เห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ตลอดจนให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สามารถปรับตัวและทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้ โดยมีทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และมีความสามารถในการจัดการและเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมได้อย่างสูงสุด

3. บทสรุป

จากที่ได้กล่าวมาจะเห็นได้ว่าครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา เป็นบุคคลสำคัญ ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้คือ ได้แก่พัฒนาด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย ด้านความรู้ ผู้เรียนมีความรอบรู้ สิ่งรอบตัวที่พร้อมเปลี่ยนแปลง ในโลกอนาคต ด้านทักษะ ได้แก่ ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะการทำงาน ทักษะการคิด จินตนาการ ทักษะการแสวงหาความรู้ การแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์ บูรณาการเชิงสร้างสรรค์การจัดการบุคคล การประเมิน ทักษะการตัดสินใจ และความยืดหยุ่นในสถานการณ์ที่เหมาะสม ทักษะการบริการ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนในศตวรรษที่ 21 ด้านคุณลักษณะ ได้แก่ มีความอดทน กล้าคิด กล้าทำ ทำงานร่วมกับผู้อื่น

ได้มีความฉลาดทางอารมณ์ มีคุณธรรมมีเมตตา กรุณา มีระเบียบวินัย มีความมุ่งมั่นสรรค์สร้างสิ่งใหม่ ๆ หรือ นวัตกรรมจนสำเร็จ และยอมรับในกฎกติกาของสังคม และการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านบุคลากร มุ่งสู่เป้าหมาย และมีลักษณะได้แก่ 1) มีวิสัยทัศน์ด้าน ICT 2) จัดโครงสร้างพื้นฐาน Hardware, Software, Network

3) พัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน 4) พัฒนาสื่อ และกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน 5) เน้นให้ผู้เรียนให้สามารถประเมินความก้าวหน้าของตนเอง 6) จัดหาสื่อเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 7) พัฒนาทักษะพื้นฐานและคุณลักษณะของผู้เรียน 8) วิจัยพัฒนาต่อยอดความรู้สามารถปรับตัว (Adapting) มีวิสัยทัศน์ (Being Visionary) ถึงความต้องการของนักเรียน ครูเป็นผู้เรียนรู้ (Learner) ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community, PLC)

กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษากับการพัฒนาครูไทยในยุคดิจิทัล เป็นแนวคิดใหม่ทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกและได้เห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ตลอดจนให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สามารถปรับตัวและทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้ โดยมีทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และมีความสามารถในการจัดการและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมได้อย่างสูงสุด ทำให้สถาบันผลิตครูในประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษาในการผลิตและพัฒนาครูให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital technology) ซึ่งมีความสำคัญมากในปัจจุบัน ดังนั้นครูไทยยุคใหม่ จึงต้องมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนในยุคดิจิทัล (Digital age) ได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และยกระดับการศึกษาไทยให้มีคุณภาพ ครูไทยยุคใหม่ควรจะต้องพัฒนาตนเองให้มีความเป็นดิจิทัลมากขึ้น

โดยผู้ศึกษาขอสรุปดังนี้ 1) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) 2) ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) 3) ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural Understanding) 4) ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) 5) ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information, and Media Literacy) 6) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) 7) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และ 8) มีคุณธรรมมีเมตตา กรุณา มีระเบียบวินัย (Compassion)

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัลส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากต่อพฤติกรรมในการใช้ชีวิตรวมถึงการเรียนรู้ โลกแห่งการเรียนรู้ได้พัฒนาไปอย่างมากจากการที่มีระบบอินเทอร์เน็ตและการพัฒนาของเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งระบบเครือข่ายความรู้ออนไลน์มีการขับเคลื่อนอย่างเห็นได้ชัด ระบบอินเทอร์เน็ตจะมีบทบาทมากขึ้นจะช่วยให้คนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลความเจริญสามารถเข้าถึงความรู้ได้ ในขณะที่การเรียนรู้ในพื้นที่ที่ได้ปฏิบัติจริงซึ่งยังเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยพัฒนาเสริมทักษะด้านต่าง ๆ ในหลากหลายมิติ

อีกทั้ง การบริหารจัดการยุคใหม่เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์จำเป็นต้องจูงใจ โดยมีการปรับปรุงโครงสร้างและมีการประสานงานให้เกิดความชัดเจน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ตั้งแต่การวางแผน เป็นการเตรียมการเพื่อกำหนดเป้าหมายกลยุทธ์ต่าง ๆ และจัดทำแผนงานเพื่อประสานกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะกระทำในอนาคต การจัดองค์การ เป็นการปรับปรุงโครงสร้างขององค์การ ปรับปรุงระบบงานและมอบหมายภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบ กำหนดสายการบังคับบัญชา การนำหรือการสั่งการ เป็นการนำและจูงใจ ให้คำปรึกษา การขจัดความขัดแย้ง หรือเป็นการกระตุ้นให้บุคลากรใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ที่จะทำให้เกิดความสำเร็จรวมทั้งแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ตลอดจนการควบคุม เป็นการติดตามตรวจสอบกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้กระทำไว้ เพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินงานได้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ รวมทั้งแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้ถูกต้องอีกด้วย ซึ่งจะมีความสัมพันธ์โดยตรง เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และทำให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลครบถ้วน

สรุปได้ว่า การศึกษาในยุคดิจิทัล เป็นยุคแห่งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ครูและนักเรียนจะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ให้มากขึ้น และพัฒนาทักษะการใช้อุปกรณ์ดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้อย่างเหมาะสม เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อสื่อสาร อีกทั้งยังช่วยประหยัดเวลาและงบประมาณ ทำให้ครูและนักเรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ซึ่งในที่นี้เรียกว่า Application Technology เป็นเรื่องที่สำคัญที่ครูและนักเรียนในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องรู้และพัฒนาตนเองให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงกระบวนการทัศน์ใหม่ทางนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ผลการศึกษาจะเป็นองค์ความรู้ใหม่ เป็นฐานข้อมูลสารสนเทศให้กับผู้บริหารสถานศึกษาครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ที่สนใจศึกษา สามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอน พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้นำผลการศึกษามาใช้เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

บรรณานุกรม

- โกมาตร จีงเสถียรทรัพย์. (2550). **องค์กรไม่ใช่เครื่องจักร: การบริหารจัดการกระบวนการทัศน์**. นนทบุรี: สำนักวิจัยสังคมและสุขภาพ. (สวสส.).
- ทอมัส เอส. คูห์น, สิริเพ็ญ พิริยจิตรกรกิจ ผู้แปล. (2544). **โครงสร้างของการปฏิวัติในวิทยาศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- เทียนชัย วงศ์ชัยสุวรรณ. (2545). **ภูมิปัญญาบูรณาการ** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- ประเวศ วะสี. (2554). **ระบบการศึกษาที่แก้ความทุกข์ยากของคนทั้งแผ่นดิน** (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม: ศูนย์จิตตปัญญาศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.

ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์. (2554). **การตื่นตัวเรต: ศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพมหานคร : มติชน.

ปรีชา เรืองจันทร์และนิสิต จันทรสมวงศ์. (2542). **การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการพัฒนาสังคม**. วารสาร
ท้องถิ่น. 39(2).

พรทิพย์ ศิริภัทรราชย์. (2556). **STEM Education กับการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21**. วารสารนักบริหาร.
33(2): 46 – 50.

พระมหาอุดร อุตโตโร. (2022). **นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา**. มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตนครสวรรค์

เพ็ญจันทร์ สินธุเขต. (2560). **การศึกษายุคนี้ (ยุคดิจิทัล) : Thailand 4.0**. การประชุมวิชาการระดับชาติ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ครั้งที่ 3 : 2560. ครุศาสตร์วิจัย 2560/NACE2017:
นวัตกรรมแห่งการเรียนรู้”.

ยีน ภู่วรรณ. (2557). **ความท้าทาย ณ ขอบแดนใหม่แห่งการเรียนรู้: การศึกษาระบบ 4.0**. สัมมนาทาง
วิชาการ เรื่อง ขอบแดนใหม่แห่งการเรียนรู้: การศึกษาระบบ 4.0 (New Frontier of Learning:
Education 4.0) วันพุธที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557, กรุงเทพมหานคร: ศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รักจิต สุทธิพงษ์. (2560). **กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษากับพัฒนาครูไทยในยุคดิจิทัล**. วารสาร
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 19(2): 344-354.

วิจารณ์ พานิช. (2560). **เส้นทางสู่คุณภาพการศึกษายุคประเทศไทย 4.0**. การประชุมเชิงวิชาการทาง
การศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 4 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ศูนย์ประชุมสตาร์เวิลด์จังหวัดนครราชสีมา.
นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.

การวางใจเป็นกลางกับปรัชญากระบวนทรรศน์ Equanimity and The Philosophy of Paradigm

อัศวิน ฉิมตะวัน

Asawin Chimtawan

รวิช ตาแก้ว

Ravich Takaew

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Suan Sunandha Rajabhat University

Email: ravich.ta@ssru.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) : 25 มีนาคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 31 ธันวาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 31 ธันวาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปรัชญา มีวัตถุประสงค์เพื่อตีความการวางใจเป็นกลางตามหลักปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง ผลการวิจัยพบว่า การวางใจเป็นกลางมีการเสนอแนวทางปฏิบัติมาตั้งแต่ยุคโบราณจนถึงหลังนวยุค กระบวนทรรศน์โบราณเน้นให้การวางใจเป็นกลางตั้งอยู่บนฐานของการเชื่อมั่นในกฎธรรมชาติ กระบวนทรรศน์ยุคกลางเสนอว่า การวางใจเป็นกลางคือการทำให้บริสุทธิ์จากกิเลส มีความยุติธรรม ไม่เอนเอียง กระบวนทรรศน์นวยุค เสนอว่าการวางใจเป็นกลางจะเกิดขึ้นได้จากการรู้ความจริง จึงต้องแสวงหาข้อเท็จจริง และตัดสินใจเป็นกลางบนข้อเท็จจริงนั้น กระบวนทรรศน์หลังนวยุคสายกลาง เสนอให้การวางใจเป็นกลางด้วยการยอมรับในภาพปรากฏและความเป็นจริงในขณะนั้น ผลการวิจัยสามารถเป็นแนวทางในการสอนเนื้อหาเกี่ยวกับการวางใจเป็นกลางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องต่อไป

คำสำคัญ: การวางใจเป็นกลาง, กระบวนทรรศน์, ปรัชญาหลังนวยุค

ABSTRACT

This research is a philosophical research. It is aimed to interpret equanimity according to moderate postmodern philosophy. The research findings showed that the equanimity had no idea in primitive paradigm but ancient paradigm taught that equanimity exist only the mind is relied on the natural law. Medieval paradigm proposed purify from the desires, justice and no bias. The modern paradigm proposed that equanimity can be done by knowing the truth, must seek the facts and decision neutral upon the facts. Postmodern

paradigm purposes the equanimity by phenomenology and the acceptance of the first image of phenomena and actuality. The results could be the issue in the teaching of equanimity on the right means of life.

Keywords: Equanimity, Paradigm, Postmodern Philosophy

1. บทนำ

ในบริบททางสังคมมักพบการกระทำ การตัดสินใจ การวิพากษ์วิจารณ์ ทั้งในระดับส่วนตัวและสาธารณะซึ่งอาจมองได้ว่าไม่ค่อยเป็นกลางสักเท่าไร เมื่อถามว่าสิ่งไหนดีกว่าสิ่งไหน หรืออะไรดีกว่า แต่ละคนก็มักเอาความชอบของตัวเองเป็นที่ตั้งแล้วหาเหตุผลมาประกอบความคิดของตัวเองให้ถูกต้อง หรือดีกว่า ทั้งๆ ที่บางทีมันไม่ใช่เช่นนั้น นั่นคือ ไม่ได้ดีกว่า และไม่ว่าจะเรื่องอะไรก็ตาม ผู้คนก็มักจะมองในสิ่งที่ตัวเองคิดว่าถูกเสมอ และพยายามหาเหตุผลมารองรับความเชื่อนั้นๆ ของตนโดยไม่ได้มองตามความเป็นจริง ทั้งนี้ ทุกคนต่างก็คิดว่าตัวเองมีเหตุผล เมื่อต้องถกเถียงกับผู้อื่น ก็มักจะคิดว่าเหตุผลของตนชนะเหตุผลของอีกฝ่าย ด้วยว่าตนมีเหตุผลที่สมเหตุสมผล ฟังขึ้นและดีกว่า ในขณะที่ฝ่ายตรงข้ามได้แต่อ้างสิ่งที่ฟังดูไม่เข้าท่า ไม่สมเหตุสมผล เมื่อคิดเช่นนั้นก็จะทำการยกตนเป็นคนมีเหตุผล และฝ่ายตรงข้ามเป็นคนที่ไม่รู้จักคิดวิเคราะห์

เมื่อย้อนพิจารณาจะพบว่า แท้จริงแล้วมนุษย์มีอคติ และอคตินี้ได้ขัดขวางตนจากการคิดวิเคราะห์ให้ถี่ถ้วนครบทุกปัจจัย แต่อคตินี้ก็เกิดเป็นผลจากการวิวัฒนาการทางความคิดของมนุษย์ด้วย เป็นที่ยอมรับกันว่ามนุษย์ไม่ได้ต้องการการตัดสินใจที่ดีที่สุดในทุกๆ เรื่อง แต่ต้องการการตัดสินใจที่ดีพอในเวลาที่เหมาะสม การเลือกที่วางอยู่บนอคติเป็นบริบทธรรมชาติของมนุษย์ แต่มนุษย์ก็สอนกันให้ละอคติเพื่อให้เข้าใจสิ่งต่างๆ ตามความเป็นจริง นั่นคือ การวางใจเป็นกลาง ไม่เลือกตัดสินใจไปตามที่ชอบ หรือตามหลักคิดของตนด้วยว่าสมเหตุสมผลแล้ว ไม่เอนเอียงเข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ในขณะเดียวกันการวางใจเป็นกลางยังพิจารณาได้ถึงระดับของจิตใจที่นิ่ง ไม่สั่นคลอนไปตามสิ่งที่เข้ามากระทบ ไม่ว่าจะเป็นประสบการณ์หรืออารมณ์ ไม่สูญเสียความสมดุลของจิตใจ จากแนวคิดเหล่านี้เรื่องการวางใจเป็นกลางจึงมีความน่าสนใจว่าในทางปรัชญาแล้วมีความเข้าใจถึงการวางใจเป็นกลางแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์การวางใจเป็นกลางเชิงปรัชญากระบวนทรรศน์

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยทางปรัชญาโดยใช้การวิจัยเอกสาร (documentary research) มีการดำเนินการศึกษาตำราและเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ได้แก่ ตำรา เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางใจเป็นกลาง และปรัชญากระบวนการธรรม

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และเรียบเรียงข้อมูล

3. สังเคราะห์ข้อมูลที่เรียบเรียงแล้วด้วยวิธีการวิจัยเชิงปรัชญา

4. การทบทวนวรรณกรรม

1. การวางใจเป็นกลาง มีคำในภาษาอังกฤษคือ equanimity เกิดขึ้นในราวปี ค.ศ.1600 มีรากศัพท์ภาษาละติน aequanimitatem แปลว่า ความสมดุล/ความราบเรียบ/ความสม่ำเสมอของใจ โดยมีนัยของเจตจำนงที่ดี ความใจดี จึงมักใช้ในความหมายถึง ความยุติธรรม ความเป็นธรรม และความเป็นกลาง ไม่ลำเอียง (online etymology dictionary)

2. กิรติ บุญเจืออธิบายแนวคิดปรัชญากระบวนการธรรมว่ามาจากข้อสรุปที่ว่า กระบวนการธรรมคือความเชื่อพื้นฐานในจิตใจของมนุษย์ทุกคน แตกต่างกันตามเพศ วัย สิ่งแวดล้อม การศึกษาอบรม และการตัดสินใจเลือก แบ่งออกเป็น 5 กระบวนการธรรม (กิรติ บุญเจือ, 2560ก, หน้า 15-22) ได้แก่ 1) กระบวนการธรรมยุคดึกดำบรรพ์ เชื่อว่าโลกไม่มีกฎเกณฑ์ เป็นกลียุค สรรพสิ่งล้วนเกิดขึ้นจากน้ำพระทัยของเทพเบื้องบน 2) กระบวนการธรรมยุคโบราณ มีความเชื่อว่าโลกมีกฎเกณฑ์ เป็นเอกภาพ ธรรมชาติมีกฎธรรมชาติดี มนุษย์สามารถรู้กฎเกณฑ์เหล่านั้นและจะสามารถไขปริศนาของโลกนี้ได้ (3) กระบวนการธรรมยุคกลาง เชื่อว่าแม้จะทำตามกฎเกณฑ์ที่ค้นพบได้ครบถ้วน ก็ไม่อาจที่จะบรรลุความสุขแท้ได้จริงในโลกนี้ เพราะความสุขในโลกนี้ไม่สมบูรณ์แบบและไม่ถาวร ความสุขแท้และถาวรนั้นมีอยู่เฉพาะในโลกหน้าเท่านั้น 4) กระบวนการธรรมยุคใหม่ เชื่อถือวิธีการวิทยาศาสตร์ว่าเป็นมาตรการความจริงสูงสุด เป็นสิ่งเดียวที่สามารถพิสูจน์ความเป็นจริงได้ มีเพียงวิธีวิทยาศาสตร์ที่จะสามารถตอบปัญหาและแก้ไขปัญหาทุกอย่างของมนุษย์ได้ และ 5) กระบวนการธรรมหลังยุคใหม่ ธรรมะว่าความเป็นจริงที่กล่าวอ้างในระบบเครือข่ายความรู้ในอารยธรรมของมนุษยชาตินั้นเป็นเพียงความเชื่อถือทางภาษาเท่านั้น และไม่เชื่อว่ามนุษย์สามารถรู้ความจริงเชิงวัตถุวิสัยได้และความรู้ที่ได้ก็เป็นเพียงความเชื่อทางภาษาเท่านั้น จำต้องปลดเปลื้องความหมายของภาษาให้พ้นไปจากพันธะนี้โดยการรื้อถอนความหมายและคัดเอาความหมายที่ติดข้องอยู่กับเหตุผลและระบบออกทิ้งไปให้เหลือแต่ความหมายที่มีคุณค่าจริงๆ ไว้จากนั้นสร้างความหมายใหม่ให้กับภาษา ด้วยการวางใจเป็นกลางให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

5. สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาและจำแนกการวางใจเป็นกลางออกตามปรัชญากระบวนการธรรม โดยสามารถผลการวิจัยได้ดังนี้

1. กระบวนการธรรมยุคดึกดำบรรพ์ (Primitive Paradigm) เชื่อว่าโลกไม่มีกฎเกณฑ์ เป็นกลียุค(chaos) สรรพสิ่งล้วนเกิดขึ้นจากน้ำพระทัยของเทพเบื้องบน จิตวิญญาณและร่างกายเกิดขึ้นเพราะพระประสงค์ของเทพเบื้องบนผู้มีอำนาจ เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่เบื้องบนกระทำให้เกิด ดังนั้น

ปรากฏการณ์ทั้งหลายรวมถึงความสุขความทุกข์จึงมาจากอำนาจของเทพเบื้องบน การอ้อนวอนขอความเมตตา ขอความโปรดปราน และการกราบไหว้เคารพบูชาก็เพื่อหวังให้ท่านทั้งหลายบันดาลความสุขมาให้หรืออย่างน้อยก็ไม่บรรดาความทุกข์มาให้ จากฐานคิดนี้จึงมองได้ว่ากระบวนการตรัสรู้ที่ดำเนินไปอย่างไม่สนใจเรื่องใจเป็นกลาง เพราะต่างก็ต้องการให้เทพโปรดปรานตนมากกว่าคนอื่น ซึ่งก็ขึ้นกับว่าตนสามารถเอาใจเทพได้ถูกต้องเพียงใด การใจเป็นกลางในการรับรู้ปรากฏการณ์หรือการวางใจเป็นกลางว่าเทพสามารถโปรดปรานคนอื่นได้เท่ากับเรานั้นไม่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ใดๆ กับชีวิตและความเป็นอยู่ของตน อำนาจของเบื้องบนอยู่นอกเหนือความคาดหมายและทุกสิ่งอยู่ที่เบื้องบนเป็นผู้กำหนดก็ไม่อาจคาดเดาได้ มนุษย์ต้องเพียรเอาใจเบื้องบนอยู่อย่างสม่ำเสมอ ไม่อาจเพิกเฉยได้

2. กระบวนทรรศน์โบราณ (Ancient Paradigm) มีความเชื่อว่าโลกมีกฎเกณฑ์ เป็นเอกภพ(cosmos) เมื่อมนุษย์เฝ้าศึกษาและสังเกตความเป็นไปของสรรพสิ่งและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ก็เริ่มพบว่าทุกสิ่งบนโลกล้วนมีกฎเกณฑ์ของมัน เทพเบื้องบนมิได้เป็นผู้ประทานทุกสิ่ง แต่ธรรมชาติมีกฎเกณฑ์ของมันเอง เป็นอยู่ซ้ำๆ ดังนั้นหากมนุษย์สามารถรู้กฎเกณฑ์เหล่านั้น สักวันหนึ่งจะสามารถไขปริศนาของโลกนี้ได้ มนุษย์จึงเริ่มคิดหาเหตุผลเพื่อยืนยันความจริงตามกฎเกณฑ์ที่ค้นพบ นักปราชญ์หลายท่านได้ตั้งสำนักเพื่อประกาศระบบความคิดของตนและใช้มาตรการความจริงเพื่อยืนยันกฎเกณฑ์ที่อ้างถึงนั้น การเข้าถึงกฎเกณฑ์จะทำให้มนุษย์ดำเนินชีวิตที่ดีได้ เซโนแห่งซิเทียม ผู้นำลัทธิสโตอิก (Stoicism) ได้เสนอแนวคิดที่ว่า ความสุขอยู่ที่มุมมองของเรา และเราสามารถเลือกที่จะมีความสุขได้หากเราปลดปล่อยตัวเองออกจากความกลัว ความปรารถนา โดยผ่านการมองโลกตามความเป็นจริง ความสุข และการตัดสินใจขึ้นอยู่กับพฤติกรรม มากกว่าที่จะมาจากคำพูด หรือสิ่งเร้าที่เราไม่ได้เป็นคนควบคุม แต่ชีวิตขึ้นอยู่กับตัวเรา การจะทำให้ชีวิตมีความสุขได้นั้นเกิดขึ้นได้จากตัวเรา เริ่มต้นจากการทำให้ใจเป็นกลาง ด้วยการเข้าใจกฎเกณฑ์ของธรรมชาติอย่างลึกซึ้งถึงภายในจิตใจด้วยปัญญา โดยการใช้ระบบตรรกะ จนสามารถยอมรับกฎเกณฑ์ของธรรมชาติได้ การทำให้ใจเป็นกลางจะเป็นการปรับปรุงสภาพจิตใจดีขึ้นผ่านการเข้าใจโลกที่เป็นไปตามธรรมชาติ และทำหน้าที่ของตนตามวิถีชีวิตที่ดำเนินอยู่ และการอยู่ร่วมกันด้วยความยุติธรรม ความสุขจึงเกิดได้จากการมีคุณธรรม เหตุผล และการเข้าใจกฎธรรมชาติ อย่างไรก็ตาม กระบวนทรรศน์โบราณจะตีความผ่านระบบความคิดของสำนักที่ตนศึกษามาก่อน โดยใช้กฎเกณฑ์ของสำนักเป็นมาตรการในการตัดสินใจจริงเท็จ ต่อเมื่อมีกฎเกณฑ์อื่นที่สามารถยืนยันความจริงให้เชื่อถือได้มากกว่า ก็จะเปลี่ยนไปยึดถือหลักการใหม่ การพัฒนาระบบคิดจึงดำเนินไปตามกลไกของกฎเกณฑ์ที่ต้องยืนยันด้วยมาตรการความจริง เมื่อยึดมั่นถ้อยมั่นในความคิดของสำนักใดสำนักหนึ่งแล้ว ใจของเขาก็จะปฏิเสธความคิดของสำนักอื่นทันที อันเป็นเหตุที่ทำให้มีใจไม่เป็นกลาง

3. กระบวนทรรศน์ยุคกลาง (Medieval Paradigm) เชื่อว่าแม้จะทำตามกฎเกณฑ์ที่ค้นพบได้ครบถ้วน ก็ไม่อาจที่จะบรรลุความสุขแท้ได้จริงในโลกนี้ เพราะความสุขในโลกนี้ไม่สมบูรณ์แบบและไม่ถาวร ความสุขแท้และถาวรนั้นมีอยู่เฉพาะในโลกหน้าเท่านั้น โลกนี้มีมนุษย์เกิดมามีหน้าที่ทำความดีให้มากพอ โดยเฉพาะการพัฒนาทางจิต ส่วนร่างกายนั้นเป็นเพียงที่อาศัย เป็นที่รวมของกิเลสและบาปทุกข์ แม้จะเพียรพยายามแสวงหาความสุขในโลกนี้ก็เป็นความสุขทางโลกเท่านั้น เป็นความสุขไม่แท้ ไม่ยั่งยืน ดังนั้น มนุษย์พึงทำโลกนี้ให้ดีและใช้ชีวิตที่แสนสั้นนี้อย่างมีคุณค่า เพื่อแสวงหาความสุขแท้ถาวรในโลกหน้าเท่านั้น ปรัชญาในยุคกลางบนฐานคิดปรัชญาศาสนาคริสต์มองว่ามีพระเจ้าเป็นผู้สร้างและสมบูรณ์พร้อม สรรพสิ่งเป็นสิ่งสร้างของ

พระเจ้า หากพระเจ้าประสงค์จะเปิดเผยความเป็นจริงให้รู้มนุษย์ก็จะรู้เอง หากไม่ประสงค์จะเปิดเผย มนุษย์ย่อมไม่มีวันรู้ได้ พระเจ้าได้เปิดเผยปริศนาของโลกไว้ในพระคัมภีร์ส่วนหนึ่ง ต้องทำการตีความให้ถูกต้อง อีกส่วนหนึ่งพระเจ้าเปิดเผยไว้ในธรรมชาติ การแสวงหาความหมายในธรรมชาติจึงเป็นวิธีที่ผู้นับถือศาสนาต้องปฏิบัติตาม หากปฏิบัติตามได้ก็จะมีความสุขสมบูรณ์ในโลกหน้า ใจเป็นกลางคือ การมีศรัทธาอย่างเต็มเปี่ยม ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำเนินคุณธรรมของความสงบเสถียร ความอ่อนโยน ความพอใจในตน ความพอประมาณ และการมีกุศลจิต

4. กระบวนทรรศน์นวยุค (Modern Paradigm) เชื่อถือวิธีการวิทยาศาสตร์เป็นมาตรการความจริงสูงสุด เป็นสิ่งเดียวที่จะสามารถพิสูจน์ความเป็นจริงได้ ไม่มีการหยั่งรู้อย่างศาสนา มีเพียงวิธีวิทยาศาสตร์ที่จะสามารถตอบปัญหาและแก้ไขปัญหาทุกอย่างของมนุษย์ได้ โลกมีกฎเกณฑ์ของโลก และจะค้นพบกฎเกณฑ์ได้ก็ด้วยเครือข่ายความรู้วิทยาศาสตร์ และมีเพียงความรู้วิทยาศาสตร์เท่านั้นที่จะแก้ปริศนาของโลก และจะสามารถสร้างสรรค์สำหรับทุกคนบนโลกนี้ได้ ลัทธิประจักษ์นิยม (Empiricism) เสนอให้เน้นที่ประสบการณ์โดยตรงของมนุษย์ ตามแนวทางของเคอเพอร์นิคัสและเบเคินเชื่อว่าประสบการณ์โดยตรงของมนุษย์เข้าถึงระบบเครือข่าย ประสบการณ์เป็นต้นเหตุที่บอกว่าภวคณิตศาสตร์และตรรกวิทยาจะต้องเป็นอย่างไร เมื่อได้สูตรแล้วก็ลองคิดคำนวณดู ถ้าเป็นจริงเช่นนั้นก็หมายความว่าภวนั้นเป็นกฎของเอกภพจริง ประจักษ์นิยมถือว่าสัญชาตญาณ (sense-perception) เท่านั้นที่ให้ความจริงแก่เราได้อย่างน่ามั่นใจ จึงส่งเสริมการสังเกต ทดสอบ ส่วนความคิดเลยขึ้นไปนั้นให้รับรู้ไว้เป็นสมมุติฐานเพื่อทดสอบต่อไป จะรับเอาเป็นความจริงแน่นอนไม่ได้ ต่อมาปฏิฐานนิยม (Positivism) เป็นกระแสที่เชื่อตามค่าน้ำว่าเราไม่สามารถรู้ความเป็นจริงในตัวเอง จึงควรหันความสนใจศึกษาแต่ปรากฏการณ์ของมัน วิชาการเริ่มจากปรากฏการณ์ของประสาทสัมผัส ใช้เหตุผลและกฎเกณฑ์ความคิดสร้างเป็นระบบขึ้นมาและเชื่อได้ว่าจริงตามนั้น จิตและชีวิตที่เป็นส่วนหนึ่งของพลังงานสัมพันธ์กับสสารอย่างคำนวณได้แน่นอนชัดเจนและแม่นยำ การวางใจเป็นกลางจึงต้องได้มาจากการแสวงหาข้อเท็จจริง อ้างถึงกระบวนการพิสูจน์ และผลลัพธ์ที่ได้จากกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จึงจะเป็นการตัดสินใจด้วยใจเป็นกลางบนข้อเท็จจริงนั้น

5. กระบวนทรรศน์หลังนวยุค (Postmodern Paradigm) เชื่อว่า ความเป็นจริงที่กล่าวอ้างนั้นเป็นเพียงความเชื่อถือทางภาษาเท่านั้น และไม่เชื่อว่ามนุษย์สามารถรู้ความจริงเชิงวัตถุวิสัยได้และความรู้ที่ได้ก็เป็นเพียงความเชื่อทางภาษาเท่านั้น จึงมีทรรศนะต่อระบบความรู้ว่าเป็นเรื่องเล่า (narrative) เรื่องหนึ่งเท่านั้น ซึ่งนิยมแบ่งเรื่องเล่าออกเป็นยุคก่อนนวยุคนิยม ได้แก่ยุคโบราณและยุคกลางซึ่งนิยมทำภาษาให้มีความหมายด้วยเรื่องปรัมปราและนิทานโดยเชื่อว่ามี ความหมายตรงกับความเป็นจริงอยู่บ้าง แต่ไม่มีความเป็นจริงวัตถุวิสัยอย่างแท้จริง เพราะมีส่วนอัตวิสัยของผู้เล่านำเข้ามาแทรกไว้ สำหรับเรื่องเล่าของนวยุคนิยมนั้นแม้ว่าจะพยายามปลดปล่อยภาษาจากความหมายปรัมปราและนิทาน เพราะถือว่ามีความหมายไม่ตรงกับความเป็นจริงโดยใช้หลักวจนศูนย์นิยม (Logocentrism) นั่นคือ เชื่อว่ามีความจริงวัตถุวิสัยในระบบความรู้ ซึ่งความรู้ที่เชื่อว่าเป็นความจริงต้องมีวัตถุวิสัยที่ตรงกัน 3 อย่าง คือ ความเป็นจริง ความคิด และภาษา เป็นระบบเครือข่าย (systematic network) และได้สร้างความหมายใหม่ให้กับภาษาด้วยเหตุผล (ผ่านวิธีการอุปนัยและนิรนัย) และมีระบบที่ทำให้ความหมายเก่ามีความหมายใหม่ ความรู้ที่นวยุคเสนอออกมาด้วยเหตุผลก็เป็นเพียงเรื่องเล่าอีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งเป็นเรื่องเล่าประเภทสร้างความเชื่อถือให้กับความรู้ด้วยอำนาจของเหตุผล

กระบวนการตรรกศาสตร์หลังนวยุคพยายามปลดปล่อยความหมายของภาษาให้พ้นไปจากพันธะนี้โดยการรื้อถอนความหมาย และคัดเอาความหมายที่ติดข้องอยู่กับเหตุผลและระบบออกทิ้งไปให้เหลือแต่ความหมายที่มีคุณค่าจริงๆ ไว้ จากนั้นสร้างความหมายใหม่ให้กับภาษา ด้วยการวางใจเป็นกลาง ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย โดยใช้วิธีการย้อนอ่านใหม่ทั้งหมด (เมธา หริมเทพาธิป, 2561) และแสวงหาความหมายใหม่จากเรื่องปรัมปรา และเรื่องเล่าตั้งแต่ดึกดำบรรพ์จนถึงปัจจุบัน กระบวนการตรรกศาสตร์หลังนวยุคนั้นอาจพิจารณาได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ หลังนวยุคสุดขั้วที่มุ่งจะปฏิเสธทุกอย่างโดยไม่เสนออะไรขึ้นมาแทนของเก่าเรียกว่าลัทธิรื้อถอนนิยม (Deconstructionism) และ กลุ่มหลังนวยุคสายกลาง หรือ ลัทธิรื้อสร้างใหม่ (Reconstructionism) ที่พยายามศึกษาปรัชญาทุกกระบวนการตรรกศาสตร์ในอดีต ไม่ปฏิเสธทุกกระแสความคิด แต่นำมาประเมินค่าใหม่หมดแล้วให้เลือกส่วนที่เห็นว่าเหมาะสมกับตนนำมาใช้เป็นปรัชญาเฉพาะตัว เมื่อเข้าใจทุกสิ่งแล้วตนเองจะได้พัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นได้ในสังคมที่แตกต่าง (กิริติ บุญเจือ, 2560ข)

จากมุมมองนี้จะพบว่ากระบวนการตรรกศาสตร์หลังนวยุคสุดขั้วไม่สนใจเรื่องการวางใจเป็นกลาง มีเพียงหลังนวยุคสายกลางจึงจะสนใจเรื่องการวางใจเป็นกลาง โดยเน้นการไม่มีอคติ และไม่ยึดมั่นถือมั่น ทั้งนี้ มีแนวทางปรากฏการณ์วิทยาเป็นหลักสำคัญ ได้แก่ เอ็ดมันด์ ฮุสเซิล (Edmund Husserl) ได้เสนอมาตรฐานการรับรู้ความจริงด้วยการวางใจเป็นกลาง เมื่อวางใจเป็นกลางแล้วย่อมได้ความจริงตามความเป็นจริง แม้แต่ภาษาก็จะสามารถตีความหมายได้ตรงตามความเป็นจริงด้วย มนุษย์จะต้องละความยึดมั่นถือมั่นจึงจะช่วยแก้ความเอนเอียงของมนุษยชาติ โดยที่วิธีละความยึดมั่นถือมั่นก็ต้องกระทำตามวิธีแขวนความเชื่อประจำตัว (epoche) นั่นคือ ลดความเป็นตัวเองลง แล้วใช้อัจฉตคติญาณ (intuition) ในการมองจะทำให้พบกับข้อมูลสากลพื้นฐาน นั่นคือความคิดต้องมีผู้คิด (cogito) และสิ่งถูกคิด (cogitation) เมื่อเข้าใจสิ่งนี้ก็จะอยู่บนพื้นฐานที่ไม่รู้จักสั่นคลอนของความรู้มนุษย์ ฮุสเซิลอธิบายวิธีการวางใจเป็นกลางด้วยภาวะว่างเปล่า ด้วยการปล่อยใจว่าง ให้ความหมายบ่งบอกความเป็นไป โลกเข้าใจคำนี้หรือสิ่งนี้ว่าเป็นอย่างไร ก็ปล่อยให้โลกเข้าใจอย่างนั้น สิ่งที่ปรากฏย่อมมีความหมายในตัวของมันเองอย่างนั้น เมื่อพูดถึงสิ่งใดให้เริ่มจากความว่างเปล่า เมื่อนึกถึงสิ่งนั้นแล้วค่อยเติมส่วนหรือค่าลงไปจนรวมกันเกิดเป็นสิ่งนั้น สิ่งที่ปรากฏชัดที่สุดคือ สิ่งที่เปิดเผย เป็นปรากฏการณ์วิทยาที่เกิดขึ้นครั้งต่อครั้ง ไม่จำเป็นต้องเหมือนกันทุกครั้ง มองครั้งหนึ่งความจริงจะเปิดเผยออกมาส่วนหนึ่ง เมื่อมองหลายๆ ครั้งความจริงจะเปิดเผยเพิ่มขึ้น จนในที่สุดความจริงจะเปิดเผยออกมาทั้งหมดจนเห็นความเป็นจริง และมาติน ไฮเด็กเกอร์ (Martin Heidegger) บอกว่าการวางใจเป็นกลางด้วยการทำให้ว่างเปล่านั้นทำได้ยากจนไม่สามารถทำได้จริง เพราะปกติมนุษย์มีอคติและความโน้มเอียงไปตามประสบการณ์ของตนเอง การวางใจเป็นกลางต้องทำให้เป็นกลางระดับปกติ และเข้าใจตามปรากฏการณ์ ตัดตัวอารมณ์และประสบการณ์ออกเหลือแต่เพียงอารมณ์ที่ไร้อคติและกิเลส แม้โลกเข้าใจสิ่งนี้คืออย่างนี้ แต่เราคือศูนย์กลางของโลก ดังนั้นเราเข้าใจสิ่งนี้ว่าอย่างไร ก็คืออย่างนั้น เข้าใจสิ่งนั้นในขณะแรกที่ได้พบ ไม่ใช้อารมณ์และความคิด ให้ความหมายในสิ่งที่เห็นเป็นครั้งแรกของสิ่งๆ นั้น โดยไม่นำเอาอคติมาเจือปน ภาพแรกที่เห็นของสิ่งนั้นคืออะไร ให้เริ่มที่ภาพนั้นเป็นภาพที่ยังไม่มีอคติเจือปน เป็นภาพที่ปรากฏขึ้นเป็นภาพแรก เป็นปรากฏการณ์เพียงชั่วขณะเดียวนั้น หลังจากนั้นใจจะเริ่มมีอคติมีความโน้มเอียงไปตามประสบการณ์ ดังนั้นให้ยึดถือภาพแรกไว้ว่านั่นแหละคือภาวะที่ใจเป็นกลางมากที่สุด แล้วให้ทำซ้ำๆ จนสามารถรู้ความเป็นจริงตรงตามสารถะนั้นๆ ได้ หลักสำคัญจึง

เป็นการพยายามฝึกใจให้เป็นกลาง แล้วเฝ้าดูว่าอะไรเปิดเผยตัวเองออกมา ก็ย่อมจะเป็นความจริงในตัวของมันเองอยู่แล้ว

6. อภิปรายผลการวิจัย

ปรัชญากระบวนการธรรมศน์เป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับพื้นฐานของความคิด ความเชื่อ ซึ่งวางอยู่บนฐานของการคิดและความคิด ทำให้สนใจในการวางใจเป็นกลางที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความจริง การเข้าใจความเป็นจริง ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจโดยไม่มีอคติ และไม่เอนเอียง โดยสรุป การวางใจเป็นกลางในทางปรัชญากระบวนการธรรมศน์นั้นมีอยู่ นั่นคือ การรับรู้และการคิดต่อสิ่งต่างๆ อย่างเป็นกลาง ปราศจากอคติจากความเชื่อใดๆ และมีวิธีการพัฒนาการวางใจเป็นกลางคือ การเข้าใจกฎเกณฑ์ของธรรมชาติอย่างลึกซึ้งถึงภายในจิตใจด้วยปัญญา (กระบวนการธรรมศน์โบราณ) การศรัทธาในศาสนาอย่างแท้จริง (กระบวนการธรรมศน์ยุคกลาง) การพิจารณาสิ่งต่างๆ ตามข้อเท็จจริง (กระบวนการธรรมศน์สมัยใหม่) การแขวนความหมายของฮุสเซอร์ลและการฝึกใจเป็นกลางของไฮเดกเกอร์ (กระบวนการธรรมศน์หลังสมัยใหม่) ซึ่งหากเราเข้าใจการทำใจเป็นกลางและฝึกฝนด้วยแนวทางใด ต่างก็จะเข้าถึงการทำใจเป็นกลางด้วยแนวทางนั้น ซึ่งจะมีผลต่อการคิดและการตัดสินใจต่างๆ โดยปราศจากอคติและทำให้เราสามารถเลือกที่จะดำเนินชีวิตไปบนความสุขแท้ของตนได้

อย่างไรก็ตาม การวางใจเป็นกลางตามปรัชญากระบวนการธรรมศน์นั้นโดยกระแสหลักของแนวคิดมิได้มองการวางใจเป็นกลางอันเป็นเรื่องของการฝึกฝนทางจิตจนถึงระดับตรมัมชัมตตฤเบกขา เป้าความวางเฉยหรือความมีจิตสมาธิเสมอ ไม่เอนเอียงไปตามภาวะต่างๆ ที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะผิดหรือถูก ไม่ว่าจะเป็นโทษหรือเป็นคุณ (เจตนิพัทธ์ พิธิยานุวัฒน์, สิริกร อมฤตวาริน, กิรติ บุญเจือ, เอนก สุวรรณบัณฑิต, 2564) หรือความเป็นผู้ใหญ่ การไม่เอนเอียงเข้าข้างผู้หนึ่งผู้ใดอย่างอุเบกขาในพรหมวิหาร 4 ของพุทธปรัชญา (สิรินทร์ กันยาวิริยะ, ชิสากันยาวิริยะ, เมธา หริมเทพาธิป, 2565) หรือการมองในระดับสังคมถึงการตัดสินใจด้วยความเป็นธรรมเที่ยงตรง ไม่แบ่งแยก วางใจเป็นกลางในการยอมรับข้อจำกัดบางประการ ไม่อคติ (พระครูรัตนกรวิสุทธิ, พระครูสังฆวิสุทธิคุณ, พระครูปริยัติสุวัฒนภรณ์, 2565) และการจัดการอารมณ์ให้อยู่ในอารมณ์สงบนิ่งอย่างการฝึกฝนสมาธิ (Desbores et al, 2015) โดยมองว่าการวางใจเป็นกลางสัมพันธ์กับการมีประสบการณ์ของแต่ละบุคคล เป็นการกำกับดูแลอารมณ์และส่งผลต่อเวลาในการตอบสนองทางอารมณ์ซึ่งเป็นกระบวนการทางจิตวิทยา แต่ถ้าศึกษาลงไปกระบวนการธรรมศน์ปรัชญาหลังสมัยใหม่ยุคสายกลางที่เน้นการย้อนอ่านใหม่ทั้งหมดก็จะสามารถคิดได้ครอบคลุมเรื่องเหล่านี้ได้ และจะเห็นได้ว่า กระบวนการธรรมศน์ปรัชญาหลังสมัยใหม่ยุคสายกลางสนใจการฝึกใจให้ใจเป็นกลางไม่ว่าจะด้วยวิธีของฮุสเซอร์ลหรือไฮเดกเกอร์ก็ตาม ด้วยเชื่อว่าจะสามารถช่วยให้ทุกคนมีความเข้าใจในเรื่องเดียวกันให้ตรงกันได้ในระดับที่พอจะแสงจืดร่วมสรวงจืดต่าง แม้จะคิดเห็นไม่ตรงกันแต่ต้องไม่แตกแยก การยอมรับในความคิดของกันและกันจะเป็นส่วนสำคัญในการวางใจให้ใจเป็นกลาง

7. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางการวางใจเป็นกลางตามหลักปรัชญากระบวนการบวรธรรมและชี้ให้เห็นถึงการวางใจเป็นกลางตามกระบวนการบวรธรรมหลังนวยุคสายกลาง ซึ่งเหมาะสมกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่นและอยู่ในโลก นั่นคือ การมีตัวเองเป็นศูนย์กลางการเฝ้าดูปรากฏการณ์ต่างๆ เพื่อเข้าใจโลกตามความเป็นจริง ซึ่งจะทำให้ลดความยึดมั่นถือมั่น และขจัดอคติซึ่งเป็นแหล่งแห่งความขัดแย้ง ผลการวิจัยสามารถเป็นแนวทางในการสอนเนื้อหาเกี่ยวกับการวางใจเป็นกลางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง หากสังคมและโลกได้ให้ความสำคัญและเผยแพร่หลักการวางใจเป็นกลาง ก็ย่อมจะช่วยเสริมสร้างสันติภาพในระดับต่างๆ ได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ผู้วิจัยได้มองการวางใจเป็นกลางตามปรัชญากระบวนการบวรธรรมแล้ว จึงสนใจที่จะศึกษาการวางใจเป็นกลางตามคำสอนของพระพุทธศาสนาและวิธีการฝึกฝนปฏิบัติซึ่งน่าจะขยายขอบเขตในเชิงปรัชญาได้อย่างลึกซึ้ง ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้ศึกษาแนวคิดการวางใจเป็นกลางตามหลักพุทธปรัชญาและวิธีฝึกฝนการวางใจเป็นกลางโดยเปรียบเทียบกับแนวคิดปรัชญากระบวนการบวรธรรม เพื่อให้เห็นว่าการวางใจเป็นกลางตามหลักพุทธปรัชญาสามารถตีความตามปรัชญากระบวนการบวรธรรมได้อย่างไรบ้าง เพื่อการนำไปเผยแพร่และประยุกต์ใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับต่างๆ ได้

บรรณานุกรม

- กิริติ บุญเจือ. (2560). **ปรัชญาและจริยศาสตร์เบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- _____. (2560). **อรรถปริวรรตในปรัชญา ศาสนาและจริยศาสตร์**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- เจตนิพัทธ์ พิธิยานุวัฒน์, สิริกร อมฤตวาทิน, กิริติ บุญเจือ, เอนก สุวรรณบัณฑิต. (2564). **อุเบกขากับปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง**. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. 9(5), 2051-63.
- พระครูรัตนาวโรหิต, พระครูสังฆวิสุทธิคุณ, พระครูปริยัติสุวัฒนาภรณ์. (2565). **พรหมวิหาร 4 กับบทบาทและสิทธิสตรี**. วารสารพุทธมรรค. 7(1): 269-281.
- เมธา หริมเทพาธิป (2561). **การมีส่วนร่วมในมุมมองหลังนวยุค**. รมยสาร. 16(3); 63-77.
- สิรินทร์ กันยาวิริยะ, ชิสา กันยาวิริยะ, เมธา หริมเทพาธิป. (2565). **พรหมวิหาร 4 กับบทบาทและสิทธิสตรี**. วารสารวิจัยธรรมศึกษา. 5(2): 240-249.
- Desbordes G, Gard T, Hoge EA, Holzel B, Kerr C, Lazar SW, et al. (2015). **Moving beyond mindfulness: Defining equanimity as an outcome measure in meditation and contemplative research**. Mindfulness. 6(2): 356-372. doi:10.1007/s12671-013-0269-8. Equanimity. Online etymology dictionary. From <https://www.etymonline.com>.

การวิเคราะห์การจัดการเรียนการสอนไตรสิกขา ตามแนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง An Analysis of Teaching and Learning Approach According to Tri- Sikkha Based on Moderate Postmodern Philosophy

ไจกลั่น นาวาบุญนิย

Jaiklan Navaboonniyom

รวิช ตาแก้ว

Ravich Takaew

กิริติ บุญเจือ

Kirti Bunchua

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Graduate School, Suan Sunandha Rajabhat University

Email: noy707191@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 1 มีนาคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 31 ธันวาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 31 ธันวาคม 2566

บทคัดย่อ

การจัดการเรียนการสอนตามหลักไตรสิกขาที่ผ่านมาเป็นการนำคำว่า ศีล สมาธิ ปัญญา มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีวิธีการสอนที่ส่งเสริมการพัฒนาศีล สมาธิและปัญญา ปรัชญาหลังนวยุคสายกลางเป็นปรัชญาที่เน้นที่การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเป็นปรัชญาที่เปิดใจกว้าง ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างหลากหลาย หากนำปรัชญาหลังนวยุคสายกลางมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับหลักการไตรสิกขาน่าจะเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงต้องการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนของหลักการไตรสิกขากับปรัชญาดังกล่าว งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อวิเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนการสอนตามหลักการไตรสิกขาที่สอดคล้องกับปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง 2) เพื่อประยุกต์ใช้ไตรสิกขาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปรัชญา (Philosophical research) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสาร (Document analysis) พิจารณาจำแนกหลักการไตรสิกขา วิธีการสอน แนวคิดเบื้องหลังการสอน และแนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลางที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่าหลักการไตรสิกขาเมื่อนำมาจัดการเรียนการสอนแล้ว วิธีสอนตามหลักการไตรสิกขามีแนวคิดเบื้องหลังที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง ซึ่งสามารถจำแนกวิเคราะห์ตามองค์ประกอบของไตรสิกขาได้คือ การสอนศีลเพื่อพัฒนาคนให้เป็นปกติ อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข สอดคล้องกับการปรัชญาหลังนวยุคสายกลางเรื่องการเสริมสร้างสันติภาพ เอกภาพบนความหลากหลาย การสอนสมาธิเพื่อความตั้งมั่นในความสงบ สอดคล้องกับปรัชญาหลังนวยุคสายกลางเรื่อง การเกิดสันติภาพภายใน การสอนปัญญาเพื่อได้ความรู้ ความทรงจำ ความเข้าใจ และสามารถเลือกตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆโดยใช้หลักธรรมและคุณธรรมในการแก้ปัญหา สอดคล้องปรัชญาหลังนวยุคสายกลางคือความไม่ยึดมั่นถือมั่น เปิดรับ

ความคิดต่างๆด้วยใจเปิดกว้าง และแสวงหาความรู้และคำตอบเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต การประยุกต์ใช้ไตรสิกขาเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนโดยผ่านกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ วิจัย และวิธานพัฒนาคุณภาพชีวิตของครูผู้สอนผ่านกิจกรรมการอบรมครู ผู้วิจัยได้สรุปความเข้าใจในการนำหลักการไตรสิกขามาใช้ร่วมกับปรัชญาหลังนวยุคสายกลางเป็นรูปแบบของตาราง เพื่อความสะดวกในการนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

คำสำคัญ : วิธีการจัดการเรียนการสอน, ไตรสิกขา, ปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง

ABSTRACT

In the past, the words Sila, Citta, and Pana were applied to the teaching and learning approach based on the principles of Tri-Sikkha. This approach promotes the development of Sila, Cita, and Pana. Focusing on improving the quality of life, the moderate postmodern philosophy is wide-open and accepts diverse opinions. If this philosophy and Tri-Sikkha are adopted for teaching and learning, it would be more beneficial for the teaching and learning approach. The research team, therefore, wishes to analyze the consistency of the teaching and learning approach by Tri-Sikkha with the mentioned philosophy.

The objectives of this study are 1) to analyze the teaching and learning approach by the principles of Tri-Sikkha that are consistent with the moderate postmodern philosophy, and 2) to apply Tri-Sikkha to boost the quality of life by the moderate postmodern philosophy. This study is philosophical research conducted by document analysis. The documents are categorized by the principles of Tri-Sikkha, the teaching methods, the concepts of underlying teaching, and related concepts of the moderate postmodern philosophy.

The research team found that when the principles of Tri-Sikkha are implemented for teaching and learning, Tri-Sikkha has an underlying concept that agrees with that of moderate postmodern philosophy. The analysis of teachings by elements of Tri-Sikkha can be broken down as follows. First, teaching Sila to develop people into normal persons who live together peacefully corresponds with the moderate postmodern philosophy of cultivating peace and unity in diversity. Second, teaching meditation to be at peace mindfully is associated with the moderate postmodern philosophy on inner peace. Lastly, teaching Pana to gain knowledge, memory, insight, and the decision-making ability for solving problems by employing moral principles and ethics follows the moderate postmodern philosophy, which involves non-adherence, being open-minded, and acquiring knowledge for a better quality of life. Tri-Sikkha is applied to improve the learners' quality of life through analytic, appreciative, and applicative activities of enhanced teachers' quality of life through teachers' training. We compiled the findings by applying the principles of Tri-Sikkha to the moderate postmodern philosophy in a tabular format for the convenience of future use.

Keywords: Teaching and Learning Approach, Tri- Sikkha, Moderate Postmodern Philosophy Paradigm

1. บทนำ

การไตรสิกขาที่ผ่านมาได้มีการนำไตรสิกขามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามวัดและอารามต่างๆ ตั้งแต่สมัยสุโขทัย คือ ศีล สมาธิ ปัญญา ซึ่งสอนกันในหมู่พระภิกษุสงฆ์ตามลำดับ การศึกษาจึงเป็นกิจกรรมของชีวิต โดยชีวิตและเพื่อชีวิต บนฐานความคิดนี้ ขบวนการของการศึกษาประกอบไปด้วยหลักไตรสิกขาอันได้แก่ 1) ศีลคือการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้อง รู้จักยับยั้งควบคุมตนหาให้อยู่ในขอบเขต และสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดี ทำให้บุคคลอยู่ในภาวะปลอดโปร่งโล่งใจ 2) สมาธิคือการวางใจแน่วแน่ มั่นคง หนักแน่น ซึ่งองค์ประกอบของ 2 ประการดังกล่าวจะทำให้บุคคลเกิดปัญญา 3) ปัญญาคือการมองเห็นทางแก้ไขปัญหายอย่างถูกต้องและเหมาะสม เป็นทางที่เป็นไปด้วยความอยู่ดีร่วมกัน

การนำศีล สมาธิ ปัญญามาจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน นิยมใช้ในโรงเรียนวิถิพุทธเป็นการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนไตรสิกขาใน 3 ด้านคือ ศีล สมาธิ และปัญญา มีการสอนตามหลักไตรสิกขาในแต่ละระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และระดับมหาวิทยาลัย มีลำดับสาระเริ่มต้นด้วยศีลสิกขา โดยการจัดสิ่งแวดล้อมและสร้างข้อตกลงร่วมกันในห้องเรียนด้วยการควบคุมพฤติกรรมทางกาย วาจาไม่ให้ผิดศีล จากนั้นจึงให้นักเรียนนั่งสมาธิเพื่อสงบจิตใจและเปิดใจรับรู้สิ่งใหม่ๆ จากครูผู้สอนตั้งใจฟังครูและตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ในเชิงวิชาการที่เรียกว่า “ปัญญา” คือความรู้ที่นักเรียนจะได้รับในการเรียน เพื่อนำไปแก้ปัญหาต่างๆโดยใช้หลักธรรมและคุณธรรมในการแก้ปัญหา ซึ่งใช้ได้ผลได้ดีในระดับหนึ่ง ผลจากรายงานการวิจัยพบว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนไตรสิกขาเป็นรูปแบบที่ใช้ในการพัฒนาผู้เรียน กล่าวคือ เป็นการนำศีล สมาธิจิตและปัญญา มาฝึกฝนให้แก่ผู้เรียนได้ประพฤติ ปฏิบัติในห้องเรียนและมุ่งผลสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน อย่างไรก็ตามยังไม่มีงานวิจัยใดยืนยันว่า ผู้เรียนสามารถนำศีล สมาธิ และปัญญามาใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทั้งนี้ผู้วิจัยเป็นครูในโรงเรียนวิถิพุทธที่เคร่งครัดในการนำหลักการไตรสิกขามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมากกว่า 30 ปี ได้พบปัญหาว่านักเรียนยังไม่สามารถนำไตรสิกขามาใช้ในชีวิตประจำวันได้ นักเรียนยังคงมุ่งเรียนเพื่อการแข่งขัน เพื่อคะแนนเช่นเดียวกันกับการจัดการเรียนการสอนด้วยหลักการหรือรูปแบบวิธีการอื่นๆ

เมื่อผู้วิจัยได้ศึกษาปรัชญากระบวนการบรรพชนทั้ง 5 กระบวนการบรรพชน ที่มาจากข้อสรุปของศาสตราจารย์กิตติ บุญเจือ (กิตติ บุญเจือ 2545 หน้า 13) ที่ว่า “กระบวนการบรรพชนคือความเชื่อพื้นฐานในจิตใจของมนุษย์ทุกคน แตกต่างกันไปตาม เพศ วัย และสิ่งแวดล้อมการศึกษาอบรมและการตัดสินใจเลือก ของแต่ละบุคคล กระบวนการบรรพชนไม่ใช่สมรรถนะการตัดสินใจ เพราะสมรรถนะการตัดสินใจคือเจตจำนง แต่เป็นสมรรถนะเข้าใจและเชิญชวนให้เจตจำนงตัดสินใจ” ผู้วิจัยมีความประทับใจในปรัชญากระบวนการบรรพชนที่ 5 (กระบวนการบรรพชนปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง) เป็นปรัชญาที่เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยการไม่ยึดติด ไม่ยึดมั่นถือมั่นในหลักการและแนวคิดอย่างใดอย่างหนึ่ง มีความยืดหยุ่นสูงและเปิดใจกว้างให้กับแนวคิดที่แตกต่างอย่างประนีประนอม โดยมุ่งเน้นที่การพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นสำคัญ ปรัชญาหลังนวยุคสายกลางนี้เป็นปรัชญาในยุคปัจจุบัน ซึ่งมีแนวคิดที่ตรงกับหลักธรรมในพระพุทธศาสนาในเรื่อง การไม่ยึดมั่นถือมั่นจึงเหมาะสมกับการ

จัดการเรียนการสอนเพราะการไม่ยึดมั่นถือมั่นในสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นการเปิดใจกว้างให้กับสิ่งอื่น เปิดโอกาสให้กับความรู้ที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ด้วยกฎเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ หรือเป็นการเปิดใจให้กับสิ่งใหม่ สามารถเข้ามาสู่การพัฒนาปัญญา หากนำปรัชญาหลังนวยุคสายกลางมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับหลักการไตรสิกขาที่ใช้อยู่เดิม น่าจะเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความต้องการนำแนวคิดเบื้องหลังการจัดการเรียนการสอนแบบไตรสิกขามาวิเคราะห์หาความสอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลางเพื่อให้เห็นความสอดคล้องของแนวคิดเบื้องหลังของวิธีการสอนตามหลักการไตรสิกขาและแนวคิดของปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง ผลจากวิเคราะห์จะเป็นสิ่งยืนยันหรือตอบโจทย์ในการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร เมื่อได้ความสอดคล้องกันแล้วจึงนำไตรสิกขาที่ได้มาประยุกต์ใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาหลังนวยุคสายกลางต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อวิเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนการสอนตามหลักการไตรสิกขาที่สอดคล้องกับปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง
- 2) เพื่อประยุกต์ใช้ไตรสิกขาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปรัชญา โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสาร โดยพิจารณาจำแนกหลักไตรสิกขา วิธีการสอน แนวคิดเบื้องหลังไตรสิกขา และแนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลางที่เกี่ยวข้อง

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 หลักการไตรสิกขาเมื่อนำมาจัดการเรียนการสอนแล้ว มีวิธีสอนตามหลักการไตรสิกขา ที่สามารถจำแนกตามองค์ประกอบของไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา สามารถนำมาวิเคราะห์หาความสอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลางได้ ดังนี้

ไตรสิกขา	วิธีการสอน	แนวคิดเบื้องหลังไตรสิกขา	แนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง
ศีล	-ให้รักษากฎระเบียบวินัยนักเรียน -ให้นักเรียนสมาทานศีล 5	พัฒนานคนให้เป็นปกติ อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ไม่เบียดเบียนกัน	-การเสริมสร้างสันติภาพ - เอ ก ภ พ บ น ค ว ม หลากหลาย -การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมอย่างปรองดอง

ไตรสิกขา	วิธีการสอน	แนวคิดเบื้องหลังไตรสิกขา	แนวคิดปรัชญาหลังนวกุศายกลาง
สมาธิ	- นั่งสมาธิ 5 นาทีก่อนเริ่มเรียน - ฝึกสมาธิกับการงานหรือกิจกรรม	เพื่อความตั้งมั่นในความสงบใจ และรับรู้เท่าทันสิ่งที่มากระทบใจ	-เกิดสันติภาพภายใน
ไตรสิกขา	วิธีการสอน	แนวคิดเบื้องหลังไตรสิกขา	แนวคิดปรัชญาหลังนวกุศายกลาง
ปัญญา	- ทบทวนบทเรียน - จดจำบทเรียนและหลักธรรม - ฝึกการคิดอย่างมีเหตุผล - ฝึกการคิดวิเคราะห์ - ฝึกการตั้งคำถาม-ฝึกตอบคำถาม	เพื่อได้ความรู้ ความทรงจำ ความเข้าใจ และสามารถเลือกตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยใช้หลักธรรมและคุณธรรมในการแก้ปัญหา	-ความไม่ยึดมั่นถือมั่น เปิดรับความคิดต่างๆด้วยใจเปิดกว้าง -แสวงหาความรู้และคำตอบเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

จากการแสดงความสอดคล้องของวิธีการสอนไตรสิกขากับปรัชญาหลังนวกุศายกลางสามารถนำมาอธิบายได้ดังนี้

4.1.1. ศีลสิกขา เป็นการให้ผู้เรียนฝึกรักษาศีลและกฎระเบียบวินัยนักเรียน โดยมีวิธีการสอนคือ ให้ฝึกปฏิบัติตามระเบียบวินัย ให้สมาทานศีล 5 ทั้งนี้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้คนปกติ อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ไม่เบียดเบียนกันมีความสอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาหลังนวกุศายกลางคือ การเสริมสร้างสันติภาพในสังคม การมีเอกภาพบนความหลากหลายคือ ผู้เรียนสามารถรักษากฎระเบียบในการอยู่ร่วมกันได้และมีศีลตามฐานะของตน การอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปรองดอง (ภราดรภาพ)

4.1.2. จิตสิกขา เป็นการฝึกอบรมตนให้มีความสงบหรือมีสมาธิแล้วนำเอาสมาธิมาใช้ประโยชน์ในทางปัญญาโดยมีวิธีการสอนคือ การนั่งสมาธิ 5 นาทีก่อนเริ่มเรียน ฝึกอ่านอารมณ์ขณะทำกิจกรรม ฝึกสมาธิกับการงานหรือกิจกรรม (มีความละเอียดความใส่ใจเข้าไปรู้อารมณ์ขณะประพฤตศีลแต่ละข้อรวมถึงรู้และเข้าใจผัสสะเมื่อมีสิ่งมากระทบการปฏิบัติศีล) เพื่อความตั้งมั่นในความสงบใจ มีความสอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาหลังนวกุศายกลางคือเพื่อการเกิดสันติภาพภายใน

4.1.3. ปัญญาสิกขา เป็นการฝึกอบรมตนให้มีปัญญา โดยมีวิธีการสอนคือ ทบทวนบทเรียน จดจำบทเรียน และหลักธรรม ฝึกการคิดอย่างมีเหตุผล ฝึกการคิดวิเคราะห์ ฝึกการตั้งคำถาม-ฝึกตอบคำถาม เพื่อได้ความรู้ ความทรงจำ ความเข้าใจ และสามารถเลือกตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ มีความสอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาหลังนวกุศายกลางคือ-ความไม่ยึดมั่นถือมั่น โดยการเปิดรับความคิดต่างๆด้วยใจเปิดกว้าง และการแสวงหาคำตอบเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

4.2 การประยุกต์ใช้ไตรสิกขาเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดย

4.2.1 คุณภาพชีวิตผู้เรียน เมื่อมีการจัดการเรียนการสอนไตรสิกขาที่สอดคล้องกับปรัชญาหลังนวยุคสายกลางมีการ ผู้เรียนจะมีความสุขในการอยู่ร่วมกัน มีรักษาภาวะเบียบวินัยนักเรียนผ่านการจัดการเรียนการสอนตามกิจกรรมต่อไปนี้

ไตรสิกขาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	วิธีการสอน	กิจกรรมของผู้เรียน
ศีล	-สอนการวิเคราะห์ ศีล 5 จากเนื้อหาบทเรียนหรือหัวข้อข่าวต่างๆ -สอนการตรวจศีลเพื่อความสำรวมระวัง	วิเคราะห์วิดีโอ วิเคราะห์ข่าวประจำวัน วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ กิจกรรมตรวจศีล
สมาธิ	-ฝึกจิตสงบ โดยการนั่งสมาธิ ยืนสงบนิ่ง หรือเดินจงกรม ตามทางเลือกของผู้เรียน -ฝึกอ่านอารมณ์ -ฝึกสัมมาสมาธิกับการงาน	-นั่งสมาธิ ภายหยุดนิ่งก่อนเรียนหรือหลังเรียนตามทางเลือก -บันทึกอารมณ์ -ประชุมสรุปสภาพอารมณ์และสภาพจิตใจหลังการทำงานหรือหลังกิจกรรม
ปัญญา	-ฝึกฝนความสามารถในการคิด -ฝึกความสามารถในการใช้เหตุผล -ฝึกความสามารถในการแก้ปัญหา -ฝึกถาม - ตอบ	-กิจกรรมโครงงาน -กิจกรรมชมรม -กิจกรรมตอบปัญหา

ตารางที่ 2. แสดงการใช้ไตรสิกขาเพื่อพัฒนาชีวิตผู้เรียน

4.2.2 คุณภาพชีวิตผู้สอน การนำไตรสิกขาที่ประยุกต์ใช้กับปรัชญาหลังนวยุคสายกลางมาใช้พัฒนาชีวิตของผู้สอน สามารถทำได้โดยผ่านกิจกรรมดังต่อไปนี้

ไตรสิกขา	วิธีการพัฒนา	กิจกรรม
ศีล	ฝึกฝนครู คัดเลือกครูที่เป็นผู้มีศีล 5	ค่ายฝึกอบรมครู
สมาธิ	ฝึกฝนให้ครูเชี่ยวชาญการทำสมาธิ ฝึกฝนครูบันทึกอารมณ์ประจำวัน	ครูสมัครใจฝึกอบรมเรียนรู้ตามระบบไตรสิกขา
ปัญญา	ครูเรียนรู้กิจกรรมเสริมสร้างทางปัญญา ฝึกวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน	ครูสมัครใจใฝ่เรียนรู้ ครูเข้าค่ายปฏิบัติธรรม

ตารางที่ 3 ตารางแสดงการใช้ไตรสิกขาเพื่อพัฒนาครู

สรุปได้ว่าทั้งผู้เรียนและผู้สอนจะต้องเข้ากระบวนการเรียนรู้ ให้มีความรู้ความเข้าใจและเข้าถึงการจัดการเรียนการสอนแบบไตรสิกขาตามแนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง โดยมีการฝึกปฏิบัติ ศิล สมาธิ และปัญญาตามบทบาทของตน ดังนั้นครูผู้สอนและผู้เรียนจึงได้รับประโยชน์โดยตรง จากการประยุกต์ใช้หลักการไตรสิกขาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง

5. อภิปรายผลการวิจัย

5.1) การจัดการเรียนการสอนตามหลักการไตรสิกขาที่สอดคล้องกับปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง ในเรื่องของศีลนอกจากการให้ผู้เรียนฝึกรักษากฎระเบียบวินัยนักเรียนและฝึกปฏิบัติศีล 5 เพื่อเป็นการฝึกอบรมตนให้มีศีลเป็นปกติทั้งนี้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้คนปกติอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข แล้วยังเป็นการเสริมสร้างสันติภาพในสังคม รวมถึง การมีเอกภาพบนความหลากหลาย การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมอย่างปรองดอง ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ สมณะโพธิรักษ์ ที่อธิบายว่า ศีลสิกขา นอกจากความหมายถึงศีล 5 ของนักเรียนแล้ว ศีลยังรวมความถึง การรู้จักรับผิดชอบต่อสังคม (การเสริมสร้างสันติภาพให้เกิดขึ้นในสังคมเป็นการรับผิดชอบต่อสังคมประการหนึ่ง) และสอดคล้องกับพจนานุกรม (2563, หน้า 121) ที่อธิบายว่า จริยธรรมกับความรับผิดชอบต่อสังคมแสดงถึงควมมีจริยธรรมตามหลักปรัชญาหลังนวยุค และควมมีจริยธรรมแสดงออกได้ด้วยการมีความรับผิดชอบต่อคุณภาพชีวิตคนในสังคม

5.2) การจัดการเรียนการสอนตามหลักการไตรสิกขาที่สอดคล้องกับปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง ในเรื่องของ ปัญญา “เป็นการฝึกอบรมตนให้มีปัญญา เพื่อได้ความรู้ ความทรงจำ ความเข้าใจ และสามารถเลือกตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาต่างโดยใช้หลักธรรมและคุณธรรมในการแก้ปัญหา มีความสอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลางคือ ความไม่ยึดมั่นถือมั่น โดยการเปิดรับความคิดต่างๆด้วยใจเปิดกว้าง และการแสวงหาคำตอบเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สอดคล้องกับ บทควมวิจัยวิจัยของ บรรพดี รำพึงนิธย์, ริวิช ตาแก้ว และกิริติบุญเจือ ที่ได้กล่าวว่า “การละความยึดมั่นถือมั่น ทำให้มีปัญญาพิจารณาอย่างมีเหตุมีผล เมื่อเกิดความเข้าใจก็จะสามารถนำปัญญาที่เกิดขึ้นมาพัฒนาคุณภาพจิตและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้”

6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

การวิเคราะห์การจัดการเรียนการสอนตามหลักการไตรสิกขาที่สอดคล้องกับปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง พบว่าวิธีสอนตามหลักการไตรสิกขา มีแนวคิดเบื้องหลังที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง ซึ่งสามารถจำแนกวิเคราะห์ตามองค์ประกอบของไตรสิกขาได้ครบทั้ง 3 ด้านคือ ด้านศีล ด้านสมาธิ และด้านปัญญา การประยุกต์ใช้ไตรสิกขาเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนและ พัฒนาคุณภาพชีวิตของครูผู้สอนผ่านกิจกรรมต่างๆ ผู้วิจัยได้สรุปความเข้าใจในการนำหลักการไตรสิกขามาใช้ร่วมกับปรัชญาหลังนวยุคสายกลางเป็นรูปแบบของตาราง เพื่อความสะดวกในการนำไปประยุกต์ใช้ ต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางของการประยุกต์ใช้ผลการวิจัยนี้เพื่อเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน สังคมและประเทศชาติ

1. ผลการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มโรงเรียนวิถีพุทธที่ใช้ไตรสิกขาในการจัดการเรียนการสอนอยู่แล้ว โดยควรคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของโรงเรียน
2. ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทุกศาสนาไม่เฉพาะ พระพุทธศาสนาเท่านั้น เพราะแต่ละศาสนาย่อมมีศีล สมาธิหรือจิตใจที่ตั้งมั่น และมีปัญญาตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาต่างๆ เมื่อนำแนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลางมาปรับใช้ร่วมกันแล้วย่อมส่งเสริมคุณค่าคำสอนทางศาสนาให้มากยิ่งขึ้น
3. ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้กับการศึกษานอกโรงเรียน การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยได้ ผู้นำไปใช้สามารถนำไปประยุกต์ให้เหมาะสมกับ นโยบายและความต้องการของหลักสูตรที่กำหนด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ผู้วิจัยจึงเสนอแนะพหุเป็นตัวอย่างเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ควรศึกษาหลักการไตรสิกขาตามแนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลางเพื่อการจัดการเรียนการสอนในระดับต่างๆ เช่น ระดับก่อนเรียน ระดับประถม และระดับมัธยม เป็นต้น
2. ควรศึกษาหลักการจัดการศึกษาตามหลักการไตรสิกขาตามแนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลางในศาสนาอื่นๆเช่น อิสลาม ฮินดู และ คริสต์ เป็นต้น
3. ศึกษาผลการใช้หลักการไตรสิกขาตามแนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลางเพื่อการจัดการเรียนการสอนในระยะยาว

บรรณานุกรม

- กิริติ บุญเจือ. (2545). **ปรัชญาหลังนวยุคแนวคิดเพื่อการศึกษาแผนใหม่**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ ดวงกมล.
- กุลิสรา จิตรชญาวนิช. (2563). **พิมพ์ครั้งที่ 2. การจัดการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บรรพดี รำพึงนิตย์ม, รัช ตาแก้ว และกิริติบุญเจือ. (2563). **การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลัก ปรัชญาปารมี**
- ตาในทรรณะปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา**. 10(4).
- พจนมา มาโนช. (2562). **มรดกเชิงพลวัตผ่านกระบวนการทัศน์ทั้งห้ากับการแก้ไขทุจริต : การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน**. ปริญญาคุญบัณฑิต : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สมาคมผู้ปฏิบัติ. (2545). **ค้นออกมาจากศีล**. กรุงเทพฯ: ฟาอภัยจำกัด
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สพฐ.. (2555). **คู่มือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
- สำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. **พระไตรปิฎก ประมวลคัมภีร์ และแหล่งค้นพุทธศาสตร์** ฉบับคอมพิวเตอร์ (BUDSIR VI for Window). CD-ROM, 2550.

การจัดการเรียนการสอนตามหลักการไตรสิกขาตามพระชนะปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง

Teaching and Learning Approach According to Tri- Sikkha

Based on Moderate Postmodern Philosophy

ไจกลั่น นาวาบุญนิยม

Jaiklan Navaboonniyom

รวิช ตาแก้ว

Ravich Takaew

กิริติ บุญเจือ

Kirti Bunchua

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Graduate School, Suan Sunandha Rajabhat University

Email: noy707191@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 1 มีนาคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 31 ธันวาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 31 ธันวาคม 2566

บทคัดย่อ

การจัดการเรียนการสอนตามหลักการไตรสิกขาเป็นการจัดการเรียนการสอนที่นำ อธิศีล อธิจิต อธิปัญญา มาใช้ในการจัดการสอน โดยจัดแผนการเรียนรู้ที่เริ่มต้นด้วย ศีล การฝึกสมาธิ และเรียกการเรียนรู้ความรู้ต่างๆ ว่า ปัญญา ซึ่งเป็นการใช้ไตรสิกขาตามแนวความคิดปรัชญานวยุคที่เชื่อและยอมรับวิถีคิดวิทยาศาสตร์ จึงทำให้หลักการไตรสิกขาที่นำมาใช้ มีความเคร่งครัดตามแบบแผน มุ่งผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมุ่งมั่นเรียนเก่ง มุ่งแข่งขัน แต่ขาดความสุขในการเรียนรู้ หลักการของปรัชญาหลังนวยุคสายกลางเป็นไปเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต มีความยืดหยุ่น ผ่อนคลาย ยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลาย หากนำหลักการไตรสิกขามาจัดการเรียนการสอนจะดำเนินการได้หรือไม่ การวิจัยนี้เป็นเชิงปรัชญามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนแบบไตรสิกขาตามพระชนะปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง ผลการวิจัยพบว่า หลักการไตรสิกขาตามพระชนะปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง สามารถจำแนกความหมายไตรสิกขาได้คือ 1. อธิศีลสิกขา เป็นการฝึกอบรมตนให้มีศีลเป็นปกติสามารถจำแนกอธิศีลได้ 3 ระดับคือ ระดับกายคือ มีกายที่ปกติไม่ผิดในศีลและวินัย ระดับใจคือมีจิตใจสงบในขณะที่ปฏิบัติศีลและ ระดับจิต คือมีจิตใจสงบเป็นปกติและมีความรู้ความเข้าใจว่าปฏิบัติศีลเพื่ออะไร 2. อธิจิตสิกขา เป็นการฝึกอบรมตนให้มีความสงบหรือมีสมาธิแล้วนำเอาสมาธิมาใช้ประโยชน์ในทางปัญญา จำแนกเป็น 3 ระดับคือ ระดับกายคือมีกายสงบ ระดับใจคือมีใจที่สงบ นิ่ง ว่าง และระดับจิต คือ มีความละเอียดความใส่ใจเข้าไปรู้อารมณ์ขณะประพาศศีลแต่ละข้อ 3. อธิปัญญา การฝึกอบรมตนให้มีปัญญา จำแนกเป็น 3 ระดับคือ ระดับกายเป็นความฉลาดทางสมอง ได้แก่ความรู้ความจำของสมอง ระดับใจเป็นความฉลาดทางอารมณ์ และระดับจิตเป็นความฉลาดทางด้านศีลธรรม รวมถึงคุณธรรมและ

จริยธรรม การจำแนกไตรสิกขาเพื่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักไตรสิกขาตามกระบวนทรรศน์ปรัชญา
 หลังนยุคสายกลาง ผลการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ในการศึกษาในระดับต้น
 ควรสอนไตรสิกขาเฉพาะระดับกาย ในระดับการศึกษาระดับที่สูงขึ้นสามารถใช้ระดับจิตใจได้ ซึ่งในการจัดการ
 เรียนการสอนสำหรับกลุ่มที่มีความถนัดทางการคิดควรเริ่มด้วยอภิปญญาสิกขา ส่วนผู้เรียนที่มีความถนัด
 ทางด้านการปฏิบัติ สามารถเรียงลำดับใหม่ได้ตามความพร้อมและความสนใจของผู้เรียน ข้อเสนอแนะในการ
 วิจัยควรนำหลักการไตรสิกขามาขยายความรู้การจัดการเรียนการสอนในแต่ละระดับชั้นเรียน

คำสำคัญ : วิธีการจัดการเรียนการสอน, ไตรสิกขา, ปรัชญาหลังนยุคสายกลาง

ABSTRACT

Teaching and learning approach according to Tri-Sikkha is an approach in which Adhisila-Sikkha, Adhicitta-Sikkha, and Adhipanna-Sikkha are applied. The learning plan starts from Sila and meditation practice while knowledge learning is called Panna or wisdom. This is to use Tri-Sikkha according to the modern philosophy that believes in and accept the scientific thought, so Tri-Sikkha used in it is strict and aims at the learning achievements. As a result, the learners aim at good achievements and competition until they feel unhappy in learning. The Moderate Postmodern Philosophy is established to develop the quality of life, be flexible and relaxed, and accept a variety of opinions. Is it possible to apply Tri-Sikkha principle in teaching and learning? This philosophical study aimed at studying the teaching and learning according to Tri-Sikkha based on the Moderate Postmodern Philosophy. The result showed that Tri-Sikkha based on Moderate Postmodern Philosophy Paradigm had three meanings. 1) Adhisila-Sikkha, which was self-training to have precepts regularly, could be divided into 3 levels: including physical body level or normal physical body that did not break precepts and discipline; mind level or clam mind while practicing precepts, and spiriture level or normal peaceful mind and having understanding why we practiced precepts. 2) Adhicitta-Sikkha, which was self-training to have calmness or meditation before using such meditation based on wisdom, could be divided into 3 levels: physical body level or clam physical body; mind level or clam and still mind; and spiritual level or attention to observe emotions while practicing each precept. 3) Adhipanna-Sikkha, which was self-training to have wisdom, could be divided into 3 levels: physical body level or brain quotient, e.g., knowledge and understanding in brain, mind level or emotional quotient; and spiritual level or moral quotient as well as morality and ethics. From classifying Tri-Sikkha for teaching and learning approach according to Tri-Sikkha based on the Moderate Postmodern Philosophy Paradigm, the results may be applied to fit to the learners' age. At the primary learning, Tri-Sikkha should be taught at the physical

body level, and the mind and spiritual level should be taught at higher level. Teaching and learning approach for learners with cognitive quotient should start from Adhi-panna. For learners with practice quotient, Tri-Sikkha may be re-ordered based on their preparedness and interest. It is suggested that Tri-Sikkha should be expanded to teaching and learning in each studying level.

Keywords: Teaching and Learning Approach, Tri- Sikkha, Moderate Postmodern Philosophy Paradigm

1. บทนำ

การจัดการเรียนการสอนแบบไตรสิกขา นิยมใช้ในโรงเรียนวิสุทธิพุทธเป็นการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนไตรสิกขา ที่นำมาเพียงบางส่วนจากหลักการของศีลสิกขา สมาธิสิกขา และปัญญาสิกขา ส่วนที่หายไปจากไตรสิกขา คือคำว่า “อริ” ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในแต่ละระดับชั้นตั้งแต่ประถมศึกษา มัธยมศึกษา จึงมีลำดับสาระเริ่มต้นด้วยศีลสิกขา โดยการจัดสิ่งแวดล้อมและสร้างข้อตกลงร่วมกันในห้องเรียน ด้วยการควบคุมพฤติกรรมทางกาย วาจาไม่ให้ผิดศีล จากนั้นจึงให้นักเรียนนั่งสมาธิเพื่อสงบจิตใจและเปิดใจรับรู้สิ่งใหม่ๆ จากครูผู้สอน และการเรียนรู้ในเชิงวิชาการที่เรียกว่า “ปัญญา” สำหรับการประเมินผล ตัดสินด้วยผลการเรียนด้วยคะแนนเหมือนกันทุกระดับ รูปแบบที่ใช้ได้ผลรับดีในระดับหนึ่ง ผลจากรายงานการวิจัยพบว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนไตรสิกขาเป็นรูปแบบที่ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน กล่าวคือเป็นการนำอริศีล อริจิต อริปัญญา มาฝึกฝนให้แก่ผู้เรียนได้ประพฤติ ปฏิบัติ การจัดการเรียนการสอนแบบไตรสิกขานั้นเป็นรูปแบบตามขนบธรรมเนียมที่สืบทอดกันมายาวนาน ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนไม่มีการบันทึกไว้ เพราะเป็นการทดลองสอนในระยะสั้นเฉพาะในช่วงที่ทำวิจัยเท่านั้น ยังไม่มีการขยายผลหรือติดตามผลในระยะยาว ผู้วิจัยเป็นผู้นำไปปฏิบัติจริงในการจัดการเรียนการสอนตามหลักไตรสิกขามานานกว่า 30 ปี ได้พบปัญหาว่า การเริ่มต้นการเรียนรู้ด้วยศีลสิกขาทุกครั้ง นักเรียนสามารถควบคุมกายวาจาในขณะที่เรียนรู้ได้ มีข้อเสียในส่วนการทำให้การเปิดใจรับการเรียนรู้หรือเปิดรับปัญญาของผู้เรียนลดลง เพราะผู้เรียนได้ใช้พลังงานในการควบคุมศีลและวินัย โดยระมัดระวังไม่ให้ผิดศีลและผิดวินัย รวมทั้งการทำสมาธิของนักเรียนก็เป็นการทำสมาธิเฉพาะช่วงเวลาที่เราบอกและนั่งหลับบ้าง นั่งฟุ้งซ่านบ้าง ในระยะเวลา 3-5 นาที จึงทำให้ไม่ซาบซึ้งในเรื่องสมาธิ สำหรับปัญญาหรืออริปัญญานั้น ยังไม่ประสบผลสำเร็จเพราะนักเรียนยังไม่สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้มาพัฒนาต่อได้ หรือนำมาใช้ต่อได้ อีกทั้งยังมุ่งมั่นการแข่งขัน มุ่งผลการเรียน นักเรียนที่สนใจศึกษาธรรมะและนำธรรมมาเป็นหลักในการใช้ชีวิต มีจิตสำนึกในการเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นยังมีน้อย ผู้วิจัยจึงมุ่งแสวงหาแนวทางต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้วิจัยเอง รวมทั้งโรงเรียนในเครือข่ายสัมมาสิกขาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบไตรสิกขา กล่าวคือ การนำไตรสิกขาอธิบายตีความใหม่ตามแนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง เนื่องจากปรัชญาหลังนวยุคสายกลางเป็นปรัชญาที่เปิดกว้างในการตีความ เพื่อการแลกเปลี่ยน การหันหน้าเข้าหากัน สร้างและเลือกสิ่งที่ดีงามของ

สังคมมาประยุกต์ใช้ร่วมกัน ผู้วิจัยจึงนำการจัดการเรียนการสอน แบบไตรสิกขามาตีความตามทฤษฎะปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง ทั้งนี้เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนแบบไตรสิกขาตามทฤษฎะปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปรัชญา โดยใช้วิธีการวิจัยเอกสาร และวิภาควิธี ซึ่งเป็นการตั้งคำถามที่อาจตอบได้หลายคำตอบที่เป็นไปได้ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการรับฟังเหตุผลที่สนับสนุนในแต่ละคำตอบ เพื่อค้นหาคำตอบที่ดีที่สุดจากการรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายเท่าที่จะทำได้

4. สรุปผลการวิจัย

การศึกษาแนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลางสามารถนำมาจัดการเรียนการสอนตามหลักการไตรสิกขาได้ ผู้วิจัยพบว่า หลักไตรสิกขาเมื่อนำมาตีความหมายเพื่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง สามารถตีความได้ว่า หลักไตรสิกขาเป็นหลักการอบรมของพระพุทธองค์ที่ทรงตรัสแสดงไว้เมื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สามารถจำแนกองค์ประกอบของไตรสิกขาได้ ดังนี้

1. อธิศีลสิกขา เป็นการฝึกอบรมตนให้มีศีลเป็นปกติสามารถจำแนกอธิศีลได้ 3 ระดับคือ อธิศีลระดับกายคือ มีกายที่ปกติไม่ผิดในศีลและวินัย อธิศีลระดับใจคือมีจิตใจสงบในขณะปฏิบัติศีลและ อธิศีลระดับจิต คือ มีจิตใจสงบเป็นปกติและมีความรู้ความเข้าใจว่าปฏิบัติศีลเพื่ออะไร

2. อธิจิตสิกขา เป็นการฝึกอบรมตนให้มีความสงบหรือมีสมาธิแล้วนำเอาสมาธิมาใช้ประโยชน์ในทางปัญญา จำแนกเป็น อธิจิตสิกขาระดับกายคือมีกายสงบ อธิจิตสิกขาระดับใจคือมีใจที่สงบ นิ่ง ว่าง และอธิจิตสิกขาระดับจิต คือ มีความละเอียดความใส่ใจเข้าไปรู้อารมณ์ขณะประพาสศีลแต่ละข้อ อย่างกระจ่าง รวมถึงรู้และเข้าใจผัสสะเมื่อมีสิ่งมากระทบการปฏิบัติศีล

3. อธิปัญญา เป็นการฝึกอบรมตนให้มีปัญญา จำแนกเป็นอธิปัญญาระดับกายเป็นความฉลาดทางสมอง ได้แก่ความรู้ความจำของสมอง อธิปัญญาระดับใจเป็นความฉลาดทางอารมณ์ ปัญญาระดับรู้อารมณ์ควบคุมอารมณ์ได้ และอธิปัญญาระดับจิตเป็นความฉลาดทางด้านศีลธรรม รวมถึงคุณธรรมและจริยธรรม อีกทั้ง ปรัชญาหลังนวยุคสายกลางยอมรับการตีความหมายที่แตกต่างโดยใช้หลักการ Reread all Reject none ซึ่งไม่ยึดมั่นถือมั่นในการตีความแบบใดแบบหนึ่ง สามารถนำมาใช้เลือกหลักการที่ดี วิธีการที่ดี ที่มีอยู่เดิมมาใช้ร่วมกับสิ่งใหม่จะพัฒนาขึ้น โดยมีได้ลัทธิของเดิมแต่อย่างไร เมื่อมีการตีความหมายของไตรสิกขาแล้วสามารถนำมาใช้โดยนำมาจัดเรียงลำดับไตรสิกขาใหม่เพื่อ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ตามแนวคิดเดิม ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สังคม และประเทศชาติ ผู้สอนจึงสามารถสลับลำดับของการจัดการเรียนการสอนได้ ไม่ต้องเคร่งครัดไปตามลำดับ ศีลสิกขา จิตสิกขา ปัญญาสิกขา ทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่ายต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

5. อภิปรายผลการวิจัย

หลักการไตรสิกขาเป็นการศึกษาตามหลักการแบบพุทธศาสตร์ มีลักษณะการเน้นใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านอริสติกสิกขา เป็นการฝึกฝนพัฒนาในด้าน ความประพฤติ ระเบียบวินัย ความสุจริตทางกาย วาจาด้วยความรู้ความเข้าใจ 2) ด้านอริจิตสิกขา เป็นฝึกอบรมทางจิตใจ หรือการฝึกสมาธิแล้วนำเอาสมาธิมาใช้ประโยชน์ในทางปัญญา มีความละเอียดความใส่ใจเข้าไปรู้และเข้าใจว่าคิดอะไรทำอะไร 3) ด้านอริปัญญาสิกขา เป็นการฝึกฝนพัฒนาทางปัญญา ให้เกิดความรู้ความเข้าใจสิ่งทั้งหลาย ตามความเป็นจริง รู้ความเป็นไปตามเหตุปัจจัยที่ทำให้แก้ไขปัญหามาตามไปตามแนวทางแห่งเหตุผล สอดคล้องกับแนวคิดของศาสตราจารย์พิเศษ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตโต) ได้กล่าวถึงไตรสิกขาว่า กระบวนการศึกษาภายในตัวบุคคล แบ่งเป็น 3 ชั้นใหญ่ๆ เรียกว่า ไตรสิกขา เป็นการศึกษาของพุทธ (พุทธ คือ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน) เป็นลักษณะ 3 ด้านบนแกนอันเดียวกัน คือปัญญาที่พัฒนาประณีตประหยดยิ่งขึ้นไป ในจิตใจที่ต้งาม สุขสดใสมีพลังเข้มแข็งด้วยสมาธิ โดยการสื่อสารพฤติกรรมที่สัมพันธ์อย่างเกื้อกูลกันกับเพื่อนมนุษย์ รวมถึงสิ่งแวดล้อมที่เป็นรากฐานรับรองสนับสนุน ทำให้เกิดการศึกษาแบบบูรณาการ ทั้ง 3 ด้าน เรียกว่า ไตรสิกขา ทั้งสามอย่างนี้ มีการเกิดการปฏิบัติตลอดเวลาแยกกันไม่ได้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาส) ได้กล่าวถึงไตรสิกขาว่า เป็นขั้นของการปฏิบัติศาสนา ซึ่งมีข้อปฏิบัติ 3 ขั้นคือ 1) สิกขาขั้นแรกสุด คือ ศีล หมายถึงการประพฤติดี ประพฤติถูกต้องตามหลักทั่วไป จำแนกเป็น ศีล 5 ศีล 8 ศีล 10 ศีล 227 เป็นต้น 2) สิกขาขั้นที่สอง คือ สมาธิ ได้แก่การบังคับจิตใจตนเองให้อยู่ในสภาพที่จะทำประโยชน์มากที่สุดตามที่ตนเองต้องการ สมาธิตามความหมายที่แท้จริง พระ พุทธเจ้าตรัสว่า “กมมนิโย” แปลว่า สมควรแก่การงาน และเป็นคำสุดท้ายที่ทรงแสดงลักษณะของจิตที่เป็นสมาธิ 3) สิกขาขั้นที่สามคือ ปัญญา หมายถึงการฝึกฝนให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและสมบูรณ์ที่สุด ในสิ่งทั้งปวงตามที่มันเป็นจริง และสอดคล้องกับแนวคิดของ สมณะโพธิรักษ์ อธิบายว่า ศีลสิกขา นอกจากความหมายถึงศีล 5 ของนักเรียนแล้วศีลยังรวมความถึง การรู้จักรับผิดชอบต่อสังคม สมาธิสิกขา คือ อบรมให้เกิดความตั้งมั่นแห่งจิต หมายถึง ภาวะที่จิตสงบนิ่ง ไม่หวั่นไหว แน่วแน้อยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งนาน ๆ อันเป็นลักษณะของจิตที่มีอารมณ์หนึ่งเดียว มีอารมณ์เป็นหนึ่ง และปัญญาสิกขา หมายถึงการฝึกฝนให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและสมบูรณ์ที่สุด

การตีความไตรสิกขาเพื่อจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง ผู้วิจัยพบว่าสามารถจำแนกองค์ประกอบของไตรสิกขาได้ ดังนี้

1. อริสติกสิกขา จำแนกได้ ดังนี้ 1.1) อริสติกสิกขาระดับกาย หมายถึง การอบรมรักษาศีลและระเบียบวินัยได้โดยที่ไม่ได้ละเมิดทางกาย 1.2) อริสติกสิกขาระดับใจ หมายถึง การอบรมใจในการปฏิบัติศีลให้ใจเป็นปกติในการรักษาศีล มีอารมณ์เป็นปกติในการรักษาศีลในแต่ละข้อ และ 1.3) อริสติกสิกขาระดับจิต หมายถึง มีความละเอียดความใส่ใจเข้าไปรู้และเข้าใจว่า การประพฤติศีลแต่ละข้อมีความสำคัญอย่างไร อย่างเข้าใจกระจ่าง รวมถึงรู้และเข้าใจในขณะปฏิบัติศีล หรือมีสิ่งมากระทบการปฏิบัติศีล สอดคล้องกับสมณะโพธิรักษ์ ที่อธิบายว่า การรักษาศีลเป็นการรักษากาย วาจาและจิตใจ

2. อริจิตสิกขา เป็นการฝึกอบรมจิตให้รู้อารมณ์ของจิตจำแนกได้ดังนี้ 2.1) อริจิตสิกขาระดับกาย หมายถึง การฝึกอบรมให้เกิดการรู้อารมณ์ทางกาย มีความตั้งมั่นสงบทางกาย 2.2) อริจิตสิกขาระดับใจ หมายถึงการฝึกอบรมให้เกิดการรู้อารมณ์ (Emotion) อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด คุณภาพของสติที่มีสมาธิที่

อยู่ที่ใจ 2.3) อธิจิตสิกขาระดับจิต หมายถึง หมายถึงการฝึกอบรมให้เกิด ตัวจิตเป็นผู้รู้ รู้อารมณ์และความคิด ในสมองว่าคิดอะไร จิตเป็นสิ่งที่รู้ สิ่งที่ถูกรู้คืออารมณ์รู้ต่อจากศีลสิกขาระดับใจว่าสมองคิดอะไร สอดคล้องกับ ศาสตราจารย์พิเศษ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตฺโต) ได้กล่าวถึงจิตสิกขาว่า ด้านที่ 2 ด้านจิตใจ ก็ดูว่า สภาพจิตของเรา ที่กำลังทำอยู่หรือกำลังทำกิจกรรมอันนี้ เราทำด้วยเจตนาอย่างไร มีความมุ่งหมายอย่างไร มีแรงจูงใจอะไร มีความหวังดี ประารถนาดี อยากจะช่วยเหลือเกื้อกูลหรือคิดร้าย มีจิตใจขึ้นบานแจ่มใสหรือขุ่นมัว มีความสุขหรือความทุกข์เป็นต้น

3. อธิปัญญา จำแนกได้ดังนี้ 3.1) อธิปัญญาสิกขาระดับกาย หมายถึงการฝึกอบรมปัญญาในระดับ สมองหรือที่เรียกว่า ความฉลาดทางสมอง (Intelligent Quotient หรือ IQ) เป็นความสามารถทางปัญญา ด้านความคิด ความจำ 3.2) อธิปัญญาสิกขาระดับใจ หมายถึงการฝึกอบรมปัญญาในระดับอารมณ์หรือที่เรียกว่า ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient หรือ EQ) 3.3) อธิปัญญาสิกขาระดับจิต เป็นการ ฝึกอบรมปัญญาในระดับจิต หรือที่เรียกว่า ความฉลาดทางคุณธรรมจริยธรรม เป็นระดับสติปัญญาทางด้าน คุณธรรมที่มีในจิต (Moral Quotient หรือ MQ) เป็นความฉลาดทางคุณธรรม จริยธรรม ระดับสติปัญญา สอดคล้องกับดร.โรเบิร์ต โคลส์ จากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ที่แยกเรื่องศีลธรรมออกจาก IQ และ EQ

6. สรุปผล

แนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลางที่นำมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนไตรสิกขานั้น มิได้ เปลี่ยนแปลงความหมายและสาระสำคัญของไตรสิกขา แต่ได้นำไตรสิกขามาตีแผ่ความหมายให้มีอริส อธิจิต อธิปัญญาจำแนกเป็น 3 ระดับคือ ระดับกาย ระดับใจ และระดับจิต และเลือกใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับผู้เรียน เป็นการปูทางให้ผู้เรียนเข้าถึงคุณค่าของศาสนาตามลำดับ การจัดการเรียนการสอน ตามหลักไตรสิกขาตามกระบวนการตรรกศาสตร์ปรัชญาหลังนวยุคสายกลางมุ่งผลสำเร็จที่ผู้เรียนเป็นคนดีมีปัญญา มี ศีลธรรมปกติ คุณธรรมปกติ และจริยธรรมปกติ

ปรัชญาหลังนวยุคสายกลางยอมรับการตีความหมายที่แตกต่างโดยใช้แนวคิด Reread all Reject none จึงไม่ยึดมั่นถือมั่นในการตีความแบบใดแบบหนึ่ง สามารถลดความขัดแย้งและนำมาใช้เลือกหลักการที่ดี วิธีการที่ดี ที่มีอยู่เดิมมาใช้ร่วมกับสิ่งใหม่จะพัฒนาขึ้น โดยมีได้ลัทธิของเดิมแต่อย่างใด

7. ข้อเสนอแนะ

แนวทางของการประยุกต์ใช้ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนวิถิพุทธ เหมาะสมแก่การจัดการเรียนรู้ตามหลักการไตรสิกขากลุ่มต่าง ๆ ได้ โดยควรคำนึงถึง ความเหมาะสมกับกลุ่ม คนที่หลากหลาย เช่น กลุ่มเด็กวัยก่อนเรียน วัยเรียนในระดับประถมศึกษาทั้งตอนต้นและตอนปลาย ระดับ มัธยมศึกษา รวมถึงระดับมหาวิทยาลัย

2. ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทุกศาสนามีใช่เฉพาะ พระพุทธศาสนาเท่านั้น เพราะ แต่ละศาสนาย่อมมีศีลตามหลักศาสนา มีสมาธิหรือจิตใจที่ตั้งมั่น และมีปัญญาอยู่ในของคำสอนของศาสนา

ต่างๆ เมื่อนำแนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลางมาปรับใช้ร่วมกันแล้ว ย่อมส่งเสริมคุณค่าคำสอนทางศาสนา ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น เช่น ใช้กับโรงเรียนปอเนาะสามารถนำเอาหลักการไตรสิกขาไปใช้โดยปรับเปลี่ยนคำให้ สอดกับคำสอนของศาสนาอิสลาม เป็นต้น

3. ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้กับการศึกษานอกโรงเรียน การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตาม อรรถาธิบายได้ ในส่วนของอิสลามศึกษา อธิจิตศึกษา และอภิปรัชญาศึกษาที่ผู้วิจัยจำแนกเป็น 3 ระดับนั้น ผู้นำไปใช้ สามารถนำไปประยุกต์ให้เหมาะสมกับนโยบายและความต้องการของหลักสูตรที่กำหนด

4. ผลการวิจัยนี้นำไปใช้งานระดับบุคคล โรงเรียน ชุมชน และระดับประเทศได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาหลักการไตรสิกขาตามแนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลางเพื่อการจัดการเรียนการสอน ในระดับต่างๆ เช่น ระดับก่อนวัยเรียน ระดับประถม และระดับมัธยม เป็นต้น

2. ควรศึกษาหลักการจัดการศึกษาตามหลักการไตรสิกขาตามแนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลางใน ศาสนาอื่นๆเช่น อิสลาม ฮินดู และ คริสต์ เป็นต้น

3. ศึกษาการประยุกต์ใช้หลักการไตรสิกขาตามแนวคิดปรัชญาหลังนวยุคสายกลางเพื่อการจัดการเรียน การสอน

บรรณานุกรม

กิริติ บุญเจือ. (2546). **ปรัชญาอรรถปริวรรตของมนุษยชาติ เล่ม 6 ในชุดปรัชญาและศาสนาเซนต์จอห์น.**

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.

_____. (2545). **ปรัชญาหลังนวยุค แนวคิดเพื่อการศึกษาแผนใหม่.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดวงกมล.

กุลิศรา จิตรขณาวณิช. (2563). **พิมพ์ครั้งที่ 2. การจัดการเรียนรู้.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย

ทิตินา แคมมณี. (2563). **พิมพ์ครั้งที่ 24. ศาสตร์การสอน.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระธรรมปิฎก. (ป.อ. ปยุตโต). (2538) **การศึกษาเพื่อสันติภาพ.** กรุงเทพฯ: สหธรรมมิก.

ยุทธภณท์ พินิจ, กิริติบุญเจือ และรวีช ตาแก้ว. (2564). **จริยธรรมคริสเตียนกับปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง.**

วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6(5), 157-170.

สมาคมผู้ปฏิบัติ. (2545). **ค้นออกมาจากศีล.** กรุงเทพฯ: ฟาอภัยจำกัด.

สัมมาสัมพุทธสาวก. (2526). **สมาธิพุทธ.** กรุงเทพฯ : มูลนิธิธรรมสันติ.

สำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2550). **พระไตรปิฎก ประมวลคัมภีร์ และแหล่งค้นพุทธศาสตร์**

ฉบับคอมพิวเตอร์ (BUDSIR VI for Window). CD-ROM.

IQ EQ MQ, สืบค้นเมื่อ ธันวาคม, 22, 2565, จาก <https://www.truelookpanya.com>.

สินน้ำใจกับการเลื่อนความหมาย Remuneration and the Meaning Shift

สิริกอร์ อมฤตวาริน

Sirikorn Amaritwarin

พจนนา มาโนช

Phortchana Manoch

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Suan Sunandha Rajabhat University

E-mail: sirikorn.am@ssru.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) : 25 มีนาคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 31 ธันวาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 31 ธันวาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความหมายของคำว่า “สินน้ำใจ” และการเลื่อนความหมาย โดยใช้การวิเคราะห์ปรัชญา ผลการวิจัยพบว่า สินน้ำใจมาจากคำว่าสินและน้ำใจ ซึ่งมีภววิทยาของน้ำใจบนความสัมพันธ์ของการรู้จักกันและการมีกิจเกี่ยวข้องกัน และมีสินน้ำใจเป็นการตอบแทนน้ำใจซึ่งแบ่งเป็นสินน้ำใจสีขาวและสินน้ำใจสีดำ และได้ถูกเลื่อนความหมายเป็นสินบนตามภววิทยาของผลประโยชน์ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง แต่เมื่อสินบนนั้นเป็นคำที่ได้แสดงคุณค่าในเชิงลบไปเสียแล้ว สินน้ำใจก็ถูกเลื่อนความหมายจนเกิดความเข้าใจในระดับเดียวกับสินบนนั่นคือ เป็นรากเหง้าของการคอร์รัปชัน การวิจัยนี้เสนอว่า เมื่อความหมายของคำถูกเลื่อนไปในทางที่ลบก็ควรคืนความหมายเดิมของคำๆ นั้นนั้นด้วยการชี้แจงความหมายเดิมเพื่อรักษาความหมายของคำให้ตรงกับสภาพหรือสภาวะของคำ “สินน้ำใจ” มีขอบเขตความหมายแท้ที่ใช่หรือไม่ใช้อย่างชัดเจน ส่วนใดที่ไม่ใช่ความหมายแท้และทำให้ความหมายเดิมเสียไปก็ใช้วิธีนัยคือ ตัดส่วนที่ผิดเพี้ยนออกไปทีละส่วนๆ เพื่อให้เหลือแต่ส่วนที่ตรงกับความหมายแท้เพื่อให้เห็นคุณค่าของคำว่า “สินน้ำใจ” บนพื้นฐานของน้ำใสใจจริงอันเป็นความ “ดีงาม” แบบไทยแท้ และเห็นภัยที่เกิดขึ้นจากการเลื่อนความหมายหรือทำลายความหมายที่ดีแต่เดิมให้เสียไปที่เกิดในสังคมไทย

คำสำคัญ: สินน้ำใจ, การเลื่อนความหมาย, คอร์รัปชัน

ABSTRACT

The objective of the research was to analysis the meaning of remuneration and the meaning shift with the philosophical analysis, the result was shown that the remuneration was derivative from the things/goods and kindness which has an ontology on the relationship of

acquaintance and affair, and there is a remuneration, in return for gratuity, which is divided into white and black remuneration. However, it has been relegated to a bribe based on the ontology of the benefits involved. But bribe is a word that has already color negative. The meaning of remuneration has been blurred until it is understood at the same level as a bribe and is the root of corruption. The research suggests that when the meaning of a word is negatively blurred, the original meaning should be restored by clarifying its original meaning, so as to make it consistent with the conditions of the word "remuneration", clarify whether the boundary of its true meaning is "remuneration" and make it lose its original meaning, and adopt a deductive method, that is, cut the distorted part one by one, leaving the part consistent with its true meaning, so as to realize it on the basis of the real Thai word "Goodness", and see the threat of blurring or destroying the original good intention of the word meaning in Thai society.

Keywords: Remuneration, Meaning shift, Corruption

1. บทนำ

เมื่อกล่าวถึงการคอร์รัปชัน คำหนึ่งที่ได้รับการหยิบยกมาใช้กันอย่างแพร่หลายคือ คำว่าสินน้ำใจ คำนี้มีความเข้าใจกันทั่วไปว่าเป็นความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นผลที่เกิดขึ้นจากความมีน้ำใจ และน้ำใจเป็นพื้นฐานที่ทำให้เกิดคุณธรรมข้ออื่นๆ เช่น เมตตากรุณา ความเอื้ออาทร ความเสียสละแบ่งปัน ความมีมิตรไมตรี เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่า สินน้ำใจได้ถูกใช้ในการสื่อถึงการตอบแทนบุญคุณที่ได้รับเพื่อสร้างไมตรีและการดูแลซึ่งกันและกัน ซึ่งจำเป็นต้องวางอยู่บนฐานคิดของความพอดีและพอประมาณที่สอดคล้องกับความเป็นจริง จึงจะเป็นสิ่งที่ดีที่เอื้อต่อความสุข (สิริกร อมฤตวาริน และกิริติ บุญเจือ, 2558) แต่เมื่อมีผู้ใช้คำนี้โดยนัยหวังการเอื้อประโยชน์จากการใช้อำนาจรัฐของผู้รับในอนาคตก็ได้รับการใช้อย่างแพร่หลาย และมองว่าสินน้ำใจเป็นรากเหง้าหนึ่งของปัญหาทุจริตคอร์รัปชันในวงราชการ

ทั้งนี้การคอร์รัปชันเป็นกระบวนการที่มุ่งทำการบิดเบือนระบบการปฏิบัติงานไปจากปกติหรือบิดเบือนระบบตรวจสอบ เป็นการทำลายระบบที่มีอยู่และเป็นการปล่อยปละละเลยไม่ให้เป็นไปตามระบบที่ควรจะเป็น โดยบริบทสากลหมายถึง การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเป็นการกระทำที่ชั่วช้าและฉ้อโกงโดยเจตนาที่จะหลีกเลี่ยงกฎหมาย รวมทั้งการกระทำที่ขัดต่อตำแหน่งหน้าที่และสิทธิของผู้อื่น (พจนานามโนช, กิริติ บุญเจือ, เอนก สุวรรณบัณฑิต, และสิริกร อมฤตวาริน, 2563, น. 250) นั่นคือ การร้องขอให้เจ้าหน้าที่ทำสิ่งที่ร้องขอเกินกว่าปกติหรือทำน้อยกว่าปกติ หรือแม้กระทั่งการเอาหูไปนาเอาตาไปไร่ บริบทสังคมไทยมีทรรศนะต่อการคอร์รัปชันผ่านมุมมองของการฉ้อราษฎร์บังหลวง การทุจริตในหน้าที่ราชการ การรีดนาทาเร้นประชาชน การกินสินบน การฉ้อฉล การกินตามน้ำ ค่าน้ำร้อนน้ำชา เงินใต้โต๊ะและค่าวิ่งเต้น ตลอดจนความอยุติธรรมอื่นๆ ที่ข้าราชการหรือบุคคลอื่นใดใช้เป็นเครื่องมือในการลิดรอนความเป็นธรรมและความถูกต้องตามกฎหมายของสังคม โดยมีกรอบมุ่งเน้นไปที่ผลประโยชน์ที่ได้มาอย่างผิดหลักการศีลธรรมด้วยการใช้อำนาจและหน้าที่

หรืออิทธิพลที่มีอยู่ในทางที่ผิด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในกรอบของริชเวธ (อิมรอน ซาเหาะ, ยาสมิน ชัตตาร์, และอับดุลเอววัล ลิดี, 2565: 43) ซึ่งในทางอิสลามหมายถึง การยื่นมือของผู้รับริชเวธเพื่อล้วงเอาทรัพย์สินที่อยู่ในกรอบครองของผู้ให้ริชเวธ จึงเป็นคำตอบแทนหรือรางวัลที่ได้มาโดยได้รับความชอบธรรม มีคุณสมบัติของความผิดอย่างเด่นชัด

เมื่อพิจารณาว่าคอร์รัปชันประกอบด้วยบุคคลอย่างน้อย 2 ฝ่าย และมีกระบวนการให้และการรับเป็นขั้นตอนสำคัญ ก็จะต้องกำหนดกรอบไว้ว่าเป็นการเสนอให้หรือการมอบให้โดยมีความคาดหวังต่อบางสิ่งที่จะกลับคืนมา งานเขียนด้านความขัดกันของผลประโยชน์มักจะชี้ว่า โดยเฉพาะในเอเชีย การให้ของขวัญเป็นส่วนหนึ่งของระบบแลกเปลี่ยน และผู้ที่ไม่มีส่วนในการให้และการรับเป็นคนหยาบและขัดขืนต่อระบบความสัมพันธ์ในสังคม (Bos, 2020, น. 183) แนวคิดเรื่องการให้ของขวัญเป็นฐานสำคัญที่พึงพิจารณาเป็นฐานของกระบวนการคอร์รัปชัน ดังเช่นที่ปรากฏประมวลจริยธรรมในการรับของขวัญของข้าราชการจะต้องมีมูลค่าไม่เกิน 3,000 บาท

วัฒนธรรมทางความคิดของผู้คนได้มีความพยายามหาคำอื่นมาแทนคำว่าสินบน แม้จะคงความหมายเดิมต่อไปแต่ก็ได้ทำให้ระดับการเห็นภาพในการทุจริตแตกต่างกันเป็น 3 ระดับ คือ ภาษาเห็นภาพในการทุจริตมากที่สุด เช่น คดโกง ฉ้อโกง รับสินบน ฯลฯ ภาษาที่เห็นภาพในการทุจริตปานกลาง เช่น ไม่ซื่อ เปียดบัง ฉ้อฉล ฯลฯ และภาษาที่เห็นภาพในการทุจริตน้อย เช่น อุปถัมภ์ เล่นพวก อามิสสินจ้าง ฯลฯ (จิรัฐพร ไทยงูเหลือม, พิมพ์พจรี บรรจงปฐ, อารีย์ ศรีอำนาจ, และวิมาน วรรณคำ, 2561) ถ้อยคำในการสื่อสารระหว่างบุคคลที่แตกต่างกันย่อมขึ้นอยู่กับการตีความและความเข้าใจระหว่างบุคคลซึ่งมีนัยยะแฝงอยู่ ทั้งนี้ ในเชิงปรัชญานั้นถือว่าเป็นหน้าที่ของปรัชญาที่จะต้องทำลายภาพลวงตา ซึ่งมีต้นกำเนิดจากความเข้าใจผิด (Kant, 1781) ถ้าเรารู้ความหมายของศัพท์นั้นแล้ว เวลาอ่านคำก็ต้องคิดถึงความหมายอันแท้จริง การเข้าถึงความหมายแท้ จะทำให้เราชัดเจนว่าอีกฝ่ายพูดอะไรกันแน่ นั่นจึงจะทำให้เราเป็นนายแห่งความคิด (master of our mind) จิตเป็นนายแห่งความคิด ไม่ถูกภาษาและความคิดหลอกให้เข้าใจจนเกิดเป็นหมอกและควันที่ล่อลวงเราไว้จนเราไม่เห็นความเป็นจริง ดังนั้น ผู้วิจัยสนใจคำว่า “สินน้ำใจ” ในฐานะของคำที่น่าจะมีความหมายแท้ และมุ่งที่จะทบทวนในเชิงปรัชญาเพื่อสะท้อนนัยยะทางความคิดเพื่อที่จะเข้าใจฐานความคิดที่นำไปสู่การใช้คำและรื้อฟื้นความหมายของคำว่าสินน้ำใจในเชิงบวกต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความหมายของคำว่า “สินน้ำใจ” ในเชิงปรัชญา
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการคืนความหมายของคำว่า “สินน้ำใจ”

3. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพนี้ใช้วิธีวิจัยทางปรัชญา คือ วิธีวิเคราะห์เชิงปรัชญา โดยแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสินน้ำใจ ในด้านของคำ วัฒนธรรม และทฤษฎีต่อการใช้คำสินน้ำใจกับคำอื่นมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล เรียบเรียงผลการศึกษาและสรุปผลการศึกษา จำกัดข้อมูลเท่าที่ผู้วิจัยเข้าถึงได้จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2565

4. สรุปผลการวิจัย

เมื่อพิจารณาจากรูปคำ พบว่า

สินน้ำใจ หมายถึง เงิน หรือทรัพย์สินที่ให้เป็นรางวัล เป็นคำประกอบ มาจาก สิน และ น้ำใจ

สิน หมายถึง เงิน ทรัพย์สิน มักใช้คู่กับคำว่า ทรัพย์สิน เป็น ทรัพย์สินสิน หรือสินทรัพย์สิน

น้ำใจ หมายถึง ใจจริง ความจริงใจ นิสัยใจคอ และ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

การวิเคราะห์เชิงปรัชญาจึงมุ่งไปที่ความหมายของคำว่า “น้ำใจ” และคำว่า “สินน้ำใจ”

4.1 น้ำใจ

น้ำใจ โดยศัพท์มาจากคำว่า “น้ำ” กับคำว่า “ใจ”

คำว่า “น้ำ” แสดงถึง รูปลักษณะหรือคุณลักษณะที่แสดงถึงความชุ่มฉ่ำ ความฉ่ำเย็น ความใส สะอาดทั้งกายและใจ

คำว่า “ใจ” หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดโดยทั่วไป รวมถึงจิตสำนึก (มโนธรรม) ที่อยู่ในใจของแต่ละคนด้วย

เมื่อนำคำว่า น้ำ มารวมกับคำว่า ใจ จึงมีสัญลักษณ์ว่า เป็นความรู้สึกนึกคิดที่มีลักษณะฉ่ำเย็น ชื่นใจ ช่วยคลายทุกข์ร้อน ดังอุปมาว่า “น้ำใจคือ น้ำทิพย์ขลอมใจให้ใสเย็น สดชื่น แจ่มใส” ที่เรียกว่าเป็น “น้ำทิพย์” เพราะของทิพย์เป็นสิ่งที่มองไม่เห็นด้วยตาเปล่า แต่เป็นสภาวะทางใจอย่างหนึ่งที่มีอยู่จริงและสัมผัสได้ด้วยใจ เมื่อใดที่น้ำใจหล่อไหลออกมาจนล้นจิต ความร่มเย็น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเกื้อกูลก็จะเกิดขึ้น ดังนั้น น้ำใจ จึงเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงความมีมิตรไมตรี การดูแลเอาใจ โดยแสดงออกมาจากใจจริงอย่างแท้จริง ไม่มีเสแสร้ง ไม่มีการซ่อนเร้นในเชิงผลประโยชน์

อย่างไรก็ตาม ความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับน้ำใจยังมีปรากฏให้เห็น ซึ่งอาจเป็นผลมาจากภาษาที่ใช้ประจำวัน เช่น น้ำใจไมตรี โดยมองว่าน้ำใจเกี่ยวข้องกับบุคคลที่เป็นมิตรเท่านั้น แต่น้ำใจนั้นสามารถมีได้ทั้งเป็นพี่เป็นน้อง เป็นพ่อเป็นแม่ หรือแม้แต่เป็นศัตรู ก็สามารถแผ่ น้ำใจถึงกันได้อย่างทั่วถึง ซึ่งเป็นความหมายแท้ของคำว่าไมตรี และไมตรินั้นเป็นภาษาสันสกฤต มีบาลีคือ เมตตา น้ำใจจึงถูกอิงนัยเป็นเมตตา แต่ความเมตตา คือ ความปรารถนาให้ผู้อื่นมีสุข จึงมีระดับความหมายแตกต่างจากคำว่าน้ำใจอยู่พอสมควร

น้ำใจถูกมองว่ามีบริบทของความเอื้อเฟื้อมาเกี่ยวข้อง เช่น ชุดคำว่า “การมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่” ซึ่งความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เป็นผลที่เกิดขึ้นจากความมีน้ำใจเป็นพื้นฐาน นอกจากความมีน้ำใจจะเป็นพื้นฐานที่ก่อให้เกิดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แล้ว ยังเป็นฐานที่ทำให้เกิดคุณธรรมข้ออื่นๆ ด้วย เช่น ความเมตตา กรุณา ความเอื้ออาทร ความเสียสละแบ่งปัน ความมีมิตรไมตรี การดูแลกันและกัน เป็นต้น

ดังนั้น คำว่า น้ำใจ จึงไม่ใช่สิ่งที่แสดงออกมาได้อย่างตายตัว แต่เป็นในเชิงปรากฏการณ์ เป็นสภาวะหนึ่งในจิตใจที่เป็นพื้นฐานให้เกิดสิ่งดีตามมา อภิปรายเบื้องหลังน้ำใจจึงเป็นฝ่ายจิตนิยม เพราะเป็นเรื่องของจิต และมีการแสดงออกเป็นปรัชญาจริยะคือ มีความประพฤติดีที่มีลักษณะทำให้เกิดความชุ่มฉ่ำเย็นใจ คลายทุกข์ร้อน

แนวคิดเรื่องน้ำใจปรากฏอยู่ในคำสอนโบราณ ตัวอย่างเช่น แม่ศรีเรือนต้องรู้จักคำสอนเรื่อง “เรือน 3 น้ำ 4” เรือน 3 ได้แก่ เรือนกาย เรือนผม เรือนนอน น้ำ 4 ได้แก่ น้ำใจ น้ำคำ น้ำมือ น้ำดื่ม-ใช้ (พระสุธรรม สุนทโร (นาโม), พระครูสุธีศัมปิตฺตญาณ, อุดุลย์ หลานวงศ์, 2565) โดยสอนว่า แต่เดิมผู้ชายแต่งงานกับ

ผู้หญิง หญิงผู้นั้นจะต้องคอยดูแลให้น้ำดื่มอยู่มีได้ขาด หิวน้ำก็จะมีน้ำดื่ม ดื่มแล้วก็ชื่นใจ เธอพูดจาดี น้ำคำไพเราะ ฟังแล้วก็ชื่นใจ หิวข้าวก็มีข้าวกิน รสชาติอร่อย แสดงว่ามีน้ำมือที่ดี กินแล้วก็อร่อยดีมีความสุข และสุดท้าย เธอมีน้ำใจ ดูแลช่วยเหลือ เป็นมิตรกับคนในบ้าน เพื่อนบ้าน ทำให้มีชีวิตที่มีความสุข ไม่มีความขัดแย้งให้ร้อนกร้อนใจกับใคร

ด้วยวิจญาณญาณจะพบว่า เรือน 3 และน้ำ 3 ไม่อาจเกิดขึ้นได้เลยหากขาดน้ำที่ 1 คือ น้ำใจ ดังนั้น น้ำใจจึงเป็นพื้นฐานที่ทำให้เกิดสิ่งดีๆ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น การทำความเข้าใจคำว่า “น้ำใจ” ให้ลึกซึ้ง ถูกต้องและเหมาะสมจะช่วยให้เราเข้าถึงตัวแก่นของน้ำใจได้ง่ายขึ้นและสามารถแยกสิ่งที่ปรากฏภายนอกกับน้ำใจที่อยู่ภายในได้อย่างชัดเจน

4.1.1 กววิทยานของน้ำใจ

เมื่อจะพิจารณาน้ำใจในฐานะความเป็นจริง ย่อมต้องอุปลักษณภาพของน้ำใจขึ้น เบื้องต้นย่อมมองได้ว่า น้ำใจเกิดขึ้นระหว่างคน 2 คน เมื่อระบบเกิดจาก 2 สิ่งย่อมต้องพิจารณาในระบบความสัมพันธ์ที่นำไปสู่ความรู้เรื่องกฎต่างๆ และภาวะสมดุลของกฎกับความเป็นจริง และพิจารณาผลที่เกิดขึ้นว่าเป็นผลของเจตนาอย่างไร การกระทำนั้นเป็นไปโดยสมัครใจหรือไม่ และผลที่เกิดขึ้นเป็นประโยชน์แก่ฝ่ายใดและส่งผลต่อสิ่งอื่นต่อไปอย่างไร (เอนก สุวรรณบัณฑิต, 2564 น.21-30) กรอบคิดนี้จะทำให้เข้าใจการประกอบสร้างเป็นขนบและธรรมเนียมปฏิบัติของสังคมได้ ภาพความสัมพันธ์นี้สามารถวิเคราะห์ได้เป็น 4 ภาพย่อยซึ่งสรุปได้ดังตาราง 1 ได้แก่

1. การทำตามหน้าที่ คน 2 คน ต่างคนต่างดำรงอยู่ ต่างทำกิจของตน เมื่อมีกิจที่เกี่ยวข้องกันก็ทำตามกิจจนเสร็จสิ้น
2. การมีน้ำใจ คน 2 คน ต่างคนต่างดำรงอยู่ มีกิจเกี่ยวข้องกัน ฝ่ายหนึ่งช่วยเหลืออีกฝ่ายหนึ่งมากกว่าหน้าที่โดยไม่ได้เรียกร้องสิ่งใด
3. การไร้น้ำใจ คน 2 คน รู้จักกันมาก่อน มีกิจเกี่ยวข้องกัน ต่างทำตามกิจของตนจนเสร็จ
4. การมีน้ำใจ คน 2 คน รู้จักกันมาก่อน มีกิจเกี่ยวข้องกัน ฝ่ายหนึ่งจึงช่วยเหลือกิจของอีกฝ่ายหนึ่งให้สำเร็จได้โดยง่าย

ตาราง 1 ประเภทความสัมพันธ์กับการมีน้ำใจ

ประเภทความสัมพันธ์	กิจที่เกี่ยวข้องกัน	
	ช่วยเหลือ	ไม่ช่วยเหลือ
รู้จัก	การมีน้ำใจ	การไร้น้ำใจ
ไม่รู้จัก	การมีน้ำใจ	การทำตามหน้าที่

จากภาพความสัมพันธ์ทั้ง 4 ภาพ จะเห็นความสัมพันธ์ที่วางอยู่บนการไม่รู้จักกันหรือรู้จักกัน เมื่อมีกิจเกี่ยวข้องกัน จึงทำให้เกิดรูปแบบความสัมพันธ์ 3 รูปแบบ ได้แก่ การทำตามหน้าที่ การมีน้ำใจ และการไร้น้ำใจ การมีน้ำใจมีได้ 2 สถานการณ์ได้แก่ ไม่รู้จักกัน แต่ฝ่ายหนึ่งช่วยเหลืออีกฝ่ายหนึ่งโดยไม่ได้เรียกร้องสิ่งใดกับรู้จักกันมาก่อน ฝ่ายหนึ่งจึงช่วยเหลือกิจของอีกฝ่ายหนึ่งให้สำเร็จได้โดยง่าย จากทั้ง 2 สถานการณ์นี้ ผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือย่อมรู้สึกขอบคุณและอยากตอบแทนคุณในการกระทำนั้น จึงได้ให้น้ำใจตอบแทน ดังนั้นสินน้ำใจจึงมีได้จาก 2 ความสัมพันธ์นี้

4.2 สิ้นน้ำใจ

สิ้นน้ำใจเป็นการแสดงถึงความมีน้ำใจ โดยมีเรื่องสินทรัพย์เข้ามาเกี่ยวข้อง เพื่อให้สินทรัพย์นั้นเป็นตัวแทนของความมีน้ำใจที่ผู้ให้อยากตอบแทนน้ำใจของผู้รับ โดยปกติแล้ว คำว่าสิ้นน้ำใจจะใช้เพื่อแสดงถึงการตอบแทนในน้ำใจของผู้ที่ช่วยเหลือหรือกระทำความดี หรือบำเพ็ญกิจประโยชน์เพื่อสร้างความสุขให้กับคนส่วนรวมโดยไม่หวังผลตอบแทน หากทำเพื่อหวังผลประโยชน์ในสินทรัพย์นั้นไม่ถือว่าทำด้วยน้ำใจแต่ทำเพราะหวังผลตอบแทน เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารนำกำลังจับผู้กระทำความผิดลักลอบตัดไม้ทำลายป่า แต่มีผู้กระทำความผิดบางคนหนีรอดไปได้ ทางทางจึงตั้งรางวัลนำจับเป็นเงินจำนวนหนึ่งให้กับผู้ที่ช่วยชี้เบาะแสเพื่อให้การปราบปรามมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เมื่อมีผู้หนึ่งผู้ใดหรือแม้แต่คนในเครือข่ายของผู้ตัดไม้ทำลายป่าด้วยกันเองมาช่วยชี้เบาะแสดังกล่าวทั้งเจ้าหน้าที่จับผู้กระทำความผิดได้ เขาย่อมได้รับเงินรางวัลนำจับ เงินนำจับดังกล่าวนี้เรียกว่าค่าสินบนย่อมไม่อาจใช้สิ้นน้ำใจ ถ้าการกระทำนั้นเป็นน้ำใจ คนที่มาช่วยอาจช่วยชี้เบาะแสดังแต่ต้นโดยไม่หวังเงินรางวัลใดๆ แต่เมื่อมีการตั้งเงินรางวัล จึงมีผู้ที่มาชี้เบาะแสดังเช่นนี้ ย่อมไม่ใช่จิตใจอีกต่อไป

แม้จะมีความเหมือนกันในเชิงรูปธรรม นั่นคือ สิ้นน้ำใจกับสินบนล้วนใช้ “สินทรัพย์” มาเป็นตัวกลางในการสื่อเจตนาธรรมของใจ เส้นคันบางๆ ระหว่างสิ้นน้ำใจกับสินบนจึงแทบมองไม่เห็น แต่ก็เป็นสิ่งที่มีอยู่จริงสินทรัพย์โดยตัวของมันเองเป็นเพียงวัตถุที่ถูกประเมินค่าว่ามีมูลค่า สามารถซื้อขายได้ หรือเป็นเงินที่นำไปใช้จ่ายใช้สอยได้ตามที่ต้องการ แต่เมื่อมีเจตนาธรรมของคนเข้ามาเกี่ยวข้อง สินทรัพย์ดังกล่าวจะไม่ใช่เพียงวัตถุธรรมดา แต่จะแฝงความหมายของการให้และการรับอยู่ในนั้นด้วย ซึ่งสามารถทำความเข้าใจผ่านตัวอย่างง่ายๆ ระหว่างสิ่งที่เรียกว่า น้ำใจ สิ้นน้ำใจ และสินทรัพย์ ได้ดังนี้

ตัวอย่างแรก ปกติพี่เลี้ยงข้าวน้อง แต่วันนี้ไปไม่ได้ เลยให้เงินน้องไปซื้อกินเอง

จากประโยคดังกล่าว คำว่า “พี่เลี้ยงข้าวน้อง” เป็นเรื่องของ “น้ำใจ” ที่พี่ให้กับน้อง ส่วนการที่ “ให้เงินน้องไปซื้อกินเอง” นั้น เป็นการให้ “สิน” เพื่อแทนน้ำใจ เพราะไม่สะดวกที่จะพาน้องไปกินข้าว

ตัวอย่างที่สอง น้องกินข้าวแล้วเหลือเงินอีก วันหลังจึงบอกพี่ว่าไม่ต้องเลี้ยงแค่เอาเงินมาให้ก็พอ

จากประโยคดังกล่าว การที่น้องเอาเงินของพี่ไปกินข้าว นั้น เป็นเรื่องของการรับ “สิ้นน้ำใจ” จากพี่ ส่วนเงินที่เหลือกินเหลือใช้จากสิ้นน้ำใจนั้นกลายเป็น “สินทรัพย์” ของน้อง การที่น้องบอกว่าเอาเงินมาให้ก็พอนั้นก็คือ น้องมิได้มองหาน้ำใจและไม่ได้ต้องการสิ้นน้ำใจ เขาต้องการแต่สินทรัพย์ จึงเป็นเพียงเรื่องของสินทรัพย์ที่จะนำส่วนหนึ่งไปจัดสรรซื้อหาอาหารและเลือกที่จะเก็บสินทรัพย์อีกส่วนหนึ่งไว้ใช้ตามแต่เขาจะปรารถนาเท่านั้น

4.2.1 ภาววิทยาของสิ้นน้ำใจ

ธรรมชาติของคนเมื่อได้รับสิ่งของที่ถูกต้อง ก็จะมีความรักใคร่และพึงพอใจผู้ให้ และหาโอกาสตอบแทนบุญคุณ สิ้นน้ำใจจึงมีความหลากหลายของรูปแบบการตอบแทนคืน เป็น “วัฒนธรรมสิ้นน้ำใจ” คำว่าสิ้นน้ำใจนี้เป็นคำที่สร้างขึ้นเพื่อให้เกิดความรู้สึกเชิงคุณธรรม (moral sense) จากคุณธรรมสำคัญคือ ความกตัญญู กตเวที นั่นคือ รู้ในอุปการะที่ท่านทำให้ การรู้อุปการะนั้นวางอยู่บนบริบทที่เมื่อมีใครให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลตนในกิจการงานต่างๆ จนตนประสบความสำเร็จลุล่วงด้วยดี เราย่อมต้องระลึกในอุปการะนั้นและย่อมต้องการที่จะตอบแทนบุญคุณนั้น (reciprocity) การตอบแทนนั้นเป็นการแลกเปลี่ยนอย่างเสรี (free interchange) ไม่มีการกำหนดว่าจะต้องให้อะไร อย่างไร หรืออัตราแลกเปลี่ยนเท่าไร ทั้งนี้ การตอบแทน

บุญคุณนั้นเกิดจากการต้องการภายในที่จะต้องตอบสนองต่อความรู้สึกของตนอย่างเต็มเปี่ยม (mutual responsiveness) เนื่องจากได้รับน้ำใจจากอีกฝ่าย

อย่างไรก็ตาม การมองว่าอีกฝ่ายมีน้ำใจอุปการะช่วยเหลือตน การตอบแทนน้ำใจนี้จึงวางอยู่บนการให้รางวัล การจ่ายให้เพื่อชดเชยค่าใช้จ่ายหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการที่เราต้องช่วยเหลือเขา เมื่อพิจารณาว่าเป็นการให้รางวัลหรือการจ่าย ย่อมต้องให้เป็นสินทรัพย์ สินทรัพย์ได้ถูกใช้เป็นเครื่องมือเพื่อเป็นรางวัลตอบแทนน้ำใจของอีกฝ่าย สินทรัพย์ที่ใช้นี้เรียกกันว่าสินน้ำใจ ดังนั้น ด้วยความหมายจากขนบความคิดเช่นนี้ สินน้ำใจจึงมีความหมายในเชิงบวก

สินน้ำใจจึงไม่ใช่เรื่องสินบน การเลื่อนความหมายที่เกิดขึ้นคือ การให้ความหมายใหม่แก่คำนั้นจนทำให้คำนั้นถูกจดจำด้วยความหมายใหม่จนลืมเลือกความหมายเดิม การจะย้อยทวนขนบความคิดจะต้องเห็นภาพที่ชัดเจนเสียก่อนว่าสินน้ำใจกับสินบนมีความแตกต่างกันอย่างไร วิธีที่ทำให้เราเข้าใจคำๆ นี้ได้อย่างชัดเจนและลึกซึ้งนั้น คือ การวิเคราะห์ถึงที่มาของคำว่าสินน้ำใจจากการเทียบความหมายที่มีความใกล้เคียงและเกี่ยวเนื่องกันและกันเพื่อให้เกิดการอธิบายความหมายของคำได้อย่างลึกซึ้งต่อไป

4.2.2 ประเภทของสินน้ำใจ

อุปมาตามธรรมชาติ ต้นน้ำเป็นแหล่งผลิตน้ำให้แก่ลำธาร ฉันทิ สายธารแห่งสินน้ำใจก่อเกิดได้ ก็ด้วยน้ำใจช่วยเป็นต้นน้ำให้ ฉันทิ จากภววิทยาของสินน้ำใจ จะเห็นว่าสินน้ำใจมิได้หลายนุ่มนวล แต่ก็มีขอบเขตชัดเจนในการใช้ โดยสินน้ำใจสามารถแบ่งได้ตามการแสดงน้ำใจของแต่ละคน ว่าคนนั้นมีเจตนาที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยแบ่งน้ำใจออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ “สินน้ำใจสีขาว” กับ “สินน้ำใจสีดำ”

1) สินน้ำใจสีขาว เป็นสินน้ำใจที่มาจากความจริงใจ ใส่สะอาด ให้จากใจจริง ดังคำโบราณว่า “น้ำใสใจจริง” คือ ไม่เสแสร้งแกล้งทำหรือหลอกลวง ไม่ได้ให้โดยมุ่งหวังผลประโยชน์ใดๆ เป็นสินน้ำใจที่ให้โดยหวังความปิติใจเป็นเบื้องต้น ความสุขใจในท่ามกลาง ได้พัฒนาคุณภาพใจให้ใสสะอาดในที่สุด น้ำใจประเภทนี้อุปมาดังน้ำที่ฉ่ำเย็น ชื่นใจ ใส่สะอาด ดื่มได้ด้วยความสะดวกสบาย และให้คุณประโยชน์แก่ผู้ดื่ม ช่วยดับกระหายคลายร้อน ผ่อนทุกข์ให้เบาบาง

2) สินน้ำใจสีดำ เป็นสินน้ำใจที่มาจากความเสแสร้ง ให้เพราะหวังผลประโยชน์ตอบแทน มีวาระซ่อนเร้นในเรื่องผลได้ผลเสีย กำไรขาดทุน เข้ามาเป็นเงื่อนไขของการแสดงน้ำใจ น้ำใจประเภทนี้อุปมาดังน้ำที่ฉ่ำเย็น แต่ชุ่มฉ่ำไม่ใสสะอาด สกปรกเป็นโทษต่อร่างกายเมื่อดื่มเข้าไป

เมื่อมีการให้สินน้ำใจเกิดขึ้นในสังคม โดยพื้นฐานจะมีฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ให้ อีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้รับ ในกรณีที่มากกว่า 2 คน บุคคลที่สามนั้นอาจเป็นผู้สังเกตที่คอยวิพากษ์วิจารณ์ว่าสินน้ำใจที่ให้นั้นเป็นสินน้ำใจประเภทใด สินน้ำใจประเภทที่สองถือได้ว่าเป็นรากเหง้าที่นำไปสู่การคอร์รัปชันอย่างชัดเจน ดังนั้น คนให้ต้อง ให้ให้เป็น คือรู้จักให้ด้วย “น้ำใสใจสะอาด” จึงจะเป็นคุณแก่ผู้รับสินน้ำใจนั้น ส่วนผู้รับก็ต้อง รับให้เป็น คือ รับด้วยความเข้าใจตามเจตนารมณ์ของผู้ให้ รับในฐานะน้ำใจไม่ใช่สินบน หากผู้รับรับไม่เป็น น้ำใจของผู้ให้แม้จะสะอาดเพียงใดก็อาจก่อให้เกิดโทษภัยแก่ผู้รับได้ คนที่รับสินน้ำใจไม่เป็น อุปมาดังคนที่เอาแก้วสกปรกมาใส่น้ำที่สะอาด แล้วดื่มเข้าไปในร่างกาย โทษภัยไม่ได้เกิดจากน้ำใจของผู้ให้โดยตรง แต่เกิดจากเจตนาของผู้รับไม่ใสสะอาด คือ รับไว้ในฐานะสินบน ไม่ใช่สินน้ำใจ

4.3 สิบบน

สิบบนเป็นเรื่องของการให้เพื่อให้ได้สิทธิที่เหนือกว่าระบบปกติ เพื่ออำนวยความสะดวกให้เป็นพิเศษกว่าระบบปกติ สิบบนมักใช้ในแง่ของการเอารัดเอาเปรียบผู้อื่นด้วยวิธีการที่ไม่ยุติธรรม สิบบนหมายถึง เงินที่ให้ในลักษณะการบน แต่เป็นการบนเพื่อช่วยในการทุจริต การให้สิบบนจึงเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง (จักรี ศรีจารุเมธี ญาณ, 2561) เรามักเรียกการรับสิบบนเหล่านี้แตกต่างกันไป เช่น ส่วย เงินใต้โต๊ะ เป็นต้น เพื่อให้เกิดสภาวะยกเว้นและเป็นปทัสถานใหม่ เป็นยุทธศาสตร์ต่อรอง (ปิ่นแก้ว เหลืองอร่วมศรี, 2565) ของฝ่ายผู้ให้ต่อผู้รับ ส่วนคำอื่นๆ ต้องพิจารณาตามบริบทเพราะบางอย่างเป็นเรื่องของการให้สิบบน แต่บางอย่างเป็นเรื่องของน้ำใจหรือธรรมเนียมปฏิบัติ เช่น ค่าแป๊ะเจี๊ยะ ค่าขนม กระเช้าของขวัญ ของฝาก เป็นต้น เราอาจทำความเข้าใจความแตกต่างระหว่างสิบบนกับสินน้ำใจได้จากตัวอย่างดังต่อไปนี้

นายคำมาตัดหญ้าที่บ้านให้ ดูเหน็ดเหนื่อย จึงเลี้ยงน้ำนายคำ.....(ก)

วันต่อมามีการเพิ่มงานให้นายคำ จึงให้ค่าแรงมากกว่าที่ตกลงกันไว้.....(ข)

จากนั้นจึงถามให้นายคำให้พุ่มนี้มาตัดกิ่งไม้ ทั้งขอร้องแทรกคิวนำมาทำเถาะ จ่ายพิเศษให้.....(ค)

ในประโยค (ก) นายคำมาตัดหญ้าที่บ้านให้เลยเลี้ยงน้ำ เป็นเรื่องของ “น้ำใจ”

ส่วนประโยค (ข) “ค่าแรง” ที่ให้นายคำเป็นเรื่อง “สินทรัพย์” ส่วนที่ให้ค่าแรงมากกว่าที่ตกลงกันไว้นั้น เป็นเรื่องของ “สินน้ำใจ”

ส่วนในประโยค (ค) นายคำซึ่งคงมีอาชีพรับจ้างทั่วไป เขาได้ถูกว่าจ้างในหลายที่ โดยปกติมีการจัดคิวคือ ใครเป็นผู้ว่าจ้างก่อน นายคำก็จะไปทำให้ก่อน แต่วันพุ่มนี้ ถ้านายคำยอมแซงคิวมาตัดกิ่งไม้ให้ การจ่ายเงินพิเศษนั้นก็คือ การ “ให้สิบบน” ส่วนนายคำเป็นผู้ “รับสิบบน” ไปในทันที จะเห็นได้ว่าคำสำคัญดังกล่าวต่างมีความหมายที่แตกต่างกันไป โดยเฉพาะคำว่า “สินน้ำใจ” กับ คำว่า “สิบบน” เป็นคำที่มีความหมายแตกต่างกันมาก หากถูกใช้เพื่อทับซ้อนเพื่อเรียกแทนคำว่าสิบบนอย่างนี้ไปเรื่อยๆ

จากกรอบคิดการมีน้ำใจในข้อ 4.1.1 เมื่อขยายความมาที่สิบบนทำให้เข้าใจการประกอบสร้างเป็นขนบและธรรมเนียมปฏิบัติของสังคมได้ ภาพความสัมพันธ์สามารถวิเคราะห์ได้เป็น 10 ภาพย่อย ดังตาราง 2 ได้แก่

1. การทำตามหน้าที่ คน 2 คน ต่างคนต่างดำรงอยู่ ต่างทำกิจของตน เมื่อมีกิจที่เกี่ยวข้องกันก็ทำตามกิจจนเสร็จสิ้น
2. การมีน้ำใจ คน 2 คน ต่างคนต่างดำรงอยู่ มีกิจเกี่ยวข้องกัน ฝ่ายหนึ่งช่วยเหลืออีกฝ่ายหนึ่งมากกว่าหน้าที่โดยไม่ได้เรียกร้องสิ่งใด
3. การเรียกรับสิบบน คน 2 คน ต่างคนต่างดำรงอยู่ มีกิจเกี่ยวข้องกัน ฝ่ายหนึ่งบอกผลประโยชน์ที่ต้องการกับอีกฝ่ายหนึ่ง ถ้าอีกฝ่ายยอมให้ก็จะช่วยทำกิจของฝ่ายนั้นเป็นพิเศษ
4. การให้สิบบน คน 2 คน ต่างคนต่างดำรงอยู่ มีกิจเกี่ยวข้องกัน ฝ่ายหนึ่งยื่นผลประโยชน์ให้อีกฝ่ายหนึ่งและขอให้อีกฝ่ายช่วยกิจของตนเป็นพิเศษ
5. การเสนอสิบบน คน 2 คน ต่างคนต่างดำรงอยู่ มีกิจเกี่ยวข้องกัน ฝ่ายหนึ่งเสนอผลประโยชน์ให้อีกฝ่ายหนึ่งและขอให้อีกฝ่ายช่วยกิจของตนเป็นพิเศษ และจะให้ผลประโยชน์นั้นเมื่อกิจของตนสำเร็จ

6. การไร้น้ำใจ คน 2 คน รู้จักกันมาก่อน มีกิจเกี่ยวข้องกัน ต่างทำตามกิจของตนจนเสร็จ
7. การมีน้ำใจ คน 2 คน รู้จักกันมาก่อน มีกิจเกี่ยวข้องกัน ฝ่ายหนึ่งจึงช่วยเหลือกิจของอีกฝ่ายหนึ่งให้สำเร็จได้โดยง่าย
8. การเรียกรับสินบน คน 2 คน รู้จักกันมาก่อน มีกิจเกี่ยวข้องกัน ฝ่ายหนึ่งบอกผลประโยชน์ที่ต้องการกับอีกฝ่ายหนึ่ง ถ้าอีกฝ่ายยอมให้ก็จะช่วยทำกิจของฝ่ายนั้นเป็นพิเศษ
9. การให้สินบน คน 2 คน รู้จักกันมาก่อน มีกิจเกี่ยวข้องกัน ฝ่ายหนึ่งยื่นผลประโยชน์ให้อีกฝ่ายหนึ่งและขอให้อีกฝ่ายช่วยกิจของตนเป็นพิเศษ
10. การเสนอสินบน คน 2 คน รู้จักกันมาก่อน มีกิจเกี่ยวข้องกัน ฝ่ายหนึ่งเสนอผลประโยชน์ให้อีกฝ่ายหนึ่งและขอให้อีกฝ่ายช่วยกิจของตนเป็นพิเศษ และจะให้ผลประโยชน์นั้นเมื่อกิจของตนสำเร็จ

ตาราง 2 ประเภทความสัมพันธ์กับสินบน

ประเภทความสัมพันธ์		กิจที่เกี่ยวข้องกัน	
		ช่วยเหลือ	ไม่ช่วยเหลือ
รู้จัก	ผลประโยชน์	การเรียกรับ/ให้/เสนอสินบน	การทำตามหน้าที่*
	ไม่มีผลประโยชน์	การมีน้ำใจ	การไร้น้ำใจ
ไม่รู้จัก	ผลประโยชน์	การเรียกรับ/ให้/เสนอสินบน	การทำตามหน้าที่*
	ไม่มีผลประโยชน์	การมีน้ำใจ	การทำตามหน้าที่

จากภาพความสัมพันธ์ทั้ง 10 ภาพ จะเห็นความสัมพันธ์ที่วางอยู่บนการไม่รู้จักกันหรือรู้จักกัน กับผลประโยชน์ เมื่อมีกิจเกี่ยวข้องกัน จึงทำให้เกิดรูปแบบความสัมพันธ์ 6 รูปแบบ ได้แก่ การทำตามหน้าที่ การมีน้ำใจ การเรียกรับสินบน การให้สินบน การเสนอสินบน และการไร้น้ำใจ ซึ่งประเด็นที่ทำให้เกิดชนบสินบน ได้แก่ 1) การเรียกรับสินบนคือ การที่ฝ่ายหนึ่งบอกผลประโยชน์ที่ต้องการกับอีกฝ่ายหนึ่ง ถ้าอีกฝ่ายยอมให้ก็จะช่วยทำกิจของฝ่ายนั้นเป็นพิเศษไม่ว่าจะรู้จักกันหรือไม่ 2) การให้สินบนจะมาจากการฝ่ายหนึ่งยื่นผลประโยชน์ให้อีกฝ่ายหนึ่งและขอให้อีกฝ่ายช่วยกิจของตนเป็นพิเศษไม่ว่าจะรู้จักกันมาก่อนหรือไม่ก็ตาม และ 3) การเสนอสินบนจะเกิดเมื่อฝ่ายหนึ่งเสนอผลประโยชน์ให้อีกฝ่ายหนึ่งและขอให้อีกฝ่ายช่วยกิจของตนเป็นพิเศษ และจะให้ผลประโยชน์นั้นเมื่อกิจของตนสำเร็จไม่ว่าจะรู้จักกันมาก่อนหรือไม่ก็ตาม อย่างไรก็ตาม เมื่อมองจากแนวคิดสินบน การรู้จักกันและการมีน้ำใจช่วยเหลือกันอาจมองได้ว่าเป็นระบบอุปถัมภ์อย่างหนึ่ง ซึ่งเกิดได้ทั้งในหมู่ญาติ มิตรสหาย ระบบอุปถัมภ์ในองค์กรและระบบอุปถัมภ์ระหว่างอาชีพ (สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไสง, 2564) จึงได้มีความพยายามรณรงค์ให้เกิดความสัมพันธ์ในระดับการทำตามหน้าที่โดยขยายขอบข่ายจากรูปแบบที่ 1 โดยกำหนดเพิ่มเติมว่าทั้งรู้จักหรือไม่รู้จักกัน แม้จะมีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องก็ไม่ช่วยเหลือเป็นพิเศษ โดยมองว่าเป็นความสัมพันธ์เชิงคุณธรรมในด้านการต่อต้านการคอร์รัปชัน ซึ่งหากพิจารณาแล้ว การรู้จักกันและมีผลประโยชน์แต่ไม่ช่วยเหลือเป็นภาวะที่ไม่น่าจะเกิดขึ้นหรือถ้าเกิดขึ้นก็น่าจะนำไปสู่ความขัดแย้งกันได้ ส่วนถ้าไม่รู้จักกัน แม้มีผลประโยชน์ก็ไม่ช่วยเหลือ ภาวะนี้ดูจะมีความเป็นไปได้คือ เกิดขึ้นได้จริง

4.4 การเลื่อนความหมายของสินน้ำใจในการคอร์รัปชัน

มนุษย์มีความต้องการเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น อยากมีสิทธิเหนือผู้อื่นเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง เขาต้องการการดูแลหรือดำเนินการให้เกินกว่าที่ระบบปกติจะทำ เขาจึงทำตามสัญชาตญาณด้วยการให้สินบน ข้อเสนอที่ยื่นเสนอต่อผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ๆ สามารถอำนวยความสะดวกเพื่อตอบสนองความต้องการให้แก่เขาได้ การให้สินบนจะก่อเกิดการทำลายระบบหรือการปล่อยปละละเลยระบบ นั่นคือ มีการใช้อำนาจรัฐที่ไปตอบแทนต่อสินทรัพย์นั้น ซึ่งก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับผู้อื่นด้วย มนุษย์กลุ่มนี้ก็เกิดมีความกระดากอายในใจ ครั้นจะเรียกสินบนก็เห็นว่าคนในสังคมไม่ยอมรับ จึงเปลี่ยนคำเสียใหม่โดยเอาคำว่า สินน้ำใจ มาแทนที่ เพื่อให้ดูดี ถูกต้อง ได้รับการยอมรับนับถือ แต่เขาก็ไม่ได้ปรับเปลี่ยนวิธีการให้อย่างที่ถูกต้อง เขายังคงให้ตามวิธีของสินบนอยู่นั่นเอง เพียงแต่เป็นการเปลี่ยนคำเรียกหาเท่านั้น

เมื่อมีการใช้คำว่าสินน้ำใจมาแทนที่เพื่อทำให้ภาพลักษณ์ของการให้และการรับมีความคลุมเครือ และถือว่าเป็นภัยอย่างสำคัญจนทำให้องค์กรความโปร่งใสนานาชาติ หรือ “Transparency International (TI) ได้จัดเป็นกลุ่มประพฤติมิชอบ (Misconduct) เป็นการคอร์รัปชันรูปแบบหนึ่งที่ต้องขจัดให้หมดไปด้วยหลักธรรมาภิบาล (พระครูโอภาสสรวิคุณ (ชาตรี อาสโภ), สิริกร อมฤตวาริน, กิรติ บุญเจือ, เอนก สุวรรณบัณฑิต, 2564) จึงเกิดแนวทางการกำกับและควบคุมสินน้ำใจ ทั้งนี้ มาตรการป้องกันการให้สินน้ำใจของประเทศต่างๆ มักจะกำหนดมาตรการจำกัดรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันคำนวณเป็นเงินได้ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมี 3 แนวคิด คือ

- 1) ไม่ห้ามการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด แต่ต้องเปิดเผยการรับประโยชน์ในรอบปีต่อสาธารณะ เพื่อให้ประชาชนตรวจสอบ
- 2) กำหนดวงเงินที่สามารถรับได้ตามปกติประเพณีนิยม ได้แก่ การแสดงความยินดี การแสดงความเสียใจ และธรรมจรรยา ซึ่งหมายถึง การรับจากญาติตามฐานานุรูป
- 3) ห้ามรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดที่คำนวณเป็นเงินได้ทุกชนิด หรือ “No Gift Policy” ตามหลักคิดที่ว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐมีหน้าที่บริการประชาชนและมีรายได้จากภาษีที่ประชาชนให้แล้ว จึงไม่สมควรรับประโยชน์ใดๆ อีก

ประเทศไทยใช้แนวคิดที่สอง โดยบัญญัติไว้ในกฎหมาย ป.ป.ช. ฉบับ พ.ศ. 2561 มาตรา 128 ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด ยกเว้น 3 กรณี คือ

กรณีแรก ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

กรณีที่สอง เป็นการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือตามธรรมจรรยาตามฐานานุรูป

กรณีที่สาม การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2543 ข้อ 5 (2) ระบุไว้ว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาได้ หากเป็นการรับทรัพย์สินหรือ

ประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ญาติมีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกินสามพันบาท

“ธรรมจรรยา” ตามประกาศของ ป.ป.ช. หมายถึง “การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือจากบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม

“ประโยชน์อื่นใด” หมายถึง สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งใดในลักษณะเดียวกัน

การลดสินน้ำใจในวงราชการ จำเป็นต้องสร้างจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไทยมีหิริ โอตตัปปะหรือความละอายชั่ว กลัวบาป และตระหนักรู้ว่าเป็นการทำลายชาติ รวมถึงผู้นำต้องเป็นแบบอย่าง และปราบสินน้ำใจในองค์กรที่รับผิดชอบอย่างจริงจัง

ดังนั้นไม่ว่าคำที่มีความหมายดีแต่เดิมมาอย่างไร แต่โดยธรรมชาติที่เกิดขึ้นที่เป็นเรื่องของสินบน การเลื่อนความหมายของสินน้ำใจในวงการคอร์รัปชันจึงเปรียบเสมือนเอาใบตองมาห่อปลาเน่า ธรรมดาใบตองเป็นใบของต้นกล้วยที่คนนิยมนำมาห่ออาหารและขนมเพราะเป็นสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดโทษต่อร่างกาย แต่ถึงแม้ใบตองจะดูสะอาดปลอดภัยเพียงใด หากนำไปห่อปลาเน่า ใบตองที่ใช้ห่อนั้นก็พลอยติดกลิ่นปลาเน่านั้นไปด้วย เรื่องของสินน้ำใจมาใช้แทนคำว่าสินบน ความหมายที่ดีก็ถูกเลื่อน ถูกกีดกร่อนไปที่ละน้อยจนในที่สุดก็สูญเสียความหมายดีๆ จากคำๆ นี้ไป

เมื่อทุกคนติดชินในความหมายใหม่ก็ตั้งป้อมกันไว้ก่อนว่า การให้สินน้ำใจคือ การติดสินบน ในสภาพหน้าจึงเป็นที่น่ากังวลว่า “สินน้ำใจ” จะไม่มีที่ยืนในสังคม เพราะถูกตีค่าให้กลายเป็นเรื่องผลประโยชน์ที่เกินกว่าจะให้หรือรับไว้ จึงเป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง ถ้าวันหนึ่งคนในสังคมมองอย่างเหมารวมว่า สินน้ำใจคือสินบน เพราะจะไม่มีใครกล้าแสดงออกซึ่งน้ำใจไม่ตรีต่อกันและกันอีก ต่างคนต่างระวังและระแวงอยู่ตลอดเวลาเมื่อทำไปแล้วหรือให้ไปแล้วคนจะมองว่าเป็นการให้สินบน คนให้และคนรับต่างเป็นคนเลว คือ เกิดการด่วนสรุปในทางลบโดยไม่พิจารณาหรือใช้วิจารณ์ญาณเสียก่อน

5. อภิปรายผลการวิจัย

ปัญหาการเลื่อนความหมายนี้เป็นปัญหาที่สำคัญมาก และคนส่วนใหญ่มักมองข้ามหรือมองไม่เห็น ผู้วิจัยจึงชวนขอชี้ชวนให้น้ำเรื่องนี้มาช่วยวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน กันอย่างจริงจัง เพื่อรักษาความหมายดีๆ ของคำว่าสินน้ำใจเอาไว้ โดยการให้ความหมายเดิมกลับมาอีกครั้ง (remeaning) เพื่อให้คนรุ่นใหม่ได้เข้าใจความหมายเดิมซึ่งมีความหมายที่ดีอยู่แล้วเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในสังคมอย่างเหมาะสมต่อไป

กระบวนการการให้ความหมายนี้เปรียบเหมือนการอนุรักษ์ต้นน้ำลำธาร คือ รู้จักการใช้ การดูแลรักษา และปรับปรุง พื้นฟูบริบทของต้นน้ำลำธารด้วยวิธีการที่เหมาะสม ให้ได้รับประโยชน์คุณค่าในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และหาทางป้องกัน รักษาต้นน้ำลำธารไม่ให้ถูกทำลายจากบริบทรอบข้าง ให้มีคุณภาพที่ดีดั้งเดิมหรือดีขึ้นกว่าเดิมอีกด้วย ถ้าพบว่า บริเวณใดของพื้นที่ต้นน้ำลำธาร มีความเสื่อมโทรมเกิดขึ้น จะต้องรีบดำเนินการปรับปรุงและฟื้นฟู พื้นที่เสื่อมโทรมเหล่านั้น ให้คืนสภาพโดยเร็วที่สุดเสมอ

คำว่าสินน้ำใจนั้นพบว่าความหมายถูกเลื่อนไปในทางที่เสื่อมโทรมคือ มีคุณค่าเท่ากับคำว่าสินบน เมื่อทราบว่าการเลื่อนความหมายก็ควรคืนสภาพคำๆ นี้โดยเร็วที่สุด ซึ่งอาจทำได้ด้วยการอนุรักษ์ความหมายเดิมเพื่อรักษาความหมายของคำให้ตรงกับสภาพหรือสภาวะของคำว่าสินน้ำใจ มีการกำหนดขอบเขตความหมายที่ใช้หรือไม่ใช้อย่างชัดเจน ส่วนใดที่ไม่ใช่ความหมายแท้และทำให้ความหมายเดิมเสียไปก็ใช้วิธีนิรนัย (deduction) คือ ตัดส่วนที่ผิดเพี้ยนออกไปทีละส่วนๆ เพื่อให้เหลือแต่ส่วนที่ตรงกับความหมาย จากนั้นก็ช่วยกันปรับปรุง ดูแลรักษา พื้นฟูในส่วนที่ถูกทำลายด้วยการช่วยกันศึกษาวิเคราะห์ ขยายความหมายให้ครอบคลุมในแต่ละบริบทให้มากที่สุด เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในแต่ละสถานการณ์ จากนั้นต้องมีการประชาสัมพันธ์ด้วยการให้การศึกษาแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป ให้ตระหนักถึงคุณค่าของการมีน้ำใจ และโทษของการขาดน้ำใจเพื่อให้เห็นคุณค่าของคำว่าสินน้ำใจบนพื้นฐานของน้ำใจจริงอันเป็นความ “ดีงาม” แบบไทยแท้ และเห็นภัยที่เกิดขึ้นจากการเลื่อนความหมายหรือทำลายความหมายเดิมให้เสียไป และมีการรณรงค์ให้ปราชญ์ชาวบ้าน นักวิชาการในแต่ละสาขา ประชาชนในแต่ละอาชีพ นักเรียนนักศึกษาในทุกระดับชั้น และประชาชนโดยทั่วไปได้เข้ามามีส่วนร่วมกับทางราชการเพื่อส่งเสริมโครงการต่างๆ ที่ช่วยสร้างความมีน้ำใจให้เกิดขึ้นในสังคมและประเทศชาติอย่างต่อเนื่อง

6. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยเสนอว่าในด้านการวิจัยและการศึกษา รัฐควรสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อการศึกษาและขยายผล เพื่อเปิดช่องทาง วิธีการที่จะนำผู้เชี่ยวชาญทางด้านศีลธรรม จริยธรรม เข้าไปแสวงหาความร่วมมือกับคนในชุมชนทุกอาชีพเพื่อสร้างโครงการดีๆ ที่สามารถปลูกและปลุกคุณธรรมให้คนไทยเกิดมีน้ำใจกลับมาดังเดิม ทั้งนี้ อาจมีการนำเนื้อหาที่ได้จากการถอดบทเรียนไปเป็นเนื้อหาหลักในตำราเรียนและมีการสอน การฝึกอบรมให้กับนักเรียน นักศึกษา อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้ที่จบการศึกษาเป็นบัณฑิต มหาบัณฑิต คุรุบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีจิตอาสา มีน้ำใจเอื้อเฟื้อช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อนมนุษย์ และเป็นการส่งเสริมจิตสำนึกให้กับอนาคตของชาติที่จะเข้าไปบริหารบ้านเมืองให้เกิดระบบธรรมาภิบาลที่เข้มแข็งต่อไป เพราะเด็กและเยาวชนเหล่านี้จะมีภูมิคุ้มกันที่ดี มีจิตสำนึกที่ดี และมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่อันเป็นอัตลักษณ์อย่างหนึ่งของความเป็นไทย

ในด้านนโยบายแห่งรัฐ สิ่งที่กำหนดขึ้นไม่ว่าจะเป็นเรื่องวิสัยทัศน์ เป้าหมาย แผนยุทธศาสตร์ ควรตั้งอยู่บนฐานกระแสดิถีปรัชญากระบวนการทรรศน์หลังนวยุคสายกลางเพื่อให้การปรับเปลี่ยนกระบวนการทรรศน์ (paradigm shift) คือ มีการปฏิบัติเพื่อนำไปใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างมีวิจารณญาณด้วยการวิเคราะห์ให้เกิดความเข้าใจ วิจัยเพื่อประเมินค่าให้เข้าถึง และวิธานด้วยการประยุกต์เพื่อให้เกิดการพัฒนา สอดคล้องกับหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ส่งเสริมให้เกิดการทำดีมีสุขขึ้นในสังคม ด้วยน้ำใจที่ใสสะอาดปราศจากสินบน เพื่อให้ความหมายที่ดีของคำว่า “สินน้ำใจ” ช่วยปลูกและปลุกจิตสำนึกของคนไทยให้หันมาเอาใจใส่ในเรื่องความมีน้ำใจกันมากๆ แสวงหาความสุขบนความสุขของผู้อื่นให้มากๆ เพื่อให้ได้สัมผัสความสุขแท้ตามความเป็นจริง ด้วยพลังสร้างสรรค์ พลังปรับตัว พลังร่วมมือ และพลังแสวงหา สังคมจึงจะยืนหยัดได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

บรรณานุกรม

- Bos, J. (2020). Research ethics for students in the social sciences, https://doi.org/10.1007/978-3-030-48415-6_8.
- จักรี ศรีจารุเมธีญาณ. (2561). นโยบายต่อต้านคอร์รัปชันและการให้สินบน. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 5(2), 301-310.
- จิรัฐพร ไทยจูเหลือม, พิมพ์พจี บรรจงปรุง, อารีย์ ศรีอำนาจ, วิมาน วรรณคำ. (2561). วัฒนธรรมและการใช้ภาษาเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันในบริบทสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรมไทยและการใช้จริงในปัจจุบันของภาคประชาสังคมจังหวัดนครราชสีมา. วิจิตรวรรณสาร, 2(3), 53-69.
- ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี. (2565). ส่วย สินบน การรีดไถ: พื้นที่สีเทาในความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ ทุนและแรงงานข้ามชาติ. สังคมศาสตร์, 34(1), 14-44.
- พจนนา มาโนช, กิรติ บุญเจือ, เอนก สุวรรณบัณฑิต, สิริกร อมฤตวาริน. (2563). มรดกเชิงพลวัตผ่านกระบวนการทศวรรษ 5 กับการแก้ไขทุจริต: การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัยและวิจารณ์. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 8(1), 247-256.
- พระครูโสภาสราธิคุณ (ชาตรี อาสโภ), สิริกร อมฤตวาริน, กิรติ บุญเจือ, เอนก สุวรรณบัณฑิต. (2564). พุทธธรรมาภิบาลกับปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 9(4), 1444-1454.
- พระสุพรม สุนทร (นาโม), พระครูสุธีคัมภีรญาณ, อุดลย์ หลานวงศ์. (2565). เอือน 3 น้ำ 4 ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของชุมชนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม. Journal of Modern Learning Development. 7(9): 25-37.
- สัญญาครณ์ สวัสดิ์ไธสง. (2564). มุมมองต่อระบบอุปถัมภ์กับระบอบประชาธิปไตยในสังคมไทย. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 1(2), 1-18.
- สิริกร อมฤตวาริน, กิรติ บุญเจือ. (2558). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับความสุขแท้ตามความเป็นจริง. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2(6), 259-266.
- อิมรอน ชาเหาะ, ยาสมิน ชัตตาร์, อับดุลเอววัล ลิดี. (2565). ริชวะฮ์กับการเลือกตั้ง: จากหลักอิสลามสู่ปรากฏการณ์ในสังคมมลายูมุสลิมชายแดนใต้. วารสารวารสารการเมืองและสังคม, 1(1), 39-56.
- เอนก สุวรรณบัณฑิต. (2564). ความรู้และสันติภาพ (e-book). กรุงเทพฯ: ปิสเปส.

พฤติกรรมความเชื่อการสวดมนต์ข้ามปีในสังคมไทย

The belief behavior of praying across the years in Thai society

ณัฐพงษ์ มะลิซ้อน

Nathapong Malisorn

สมพร เหลาฉลาด

Somphorn Laochalad

ขจิตพรณ อมรปาน

Khajitphan Amornpan

สว่างบุญ วงศ์ฟ้าเลื่อน

Swangboon Wongfaluean

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Faculty of Humanities and Social Sciences, Phranakhon Rajabhat University

E-mail: nathapong.malisorn@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 1 มีนาคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 31 ธันวาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 31 ธันวาคม 2566

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมความเชื่อการสวดมนต์ข้ามปีในสังคมไทย ในการศึกษาครั้งนี้ได้จากการวิเคราะห์และทบทวนวรรณกรรมสามารถนำเสนอแนวทางให้เกิดแนวทางประยุกต์สวดมนต์นำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดสิริมงคลแก่ชีวิต พฤติกรรมความเชื่อการสวดมนต์ข้ามปีในสังคมไทยเชื่อว่าการสวดมนต์เป็นสิ่งที่ดีต้องสวดด้วยความศรัทธา และเชื่อว่ามีคุณค่าทางด้านจิตใจที่จะเกิดผลดีต่อตนเอง พฤติกรรมความเชื่อการสวดมนต์ข้ามปีในสังคมไทยส่วนใหญ่ขอพรให้ครอบครัวเป็นลำดับแรก การสวดมนต์ทำให้เกิดความสุข ความสบายใจ และมีสุขภาพจิตที่ดีได้มากกว่าผู้ที่ไม่ได้สวดมนต์ ยิ่งสวดมนต์บ่อยครั้ง ยิ่งทำให้มีโอกาที่จะเกิดความสุข ความสบายใจ และมีสุขภาพจิตที่ดีมากยิ่งขึ้น กิจกรรมสวดมนต์ข้ามปีเป็นกิจกรรมทางเลือก เพื่อให้ประชาชนหันมาสวดมนต์ข้ามปีเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต แทนการไปสังสรรค์ซึ่งมักจะมีการดื่มสุราและของมีเมาในช่วงเทศกาลปีใหม่

คำสำคัญ : พฤติกรรม, ความเชื่อ, การสวดมนต์

ABSTRACT

This academic article aims to analyze the belief behavior of praying across the years in Thai society. In this study, from the analysis and review of the literature, it was possible to present guidelines for the application of mantras to be applied in daily life for auspiciousness in life. Beliefs, prayers across the years in Thai society believe that prayers are good things that must be prayed with faith. and believe that there is a psychological value that will have a positive effect on oneself Beliefs, prayers across the years in Thai society, most of them ask for blessings for the family as the first priority. Prayer brings happiness, comfort and mental health more than those who do not pray. The more often you pray you have the opportunity to be happy, comfortable and have a better mental health. New year prayer activities are optional activities for people to turn to pray across the year as a blessing to their lives Instead of going to parties, which tend to drink alcohol and intoxicants during the New Year.

Keywords: Behavior, Belief, Prayers

1. บทนำ

ความเชื่อในทางพระพุทธศาสนาที่มีอิทธิพลต่อพุทธศาสนิกชนในสังคมไทย มีการผสมผสานกับความเชื่อเรื่องเทพเทวดา พระอินทร์ พระพรหม ท้าวจตุโลกบาลผู้รักษาทิศทั้งสี่ ซึ่งจะเห็นได้จากการประกอบพิธีใด ๆ ก็ตามเมื่อมีการกล่าวถึง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์แล้ว มักจะมีการกล่าวถึงเทวดาต่าง ๆ เสมอ ความเชื่อจึงมีผลต่อวิถีการดำเนินชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและหมายรวมถึงพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์อันเป็นที่เคารพบูชาด้วย (พระครูสุตธรรมาภรณ์ ดร., พระมหาพวน ขนติโร (ลิตี), 2560 หน้า 1) การสวดมนต์ข้ามปีเป็นประเพณีนิยมของคนไทยมาแต่เดิม โดยในสมัยรัชกาลที่ 3 ได้มีการสวดมนต์ใหญ่ประจำปีเนื่องในวาระขึ้นปีใหม่ ตรงกับวันสงกรานต์ ต่อมาก็ได้มีการพิจารณาเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่ เป็นวันที่ 1 มกราคม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2484 ทำให้พิธีสวดมนต์ใหญ่ประจำปีถูกลดความสำคัญลง ในปี พ.ศ. 2549 และในปี พ.ศ. 2553 ที่ประชุมมหาเถรสมาคม ได้มีมติให้ทุกวัดจัดสวดมนต์ข้ามปี โดยมีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นศูนย์กลางการอำนวยความสะดวก และให้วัดที่มีเจ้าคณะจังหวัดเป็นศูนย์กลางการสวดมนต์ข้ามปีของจังหวัดนั้น ด้วยแนวความคิดที่จะใช้การสวดมนต์เป็นการแรงจูงใจที่จะทำให้กลุ่มคนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากการเฉลิมฉลองวันสงกรานต์ปีใหม่และต้อนรับปีใหม่ที่มีงมงายความสนุกสนานรื่นเริงและมักมีการดื่มสุราและของมีเมา มาเป็นการสวดมนต์เพื่อเป็นทางเลือกในการรับปีใหม่ด้วยสติและความเป็นสิริมงคล

ช่วงวิกฤติสถานการณ์การระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งเป็นไวรัสอุบัติใหม่เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในหลายประเทศทั่วโลก องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public Health Emergency of International Concern) เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2563 (กระทรวงสาธารณสุข, 2563 หน้า 3-5) ทำให้การประกาศปิดสถานประกอบการและสถานที่ทำงานในประเทศได้เกิดขึ้น จนไปถึงการปิดประเทศ ทำให้เกิดความเครียดทุกคนต้อง

อยู่ภายในบ้าน กระแสความนิยมของคนไทยให้ความสนใจกิจกรรมสวดมนต์ข้ามปีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง คนเราทุกคนต้องการชีวิตที่ดีต้อนรับปีใหม่ ประกอบกับภาพอุบัติเหตุ และยอดผู้เสียชีวิตจากโรคระบาดโควิด-19 ที่เพิ่มขึ้น ทำให้เกิดการแสวงหาที่พึ่งทางใจขึ้นในสังคมมนุษย์ เมื่อพิจารณาถึงต้นกำเนิดที่มาของศาสนาจะพบว่า หากตราบใดที่ชีวิตส่วนรวมของมนุษย์ยังต้องพบกับความไม่แน่นอน ความวิตกกังวล และความตึงเครียดอันเนื่องมาจากภัยอันตรายนานาประเภท ไม่ว่าจะเป็นอันตรายจากธรรมชาติ โรคระบาดหรือภัยจากน้ำมือมนุษย์ด้วยกัน ตราบนั้นมนุษย์เรายังคงต้องการ “ศาสนา/พิธีกรรม” ต่างๆ มาเป็นเครื่องบรรเทา ปลอบประโลมใจ ให้ความหวังปลุกพลังความกล้าหาญให้เผชิญกับปัญหาต่างๆ หากตราบใดที่สังคมยังคงมีความเสี่ยง (risk society) ตราบนั้น ศาสนาและพิธีกรรมก็จะไม่มีวันจางหายไปจากสังคมมนุษย์”

การสวดมนต์นั้นถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อวิถีชีวิตของพระสงฆ์และชาวพุทธโดยทั่วไปทั้งในแง่ของการรักษาพระธรรมคำสอนและการหวังพึ่งอานุภาพ ของการสวดสาธยาย โดยศาสนพิธีหรือพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนานิยมสวดสาธยายพระพุทฺธมนต์ที่นำมาจากพระไตรปิฎกทั้งพระวินัยพระสูตรและพระอภิธรรม พร้อมทั้งบทสวดมนต์ต่าง ๆ ที่แต่งขึ้น การสวดมนต์ในปัจจุบันนี้เป็นคาถาที่มีอิทธิพล ต่อสังคมไทยทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เช่น ในแง่ของการเผยแผ่ศาสนาและการศึกษามีการนำเอาบทสวดมนต์ไปแต่งเป็นภาษาไทยให้นักเรียนท่องบ่นกันเป็นประจำ เป็นประเพณี โครงการสวดมนต์ข้ามปีถือเป็นเทศกาลที่เกี่ยวข้องกับประเพณีและวิถีชีวิตของคนไทย ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรเอกชนส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดงานบันเทิง งานรื่นเริงและมหรสพที่หลากหลายรูปแบบซึ่งเป็นช่วงระหว่างการสิ้นสุดของวันที่ 31 ธันวาคมกับวันที่ 1 มกราคมของปีถัดไป ซึ่งส่วนใหญ่จะจัดงานอย่างสนุกสนานบางแห่งเต็มไปด้วยอบายมุข มั่วสุม กินเหล้า ฟังเพลง ขาดสติ ซึ่งเป็นเรื่องส่งเสริมให้มีอบายมุขในคืนวันส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ บ้างก็เกิดอุบัติเหตุ บ้างก็เกิดเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกัน เกิดปัญหาตามมาตามข่าวลงหนังสือพิมพ์เป็นประจำทุก ๆ ปี เป็นจำนวนมากในช่วงส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่

การสวดมนต์ทำให้ได้รับประโยชน์หรืออานิสงส์สำคัญคือ การมีสติ มีจิตใจสงบ รู้สึกผ่อนคลาย และเกิดความสุข (สุภาพ หอมจิตร, 2554) ขณะสวดมนต์จิตใจจะจดจ่อกับเสียงสวด ไม่คิดในเรื่องที่ทำให้เครียด ทำให้สมองปลอดโปร่งและเกิดความผ่อนคลาย การสวดมนต์ข้ามปีเป็นกระแสความนิยมจนกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติในคืนข้ามปีไปแล้ว คนไทยจำนวนไม่น้อยให้ความสนใจกันมาก ทำให้ภาพกิจกรรมส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ค่อย ๆ เปลี่ยนจากการเคานต์ดาวน์แบบสากลที่มุ่งเน้นเฉพาะความบันเทิงรื่นเริงมาเป็นการเคานต์ดาวน์แบบวิถีพุทธด้วยการนั่งสมาธิ และสวดมนต์ตามวัดต่าง ๆ มากขึ้น นับเป็นกระแสที่ดีและเป็นอีกหนึ่งทางเลือกของคนไทยในช่วงส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ การสวดมนต์จะเสริมสร้างสุขให้แก่ชีวิต เพราะทำให้จิตใจสงบ ทำกายให้สามัคคี ทำให้ปราศจากโรคภัย มีสุขภาพดีจากการบริหารชีวิตโดยองค์รวม คือ บริหารกายด้วยศีล บริหารจิตใจด้วยสมาธิ บริหารปัญญาด้วยการเรียนรู้ธรรม บริหารสังคมด้วยการทำสังคมสงเคราะห์ มนต์มีอานุภาพต่อตนเองและผู้อื่น เพราะว่าการสวดมนต์ เป็นการพรรณนาและปฏิบัติตามพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า หลังจากการสวดมนต์จะมีอานุภาพทำให้เกิดความปลอดภัยจากอันตรายทั้งปวงได้ มีสิริมงคลเป็นที่รักยิ่งของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมความเชื่อการสวดมนต์ข้ามปีในสังคมไทย ซึ่งจะมีผลให้รู้ถึงพฤติกรรมความเชื่อ และอานิสงส์จากการสวดมนต์รวมถึงการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันของผู้ที่สวดมนต์เป็นประจำ

2. การทบทวนวรรณกรรมและการวิเคราะห์

ความเชื่อเกี่ยวกับเทวดาทั่วไป

ความหมายของเทวดา

เทวดา เป็นคำที่แปลมาจากคำว่า เทว หรือเทวดา คำว่า เทวดา ในคัมภีร์พระไตรปิฎกได้ระบุเอาไว้ว่า อะไรก็ตามที่มนุษย์นับถือ จัดเป็นเทวดาได้ทั้งหมด ดังข้อความในคัมภีร์จูฬนิตเทสว่า

... คำว่า เทวดาน ความว่า อาชีวก เป็นเทวดาของอาชีวกสาวก นิครนถ์ เป็นเทวดาของพวกนิครนถ์สาวก ชฎิล เป็นเทวดาของพวกชฎิลสาวก ปริพาชก เป็นเทวดาของพวกปริพาชกสาวก ดาบส เป็นเทวดาของพวกประพตีสสพรต โค เป็นเทวดาของพวกประพตีกุศพรต เป็นเทวดาของพวกประพตีกุศพรต กา เป็นเทวดาของพวกประพตีกากพรต ไฟเป็นเทวดาของพวกประพตีกัคคิพรต พวกเทพ เป็นเทวดาของพวกประพตีกุศพรต ทิศทั้งหลาย เป็นเทวดาของพวกประพตีกุศพรต พระทักษิณยผู้สมควรแก่ไทยธรรมของชนเหล่าใดก็เป็นเทวดาของชนเหล่านั้น เพราะฉะนั้น จึงชื่อว่า กษัตริย์ พราหมณ์ เทวดาทั้งหลาย (ขุ.จ. (ไทย) 30/120/42.)

คำว่า เทวดา มาจากศัพท์เดิมว่า การเล่น บูชา (กรมวิชาการ, 2511 หน้า 566) หน้า ๕๖๖.) อภิธานปิฎกปิฎกวิเคราะห้ ความหมายของคำว่า เทวะ หรือ เทวดา ว่า “ทิพพณฺธิ กิพฺพนฺติ วุทฺธิ คจฺจนฺติ โลกา อเนนํติ เทโว: ที่ชื่อว่า เทวะ คือเทพ หรือเทวดา เพราะอรรถว่า เล่น รื่นเริง คือยอมไปสู่ความเจริญจากโลกนี้” (พระอัครวงศ์เถระ, 2545 หน้า 578)

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) กล่าวไว้ในเรื่องเหนือสามัญวิสัยอิทธิปาฏิหาริย์เทวดาว่า “คำว่า เทวดา หรือ เทพ ใช้คลุมถึงพรหมทั้งหลายด้วย โดยแบ่งเป็นเทวดาชั้นกามาวจร (ผู้ยังเกี่ยวข้องกับกาม บางทีเรียกว่า ฌกามาพรสวรรค์ หรือสวรรค์ชั้นที่ยังเกี่ยวข้องกับกาม 6 ชั้นคือ จาตุมหาราชิกา ดาวดึงส์ ยามา ดุสิต นิมมานรดี และปรินิมิตวสวัตตี) ต่อจากนั้นก็เทพชั้นรูปาวจร (รูปพรหม) 16 ชั้น และสูงสุดมีเทพชั้นอรุพาจร (อรุปรพรหม) 4 ชั้น” (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), 2548 หน้า 47-48)

จึงถือเป็นคนที่ยอมทำตามเหตุผลสามัญของมนุษย์เอง ซึ่งต่างจากเทวดา มนุษย์ จำนวนมาก ตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน มีความเชื่อถือเคารพบูชา หรือมีความหวั่นเกรงต่ออำนาจของผีสงเทวดา มนุษย์เหล่านั้นต่างพากันมุ่งหวังที่จะขอความช่วยเหลือจากผีสงเทวดาจึงพากันบำเพ็ญเพียร ทาตบะ ก็เพื่อปีบบังคับให้ผีสงเทวดา ทำตามจุดมุ่งหมายหลักของตนทั้งนี้ก็เพื่อหวังประโยชน์ของตนด้วยการพึ่งพาสิ่งภายนอกทั้งสิ้น เมื่อพระพุทธศาสนาเกิดขึ้นก็ได้สั่งสอนให้เลิกวิธีการทั้งหลายเหล่านั้น และสามารถแสดงเหตุผลชี้ให้เห็นแจ่มชัดเกี่ยวกับคุณและโทษตลอดถึงวิธีปฏิบัติต่อเทวดา (พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต), 2538 หน้า 456).

เทวดาองค์เด่นที่คอยช่วยเหลือมนุษย์ตามประเพณี ได้แก่ ท้าวสักกะ หรือที่เรียกกันว่าพระอินทร์ คติการช่วยเหลือของพระอินทร์อย่างนี้ นับว่าเป็นวิวัฒนาการช่วงต่อที่เชื่อมจากคติ แห่งเทวานุภาพของลัทธิศาสนาแบบเดิม เข้าสู่คติแห่งกรรมทางพระพุทธศาสนา แม้จะยังมีใช่เป็นตัวแท้บริสุทธิ์ตามหลักการของพระพุทธศาสนา แต่ก็เป็นคติที่วิวัฒน์เข้าสู่ความเป็นพุทธ ถึงขั้นที่ยอมรับเป็นพุทธได้ สารสำคัญของคตินี้ก็คือ มนุษย์ที่ดียอมทำความดีไปตามเหตุผลของตัวเอง และทำอย่างมั่นคงแน่วแน่เต็มสติปัญญา จนสุดความสามารถ

ของตน ไม่คำนึงถึง ไม่ริรอ ไม่เรียกร้องความช่วยเหลือจากเทวดาใด ๆ เลย (พระสมุห์สุรพงษ์ ปณฺาโณ (สืบนุช). 2560 หน้า 28)

ตามที่กล่าวมานี้เป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่าพระพุทธศาสนามีแนวคิดเกี่ยวข้องกับเทวดาและบอกให้รู้ว่าเทวดามีหลายชั้น ทั้งเทพที่เป็นชั้นกามาพจร และเทพชั้นพรหม มีคุณธรรมพื้นฐานแตกต่างกันไปตามลำดับสถานที่อยู่ของเทพเหล่านั้นได้แก่เทวภูมิหรือโลกสวรรค์ ซึ่งบุคคลจะไปเกิดที่สวรรค์นั้นต้องเป็นผู้เคยทำบุญไว้ด้วยการประพฤติกรรมที่เป็นกุศลทางกาย ทางวาจา และทางใจ การเกิดในภูมิที่เป็นสุคติหรือทุคติ ทางพระพุทธศาสนาแสดงไว้ว่า มีได้ด้วยกรรมดีและกรรมชั่วที่มนุษย์และสัตว์ต่างๆ ประพฤติและปฏิบัติกันมา ซึ่งเป็นการที่ได้รับผลที่เกิดจากกรรมคือการกระทำของตนเอง มิใช่ได้ด้วยการอ้อนวอนและจากการดลบันดาลของสิ่งใด ดังพุทธดำรัสว่า “สัตว์ทั้งปวงจักตายเพราะชีวิตมีความตายเป็นที่สุด สัตว์ทั้งหลายจักไปตามกรรม เข้าถึงผลบุญและบาป คือผู้ทำบาปจักไปนรก ส่วนผู้ทำบุญจักไปสวรรค์”(ส.ส. (ไทย) 15/133/166.)

ความศรัทธาในพุทธศาสนา

ศรัทธา Faith หมายถึง ความเชื่อ เป็นคำสอนที่ปรากฏอยู่ในคัมภีร์สำคัญของทุกศาสนาเนื่องจากเป็นหลักปฏิบัติที่จำเป็นและสำคัญยิ่ง อันจะทำให้คนเรายอมรับนับถือ และมีความมั่นใจในการประพฤติปฏิบัติตาม ความหมายของ ศรัทธาในพุทธศาสนา จึงแตกต่างจากศาสนาส่วนใหญ่ในโลก และมิได้มีความหมายเพียงว่า ความเชื่อ หากปรากฏอยู่ในหลายความหมายและหลายลักษณะ

“สัทธา” มีรากศัพท์มาจากภาษาบาลีว่า “สทฺธา” เป็นศัพท์สมาสระหว่างคำว่า “สทฺ” กับ “ธา” ศัพท์ “สทฺ” มาจากธาตุ “สท” แปลว่า ยินดี ชอบใจ เพลิดเพลิน ส่วน “ธา” เป็นตัวธาตุ แปลว่า “ทรง” ตั้ง รับ วาง เมื่อแปลตามพยัญชนะนี้ จึงแปลว่า ทรงไว้อย่างชอบใจ ตั้งไว้โดยชอบใจ รับไว้อย่างยินดี (หลวงเทพดรณานุศิษฐ์, 2518 หน้า 209-289)

ศรัทธา หมายถึง ความเชื่อที่ประกอบด้วยเหตุผล (พระราชเวที (สมพงษ์ พรหมวิโส),. 2536 หน้า 127)

ในคัมภีร์อริยมรรคตถสังคหะให้ความหมายว่า “ความเชื่อ ความเลื่อมใสในกุศลธรรม” (วรรณสิทธิ ไวยะเสวี. 2527 หน้า 49)

ท่านพุทธทาสภิกขุ ได้ให้ความหมายของ ศรัทธาในความหมายไว้ว่า “เป็นความเชื่อในเรื่องความสามารถของบุคคลสำคัญหรือผู้นำของสังคมในเรื่องของศาสนาทุกองค์ศาสนายกเว้นจากพระพุทธเจ้า สอนให้ยึดเอาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสาวกไม่มีความรู้พิสูจน์ว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์สูงสุด เป็นผู้สร้างโลกและอำนวยความสุขแก่สัตว์โลกเป็นที่พึงของตน ให้นับถือบูชาสิ่งนั้น (พุทธทาสภิกขุ. 2538 หน้า 7)

พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตฺโต) กล่าวถึงความหมายของศรัทธาไว้ในหนังสือพระพุทธศาสนาในฐานะรากฐานของวิทยาศาสตร์ไว้ว่า ศรัทธาที่ถูกต้องมีลักษณะของศรัทธาได้จากจุดหมายของพระพุทธศาสนา คือ วิมุตติ ความหลุดพ้น หรืออย่างที่เราเรียกปัจจุบันว่าอิสรภาพ และไม่ต้องขึ้นต่อองค์พระศาสดา ปัจจัยที่ส่งผลต่อไปจนถึง วิมุตติ เป็นจุดหมายบังคับ ให้ต้องมีปัญญาปัญญาที่เป็นตัวทำให้ถึงจุดหมายก็ด้วยอาศัย ศรัทธาเป็นจุดเริ่มหรือเป็นสื่อ นำให้เป็นในกระบวนการของการเข้าถึงความจริง ศรัทธาเป็นตัวเริ่มต้นนำเข้าสู่ปัญญา แล้วปัญญาก็เป็นตัวนำไปสู่วิมุตติปัจจัยสัมพันธ์อันนี้เป็นตัวกำหนดลักษณะของศรัทธาในทางพระพุทธศาสนา เพราะทั้งสามอย่างนี้ต้องมีความสัมพันธ์กันไม่สามารถขาดอย่างใดอย่างหนึ่งได้ ในแง่ของบุคคลทั่วไปที่ต้อง

อาศัยศรัทธาเป็นตัว เริ่มต้น เพื่อให้ถึงเป้าหมายสูงสุดในทางพระพุทธศาสนาก็ด้วยอาศัยความสัมพันธ์ของศรัทธากับปัญญาจึงจะมุ่งสู่เป้าหมายความสัมพันธ์ของศรัทธาในฐานะเป็นปัจจัยเกื้อกูลต่อการเข้าถึงเป้าหมายในทางพระพุทธศาสนา ศรัทธา จึงมีลักษณะเป็นสื่อไปสู่ปัญญากับความเป็นอิสระ (พระเทพเทวี (ประยุทธิ์ ปยุตฺโต), 2535 หน้า 113-115)

สรุปได้ว่าสำคัญที่ทำให้เกิดความศรัทธาในพุทธศาสนาได้ เช่น มีความเชื่อในพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์ อันเป็นหลักยึดที่สำคัญของพุทธศาสนา เป็นความเชื่อที่มีเหตุมีผล และต้องมีปัญญาเป็นองค์ประกอบด้วยเสมอ ความศรัทธาในทางพระพุทธศาสนานั้นมีความเชื่อว่า พระพุทธเจ้านั้นได้ตรัสรู้โดยพระองค์เอง ทรงตรัสหลักพระธรรมไว้เป็นความจริงทุกประการ และมีความเชื่อ ความเลื่อมใสในคุณของพระรัตนตรัย จึงเป็นผู้ที่มีศรัทธาที่ถูกต้อง จึงเรียกได้ว่าจะเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และการมีความเชื่อในด้านศาสนานี้ก็สามารถปฏิบัติได้ในชีวิตประจำวันตามหลักธรรมคำสั่งสอนของศาสนาตามที่ตนนับถือนั้นๆ เช่น การเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา มีการเวียนเทียนในวันสำคัญการทำบุญตักบาตร การไหว้พระ การสวดมนต์ การฟังธรรม การฟังบทสวดมนต์

แนวคิดเกี่ยวกับการสวดมนต์

การสวดมนต์เป็นการนำพระธรรมคำสอน สาระ หรือแก่น หรือหลักของพระพุทธศาสนามาสวดเพื่อก่อให้เกิดสติปัญญา สู่การปฏิบัติเพื่อบ่มขวัญผลอันสูงสุดคือการดับทุกข์ของตนเองจึงจะได้ประโยชน์ การสวดมนต์ในพระพุทธศาสนาถือได้ว่าเป็นประเพณีเพื่อสืบทอดอายุพระพุทธศาสนาตั้งแต่ครั้งพุทธกาล พิธีสวดมนต์เป็นธรรมเนียมประเพณีของชาวสุโขทัยที่พึงปฏิบัติกันทุกๆ วันพระ วันสำคัญทางศาสนา รวมถึงงานมงคลเฉลิมฉลองต่างๆ (ทัศนา จิรสิริธรรม, 2552)

ในสมัยอยุธยา การสวดมนต์มีความแตกต่างจากสมัยสุโขทัยโดยมีการผสมผสานด้านคติความเชื่อและการปฏิบัติระหว่างศาสนาพราหมณ์กับพระพุทธศาสนาเข้าด้วยกัน ซึ่งปรากฏในรูปของพิธีกรรมเนื่องจากสมัยอยุธยามีสงครามอยู่บ่อยครั้งโดยศาสนาพราหมณ์จะมีพิธีสวดที่ส่งเสริมอำนาจบารมีของกษัตริย์ให้ดูน่าเกรงขาม ควรเคารพยกย่อง เช่น พระราชพิธีราชาภิเษกและพระราชพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยา ส่วนพระพุทธศาสนา นำเอาพุทธมนต์ในพระไตรปิฎกมาสวดเพื่อปลุกใจและสร้างความกล้าหาญในการสู้รบในสงครามแก่ประชาชน บางครั้งปรากฏในรูปของการปลุกเสกมนต์คาถา ส่วนพิธีสวดมนต์ในสมัยกรุงธนบุรี และกรุงรัตนโกสินทร์พบว่ามีความสอดคล้องกับคติความเชื่อกับพิธีสวดเช่นเดียวกับในสมัยอยุธยา ในรัชกาลที่ 2 มีการสังคายนาทสวดมนต์ แปลพระปริตรทั้งหลายออกเป็นภาษาไทย และผลจากการแปลทสวดเป็นภาษาไทย ทำให้ประชาชนรู้ความหมายบทสวดที่มีสาระและถูกต้องตามหลักพุทธธรรม ซึ่งเป็นคำสอนให้พิจารณาความจริงของชีวิตเพื่อให้เกิดสติใจอันนำไปสู่ความไม่ประมาทจากการสังคายนานี้ก่อให้เกิดประเพณีสวดมนต์แปลขึ้นเป็นครั้งแรก สวดทั้งคำบาลีและคำแปลเป็นภาษาไทย ซึ่งต่อมาเป็นธรรมเนียมนิยมปฏิบัติต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน (ทัศนา จิรสิริธรรม, 2552)

การสวดมนต์ เป็นพิธีกรรมที่มีในทุกศาสนา เวลาที่เราสวดมนต์จะรู้สึกผ่อนคลาย สงบมีสมาธิ เพราะใจจดจ่ออยู่กับบทสวดซึ่งมักจะเป็นคำที่มีความหมายดีๆ เป็นคำสอนที่ให้ข้อคิดกับชีวิตหรือก่อให้เกิดความศรัทธาในศาสนา เป็นการน้อมนำจิตใจให้ยึดเหนี่ยวกับสิ่งที่เป็นมงคล การสวดมนต์จึงมักจะถูกนำมาใช้ในการเยียวยาผู้ป่วยด้วย ไม่ว่าจะเป็นผู้ป่วยสวดมนต์เอง หรือจะสวดให้ผู้ป่วยฟัง ซึ่งส่วนใหญ่มักจะสวดออกเสียงต่างๆ

ให้ได้ยินกันชัดๆ เพื่อช่วยให้เกิดสมาธิได้ดี เมื่อมีสมาธิจิตใจก็สงบ ไม่ฟุ้งซ่าน ลดความกลัว ความวิตกกังวล ต่างๆ ช่วยให้มีกำลังใจที่จะต่อสู้กับโรคร้ายที่รุมเร้าได้หรือแม้แต่ผู้ป่วยระยะสุดท้าย การได้ยินเสียงสวดมนต์ในขณะที่กำลังจะสิ้นใจ อาจช่วยให้ตายสงบและนำจิตไปสู่ภพภูมิที่ดีได้ (แม่ชีกนกวรรณ ปรีดีเปรม, 2562 หน้า 18)

การสวด (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ. ปยุตโต), 2561 หน้า 480) คือการสาธยาย การท่อง และการเปล่งวาจากล่าวคำสรรเสริญพระพุทธานุคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ ซึ่งชาวพุทธถือว่าเป็นคำศักดิ์สิทธิ์ มีพลังเหนือจิตใจของมนุษย์ จะช่วยให้ประสบความสำเร็จตามความต้องการ และเป็นสิ่งที่ชาวพุทธควรพึงปฏิบัติ (เมตตานันโทภิกขุ, 2548 หน้า 9)

มนต์ ว่าโดยอรรถมีความหมายดังนี้คือ

1. พจนานุกรมสันสกฤต – อังกฤษ ฉบับของ M. Monier Williams (1995, p.786.) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “คำพูดอันศักดิ์สิทธิ์ การสวดหรือบทเพลงแห่งการสวดพระเวท หรือ รูปแบบที่เกี่ยวกับการบูชาัญ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพระเวทที่บรรจบสวดมนต์ไว้ คือ ฤคเวท ยชุรเวท และ สามเวท”

2. พจนานุกรมสันสกฤต – อังกฤษ ของ Vaman Shivram Apte (1995 p. 564) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “บทเพลงสวดพระเวท หรือการสวดมนต์อันศักดิ์สิทธิ์, ถ้าเกี่ยวกับฉันท กาพย์ กลอน และม่งที่จะสาธยายด้วยเสียงอันดัง เรียกว่า ฤคเวท, ถ้าเป็นคำร้อยแก้วและพูดอยู่ในลำคอด้วยเสียงที่ต่ำ เรียกว่า ยชุรเวท, ถ้าเกี่ยวกับกลอนหรือกาพย์เป็นลักษณะของการสวดมนต์ล้วนๆ เรียกว่า สามเวท

3. พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์ (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ. ปยุตโต). 2561 หน้า 324) ได้ให้ความหมายว่า คำที่เชื่อว่าศักดิ์สิทธิ์, คำสำหรับสวด, คำสำหรับเสกเป่า (มักใช้สำหรับศาสนาพราหมณ์)

การสวดมนต์แบบพุทธ หมายถึง การเปล่งวาจากล่าวคำสรรเสริญ พระพุทธานุคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ ซึ่งชาวพุทธถือว่าเป็นคำศักดิ์สิทธิ์และมีพลังอำนาจอยู่เหนือจิตใจของมนุษย์และช่วยให้ประสบความสำเร็จตามที่ต้องการ และเป็นกิจกรรมที่พุทธศาสนิกชนพึงปฏิบัติ (เมตตานันโท ภิกขุ. 2548 หน้า 9-120) และในสมัยโบราณ การสวดมนต์ในพุทธศาสนา มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อจดจำคำสอนของพระพุทธเจ้าให้ขึ้นใจด้วยตัวเอง เพื่อเป็นการเผยแผ่พระธรรมคำสอน ต่อมาการสวดมนต์เป็นพิธีกรรม ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการป้องกัน รักษาให้บุคคลพ้นจากภัยอันตราย และให้ประสบความสำเร็จ มีความดีงามในชีวิต (สำนักพิมพ์เลี้ยงเสียง, 2551 หน้า 8)

การฟังบทสวดมนต์

Thomas & Rao (2016 pp. 4-8) ได้อธิบายว่า การฟังบทสวดมนต์เป็นการฟังวลีหรือบทสวดมนต์ซ้ำๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการปล่อยวาง และบทสวดมนต์ที่นำมาใช้ก็มักจะเกี่ยวข้องในเรื่องของศาสนา ซึ่งบทสวดมนต์ดังกล่าวคือมีลักษณะน้ำเสียงค่อนข้างเรียบ ไม่เสียงดัง หรือเบาเกินไป เพื่อดึงความสนใจมายังขณะปัจจุบัน ซึ่งมีงานวิจัยของ Agency for Healthcare Research and Quality กล่าวว่า การฟังบทสวดมนต์เป็นการฝึกสมาธิโดยใช้บทสวดมนต์เป็นหลักและได้นำเทคนิคต่างๆ มาใช้ร่วมด้วย การฟังบทสวดมนต์หรือคำสวด เพื่อช่วยสร้างความใส่ใจและการผ่อนคลายให้เกิดขึ้นระหว่างการซึมซับความหมายจากเสียงบทสวดมนต์

การสวดมนต์และการฟังบทสวดมนต์ เห็นว่าเป็นการกระทำสิ่งที่ดี แต่ต้องสวดหรือฟังด้วยความศรัทธา (ภาณี วงษ์เอก, 2558 หน้า 21) และเชื่อว่ามีคุณค่าทางด้านจิตใจจึงจะเกิดเป็นผลที่ดี การสวดมนต์และการฟังบทสวดมนต์ ต้องมีจิตใจที่ตั้งมั่น เสียงสวดมนต์เป็นคลื่นเสียงแห่งบุญ แห่งความดี คือแสงสว่าง คือคลื่นแห่งการเยียวยา ทำให้เกิดคลื่นเสียงที่มีความสม่ำเสมอ เข้าไปกระตุ้นร่างกายให้เกิดการเยียวยา เมื่อหูของเราได้ยินเสียง บทสวด ก็จะส่งสัญญาณต่อไปยังศูนย์การได้ยินที่อยู่บริเวณสมองกลีบขมับ ก่อนส่งไปบริเวณก้านสมอง ซึ่งเมื่อได้รับคลื่นเสียงซ้ำๆ สม่ำเสมอประมาณ 15 นาที ก็จะหลั่งสารสื่อประสาทที่มีประโยชน์มากมาย อีกทั้งการได้ฟังบทสวดมนต์ ฟังซ้ำๆ ฟังบ่อยๆ ก็เป็นการเจริญปัญญาเปลี่ยนแปลงมนสิการไปในทางที่ดีงาม เกิดภูมิธรรมสูงขึ้น ถึงขั้นยกกระต่ายไปกินในชาติปัจจุบัน ได้รู้สิ่งที่เคยไม่รู้ ได้ฟังสิ่งอันเป็นประโยชน์กับชีวิตและจิตวิญญาณทางตรง เป็นแสงสว่างแห่งปัญญาญาณ

ผู้ที่สวดมนต์มีโอกาสจะมีสุขภาพจิตดีมากกว่าผู้ที่ไม่สวดมนต์ โดยผู้ที่สวดมนต์เป็นประจำทุกวันหรือทุกสัปดาห์มีโอกาสที่จะมีสุขภาพจิตดี มากกว่าผู้ที่ไม่ได้สวดมนต์หรือสวดนาน ๆ สอดคล้องกับผลการศึกษาการใช้โปรแกรมส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุตามหลักวิถีพุทธ ที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตที่ดีของผู้สูงอายุ ของจิตติยา เนตรวงษ์ และรัชฎาพร ธีรารรรถ (2562) ที่พบว่าการใช้โปรแกรม การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุตามหลักวิถีพุทธ ด้วยการสวดมนต์ให้พระตามคู่มือการใช้โปรแกรมทำให้ผู้สูงอายุมีจิตใจที่สบาย สงบ จิตใจมั่นคงเข้มแข็ง ส่งผลต่อสุขภาพจิตที่ดีของผู้สูงอายุได้ (จิตติยา เนตรวงษ์ และรัชฎาพร ธีรารรรถ, 2562) และจากการศึกษาประโยชน์ของการสวดมนต์ต่อภาวะความเจ็บปวดเรื้อรังของ Andersson (2008) ที่ศึกษาผู้ป่วยจำนวน 118 คน ที่มีภาวะเจ็บปวดเรื้อรัง ผลพบว่า การสวดมนต์มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับภาวะความเจ็บปวดเรื้อรัง ระดับคะแนนความกังวลและความซึมเศร้า อย่างมีนัยสำคัญนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อควบคุมตัวแปรที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ (Andersson, 2008) ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าการสวดมนต์นอกจากจะช่วยให้คนเราเกิดความสุขและความสบายใจแล้ว ยังมีส่วนช่วยให้ผู้สวดมนต์มีสุขภาพจิตที่ดีขึ้นได้ ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างการสวดมนต์ กับความสุข ความสบายใจและการมีสุขภาพจิตที่ดีนั้นมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันทั้งหมด

แนวคิดเกี่ยวกับการปรับตัว

บุคคลใดบุคคลหนึ่งเผชิญปัญหา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจากตัวบุคคลนั้นเองหรือเป็นปัญหาที่เกิดจากสภาพแวดล้อม โดยทั่วไปบุคคลนั้นก็จะพยายามปรับตัวสภาพที่เป็นปัญหาที่เขา กำลังเผชิญนั้น เพื่อให้สภาวะของความกดดัน ความเครียดความวุ่น วุ่นวายใจ หรือความกังวลใจค่อยๆ คลี่คลายลงจนกระทั่งหมดไป หากไม่สามารถจัดปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้หมดสิ้นไปได้ความกังวลใจก็ยังคงมีอยู่ต่อไป

และอาจจะมีผลกระทบให้บุคคลนั้นต้องสูญเสียความสมดุลในตนเองเกิดความเคร่งเครียด วิตกกังวล สับสน ว้าวุ่นใจ และความคับข้องใจ ทำให้ไม่มีความสุขในการดำเนินชีวิต (แม่ชีกนกวรรณ ปรีดีเปรม, 2562 หน้า 40)

Coleman, James C, and Hammen (1981 p. 109) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง ผลของความพยายามของบุคคลที่พยายามปรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตน ไม่ว่าปัญหานั้นจะเป็นปัญหาด้านบุคลิกภาพ ด้านความต้องการหรือด้านอารมณ์ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่บุคคลนั้นอยู่ ส่วน Bernard ให้ความหมายของการปรับตัวว่าเป็นการที่บุคคลสามารถปรับตัวให้เข้ากับตนเองและโลกภายนอกได้อย่างดี ความพึงพอใจความแจ่มใสอย่างสูงสุด มีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับสภาพสังคม มีความสามารถที่จะเผชิญและยอมรับความจริงของชีวิต

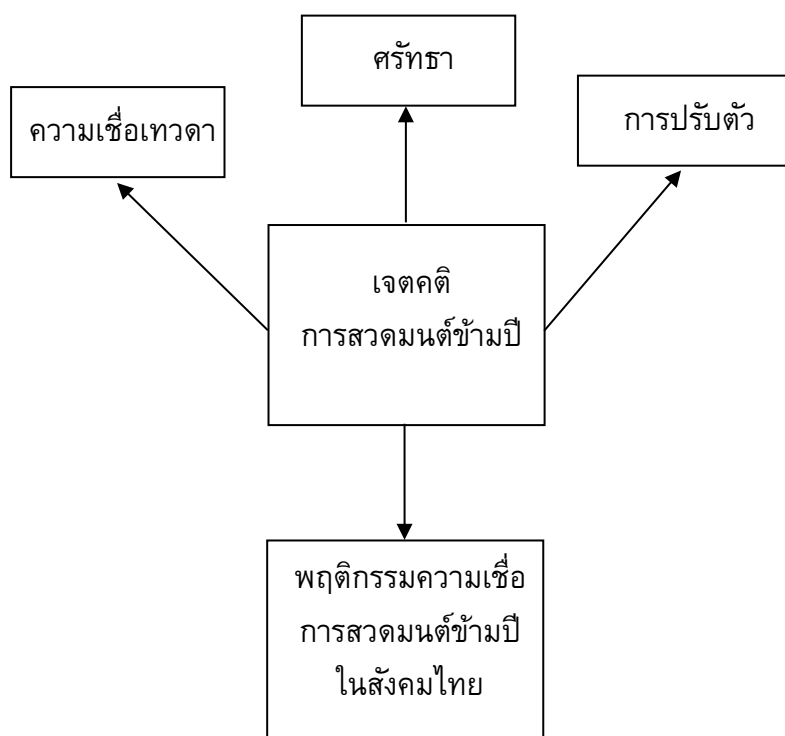
จากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาได้ทำการสรุปไว้ดังนี้

การสวดมนต์ เป็นกิจกรรมที่สำคัญทางศาสนา เป็นการนำพระธรรมคำสอน สาระ หรือแก่น หรือหลักของพระพุทธศาสนา มาสวด เพื่อก่อให้เกิดสติปัญญาสู่การปฏิบัติเพื่อบ่มขวัญผลอันสูงสุด คือการดับทุกข์ของตนเองจึงจะได้ประโยชน์ ขณะสวดมนต์ทำให้จิตใจจดจ่ออยู่กับเสียงสวด สมอจะปลอดโปร่ง ไม่คิดในเรื่องที่ทำให้เครียด จึงทำให้เกิดอารมณ์ผ่อนคลาย และเมื่อใจไม่ฟุ้งไปก็ขึ้นอยู่กับเสียงสวดมนต์จะทำให้เกิดสมาธิและเกิดความสงบอยู่กับบทสวดมนต์นั้น ๆ (สุภาพ หอมจิตร, 2554) เมื่อจิตเป็นสมาธิ ความสงบเยือกเย็นในจิตจะเกิดขึ้นและเกิดปัญญา เป็นการยกระดับจิตใจของผู้สวด ยิ่งถ้าผู้สวดมนต์รู้คำแปลและรู้ความหมาย จะทำให้ผู้สวดเกิดความเลื่อมใสศรัทธาในการสวดมนต์มากขึ้น (จุฑาทิพย์ อุมะวิชนี, 2552) และนำไปสู่การมีจิตที่สงบ นอกจากนี้ผู้ที่สวดจะเกิดกุศลหรือความสุขใจ การสวดมนต์ถือเป็นการสร้างความสุข ความเป็นสิริมงคล ภายในครอบครัว หากครอบครัวใดที่สวดมนต์เป็นประจำ ยิ่งทำให้ภายในครอบครัวมีความรักและมีความสุขมากขึ้น (สุภาพ หอมจิตร, 2554)

ช่วงวิกฤตสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) การประกาศปิดสถานประกอบการและสถานที่ทำงานในประเทศได้เกิดขึ้น จนไปถึงการปิดประเทศ ทำให้เกิดความเครียด มีอารมณ์อ่อนไหวง่าย มีความรู้สึกไม่มั่นคงปลอดภัย และภาวะวิกฤตซึ่งแต่ละคนกำลังเผชิญอยู่ ความสามารถในการเผชิญกับปัญหา ความรู้สึกมีคุณค่ามีศักดิ์ศรีของตนเอง ปรัชญาในการดำเนินชีวิต ความเชื่อ ความหวัง และความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในสังคม บางรายที่มีแรงกดดันมาก ๆ และไม่สามารถปรับตัวได้ ก่อให้เกิดปัญหาทางจิตอาจทำร้ายตัวเองและผู้อื่นได้ จากข้อมูลการศึกษาที่ผ่านมาจึงอาจกล่าวได้ว่าการสวดมนต์ทำให้ผู้สวดมีสุขภาพจิตที่ดี ซึ่งส่งผลต่อการมีสุขภาวะที่ดีของผู้สวดมนต์ด้วย

3. การวิเคราะห์

การสวดมนต์ข้ามปีด้วยบทพุทธมนต์เป็นบทที่มีอานุภาพ มีความขลัง ศักดิ์สิทธิ์ มีชัย ไร้อันตราย ผู้ศึกษาทำการสำรวจพฤติกรรมความเชื่อการสวดมนต์ข้ามปีในสังคมไทย ผู้สวดมนต์ส่วนใหญ่ขอพรให้ครอบครัวเป็นลำดับแรก ให้มีความสุข สุขภาพแข็งแรง มีอายุยืนนาน พุทธศาสนิกชนทุกกลุ่มวัยเชื่อว่าการสวดมนต์เป็นสิ่งที่ต้องสวดด้วยความศรัทธา และเชื่อว่ามีคุณค่าทางด้านจิตใจที่จะเกิดผลดีต่อตนเอง กับการพัฒนาจิตใจ และปัญญา วิเคราะห์บทสวดมนต์สำคัญในประเทศไทยในฐานะสัญลักษณ์ทางศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งสามารถสร้างเป็นกรอบการวิเคราะห์ ดังแผนภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบการวิเคราะห์
ที่มา: ญัฐพงษ์ มะลิซ้อน (2565)

4. วิเคราะห์พฤติกรรมความเชื่อการสวดมนต์ข้ามปีในสังคมไทย

ความเชื่อเทวดาอาจเป็นเพราะผู้ร่วมพิธีสวดมนต์ข้ามปียังมีความเชื่อถือในพุทธานุภาพที่ช่วยคลายทุกข์ บารมีอันคุ้มครองให้เกิดความสุข และอัสถรรย์บันดาลที่ดลให้เกิดความเจริญรุ่งเรือง จึงเป็นสิ่งร้อยรัดจิตใจของผู้คนไว้อย่างแน่นเหนียว เมื่อใดที่เกิดความสั่นไหวหรือทุกข์ร้อนในชีวิต ผู้ร่วมพิธีสวดมนต์ข้ามปีมักใช้วิธีบนบานศาลกล่าวกับเทวดาที่ตนเคารพนับถือ เพื่อให้ได้สิ่งอันต้องประสงค์หรือเพื่อขจัดความทุกข์นั้น ครั้นเมื่อตนได้สิ่งอันประสงค์ ความเลื่อมในศรัทธาก็ยิ่งเพิ่มทวี จนทำให้พิธีสวดมนต์ข้ามปีเป็นศูนย์รวมจิตใจและที่ปักฝังของคนไทยทั่วทั้งประเทศ

การสวดมนต์ข้ามปีด้านศรัทธา ทำให้ได้ข้อค้นพบที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ ผู้ที่จะมาสวดมนต์ข้ามปีนั้นมีศรัทธาอยู่แล้ว พอมาเสริมพิธีกรรมด้วยบทมงคลสูตร (ป้องกันอันตราย เพิ่มสิริมงคลรับปีใหม่) บทโพชฌังคปริตร (หายจากโรคร้าย สุขภาพดีรับปีใหม่) บทพุทธชัยมงคลคาถา (ชนะอุปสรรคทั้งปวง พบความสำเร็จในปีใหม่) พิธีกรรมการสวดมนต์ข้ามปีจึงเป็นพิธีกรรมที่ยิ่งใหญ่ ไม่ใช่พิธีกรรมที่จะทำเล่นๆ เป็นพิธีกรรมที่ศักดิ์สิทธิ์ คนทำก็ศักดิ์สิทธิ์ ผู้เข้าร่วมพิธีสวดมนต์ข้ามปีก็ศักดิ์สิทธิ์ เพราะฉะนั้นพระที่จะทำพิธีต้องถือศีลอย่างเคร่งครัด ต้องมีสมาธิมั่นคงต้องรู้ขบวนการขั้นตอนสวดมนต์ข้ามปีของบทสวดมนต์แต่ละบท

การปรับตัวของผู้สวดมนต์ข้ามปีที่ต้องเผชิญปัญหา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจากผู้สวดมนต์ข้ามปีนั่นเองหรือเป็นปัญหาที่เกิดจากสภาพแวดล้อม โดยทั่วๆ ไปจะพยายามปรับตัวสภาพที่เป็นปัญหาที่เขา กำลังเผชิญนั้น เพื่อให้สภาวะของความกดดัน ความเครียด ความกังวลใจค่อยๆ คลี่คลายลงจนกระทั่งหมดไป หากไม่สามารถจัดปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้หมดสิ้นไปได้ และอาจจะมีผลกระทบให้บุคคลนั้นต้องสูญเสียความ

สมดุลในตนเองเกิดความเคร่งเครียด วิตกกังวล ทำให้ไม่มีความสุขในการดำเนินชีวิต ผู้เข้าร่วมพิธีสวดมนต์ข้ามปีจะประยุกต์บทสวดมนต์นำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดสิริมงคลแก่ชีวิต

เจตคติการสวดมนต์ข้ามปี คือความรู้สึภายในจิตใจของผู้ร่วมพิธีสวดมนต์ข้ามปีของแต่ละคนและความรู้สึกนี้จะส่งผลต่อไปสู่การแสดงออกทางพฤติกรรม ความรู้สึกหรือเจตคติที่เกิดขึ้นสามารถจะเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้การเรียนรู้ ประสบการณ์ ความเชื่อ ค่านิยมของผู้สวดมนต์แต่ละบุคคลจะเป็นตัวก่อให้เกิดเจตคติต่างๆ กันไป ดังนั้น ผู้สวดมนต์ข้ามปีที่มีเจตคติที่ดีจะดูได้จากพฤติกรรมที่มีการตัดสินใจว่าจะเข้าร่วมพิธีสวดมนต์ข้ามปีเพื่อต้องการให้มีสิ่งดี ๆ เกิดขึ้นในชีวิต

พฤติกรรมความเชื่อการสวดมนต์ข้ามปีในสังคมไทย เพราะเกิดความสิ้นหวังหรือทุกข์ร้อนในชีวิตจากวิกฤติโรคระบาดโควิด-19 ที่เกิดขึ้นทั่วโลกเป็นเวลานาน พุทธศาสนิกชนมีความเชื่อถือนในพุทธานุภาพที่ช่วยคลายทุกข์ บารมีอันคุ้มครองให้เกิดความสุข และอัศจรรย์บันดาลที่ดลให้เกิดความเจริญรุ่งเรือง เพื่อขจัดความทุกข์นั้นทำให้ผู้ร่วมพิธีสวดมนต์ข้ามปีมากขึ้นทุกปีเพราะเชื่อว่าอานิสงส์ในการสวดมนต์ข้ามปีด้วยบทพุทธมนต์ 9 บท ได้แก่ บทบูชาพระรัตนตรัย บทกราบพระรัตนตรัย นมัสการพระพุทธเจ้า สมาทานศีล 5 สรรเสริญคุณพระรัตนตรัย (ให้อานิสงส์ในทุกๆ เรื่อง) มงคลสูตร (ป้องกันอันตราย เพิ่มสิริมงคลรับปีใหม่) โพชฌังคปริตร (หายจากโรคภัย สุขภาพดีรับปีใหม่) พุทธชัยมงคลคาถา (ชนะอุปสรรคทั้งปวง พบความสำเร็จในปีใหม่) บทแผ่เมตตา ซึ่งทั้ง 9 บทสวดมนต์ล้วนเป็นบทที่มีอานุภาพ มีความขลัง ศักดิ์สิทธิ์ มีชัย ไร้อันตราย ผู้สวดมนต์ข้ามปีเชื่อในอานุภาพว่าเป็นสิ่งที่มีสิริมงคลป้องกันความวิบัติเพื่อได้สมบัติทั้งปวง เพื่อขจัดทุกข์ภัยโรคทั้งปวง ต้องสวดด้วยความศรัทธาและเชื่อว่าจะเกิดผลดีต่อตนเอง ผู้สวดมนต์ส่วนใหญ่ขอพรให้ครอบครัวเป็นลำดับแรก ให้มีความสุข สุขภาพแข็งแรง มีอายุยืนนาน ผู้สวดมนต์ข้ามปีส่วนใหญ่เห็นว่า ประโยชน์สำคัญที่ได้รับจากการสวดมนต์ คือ การมีสติในขณะสวดมนต์ ทำให้จิตใจสงบและเป็นสุข และผู้สวดมนต์ข้ามปีนำประโยชน์จากการสวดมนต์ข้ามปีมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม การสวดมนต์ข้ามปีจึงเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับพุทธศาสนิกชนในสังคมไทย แต่การสวดมนต์และขอพรเพียงอย่างเดียวไม่ช่วยให้สำเร็จได้ หากต้องลงมือกระทำด้วย

5. บทสรุป

ผลการศึกษาพฤติกรรมความเชื่อการสวดมนต์ข้ามปีในสังคมไทย พบว่า ผู้สวดมนต์ข้ามปีมีเจตคติที่ดีต่อการสวดมนต์ เชื่อว่าการสวดมนต์ข้ามปีเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวและมีคุณค่าทางจิตใจของผู้สวดและทำให้เกิดอานิสงส์แก่ตนเองได้ โดยการสวดมนต์ข้ามปีที่สวดด้วยความศรัทธา จะทำให้จิตใจจดจ่อ เกิดสมาธิและมีสติ ใคร่ครวญในสิ่งที่ได้กระทำอย่างมีเหตุผลและเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับการศึกษาประสบการณ์การสวดมนต์ของผู้ป่วยมะเร็งโดยเป็นการศึกษาเชิงปรากฏการณ์วิทยาของเยาวรัตน์ มัชฌิม และคณะ (2562) ที่พบว่าการสวดมนต์เป็นการปฏิบัติภายใต้ความเชื่อและความศรัทธา ผลการสวดมนต์ช่วยส่งเสริมการนอนหลับทำให้จิตใจสงบเป็นสมาธิ ทำให้คิดดีคิดทางบวก และทำให้ชีวิตมีพลังไม่ท้อแท้และเกิดความสุขทางใจได้ นอกจากนี้มีงานวิจัยต่างประเทศ เช่น งานวิจัยของประเทศเวลส์ ปี 2008 ที่ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสวดมนต์กับความสุขของนักศึกษาปริญญาตรี จำนวน 131 คน ผลพบว่า การสวดมนต์มีความสัมพันธ์กับความสุข โดยความถี่ของการสวดมนต์มีความสัมพันธ์กับความสุขในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Robbins et

al., 2008) และงานวิจัยของ Maltby et al., 2008 ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสวดมนต์กับความสุขเชิงอัตวิสัย โดยใช้แนวคิดการเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรม (cognitive-behavioral framework) ในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 173 คน ผลการศึกษาพบว่า การเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา การฝึกสมาธิ ประสบการณ์การสวดมนต์ ล้วนมีความสัมพันธ์กับความสุขเชิงอัตวิสัย โดยเฉพาะการฝึกสมาธิ ประสบการณ์การสวดมนต์ ความถี่ของการสวดมนต์ เป็นตัวแปรที่ส่งผลโดยตรง (unique variance) ต่อตัวแปรความสุขเชิงอัตวิสัย (Maltby et al., 2008) เป็นต้น ผลวิจัยดังกล่าวช่วยสนับสนุนข้อค้นพบจากการวิเคราะห์การสวดมนต์ข้ามปี เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ทำให้ผู้สวดเกิดสบายใจและมีความสุขได้เป็นอย่างดี การสวดมนต์ข้ามปีถือว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม และเป็นสิ่งที่ควรปลูกฝังให้กับลูกหลานให้ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเพราะการสวดมนต์จะทำให้เจริญสติทำให้จิตเกิดสมาธิจิตใจสงบเป็นสุข ผู้สวดมนต์ข้ามปีได้รับอานิสงส์ โดยที่ตนมีจิตโน้มไปในพระรัตนตรัย เกิดอนุสติในพระรัตนตรัย มีศรัทธา รักษาศีล เกิดปัญญา นำตนสู่วิถีพุทธวิถีไทยได้มากขึ้น

ด้วยเหตุนี้เองการสวดมนต์ข้ามปีจึงเป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่น่าสนใจในวันขึ้นปีใหม่เพราะ ผู้ที่สวดมนต์มีโอกาที่จะเกิดความสุขความสบายใจ และมีสุขภาพจิตที่ดีมากกว่าการไม่สวดมนต์ ซึ่งการสวดมนต์นั้นควรสวดเป็นประจำและทำให้เป็นกิจวัตรจนเกิดความเคยชิน เหมาะสำหรับทุกกลุ่มวัยและเหมาะสมสำหรับทั้งผู้มีปัญหา และไม่มีปัญหาในการดำรงชีวิต ซึ่งผู้ที่สนใจอาจทดลองนำการสวดมนต์ไปใช้ในวิถีประจำวัน ซึ่งอาจจะทำให้ได้รับประโยชน์หรืออานิสงส์ดังที่กล่าวแล้วเช่นเดียวกัน

6. ข้อเสนอแนะ

จากข้อสรุป พบว่า พฤติกรรมความเชื่อการสวดมนต์ข้ามปีในสังคมไทยนั้นเป็นสิ่งที่เสริมสิริมงคลให้แก่ชีวิต ไม่มีพิษมีภัยต่อผู้ที่ต้องการหาสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจแล้วยังเป็นการทำความดี ละเว้นความชั่วทำจิตใจให้บริสุทธิ์ผ่องใสเป็นหลักของพระพุทธศาสนา ซึ่งพระพุทธศาสนามีอิทธิพลครอบคลุมวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยในทุกๆ ด้าน ดังนั้นการสวดมนต์มีผลต่อชาวไทยที่เป็นพุทธศาสนิกชนในด้านจรรโลงจิตใจแล้วเป็นการบำรุงรักษาศาสนสถานและศาสนสมบัติให้คงสภาพที่ดีอยู่เสมอตามกำลังศรัทธาและโอกาสของพุทธศาสนิกชนทุกท่านในการทำบุญกุศลด้วย ผู้สวดมนต์ข้ามปีมีโอกาสที่จะเกิดความสุข ความสบายใจ และมีสุขภาพจิตที่ดีมากกว่าผู้ที่ไม่สวด การสวดมนต์ข้ามปีจึงถือเป็นกิจกรรมทางเลือกแนะนำที่พุทธศาสนิกชนสามารถทำได้ที่บ้าน โดยไม่มีค่าใช้จ่าย เหมาะสำหรับทุกกลุ่มวัย และเหมาะสมสำหรับทั้งผู้มีปัญหา และไม่มีปัญหาในการดำรงชีวิต ตลอดจนจนประโยชน์และอานิสงส์จากการสวดมนต์รวมถึงการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันของผู้ที่สวดมนต์เป็นประจำ ดังนั้นควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมนั่งสวดมนต์ทุกวันตอนเย็น เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ธรรมะขัดเกลาจิตใจ และนำหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาไปปฏิบัติให้เป็นแนวทางในการใช้ชีวิต ให้เกิดการแข่งขันทำความดี และที่สำคัญมีการส่งเสริมการสวดมนต์ข้ามปี ซึ่งจะเป็นการช่วยลดอุบัติเหตุ ลดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน อันจะเป็นมูลเหตุทำให้สังคมมีสันติสุขไม่เบียดเบียนเอารัดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน และยึดถือระบบคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เปิดเผย โปร่งใส ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสามัคคีช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนประพฤติตนเป็นพลเมืองที่ดีร่วมกันพัฒนาประเทศให้น่าอยู่คู่คุณธรรม

บรรณานุกรม

- กมลาค ภูวนาธิพงษ์, อำนาจ บัวศิริ, อัครนันท์ อริยศรีพงษ์, อมลณัฐ กันทะสัก และมนัสนันท์ ประภัสสรพิทยา. (2561). **โครงการสุขชีวีวิถีพุทธในชุมชนเมือง ยุค 4.0: กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้าน วัด โรงเรียน**. ทนุวิจัยคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- กรมวิชาการ. (2511). **สัตกฤต-ไทย-อังกฤษ อภิธาน**. พระนคร: ครูสภา.
- จุฑาทิพย์ อุมะวิชนี. (2552). **ตำนานบทธมมุต**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ธรรมสาร.
- จิตติยา เนตรวงษ์, และรัชฎาพร ธีรารวรรณ. (2562). การใช้โปรแกรมส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุตามหลักวิถีพุทธ ที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตที่ดีของผู้สูงอายุ. **วารสารวิทยาลัยราชสุดาเพื่อการวิจัยและพัฒนาคนพิการ**, 15(1), 50-62.
- ทัศนาศ จิรสิริธรรม. (2552). **ศึกษาการสวดมนต์แปลเพื่อการบรรเทาทุกข์ทางใจ: กรณีศึกษาผู้เข้าร่วมโครงการอยู่เย็นเป็นสุขพันทุกข์ร่วมกัน ณ เสถียรธรรมสถาน**. ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ประเสริฐ บุญตา. (2547). **พาหุงการแผ่เมตตาของพระพุทธเจ้า**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรุงเทพ ฯ.
- พระครูศรีโสธรคณารักษ์. (2562). แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามโครงการสวดมนต์ข้ามปีของประชาชนในจังหวัดยโสธร. **วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา**, 5(2), 466-481.
- พระครูสุตธรรมมาภรณ์ ดร., พระมหาพวน ขนติธโร (สตี). (2560). **การวิเคราะห์อิทธิพลของพระพุทธรูปสำคัญกับการพัฒนาจิตใจและปัญญาในสังคมไทย**. ทนุวิจัย มหาวิทยาลัย-มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์พุทธโสธร.
- พระเทพเวที (ประยุตต์ ปยุตโต). (2535). **พระพุทธศาสนาในฐานะรากฐานของวิทยาศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2538). **พุทธธรรม**. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2548). **เรื่องเหนือสามัญวิสัยอิทธิปาฏิหาริย์เทวดา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ธรรมดา.
- พระราชเวที (สมพงษ์ พรหมวิโส). (2536). **บรรณานุกรม สัททวิเสสวิคคหะ**. กรุงเทพมหานคร : ประดิพัทธ์.
- พระสมุทรสุรพงษ์ ปณฺาพโล (สึบฺนุช). (2560). **ศึกษาความเชื่อและพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาของร่างทรงกรณีศึกษา: อำเภอสระบุรีเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ**. พุทธศาสตร-มหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระอัครคังสเถระ. (2545) **สัททนิธิตาตุมาลา คัมภีร์หลักบาลีไวยากรณ์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ไทยรายวันการพิมพ์.
- พินิจ รัตนกุล. (2548). **สวดมนต์ สมาธิ วิปัสสนา รักษาโรคได้**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์
- พุทธทาสภิกขุ. (2538). **ชุมนุมข้อคิดอิสระ พุทธทาสภิกขุ**, พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุภาพใจ.

- ภาณี วงษ์เอก. (2558). **ประชากรสามกลุ่มวัยได้อะไรจากการสวดมนต์**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท โรงพิมพ์ เดือนตุลาคม จำกัด.
- เมตตานันโทภิกขุ. (2548). **ธรรมะในการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย**. พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพมหานคร: บริษัท ที. เอ็น. พี. พรินต์ติ้ง จำกัด.
- แม่ชีกนกวรรณ ปรีดีเปรม. (2562). **ผลของการสวดมนต์และการฟังบทสวดมนต์ที่มีต่อความวิตกกังวลในการสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีความศรัทธาในพุทธศาสนาต่างกัน**. พุทธศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาพุทธจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย-มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เยาวรัตน์ มัชฌิม, วราภรณ์ คงสุวรรณ, และตติกร นิลมานัต. (2562). **ประสบการณ์การสวดมนต์ของผู้ป่วยมะเร็ง: การศึกษาเชิงปรากฏการณ์วิทยา**. วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์, 36(3), 23-35.
- รศรินทร์ เกรย์, ภาณี วงษ์เอก, เจตพล แสงกล้า และณัฐจิรา ทองเจริญพงศ์. (2558). **การสวดมนต์ การสวดมนต์ข้ามปี และความสุขของพุทธศาสนิกชนไทย**. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วรรณลลิตี ไวทยะเสวี. (2527). **คู่มือการศึกษาพระอภิธรรมมัตถสังคหะ ปริเฉทที่ ๒ เจตสิกสังคหวิภาค**. กรุงเทพมหานคร: ธเนศวรการพิมพ์.
- สมเด็จพระพุทธปาจารย์ พรหมรังสี. (ม.ป.ป.). **อมตะธรรม: ประวัติการสวดมนต์**. สืบค้น 20 ธันวาคม 2565, จาก www.kanlayantam.com/sara/sara/64.html.
- สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2561). **พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์**, พิมพ์ครั้งที่ 31. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ บริษัท สหธรรมิก จำกัด.
- สมพร กันทรดุสิต เจริญชัยศรี. (2552). **กลไกของการปฏิบัติสมาธิ**. สืบค้น 20 ธันวาคม 2565, จาก http://thaicamdb.info/article_doc.php?article=41
- สำนักพิมพ์เสียงเชียงใหม่. (2551). **สวดมนต์ทำวัตรแปล**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เสียงเชียงใหม่ เพียรเพื่อพระพุทธศาสนา.
- สุภาพ หอมจิตร (2554). **สวดมนต์อันสืบสืบทอดจักรวาล**. กรุงเทพฯ: เสียงเชียงใหม่.
- หลวงเทพธรรมาภิกขุ. (2518). **ธาตุปฏิบัติปฎิภา**. กรุงเทพมหานคร: มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- Andersson, G. (2008). **Chronic pain and praying to a higher power: useful or useless?**. Journal of religion and health, 47(2), 176-187.
- Apte, Vaman Shivram. (1995). **The Practical Sanskrit- English Dictionary**, (New Delhi: Motilal Babarsidass.
- Coleman, James C, and Hammen. (1981). **Abnormal Psychology and Modern Life**. New York: Bombay, 1981.
- Maltby, J., Lewis, C. A., & Day, L. (2008). **Prayer and subjective well-being: The application of a cognitive-behavioural framework**. Mental Health, Religion and Culture, 11(1), 119-129.

- Robbins, M., Francis, L. J., & Edwards, B. (2008). **Prayer, personality and happiness: A study among undergraduate students in Wales.** *Mental Health, Religion and Culture*, 11(1), 93-99.
- Seligman, M.E.P.; Walker, E.F.; Rosenhan, D.L., (2001). **Abnormal psychology** (4th ed.). New York: W.W. Norton & Company.
- Spielberger, C.D., (1966). **Theory and Research on Anxiety**, in *Anxiety and Behavior*, New York: Academic Press.
- Thomas, S., & Rao, S. L. (2016). “**Effect of Gayatri mantra meditation on meditation naïve subjects: an eeg and fMRI study**”. *The international journal of indian psychology*, 3(2) (2016): 14 – 18.
- William, M monier. (1995). **A Dictionary English and Sanakit**, New Delhi: Motital Banarsidass.

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี

MOTIVATION FOR THE PERFORMANCE OF LOCAL GOVERNMENT PERSONNEL

IN NONG SAENG DISTRICT UDON THANI PROVINCE

รุ่งรัตน์ จงบุญ

Rungrat Chongboon

บุญเหลือ บุปผามาลา

Boonluae Bubphamal

คณะรัฐศาสตร์ วิทยาลัยพินิจบัณฑิต

Faculty of Political Sciences, Pitchayabundit University

E-mail: rungrat2532959@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 29 ธันวาคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 31 ธันวาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 31 ธันวาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการ/พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง ที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสงจังหวัดอุดรธานี ทั้งหมด 188 คน ด้วยการใช้สูตรของยามานะ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม ประกอบไปด้วยเนื้อหา 3 ส่วน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือสถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ T - test และ F - test สำหรับเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ตามปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง และรายได้ต่อเดือน

ผลการวิจัย พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมและความมั่นคงในการทำงาน ($\bar{X} = 3.70$) รองลงมา คือ ด้านนโยบายและการบริหาร ($\bar{X} = 3.67$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเท่ากัน คือด้านความก้าวหน้า ($\bar{X} = 3.29$) และด้านประโยชน์ตอบแทน ($\bar{X} = 3.29$) การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภท

ตำแหน่ง และรายได้ต่อเดือน โดยพบว่าบุคลากรที่มีเพศต่างกัน อายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ส่วนบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ประเภทตำแหน่งต่างกัน และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ ควรมีการส่งเสริม และสนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่บุคลากรอย่างเพียงพอ

คำสำคัญ : แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน, บุคลากร, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ABSTRACT

The main objectives of this research were to study the level of motivation for the performance of the personnel of the local government organization in Nong Saeng District. Udon Thani Province The sample groups used in this research were civil servants/sub-district employees, permanent employees and employers. 188 people working in the local government organization in Nong Saeng District, Udon Thani Province, using Yamane's formula. data analysis are descriptive statistics such as number, percentage, mean and standard deviation. For general information on the sample Inferential statistics, including T - test and F - test for comparing the level of motivation in the performance of the local administrative organization personnel. in Nong Saeng District Udon Thani Province according to personal factors, gender, age, educational level position type and monthly income.

The results showed that the motivation for the performance of the personnel of the local government organization in Nong Saeng District. Udon Thani Province Overall, it was at a high level ($\bar{X} = 3.48$), and when considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average was environment and work security ($\bar{X} = 3.70$), followed by policy and management ($\bar{X} = 3.67$).) and the aspect with the least mean having the same value, i.e. the aspect of progress ($\bar{X} = 3.29$) and the aspect of compensation ($\bar{X} = 3.29$). Udon Thani Province classified by gender, age, educational level position type and monthly income It was found that personnel of different sexes, different ages, had the same motivation for working. For personnel with different educational levels different position types and different monthly income There are different motivations for performing tasks. Recommendations on the motivation for the performance of personnel of local government organizations in Nong Saeng District Udon Thani Province, including should be promoted and support adequate scholarships for personnel.

Keywords: Motivation for working, personnel, local government organization

1. บทนำ

แรงจูงใจ (Motivation) คือ สิ่งซึ่งควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ อันเกิดจากความต้องการพลังกดดันหรือความปรารถนาที่จะพยายามดิ้นรนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งอาจจะเกิดมาตามธรรมชาติหรือจากการเรียนรู้ก็ได้ การจูงใจเกิดจากสิ่งเร้าทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคลนั้น ๆ เอง ภายในได้แก่ความรู้สึกต้องการ หรือขาดอะไรบางอย่าง จึงเป็นพลังชักจูง หรือกระตุ้นให้มนุษย์ประกอบกิจกรรมเพื่อทดแทนสิ่งที่ขาดหรือต้องการนั้น ส่วนภายนอกได้แก่ สิ่งใดก็ตามที่มาเร้าเร้า นำช่องทาง และมาเสริมสร้างความปรารถนาในการประกอบกิจกรรมในตัวมนุษย์ ซึ่งการจูงใจนี้อาจเกิดจากสิ่งเร้าภายในหรือภายนอก แต่เพียงอย่างเดียว หรือทั้งสองอย่างพร้อมกันได้ อาจกล่าวได้ว่า การจูงใจทำให้เกิดพฤติกรรมซึ่งเกิดจากความต้องการของมนุษย์ ซึ่งความต้องการเป็นสิ่งเร้าภายในที่สำคัญกับการเกิดพฤติกรรม นอกจากนี้ยังมีสิ่งเร้าอื่น ๆ เช่น การยอมรับ ของสังคม สภาพบรรยากาศที่เป็นมิตร การบังคับขู่เข็ญ การให้รางวัลหรือกำลังใจหรือการทำให้เกิดความพอใจ ล้วนเป็นเหตุจูงใจให้เกิดแรงจูงใจได้ ทฤษฎีแรงจูงใจแบ่งออกได้เป็นทฤษฎีใหญ่ ๆ คือ

การส่งเสริมให้เกิดความผูกพันต่อองค์กรเป็นสิ่งที่มีความสำคัญก่อให้เกิดผลประโยชน์ในฐานะที่บุคคลากรเป็นกำลังสำคัญขององค์กร จึงจำเป็นต้องหาหนทางส่งเสริมให้บุคคลากรมีความรู้สึกมั่นคงในการทำงาน เพื่อส่งเสริมให้การบริหารงานขององค์กรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ แรงจูงใจในการทำงานเป็นสิ่งที่มียุทธผลต่อการปฏิบัติงานของบุคคลากร และสมควรได้รับนอกเหนือจากเงินเดือน ค่าจ้างที่ได้รับตามปกติ โดยธรรมชาติของมนุษย์ เมื่อได้รับการตอบสนองก็ทำให้เกิดความพึงพอใจและแสดงพฤติกรรมในทางบวกถ้าได้รับแรงจูงใจในการทำงานที่ดีและเหมาะสมก็จะเป็นสิ่งกระตุ้นให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความผูกพันกับองค์กรและเต็มใจทำงานอยู่กับองค์กรต่อไป องค์กรก็จะได้รับประโยชน์ ตรงกันข้ามหากบุคคลากรได้รับแรงจูงใจในการทำงานที่ไม่เหมาะสมและเพียงพอ ก็ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำงาน เกิดความท้อแท้ขาดขวัญและกำลังใจ รู้สึกเบื่อหน่ายและสิ้นหวัง การปฏิบัติงานขาดประสิทธิภาพ เกิดการแสวงหารายได้ในทางที่มีขอบ ทุจริต คอรัปชั่น หรือทำงานเพื่อหวังประโยชน์ส่วนตัว ส่งผลเสียหายต่อประชาชนและองค์กร

การศึกษาแรงจูงใจในการทำงาน องค์กรต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการและธรรมชาติมนุษย์ว่าแต่ละคนมีความต้องการและธรรมชาติที่ต่างกัน องค์กรควรให้ความสำคัญกับมนุษย์ สัมพันธ์กับตัวบุคคล และควรเสริมสร้างทักษะในการสร้างมนุษย์สัมพันธ์ ความสุขจากการทำงานก็เกิดมาจากความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจในงานที่ทำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี มีจำนวน 5 แห่ง และในจำนวน 5 แห่งนั้นมีอยู่ด้วยกัน 2 รูปแบบการปกครองคือ เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานที่ตามภารกิจทั้งที่เป็นข้าราชการการ พนักงาน/พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างทั้งสิ้นจำนวน 353 คน จำนวนนั้นต่างมีบทบาทหน้าที่ตามภารกิจที่กล่าวแล้ว บุคลากรจำนวนมากได้มีการทุ่มเทเสียสละอุทิศตน ทำหน้าที่ด้วยความเข้มแข็งจนทำให้ภารกิจหลายๆประการบรรลุเป้าหมายประสบความสำเร็จตามนโยบายของรัฐบาลและผู้บริหาร แต่มีบุคลากรอีกจำนวนหนึ่งที่ทำหน้าที่เหมือนเป็น กาฝากทำงานตามที่ได้รับมอบหมายเนื่องจากไปที่บางครั้งก่อให้เกิดความหนักใจกับผู้บริหารหรือหัวหน้างานที่รับผิดชอบเรื่องนั้น การทำงานที่ขาดความรับผิดชอบ การทำงานที่ไม่มีความกระตือรือร้น ส่วนหนึ่ง

เนื่องจากนิสัยส่วนตัวที่ปลูกฝังมานาน แต่อีกส่วนหนึ่งอาจมาจากแรงจูงใจในการทำงานหรือบางครั้งอาจไม่มีขวัญกำลังใจทำงานไปโดยไม่มีความคาดหวัง

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งผลที่ได้รับจากการศึกษาคาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนผู้มาใช้บริการ ผู้บริหาร ตลอดจนบุคลากรผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะได้ทราบถึงระดับความสำคัญของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่จะนำไปใช้ประกอบการปรับปรุงการบริหารงานบุคคล และการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสงต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ตามปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง และรายได้ต่อเดือน
3. เพื่อให้ข้อเสนอแนะทางในการพัฒนาการบริหารงานให้เหมาะสมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี

3. ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 ประชากร ได้แก่ ข้าราชการ/พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง จำนวน 353 คน
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการ/พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง จำนวน 188 คน
3. ขอบเขตด้านตัวแปร
 - 3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง และรายได้ต่อเดือน
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี

4. ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยนี้จะทำให้ทราบระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี
2. ผลจากการวิจัยนี้สามารถนำไปเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี
3. ผลการวิจัยนี้จะเป็นแนวทางพัฒนาและบริหารงานให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

5. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอหนองแสงจังหวัดอุดรธานี ได้แก่ ข้าราชการ/พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง จำนวน 353 คน (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ,2565)
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการ/พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง ที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสงจังหวัดอุดรธานี ทั้งหมด 188 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยด้วยการใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1967) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นที่ 95% และได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งส่วน

6. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) จากการที่ได้ศึกษาข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำเสนอข้อมูลในส่วนดังกล่าวนี้มาสร้างเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง และรายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด

7. การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่เกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2. แบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นนำมาปรับปรุง แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) (ทองใบ สุตซารี, 2549) ซึ่งควรได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับไม่ต่ำกว่า 0.75 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูงใช้เก็บข้อมูลได้จริง

8. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือถึงผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 5 แห่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามซึ่งได้ตรวจสอบแล้ว ทำการแจกให้กับบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนทั้งหมด จำนวน 188 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

9. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยและสถิติที่ใช้ในการเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง และรายได้ต่อเดือน สถิติที่ใช้ คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี สถิติที่ใช้ คือ ได้แก่ ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

10. ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 67.0 และเป็นเพศชาย 33 คน คิดเป็นร้อยละ 33.0 อายุอยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.1 รองลงมาช่วงอายุอยู่ระหว่าง 20 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.3 และน้อยที่สุดช่วงอายุ 51 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.4 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 58.5 รองลงมาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 29.8 และน้อยที่สุดปริญญาโท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7 ประเภทตำแหน่งเป็นพนักงานจ้าง จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 64.4 รองลงมาข้าราชการหรือพนักงานส่วนตำบล จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 และน้อยที่สุดลูกจ้างประจำ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 71.3 รองลงมา 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.1 และน้อยที่สุดสูงกว่า 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.6

2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$,S.D. = 0.26) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมและความมั่นคงในการทำงาน ($\bar{X} = 3.70$,S.D. = 0.48) รองลงมา

คือ ด้านนโยบายและการบริหาร ($\bar{X} = 3.67$,S.D. = 0.45) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเท่ากัน คือ ด้านความก้าวหน้า ($\bar{X} = 3.29$,S.D. = 0.39) และ ด้านประโยชน์ตอบแทน ($\bar{X} = 3.29$,S.D. = 0.41)

3. การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง และรายได้ต่อเดือน โดยพบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน อายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ส่วนบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ประเภทตำแหน่งต่างกัน และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ได้แก่

1. ควรมีการส่งเสริม และสนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่บุคลากรอย่างเพียงพอ
2. ควรมีแผนส่งเสริมการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานประจำปี
3. ควรนำผลการได้รับรางวัลต่าง ๆ ของบุคลากร ไปประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการในแต่ละรอบการประเมินอย่างเป็นรูปธรรม
4. ควรมีการจัด โครงการ/กิจกรรม ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมสุขภาพจิตและกายที่ดีแก่เจ้าหน้าที่อยู่เสมอ
5. ควรได้รับความสะดวกรวดเร็ว ในการใช้สิทธิเบิกค่าเดินทางไปราชการ ค่าการศึกษาบุตร ค่าที่เช่าที่พัก
6. ควรจัดสวัสดิการต่างๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรในหน่วยงาน
7. ควรมีการสนับสนุน ยกย่อง ให้รางวัล แก่บุคลากร/ทีมงาน ที่มีการ พัฒนาการเรียนรู้ สร้างนวัตกรรม หรือที่มีผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ
8. ควรสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ สำหรับการปฏิบัติงาน
9. มีการจัดกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ของบุคลากรภายในหน่วยงาน และภายนอกหน่วยงาน
10. ควรมีการส่งเสริม เสริมสร้างความก้าวหน้าและความมั่นคงในอาชีพการทำงาน
11. ควรจัดสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากร นอกเหนือจากสวัสดิการที่มีจากหน่วยงานภาครัฐ
12. ควรมีนโยบาย หรือมาตรการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับบุคลากร
13. ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง

11. อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี

1. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$,S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมและความมั่นคงในการทำงาน ($\bar{X} = 3.70$,S.D. = 0.48) รองลงมา คือ ด้าน

นโยบายและการบริหาร ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.45) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มี 2 ด้าน คือ ด้านความก้าวหน้า ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 0.39) และด้านประโยชน์ตอบแทน ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 0.41) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะเหตุผลว่า ความชัดเจนของกฎระเบียบ ข้อบังคับ ความชัดเจนของนโยบายของฝ่ายบริหาร การมีส่วนร่วมและได้รับความเป็นธรรม ความชัดเจนของสายการปกครองบังคับบัญชา ได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน การได้รับมอบหมายในการปฏิบัติงานที่ทำทนายความรู้ความสามารถ ได้รับอิสระในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานมีความปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของปฐมวงศ์ สีหาเสนา (2557) พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลค่ายเนินวง ตำบลบางกะจะ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี โดยรวมมีแรงจูงใจในระดับมาก พิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ รองลงมา คือ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านเงินเดือน บุชบา เชิดชู (2556) พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคคล รองลงมา คือ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านผลประโยชน์ตอบแทน

โชติกา ระโส (2555) พบว่า แรงจูงใจต่อผลการปฏิบัติงานของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน รองลงมา คือ ด้านความรับผิดชอบ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการยอมรับนับถือ จุฑารัตน์ ดีวิ (2560) พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสังกัดเมืองพัทยา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการเจริญเติบโต รองลงมา คือ ด้านความรับผิดชอบ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านนโยบายการบริหารงาน

2. ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง และรายได้ต่อเดือน ผลปรากฏดังนี้

2.1 บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการทำงานไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า เพศไม่มีผลโดยตรงต่อการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และการเข้ามาปฏิบัติงานในสำนักงานใช้กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการเดียวกัน จึงมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุชบา เชิดชู (2556) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน

2.2 บุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าอายุไม่มีผลโดยตรงต่อการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และการเข้ามาปฏิบัติงานในสำนักงานใช้กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการเดียวกัน จึงมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุชบา เชิดชู (2556) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน

2.3 บุคลากรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ระดับการศึกษามีผลต่อการเลื่อนระดับ เลื่อนตำแหน่ง ปรับลดระยะเวลาเพื่อเปลี่ยน

สายงาน มีความก้าวหน้าในสายอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปฐมวงศ์ สีหาเสนา (2557) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลค่ายเนินวง ตำบลบางกะจะ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี พบว่าระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลค่ายเนินวง ตำบลบางกะจะ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน

2.4 บุคลากรที่มีประเภทตำแหน่งต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น การได้รับการเลื่อนระดับ เปลี่ยนสายงาน เติบโตในสายวิชาชีพ ได้รับค่าตอบแทนที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปฐมวงศ์ สีหาเสนา (2557) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลค่ายเนินวง ตำบลบางกะจะ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี พบว่าประเภทตำแหน่งต่างกัน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลค่ายเนินวง ตำบลบางกะจะ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน

2.5 บุคลากรที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรได้รับผลตอบแทนในที่ที่ดีจากการปฏิบัติงาน ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับปริมาณงานที่ทำ ได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน ค่าจ้าง และค่าตอบแทน และได้รับสวัสดิการที่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปฐมวงศ์ สีหาเสนา (2557) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลค่ายเนินวง ตำบลบางกะจะ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี พบว่ารายได้ต่อเดือนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลค่ายเนินวง ตำบลบางกะจะ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน

12. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.26) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมและความมั่นคงในการทำงาน ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.48) รองลงมา คือ ด้านนโยบายและการบริหาร ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.45) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเท่ากัน คือ ด้านความก้าวหน้า ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 0.39) และด้านประโยชน์ตอบแทน ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 0.41) ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ ดังนี้

1. ผู้บริหารควรมีนโยบายสนับสนุน ส่งเสริม บุคลากรให้มีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรม ศึกษาต่อ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ และการได้รับแต่งตั้งให้เลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น

2. ผู้บริหารควรมีนโยบายสนับสนุน ส่งเสริม บุคลากรให้ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับปริมาณงานที่ทำ ได้รับสวัสดิการที่เพียงพอ การได้รับสิทธิประโยชน์อื่น ๆ จากการทำงาน ได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนอย่างเหมาะสม และได้เลื่อนตำแหน่งตามที่ต้องการ อย่างโปร่งใส และเป็นธรรม

3. ควรมอบหมายงานอย่างมีขั้นตอน ชัดเจน และมีงบประมาณเพียงพอ เพื่อให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

4. ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติงานให้เป็นไปตามที่ต้องการ มีอิสระสามารถตัดสินใจในการดำเนินงาน ต้องรับผลจากปฏิบัติงานทั้งผลดีและผลร้าย สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานได้

5. ส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมเพื่อสร้างความสามัคคีในหน่วยงาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภออื่น ๆ ของจังหวัดอุดรธานี เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษา

2.2 การศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเชิงคุณภาพ

2.3 ศึกษาปัจจัยที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านประโยชน์ตอบแทน เพื่อเป็นการสร้างขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงาน

2.4 ศึกษาปัจจัยที่จะส่งเสริมการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

2.5 ศึกษาปัจจัยแรงจูงใจด้านต่าง ๆ ให้ชัดเจนมากขึ้น เพื่อต่อยอดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

บรรณานุกรม

กษิณ รักษา. (2551). แรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ดารีกา ศรีพระจันทร์ (2553). องค์ประกอบที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

นิพนธ์ พรหมจारी (2550). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. ในเขตอำเภอโซ่พิสัย จังหวัดหนองคาย, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.

นันทวัฒน์ บรมานันท์. (2549). หลักกฎหมายปกครองเกี่ยวกับบริการสาธารณะ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน.

วิไลวรรณ ศรีสงคราม. (2547). แรงจูงใจรากฐานในการพัฒนาศักยภาพของบุคคล. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.

ศุภจิรา จันทร์อารักษ์. (2551). ความคิดเห็นของข้าราชการที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ในเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rdEd. New York: Harper and Row Publications.

ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลโพรงงาม
อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี
QUALITY OF LIFE OF THE ELDERLY IN PHON NGAM SUBDISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION NONG HAN DISTRICT,
UDON THANI PROVINCE

ชนกานต์ สุกัลป์

Chanakarn Sukan

สุปัน สมสาร

Supan somsarn

คณะรัฐศาสตร์ วิทยาลัยพิจญ์บัณฑิต

Faculty of Political Sciences, Pitchayabundit University

E-mail: pupa6219@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 29 ธันวาคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 31 ธันวาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 31 ธันวาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาการวิจัยระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพรงงาม 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลโพรงงาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุใน องค์การบริหารส่วนตำบลโพรงงาม การวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามปลายปิดชนิดแบบเลือกตอบและคำถามปลายเปิดประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือประชาชน กลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพรงงาม มีชื่อในทะเบียนผู้สูงอายุมีสิทธิรับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพรงงาม ตามเกณฑ์ที่รัฐบาลกำหนดการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เป็นกลุ่มตัวอย่าง 265 คน โดยเป็นกลุ่มตัวอย่างหมด 265 คน ในปีงบประมาณ ปีพ.ศ. 2564

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลโพรงงาม พบว่า มีคุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาผลของแต่ละด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือด้าน ความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านจิตใจ และด้านร่างกาย

2. ผลการเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม พบว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา สถานที่อยู่อาศัย จำนวนสมาชิกในครอบครัว และรายได้ที่ต่างกัน มีคุณภาพชีวิตโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุใน องค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม จากแบบสอบถามปลายเปิด ต้องให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ แจกยารักษาโรค และตรวจสุขภาพฟรี ประจำปีให้แก่ผู้สูงอายุที่บ้าน/จัดสรรเบี้ยยังชีพให้ทั่วถึง เพิ่มอัตราเงินเบี้ยยังชีพ/มีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ/ชมรมฌาปนกิจสงเคราะห์จัดกิจกรรมให้มีโอกาสพบปะสังสรรค์กัน เข้าวัด ฟังธรรม/ให้มีการส่งเสริมการประกอบอาชีพเพื่อการยังชีพโครงการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ/ต้องการเครื่องออกกำลังกาย

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิต, ผู้สูงอายุ, องค์การบริหารส่วนตำบล

ABSTRACT

The objectives of the research were: 1) to study research on the quality of life of the elderly in Phon Ngam Subdistrict Administrative Organization. 2) to compare the level of quality of life of the elderly in Phon Ngam Subdistrict Administrative Organization Classified by personal factors 3) to propose guidelines for improving the quality of life of the elderly in Phon Ngam Subdistrict Administrative Organization Survey research using closed-ended questionnaires, multiple choice and open-ended questions, the population and the sample were the people. Elderly group aged 60 years and over in Phon Ngam Subdistrict Administrative Organization There is a name in the registration of the elderly who has the right to receive a living allowance in the Phon Ngam Subdistrict Administrative Organization area. According to the criteria set by the government, the selection of a specific sample (Purposive sampling) was a sample of 265 people, out of which 265 people were sampled in the fiscal year 2021.

The results of the research were as follows:

1. The level of quality of life of the elderly in Phon Ngam Subdistrict Administrative Organization found that the overall quality of life was moderate. When considering the results of each aspect, it was found that All aspects were moderate. Sorted in descending order of mean is the sides. social relationship environmental, mental and physical

2. The results of the comparison of the quality of life of the elderly in Phon Ngam Subdistrict Administrative Organization found that gender, age, marital status, educational level place of residence number of family members and different income The overall quality of life was not significantly different at the .05 level.

3. Results to propose guidelines for improving the quality of life of the elderly in Phon Ngam Subdistrict Administrative Organization from open-ended questionnaires need to educate about health care Distributing medicines and free annual health check-up for the elderly at home/allocation of subsistence allowance thoroughly Increasing the rate of subsistence allowance/establishing an elderly club/the cremation welfare club, organizing activities to have opportunities to meet and socialize, attend temples, listen to dharma/promote occupations for subsistence, volunteer care for the elderly project/need exercise equipment.

Keywords: Quality of Life, Elderly, Subdistrict Administrative Organization

1. บทนำ

ประเทศไทยอยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางประชากรอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะด้านโครงสร้างอายุของประชากร ที่มีสัดส่วนของประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปเพิ่มมากขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นประชากรที่อยู่ในวัยพึ่งพิง (ต้องการการดูแลจากรัฐและครอบครัว) ซึ่งเรื่องนี้เป็นประเด็นท้าทายสำคัญ ที่ประเทศไทยจำเป็นต้องตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างการมีอายุขัยที่ยืนยาวกับสุขภาพที่ดีขึ้น ซึ่งถือเป็นโอกาสที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยให้ก้าวหน้า

องค์การสหประชาชาติได้นิยามว่า ประเทศใดมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปเป็นสัดส่วนเกินร้อยละ 10 หรืออายุ 65 ปีขึ้นไป เกินร้อยละ 7 ของประชากรทั้งประเทศ ถือว่าประเทศนั้นได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging society) และจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged society) เมื่อสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปเพิ่มเป็นร้อยละ 20 และอายุ 65 ปีขึ้นไป เพิ่มเป็นร้อยละ 14 ดังนั้นการก้าวสู่สังคมสูงอายุเป็นปรากฏการณ์ที่ชัดเจนของสังคมไทยในศตวรรษที่ 21

มีการคาดการณ์ว่าในปี 2583 ประเทศไทยจะมีอัตราส่วนผู้สูงอายุถึง 32.1 %ในปี 2561 ประเทศไทยมีประชากรทั้งสิ้น 66.4 ล้านคน โดยมีประชากรวัยทำงาน (15-59 ปี) ร้อยละ 64.7 ประชากรวัยเด็ก (แรกเกิด-14 ปี) ร้อยละ 16.8 ผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) ร้อยละ 16.0 (ข้อมูลสำมะโนประชากรและเคหะ) มีการคาดการณ์ว่าในปี 2583 ประเทศไทยจะมีประชากรลดลง เหลือร้อยละ 63.9 แต่มีโครงสร้างประชากรเปลี่ยนแปลงอย่างมากคือ มีประชากรวัยทำงาน (15-59 ปี) ร้อยละ 55.1 ประชากรวัยเด็ก (แรกเกิด-14 ปี) ร้อยละ 12.8 และมีผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) สูงถึงร้อยละ 32.1 ทั้งนี้เนื่องจากการมีอัตราการเกิดที่น้อยลง และการพัฒนาทางการแพทย์ที่ทำให้ประชากรมีอายุยืนยาวขึ้นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อประเทศไทยค่อนข้างมาก เพราะเรามีกลุ่มประชากรวัยทำงานน้อยลง ส่งผลโดยตรงต่อกำลังการผลิตและเศรษฐกิจภายในประเทศ เพราะจะขาดแคลนกำลังคนทั้งในเรื่องของคุณภาพและปริมาณ ทำให้กลุ่มวัยทำงานมีรายได้และค่าใช้จ่ายใกล้เคียงกัน ทำให้ขาดดุลรายได้การบริโภค ขาดเงินออม และไม่สามารถเกื้อหนุนกลุ่มเด็กและผู้สูงอายุได้ ทำให้ผู้สูงอายุต้องพึ่งพาตัวเอง

ปัจจุบันประเทศไทยกำหนดนิยาม ผู้สูงอายุไว้อย่างเป็นทางการคือผู้ที่มีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุฉบับปัจจุบัน พ.ศ. 2546 และประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแล้วตั้งแต่ปี 2550 คือมีประชากรสูงอายุมากกว่าร้อยละ 10 โดยใช้อายุตามปฏิทินที่ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปเป็นนิยามที่เป็นทางการของ “ผู้สูงอายุ” ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุฉบับปัจจุบัน พ.ศ.2546

การเพิ่มขึ้นของประชากรวัยสูงอายุ ทำให้เกิดปัญหาตามมา เช่น ปัญหาด้าน เศรษฐกิจ ปัญหาด้านสังคม ปัญหาด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ คือ การที่วัยแรงงานมีรายได้ไม่เพียงพอกับภาระที่ต้องแบกรับเลี้ยงดูวัยสูงอายุ เพราะวัยผู้สูงอายุไม่สามารถทำงานเพื่อหารายได้เหมือนในอดีต จึงทำให้วัยแรงงานต้องหางานเพิ่มขึ้นโดยย้ายถิ่นฐานไปทำงานในตัวเมือง ทำให้เกิดปัญหาด้านสังคมตามมาคือผู้สูงอายุจะถูกทอดทิ้งให้อยู่เพียงลำพังหรือถูกละเลย ขาดที่พึ่ง ขาดคนดูแล ทำให้สภาพจิตใจของผู้สูงอายุเสื่อมลง กล่าวคือ การที่ถูกทอดทิ้งให้อยู่ลำพังหรือถูกละเลย ขาดคนดูแล ทำให้ผู้สูงอายุเหงา รู้สึกหดหู่ บางรายคิดว่าตนเองไร้ค่าหรืออาจทำให้เกิดโรคซึมเศร้าได้ การจัดบริการสาธารณะด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตเกี่ยวกับการสงเคราะห์ การพัฒนา รวมทั้งการส่งเสริมการพัฒนา ผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลยังมีน้อย เพราะส่วนใหญ่มุ่งเน้นด้านโครงสร้างพื้นฐาน แต่ไม่ได้ดูเรื่องของสังคม เศรษฐกิจ สุขภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

นโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลด้านผู้สูงอายุ จัดให้มีเบี้ยยังชีพรายเดือนแบบขั้นบันไดสำหรับผู้สูงอายุโดยผู้ที่มีอายุ 60-69 ปีจะได้รับ 600 บาท อายุ 70-79 ปี จะได้รับ 700 บาท อายุ 80-89 ปี จะได้รับ 800 บาท และอายุ 90 ปีขึ้นไป จะได้รับ 1,000 บาท สอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐในหมวด 5 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 80 (1)ในปัจจุบันนวัตกรรมทางการแพทย์มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ประกอบกับการรู้จักดูแลรักษาสุขภาพ ทำให้มนุษย์มีอายุยืนยาวมากขึ้นกว่าเดิมเป็นผลให้ประชากรวัยสูงอายุหรือคนชรามากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ จึงมีความจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมในทุกๆด้าน ทั้งเรื่องสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ อารมณ์ และความคิด เนื่องจาก “ผู้สูงอายุ” เป็นวัยซึ่งมีสารพัดปัจจัยก่อให้เกิดปัญหาต่างๆที่ต้องได้รับการดูแล ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

เนื่องจากคุณภาพชีวิต “ผู้สูงอายุ” ที่อาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลโพรงาม มีความเป็นอยู่ของด้านต่างเช่น เรื่องสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ อารมณ์ และความคิด เป็นวัยซึ่งมีสารพัดปัจจัยก่อให้เกิดปัญหาต่างๆที่ต้องได้รับการดูแล

จากเหตุผลข้างต้น ทำให้ข้าพเจ้าจึงสนใจทำวิจัยเรื่อง “ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลโพรงาม” อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ซึ่งข้าพเจ้ารับราชการ อยู่องค์การบริหารส่วนตำบลโพรงาม อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี เป็นเจ้าพนักงานด้านบริการจ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลโพรงาม อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี เพื่อให้ผลของการวิจัยนำไปสู่การกำหนดเป็นนโยบาย แผนกลยุทธ์ ตลอดจนการดำเนินงานพัฒนา คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลโพรงามให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้ข้อมูลพื้นฐานตามข้อเท็จจริง อันจะเป็นประโยชน์ต่อชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนทางเพื่อการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุในพื้นที่ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการวิจัยระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุใน องค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี จากส่วนที่ขาดหายไป

3. ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี ตามแนวคิดของ องค์การอนามัยโลก (WHO, 1993) ประกอบด้วย 1) ด้านร่างกาย (Physical domain) 2)ด้านจิตใจ (Psychological domain) 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (Social relationships) และ4) ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) มาเป็นกรอบแนวคิด

ขอบเขตด้านประชากร คือ ประชาชนกลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพนงามอ.นองหาน จ.อุดรธานี ชื่อในทะเบียนผู้สูงอายุมีสิทธิรับเบี้ยยังชีพใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม อำเภอนองหาน จ.อุดรธานี ตามเกณฑ์ที่รัฐบาลกำหนดการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)เป็นกลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่าง 265 คนในปีงบประมาณปีพ.ศ. 2564

ขอบเขตด้านระยะเวลา ผู้ศึกษาวิจัยได้เริ่มต้นวิเคราะห์องค์ประกอบของข้อมูล ตั้งแต่เดือน มกราคม ถึง มิถุนายน 2565 รวมระยะเวลาในการศึกษาทั้งสิ้น 6 เดือน

4. ประโยชน์ของการวิจัย

ด้านหน่วยงาน

1. เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐาน นำไปกำหนดเป็นนโยบาย และวางแผนกลยุทธ์การพัฒนาผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ทำให้ผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี ประหยัดงบประมาณค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลในการรักษาผู้สูงอายุ
3. ทำให้คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม อำเภอนองหานจังหวัดอุดรธานี สุขภาพกายและจิตดีขึ้นสามารถที่จะพึ่งพาตนเองได้

ด้านวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานอื่น ใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอย่างเหมาะสม และสามารถที่จะต่อยอดการ วิจัยครั้งต่อไปได้ในท้องถิ่นอื่น ๆ

5. ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คือประชาชน กลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพรงงาม อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ซึ่งในทะเบียนผู้สูงอายุมีสิทธิรับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพรงงาม อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี

ตามเกณฑ์ที่รัฐบาลกำหนดการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เป็นกลุ่มตัวอย่าง 265 คน โดยเป็นกลุ่มตัวอย่างหมด 265 คน ในปีงบประมาณ ปีพ.ศ. 2564

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา สถานที่อยู่อาศัย จำนวนสมาชิกในครอบครัว และรายได้ มีจำนวน 7 ข้อ ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบและเติมข้อความ

ตอนที่ 2 คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ จำนวน 4 ด้าน คือ 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านจิตใจ 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และ 4) ด้านสิ่งแวดล้อม มีข้อคำถามด้านละ 5 ข้อ รวมจำนวน 20 ข้อ โดยแบบสอบถามที่ใช้เป็นชนิดเลือกตอบ ลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า ตามแบบของไลเคิร์ท มีทั้งหมด 5 ระดับ แต่ละระดับให้น้ำหนักคะแนน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของประชาชน เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

1. เพื่อให้การศึกษาคครอบคลุมรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษาวิจัย ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลโพรงงาม อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี จึงได้สร้างเครื่องมือในการศึกษา

2. การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลชั้นปฐมภูมิ คือ ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวม หรือบันทึกจากแหล่งข้อมูล โดยตรงด้วยวิธีต่างๆ เช่น จากการสอบถาม การสัมภาษณ์ การสำรวจ การจดบันทึก แล้วสร้างเป็นเครื่องมือแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มของผู้สูงอายุ

3. กำหนดข้อมูลที่ต้องการแล้วทำการทบทวนวรรณกรรม แนวความคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัย เพื่อศึกษาการประเมินระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ได้แก่ งานวิจัย วารสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

4. กำหนดรูปแบบคำถามในแบบสำรวจ โดยคำนึงถึงข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาวิจัย เพื่อให้คำถามในแบบสำรวจมีความกระชับรัดกุมชัดเจนเข้าใจและตอบได้ง่าย โดยมีจำนวนคำถามไม่มากนัก เพื่อสร้างแรงจูงใจ ให้ผู้ตอบแบบสอบถาม อยากตอบแบบสอบถาม

5. ร่างแบบสอบถาม โดยนำตัวแปรมาสร้างคำถาม คำนึงความศัพท์เชิงปฏิบัติการ

6. เพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ในเนื้อหา ภาษาและความเที่ยงตรงผู้วิจัยได้นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาความเที่ยงตรงในเนื้อหา

7. ประมวลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านแล้ว นำมาปรับปรุงแบบสอบถาม เสนอกรรมการที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกัน 30 คน ต่อจากนั้นนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach กำหนดต้องได้ค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.72 ขึ้นไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบสอบถามได้ครบตามจำนวน 265 ชุด นำแบบสอบถามทุกฉบับ มาทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ แล้วนำข้อมูลจากแบบสอบถามไปประมวลผลด้วยวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลโพรงนางาม อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี ด้านต่างๆ โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบเกณฑ์การแปลความหมายที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยและสถิติที่ใช้ในการเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตาราง วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบระดับ โดยจำแนกตาม เพศ, โดยการทดสอบค่าทีแบบ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบระดับ โดยจำแนกตาม เพศ/อายุ /สถานภาพสมรส/ ระดับการศึกษา/สถานที่อยู่อาศัย/จำนวนสมาชิกในครอบครัว/ รายได้ โดยใช้สถิติ (F-test (One-way An ova) โดยการทดสอบความแตกต่างหรือเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป และหากพบมีความแตกต่างรายคู่เกิดขึ้น ผู้วิจัยต้องทำการทดสอบต่อไปว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน และแตกต่างกันอย่างไร ตามวิธีการของเชฟเฟ

6. ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สูงอายุผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 58.11 อายุระหว่าง 60-64 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.60 สถานภาพ หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 49.81 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 40.75 บ้านพักเป็นบ้านของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 87.92 จำนวนสมาชิกในครอบครัว 4-5 คน คิดเป็นร้อยละ 41.51 และมีรายได้/เดือน 1,001-5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 62.26

2. ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในในองค์การบริหารส่วนตำบลโพรงนางาม อ.หนองหาน จ. อุดรธานี พบว่า มีคุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.25 เมื่อพิจารณาผลของแต่ละด้านพบว่า

ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้าน ความสัมพันธ์ทางสังคม คิดเป็นร้อยละ 3.40 ด้านสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 3.27 ด้านจิตใจ คิดเป็นร้อยละ 3.25 และด้านร่างกาย คิดเป็นร้อยละ 3.05

ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.40 เมื่อพิจารณาผลของแต่ละข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นคือท่านเป็นมิตรกับเพื่อนบ้านและสามารถพึ่งพาช่วยเหลือกันและกัน คิดเป็นร้อยละ 3.53 อยู่ในระดับดีมาก รองลงมาคือ ท่านสามารถผูกมิตรและเข้ากับคนอื่นได้ดี คิดเป็นร้อยละ 3.48 อยู่ในระดับปานกลางและข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ท่านมีสัมพันธภาพที่ดีกับคนในครอบครัว และได้รับการดูแล เอาใจใส่ คิดเป็นร้อยละ 3.24 อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.27 เมื่อพิจารณาผลของแต่ละข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น คือท่านพอใจกับสภาพบ้านเรือน/สถานที่อยู่อาศัยในขณะนี้ คิดเป็นร้อยละ 3.52 อยู่ในระดับมากรองลงมาคือท่านสามารถเข้าถึงบริการของรัฐที่จำเป็นอย่างสะดวก คิดเป็นร้อยละ 3.50 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ท่านรู้สึกว่ามีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 2.43 อยู่ในระดับน้อย

ด้านจิตใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 3.25 เมื่อพิจารณาผลของแต่ละข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น คือ ท่านรู้สึกพึงพอใจในชีวิตตามอัตภาพ คิดเป็นร้อยละ 3.57 อยู่ในระดับดีมาก รองลงมาคือ ท่านคิดว่าอยากมีชีวิตอยู่ให้ยืนยาวที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.46 อยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ท่านรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง หรือรู้สึกมีความสำคัญต่อคนในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 2.73 อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านร่างกาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.05 เมื่อพิจารณาผลของแต่ละข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น คือ ท่านสามารถช่วยเหลือตนเองได้ในการดำรงชีวิตประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 3.48 รองลงมา คือ ตั้งแต่ท่านมี อายุ 60 ปี ท่านไม่เคยเจ็บป่วยรุนแรง จนต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 3.19 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ท่านได้รับการตรวจสุขภาพเป็นประจำทุกปีอย่างสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 2.73

3. ผลการเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในในองค์การบริหารส่วนตำบลโพรงาม อ.หนองหาน จ.อุดรธานี พบว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา สถานที่อยู่อาศัย จำนวนสมาชิกในครอบครัว และรายได้ที่ต่างกันมีคุณภาพชีวิตโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05ไม่ เป็นไปตามสมมุติฐาน

4. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ 3 อันดับแรก คือ มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ แจกยา รักษาโรค และตรวจสุขภาพฟรีประจำปีให้แก่ผู้สูงอายุที่บ้าน รองลงมา คือ จัดสรรเบี้ยยังชีพให้ทั่วถึง เพิ่มอัตราเงินเบี้ยยังชีพ และอันดับสุดท้าย คือ มีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ/ชมรมฌาปนกิจสงเคราะห์

7. อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในในองค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม อ.หนองหาน จ.อุดรธานี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นกลุ่มผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไปองค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม อ.หนองหาน จ.อุดรธานี จำนวน 265 คนพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 58.11 มีอายุระหว่าง 60-64 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.60 สถานภาพ หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 49.81 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 40.75 บ้านพักเป็นบ้านของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 87.92 จำนวนสมาชิกในครอบครัว 4-5 คน คิดเป็นร้อยละ 41.51 และมีรายได้/เดือน 1,001-5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 62.26 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุพิศ ศรีอินทร์ (2551, หน้า 57-58) เรื่อง ระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลดอนรัก อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 239 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 60-64 ปี สถานภาพหม้าย หย่าหรือแยกกันอยู่ ที่อาศัยเป็นบ้านของตนเอง สอดคล้องกับผลการศึกษาของเจษฎา บุญทา (2545, หน้า 39) เรื่อง คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในตำบลแม่หอพระ อำเภอแม่ต่ง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 255 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 1,074.10 บาท สอดคล้องกับผลการศึกษาของศิริพรรณ รักษาภักดี (2554, หน้า 75) เรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์คนชราวัยทองนิเวศน์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 50 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 60-70 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ญัฎฐา ณ ราช (2555, หน้า 78) เรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 60-65 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษา

ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม อ.หนองหาน จ.อุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.25 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ญัฎฐา ณ ราช (2555, หน้า 79) เรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุมีทัศนคติเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.12 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของณรงค์ ลิ้มจันทรทอง (2551, หน้า 54) เรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำเย็น อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า โดยรวมระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 81.20 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กฤษณ์ วงศ์เกิด (2550, หน้า 72) เรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกระแสน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง พบว่า คุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.05 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ มณัญญา หาเคน (2552, หน้า 61) เรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุชาวมอญเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วาสนา เล่าตอง (2555, หน้า 70) เรื่อง ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลเกาะสีชัง อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ

เมื่อพิจารณาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม อ.หนองหาน จ.อุดรธานี เป็นรายด้าน ก็พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน คือ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม คิดเป็นร้อยละ 3.40 ด้านสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 3.27 ด้านจิตใจ คิดเป็นร้อยละ 3.25 และด้านร่างกาย คิดเป็นร้อยละ 3.05 ตามลำดับ โดยอภิปรายแต่ละด้านดังนี้

- ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม พบว่า ผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์ด้านสังคมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า มีความสัมพันธ์ทางสังคมอยู่ 2 ระดับคือ ระดับดีมาก และระดับปานกลาง อันดับแรก คือ ท่านเป็นมิตรกับเพื่อนบ้าน และสามารถพึ่งพาช่วยเหลือกันและกัน อยู่ในระดับดีมาก เนื่องจากชุมชนพระตำหนักนั้นยังมีลักษณะเป็นสังคมชนบทอยู่มากแต่ละชุมชนจะอาศัยอยู่ในลักษณะพึ่งพากัน ย่อมทำให้ผู้สูงอายุทุกคนรู้จักกัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ แม้ผู้สูงอายุที่ไม่ได้อยู่กับครอบครัว เนื่องจากบุตรหลานไปทำงานต่างจังหวัดก็ได้อาศัยมิตรไมตรีจากเพื่อนบ้าน ดังเช่น มนัส สุวรรณ (ม.ป.ป., หน้า 5) กล่าวว่า สังคมชนบทเป็นสังคมที่เต็มไปด้วยความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เป็นสังคมที่มีแต่การแบ่งปันกัน เป็นสังคมที่ให้ความสำคัญแก่น้ำใจมากกว่าเงินตรา นอกจากนี้ สุพิศ ศรีอินทร์ (2551, หน้า 63) กล่าวว่าสัมพันธ์ภาพสังคมมาจากการเป็นสังคมชนบท ทำให้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในสังคมมีอยู่สูง และโดโบรฟ (Dobrof, 1986 อ้างใน ญัฎฐา ณ ราช, 2555, หน้า 43) กล่าวว่า เพื่อนและเพื่อนบ้านเป็นผู้มีบทบาทในทางสังคมแก่ผู้สูงอายุเนื่องจากเพื่อนบ้านให้ความช่วยเหลือได้ในยามต้องการ เพราะผู้สูงอายุที่ไม่มีลูกหรือผู้ที่มีลูกและญาติแต่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันมักจะขอความช่วยเหลือจากเพื่อนบ้าน รองลงมา คือ ท่านสามารถผูกมิตรและเข้ากับคนอื่นได้ดี อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก ความเสื่อมถอยทางด้านร่างกายทำให้ผู้สูงอายุไม่สามารถทำงานเพื่อหารายได้เหมือนในอดีตจึง ไม่ต้องการภาระในการหาเลี้ยงครอบครัวดังแต่ก่อนทำให้มีเวลาว่างมากขึ้น ทำให้สามารถเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนได้ เช่น งานบุญ งานประเพณี กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมที่ เทศบาลจัด ผู้สูงอายุ มักได้รับความเคารพ การยอมรับนับถือและเป็นที่ปรึกษาให้ชุมชนอยู่เสมอ ดังเช่น ฉัตรทอง อินทร์นอก (2540, หน้า 88) กล่าวว่า สมาชิกในชุมชนให้การยอมรับนับถือผู้สูงอายุจากความเป็นผู้มีประสบการณ์มาก แต่การเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย เช่น สายตา ความจำ การได้ยิน โรคภัยต่างๆ ทำให้ผู้สูงอายุบางรายอาจไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ โอกาสในการพบปะเพื่อนบ้านจึงลดน้อยลงส่งผลต่อการสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีกับผู้อื่น ส่วนอันดับสุดท้าย คือ สัมพันธภาพที่ดีของผู้สูงอายุกับคนในครอบครัว และได้รับการดูแล เอาใจใส่ อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก สัมพันธภาพที่ดีกับคนในครอบครัว ตลอดจนการดูแล เอาใจใส่มาจากวิถีชีวิตของสังคมไทยที่ปลูกฝังให้เด็กเคารพผู้ใหญ่ และพึงปฏิบัติต่อผู้ใหญ่ด้วยความกตัญญู ดูแลเมื่อแก่เฒ่าส่งผลต่อความผาสุกของผู้สูงอายุ แต่ผู้สูงอายุบางส่วนยังทำหน้าที่เป็นหัวหน้าครอบครัวดูแลบุตรหลานเนื่องจากคนในครอบครัวไปทำงานต่างจังหวัด ทำให้ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร ดังเช่น สุกัญญา วชิรเพชรปารณ (2553, หน้า 57) กล่าวว่า ปัจจัยด้านสัมพันธภาพของครอบครัว ส่งผลต่อความสุขของผู้สูงอายุ ครอบครัวมีบทบาทต่อผู้สูงอายุในการตอบสนองความต้องการและเกื้อหนุนดูแลผู้สูงอายุให้อยู่อย่างมีความสุข จากผลการศึกษารั้วนี้ที่พบว่า ด้านความสัมพันธ์ทางสังคมของผู้สูงอายุในตำบลแหมอยู่ในระดับกลาง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ญัฎฐา ณ ราช (2555, หน้า 79) เรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุใน

เทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พบว่า ด้านความสำคัญทางสังคมผู้สูงอายุมีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กฤษณ์ วงศ์เกิด (2550, หน้า 72) เรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกระแสน อำเภอกาบัง จังหวัดระยอง พบว่า ด้านสังคมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มนูญยา หาเคน (2552, หน้า 50) เรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุชาวมอญเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า ด้านสังคมอยู่ในระดับปานกลาง

- ด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า สิ่งแวดล้อมของผู้สูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า คุณภาพด้านสิ่งแวดล้อมของผู้สูงอายุมีอยู่ 3 ระดับ คือระดับมาก ระดับปานกลางและระดับน้อย อันดับแรก คือ ท่านพอใจกับสภาพบ้านเรือน/สถานที่อยู่อาศัยในขณะนี้ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะสิ่งแวดล้อมนั้นมีผลต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ สภาพบ้านเรือน/สถานที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุมีความเหมาะสม ตามสภาพเศรษฐกิจซึ่งผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการปลูกสร้างหรืออยู่อาศัยมาก่อนแก่ชราจึงยังมีความพอใจอยู่มากและได้อาศัยอยู่กับครอบครัว เพราะจากผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4-5 คน และที่พักอาศัยเป็นบ้านของตนเอง รองลงมา คือ ท่านสามารถเข้าถึงบริการของรัฐที่จำเป็นอย่างสะดวก อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก ที่พักอาศัยอยู่ใกล้กับสถานบริการของรัฐที่จำเป็น สถานบริการโรงพยาบาลชุมชนมีทั้งชุมชนและสายด่วน 1669 และผู้นำชุมชนช่วยอำนวยความสะดวกให้อยู่เสมอ ทำให้การเข้าถึงบริการของรัฐที่จำเป็นมีความสะดวก ทั้งนี้ ในองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์งามเป็นศูนย์รวมชุมชนและมีผู้นำชุมชนยังได้ส่งเสริมการพัฒนาทำความสะอาดหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอเพื่อสุขอนามัย และปรับภูมิทัศน์ของบ้านเรือนให้มีความสะอาดโดยและกองอนามัยสิ่งแวดล้อมของ ในองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์งามเป็นผู้ดูแลความสะอาดตลอดเวลา ผู้สูงอายุและคนในชุมชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่เสมอ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ผู้สูงอายุรู้สึกว่าคุณภาพชีวิตและทรัพย์สินอยู่ในระดับน้อย เนื่องจาก ปัญหาเสพติดที่เริ่มแพร่ระบาดในชุมชน การลักขโมย หรือปัญหาการหลอกลวงผู้สูงอายุที่อยู่บ้านตามลำพัง จากผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า ด้านสิ่งแวดล้อมของผู้สูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ณัฐฐา ณ ราช (2555, หน้า 79) เรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พบว่า ด้านสภาพแวดล้อม ผู้สูงอายุมีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กฤษณ์ วงศ์เกิด (2550, หน้า 72) เรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลกระแสน อำเภอกาบัง จังหวัดระยอง พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มนูญยา หาเคน (2552, หน้า 51) เรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุชาวมอญเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง

- ด้านจิตใจ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า คุณภาพด้านจิตใจของผู้สูงอายุมีอยู่ 2 ระดับ คือระดับดีมาก และระดับปานกลาง อันดับแรก คือ ความรู้สึกพึงพอใจในชีวิตตามอัตภาพ อยู่ในระดับดีมาก เนื่องจาก ผู้สูงอายุยอมรับในภาวะการเปลี่ยนแปลงของสภาพร่างกายที่จะต้องเข้าสู่วัยชราว่าเป็นเรื่องธรรมชาติที่ต้องเผชิญ การที่ยังมีสภาพร่างกายที่สมบูรณ์ แข็งแรง สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ไม่เป็นภาระให้แก่ผู้อื่น บางรายยังทำหน้าที่เป็นหัวหน้าครอบครัว หารายได้เลี้ยงครอบครัวได้ จึงรู้สึก

พอใจภาคภูมิใจในตนเอง ดังเช่น ญัตฐา ณ ราช (2555, หน้า 81) กล่าวว่า ผู้สูงอายุมีความพอใจในการดำรงชีวิตและมีความภูมิใจในการทำอะไรได้ด้วยตนเองได้เสมอ และ มิลเลอร์ และ ไอริส (Miller and Iris , 2002, pp. 249–267 อ้างใน ทิพย์อรุณ สมภู, 2552, หน้า 75) กล่าวว่า ร่างกายและจิตใจมีความสัมพันธ์กัน เพราะหากสภาพร่างกายมีความเจ็บป่วย จิตใจก็จะเป็นทุกข์ตามไปด้วย รองลงมา คือ ท่านคิดว่าอยากมีชีวิตอยู่ให้นานที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก ผู้สูงอายุจะมีการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ การแสดงออกทางอารมณ์ลักษณะของความท้อแท้ ใจน้อย หงุดหงิดง่าย โกรธง่าย และซึมเศร้า เกิดความวิตกกังวลในเรื่องต่าง ๆ ความต้องการให้ครอบครัวดูแลเอาใจใส่ ดูแลเมื่อเจ็บป่วย และมีรายได้ที่เพียงพอต่อการยังชีพ ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่กับครอบครัว มีคู่สมรส จะไม่รู้สึกละแฉงและว้าวุ่น เนื่องจากคู่สมรสและสมาชิกในครอบครัวจะช่วยประคับประคองสภาพจิตใจ ช่วยรักษาสมดุลของจิตใจและอารมณ์ได้ดีกว่าผู้สูงอายุที่ไม่ได้อยู่กับครอบครัว สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นริศรา นุ่นชุมพล (2553, หน้า 74) เรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ : กรณีศึกษาในตำบลหนองช้างแล่น อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง พบว่า ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ตามลำพังหรืออยู่กับญาติมีค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตต่ำกว่าผู้ที่อาศัยอยู่กับครอบครัว บุตร หลาน เนื่องจากขาดผู้คอยดูแลเอาใจใส่และให้ความช่วยเหลือ ดังนั้นครอบครัวจึงมีส่วนสำคัญต่อความผาสุกของผู้สูงอายุและความต้องการอยากมีชีวิตที่ยืนยาว ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ท่านรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง หรือรู้สึกมีความสำคัญต่อคนในครอบครัว อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก การเป็นที่ยอมรับนับถือของครอบครัว บุตรหลาน ชุมชน ทำให้ผู้สูงอายุ ท่านรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง หรือรู้สึกตนมีความสำคัญ ดังเช่น ปญญาผู้สูงอายุไทย ข้อ 4 ระบุไว้ว่า ผู้สูงอายุควรได้ถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ให้สังคม มีโอกาสได้ทำงานที่เหมาะสมกับวัยและตามความสมัครใจ โดยได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจและเห็นชีวิตมีคุณค่า (กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม , คู่มือปญญาผู้สูงอายุไทย, 2542, หน้า 2) ดังนั้นชุมชนและหน่วยงานของรัฐ ควรเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ของตนให้แก่ชุมชนและเยาวชน อย่างเหมาะสม ยกย่องผู้สูงอายุที่มีความองค์ความรู้ สร้างความภาคภูมิใจและให้เล็งเห็นถึงคุณค่าแห่งตน การศึกษาครั้งนี้พบว่า ด้านจิตใจของผู้สูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ญัตฐา ณ ราช (2555, หน้า 79) เรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พบว่า ด้านจิตใจผู้สูงอายุมีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง และผลการศึกษาของ กฤษณ์ วงศ์เกิด (2550, หน้า 72) เรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกระแสน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง พบว่า ด้านจิตใจอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

- ด้านร่างกาย ของผู้สูงอายุ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง อันดับแรก คือ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในการดำรงชีวิตประจำวัน เนื่องจาก ธรรมชาติของผู้สูงอายุย่อมมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายที่เสื่อมถอยลงแต่จากผลการศึกษาที่พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 60-64 ปีซึ่งเป็นผู้สูงอายุในระยะเริ่มต้น ทำให้ยังมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงดี สามารถช่วยเหลือตนเองได้ แต่ผู้สูงอายุอาจมีความรู้ในเรื่องการดูแลสุขภาพน้อย เพราะส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ทั้งยังมีความเชื่อตามแนวทางของตนเอง ความเชื่อ

ดั้งเดิม หรือทางไสยศาสตร์อยู่บ้าง อาจทำให้มีปัญหาสุขภาพตามมา รองลงมา คือ ตั้งแต่ท่านมี อายุ 60 ปี ท่านไม่เคยเจ็บป่วยรุนแรง จนต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล เนื่องจาก ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงสถานพยาบาลของรัฐในชุมชนได้อย่างสะดวก การรักษาพยาบาลแบบไม่เสียค่าใช้จ่าย มีอาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐานในทุกหมู่บ้านคอยให้คำแนะนำอยู่เสมอ การทำงานเล็กๆ น้อยๆ อยู่เป็นประจำก็เป็นการออกกำลังกายอีกทางหนึ่งส่งผลดีต่อสุขภาพ แต่การรับรู้กลิ่นและรสชาติ การเปลี่ยนแปลงของระบบทางเดินอาหาร การย่อยและการดูดซึมไม่ดี เกิดอาการท้องอืด แน่นท้องและอาจรู้สึกเบื่ออาหารทำให้เกิดการบริโภคที่ไม่ถูกต้องส่วนเกิดภาวะบริโภคเกินหรือขาดสารอาหารได้ ดังนั้นครอบครัวจึงมีส่วนสำคัญในการจัดหาอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ครบถ้วน เพียงพอในแต่ละวันให้แก่ผู้สูงอายุส่วนอันดับสุดท้าย คือ ท่านได้รับการตรวจสุขภาพเป็นประจำทุกปีอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจาก ปัญหาด้านเศรษฐกิจของครอบครัว การไม่เห็นถึงความสำคัญของการตรวจสุขภาพ ทำให้ผู้สูงอายุไม่สนใจเอาใจใส่ด้านสุขภาพ และมักจะไม่ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี ดังนั้นหน่วยงานของรัฐในพื้นที่ควรออกตรวจสุขภาพให้แก่ผู้สูงอายุเป็นประจำทุกปี ให้ความรู้ในการดูแลรักษาสุขภาพ แจกจ่ายยารักษาโรค เพื่อสร้างเสริมสุขภาพ ลดความวิตกกังวลของผู้สูงอายุลง ให้ใช้ชีวิตอย่างมีความสุข การศึกษาครั้งนี้พบว่า ด้านร่างกายของผู้สูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุพิศ ศรีอินทร์ (2551, หน้า 59) เรื่อง ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลดอนรัก อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี พบว่า คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพกายอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศิริพรรณ รักษาภักดี (2554, หน้า 76) เรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์คนชราวัยทองนิเวศน์ พบว่า มีคะแนนคุณภาพชีวิตโดยรวมด้านร่างกายระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มนูญยา หาเคน (2552, หน้า 48) เรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุชาวอมูเกราเกเร็ด จังหวัดนันทบุรี

8. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลโพงามองค์การบริหารส่วนตำบลโพงาม อ.หนองหาน จ.อุดรธานี สามารถสรุปและเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัย

1.1 ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ในองค์การบริหารส่วนตำบลโพงามองค์การบริหารส่วนตำบลโพงาม อ.หนองหาน จ.อุดรธานี ควรจัดกิจกรรมนันทนาการในโอกาสต่างๆ เช่น วันผู้สูงอายุ กิจกรรมเข้าวัดฟังธรรม เป็นประจำทุกปี เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีโอกาสพบปะสังสรรค์กัน รวมถึงจัดบริการรถรับ-ส่งผู้สูงอายุที่ไม่สะดวกในการเดินทางมาร่วมกิจกรรมได้ ส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุ จัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ/ชมรม฼าปนกิจสงเคราะห์เพื่อให้ได้มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในชุมชน

1.2 ด้านสิ่งแวดล้อมในองค์การบริหารส่วนตำบลโพงาม องค์การบริหารส่วนตำบลโพงาม อ.หนองหาน จ.อุดรธานี ควรให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมของผู้สูงอายุ โดยจัดสรรงบประมาณ ปรับปรุง/สร้างห้องสุขาตามมาตรฐานเหมาะสมกับการใช้งานสำหรับผู้สูงอายุที่ขาดแคลนฐานะยากจน ปรับปรุง

สำนักงาน/สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ ส่งเสริม อบรมให้ความรู้กับผู้สูงอายุและคนในครอบครัวในการสร้างสุขภาพ จัดสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้เหมาะสม

1.3 ด้านจิตใจ ผู้สูงอายุนับเป็นทรัพยากรที่มีค่า จึงควรจัดศูนย์การเรียนรู้เพื่อรวบรวมภูมิปัญญาเหล่านี้และให้ผู้สูงอายุได้มีโอกาสแสดงความสามารถของตนถ่ายทอดความรู้ที่เป็นประโยชน์ให้แก่ชุมชน สร้างความภาคภูมิใจ และควรมีค่าตอบแทนให้ตามความเหมาะสม ส่งเสริมกิจกรรมฝึกอาชีพเพื่อให้ผู้สูงอายุมีรายได้เล็กๆน้อยๆ เพื่อการยังชีพ จัดให้มีกิจกรรมแพทย์แผนไทย เช่น การนวด การอบสมุนไพร เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับความเพลิดเพลินและเป็นการผ่อนคลายร่างกายและจิตใจ พร้อมทั้งรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ สร้างความตระหนักให้บุตรหลานหันมาดูแลเอาใจในการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุให้มากขึ้น

1.4 ด้านร่างกาย ในองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์งาม อ.หนองหาน จ.อุดรธานี และหน่วยงานด้านสาธารณสุขในพื้นที่ ควรสำรวจผู้สูงอายุในทุกชุมชนด้านสุขภาพพื้นฐาน มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพแก่ผู้สูงอายุและคนในครอบครัว เพื่อให้สามารถดูแลตนเองและปฏิบัติตนต่อผู้สูงอายุได้อย่างถูกต้อง แจกยารักษาโรคและตรวจสุขภาพฟรีประจำปีให้แก่ผู้สูงอายุที่บ้าน จัดทำโครงการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ไม่สามารถช่วยเหลือดูแลตนเองได้ในการดำเนินชีวิตจัดสรรงบประมาณวัสดุ อุปกรณ์ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตให้แก่ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน และไม่สามารถเดินได้ด้วยตนเอง เช่น รถเข็น ไม้เท้า จัดหาเครื่องออกกำลังกายให้แก่ทุกหมู่บ้านเพื่อสุขภาพให้แก่ผู้สูงอายุและคนในชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในพื้นที่อื่นให้กว้างขวางมากขึ้น เพื่อให้ทราบถึงความสำเร็จของชุมชนได้ข้อมูลที่หลากหลายและเป็นประโยชน์ในการศึกษาเพื่อการเปรียบเทียบต่อไป

2.2 ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในในองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์งาม องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์งาม อ.หนองหาน จ.อุดรธานี ความต้องการขั้นพื้นที่แท้จริง

2.3 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษากลุ่มตัวอย่างแบบเจาะลึกในเรื่องความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อให้ได้ข้อมูลในวางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้ตามความต้องการอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2550). **มาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.
- กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม. (2542). **คู่มือปฎิญาผู้สูงอายุไทย**. กรุงเทพมหานคร: กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม.

กฤษณ์ วงศ์เกิด. (2550). **คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกระแสน อำเภอกาหลง จังหวัดระยอง**. ปรินญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ณัฐา ณ ราช. (2555). **คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเทศบาลเมืองหนองปรืออำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี**. ปรินญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ดวงใจ คำคง, (2554). **ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ตำบลลำสินธุ์ อำเภอสรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง**. ปรินญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการระบบสุขภาพ. มหาวิทยาลัยทักษิณ

มนัญญา หาเคน. (2552). **คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุชาวมอญเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี**. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันเกษม

มนัส สุวรรณ. (ม.ป.ป.). **ชนบทกับปัญหาความยากจน : มุมมองเชิงมนุษยนิเวศวิทยา**. กรุงเทพมหานคร: กรมการ พัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย.

World Health Organization. (1993). **Global Strategy for Health for All by the Year 2000**. Geneva (Health for All) Series No. 6.

Yamane, Taro. (1973). **Statistics : an introductory analysis. (3rd ed.)**. New York : Harper and Row Publishers.

พุทธอรรถปริวรรตศาสตร์ว่าด้วยอนัตตาเพื่อการสร้างเสริมสังคมพหุวัฒนธรรม

The Buddhist Hermeneutics on Selflessness for Strengthening the Multicultural Society

พระปลัดบุญมี คุณากโร (โพธิศรีสม)

Phrapalad Boonmee Kunakaro (Photisirism)

สวัสดี อโนทัย

Sawat Anothai

สมบุญ บุญโท

Somboon Boondo

มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

Saint John's University

E-mail: sukumsukha55@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 29 ธันวาคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 31 ธันวาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 31 ธันวาคม 2566

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ: 1) ศึกษาโนทัศน์สังคมพหุวัฒนธรรม 2) ศึกษาพุทธอรรถปริวรรตศาสตร์ว่าด้วยอนัตตา 3) การบูรณาการพุทธอรรถปริวรรตศาสตร์ว่าด้วยอนัตตาเพื่อการสร้างเสริมสังคมพหุวัฒนธรรม 4) สร้างองค์ความรู้ใหม่และรูปแบบการสร้างเสริมสังคมพหุวัฒนธรรมด้วยอนัตตา เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร ภายใต้กระบวนการวิจัยเชิงค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และวิจารณ์ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ในทางปรัชญาและศาสนา

ผลการวิจัยพบว่า สังคมพหุวัฒนธรรม เป็นสังคมที่มีลักษณะรวมศูนย์อย่างหลากหลายของชาติพันธุ์ และแหล่งถิ่นทางวัฒนธรรมมนุษย์ ทั้งนี้ เกิดจากความตึงเครียดที่สอดคล้องกันในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมที่ดีกว่าจึงไหลรวมเข้าหากัน โดยคงความเป็นอัตลักษณ์เฉพาะตนสำนึกร่วมหนึ่งเดียวไว้จึงเกิด กระแสความขัดแย้งแบ่งแยกขึ้น แม้จะมีแนวคิดพหุวัฒนธรรมร่วมแก้ไขแต่ก็ไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร เพราะความขัดแย้งดังกล่าวเกิดจากกิเลสความยึดถือในตัวตน อัตลักษณ์ของมนุษย์ แนวทางการแก้ไขจึงต้องอาศัยพุทธอรรถปริวรรตศาสตร์ว่าด้วยอนัตตา เพื่อสร้างความเข้าใจในความเห็นต่างเรื่องตัวตนที่ถูกต้อง และเสริมสังคมพหุวัฒนธรรมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรูปแบบเครื่องมือวิชาการเกี่ยวกับปรัชญาหลังนวยุคเพื่ออธิบายเจตนาที่แท้จริงในโครงสร้างของภาษาศาสตร์ เพื่อให้มนุษย์ได้เข้าใจความจริงตามกฎแห่งธรรมชาติว่า สรรพสิ่งล้วนเป็นอนัตตา คือ ไม่ใช่ตัวตน โดยแบ่งตามหลักวิชาวาทและอุปมา ความเป็นจริงเรื่องตัวตน

สากลและหลักความสุขในปัจจุบัน สามารถสร้างความเข้าใจในทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติด้วยปัญญา เพื่อให้คนจากหลากหลายวัฒนธรรมได้รับรู้สู่การปฏิบัติร่วมกัน เพื่อจัดความขัดแย้งและแบ่งแยกทางวัฒนธรรมพื้นฐานสู่ประการ คือ ด้านชาติพันธุ์ ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ และด้านความเชื่อทางศาสนาที่เกิดจากความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ ซึ่งจะช่วยสร้างเสริมให้สังคมมีทัศนคติที่ถูกต้อง มีระเบียบสังคมอย่างเท่าเทียมทางวัฒนธรรมด้วยความเคารพกัน อยู่ร่วมกันอย่างรู้รักสามัคคี มีเมตตา เอื้ออาทร เป็นสังคมอุดมคติสร้างสันติสุขในการร่วมกันสืบไป รูปแบบองค์ความรู้ใหม่ ผู้วิจัยได้กำหนดสูตรว่า $C+S+M = M+S$ Model

คำสำคัญ : พุทธปรัชญา, พุทธอรรถปริวรรตศาสตร์, สังคมพหุวัฒนธรรม

ABSTRACT

The objectives of this research paper were to: 1) study the concept of multicultural society; 2) study the Buddhist Hermeneutics on Selflessness; 3) integrate the Buddhist Hermeneutics on Selflessness in order to strengthen the multicultural society; (4) create a new knowledge and a model of multicultural society with selflessness. This is qualitative research based on documentary research that leads to the creation of new philosophical and religious knowledge through the analytic, appreciative, and applicative approaches.

The results of the research revealed that: the multicultural society is society characterized by the diversity of ethnicity and human cultural assimilation. This is due to the consistent need to improve the quality of life and a better society that flows together. However, under cultural diversity in society, there is a unique identity, and the same common sense remains escalated into a divisive conflict. Although in the latter part there was a concept of multicultural co-editing, it was not as effective as it should be. This is because such conflicts arise from passions and adherence to human identity. The approach to revision must therefore rely on the Buddhist hermeneutics on selflessness to create a correct understanding of differences in identity and to promote a multicultural society to coexist peacefully. Therefore, the researcher has formulated a scholarly tool of postmodern philosophy to explain the true intent in the structure of linguistics for human beings to understand the truth according to the law of nature that all things are vanity, not self divided according to the principle of vibhajavāda and parable. The reality of the universal self and the current principles of happiness can create an intellectual understanding of theories and approaches for people from different cultures to know and share their practice to eliminate conflict and divide the four fundamental cultures: ethnic, Politics, governance, economics and religious beliefs arising from human selfishness. This will help promote the society to have the right attitude and

rules under a society with cultural equality and respect, living together with love, compassion, generosity and an ideal society that will create peace together forever. The new knowledge model that the researcher has formulated is C+S+M = M+S Model.

Keywords: Buddhist philosophy, Buddhist hermeneutics, Multicultural society

1. บทนำ

มนุษย์กับวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันตั้งแต่แรกเกิด ด้วยการปลูกฝังจากขบวนการขัดเกลาทางสังคม และวัฒนธรรมที่รับช่วงต่อสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น วิถีวัฒนธรรมดังกล่าวทางมานุษยวิทยาเรียกว่า การสร้างอัตลักษณ์เฉพาะตนและการตกทอดทางวัฒนธรรมให้ปรากฏคงอยู่ ภายใต้การมีความสำนึกร่วมกันอย่างเคารพรัก ห่วงแหนและเพื่อรักษาเผ่าพันธุ์ของมนุษย์นั่นเอง ดังนั้น ชาติพันธุ์จึงหมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่ง ที่มีจุดกำเนิดทางบรรพบุรุษร่วมกัน มีขนบธรรมเนียมจารีตประเพณีเหมือนกัน ทั้งภาษาพูด วิธีการดำรงชีวิต และการรักษาเผ่าพันธุ์ไว้อย่างเหนียวแน่นสอดคล้องประสานกลมกลืน (โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 23, 2540: 119-120) อย่างไรก็ตาม ชาติพันธุ์ไม่สามารถอยู่โดยลำพังเป็นสังคมเชิงเดี่ยวได้ตลอดไป เพราะชีวิตจำกัดทางทรัพยากรที่สนองความต้องการไม่เพียงพอ จำต้องแสวงหาโอกาสและการเข้าถึงทรัพยากรเหล่านั้น ทั้งความรู้ วัฒนธรรม เครือข่าย และอื่น ๆ จากสังคมภายนอกที่มีขนาดใหญ่กว่า เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากการแสวงหาโอกาสดังกล่าวนั้น กระตุ้นให้เกิดพัฒนาการขึ้นต่อเนื่อง ๆ มาในสังคมมนุษย์ชาติหลายประการ เช่น เกิดสังคมเมืองซึ่งเป็นศูนย์กลางอำนาจรัฐ สังคม การเมือง การค้าขาย และเป็นขั้นตอนสำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพราะสังคมเมืองทำให้เกิดอาชีพการงานที่มีการแบ่งปันและจ้างงาน โดยเฉพาะงานสร้างสรรค์ด้าน ศิลปะ ความคิด วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ (ธีรยุทธ บุญมี, 2547: 35-36) ด้วยพลวัตทางสังคมดังกล่าว ชาติพันธุ์จึงแพร่กระจายตัวอยู่ในสังคมโดยทั่วไป โดยเฉพาะสังคมเมือง ซึ่งเป็นแหล่งศูนย์รวมและการแพร่กระจายตัวทางวัฒนธรรมของมนุษย์ เพราะวัฒนธรรม คือ ความคิดและพฤติกรรมที่ติดตัวมา เมื่อมนุษย์ไปถึงที่ใดวัฒนธรรมก็ไปถึงที่นั่น (พัฒนาศ พิษิตกุล และคณะ, 2531: 20)

นอกจากพลวัตทางสังคมแล้ว สังคมเมืองยังเป็นบ่อเกิดการประสานกันของวัฒนธรรมอย่างหลากหลายกลายเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมโดยธรรมชาติ ซึ่งแต่ชาติพันธุ์เองต่างรักษาอัตลักษณ์เฉพาะตนดั้งเดิมไว้อย่างเหนียวแน่น แม้จะอยู่ร่วมกันในวัฒนธรรมใหม่ที่กลืนรวมกันหรือถูกกรูกรานจากกลุ่มวัฒนธรรมอำนาจเหนือกว่าขยายอิทธิพลเข้าครอบงำก็ตาม ดังใน ค.ศ. 1470 ชาวโปรตุเกสได้เริ่มต้นการล่าอาณานิคมขึ้น ด้วยการยึดครองดินแดนเซาโตเม (Sao Tome) จากแควเมอรูน จนทำให้เกิดความมั่งคั่งในดินแดนของตน ต่อมาทั้ง สเปน อังกฤษ และฮอลันดา ได้ดำเนินนโยบายตามเพื่อขยายฐานอำนาจทางการเมืองและแสวงหาผลประโยชน์จากการล่าอาณานิคม รวมถึงการขยายอำนาจทางวัฒนธรรมภายใต้แนวคิดรัฐชาติสมัยใหม่วัฒนธรรมหนึ่งเดียว แบบแนวคิดยุโรปเป็นศูนย์กลางหนึ่งเดียวเหนือกว่าชนชาติอื่น (ธเนศ วงศ์ยานนาวา, 2557: 67) แต่ก็ไม่สามารถทำลายอัตลักษณ์เฉพาะตนดั้งเดิมของบุคคลในเมืองขึ้นอาณานิคมเหล่านั้นได้ แม้ภายหลังการล่มสลายยุคอาณานิคมอำนาจทางวัฒนธรรมดังกล่าวยังทรงอิทธิพลสอดแทรกในสังคม พร้อมกับก่อให้เกิดปัญหาความ

ขัดแย้งและแบ่งแยกทางวัฒนธรรมกับกลุ่มวัฒนธรรมพื้นเมืองเดิม ดังนั้น การล่าอาณานิคมจึงเป็นบ่อเกิดของความขัดแย้งและแบ่งแยกทางวัฒนธรรม ระหว่างบุคคลตกค้างจากการล่าอาณานิคมกับชนพื้นเมืองในประเทศแคนาดา ออสเตรเลีย เรื่อยมา

เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งดังกล่าว แนวคิดพหุวัฒนธรรม จึงถูกกำหนดใช้ในประเทศแคนาดาอย่างเป็นรูปธรรม ในฐานะนโยบายของรัฐอย่างเป็นทางการ ส่วนในประเทศอเมริกาและยุโรปบางประเทศเป็นเพียงแนวทางของรัฐ เพื่อใช้ปฏิบัติต่อความหลากหลายทางเชื้อชาติและวัฒนธรรมเท่านั้น (ศิริจิต สุนันตะ, 2556: 5) ทศวรรษที่ 1980 กระแสนโยบายพหุวัฒนธรรมนิยมที่มุ่งเน้นสิทธิความเท่าเทียม ได้รับการตอบรับจากภาคพลเมืองชาวแคนาดาเป็นอย่างดี จนนักวิชาการพหุนิยมอย่างไคมิลกา วิลล์ (Kymlicka Will) ได้สรุปผลพร้อมกับประกาศชัยชนะในการดำเนินนโยบาย (Will, 2010: 98) ขณะเดียวกันนั้น ก็ส่งเสริมแนวทางสร้างความรู้สึกร่วมอันอบอุ่นให้กับกลุ่มหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อกลืนเข้าเป็นสมาชิกของประเทศ ภายใต้ความปลอดภัยในการปฏิบัติทางวัฒนธรรมและศาสนา ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของกลุ่มต่าง ๆ จากกระแสการตอบรับและค่านิยมนโยบายดังกล่าว สร้างความคาดหวังในเชิงคุณค่าร่วมทางศีลธรรม การเมือง และอัตลักษณ์แห่งชาติ นักวิชาการพหุวัฒนธรรมและนักกิจกรรมทางการเมือง จึงได้เพิ่มความหมายของแนวคิดพหุวัฒนธรรมลงในพื้นที่การเมืองและสาธารณะในรูปแบบยุทธศาสตร์ร่วม โดยหวังกระตุ้นให้เกิดการรับรู้เพื่อนำไปสู่ความปรองดอง และยอมรับความแตกต่างในสังคมมากยิ่งขึ้น เบื้องต้น ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างมาก เพราะชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ ให้การสนับสนุนและเรียกร้องให้ชนกลุ่มหลักยอมรับความแตกต่างอย่างหลากหลาย จนสามารถกระตุ้นให้ผู้คนทั้งประเทศ เกิดความสนใจที่จะทำความรู้จักกลุ่มบุคคลที่มีวัฒนธรรมแตกต่าง และเพิ่มความคาดหวังว่าจะยึดในคุณค่าร่วมกันได้ แต่ภายหลัง เกิดการปะทะในเชิงคุณค่าย่อย ๆ ของชนกลุ่มน้อยและผู้มาใหม่กับชนกลุ่มหลักของประเทศที่ยึดถือคุณค่าเสรีนิยม อันมีความแตกต่างจากคุณค่าของสังคมอนุรักษ์ประเพณี (บัณฑิต ไกรวิจิตร, 2563: 155-156) จนก่อความขัดแย้งรุกรามบานปลายขยายสู่ที่อื่น ๆ ความขัดแย้งทางวัฒนธรรมในยุโรปเริ่มทวีความรุนแรงขึ้นอีกครั้งหลังยุคสงครามเย็นสิ้นสุดลง เพราะความหลากหลายทางวัฒนธรรมเปิดพื้นที่ที่กว้างเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นปัญหาหลักของรัฐบาลในทุกประเทศ ที่จำเป็นต้องดำเนินนโยบายยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมด้วยความจำใจ

อย่างไรก็ตาม การอยู่ร่วมกันของผู้คนในสังคม ทั้งที่เป็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม หรือวัฒนธรรมเชิงเดียว ที่มาจากพื้นฐานด้านเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมที่เหมือนหรือแตกต่างกัน ตลอดจนถึงมีค่านิยมและอัตลักษณ์ทางสังคมที่เป็นหนึ่งเดียวกันหรือหลากหลาย หากพิจารณาถี่กลงไปในรายละเอียดถึงระดับปัจเจกบุคคล จะพบว่า บุคคลในแต่ละสังคมมีความแตกต่างกัน ทั้งความคิด จิตใจ และพฤติกรรมไม่ประการใดก็ประการหนึ่ง ซึ่งในความแตกต่างเหล่านั้น อาจก่อปัญหาความขัดแย้งได้ทุกเมื่อ และการเกิดขึ้นของปัญหาความขัดแย้ง มีทั้งส่วนที่มนุษย์สามารถร่วมกันแก้ไขได้ เกินกำลังความสามารถที่จะแก้ไขได้ มนุษย์จึงหาทางออกด้วยการพึ่งพิงศาสนา เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกินกำลังนั้น ดังนั้น ศาสนาจึงเกิดขึ้นและมีบทบาทเพื่อหาทางออกตามความเชื่อของมนุษย์ โดยเฉพาะคำสอนในพระพุทธศาสนาที่สอนให้มนุษย์รู้ว่า แก่นแท้ของมนุษย์และสรรพสิ่ง คือ ความไม่มีตัวตน ซึ่งเป็นคำสอนเกิดขึ้นจากการตรัสรู้ของพระโคตมพุทธเจ้า ด้วย

ประสบการณ์ทางปัญญาสูงสุดในหลักอริยสัจสี่แล้วสอนให้ผู้อื่นรู้ตาม จัดเป็นคำสอนที่ป้องกันและแก้ไขปัญหาของมนุษย์อย่างเป็นสากล มีลักษณะเป็นอเทวนิยม เน้นการสอนเรื่องกระบวนการแก้ไขปัญหาชีวิต ด้วยการใช้ปัญญาสูงสุดกับจริยธรรมควบคู่กันไป โดยมีความเมตตาเป็นพื้นฐานชีวิต ดังนั้น พระพุทธศาสนาจึงเป็นศาสนาแห่งเหตุผลที่สามารถทดลองและพิสูจน์ได้ทุกเมื่อ เป็นจริยศาสตร์หากปฏิบัติถูกต้องเหมาะสมสามารถหลุดพ้นความทุกข์และสังสารวัฏได้จริง โดยมีเป้าหมายสูงสุด คือ อนัตตาหรือความไม่มีตัวตนของมนุษย์และสรรพสิ่งทั้งมวล (ประเวศ อินทองปาน, 2563: 127,130) ด้วยคุณลักษณะดังกล่าว จึงถือได้ว่า อนัตตา เป็นหัวใจสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ไม่เคยปรากฏการสอนที่โหดมาก่อน เบื้องต้น ถูกนำมาสอนเพื่อถอนความเห็นผิด (มิจฉาทิฐิ) จากความเชื่อเดิม เรื่อง ความมีอัตตาหรือตัวตนของมนุษย์ในสมัยพุทธกาล โดยชี้ให้เห็นตัวแท้ของมนุษย์ว่า ไม่ใช่ตัวตน ที่สมมติบัญญัติปรากฏขึ้นให้เห็นเป็นเพียงการประชุมกันเข้าของกองขันธ์ทั้ง 5 ที่เป็นรูปนามและนามรูปรวมเข้าด้วยกัน ถูกยึดถือด้วยกิเลสและประสบการณ์จากสัญชาตญาณของมนุษย์ ซึ่งสัญชาตญาณนี้ เป็นความรู้ที่เกิดขึ้นเองมาพร้อมการเกิดโดยไม่มีการสอน และถูกปลูกฝังอย่างคิดเอาเองว่าเป็นตัวตนเพื่อความอยู่รอด นอกจากนั้น คำสอนยังแสดงสิ่งที่ปกปิดลักษณะอนัตตาว่า เป็นกลุ่มก้อนต่าง ๆ ทั้งที่เป็นรูปและนาม อิงอาศัยกันด้วยเหตุปัจจัยอย่างต่อเนื่องไม่ขาดสาย มีความละเอียดสูงยากที่สังเกตเห็นและเข้าใจ ต้องอาศัยการอธิบายอย่างแจ่มแจ้งจากผู้รู้ทางทฤษฎีในคำสอนของพระพุทธเจ้า (พระไตรปิฎก) และวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้องจึงจะเข้าใจเข้าถึงและหยั่งรู้ได้ ที่สำคัญอนัตตานี้ ผู้เข้าถึงและปฏิบัติตามได้ จะเป็นผู้มีประโยชน์สูงยิ่งทั้งต่อตนเอง คือ ความหลุดพ้นจากความยึดถือในตัวตนทั้งปวงสู่ความไม่เห็นแก่ตัวในการดำรงชีวิตประจำวัน และประโยชน์กับสังคม คือ ทำหน้าที่ช่วยเหลือสังคมอย่างไม่หวังผลตอบแทน มีความรักเมตตาและเอื้ออาทรต่อผู้อื่นซึ่งเป็นบ่อเกิดให้สังคมรู้จักสามัคคี ดังนั้น อนัตตาจึงได้ชื่อว่า เป็นเป้าหมายสูงสุดของชีวิตมนุษย์และสังคม ในความหมายของพระพุทธศาสนา

อย่างไรก็ตาม อนัตตา ถึงแม้จะเป็นสัจธรรมคือความจริงแท้ไม่แปรผัน แต่จิตใจและพฤติกรรมของมนุษย์ก็เปลี่ยนไปตามยุคสมัย โดยเฉพาะยุคปัจจุบันที่เรียกว่า ยุคหลังสมัยใหม่ผู้คนในสังคมออกจากกรอบของขนบธรรมเนียมประเพณีเดิม ๆ มีอิสระ เสรีทางคิด และมีการแสดงออกถึงพฤติกรรมตามแบบวัฒนธรรมตะวันตก ได้รับความเป็นบริโภคนิยม วัตถุนิยม นิยมคุณค่าทางสัญญาตามแบบตะวันตกจากโลกาภิวัตน์ โดยอาศัยเครื่องมือในการตีความจากความเชื่อเดิม ๆ คือ อรรถปริวรรต จนกลายเป็นความเชื่อใหม่ในลักษณะของพหุนิยมอันเป็นจุดเปลี่ยนกระบวนทรรศน์จากเดิม ๆ มาเป็นกระบวนทรรศน์หลังนวยุค (สวัสต์ โอนัฟ, 2558: 166 - 167) ดังนั้น อรรถปริวรรตศาสตร์ จึงที่เข้ามามีบทบาทและหน้าที่สร้างค่านิยมทางสัญญาในกระบวนทรรศน์ทางสังคมยุคใหม่ให้เกิดความเปลี่ยนแปลง ซึ่งเดิมที่อรรถปริวรรตศาสตร์ เกิดขึ้นจากความต้องการอธิบายข้อความในคัมภีร์ไบเบิลของศาสนาคริสต์ เพื่อความกระจ่างและลดความคลุมเครือสงสัยของผู้คนในคำสอนของคัมภีร์ แต่ด้วยข้อจำกัดทางคัมภีร์จึงไม่สามารถตีความให้กว้างขวางได้มากนัก ต่างจากพระพุทธศาสนาที่สามารถตีความได้อย่างกว้างขวาง ทำให้เกิดความเข้าใจง่ายและเข้ากับยุคสมัยแต่ต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์เดียวกัน ซึ่งพระศาสดาทรงวางกฎเกณฑ์การเปรียบเทียบไว้ให้จึงไม่มีปัญหามากนักในยุคต้น แต่ภายหลังผ่านกาลเวลาก่อปรกับคุณธรรมผู้คนน้อยลง การตีความในพระพุทธศาสนาจึงมีความผิดเพี้ยน โดยเฉพาะหลักธรรม

ที่เป็นหัวใจสำคัญของพระพุทธศาสนาอย่าง อนัตตา ซึ่งเป็นหลักธรรมที่ยากต่อการอธิบาย และมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับหลักธรรมอื่น ๆ มาก เพราะเป็นบทสรุปเป้าหมายของธรรมทั้งปวง และที่สำคัญสามารถทำให้ผู้เข้าถึงด้วยปัญญาสามารถ ละ ละ ความเห็นแก่ตัว ร่วมสร้างสรรค์สังคมตามประสบการณ์ทางปัญญา ซึ่งจะทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างรู้จักสามัคคี มีเมตตา เอื้ออาทรต่อกัน

จากเหตุผลที่ได้ยกมาในเบื้องต้น พุทธปรัชญามองว่า เกิดจากกิเลสคือความยึดถือในตัวตนจนทำให้เกิดความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ ซึ่งเป็นปัญหาที่มนุษย์ยากจะแก้ไขได้เองโดยลำพัง จำต้องอาศัยหลักการทางศาสนาช่วยเหลือในการแก้ไข โดยเฉพาะพุทธปรัชญาส่วนพุทธอภิปรัชญาเรื่องอนัตตา เป็นปรัชญาที่กล่าวถึงความเป็นแก่นแท้ตัวตนของมนุษย์ และสรรพสิ่งทั้งหลายว่า ไม่มีตัวตนที่แท้จริง แต่ต้องอาศัยการพิสูจน์วิเคราะห์แยกย่อย อย่างแยกคาย จากพุทธญาณวิทยาหรือความรู้แท้ในตนเองของมนุษย์ หากพิสูจน์แล้วมนุษย์พบความจริงดังกล่าว ผลที่ตามมา คือ พุทธจริยศาสตร์จะผลักดันให้เห็นแนวทางการปฏิบัติระหว่างมนุษย์กับสังคมหรือการใช้อนัตตาเพื่อสร้างเสริมสังคมพหุวัฒนธรรม อย่างไรก็ตาม พุทธปรัชญาว่าด้วยอนัตตานี้ เป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อนและแยกคาย อยากที่จะอธิบายให้เข้าใจได้โดยง่าย จึงต้องอาศัยการตีความหรืออรรถปริวรรตศาสตร์ ซึ่งเป็นญาณวิทยาแนวทฤษฎีความรู้ใหม่สมัยหลังนวยุค ในการอธิบายขยายความเพื่อให้เป็นกุศโลบายแจ่มแจ้งให้เกิดความเข้าใจในภาษาระหว่างยุคสมัย และความเข้าใจข้อความโดยความหมายอย่างมากยิ่งขึ้นจึงนำมาสู่การวิจัยเรื่อง พุทธอรรถปริวรรตว่าด้วยอนัตตาเพื่อเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรม

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษามโนทัศน์ว่าด้วยสังคมพหุวัฒนธรรม
2. เพื่อศึกษาพุทธอรรถปริวรรตศาสตร์ว่าด้วยอนัตตา
3. เพื่อบูรณาการพุทธอรรถปริวรรตศาสตร์ว่าด้วยอนัตตาเพื่อการสร้างเสริมสังคมพหุวัฒนธรรม
4. เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และรูปแบบการสร้างเสริมสังคมพหุวัฒนธรรมด้วยอนัตตา

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิจัยเชิงเอกสาร เป็นหลัก เอกสารที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นทั้งเอกสารชั้นปฐมภูมิ คือ พระไตรปิฎก อรรถกถา และเอกสารชั้นทุติยภูมิ คือเอกสารของนักปรัชญาพหุวัฒนธรรม นักปรัชญาพระพุทธศาสนา หนังสือ ตำรา เอกสาร งานเขียนของนักปรัชญาวิชาการทางพระพุทธศาสนา และนักปรัชญาวิชาการของแนวคิดสังคมพหุวัฒนธรรม ทั้งที่เป็นนักคิดกระบวนทรรศน์ยุคโบราณจนถึงกระบวนทรรศน์หลังนวยุค ที่มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นการศึกษาวิจัย ทั้งที่เป็นส่วนของความขัดแย้งและแนวทางการป้องกันแก้ไข ตามลำดับดังนี้

1. จัดระบบข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่และจัดระบบความคิดในการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยทั้ง 4 ข้อนั้น

2. นำข้อมูลที่ได้ปรึกษากับคณาจารย์ ทั้งที่เป็นคณาจารย์ปรึกษาหลักและร่วมดูฉบับต้นตอ เพื่อขอความเห็นและเพิ่มเติมข้อมูลอย่างถูกต้องน่าเชื่อถือและเพียงพอต่อการใช้ในการค้นคว้าดัชนีพนธ์

4. สรุปผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 มโนทัศน์ว่าด้วยสังคมพหุวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า มนุษย์ถูกหลอมรวมกับวัฒนธรรมตั้งแต่เกิด จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม แต่ขาดโอกาสของการเข้าถึงทรัพยากรที่สนองความต้องการของมนุษย์เองตามความจำเป็น จึงต้องแสวงหาโอกาสดังกล่าวจากสังคมภายนอก พร้อมกันนั้นก็นำวัฒนธรรมเฉพาะตนแพร่กระจายสู่สังคมอื่น ๆ ด้วยการปะทะสังสรรค์และกลืนกันทางวัฒนธรรมจนกลายเป็นความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคม ดังนั้น สังคมมนุษย์ส่วนใหญ่จึงเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม ซึ่งมักจะมีผลนำไปสู่ความขัดแย้งทั้งทางด้านชาติพันธุ์ เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และความเชื่อได้ทุกเมื่อ แนวคิดพหุวัฒนธรรมเป็นแนวคิดหนึ่งที่ใช้ในการปกครองสังคม โดยมีสาระสำคัญ คือ ความมีเสรีภาพเสมอภาคอย่างเท่าเทียมของผู้คนในสังคม ซึ่งผ่านการตกผลึกจากแนวคิดของนักปรัชญาร่วมสมัยและประสบการณ์แนวคิดเอกนิยม พหุนิยม มาเป็นอย่างดี ซึ่งถูกกำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขความขัดแย้งและแบ่งแยกทางวัฒนธรรมในเบื้องต้น แต่ภายหลังพบว่า แนวคิดนี้มีช่องโหว่คือ เปิดพื้นที่ทางความคิดให้กลุ่มวัฒนธรรมที่อาศัยอยู่ร่วมกันแข่งขันเพื่อแย่งชิงอำนาจโดยคาดหวังว่าจะเป็นหนึ่งเดียวกัน แต่เกิดการปะทะกันในเชิงคุณค่าทางวัฒนธรรมที่สุดกลายเป็นปัญหาความขัดแย้งใหม่ในสังคมเพิ่มเติมขึ้นมาอีก ส่วนสังคมไทยได้นำแนวคิดดังกล่าวมากำหนดใช้แก้ปัญหาคือความขัดแย้งทางวัฒนธรรมภายในประเทศ แต่ไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร เพราะถูกมองว่าไม่ให้ความเสมอภาคทางวัฒนธรรมอย่างแท้จริงและมีกลุ่มผลประโยชน์แอบแฝงอยู่อย่างต่อเนื่อง ในมุมมองของนักวิชาการพุทธศาสนาเห็นว่า ความขัดแย้งทางวัฒนธรรมทั้งสี่เกิดจากกิเลสความเห็นแก่ตัวโดยยึดอัตตาแห่งความคิดสู่การปฏิบัติตนเอง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พุทธอรรถปริวรรตศาสตร์ว่าด้วยอนัตตา ผลการวิจัยพบว่า อรรถปริวรรตศาสตร์เป็นแขนงหนึ่งในวิชาปรัชญา ที่มีเครื่องมือทั้ง แนวคิด ทฤษฎี เพื่ออธิบายโครงสร้างทางคุณค่าภาษาของมนุษย์ให้เกิดเข้าใจในความหมายและเจตนารมณ์ของการสื่อสารอย่างแท้จริง มีจุดเริ่มต้นจากนักปรัชญาตะวันตกที่ความต้องการอธิบายข้อความในคัมภีร์ไบเบิลของศาสนาคริสต์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจกระจ่างและลดทอนความสงสัยในคัมภีร์ แต่ด้วยข้อจำกัดต่าง ๆ จึงไม่สามารถตีความได้กว้างขวางมากนัก ต่างจากพระพุทธศาสนาที่เริ่มต้นจากพระบรมศาสดาทรงตีความเองและวางกฎเกณฑ์วิธีการเปรียบเทียบแนวทางปฏิบัติไว้ให้ จึงสามารถตีความคำสอนได้อย่างกว้างขวางครบถ้วนทุกมุมมองและเข้ากับยุคสมัยได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามคำสอนของพระพุทธศาสนานั้น ผ่านกาลเวลากอปรกับคุณธรรมของผู้คนในสังคมมีน้อยลง การตีความคำสอนจึงมีความเอนเอียงอยู่บ้างและบางครั้งก็มีผลประโยชน์แอบแฝง โดยเฉพาะการตีความเรื่องอนัตตาซึ่งเป็นหลักธรรมที่เป็นหัวใจหลักของพระพุทธศาสนา ที่ยากต่อการอธิบายเพราะเป็นแหล่งศูนย์รวมและบทสรุปของธรรมทั้งปวง กอปรกับคุณลักษณะขั้นสูงที่เป็นปรมาตมธรรม โดยมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อให้มนุษย์ไม่เห็นแก่ตัวนั่นเอง อนัตตา จึงเป็นหลักธรรมแห่งเป้าหมายของมนุษย์และสังคม ซึ่งการตีความอนัตตานั้น ต้องอาศัยแจก

แจกจ่ายละเอียดยตามหลักวิชชาทในกองชั้น 5 เพื่อให้เห็นความจริงแท้ของมนุษย์ว่า เป็นของสูญไม่มีตัวตน ที่ถาวร ซึ่งประกอบขึ้นด้วยรูปธรรมนามธรรมที่ถูกปรุงแต่งและที่ไม่ถูกปรุงแต่ง มีอาการ 12 อาการ อิงอาศัย สัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องเป็นไปตามเหตุปัจจัย ภายใต้ความจริงแท้ 3 ลักษณะ คือ 1. เปลี่ยนแปลง แปรผัน ไม่คงที่ 2. บีบคั้น กดดัน ทนอยาก ไม่สามารถควบคุมได้ และ 3. ไม่มีตัวตน ผู้เห็นอาการและลักษณะดังกล่าว ย่อมคลายทิฐิลดละความเห็นแก่ตัว ใช้ชีวิตประจำวันอย่างมีสติปัจจุบัน และอยู่กับผู้อื่นในสังคมด้วยความรัก เมตตา เอื้ออาทรต่อกัน ที่สำคัญเป็นแบบอย่างให้ผู้อื่นได้ปฏิบัติตาม ในสิ่งที่ดีงามยังประโยชน์สร้างสำนึกทาง สังคม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขนั่นเอง

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3 บุรณาการพุทธอรรถปริวรรตศาสตร์ว่าด้วยอนัตตาเพื่อการ สร้างเสริมสังคมพหุวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า พระพุทธเจ้าทรงค้นพบกฎธรรมชาติที่แน่นอนกฎหนึ่ง คือ อนัตตา แล้วทรงแสดงให้กลุ่มปฐมสาวกได้เข้าใจและถึงประโยชน์ตนสูงสุด ภายใต้การแจกแจงชั้น 5 ว่า ไม่มีตัวตนและสิ่งปิดบังลักษณะของความไม่มีตัวตน ความรู้อย่างที่กล่าว ทั้งรูปแบบและวิธีการถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น สิ่งที่เกิดขึ้นภายหลัง คือ ความหักเหของเจตนารมณ์และความหมายจริงของอนัตตาที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุค สมัย ดังนั้น พุทธอรรถปริวรรตศาสตร์จึงเข้าบทบาทในฐานะเครื่องมือสร้างความเข้าใจและความคงที่ของ อนัตตาทั้งความหมายและเจตนารมณ์ เพื่อขบวนการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งที่เกิดจากกิเลสตัณหาของมนุษย์ โดยเฉพาะในสังคมพหุวัฒนธรรมที่มีพื้นฐานความความขัดแย้ง 4 ด้าน คือ 1) ความแตกต่างด้านชาติพันธุ์ ที่ เกิดจากกิเลสความยึดถือในสำนึกร่วมอัตลักษณ์ตัวตนของชาติพันธุ์ ต้องสร้างความเข้าใจให้เห็นถึง ความจริง แท้เป็นวงจรกฎธรรมชาติที่อิงอาศัยกันอย่างต่อเนื่องเท่านั้นไม่มีตัวตนในชาติพันธุ์แท้จริงและสร้างเสริมความ สามัคคีทางสังคมด้วยวงจรสาราณียธรรม 6 ด้านเพื่อให้เกิดการบรรจบศีลธรรมเข้าด้วยกัน 2) ด้านการเมือง การปกครอง เกิดจากภวตัณหาของผู้ปกครองและระบบการเมืองที่ขาดศีลธรรมครอบครอง การแก้ไข ต้องตีความให้เข้าใจระบบการเมืองบริสุทธ์แบบธัมมิกสังคมนิยมสงเคราะห์ และส่งเสริมคุณภาพบุคคลด้วย ศีลธรรมให้เสริมสร้างความสามัคคีเพื่อเป็นภูมิคุ้มสังคม 3) ด้านเศรษฐกิจ เกิดจากความต้องการของมนุษย์ที่ เสพสิ่งสนองเกินคุณธรรมชาตอย่างไม่ถูกต้อง รูปแบบของการแก้ไขปัญหาต้อง ตีความสร้างความเข้าใจในสังคม ร่วมให้เห็นถึงภัยการเสพสนองความต้องการแบบไร้ขีดจำกัดที่ส่งผลกระทบต่อธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและบุคคล อื่น แล้วหวนกลับมาเสพสนองความต้องการเพื่อสร้างสรรค์คุณภาพชีวิตที่ดีงามแบบมีความพอเพียงควบคุม และสร้างเสริมคุณภาพสังคมให้เป็นหนึ่งเดียวด้วยห่วงโซ่สัมพันธ์มิตรระหว่างผู้ประกอบการและผู้บริโภค ให้ ประกอบด้วยความพอเพียง ความพอประมาณ และความไม่เบียดเบียนกัน 4) ด้านความเชื่อทางศาสนา เกิด จากความเห็นผิดจากความเชื่อที่สืบทอดกันมาเป็นศาสนา แนวทางการแก้ไขปัญหาคต้องอาศัยการตีความสร้าง ความเข้าใจร่วมใน ปฐมเหตุและจุดหมายร่วมเดียวกัน คือ การลบล้างความเห็นแก่ตัวในมนุษย์ ด้วยการสร้าง เสริมความเข้าใจและแนวทางปฏิบัติร่วมกันผ่านขบวนการแก้ไขปัญหาคความเห็นแก่ตัว 1) เห็นภัยของความเห็น แก่ตัวร่วมกัน 2) เห็นบ่อเกิดความเห็นแก่ตัวร่วมกัน 3) เห็นทางออกของความมีตัวตนร่วมกัน 4) มีแนวทางการ ปฏิบัติร่วมกัน คือ หลักสาราณียธรรมหรือหลักธรรมที่เชื่อมโยงการกระทำที่ผูกมัดน้ำใจของคนให้เป็นหนึ่ง เดียว ภายใต้ความเมตตาเอื้ออาทรและเป็นอิสระภาพจากความเห็นแก่ตัว นอกจากนั้น ขบวนการแก้ไขปัญหาค

ขจัดความเห็นแก่ตัวนี้ ยังสามารถนำไปปรับใช้แก้ไขปัญหาคืออื่น ๆ ในสังคมได้อย่างครอบคลุมด้าน เพราะเป็นความจริงแท้ผลคงที่แน่นอนและเป็นสากลธรรม

5. องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากพุทธอรรถปริวรรตศาสตร์ว่าด้วยอนัตตา มีรูปแบบการสร้างเสริมสังคมพหุวัฒนธรรมตามสัญลักษณ์ว่า $C + S + M1 = M2 + S$ มีรูปแบบการอธิบาย ดังนี้

พระพุทธานุสาในสถานะ Cosmic Religion อักษร C มีคำสอนเป้าหมายสากล คือ อนัตตาหรือความไม่มีตัวตน Selflessness อักษร S ที่สามารถนำไปพุทธอรรถปริวรรตศาสตร์ในฐานะเครื่องมือสร้างความรู้แจ้งและเข้าใจให้กลุ่มศาสนาแห่งศีลธรรม Moral Religion อักษร M1 ที่อาศัยอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม Multicultural Society อักษร M2 ได้เข้าถึงด้วยแนวทางปฏิบัติร่วมจนถึงที่สุด ซึ่งจะนำไปสู่ความเห็นแก่ตัวตนและพวกพ้อง Selflessness อักษร S ในสังคมพหุวัฒนธรรมนั้น ผลที่ตามมาคืออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

6. อภิปรายผลการวิจัย

1. มโนทัศน์ว่าด้วยสังคมพหุวัฒนธรรม เป็นแนวคิดที่แสดงอัตลักษณ์ตัวตนทางวัฒนธรรมอย่างหลากหลายในสังคมมนุษยชาติ ที่อาศัยอยู่ร่วมกันอย่างสอดคล้องประสานกลมกลืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิโชค ปาณะศรี (2558) เรื่อง การดำรงอัตลักษณ์ในสังคมพหุวัฒนธรรมมองผ่านแนวคิดปรัชญา หลังนวยุคของมิเชล ฟูโกต์: กรณีศึกษาภิกษุสยาม รัฐเกดะห์ ประเทศมาเลเซียว่า ภิกษุสยามในสังคมพหุวัฒนธรรม รัฐเกดะห์ ประเทศมาเลเซีย ได้มีการดำรงอัตลักษณ์ ด้านภาษา ด้านศาสนา ด้านวัฒนธรรม และด้านวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และได้มีการสืบทอดมาอย่าง ยาวนานจากรุ่นสู่รุ่น นอกจากการดำรงอัตลักษณ์แล้ว ภายใต้การเลื่อนไหลใน

สังคมพหุวัฒนธรรม ผู้มาใหม่ยังต้องปรับตัวให้กลมกลืนเข้ากับสังคมนั้น ๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาประสิทธิ์ แก้วศรี (2563) เรื่อง การปรับตัวของนักเรียนไทยในสังคมพหุวัฒนธรรม: กรณีศึกษา นักเรียนไทยในดาร์จีลิง ประเทศอินเดียว่า สังคมพหุวัฒนธรรมของเมืองดาร์จีลิงมีความหลากหลายทางกลุ่มชาติพันธุ์ นักเรียนไทยไปศึกษาจำต้องปรับตัวให้เหมาะสมเข้ากับพื้นที่ 5 ประการคือ 1. ปรับภาษา การศึกษานักเรียนที่ย้ายมาใหม่ไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ ต้องใช้เวลาประมาณสามเดือนในการปรับตัวจนสามารถสื่อสารได้ 2. ปรับอารมณ์ การมาแรก ๆ เด็กบางคนมีภาวะเครียด ถ้าไม่สามารถปรับตัวด้านอารมณ์ได้ จะทำให้ไม่สามารถอยู่ต่อได้ 3. ปรับตัวเข้ากับอากาศ นักเรียนจะต้องปรับตัวให้เข้ากับอากาศที่หนาวเย็นตลอดปี 4. ปรับตัวเข้ากับอาหาร นักเรียนจะต้องปรับตัวกับอาหารให้ได้ 5. ปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรม เมืองดาร์จีลิงเป็นเมืองเล็กที่มีวัฒนธรรมและความหลากหลายทางด้านชาติพันธุ์ ต้องมีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจเพื่อการปรับตัวที่ดี นอกจากการปรับตัวของนักเรียนไทยในสังคมพหุวัฒนธรรมแล้ว ยังสามารถจำแนกเป็นรูปแบบการปรับตัวได้ 3 รูปแบบ ดังนี้ รูปแบบที่ 1 กลัว กล้า เข้าหา สนทนาผูกมิตร (กลุ่มผู้มาใหม่) รูปแบบที่ 2 กล้า เข้าหา สนทนาผูกมิตรกลุ่ม(ผู้คุ้นเคยชิน) และรูปแบบที่ 3 กล้า ทำรบ พบศัตรู อยู่ไม่เป็นสุข ดังนั้น การปรับตัวเพื่อกลืนเข้ากับสังคมพหุวัฒนธรรม จึงมีทั้งรูปแบบที่เป็นไปเพื่อสร้างสรรค์และรูปแบบที่จะก่อความขัดแย้งให้เกิดขึ้นกับสังคมได้ทุกเมื่อ

2. พุทธอรรถปริวรรตศาสตร์ว่าด้วยอนัตตา เป็นวิชาหรือความรู้สูงสุดอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งในพุทธปรัชญา ในฐานะที่เป็นเครื่องมือสามารถทำให้ผู้คนได้เห็นและเข้าใจกระบวนการพัฒนาทางปัญญาของมนุษย์ เพื่อให้เข้าถึงความจริงแท้และเป้าหมายสูงสุดของชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาสุรชัย พุดชู (2560) เรื่อง พุทธอรรถปริวรรตศาสตร์ว่าด้วยจิตเดิมแท้ในกระบวนการพัฒนาปัญญา ว่า แนวคิดญาณวิทยา กับปัจจัยแห่งสัมมาทิฐิ คือ ประสบการณ์นิยมสอดคล้องกับหลักปรโตโฆสะและเหตุผลนิยมสอดคล้องกับหลักโยนิโสมนสิการ จิตเดิมแท้ในพุทธปรัชญาเช่นมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า ภาวจิตในพุทธปรัชญาเถรวาท จิตเดิมแท้ในพุทธปรัชญาเช่นมีพื้นฐานมาจากพุทธปรัชญาโยคจารเรื่อง อลยวิญญานและพุทธปรัชญามหายานิกะเรื่องศูนยตา ส่วนจิตเดิมแท้ในพุทธปรัชญาเถรวาทนั้นหมายถึง ภาวจิต จะมีความเกี่ยวข้องกับ หน้าที่หรือกิจของจิตทั้ง 14 ประการ ดังนั้น พุทธอรรถปริวรรตศาสตร์จึงเป็นทฤษฎีบูรณาการหรือปฏิสัมพันธ์นิยม นอกจากนั้น ทฤษฎีอรรถปริวรรตศาสตร์ในพุทธปรัชญามหายานที่นำมาใช้คือ อุปายโกศลวิธี ฉะนั้น การประยุกต์ใช้พุทธอรรถปริวรรตศาสตร์ว่าด้วยจิตเดิมแท้ในกระบวนการพัฒนาปัญญา แยกเป็น 2 ระดับ คือ 1) โลกียปัญญาหรือความรู้เชิงจริยธรรมใช้ในชีวิตประจำวัน โดยอาศัยอุดมคติข่อมหา อุปายและมหากรุณา 2) โลกุตระปัญญาหรือความรู้ที่เป็นสัจธรรม คือ การบรรลุชาโตริ โดยอาศัยอุดมคติข่อมหาอุปายและมหาปัญญา ปัญญาทั้งสองระดับอาศัยทฤษฎีอุปายโกศลวิธี คือ โกอาณชาเซนและมอนโด เป็นเครื่องมือในการเข้าถึงจิตเดิมแท้ ดังนั้น พุทธอรรถปริวรรตศาสตร์ จึงเป็นเครื่องมือที่สามารถทำให้มนุษย์ทุกผู้เข้ามาเข้าใจ มีญาณทัศนะที่ถูกต้องหยั่งรู้ความจริงแท้และเป้าหมายสูงสุดของชีวิต

3. การบูรณาการพุทธอรรถปริวรรตศาสตร์ว่าด้วยอนัตตาเพื่อการสร้างเสริมสังคมพหุวัฒนธรรมสามารถทำได้โดยการนำอนัตตาและหลักธรรมที่เกี่ยวข้องมาตีความอธิบายตามรูปแบบและวิธีการของ

พระพุทธศาสนา เพื่อให้ผู้คนได้เข้าใจตามความเป็นจริงว่า ไม่มีตัวตน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัตฐาพรณ กรรณิรมย์พิชรา (2562) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาเทพรัตน์ อริยวิโส (เรืองศรี) (2558) ที่มีความจำเป็นต้องใช้หลักอรรถปริวรรตในฐานะเป็นเครื่องมือของปรัชญาหลังนวยุค โดยผ่านการตีความของท่านพุทธทาสภิกขุทั้ง 5 ประการ คือ หลักความเป็นสากลหลักความหมายของภาษา หลักเจตนารมณ์ของคัมภีร์ หลักไวยากรณ์เปรียบเทียบ และหลักประโยชน์ ปัจจุบัน มาปรับใช้ในฐานะเป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้าใจและ สร้างศาสนสัมพันธ์ในกลุ่มประชาคมอาเซียน เป็นการเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สามารถจัดอุปสรรคที่ขวางกั้นความเป็นปึกแผ่นได้ ทั้งในระดับปัจเจกและประชาคมอาเซียน ดังนั้น การใช้พุทธอรรถปริวรรตศาสตร์ในฐานะเครื่องมืออรรถาธิบายอนัตตาให้มนุษย์ได้เห็นด้วยปัญญาตามความเป็นจริงสูงสุดสามารถคลายความเป็นตัวตนในปัจเจกชนและสังคมได้ พร้อมกันนั้น ก็ยังเป็นการสร้างเสริมสังคมด้วยคุณธรรมและสร้างสรรค์ประโยชน์สุขร่วม ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นในสังคมมนุษยชาติในการอยู่ร่วมกัน

7. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นสร้างความรู้และความเข้าใจถึงสภาวะความเป็นจริงสูงสุดของมนุษย์ คือ ความไม่มีตัวตน ด้วยวิธีการตีความอรรถาธิบายตามแนวทางของพระพุทธศาสนา ซึ่งมีความเป็นสากล ให้ผู้คนได้เข้าถึงด้วยปัญญาอันสูงสุดใช้เป็นแนวทางปฏิบัติและอยู่ร่วมกัน เพื่อถอดถอนอัตลักษณ์ความเป็นตัวตนและสังคมพหุวัฒนธรรมออกสู่ความไม่เห็นแก่ตัว โดยมีเป้าหมายคือ ประโยชน์สุขร่วมกันอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม เป็นสังคมอุดมคติที่ผู้คนอาศัยอยู่รวมอย่างสันติสุข ทั้งนี้ เพื่อให้สังคมพหุวัฒนธรรมเป็นสังคมมนุษย์ที่ปราศจากความเห็นแก่ตัว สำหรับข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป เช่น ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันปัญหาความขัดแย้งในสังคมพหุวัฒนธรรม ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างเสริมสังคมพหุวัฒนธรรมด้วยหลักคุณธรรมอื่น ๆ ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการแสดงเป้าหมายและคุณค่าสากลของอนัตตาตามแนวทางของศาสนาอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 23. (ออนไลน์) แหล่งข้อมูล: <https://www.saranukromthai.or.th>. สืบค้นเมื่อ 7 มิถุนายน 2564.
- ญัตฐาพรณ กรรณิรมย์พิชรา. (2562). ศึกษาหลักธรรมอนัตตาในคัมภีร์พระไตรปิฎก. วารสารมจร พุทธศาสตร์ปริทรรศน์ 3 (1) (มกราคม – มิถุนายน): 112-115.
- ธเนศ วงศ์ยานนาวา.(2557). ความไม่หลากหลายของความหลากหลายทางวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร: สมมติ.
- ธีรยุทธ บุญมี. (2547). ขาดินิยมหลังขาดินิยม. กรุงเทพมหานคร: สายธาร.
- บัณฑิต ไกรวิจิตร. (มกราคม - มิถุนายน 2563). พหุนิยมทางวัฒนธรรม ในช่วงเวลาวิกฤติ. วารสารไทยคดีศึกษา. 17 (1): 150-184.

- ประเวศ อินทองปาน. (2563). **ศาสนาเชิงวิเคราะห์และเปรียบเทียบ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พระมหาเทพรัตน์ อริยวิโส (เรืองศรี). (2558). **การสร้างศาสนสัมพันธ์ของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมองผ่านปรัชญาหลังนวยุคของท่านพุทธทาสภิกขุ: การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัยและวิจารณ์**. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขา ปรัชญาและศาสนา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
- พระมหาประสิทธิ์ แก้วศรี. (2563). **การปรับตัวของนักเรียนไทยในสังคมพหุวัฒนธรรม: กรณีศึกษา นักเรียนไทยในดาร์จีลิง ประเทศอินเดีย**. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 5(11). พฤศจิกายน: 32-34.
- พระมหาสุรชัย พุดชู. (2560). **พุทธอรรถปริวรรตศาสตร์ว่าด้วยจิตเดิมแท้ในกระบวนการพัฒนาปัญญา**. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาปรัชญาและศาสนา. วิทยาลัยปรัชญาและการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- พัฒน์มาศ พิษิตกุล และคณะ. (2531). **ขอบข่ายภูมิศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: cursภาลาดพร้าว.
- ศิริจิต สุนันตะ. (2556). **สถานการณ์โต้แย้งเรื่องพหุวัฒนธรรมในประเทศไทย**. วารสารภาษาและวัฒนธรรม. 32 (1) (มกราคม – มิถุนายน) หน้า 5
- สวัสดี อโณทัย. (2558). **วิธีการสร้างความสุขตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง**. วารสารวิชาการวารสารเซนต์จอห์น 18 (22) (มกราคม-พฤษภาคม). หน้า 166-167.
- สิทธิโชค ปาณะศรี. (2558) **การดำรงอัตลักษณ์ในสังคมพหุวัฒนธรรมมองผ่านแนวคิดปรัชญา หลังนวยุคของมิเชล ฟูโกต์: กรณีศึกษาภิกษุสยาม รัฐเกดะห์ ประเทศมาเลเซีย**. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาปรัชญาและศาสนา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
- Will. K. (2010). **The rise and fall of multiculturalism? New debates on inclusion and accommodation in diverse societies**. International Social Science Journal. 61(199).

การบูรณาการปรัชญาการศึกษาหลังนวยุคเพื่อเสริมสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

The Integration of Postmodern Philosophy of Education for Reconstructing
the Desired Outcomes of Education of the Ecclesiastical Secondary School

พระมหาณรรณกร ภัทรเมธีจักร

Phramaha Naronkorn Pattamathangkorn

สวัสดี อโนทัย

Sawat Anothai

สมบุญ บุญโท

Somboon Boondo

มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

Saint John's University

E-mail: lasawatt@stjohn.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) : 29 ธันวาคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 31 ธันวาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 31 ธันวาคม 2566

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีด้านการศึกษาเพื่อเสริมสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา 2) ศึกษาปรัชญาการศึกษาหลังนวยุคเพื่อเสริมสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์ 3) บูรณาการปรัชญาการศึกษาหลังนวยุคเพื่อเสริมสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา 4) สร้างองค์ความรู้ใหม่และรูปแบบปรัชญาการศึกษาหลังนวยุคเพื่อเสริมสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการวิจัยทางปรัชญาแบบวิภาษวิธี และแบบมีการหาเหตุผลด้วยการใช้วิจารณ์ญาณ ภายใต้กระบวนการวิเคราะห์ วิจัย และวิจารณ์ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางปรัชญาและศาสนา

ผลการวิจัยพบว่า แนวคิดและทฤษฎีด้านการศึกษาเพื่อเสริมสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ได้แก่ การจัดการศึกษา การเรียนการสอน ผู้สอน ผู้เรียน การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ปรัชญาการศึกษาหลังนวยุค ได้แก่ 1) ปรัชญาการศึกษาสารัตถนิยม 2) ปรัชญาการศึกษาพัฒนาการนิยม 3) ปรัชญาการศึกษาปฏิรูปนิยม 4) ปรัชญาการศึกษาอัตถิภาวนิยม 5) พุทธปรัชญาการศึกษา การบูรณาการปรัชญาการศึกษาหลังนวยุคในการ

แก้ปัญหานักเรียนด้วยการเพิ่มทักษะการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ด้วยการถ่ายทอดทำให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจ ด้านสารสนเทศด้วยทักษะการวิเคราะห์อย่างรู้เท่าทันสารสนเทศเทคโนโลยีที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อและพฤติกรรม เสริมด้วยพุทธปรัชญาการศึกษาด้วยการนำไตรสิกขามาเป็นหลักในการพัฒนา 3 ด้าน กาย จิต ปัญญาและหลักพละ 4 มาพัฒนาเพื่อเสริมทักษะในการดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จ และองค์ความรู้ที่ได้จากวิจัย คือ CCMW Model

คำสำคัญ: การบูรณาการ, ปรัชญาการศึกษาหลังนวยุค, ผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์

ABSTRACT

The objectives of this research paper were to: 1) study educational concepts and theories to enhance desirable educational outcomes at Phrapariyatidhamma school of general department; 2) study postmodern educational philosophy to enhance desirable educational outcomes at Phrapariyattidham school of general department; 3) integrate the postmodern educational philosophy to enhance the desired educational outcomes at Phrapariyattidhamma school of the general department; 4) create a new body of knowledge and a model to enhance desirable educational outcomes at Phrapariyattidhamma school of general department. This research was qualitative research by dialectic and discursive methods through the analytic, appreciative and applicative approaches to the creativity of new knowledge in philosophy and religion.

The results found that the educational concepts and theories for enhancing desirable educational outcomes at Phrapariyattidhamma school of general department, namely education management, teaching and Learning, Teachers, learners, education desirable educational results in the 21st century. The Postmodern educational philosophy to enhance desirable educational outcomes at Phrapariyattidhamma school of the general department: 1) essentialism 2) progressivism 3) reconstructionism 4) Existentialism 5) Buddhist philosophy of Education. The integration of postmodern educational philosophy into the problem-solving on students should increase the learning skill, on new technology usage by relaying the learning and understanding process, on information technology by the analytical skill as well as knowing it influenced to belief and behavior, and strengthening by the Buddhist philosophy of education by taking the Threefold Training to enhance three aspects; body, mind and wisdom and fulfilling the four powers to improve ones' own skill to success their way of life. As for the creativity of new body of knowledge on this research is CCMW Model

Keywords: Integration, Postmodern Philosophy of Education, Desired Educational Outcomes

1. บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของคนในประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าแต่คนจะมีคุณภาพมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ถือเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศโดยมีหลักการสำคัญคือ ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย ให้มีวินัย ใฝ่รู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม และมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความสุขในสังคม (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559) นอกจากนี้ การศึกษายังเป็นการพัฒนาคนให้มีคุณภาพที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) อีกทั้ง ยังเป็นหัวใจหลักในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ตลอดชีวิตอีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2561: 55) ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประชากรของประเทศนั้น ๆ ให้มีทักษะ สมรรถนะอย่างมีคุณภาพและมีความรู้ความสามารถที่จะนำไปใช้พัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า

สถาบันการศึกษาถือว่าเป็นองค์กรหนึ่งทางการศึกษาที่มีหน้าที่รับผิดชอบจัดการศึกษาให้สอดคล้องกันทั้งระบบตั้งแต่ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาไปจนถึงอุดมศึกษา โดยมุ่งสอนให้ผู้เรียนมีทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยีและทักษะด้านชีวิตและการทำงาน สามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งบนโลกนี้ มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ ให้ตอบสนองความต้องการของสังคม ทั้งนี้ การจัดการศึกษาต้องเน้นแสวงหาการเรียนรู้ได้เอง อย่างท้าทายสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ ต่อยอดความรู้เดิม คิดและประยุกต์ใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ได้ เหมาะกับตนเอง สังคม ตามสถานการณ์ โดยนำเอาหลักการเกี่ยวกับยุคสมัยใหม่ที่ตรงความสนใจของคนในยุคดิจิทัล มีอุปกรณ์สมัยใหม่ช่วย เช่น สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต ฯลฯ (กำจร ตติยกุล: 2559) อุปกรณ์เหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อการสอน ทุกรูปแบบ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อดิจิทัล โดยเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการสืบค้นและใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ เนื่องจากข้อมูลในปัจจุบันมีจำนวนมาก ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการค้นหา และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

การศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาถือว่าการจัดการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งของการศึกษาคณะสงฆ์ที่มีการจัดตั้งขึ้นจากความร่วมมือระหว่างมหาเถรสมาคมกับกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของพระภิกษุสามเณรให้มีความรู้และประสบการณ์ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงบริบทของสังคมและวิทยาการสมัยใหม่และเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กที่ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีฐานะยากจนไม่มีทุนในการศึกษาเล่าเรียนอยู่ในเขตพื้นที่ห่างไกลความเจริญไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนของ

รัฐตามปกติได้มีโอกาสได้เข้ามาศึกษาเล่าเรียนเพื่อพัฒนาความรู้พัฒนาฐานะทางสังคมและเป็นคนดีของสังคมต่อไป

อย่างไรก็ตาม สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ของการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในปัจจุบันยังไม่เป็นที่ยอมรับจากสังคมในวงกว้างมากนัก เนื่องด้วยความไม่ชัดเจนในอัตลักษณ์ของการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทที่ควรจะเป็น ประสิทธิภาพของระบบการดำเนินการด้านการบริหารจัดการและการจัดการศึกษาที่ยังไม่มีทิศทางการพัฒนาและขาดความชัดเจนในการสร้างเอกภาพทางการบริหารกับกลุ่มโรงเรียนและสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด นอกจากนี้ ยังพบว่า การสร้างพันธสัญญาการดำเนินงานและการจัดการศึกษาเพื่อสร้างศาสนทายาทที่เป็นไปทิศทางเดียวกันยังไม่เป็นรูปธรรมมากนักจะมีเพียงการดำเนินงานตามกรอบแนวปฏิบัติของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นสำคัญ และยังไม่มียุทธศาสตร์ในการพัฒนาที่เด่นชัดพอที่จะเป็นแนวทางของการจัดการศึกษาในบริบทพื้นที่นั้น ๆ เพื่อสร้างศาสนทายาทและดำเนินการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชุมชนในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ (กองพุทธศาสนศึกษา, 2553: 1) อีกทั้ง ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาไม่ได้ผ่านกระบวนการคัดเลือกที่ดี งบประมาณที่รัฐจัดสรรให้เป็นเงินอุดหนุนรายรูปนักเรียนยังไม่เพียงพอต่อความต้องการต่อการจัดการศึกษา และสถานภาพของครูยังเป็นเพียงลูกจ้าง ครูไม่ได้ผ่านกระบวนการคัดเลือก ไม่มีการวางแผนอัตรากำลัง ครูขาดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2558) ซึ่งสอดคล้องกับพิชชาวริน ชนะคุ้ม (2554) โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา บุคลากรขาดคุณภาพ ปัญหาการลาออกของครูผู้สอน ทำให้การเรียนการสอนไม่มีความต่อเนื่อง ปัญหาการขาดแคลนครูที่มีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง โดยเฉพาะวิชาบังคับหรือวิชาหลัก ปัญหาครูที่สอนมีวุฒิการศึกษาไม่ตรงกับวิชาที่สอน ขาดการอบรมเกี่ยวกับเนื้อหาหลักสูตรและเทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ ยิ่งไปกว่านั้น หลักสูตรการศึกษาที่มีอยู่ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนสาเหตุอันเนื่องมาจากระบบการเรียนการสอนโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญนั้นมีความแตกต่างจากระบบการศึกษาของภาครัฐและเอกชน เพราะว่าโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษานั้นเป็นระบบการเรียนการสอนควบคู่วิชาธรรมและวิชาทางโลก วิชาทางโลกประกอบด้วย 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพ ภาษาต่างประเทศ ส่วนวิชาธรรมประกอบด้วยหลักสูตรบาลี นกธรรม ศาสนพิธีและศาสนปฏิบัติ โดยเฉพาะหลักสูตรวิชาธรรมบาลี ระบบการเรียนการสอนจะยึดครูเป็นศูนย์กลางของการศึกษา (Teacher-centered) ที่มุ่งเน้นใส่เนื้อหาและท่องจำให้กับผู้เรียนทำให้ผู้เรียนขาดทักษะการรู้คิด และทักษะการปฏิบัติ การศึกษาเช่นนี้มุ่งการจำไม่ได้มุ่งเน้นที่ทักษะการคิดและทักษะการนำไปสู่การปฏิบัติ การศึกษาจึงไม่สามารถสร้างคนที่มีความเข้มแข็งให้กับสังคมได้ทำให้ผู้เรียนขาดทักษะการคิดเป็นทำเป็น จึงไม่สามารถพัฒนาศักยภาพความสามารถของผู้เรียนเท่าที่ควรจึงส่งผลต่อผลลัพธ์ทางการศึกษา

เมื่อกระแสสังคมโลกได้เข้าสู่ศตวรรษใหม่ที่เป็นยุคดิจิทัล ไอที เทคโนโลยีสารสนเทศ ข่าวสารข้อมูล ทำให้กระบวนการทศนการศึกษาที่ต้องปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย จากเดิมระบบการศึกษายึดครูเป็นศูนย์กลาง เน้น

การให้ความรู้ บรรยาย และท่องจำ เมื่อก้าวเข้าสู่ศตวรรษใหม่ของการศึกษาจากครูที่เคยพร่ำสอนจะปรับเปลี่ยนบทบาทของครู ให้เป็นผู้คอยให้การแนะนำ ให้คำปรึกษา หันเหทิศทางมาพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะ รู้คิด รู้ทำ และเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ไม่เน้นผู้เรียนท่องจำ แต่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะของผู้เรียน (Reskill) และพัฒนาทักษะที่มีอยู่เดิมให้แข็งแกร่งมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (Up skill) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนรวมทั้งองค์กรพระพุทธศาสนาและสังคมประเทศชาติอีกด้วย

จากที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นปัญหาหลักของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ดังนี้

1. ปัญหาด้านจัดการศึกษา ยังไม่มีทิศทางในการพัฒนาผู้เรียนเท่าที่ควร อีกทั้งไม่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนหรือความถนัดความสนใจของผู้เรียนเพียงจัดตามกรอบกระทรวงศึกษาธิการและภายใต้กรอบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
2. ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ยังไม่ได้มาตรฐานการศึกษามีประสิทธิภาพต่ำกว่ามาตรฐานการศึกษาแห่งชาติที่กำหนดไว้
3. ปัญหาด้านบุคลากร ขาดความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการ
4. ปัญหาด้านผู้เรียน ขาดทักษะในการเรียนรู้ รู้คิด รู้ทำ นำไปสู่การปฏิบัติ
5. ด้านสื่อการสอน ยังไม่ทันสมัยและไม่เอื้อต่อการเรียนรู้

จากปัญหาดังกล่าวนี้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องทักษะของผู้เรียนซึ่งเป็นความคาดหวังจากสังคมในยุคศตวรรษที่ 21 ต้องการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะที่สำคัญ 3 ด้านได้แก่ 1) ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ประกอบด้วย ความริเริ่ม สร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา 2) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี โดยอาศัยความรู้สารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยี 3) ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ต้องอาศัยความยืดหยุ่นและการปรับตัว การริเริ่มสร้างสรรค์ และเป็นตัวของตัวเอง ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม ความรับผิดชอบ ภาวะผู้นำ ทักษะเหล่านี้เป็นเป้าประสงค์ของการศึกษาในยุคปัจจุบัน

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยใช้ SWOT Analysis เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์พบว่าด้านจุดแข็งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ผู้เรียนมีจิตสำนึกรู้จักผิดชอบชั่วดี มีจิตอาสา มีอุดมการณ์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความประพฤติเหมาะสมกับสมณสาธิต มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดเป็นอย่างดี ส่วนในด้านจุดอ่อนพบว่า ผู้เรียน มีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ต่ำกว่ามาตรฐานชาติโดยเฉพาะ ขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะข้ามวัฒนธรรมและสมรรถนะการบูรณาการข้ามศาสตร์และเพื่อร่วมสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือสังคมเพิ่มโอกาสและมูลค่าให้กับตนเองและสังคม

จากการวิเคราะห์เบื้องต้นทำให้ทราบปัญหาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ด้านผู้เรียนพบว่า มีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ต่ำกว่ามาตรฐาน ขาดทักษะศตวรรษที่ 21 ความฉลาดดิจิทัล (Digital intelligence) ทักษะการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะข้ามวัฒนธรรมและ สมรรถนะ

การบูรณาการข้ามศาสตร์และเพื่อร่วมสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้อง กองพุทธศาสนาศึกษา (2553) จัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาอย่างไม่เป็นที่ยอมรับจากสังคมในวงกว้างมากนัก ประสิทธิภาพของระบบการดำเนินการด้านการบริหารจัดการและการจัดการศึกษาที่ยังไม่มีทิศทางการพัฒนาและ ยังไม่มียุทธศาสตร์ในการพัฒนาที่เด่นชัดพอที่จะเป็นแนวทางของการจัดการศึกษาเพื่อสร้างศาสนทายาทและดำเนินการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชุมชนในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียน (Reskill) และพัฒนาทักษะเดิมของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (Up skill เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงในสังคมยุคดิจิทัล จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา การบูรณาการปรัชญาหลังนวยุคเพื่อเสริมสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะการเรียนรู้ 2) ทักษะสารสนเทศ 3) ทักษะด้านการทำงานอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางส่งเสริมในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดและทฤษฎีด้านการศึกษาเพื่อเสริมสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา
2. เพื่อศึกษาปรัชญาการศึกษาหลังนวยุค
3. เพื่อบูรณาการปรัชญาการศึกษาหลังนวยุคเพื่อเสริมสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
4. เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และรูปแบบเพื่อเสริมสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิจัยเอกสาร โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร หนังสือ ตำรา บทความเชิงวิชาการ งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องโดยมีลำดับ ดังนี้

ข้อมูลเอกสารขั้นต้น ได้แก่ พระไตรปิฎก หนังสือ ตำราวิชาการทางปรัชญาการศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

ข้อมูลเอกสารชั้นรอง ได้แก่ บทความจากวารสารต่าง ๆ และรายงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปรัชญาการศึกษา

ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้องและความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูลที่ได้จากการศึกษา นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์และอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ จึงถูกนำเสนอออกมาในรูปแบบของการเขียนอภิปรายแบบพรรณนาวิเคราะห์ ด้วยการบูรณาการ แนวคิดเกี่ยวกับการจัด

การศึกษาเพื่อสร้างผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ให้เชื่อมโยงเป็นเนื้อเดียวกันภายใต้การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และ วิจารณ์ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางปรัชญาและศาสนา

4. ผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ 1 แนวคิดและทฤษฎีทางการศึกษาเพื่อเสริมสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาเพื่อสร้างผลลัพธ์ที่พึงประสงค์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการจัดการศึกษาการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เชิงคั่นคว้าและลงมือปฏิบัติ กระตุ้นการเรียนรู้และเสริมสร้างทักษะความสามารถ (competency) ได้แก่ การคิดเชิงวิพากษ์และการคิดเชิงระบบเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์สูงสุดคือการเปลี่ยนแปลงตนเองเปลี่ยนแปลงสังคม

อย่างไรก็ตาม การศึกษาเพื่อสร้างผลลัพธ์ ต้องอาศัยทักษะหลายด้านประกอบด้วยทักษะการใช้เทคโนโลยี ทักษะการแก้ไขปัญหา ทักษะการบูรณาการความรู้ ทักษะการทำงานเป็นทีม และทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งทักษะดังกล่าวนี้ เป็นการสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) ที่นักเรียนควรมีได้แก่ 3R และ 8C” 3 R ได้แก่ Reading (การอ่าน) การเขียน (W)riting) และ คณิตศาสตร์ (A)rithmetic และ 8 C ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) การสื่อสารและการรู้เท่าทันสื่อ (Communication Information and Media Literacy) การร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ (Collaboration Teamwork and Leadership) ความคิดสร้างสรรค์ คิดเชิงนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม กระบวนการคิดข้ามวัฒนธรรม (Cross-cultural Understanding) ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี (Computing and ICT Literacy) ทักษะทางอาชีพ และการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และมีคุณธรรม มีเมตตา กรุณา มีระเบียบวินัย (Compassion) ซึ่งเป็นคุณลักษณะพื้นฐานสำคัญของทักษะขั้นต้นทั้งหมด

เป้าหมายด้านการจัดการศึกษาเพื่อเกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ 3 ประการ ได้แก่ 1) เป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อยทางกายและวาจาไม่มุ่งทำร้ายหมิ่นทำลายผู้อื่นและไม่กล่าวโทษติเตียนผู้อื่นเป็นผู้ดำรงอยู่ในระเบียบวินัย เคารพกฎกติกา กฎหมาย รวมถึงจารีตประเพณีอันดีงามของสังคม (อธิศีล) 2) เป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียรเพียร พยายามฝึกฝนพัฒนาจิตของตนให้มีสมรรถภาพและสุขภาพจิตที่มั่นคง (อธิจิต) 3) เป็นผู้ฝึกฝนพัฒนาตนแสวงหาความรู้ให้เกิดปัญญา (อธิปัญญา)

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การศึกษาปรัชญาการศึกษาหลังนวยุค ผลการวิจัยพบว่า เป็นการนำเอาหลักการปรัชญาการศึกษาหลังนวยุคบางประการมาทำการศึกษาวิเคราะห์เพื่อนำมาบูรณาการสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ซึ่งได้แก่ 1) ปรัชญาการศึกษาสารัตถนิยม เป็นแนวคิดเชิงอุดมคตินิยม ที่มีจุดมุ่งหมายของการศึกษาต้องการพัฒนาให้ผู้เรียนรักษามรดกทางวัฒนธรรม เน้นการถ่ายทอดทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นหลักหรือเป็นแก่นของสังคมในด้านความรู้ที่เป็นพื้นฐาน ส่วนด้านทักษะก็เน้นทักษะที่จำเป็นในการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต ในด้านการจัดการเรียนการสอน เน้นให้ผู้เรียนรับรู้

และการจำ 2) ปรัชญาการศึกษาพัฒนาการนิยม เป็นการมุ่งพัฒนาบุคคลให้รู้จักแก้ปัญหาและปรับตัวเข้ากับสังคม ด้านหลักสูตรเป็นเรื่องของชีวิตประจำวันที่เน้นประสบการณ์โดยผ่านการเรียนรู้และลงมือกระทำด้วยตนเอง 3) ปรัชญาการศึกษาปฏิรูปนิยมมุ่งพัฒนาคนไปพร้อมกับสังคมมีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถไปปฏิรูปสังคมและพัฒนาสังคมให้น่าอยู่ยิ่งขึ้น มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เข้าใจสภาพปัญหาของสังคมและตระหนักในหน้าที่ต่อสังคมเห็นประโยชน์สังคมมากกว่าประโยชน์ตนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและแก้ปัญหาของสังคมไปสู่สังคมในอุดมคติ 4) ปรัชญาการศึกษาอัตถิภาวนิยม เป็นการเน้นที่เสรีภาพของมนุษย์เป็นสำคัญส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง โดยฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิด ใช้เหตุผล และกระทำสิ่งใดก็ตามก็ต้องรู้จักรับผิดชอบต่อการกระทำของตน และ 5) พุทธปรัชญาการศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อให้เข้าใจความจริง และความหมายของชีวิตเพื่อดำเนินชีวิตให้สัมพันธ์กับความจริง เพราะจุดมุ่งหมายการศึกษาตามพุทธปรัชญาการศึกษา ต้องการพัฒนาร่างกายและจิตใจของผู้เรียนให้สมบูรณ์

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การบูรณาการปรัชญาการศึกษาหลังนวยุคเพื่อเสริมสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ประกอบด้วยทักษะการเรียนรู้ การแก้ปัญหาตามแนวคิดปรัชญาการศึกษาหลังนวยุค เป็นการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดทำให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจเทคโนโลยีในการนำมาใช้ในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนและตามพุทธปรัชญาการศึกษา เป็นการนำไตรสิกขา มาเป็นหลักในการพัฒนา 3 ด้าน กาย จิต ปัญญา ปัญหาด้านสารสนเทศ การแก้ปัญหาตามแนวคิดปรัชญาการศึกษาหลังนวยุค เป็นการเสริมสร้างทักษะการวิเคราะห์อย่างรู้เท่าทันสารสนเทศเทคโนโลยีที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อและพฤติกรรม รวมถึงข้อขัดแย้งต่อจริยธรรม และตามพุทธปรัชญาการศึกษาเป็นการนำปัญญา 3 คือ สุตมยปัญญา จินตามยปัญญา และภาวนามยปัญญา ปัญหาด้านทักษะการงานอาชีพ การแก้ปัญหาตามแนวคิดปรัชญาการศึกษาหลังนวยุคโดย การนำหลักความคิดทางวิทยาศาสตร์ที่คิดเป็นเหตุเป็นผลมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะของนักเรียน ให้มีการปรับตัวยืดหยุ่นเรียนรู้สิ่งใหม่พัฒนาตัวเองอยู่เสมอไม่ให้หยุดนิ่ง ได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติทำให้เกิดความเชี่ยวชาญทั้งการทำงานเป็นรายบุคคลและการทำงานเป็นทีม ฝึกให้มีประสบการณ์ในการทำงาน การแก้ปัญหา มีเสรีภาพในการเลือกในการเลือกตัดสินใจในแสวงหาความหมายที่แท้จริงของชีวิตตนเอง ตามหลักพุทธปรัชญาการศึกษา เป็นการหลักพละ 4 มาพัฒนาเพื่อเสริมทักษะในการดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จ

5. องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยเรื่อง การบูรณาการปรัชญาการศึกษาหลังนวยุคเพื่อเสริมสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ผู้วิจัยได้ค้นพบองค์ความรู้ใหม่ คือ CCMW Model โดยมีความหมาย ดังนี้

Critical Thinking = การฝึกให้ใช้เหตุผลพิจารณาไตร่ตรองแยกแยะข้อเท็จจริงนำไปสู่การตัดสินใจอย่างรอบคอบว่าเรื่องใดควรเชื่อหรือไม่ควรเชื่อ สิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นในยุคศตวรรษที่ 21 เพื่อการรู้เท่าทันในสังคมดิจิทัล

Compassion = การปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรม เสียสละ มีเมตตา ช่วยเหลือผู้อื่นและรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม ชุมชน ประเทศชาติ

Moral = ศีลธรรม การฝึกความประพฤติให้เรียบร้อย ทางกาย วาจาและใจ เว้นจากการเบียดเบียน ทรมาณหมายเอาชีวิตผู้อื่น และการไม่ดูหมิ่น ดูถูก หลอกลวง เหยียดหยาม ประณามผู้อื่นให้เกิดความเสียหาย ทำให้เจ็บช้ำใจ ให้มีจิตใจตั้งมั่นในเมตตากรุณา มีความปรารถนาดีต่อกัน ไม่อาฆาต มาดร้าย มุ่งหมายทำลายผู้อื่นให้ถึงแก่ความฉิบหายและที่สำคัญไม่หลงผิดจากธรรมนองคลองธรรมให้มีความประพฤติดีงามหรือเรียกอีกนัยหนึ่งว่า ให้ประพฤติสุจริตทางกาย วาจา ใจ และอาชีวะ ได้แก่ องค์กรรณรงค์สมาวาจา สัมมากรรมันตะ และสมาอาชีวะโดยสาระก็คือการดำรงตนด้วยดีในสังคม

Wisdom = ปัญญา การฝึกให้ใช้ปัญญาในการแก้ปัญหาและมีสติเป็นเครื่องคุ้มกันให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคดิจิทัล

6. อภิปรายผลวิจัย

1. แนวคิดการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นที่ชัดเจนว่า เป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและสามารถใช้เทคโนโลยีสมัยอย่างรู้เท่าทัน สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทสังคมยุคดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาซึ่งสอดคล้อง เอกชัย พุทธสอน (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวโน้มการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ได้แก่ 1) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม คือ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง 2) ทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี คือมีทักษะการรู้ การใช้และการจัดการด้านสารสนเทศสื่อ และเทคโนโลยีสารสนเทศให้เท่าทันอยู่เสมอและ 3) ทักษะชีวิตและการทำงาน คือ มีทักษะในการปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมและสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้

2. แนวคิดปรัชญาการศึกษาหลังนวยุคว่าด้วยการสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นที่ชัดเจนว่า ปรัชญาการศึกษาหลังนวยุคและพุทธปรัชญาการศึกษาสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาได้อย่างเหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับพระครูสมุห์อนุกุล ปานประดิษฐ์ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาสงเคราะห์ธรรมศึกษาของพระสงฆ์ในจังหวัดสงขลามองผ่านปรัชญาการศึกษาหลังนวยุค ในการนำปรัชญาการศึกษาหลังนวยุคมาประยุกต์ใช้สามารถแก้ปัญหาการจัดการศึกษาสงเคราะห์ธรรมศึกษาของพระสงฆ์ในจังหวัดสงขลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การบูรณาการปรัชญาการศึกษาหลังนวยุคเพื่อเสริมสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ทำให้เห็นชัดว่า การสอนเชิงบูรณาการทำให้ผู้เรียนมีทักษะความคิดสร้างสรรค์ มีวิจารณ์ญาณในการแก้ปัญหา รอบรู้เทคโนโลยีสารสนเทศรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถปรับตัวเข้ากับยุคสังคมดิจิทัล นอกจากนี้ ยังช่วยเปิดโลกทัศน์ทั้งผู้สอนและผู้เรียนให้กว้างขึ้น ทำให้การเรียนรู้ น่าสนใจ น่าตื่นเต้น ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ และมีความคิดและมุมมองที่กว้างขึ้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนเชิงบูรณาการซึ่งสอดคล้องกับนิธิบวรวิ ปือราเฮง (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการสอนแบบบูรณาการด้วยการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านสื่อประสม และนวัตกรรมคุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ศาสนาประวัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบบูรณาการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ใช้วิธีการสอนแบบปกติหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบบูรณาการมีระดับคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบบูรณาการโดยใช้การสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน สื่อประสมประสม และนวัตกรรมคุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทางสังคมใน 3 ด้านมีความคงทนในการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

7. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์ในยุคสังคมดิจิทัล นับว่าเป็นความท้าทายต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาที่ต้องปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน มุ่งเน้นฝึกฝนพัฒนานักเรียนให้เกิดทักษะรู้เท่าทันวิทยาการสมัยใหม่และมีทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างรู้เท่าทันและมีวิจารณ์ญาณ นอกจากนี้ ต้องปรับเปลี่ยนมุมมอง ทักษะคติของตนให้เห็นตามความจริงและยอมรับการเปลี่ยนแปลงในโลกศตวรรษใหม่ ซึ่งเป็นความท้าทายของผู้บริหาร คณะครูอาจารย์ และสำนักงานพุทธศาสนาแห่งชาติ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีส่วนร่วมช่วยสนับสนุนส่งเสริมร่วมกันเพื่อพัฒนาเยาวชนและองค์พระพุทธศาสนา ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปควรวิจัยเกี่ยวกับการบูรณาการปรัชญาหลังนวยุคเพื่อเสริมสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีศึกษา ควรวิจัยเกี่ยวกับการบูรณาการปรัชญาหลังนวยุคเพื่อเสริมสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ควรวิจัยเกี่ยวกับการบูรณาการปรัชญาหลังนวยุคเพื่อเสริมสร้างผลลัพธ์การศึกษาที่พึงประสงค์ธรรมศึกษาสนามหลวงควรวิจัยเกี่ยวกับการบูรณาการปรัชญาหลังนวยุคเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เรียนในสังคมยุคดิจิทัลควรวิจัยเกี่ยวกับการบูรณาการปรัชญาหลังนวยุคกับครูพระสอนศีลธรรมในสังคมยุคดิจิทัล

บรรณานุกรม

- กัจจกร ตติยิกวี. (2559). **ขับเคลื่อนการศึกษาไทยสู่ไทยแลนด์ 4.0**. อ้างจาก หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์. วันที่ 14 ตุลาคม 2559.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กองพุทธศาสนาตร์. (2553). **แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการการพัฒนาการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (พ.ศ.2553-2562)**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- นิธิบุญธอวี ปือราเฮง. (2557). **ผลของการสอนแบบบูรณาการด้วยการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน สื่อ ประสม และนวัตกรรมคุณลักษณะ คึกษาด้านทักษะทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ศาสนประวัติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**.
- พิชชาวริน ชนะคุ้ม. (2554). **การประเมินผลการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาใน กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโทรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร**.
- พระครูสมุห์อนุกุล ปานประดิษฐ์. (2558). **การจัดการศึกษาสงเคราะห์ธรรมศึกษาของพระสงฆ์ในจังหวัดสงขลา มองผ่านปรัชญาการศึกษาหลังนวยุค. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาและศาสนา คณะปรัชญาและศาสนา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น**.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2561). **คู่มือการตรวจสอบและประเมินผลข้อเสนอการวิจัยของหน่วยงานภาครัฐที่เสนอของงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ตามมติคณะรัฐมนตรี**.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12**. Online: จากhttps://www.ubu.ac.th/web/files_up/80f2017031913062635.pdf สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2563
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2558). **การเตรียมความพร้อมเพื่อยกผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- เอกชัย พุทธสอน (2557). **แนวโน้มการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**.

จริยธรรมการตีพิมพ์บทความในวารสารวิจัยธรรมศึกษา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม

วารสารวิจัยธรรมศึกษา ของศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม ให้ความสำคัญกับการรักษามาตรฐานด้านจริยธรรมในการตีพิมพ์เผยแพร่บทความ ดังนั้น จึงกำหนดให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตามหลักการและมาตรฐานด้านจริยธรรมในการตีพิมพ์อย่างเคร่งครัด ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของบรรณาธิการและกองบรรณาธิการในวารสารวิจัยธรรมศึกษา

1. บรรณาธิการและกองบรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาและตรวจสอบบทความที่ส่งมาเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารทุกบทความ โดยพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาบทความกับเป้าหมายและขอบเขตของวารสาร รวมถึงตรวจสอบคุณภาพของบทความตามกระบวนการประเมินคุณภาพบทความก่อนการตีพิมพ์
2. บรรณาธิการและกองบรรณาธิการต้องใช้หลักการในการพิจารณาบทความโดยอ้างอิงเหตุผลทางวิชาการเป็นหลัก และต้องไม่มีอคติต่อผู้เขียนบทความและเนื้อหาบทความที่พิจารณาไม่ว่าจะด้วยกรณีใดๆ ทั้งสิ้น
3. บรรณาธิการและกองบรรณาธิการต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้เขียนบทความหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจประเมินบทความ ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ในเชิงธุรกิจหรือในการนำไปเป็นผลงานทางวิชาการของตนเอง
4. บรรณาธิการและกองบรรณาธิการต้องไม่ปิดกั้น เปลี่ยนแปลง หรือแทรกแซงข้อมูลที่ใช้แลกเปลี่ยนระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจประเมินบทความและผู้เขียนบทความ
5. บรรณาธิการและกองบรรณาธิการต้องปฏิบัติตามกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ของวารสารอย่างเคร่งครัด

บทบาทหน้าที่ของผู้เขียนบทความในวารสารวิจัยธรรมศึกษา

1. บทความที่ผู้เขียนส่งมาเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารต้องเป็นบทความที่ไม่เคยตีพิมพ์หรือเผยแพร่ที่ไหนมาก่อน
2. ผู้เขียนบทความต้องทำการอ้างอิงให้ถูกต้องทุกครั้งเมื่อนำผลงานของผู้อื่นมานำเสนอหรืออ้างอิงประกอบในเนื้อหาบทความของตนเอง และต้องไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่น
3. หากผลงานทางวิชาการของผู้เขียนเกี่ยวข้องกับการใช้สัตว์ ผู้เข้าร่วม หรืออาสาสมัครหรือผลการวิจัยมีประเด็นที่เปราะบางต่อผู้ให้ข้อมูล ผู้เขียนควรดำเนินการตามหลักจริยธรรม ปฏิบัติตามกฎหมายและ

ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด รวมถึงต้องได้รับความยินยอมก่อนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลหรือแสดงเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ หรือในสัตว์ทดลอง ประกอบด้วยทุกครั้ง

4. ผู้นิพนธ์บทความต้องยินยอมโอนลิขสิทธิ์ให้แก่วารสารวิจัยธรรมศึกษาก่อนการตีพิมพ์และไม่นำผลงานไปเผยแพร่หรือตีพิมพ์กับแหล่งอื่นๆ หลังจากที่ได้รับการตีพิมพ์กับวารสารวิจัยธรรมศึกษาแล้ว

5. ชื่อผู้นิพนธ์ที่ปรากฏในบทความต้องเป็นผู้ที่มีส่วนในบทความนั้นๆ จริง

บทบาทหน้าที่ของผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินบทความ

1. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินบทความต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้นิพนธ์บทความ การพิจารณาคุณภาพของบทความต้องคำนึงถึงคุณภาพของบทความเป็นหลัก และพิจารณาบนหลักการและเหตุผลทางวิชาการ โดยปราศจากอคติหรือความขัดแย้งส่วนตัว

2. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินบทความต้องตระหนักว่าตนเองเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของบทความที่รับประเมินอย่างแท้จริง

3. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินบทความต้องไม่แสวงหาประโยชน์จากบทความที่ตนเองได้ทำการประเมิน

4. หากผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินบทความได้ตรวจสอบแล้วพบว่าบทความที่รับประเมิน เป็นบทความที่คัดลอกผลงานชิ้นอื่นๆ ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบทันที พร้อมแสดงหลักฐานประกอบที่ชัดเจน

5. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินบทความต้องรักษาระยะเวลาประเมินตามกรอบเวลาประเมินที่วารสารวิจัยธรรมศึกษากำหนด รวมถึงไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความให้ผู้อื่นได้รับรู้

**การเตรียมต้นฉบับเพื่อการเสนอจัดพิมพ์ในวารสารวิจัยธรรมศึกษา
ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม**

1. ขนาดของต้นฉบับ

พิมพ์หน้าเดียวบนกระดาษสันขนาด A4 โดยเว้นระยะระหว่างขอบกระดาษด้านบน 3.81 ซม. ด้านขวากับด้านล่าง 2.54 ซม.

2. รูปแบบอักษรและการจัดวางตำแหน่ง

ใช้รูปแบบอักษร TH Sarabun PSK พิมพ์ด้วยโปรแกรมไมโครซอฟท์เวิร์ด โดยใช้ขนาดและชนิดของตัวอักษร รวมทั้งการวางตำแหน่งดังนี้

2.1 ขนาดกระดาษ จัดพิมพ์บทความด้วยกระดาษ ขนาด A4 พร้อมระบุเลขหน้า ขนาด 16 ชนิดตัวธรรมดา ตำแหน่งขีดขอบกระดาษด้านขวาและซ้ายตามรูปแบบการจัดหนังสือทั่วไป

2.2 ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) ขนาด 18 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษ

2.3 ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ) ตัวพิมพ์ใหญ่ ขนาด 14 ชนิดตัวหนา ตัวพิมพ์เล็ก ขนาด 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษ

2.4 ชื่อผู้เขียน ขนาด 16 ชนิดตัวธรรมดา ตำแหน่งขีดขอบกระดาษด้านขวาใต้ชื่อเรื่อง โดยให้ใส่ทั้งชื่อผู้เขียนภาษาไทย และภาษาอังกฤษ พร้อมระบุอีเมลด้วย

2.5 ที่อยู่หรือหน่วยงานสังกัดของผู้เขียน ขนาด 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งขีดขอบกระดาษด้านขวาใต้ชื่อผู้เขียน โดยให้ใส่ที่อยู่หรือหน่วยงานทั้งชื่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2.6 หัวข้อบทคัดย่อไทยและอังกฤษ ตำแหน่งขีดขอบกระดาษด้านซ้าย ใต้ที่อยู่หรือหน่วยงานสังกัดของผู้เขียน โดยหัวข้อบทคัดย่อไทยและหัวข้อบทคัดย่ออังกฤษ ขนาด 16 ชนิดตัวหนา ตัวพิมพ์ใหญ่

2.7 เนื้อหาบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขนาด 16 ชนิดตัวธรรมดา จัดพิมพ์ไม่ควรเกิน 3 ย่อหน้า บรรทัดแรกเว้น 1 แท็บ (Tab) จากขอบกระดาษด้านซ้าย และพิมพ์ให้ชิดขอบทั้งสองด้าน

2.8 หัวข้อของคำสำคัญ ภาษาไทย ขนาด 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งขีดซ้ายหน้ากระดาษ ใต้บทคัดย่อภาษาไทย และคำสำคัญนี้ไม่ควรเกิน 3 ศัพท์ ขนาด 16 ชนิดตัวธรรมดา

2.9 หัวข้อของคำสำคัญ ภาษาอังกฤษ ขนาด 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งขีดซ้ายหน้ากระดาษ ใต้บทคัดย่อภาษาอังกฤษ และคำสำคัญนี้ไม่ควรเกิน 3 ศัพท์ ขนาด 16 ชนิดตัวธรรมดา

2.10 หัวข้อเรื่อง ขนาด 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งขีดขอบกระดาษด้านซ้าย ระบุหมายเลขข้อ

2.11 หัวข้อย่อย ขนาด 16 ชนิดตัวหนา ระบุหมายเลขข้อย่อย โดยเรียงตามลำดับตามเลขหัวข้อเรื่องเป็นหลัก

2.13 เนื้อหา ขนาด 16 ชนิดตัวธรรมดา และพิมพ์ให้ชิดขอบทั้งสองด้าน โดยบทความวิจัยและบทความวิชาการ ให้มีองค์ประกอบเริ่มตั้งแต่บทนำหรือความนำ เนื้อหาหลัก วิเคราะห์และสรุป บรรณานุกรม ส่วนบทวิจารณ์หนังสือ ให้มีข้อมูลทางบรรณานุกรม ชื่อผู้วิจารณ์ บทวิจารณ์ สำหรับงานสร้างสรรค์ประเภทอื่นๆ ให้มีองค์ประกอบตามบทความวิจัยและบทความวิชาการ

3. จำนวนหน้าต้นฉบับ

เนื้อหาของบทความตั้งแต่หัวข้อเรื่องจนถึงบรรณานุกรมควรมีความยาวไม่ควรเกิน 15 หน้า กระดาษขนาด A4

4. ช่องทางการส่งผลงาน

4.1 ทางไปรษณีย์ ให้พิมพ์ผลงาน 1 ชุด และซีดีบันทึกผลงานในรูปแบบไมโครซอฟต์เวิร์ด 1 แผ่น ส่งถึง พระมหารามวินทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ.ดร. 137 วัดอาวุธวิกสิตาราม ถ.เจริญสุขนิทวงศ์ 72 แขวงบางพลัด เขตบางพลัด กรุงเทพฯ 10700 โทร. 086-086-4258

4.2 ทาง Email โดยส่งไฟล์เวิร์ด ไปที่ maghavin9@yahoo.com

4.3 ทาง website โดยส่งไฟล์เวิร์ดเข้าในระบบของวารสาร หลังจากนั้น ทางวารสารจะดำเนินการตามลำดับจนกว่าจะมีการตีพิมพ์ผลงาน

JOURNAL OF DHAMMASUKSA RESEARCH

ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม